Innst. 401 S

(2016–2017)

Innstilling til Stortinget fra finanskomiteen

Meld. St. 2 (2016–2017), Prop. 129 S (2016–2017),
Prop. 130 LS (2016–2017) S-delen og Prop. 142 S (2016–2017)

			Side
1.	**Innledning**		5
	1.1	Om innstillingen	5
	1.2	Avtale mellom regjeringspartiene Høyre og Fremskrittspartiet, og Kristelig Folkeparti og Venstre om revidert nasjonalbudsjett for 2017	5
2.	**Revidert nasjonalbudsjett 2017**		11
	2.1	Sammendrag fra Meld. St. 2 (2016–2017)	11
	2.2	Komiteens merknader	16
3.	**Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2017**		46
	3.1	Sammendrag fra Prop. 129 S (2016–2017)	46
	3.1.2	Anmodningsvedtak	47
	3.1.3	Komiteens merknader	48
	3.2	Skatter og avgifter	48
	3.2.2	Skogvern – skog i selskap med deltakerfastsetting	48
	3.2.3	Endring i Stortingets vedtak om produktavgift til folketrygden for fiskeri-, hval- og selfangstnæringen for budsjetterminen 2017	48
	3.2.4	Endringer i Stortingets vedtak om særavgifter til statskassen for budsjettåret 2017 vedrørende engangsavgift for motorsykler	48
	3.2.5	Engangsavgift for ladbare hybridbiler	48
	3.2.6	Engangsavgift – innføring av ny kjøresyklus	48
	3.2.7	Veibruksavgift på naturgass	49
	3.2.8	Endringer i Stortingets vedtak om finansskatt på lønn for 2017	49
	3.2.9	Tiltak mot tilpassing ved fellesregistrering av konsernforetak	49
	3.2.10	Materialavgift	49
	3.3	Forslag under det enkelte departement	50
	3.3.2	Kunnskapsdepartementet	56
	3.3.3	Kulturdepartementet	79
	3.3.4	Justis- og beredskapsdepartementet	87
	3.3.5	Kommunal- og moderniseringsdepartementet	112
	3.3.6	Arbeids- og sosialdepartementet	136
	3.3.7	Helse- og omsorgsdepartementet	154
	3.3.8	Barne- og likestillingsdepartementet	173
	3.3.9	Nærings- og fiskeridepartementet	178
	3.3.10	Landbruks- og matdepartementet	201
	3.3.11	Samferdselsdepartementet	204
	3.3.12	Klima- og miljødepartementet	212
	3.3.13	Finansdepartementet	224
	3.3.14	Forsvarsdepartementet	234
	3.3.15	Olje- og energidepartementet	251
	3.4	Andre saker	259
	3.4.2	Prosesser og regelverksutvikling under EUs energiunion	260
4.	**Forslag fra mindretall**		261
5.	**Komiteens tilråding**		361

Innst. 401 S

(2016–2017)

Innstilling til Stortinget fra finanskomiteen

Meld. St. 2 (2016–2017), Prop. 129 S (2016–2017), Prop. 130 LS (2016–2017) S-delen og Prop. 142 S (2016–2017)

Innstilling fra finanskomiteen om Revidert nasjonalbudsjett 2017, om tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet for 2017, og om skatter og avgifter i statsbudsjettet for 2017

Til Stortinget

1. Innledning

1.1 Om innstillingen

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Lisbeth Berg-Hansen, Tore Hagebakken, Irene Johansen, Marianne Marthinsen, Torstein Tvedt Solberg og Truls Wickholm, fra Høyre, Solveig Sundbø Abrahamsen, Svein Flåtten, Sigurd Hille, Heidi Nordby Lunde og Siri A. Meling, fra Fremskrittspartiet, Hans Andreas Limi, Roy Steffensen og Kenneth Svendsen, fra Kristelig Folkeparti, lederen Hans Olav Syversen, fra Senterpartiet, Trygve Slagsvold Vedum, fra Venstre, Terje Breivik, og fra Sosialistisk Venstreparti, Snorre Serigstad Valen, viser til Stortingets forretningsorden § 43 syvende ledd, som lyder:

«Eventuell kongelig samleproposisjon om endringer i statsbudsjettet legges fram senest den 15. mai i budsjettåret, sammen med stortingsmelding om revidert nasjonalbudsjett. Finanskomiteen avgir innstilling om disse senest annen fredag i juni.»

Komiteen viser til at avtalen om revidert nasjonalbudsjett 2017 mellom regjeringspartiene Høyre og Fremskrittspartiet, og Kristelig Folkeparti og Venstre, følger under pkt. 1.2 nedenfor.

Meld. St. 2 (2016–2017) er behandlet under kapittel 2 og Prop. 129 S (2016–2017), plenarvedtaksdelen av Prop. 130 LS (2016–2017) og Prop. 142 S (2016–2017) er behandlet under kapittel 3 i denne innstilling. Kapittel 4 inneholder en oversikt over de enkelte fraksjonenes primærforslag som avviker fra regjeringens forslag. Kapittel 5 inneholder forslagene fra komiteens mindretall, og kapittel 6 inneholder komiteens tilråding.

Komiteen viser videre til at merknader og forslag som er fremsatt under komiteens behandling og som gjelder budsjettposter som ikke er omhandlet i Prop. 129 S (2016–2017) og Prop. 142 S (2016–2017, er lagt kronologisk etter kapittel- og postnummer under omtalen av de respektive departementene.

Når det gjelder lovforslag som er omtalt i Meld. St. 2 (2016–2017) og i Prop. 129 S (2016–2017), viser komiteen til at disse er fremsatt i Prop. 130 LS (2016–2017). Komiteen viser til Innst. 400 L (2016–2017) når det gjelder behandlingen av disse.

1.2 Avtale mellom regjeringspartiene Høyre og Fremskrittspartiet, og Kristelig Folkeparti og Venstre om revidert nasjonalbudsjett for 2017

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, er enig om en helhetlig avtale om revidert nasjonalbudsjett for 2017. Avtalen innebærer at Kristelig Folkeparti og Venstre gir tilslutning til regjeringens forslag til revidert nasjonalbudsjett for 2017 med følgende endringer:

Hovedinnretning	2017
Beskrivelse	Bokført endring
Satsinger	391,1
SUM	**391,1**

Netto inndekning	2017
Beskrivelse	Bokført endring
Reduserte utgifter	391,1
SUM	**391,1**

Satsinger				2017
Dep.	**Kap.**	**Post**	**Beskrivelse**	Bokført endring
ASD	612	1	Reduserte inntekter pensjon	-1
ASD	2670	73	Økt minstepensjon for gifte/samboende med 1000 kr fra 1.9 (Gjelder gammel ordning)	25,0
ASD	5700	71	Reduserte inntekter sykepenger	13,0
ASD	2650	71	Sykepenger selvstendig næringsdrivende. Kompensasjonsgrad på 75 prosent fra 1. oktober	16,0
ASD	621	63	Pilotprosjekt for langtidsledige i Rogaland, jf. Brev fra Tekna og NITO til arbeids- og sosialkomiteen av 08.05.2017	5,0
BLD	846	60	Tilskuddsordning barn i storbyer	2,0
BLD	846	61	Tilskuddsordning barnefattigdom, herunder øremerket tilskudd til sommerleire for familier med rusproblemer	25,0
BLD	846	61	Barnas stasjon, Fredrikstad	0,5
BLD	846	61	Blå Kors, ferietilskudd barn. Kristiansand	0,5
BLD	846	62	Foreldrestøtte i kommunene	3,0
BLD	840	70	Alternativ til vold, Akershus	1,0
HOD	762	63	Tilskudd til rekruttering av leger i Sogn og Fjordane (videreføring av ALIS-Vest-pilotprosjekt for spesialistutdanning i almennmedisin	5,0
HOD	761	68	Helseinnovasjonssenter i Kristiansund	2,0
HOD	761	60	Kompetansehevingspott for ansatte i omsorgsyrker/tjenester i sammenslåtte kommumer	15,0
HOD	714	79	Tromsøundersøkelsen	3,5
HOD	765	72	Pårørendesenteret i Stavanger, engangstilskudd	1,0
HOD	703	21	Kreftforskning, tilskudd til Kreftforeningen	5,0
HOD	765	72	No Limitation, ettervern rus. Engangstilskudd	1,0
HOD	765	72	Kirkens Bymisjon «Møtestedet», engangstilskudd	2,0
JD	430	70	Kulturdråpen (tiltak for rusmisbrukere og tidligere innsatte)	0,5
JD	440	1	Trygghet for barn: Styrking av politiets kapasitet og kompetanse til etterforskning i saker som gjelder vold og overgrep mot barn	10,0
JD	440	70	Beredskapssenter Rygge forstudiet	0,3
JD	440	70	Beredskapssenter Rygge skytebane	2,8
JD	451	1	DSB, økt bevilgning til sikkerhet og beredskap	5,0
JD	410	1	Domstolene, styrking	5,0
JD	451	70	Beredskapssenter Rygge drift	2,0
JD	490	71	Gjenåpne Au-pair-senteret	1,5
JD	496	71	SOS Barnebyer SAMMEN	2,0
JD	496	71	Tilskudd innvandreorg. M.m: Kristent Interkulturelt Arbeid (KIA) , språkopplæringsprogram	4,0
JD	496	73	Støtte til norskopplæring fra Tv2-skole	3,0

Satsinger				2017
Dep.	**Kap.**	**Post**	**Beskrivelse**	Bokført endring
KD	280	1	NOKUT	10,0
KD	226	21	Koding i skolen	10,0
KD	226	21	Digital Nynorsk lesefest	0,8
KD	225	60	Transport- og logistikkutdanningen Alta VGS	0,6
KD	260	50	Arkivutdanning ifm Helsearkivet på Tynset	2,0
KD	260	50	5 stipendiatstillinger til satsing på desentralisert fornybar energi og smart teknologi (UiS), 5 stillinger til Senter for pasientsikkerhet (UiS) og 1 stilling ved Høgskolen i Molde	4,4
KD	260	50	Rehabilitering av universitetsmuseene ved UiO, engangstilskudd	20,0
KD	260	50	Nasjonalt kompetansesenter for vann- og avløpsinfrastruktur NMBU, Ås	2,5
KD	260	50	Campus Kristiansund, 30 studieplasser	1,2
KD	2410	50	Stipend	0,5
KD	2410	72	Rentestøtte	0,0
KD	5617	80	Renter	-0,0
KD	227	70	Den franske skolen i Oslo	5,0
KD	255	73	Dialogbyen Lillehammer / Nansen Fredssenter	1,0
KD	260	50	250 studieplasser, IKT. Fullårseffekt i 2023 170 mill. kr.	10,4
KD	2410	50	Stipend	3,9
KLD	1420	22	Genbank for vill laksefisk i Hardangerfjorden. Innsamling av genmateriale høsten 2017	4,0
KLD	1429	60	Gjenreisningsbyen, Steinkjer	0,5
KLD	1420	70	Opprydding i Kvina av gruveslam etter statlig gruvedrift i Knaben. Spleiselag mellom Sira Kvina Kraft og staten	8,0
KLD	1410	70	Formidling av klimaforskning, CICERO	1,0
KLD	1429	73	Elverum folkehøyskoles historiske bygg	2,0
KLD	1420	71	Tiltak mot marin forsøpling	20,0
KLD	1420	70	Tanavassdraget fiskeforvaltning	1,0
KLD	1420	79	Bergmannsparken, Malm	0,5
KLD	1400	21	Bærekraftfestivalen Hurdalen, engangstilskudd	0,5
KLD	1420	81	Masterplan for verdensarvområdet Geiranger	2,0
KLD	1420	78	Tiltak sikrede friluftslivområder: Utvidelse skjærgårdstjenesten, Møre og Romsdal	5,0
KMD	530	45	Veksthuset, Naturhistorisk Museum, UiO. Engangstilskudd forprosjekt for brukerutsyr	4,0
KMD	572	60	Økt lærlingetilskudd med 1000 kr	10,0
KMD	571	60	Øke inntektsgrensen til 450 000 for gratis kjernetid barnehage	6,4
KMD	571	64	Dekning av kostnader for kommuner ifm. mottak av EMA. Engangssum	20,0
KMD	553	65	Økte omstillingsmidler til Andøya	15,0
KUD	328	78	Ekstraordinært, midlertidig tilskudd til Skoleskipet Sørlandet	1,5
KUD	328	70	Tilskudd til Vest-Agder museum	2,0
KUD	340	70	Dekning av lønnsforpliktelser for prester som motsatte seg overføring til det nye rettssubjektet for Den norske kirke	4,8
KUD	334	73	Den norske filmfestivalen, Haugesund. Engangstilskudd	1,0

Satsinger				2017
Dep.	**Kap.**	**Post**	**Beskrivelse**	Bokført endring
KUD	328	70	Vardø Restored, prosjekttilskudd	1,0
KUD	323	71	Hordaland teater, engangstilskudd	1,0
KUD	323	71	Studium Actoris, Østfold	0,3
KUD	328	78	Vestfossen Kunstlaboratorium	0,8
KUD	315	79	Ressurssenter for egenorganisert idrett	2,0
KUD	315	87	Engangstilskudd X-Games	18,0
OED	1820	60	Kartlegging av skred og flomfare, NVE	5,0
SD	1300	71	Hell Arena	0,5
SD	1320	30	Prosjektering av nytt vannverk i Ringebu ifbm ny E6	2,0
SD	1300	71	Tilskudd til Norsk Hydrogenformum, Skedsmo	1,0
SD	1352	73	Sykkelhotell, Heggedal Stasjon	2,0
SD	1360	30	Borg havn	1,0
SD	1352	73	Elektrifisering av Bratsbergbanen, forutsettes lokal medfinansiering	8,0
UD	100	71	Den norske Burmakomiteen	2,5
UD	163	72	Arbeid for trosfrihet, engangstilskudd	4,0
Sum				**391,1**

Reduserte utgifter				**2017**
Dep.	**Kap.**	**Post**	**Beskrivelse**	**Bokført endring**
ASD	601	70	Tilskudd til institusjoner og organisasjoner på departementets politikkområder og departementets forpliktelser knyttet til internasjonale avtaler	5,0
BLD	856	1	Mindrebehov EMA omsorgssentre	12,5
KD	260	50	Midler til kompletterende utdanning	3,2
KLD	1420	75	Tilskuddsordningen for kassering av fritidsbåter, varebiler, bobiler mv.	30,0
KLD	1481	22	Klimakvoter	20,0
KMD	542	70	Mindrebehov til internasjonalt program	2,0
KMD	2445	33	Faseforskyvning av STI-program	30,0
KMD	2445	24	Effektivisering i Statsbygg	5,0
KUD	315	82	Merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg	15,0
NFD	2421	50	Kondemnering av skip	20,0
NFD	2421	51	Tapsavsetning: Landsdekkende såkornfond for IKT-næringer	37,2
NFD	2421	53	Risikoavvlastning: Landsdekkende såkornfond for IKT-næringer	18,8
NFD	926	45	Forskningsfartøy, utsatt utbetaling på grunn av endret kontraktsstruktur	55,0
OED	1825	50	Ubruktemidler fra KLDs biogassatsing	15,0
OED	1830	70	Redusert utbetaling til EU-program	14,0
OED	1815	72/73	Reduserte utgifter til Petoro Iceland	1,0
SD	1320	30	Innsparing Riksveginvesteringer, Store prosjekt.	24,4
SD	1320	36	E16 over Filefjell– Øye–Eidsbru og Varpe bru–Smedalsosen	50,0
UD	118	70	Prosjektsamarbeid Russland	13,5

Reduserte utgifter				2017
Dep.	**Kap.**	**Post**	**Beskrivelse**	**Bokført endring**
UD	115	70	Næringslivsfremme, kultur og informasjonsformål	7,0
UD	100	45	Større utstyrsanskaffelser	2,5
	41	21	Stortinget, driftsutgifter	5,0
	41	45	Stortinget, større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	5,0
Sum				**391,1**

Poster «under streken»				2017
NFD	2421	95	Landsdekkende såkornfond for IKT-næringer	106,3
KD	2410	90	Studielån	1,4
KD	2410	90	Studielån	11,9

Følgende anmodningsforslag og merknader er en del av enigheten om revidert nasjonalbudsjett 2017 mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre

1) Stortinget ber regjeringen vurdere å legge til rette for forsøksordninger med nye tiltak for å følge opp ungdom som er utenfor opplæring og arbeid, f.eks. etter modell av danske produksjonsskoler.
2) Stortinget ber regjeringen vurdere å endre tilskuddsordningen for flyktninger med nedsatt funksjonsevne og/eller atferdsvansker fra å ha en varighet på inntil fem år til å bli en ikke tidsbestemt ordning.
3) Flertallet vil understreke betydningen av Den franske skolen i Oslo, både for skolens elever og for det bilaterale forholdet mellom Frankrike og Norge. Flertallet viser til bevilgningen, og vil påpeke at det franske bidraget bør økes tilsvarende for å sikre likevekt i finansieringen av skolen. Regjeringen bes om å gå i dialog med franske myndigheter om dette. Flertallet vil videre peke på at det på sikt vil være hensiktsmessig at Den franske skolen i større grad inngår som en del av det norske skolesystemet. Flertallet fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

   «Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en vurdering av om grunnlaget for internasjonale skoler i friskoleloven bør utvides.»
4) Stortinget ber regjeringen vurdere oppretting av en fast støtteordning for privatarkiv over tippemidlene. Det skal vurderes om ordningen skal administreres av Riksarkivaren og om alle institusjoner som oppbevarer arkiv, også museer, skal gis adgang til å søke midler gjennom ordningen.
5) Stortinget ber regjeringen redegjøre for konsekvensene av endringene i kompensasjonsordningen etter bortfall av differensiert arbeidsgiveravgift for næringslivet i distriktene.
6) Flertallet viser til at palmeolje som inngår i drivstoffblandinger ofte ikke er produsert på en bærekraftig måte. Flertallet viser til viktigheten av at biodrivstoff faktisk fører til reduserte klimautslipp globalt. Flertallet ønsker å redusere insentivene til å benytte biodrivstoff som ikke er bærekraftig og fremmer derfor følgende forslag:

   «Stortinget ber regjeringen utrede muligheten for differensiert avgift på biodrivstoff utenfor omsetningskravet med sikte på å fremme bærekraftig biodrivstoff. EØS-rettslige konsekvenser må vurderes nærmere.»
7) Stortinget ber regjeringen utrede hvordan fossilfrie anleggsprosjekter eventuelt kan gjennomføres og hva konsekvensen av dette vil være.
8) Flertallet viser til budsjettforliket hvor det er bevilget 18 mill. kroner til X Games. 15 mill. kroner av bevilgningen forutsetter fullfinansiering av arrangementet. Det øvrige forutsettes gitt som generell driftsstøtte, jf. tilsvarende ordning i 2016. Det forutsettes videre at det foreligger en tilfredsstillende dopingløsning godkjent av Antidoping Norge for arrangementet.
9) Flertallet viser til de mange konfliktene som preger verdensbildet i vår tid, og som medfører et stort antall mennesker på flukt. Flertallet viser til viktigheten av å hjelpe flyktninger i nærområdene. Flyktninghjelpen utgjør en viktig ressurs i dette arbeidet, og flertallet ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2019 ivareta organisasjonens arbeid sett i lys av inntektsbortfallet etter Stortingets vedtak i Meld. St. 12 (2016–2017) om ny fordeling av overskuddet fra spillemidlene.

10) Flertallet viser til at vold og overgrep mot barn og unge er at alvorlig samfunnsproblem som må bekjempes. Det er helt sentralt at tiltakene som iverksettes er målrettede og gode. Flertallet viser til at anmeldelser knyttet til seksuallovbrudd har økt betydelig de siste årene. Den store økningen skyldes i hovedsak flere anmeldelser for seksuell omgang med barn. Dette har resultert i en stor pågang ved Statens Barnehus, både når det gjelder tilrettelagte avhør og oppfølging av volds- og overgrepsutsatte barn. Det er helt avgjørende at politiet har ressurser til å etterforske vold og overgrep mot barn, og at Statens Barnehus har kapasitet til å gjennomføre tilrettelagt avhør.

    Flertallet viser til at politiet har fått betydelig økte bevilgninger i denne stortingsperioden. Det er bra at midlene er økt til politiet for å istandsette dem til i større grad å avdekke og bekjempe kriminalitet. Flertallet understreker at økte midler til politiet også må medføre økte midler til andre deler av rettssystemet. Balanse i straffesakskjeden er viktig for å sikre at tiltalte får saken sin raskt behandlet og redusere soningskøer. Flertallet har derfor foreslått økte bevilgninger til domstolene.

    Flertallet viser til at cyberkriminalitet er et stort samfunnsproblem, både for den enkelte nettbruker, men også for kritisk offentlig infrastruktur. Det er viktig at både den enkelte og samfunnet generelt settes i bedre stand til å møte utfordringer knyttet til cyberkriminalitet. I tillegg er det viktig å sikre at denne formen for kriminalitet blir etterforsket og at arbeidet prioriteres. Flertallet forutsetter at arbeidet med å etterforske denne typen kriminalitet forsterkes, herunder vurdere etablering av cyberkrimsenter.

11) Stortinget ber regjeringen vurdere å utvide den statlige, nasjonale TT-ordningen som skal dekke hele landet på sikt.

12) Flertallet er kjent med Domstoladministrasjonens prioritering av behovet for nye lokaler for Tingretten i Molde. Statsbygg ferdigstilte forprosjektet for nytt Tinghus i Molde i 2012, men dette prosjektet er nå lagt til side. Flertallet er godt kjent med at dagens lokaler er utilfredsstillende og at dagens leiekontrakt med Fylkeshusa AS løper ut 31. desember 2018. Flertallet understreker at Tingretten i Molde skal videreføres og mener Domstoladministrasjonen må sørge for å stille formålstjenlige lokaler til rådighet snarest mulig.

13) Stortinget ber regjeringen gjennomgå forståelsen og praktiseringen av merverdiavgiftskompensasjonsregelverket for rus- og psykiatriboliger for å vurdere om det er grunnlag for å fastsette nye retningslinjer for når slike boliger kan defineres som boliger «med helse- og sosiale formål».

14) Stortinget ber regjeringen raskt vurdere overføring av eiendommen som i dag er i bruk av Stiftelsen Nidaros Pilegrimsgård fra Statsbygg til andre aktører.

15) Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2017 kan inngå forpliktelser for inntil 55 mill. kroner utover gitt bevilgning under kap. 926 Forskningsfartøy, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold.

16) Flertallet viser til Stortingets vedtak 636 (2015–2016) om å legge frem en sak om hvordan det kan etableres flere fiberkabler til utlandet for å styrke grunnlaget for etablering av grønne datasentre og annen næringsvirksomhet i Norge. Flertallet viser til at Samferdselsdepartementet på denne bakgrunn gav Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) et vurderingsoppdrag som ble presentert i rapport av 4. desember 2016, og at rapporten omtaler flere tiltak.

    Flertallet påpeker viktigheten av en grundig gjennomgang av Nkoms utredning og forslag, og ber regjeringen legge frem en vurdering av forslagene i Nkoms rapport i statsbudsjettet for 2018 og forslag til oppfølging.

17) Flertallet mener det er viktig med videre drift av Telemuseets samlinger, og peker på at en mulig sammenslåing med Teknisk museum kan være en god løsning for å sikre dette. Flertallet peker på behovet for snarlige finansieringsløsninger for den fremtidige virksomheten og driften av Telemuseet som en del av en eventuell sammenslåing med Teknisk museum.

18) Stortinget ber regjeringen gjennomgå ordningen med skattefradrag for vitenskapelig forskning og komme tilbake til Stortinget med forslag til eventuelle endringer. Evalueringen skal vurdere en endring av dagens praktisering av regelverket, en fjerning av kravet til statlig styrerepresentant, en ny ordning tilpasset EØS-regelverk eller om kravet til statlig styrerepresentant kan oppfylles enklere.

19) Flertallet legger til grunn at omstillingen til lav- og nullutslippskjøretøyer for næringslivet vil kreve samarbeid og kostnadsdeling mellom staten og næringslivet. Flertallet er opptatt av at klimamål følges opp med konkrete, kostnadseffektive og målrettede virkemidler som reduserer utslipp uten å svekke konkurransekraften. Flertallet er derfor positiv til næringslivets initiativ om å etablere et CO_2-fond. Stortinget har i sitt anmodningsvedtak ikke beskrevet utformingen av et eventuelt fond nærmere, og det finnes flere alternative konsepter for utforming av et slikt CO_2-fond. Et konsept kan bygge på strukturen

for NO_X-fondet, og et annet kan basere seg på direkte overføring av en andel av avgiftsinntektene til et fond.

Stortinget ber regjeringen starte forhandlinger med berørte næringsorganisasjoner om etablering av en miljøavtale med tilhørende CO_2-fond for næringstransport, med sikte på oppstart i løpet av 2019. Forhandlingene skal ta utgangspunkt både i de argumenter og løsninger som fremføres i RNB og de forslag næringslivet har spilt inn om en modell basert på NO_X-fondet. Et privat fond skal vurderes, samtidig som det må foretas en grensedragning mellom et CO_2-fond og eksisterende virkemidler, herunder Enova. De administrative kostnadene for næringsvirksomheter, næringsorganisasjoner og myndigheter skal begrenses. Størrelsen på overføringene til fondet skal sees i sammenheng med den andelen av merprovenyet fra eventuelle fremtidige økninger i CO_2-avgiften som kan knyttes til virksomheter som omfattes av CO_2-fondet, enten som en direkte bevilgning over statsbudsjettets utgiftsside eller som en avgiftslettelse for de aktuelle virksomhetene. Næringsaktørene forplikter seg til utslippsreduksjoner utover det som følger av eksisterende virkemidler i en miljøavtale med staten. Arbeid med utredning og innhenting av felles data og analysegrunnlag starter umiddelbart, og Stortinget ber om en rapportering av dette arbeidet i forbindelse med statsbudsjettet for 2018.

20) Flertallet viser til at det foreslås en bevilgning på 2 mill. kroner til et ressurssenter for egenorganisert idrett. Senteret skal veilede og legge til rette for aktivitet som drives egenorganisert og utenfor de etablerte idrettsorganisasjonene. Flertallet ber Kulturdepartementet om å vurdere den mest formålstjenlige og effektive organiseringen av et slikt senter, med sikte på snarlig etablering.
21) Stortinget ber regjeringen gjennomgå og gå i dialog med Oslo kommune om Oslo Sør-midlene, og komme tilbake til Stortinget i forbindelse med statsbudsjettet for 2018 med et forslag til en eventuell videreføring eller alternativ innretning av ordningen.
22) Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2018 beskrive og foreslå hvordan en ordning med videreutdanning for lærere kan utvides til reelt å gjelde i flere fag og særskilt samfunnsfag.
23) Stortinget ber regjeringen i arbeidet med en ordning for kompensasjon av ideelle organisasjoners pensjonsforpliktelser vurdere nærmere målgruppe og virkeperiode.

2. Revidert nasjonalbudsjett 2017

2.1 Sammendrag fra Meld. St. 2 (2016–2017)

2.1.1 Hovedlinjer i den økonomiske politikken og utsiktene for norsk økonomi

EN POLITIKK FOR ARBEID, AKTIVITET OG OMSTILLING

Norge er et land med store muligheter. Vi har en høyt utdannet befolkning, store naturressurser, små forskjeller og en åpen økonomi som bidrar til effektiv produksjon og varebytte. Over tid er det særlig vekstevnen i fastlandsøkonomien som bestemmer velferdsutviklingen i Norge. Høy arbeidsinnsats og økende produktivitet er grunnlaget for høy verdiskaping.

Gjennom flere tiår har petroleumsnæringen vært en viktig drivkraft for den økonomiske veksten i Norge. Etterspørselen fra næringen har trukket opp aktiviteten i fastlandsøkonomien og bidratt til høye inntekter og stadig flere godt betalte jobber. Petroleumsnæringen vil være viktig for norsk økonomi også i tiår fremover, men den vil bidra mindre til veksten enn før. Derfor må det legges til rette for at andre, lønnsomme næringer kan overta som vekstmotor.

Det mest alvorlige fallet i olje- og gassprisene på 30 år har gjort at omstillingen kommer raskere enn ventet. Redusert aktivitet i petroleumsrelaterte næringer har ført til høyere arbeidsledighet, særlig på Sør- og Vestlandet. Regjeringen har brukt finanspolitikken aktivt for å motvirke arbeidsledighet. Samtidig har vi tatt hensyn til at en for ekspansiv finanspolitikk kan legge press på kronekursen og konkurranseutsatt sektor. Det er nå tegn til at konjunkturnedgangen snart er bak oss, og den fremste utfordringen fremover blir å skape nye, lønnsomme arbeidsplasser i privat, konkurranseutsatt sektor. For å ivareta vårt velferdsnivå er det behov for aktivitet som kan bidra til økt arbeidsdeltakelse og høy samlet verdiskaping. Det er et mål at flest mulig skal kunne delta i arbeidslivet, og at veksten i produktiviteten tar seg opp igjen.

Regjeringen har som mål å sikre høy sysselsetting og lav ledighet. Regjeringen vil derfor fortsette arbeidet for gode rammebetingelser for næringslivet, med et enklere og mer vekstfremmende skattesystem, bedre infrastruktur og en kompetent arbeidsstyrke. Det vil styrke næringslivets konkurransekraft. Konkurransedyktige bedrifter vil skape større verdier og trygge arbeidsplasser for fremtiden. Et høyt kunnskapsnivå er viktig for produktiviteten og gir samtidig større valgmuligheter for den enkelte. Regjeringen vil avregulere og legge til rette for økt konkurranse i både privat og offentlig sektor. Konkurranse fremmer produktivitet og god ressursutnyttelse.

Vi må få mer ut av pengene som brukes i offentlig sektor. Offentlig virksomhet skal bli mer effektiv.

Regjeringen ønsker derfor større oppmerksomhet om resultater og hva vi får igjen for pengene. Produktivitetsvekst i offentlig sektor betyr at tjenestetilbudet kan forbedres uten utgiftsøkninger, noe som også fremmer konkurransekraft og legger til rette for ny virksomhet i privat sektor.

Regjeringen fører en ansvarlig økonomisk politikk basert på handlingsregelen for bruk av oljepenger. I tråd med handlingsregelen har regjeringen prioritert bruken av oljepenger i retning av investeringer i kunnskap og infrastruktur, samt vekstfremmende skattelettelser. Regjeringen styrker velferden i dag og trygger Norge for fremtiden.

Norsk økonomi er i bedring, men er fortsatt påvirket av oljeprisfallet

Norsk økonomi er i bedring. Den økonomiske veksten er nå på vei opp, og arbeidsledigheten har gått ned. Også på Sør- og Vestlandet, som har merket mest til fallet i priser på olje og gass, er det nå tegn til at nedgangen er bak oss. Lave renter, en markert bedret konkurranseevne og bruk av finanspolitikken har vært viktige drivkrefter.

Norsk økonomi er likevel fortsatt påvirket av fallet i oljeprisen fra sommeren 2014. Gjennom 2016 var den økonomiske veksten forholdsvis svak, og sysselsettingen holdt ikke tritt med befolkningsveksten.

Et fleksibelt arbeidsmarked og et omstillingsdyktig næringsliv bidrar til å demme opp for nedgangen i petroleumssektoren. Sysselsettingen i privat sektor har holdt seg oppe de siste årene, til tross for en anslått nedgang på 47 000 sysselsatte innenfor petroleumsrelatert virksomhet siden 2013, ifølge beregninger fra Statistisk sentralbyrå. Det viser at det også skapes nye jobber i næringslivet.

Veksten i norsk økonomi er ventet å ta seg videre opp fremover, understøttet av bedret konkurranseevne, mindre fall i petroleumsinvesteringene og høyere kjøpekraft i husholdningene. BNP Fastlands-Norge anslås å vokse med 1,6 pst. i år, opp fra en vekst på 0,8 pst. i fjor. Det er om lag som anslått i fjor høst. Allerede neste år er fastlandsøkonomien ventet å vokse raskere enn sin historiske trend. Etter hvert som aktiviteten i økonomien tar seg opp, anslås sysselsettingen å øke og arbeidsledigheten å gå videre ned.

Oljeprisen har tatt seg betydelig opp siden begynnelsen av fjoråret. Sammen med effektiviseringstiltak i oljeselskapene bidrar en høyere oljepris til bedre utsikter for petroleumsinvesteringene.

Kronen er betydelig svakere enn før oljeprisfallet. Sammen med lavere lønnsvekst har det gitt en markert bedring i konkurranseevnen for norske bedrifter. I fjor ble årslønnsveksten 1,7 pst., som er klart lavere enn de foregående årene og vesentlig lavere enn anslaget på 2,4 pst. i nasjonalbudsjettet. Lønnsveksten i år anslås til 2,4 pst.

Bedret konkurranseevne er en fordel for eksportbedrifter, leverandører til oljevirksomheten og andre bedrifter som møter konkurranse fra utlandet i det norske hjemmemarkedet, i tillegg til turistnæringen. Det tar tid før bedret konkurranseevne slår ut i økt produksjon og sysselsetting, men aktiviteten har allerede økt i noen konkurranseutsatte næringer. Investeringene i fastlandsforetakene økte i fjor etter flere år med fall. Norges Banks regionale nettverk viser at bedriftene venter videre oppgang i produksjonen. Fallet i eksporten ventes å snu til oppgang i takt med økt etterspørsel etter varer og tjenester fra eksportmarkedene.

Også forbrukerne er blitt mer optimistiske i sine vurderinger av de økonomiske utsiktene. Økt kjøpekraft er ventet å bidra til høyere vekst i husholdningenes konsum fremover, og igangsettingen av boliger har tatt seg opp til nivåer vi ikke har sett siden 1980-tallet.

Den siste tiden har den registrerte arbeidsledigheten gått ned stort sett over hele landet, også for yrkesgrupper og regioner som har vært hardt rammet av oljeprisnedgangen. Det har siden årsskiftet vært tegn til ny oppgang i sysselsettingen.

Andelen av befolkningen som deltar i arbeidsstyrken og andelen som er sysselsatt, har vist en nedadgående trend i ti år. Aldringen av befolkningen har bidratt til nedgangen. I tillegg er det de senere årene blitt færre unge som kombinerer arbeid og utdanning. Nedgangen i sysselsettingsandelen og yrkesdeltakelsen var særlig sterk i etterkant av finanskrisen. Sysselsettingen i Norge ligger likevel fortsatt på et høyt nivå sammenlignet med andre land.

Veksten i verdensøkonomien tok seg noe opp mot slutten av fjoråret, og oppgangen ventes å fortsette i år og neste år. Aktiviteten har særlig tatt seg opp i de tradisjonelle industrilandene. I Kina er veksten fortsatt nokså høy selv om den har gått gradvis ned de siste årene. Utsiktene for industrilandene ser bedre ut enn i fjor høst, men en oppbremsing av den sterke veksten i Sverige demper den samlede veksten hos våre handelspartnere. Veksten i britisk økonomi har så langt vist få tegn til å være påvirket av brexit, men pundet har svekket seg, og bedriftene ser mørkere på fremtiden.

Anslagene for utviklingen ute og hjemme er usikre. På kort sikt kan styrken i konjunkturoppgangen i OECD-landene bli sterkere enn anslått. Stemningsindikatorer og utviklingen i finansmarkedene den siste tiden vitner om økt optimisme. På den annen side har den økonomiske politikken til den nye amerikanske administrasjonen og Storbritannias varslede utmelding av EU økt usikkerheten om utviklingen i internasjonal økonomi på noe lengre sikt.

Økende tendenser til proteksjonisme, uro i finans- og valutamarkedene og geopolitiske spenninger kan svekke veksten i verdensøkonomien. Her hjemme synes det nå mer sannsynlig at veksten i økonomien er på vei opp, men det er likevel en risiko for at veksten ikke skyter tilstrekkelig fart. Etter tre år med sterk vekst i boligprisene har prisveksten avtatt siden årsskiftet. Det er gunstig for den finansielle stabiliteten at boligprisene ikke lenger vokser like kraftig. Mange husholdninger har tatt opp stor gjeld. Skulle veksten i økonomien nå miste styrke, er det en risiko for at en nedgang i boligprisene kan forlenge eller forverre en svak utvikling i norsk økonomi.

I årene fremover vil avtakende etterspørsel fra petroleumsnæringen målt mot størrelsen på fastlandsøkonomien kreve omstillinger i norsk økonomi. Samtidig falt veksten i produktiviteten i midten av forrige tiår, og aldringen av befolkningen vil trolig gi lavere vekst i arbeidsstyrken fremover. Samlet må vi vente at veksten vil bli lavere fremover enn i de siste par tiårene før oljeprisen begynte å falle sommeren 2014.

De økonomiske utsiktene er nærmere omtalt i kapittel 2 i meldingen.

En godt tilpasset økonomisk politikk

Med store, svingende og forbigående inntekter fra naturressurser er det viktig for Norge å ha et troverdig ankerfeste for budsjettpolitikken. Statens pensjonsfond utland og handlingsregelen legger til rette for at finanspolitikken kan støtte opp under en balansert utvikling i norsk økonomi, og for at også fremtidige generasjoner skal kunne bruke av olje- og fondsinntektene. Over tid skal uttaket fra Statens pensjonsfond utland følge den forventede realavkastningen av fondet, mens bruken av fondsinntekter det enkelte år skal tilpasses situasjonen i økonomien.

Siden handlingsregelen ble innført, er det blitt lagt til grunn en forventet realavkastning på 4 pst. Vurderinger av forventet realavkastning fra både Thøgersen-utvalget, Mork-utvalget og Norges Bank tilsier at vi fremover må belage oss på lavere avkastning. I Perspektivmeldingen 2017 varslet regjeringen at anslaget for forventet realavkastning settes ned til 3 pst.

Sundvolden-plattformen understreker at bruken av oljepenger skal tilpasses situasjonen i økonomien innenfor handlingsregelens rammer. Det går nå gradvis bedre i norsk økonomi. Den økonomiske veksten ser i år ut til å ta seg opp omtrent som anslått i nasjonalbudsjettet, mens arbeidsledigheten er lavere enn anslått i høst. Samtidig anslås kapasitetsutnyttelsen i økonomien fremdeles å være lavere enn normalt. Det er fortsatt behov for drahjelp fra den økonomiske politikken.

Regjeringen bruker finanspolitikken aktivt for å støtte opp under arbeid, aktivitet og omstilling. Samtidig har styringsrenten aldri tidligere vært så lav som den er nå, og kronen er betydelig svakere enn før oljeprisfallet. Mens svakere krone bidrar til vekst i konkurranseutsatt næringsliv, trekker lav rente og ekspansiv finanspolitikk opp veksten i innenlandsk etterspørsel etter varer og tjenester.

Lavere etterspørsel etter varer og tjenester fra oljevirksomheten er en varig, strukturell endring. Utfordringene knyttet til dette kan ikke møtes med kortsiktige tiltak alene, eller med en storstilt utbygging av offentlig sektor. I årene som kommer vil norsk økonomi trenge flere ben å stå på, og vår fremste utfordring er nå å styrke det private næringslivet og legge til rette for vekst og sysselsetting i konkurranseutsatt sektor. En for høy bruk av oljepenger over statsbudsjettet vil kunne bremse tilpasningen til et mer konkurransedyktig lønns- og kostnadsnivå, svekke mobiliteten i arbeidsmarkedet og flytte arbeidskraft fra olje- og gassnæringen til skjermet sektor, i stedet for til annen konkurranseutsatt virksomhet. En slik utvikling er ikke et godt svar på de strukturelle utfordringene norsk økonomi står overfor.

Den kraftfulle innsatsen for arbeid og aktivitet videreføres

Det økonomiske opplegget for 2017 møter utfordringene for norsk økonomi både på kort og på lang sikt.

Regjeringens forslag til revidert budsjett for 2017 innebærer en bruk av olje- og fondsinntekter på 220,9 mrd. kroner, målt ved det strukturelle, oljekorrigerte underskuddet. Anslaget er satt ned med 4,7 mrd. kroner siden i høst, først og fremst som følge av lavere utgifter i folketrygden og økte utbytteinntekter fra selskaper hvor staten har en eierandel. I tillegg har den lave ankomsten av asylsøkere bidratt til lavere utgifter på innvandrings- og integreringsområdet.

Endringen i det strukturelle, oljekorrigerte underskuddet fra ett år til det neste brukes ofte som et enkelt mål for hvordan budsjettet virker på samlet etterspørsel etter varer og tjenester. Sammenlignet med Nasjonalbudsjettet 2017 er anslaget for den finanspolitiske impulsen i 2016 og 2017 sett under ett redusert fra 1,4 pst. til 1,2 pst. av BNP for Fastlands-Norge. Anslaget for det strukturelle, oljekorrigerte underskuddet er justert mer ned i 2016 enn i 2017. Det gjør at den finanspolitiske impulsen i 2017 nå anslås til 0,5 pst. av BNP for Fastlands-Norge, litt høyere enn anslått i fjor høst. Samtidig fremstår budsjettet for 2016 mindre ekspansivt.

Samlet gir budsjettet for 2017 et betydelig bidrag til økt etterspørsel i fastlandsøkonomien. Det trekker opp aktiviteten i økonomien og motvirker arbeidsledighet.

Tiltakspakken på 4 mrd. kroner som ble vedtatt i fjor høst, støtter opp under sysselsetting i områder og bransjer som er mest rammet av tilbakeslaget i petroleumsnæringen. I revidert budsjett foreslår regjeringen å trappe opp innsatsen mot arbeidsledighet ved å øke tilbudet av arbeidsmarkedstiltak med 500 plasser, styrke oppfølgingen av langtidsledige og øke oppfølgingsressursene til arbeidssøkere under 30 år.

Budsjettet for 2017 inneholder en sterk satsing på investeringer i infrastruktur, forskning og innovasjon. Det reduserer næringslivets transportkostnader, styrker nyskapingen og hever kompetansen i befolkningen. Samtidig fortsetter regjeringen gjennomføringen av skattereformen i tråd med skatteforliket. Endringene i skattesystemet som ble vedtatt i fjor høst, fremmer investeringer i norsk næringsliv, legger grunnlaget for økt sysselsetting og gir bedre beskyttelse av det norske skattegrunnlaget. Det er viktige tiltak for å styrke Norges vekstevne og for å oppnå en vellykket omstilling av norsk økonomi.

I forslaget til revidert budsjett styrkes innsatsen på flere områder. For å bidra til økt kapasitet i helse- og omsorgssektoren vil regjeringen ha flere heldøgns omsorgsplasser. Forslaget i revidert budsjett gir rom for å gi tilsagn til bygging eller rehabilitering av 1 300 nye plasser i 2017. Regjeringen foreslår at enslige mindreårige flyktninger med begrenset oppholdstillatelse i påvente av dokumentert identitet bosettes raskere enn gjeldende praksis legger opp til. Dette øker utgiftene til bosetting, men reduserer utgiftene til asylmottak og omsorgssentre. Samtidig er dette god integreringspolitikk. Det foreslås også tiltak for å bedre forholdene for enslige mindreårige i mottak.

Bruken av olje- og fondsinntekter over statsbudsjettet anslås nå til 7,7 pst. av trend-BNP for Fastlands-Norge, og 2,9 pst. av kapitalen i Statens pensjonsfond utland ved inngangen til året. Det er litt lavere enn forventet realavkastning av fondet på 3 pst., på tross av at norsk økonomi er i en lavkonjunktur. Realveksten i statsbudsjettets underliggende utgifter anslås til 2,7 pst.

Mindre handlingsrom i finanspolitikken fremover

Selv om rammeverket for finanspolitikken bidrar til å skjerme norsk økonomi fra kortsiktige svingninger i oljeprisen, innebærer en lavere oljepris at både Norge som nasjon og staten er blitt mindre rike. Lavere petroleumspriser og lavere forventet realavkastning av Statens pensjonsfond utland reduserer den langsiktige handlefriheten i finanspolitikken og strammer inn rommet for økt bruk av olje- og fondsinntekter fremover. Fondsavkastningen ventes ikke lenger å øke målt som andel av verdiskapingen i fastlandsøkonomien. I en slik situasjon kan svingninger i fondets verdi bli mer krevende å håndtere. Et markert fall i fondskapitalen vil da isolert sett kunne gjøre det nødvendig å redusere bruken av olje- og fondsinntekter. Det tilsier at en i perioder med kraftig vekst i fondets verdi, enten som følge av kursgevinster eller svekkelse av kronen, må være mer forsiktig med raskt å øke uttaket fra fondet.

De finanspolitiske retningslinjene understreker at ved store endringer i verdien av fondet skal konsekvensene for finanspolitikken jevnes ut over flere år. Det gjelder både ved uventede økninger og reduksjoner i fondets verdi. I den perioden vi har styrt etter en rettesnor på 4 pst., har uttaket fra fondet svingt mellom 2,6 og 6,6 pst. av fondets verdi. Også med en rettesnor på 3 pst., slik det nå legges til grunn, må en være forberedt på at avvikene kan bli betydelige og langvarige. Retningslinjene er fleksible nettopp for at finanspolitikken skal kunne støtte opp under en balansert økonomisk utvikling, samtidig som de skal sikre bærekraftige statsfinanser.

Virkningene av en eldre befolkning er begynt å vises i offentlige budsjetter. Foreløpig betyr økte pensjonsutgifter mest. På lengre sikt vil en eldre befolkning føre til at en mindre del av befolkningen jobber og betaler skatt og at utgifter til pensjoner og helse- og omsorgstjenester vil øke. Samlet innebærer dette at handlingsrommet i finanspolitikken vil være klart mindre de neste 10–15 årene enn vi er blitt vant til. Når tidsperspektivet forlenges, blir presset på offentlige finanser enda sterkere, noe regjeringen har grundig belyst i den nylig fremlagte perspektivmeldingen. Samtidig har Norge et godt utgangspunkt for å møte fremtiden. Mange deltar i arbeidslivet, og vi har store naturressurser, en kompetent arbeidsstyrke og solide statsfinanser. Velstanden er jevnere fordelt enn i de fleste andre land. Utsiktene til lavere inntekter og økte utgifter innebærer at vi likevel står overfor betydelige utfordringer. Det krever kloke veivalg.

Vår økonomi og konkurranseevne påvirkes av hvor mye olje- og fondsinntekter vi bruker, men også av *hvordan* vi bruker dem. St.meld. nr. 29 (2000–2001) om retningslinjer for den økonomiske politikken fremhevet at handlingsrommet som økt bruk av oljeinntekter gir, skal brukes på en måte som også vil styrke vekstevnen i norsk økonomi. Sundvoldenplattformen understreker at den økte bruken av oljepenger skal vris i retning av investeringer i kunnskap og infrastruktur samt vekstfremmende skattelettelser. Regjeringen viderefører prioriteringen av disse områdene også i budsjettet for 2017.

For å finansiere velferdsordningene på lang sikt må det offentliges inntekter brukes fornuftig. Det krever målrettede reformer i offentlig forvaltning og resten av økonomien. Dette arbeidet er godt i gang, blant annet gjennom oppfølging av rådene fra Produktivitetskommisjonen. Både våre egne og andre

lands erfaringer tyder på at det kan ta tid før reformer slår ut i økt produktivitet.

Arbeidsinnsatsen er viktig både for verdiskapingen i økonomien og for bærekraften i offentlige finanser. Vi har høy sysselsetting, men den gjennomsnittlige arbeidstiden er lav, og andelen sysselsatte har falt de siste årene. Dermed er arbeidsinnsatsen per innbygger ikke høyere enn gjennomsnittet for EU-landene. Samtidig er det mange som mottar trygd. Andelen som står utenfor arbeidslivet som følge av sykdom og nedsatt arbeidsevne, er høyere i Norge enn i mange andre land. Å redusere denne andelen er krevende, men viktig.

Det viktigste bidraget til økt sysselsetting er økt vekst og aktivitet. Regjeringens politikk støtter opp under aktivitet og sysselsetting på kort sikt. I tillegg styrkes vekstevnen i økonomien gjennom reformer og prioriteringer av infrastruktur, kunnskap og skatte- og avgiftslettelser som fremmer investeringer i norsk næringsliv. På den måten legger vi til rette for at nye arbeidsplasser kan skapes i årene fremover. Videre legger vi til rette for å motvirke utenforskap gjennom aktiv arbeidsmarkedspolitikk for utsatte grupper i arbeidslivet. Større strukturelle grep er også gjennomført. Blant annet legger uførereformen til rette for at flere kan kombinere uføretrygd med arbeid.

Budsjettpolitikken og utviklingen i offentlige finanser er nærmere omtalt i kapittel 3 i meldingen.

Kommunenes økonomi

Den økonomiske situasjonen i kommunesektoren er god. Realveksten i kommunesektorens inntekter ble i fjor betydelig høyere enn ventet. Den viktigste årsaken til oppjusteringen var at kommunesektorens skatteinntekter ble høyere enn lagt til grunn. Det må ses i sammenheng med tilpasninger til skattereformen blant private skattytere, særlig som følge av økt skatt på utbytteinntekter.

Samlet sett anslås nivået på både samlede og frie inntekter i 2017 høyere enn lagt til grunn i fjor høst. Som følge av at nivået på de frie inntektene er justert mer opp for 2016 enn for 2017, anslås likevel realveksten i frie inntekter lavere enn i saldert budsjett. På grunn av ekstraordinært høye skatteinntekter i 2016, anslås det at kommunesektorens frie inntekter vil avta reelt med 1,5 mrd. kroner fra 2016 til 2017. For kommunesektorens samlede inntekter er derimot realveksten justert opp med 1,4 mrd. kroner fra saldert budsjett, og anslås nå til 2,3 mrd. kroner, som følge av at øremerkede overføringer i 2016 ble lavere enn ventet.

I Kommuneproposisjonen 2018 varsler regjeringen en realvekst i kommunesektorens samlede inntekter i 2018 på mellom 4,3 og 5,3 mrd. kroner. Det legges opp til at de frie inntektene øker med mellom 3,8 og 4,3 mrd. kroner. Dersom kommunesektoren setter et effektiviseringskrav til egen virksomhet på 0,5 pst., tilsvarer det 1,2 mrd. kroner i 2018. Gitt en effektivisering i kommunesektoren i denne størrelsesorden vil en vekst i frie inntekter på 3,8–4,3 mrd. kroner øke kommunesektorens handlingsrom med 1 3/4–2 1/4 mrd. kroner utover merkostnader til demografi og pensjon, samt særlige satsinger innenfor de frie inntektene.

Kommuneøkonomien er nærmere omtalt i avsnitt 3.2 i meldingen.

Skatte- og avgiftsopplegget

Regjeringen foreslår i forbindelse med revidert budsjett enkelte endringer i skatte- og avgiftsreglene. Forslagene anslås samlet å redusere skatteinntektene med om lag 1 750 mill. kroner påløpt og 295 mill. kroner bokført i 2017.

Regjeringen følger opp Sundvolden-erklæringens mål om å stimulere til privat pensjonssparing. Regjeringen foreslår å innføre en ny ordning med skattefavorisert individuell sparing til pensjon med lik skattesats ved innskudd og uttak. Det årlige sparebeløpet heves fra 15 000 til 40 000 kroner. Ordningen skal gjelde fra og med 2017. Videre foreslår regjeringen å utvide dagens ordning for skattefavorisert pensjonssparing for selvstendig næringsdrivende ved å øke maksimalt fradrag fra 4 til 6 pst. av beregnet personinntekt fra næring.

Regjeringen foreslår også en lettelse på 840 mill. kroner påløpt i 2017 til pensjonister gjennom økt minstefradrag for pensjon.

For å fremme omstilling er det nødvendig å starte og utvikle nye bedrifter. Regjeringen foreslår derfor en skatteinsentivordning for langsiktige investeringer i oppstartsselskap. Personlige skattytere gis fradrag i alminnelig inntekt for aksjeinnskudd i kvalifiserte aksjeselskap for opptil 500 000 kroner årlig. Med forslaget følger regjeringen opp et anmodningsvedtak fra Stortingets behandling av 2017-budsjettet. Videre vil regjeringen i 2018-budsjettet komme med forslag til endringer i opsjonsbeskatningen for små, nyetablerte selskap.

Stortinget har i anmodningsvedtak bedt regjeringen fremme forslag om å miljødifferensiere engangsavgiften for motorsykler. Regjeringen følger opp dette ved å foreslå å innføre en progressiv CO_2-komponent i engangsavgiften for motorsykler som erstatter avgiften på motoreffekt og stykkavgiften. Endringene gjelder for motorsykler med registrerte CO_2-utslipp. Endringene gjøres innenfor en provenynøytral ramme.

Stortinget har bedt regjeringen om å igangsette en prosess med berørte næringsorganisasjoner om etablering av en miljøavtale med tilhørende CO_2-fond. I tråd med anmodningsvedtaket rapporterer re-

gjeringen i revidert nasjonalbudsjett 2017 om prosess, innretning og mulig tidsløp for et slikt fond.

Regjeringen foreslår også enkelte andre regelendringer, blant annet en utvidelse av ordningen for merverdiavgiftskompensasjon for friskoler.

Skatte- og avgiftspolitikken er nærmere omtalt i kapittel 4 i meldingen, herunder om opsjonsbeskatning (4.2), CO_2-fond (4.3), materialavgift (4.4), fritak for merverdiavgift for digital journalistikk (4.5) og merverdiavgift og tilskuddsordninger – støtte for boliger for vanskeligstilte (4.6).

Tiltak for å redusere risiko i husholdningssektoren

Sterk vekst i boligpriser og gjeld som lenge har vokst mer enn inntektene, har økt den finansielle sårbarheten i husholdningene. Boligprisveksten har vært svært høy det siste året, særlig i Oslo. Den sterke boligprisveksten har gjort det vanskeligere og dyrere å komme inn på boligmarkedet. De siste månedene har veksttakten avtatt, og det ser ut til at det har vært et trendskifte i boligmarkedet i Oslo med svakere prisutvikling og færre salg. Tilbudet av boliger har økt markert de siste månedene, spesielt i Oslo.

Regjeringen har lagt til rette for raskere og enklere bygge- og planprosesser. Boligbyggingen har tatt seg markert opp de siste to årene. Det bidrar til en bedre balanse i boligmarkedet og kan forhåpentlig bidra til å dempe veksten i boligprisene. Regjeringen har også strammet inn kravene til bankenes utlånspraksis for å bidra til en mer bærekraftig utvikling i husholdningenes gjeld. I tillegg er det gjennomført tiltak på skattesiden, herunder redusert verdsettelsesrabatt for sekundærboliger med sikte på skattemessig likestilling mellom investeringer i sekundærboliger og aksjer og driftsmidler. Det er tidlig å trekke konklusjoner, men utviklingen de siste månedene kan, sammen med rapporter fra meglere og analytikere, tyde på at tiltakene har bidratt til mindre press i boligmarkedet, særlig i Oslo. Bankene melder at de har redusert omfanget av særlig sårbare lån, dvs. lån med svært høy gjeld i forhold til boligverdi og inntekt.

Tiltak for å redusere risiko i husholdningssektoren er nærmere omtalt i avsnitt 3.4 i meldingen.

Sysselsettings- og inntektspolitikken

Regjeringen fører en økonomisk politikk for høy sysselsetting og lav arbeidsledighet. Et fleksibelt arbeidsmarked med god mobilitet og som raskt tilpasser seg endringer i etterspørselen etter arbeidskraft, er særlig viktig når deler av norsk økonomi er i en omstilling. I lys av den økte arbeidsledigheten trappet regjeringen opp tiltaksnivået for ordinære ledige betydelig i 2016. I saldert budsjett for 2017 ble det lagt opp til henholdsvis 17 000 og 48 500 plasser for arbeidssøkere og personer med nedsatt arbeidsevne.

Arbeidsledigheten er nå på vei ned. Tall fra både Nav og Statistisk sentralbyrå viser at ledigheten er lavere enn på samme tid i fjor, stort sett over hele landet, men det er fortsatt store forskjeller i arbeidsledigheten geografisk og mellom bransjer. Tall fra Nav viser at tilgangen av nye registrerte ledige avtar, noe som er positivt, men det betyr samtidig at andelen langtidsledige går opp. Det er viktig at ledigheten ikke fester seg. På denne bakgrunn foreslår regjeringen at oppfølgingen av langtidsledige styrkes. Det foreslås i tillegg at arbeidsmarkedstiltakene økes med 500 tiltaksplasser i annet halvår i år. I lys av at ungdom er særlig utsatt i arbeidsmarkedet, foreslås det også økte oppfølgingsressurser til regjeringens ungdomsinnsats. Samlet anslås tiltaksnivået til 65 750 plasser i gjennomsnitt for 2017. Regjeringen utvidet permitteringsperioden i 2015 og igjen i 2016 for å avhjelpe den vanskelige situasjonen mange bedrifter har vært i. Samtidig er det viktig at utformingen av permitteringsregelverket legger til rette for at permitteringsperiodene ikke blir lengre enn nødvendig.

Partene i arbeidslivet har ansvaret for gjennomføringen av lønnsoppgjørene. Koordinerte lønnsoppgjør, der sentrale tariffområder i konkurranseutsatt sektor forhandler først, bidrar til å holde lønnsveksten innenfor rammer konkurranseutsatt virksomhet kan leve med over tid. Det inntektspolitiske samarbeidet bidrar til at myndighetene og partene i arbeidslivet har en felles forståelse av den økonomiske situasjonen og av hvilke utfordringer norsk økonomi står overfor. Regjeringens kontaktutvalg og Det tekniske beregningsutvalget for inntektsoppgjørene (TBU) er viktige møtepunkter for å bygge en slik felles forståelse. Myndighetene har ansvaret for at lover og regler legger til rette for et velfungerende og fleksibelt arbeidsmarked. På bakgrunn av de oppgjør som foreligger så langt i år og vurderinger av den økonomiske utviklingen fremover, anslås årslønnsveksten i år til 2,4 pst. Det er 0,3 prosentenheter lavere enn lagt til grunn i fjor høst.

Sysselsettingspolitikken, det inntektspolitiske samarbeidet og Cappelen-utvalgets rapport er beskrevet i avsnitt 3.5 i meldingen.

Det vises til meldingen for nærmere omtale.

2.2 Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering. Komiteen viser også til de respektive merknader under pkt. 3.2 Skatter og avgifter og pkt. 3.3 Forslag under det enkelte departement hva gjelder endringer i statsbudsjettet for 2017.

Komiteen viser til de respektive merknader nedenfor, og fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede muligheten for å stille krav om norske lønns- og arbeidsvilkår i norske farvann og på norsk sokkel. Utredningen skal blant annet klargjøre kyststatens handlingsrom i norske farvann og på norsk sokkel uten å komme i konflikt med flaggstatsprinsippet.»

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett og fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen vurdere å legge til rette for forsøksordninger med nye tiltak for å følge opp ungdom som er utenfor opplæring og arbeid, f.eks. etter modell av danske produksjonsskoler.»

«Stortinget ber regjeringen redegjøre for konsekvensene av endringene i kompensasjonsordningen etter bortfall av differensiert arbeidsgiveravgift for næringslivet i distriktene.»

«Stortinget ber regjeringen utrede muligheten for differensiert avgift på biodrivstoff utenfor omsetningskravet med sikte på å fremme bærekraftig biodrivstoff. EØS-rettslige konsekvenser må vurderes nærmere.»

«Stortinget ber regjeringen utrede hvordan fossilfrie anleggsprosjekter eventuelt kan gjennomføres og hva konsekvensen av dette vil være.»

«Stortinget ber regjeringen vurdere å utvide den statlige, nasjonale TT-ordningen som skal dekke hele landet på sikt.»

«Stortinget ber regjeringen gjennomgå forståelsen og praktiseringen av merverdiavgiftskompensasjonsregelverket for rus- og psykiatriboliger for å vurdere om det er grunnlag for å fastsette nye retningslinjer for når slike boliger kan defineres som boliger 'med helse- og sosiale formål'.»

«Stortinget ber regjeringen raskt vurdere overføring av eiendommen som i dag er i bruk av Stiftelsen Nidaros Pilegrimsgård fra Statsbygg til andre aktører.»

«Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2017 kan inngå forpliktelser for inntil 55 mill. kroner ut over gitt bevilgning under kap. 926 Forskningsfartøy, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold.»

«Stortinget ber regjeringen starte forhandlinger med berørte næringsorganisasjoner om etablering av en miljøavtale med tilhørende CO_2-fond for næringstransport, med sikte på oppstart i løpet av 2019. Forhandlingene skal ta utgangspunkt både i de argumenter og løsninger som fremføres i RNB og de forslag næringslivet har spilt inn om en modell basert på NO_x-fondet. Et privat fond skal vurderes, samtidig som det må foretas en grensedragning mellom et CO_2-fond og eksisterende virkemidler, herunder Enova. De administrative kostnadene for næringsvirksomheter, næringsorganisasjoner og myndigheter skal begrenses. Størrelsen på overføringene til fondet skal sees i sammenheng med den andelen av merprovenyet fra eventuelle fremtidige økninger i CO_2-avgiften som kan knyttes til virksomheter som omfattes av CO_2-fondet, enten som en direkte bevilgning over statsbudsjettets utgiftsside eller som en avgiftslettelse for de aktuelle virksomhetene. Næringsaktørene forplikter seg til utslippsreduksjoner ut over det som følger av eksisterende virkemidler i en miljøavtale med staten. Arbeid med utredning og innhenting av felles data og analysegrunnlag starter umiddelbart, og Stortinget ber om en rapportering av dette arbeidet i forbindelse med statsbudsjettet for 2018.»

«Stortinget ber regjeringen gjennomgå og gå i dialog med Oslo kommune om Oslo Sør-midlene, og komme tilbake til Stortinget i forbindelse med statsbudsjettet for 2018 med et forslag til en eventuell videreføring eller alternativ innretning av ordningen.»

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2018 beskrive og foreslå hvordan en ordning med videreutdanning for lærere kan utvides til reelt å gjelde i flere fag og særskilt i samfunnsfag.»

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen vurdere å endre tilskuddsordningen for flyktninger med nedsatt funksjonsevne og/eller atferdsvansker fra å ha en varighet på inntil fem år til å bli en ikke tidsbestemt ordning.»

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en vurdering av om grunnlaget for internasjonale skoler i friskoleloven bør utvides.»

«Stortinget ber regjeringen gjennomgå ordningen med skattefradrag for vitenskapelig forskning og komme tilbake til Stortinget med forslag til eventuelle endringer. Evalueringen skal vurdere en endring av dagens praktisering av regelverket, en fjerning av kravet til statlig styrerepresentant, en ny ordning til-

passet EØS-regelverk eller om kravet til statlig styrerepresentant kan oppfylles enklere.»

«Stortinget ber regjeringen i arbeidet med en ordning for kompensasjon av ideelle organisasjoners pensjonsforpliktelser vurdere nærmere målgruppe og virkeperiode.»

«Stortinget ber regjeringen vurdere oppretting av en fast støtteordning for privatarkiv over tippemidlene. Det skal vurderes om ordningen skal administreres av Riksarkivaren og om alle institusjoner som oppbevarer arkiv, også museer, skal gis adgang til å søke midler gjennom ordningen.»

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til at regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett fører en politikk for arbeid, aktivitet og omstilling. Siden 2014 har det mest alvorlige fallet i olje- og gasspriser på 30 år medført redusert aktivitet i petroleumsrelatert næring og høyere arbeidsledighet, særlig på Sør- og Vestlandet. Dette har synliggjort behovet for omstilling og behovet for å skape nye arbeidsplasser fremover. Regjeringens politikk er å føre en politikk som løser utfordringene i dag og som gjør Norge mer robust for fremtiden.

Disse medlemmer viser til at det nå er tegn til at konjunkturnedgangen snart er bak oss, og at den fremste utfordringen fremover blir å skape nye, lønnsomme arbeidsplasser i privat konkurranseutsatt sektor. Dette viser at regjeringens politikk gir resultater. Disse medlemmer vil understreke betydningen av at flest mulig kan delta i arbeidslivet og at veksten i produktiviteten tar seg opp igjen. Regjeringen har som mål å sikre høy sysselsetting og lav ledighet, og disse medlemmer viser til viktigheten av å fortsette arbeidet for gode rammebetingelser for næringslivet, et vekstfremmende skattesystem, bedre infrastruktur og økt satsing på kunnskap og kompetanse. Disse medlemmer vil understreke betydningen av regjeringens arbeid med gjennomføringen av skattereformen i tråd med skatteforliket. Endringene i skattesystemet fremmer investeringer i norsk næringsliv, legger grunnlaget for økt sysselsetting og gir en bedre beskyttelse av det norske skattegrunnlaget. Disse medlemmer viser til at dette er viktige tiltak for å oppnå en vellykket omstilling av norsk økonomi.

Disse medlemmer understreker betydningen av at regjeringen fører en ansvarlig økonomisk politikk basert på handlingsregelen for bruk av oljepenger. Regjeringens forslag til revidert nasjonalbudsjett for 2017 innebærer en bruk av olje- og fondsinntekter på 220,9 mrd. kroner, målt ved det strukturelle oljekorrigerte underskuddet. Disse medlemmer viser til at anslaget er satt ned med 4,7 mrd. kroner siden høsten 2016, først og fremst som følge av lavere utgifter i folketrygden og økte utbytteinntekter fra selskaper hvor staten har en eierandel. I tillegg har den lave ankomsten av asylsøkere bidratt til lavere utgifter på innvandrings- og integreringsområdet. Regjeringen styrker velferden i dag og trygger Norge for fremtiden.

Disse medlemmer viser til at stabile, forutsigbare og konkurransedyktige rammebetingelser over tid, og gjennom skiftende regjeringer, har vært avgjørende for å bygge opp Norge som en maritim stormakt. Flaggstatsprinsippet og andre internasjonale regelverk knyttet til den maritime næringen har vært en av de viktige pilarene for dette. Disse medlemmer peker på at et brudd med internasjonale rammeverk og konvensjoner gjennom å kreve norske lønns- og arbeidsvilkår i norske farvann og på norsk sokkel også vil kunne svekke Norges anseelse som havnasjon, og vil kunne resultere i gjensidige proteksjonistiske tiltak mot Norge og norsk maritim næring og andre næringer. Konsekvensen vil kunne være at norsk næringsliv vil kunne møte tilsvarende proteksjonistiske holdninger fra andre land, og dermed oppleve dårligere markedstilgang. På sikt kan en slik utvikling utfordre frihandelsprinsippet Norge er så avhengig av, og dermed også virke negativt for den norske maritime næringen og norske sjøfolk.

Disse medlemmer viser til at det foreslås en utreding som skal klargjøre om og eventuelt hvordan det kan stilles krav til norske lønns- og arbeidsvilkår i norsk farvann og på norsk sokkel under den forutsetning av flaggstatsprinsippet ikke utfordres. Under den forutsetning stiller disse medlemmer seg bak at det gjennomføres en utredning. Disse medlemmer mener en slik utredning også må vurdere mulige negative handelsmessige virkninger av økt proteksjonisme for Norge i et bredere perspektiv, herunder om og eventuelt i hvilken utstrekning dette kan påvirke andre eksportnæringer negativt.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at Statistisk sentralbyrå (SSB) ble opprettet i Oslo i 1876 og er den sentrale institusjonen for innsamling, bearbeiding og formidling av offisiell statistikk i Norge. I 1960 ble det etablert kontor på Kongsvinger. Disse medlemmer viser til at SSB-Kongsvinger er et eksempel på en vellykket utflytting av statlige arbeidsplasser. Fram til 1980-tallet ble det, etter politiske instruksjoner, flyttet stadig flere arbeidsområder fra SSB i Oslo til Kongsvinger. Disse medlemmer påpeker at SSB-Kongsvinger er en viktig kompetansearbeidsplass med stor faglig tyngde, og virksomheten med om lag 330 ansatte (vel 550 i Oslo) har en stor betydning for hele regionen. Til tross for politis-

ke føringer ser man nå tendenser til at Kongsvingers posisjon er i ferd med å svekkes. Balansen har vært ca. 60 pst. av de ansatte i Oslo og 40 pst. på Kongsvinger. SSB-Kongsvinger er nå nede i 37,5 pst.

Disse medlemmer har også merket seg at det tidligere var ansatt avdelingsdirektører med arbeidssted Kongsvinger. Nå er alle plassert i Oslo, noe som kan gi en ubalanse i de to lokalitetenes styrkeforhold. Disse medlemmer vil påpeke at SSB-Kongsvinger har lokaliteter som har større kapasitet enn det som blir utnyttet per i dag. Disse medlemmer ber regjeringen sikre at tidligere politiske føringer følges opp, og at SSB-Kongsvinger styrkes både i antall årsverk og i innhold.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen intensivere arbeidet med tidlig innsats i skolen og sørge for at alle skoler gir støtte- og intensivundervisning for elever som ikke har god nok faglig utvikling.»

«Stortinget ber regjeringen styrke andelen pedagogikk og praksis i de nye masterutdanningene for lærere.»

«Stortinget ber regjeringen etablere hospiteringsordninger for lærere og skoleledere, slik at de får bedre muligheter til å få oppdatert og relevant erfaring fra andre deler av utdanningssystemet og arbeidslivet.»

«Stortinget ber regjeringen gjøre koding/programmering til en del av innholdet i skolen, og sørge for at alle elever får erfaringer med dette i løpet av grunnskolen.»

«Stortinget ber regjeringen foreta en gjennomgang av fylkenes reelle utgifter for å avholde privatisteksamen, og ut fra dette vurdere nivået på dagens avgift med utgangspunkt i at avgiften kun skal gå til dette formålet.»

«Stortinget ber regjeringen utarbeide en stortingsmelding om sammenhengen mellom yrkesopplæring og arbeidsliv.»

«Stortinget ber regjeringen lage intensjonsavtaler for flere læreplasser mellom fylkeskommune og regionalt arbeidsliv.»

Disse medlemmer viser til at det i 2016 ble innført mva.-fritak for elektroniske nyhetstjenester. Dette var viktig for mediebransjen som er under sterkt press som følge av endrede medievaner og digitalisering. Endringen i 2016 var av stor betydning for bransjen, fordi det igjen knytter fritaket til innhold og ikke distribusjonsform. Avgrensningen i forskriften innsnevrer fritaket slik at den ikke omfatter dybde/nisje- journalistikk og salg av enkeltartikler.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen vurdere å endre eksisterende merverdiavgiftsfritak for elektroniske nyhetstjenester (merverdiavgiftslovens § 6-2) i statsbudsjettet for 2018, som vil gjøre at også dybde/nisje-journalistikk og salg av enkeltartikler blir omfattet av fritaket.»

Disse medlemmer mener det trengs en helhetlig satsing på vekstbedrifter, i motsetning til regjeringens punktvise uklare tiltak. Arbeiderpartiet og Senterpartiet vil ha en politikk som virker for å skape nye arbeidsplasser, og fremover vil flere av disse komme fra nye bedrifter. Disse medlemmer vil peke på at det startes mange bedrifter i Norge, men for få vokser seg store og skaper et betydelig antall arbeidsplasser. For å endre dette kreves en helhetlig og mer målrettet satsing på vekstbedrifter, og ikke generelle skattekutt. Arbeiderpartiet og Senterpartiet fører en politikk for å styrke hele kjeden, fra pre-såkorn til venture og videre, i motsetning til en regjering som har fokusert på skattelette til de rikeste og å redusere tilgang på venturekapital gjennom foreslåtte kutt i Investinor og rekordutbytter fra Argentum.

Disse medlemmer har i flere omganger etterlyst skattefradrag for investeringer i vekstbedrifter, som var en del av skatteforliket. Det er et paradoks at denne målrettede ordningen først ble presentert etter fire år i regjering, mens generelle skattekutt uten effekt på jobbskapingen kom på rekordtid. Disse medlemmer er positive til ordninger som stimulerer til påfyll av privat kapital i vekstbedrifter, men mener det er avgjørende å sikre at denne ordningen treffer disse bedriftene, og ikke blir en generell bred investorstøtte slik man risikerer ved å definere gründer-begrepet svært vidt. Det må også sikres at en slik ordning ikke åpner for store tilpasningsmuligheter i skattesystemet. Disse medlemmer vil understreke at den foreslåtte ordningen må måles på hvor mange nye arbeidsplasser den skaper og hvor mye kapital som blir tilgjengelig for bedriftene. Disse medlemmer mener ordningen må evalueres og eventuelt justeres etter kort tid for å sikre dette.

Disse medlemmer mener det trengs flere kompetente venturemiljøer i Norge, som kan bidra til at vekstbedrifter skaper flere arbeidsplasser i Norge. Norske vekstbedrifter opplever for liten tilgang på venturekapital og for liten konkurranse blant investorer. Det beskrives at norske bedrifter enten justerer ned ambisjonene eller søker etter utenlandske inves-

torer meget tidlig. Disse medlemmer mener dette øker sjansen for at arbeidsplasser forsvinner til utlandet, og mener derfor det må tas grep for å styrke tilgangen på venturekapital i Norge.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag for å styrke vekstbedrifters tilgang på venturekapital.»

Disse medlemmer viser til at det i 2015 og 2016 ble samlet inn materiale fra laksefiskbestander i Hardanger med henblikk på oppbevaring i en fremtidig ny genbank. Regjeringen besluttet høsten 2016 at den planlagte genbanken likevel ikke skal bygges. Uten genbankløsningen vil muligheten til å ta vare på bestandene i Hardangerfjorden bortfalle. Derfor haster det med en videreføring av arbeidet med genbanken, og at innsamling av genmateriale må gjøres før de ville laksefiskene forsvinner fra området. Disse medlemmer minner om at etableringen av genbank for Hardangerfjordbestandene ble vedtatt som et kompenserende tiltak for å redde de ville laksebestandene i området.

Disse medlemmer har merket seg og er meget forundret over at regjeringen igjen utsetter arbeidet med etablering av en permanent genbank, og at det kun foreslås at materialet skal tas vare på inntil videre ved å flytte materialet til eksisterende anlegg ved NINAs forskningsstasjon på Ims i Rogaland.

Disse medlemmer viser til sine alternative statsbudsjetter for 2017 hvor det ble foreslått å videreføre arbeidet med en genbank i Hardangerfjorden ved å bevilge 15 mill. kroner til genbanken.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge fram en langsiktig, helhetlig plan senest i statsbudsjettet for 2018, for å videreføre arbeidet med opprettelse av en genbank som sikrer en permanent genbank for laksefiskene i dette området.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at budsjettprioriteringene synliggjøres gjennom behandlingen av statsbudsjettet hver høst, og viser i denne sammenheng til Arbeiderpartiets alternative budsjett 2017. Revidert budsjett skal være en revisjon av det budsjettet som ble vedtatt, hvor en tar høyde for oppdaterte anslag og kan justere for uforutsette hendelser som har oppstått etter at budsjettet ble vedtatt. Under dagens regjering har revidert budsjett imidlertid blitt et verktøy for å fremme nye forslag som regjeringen ikke fant det verdt å prioritere i den ordinære budsjettprosessen, til tross for en ukontrollert oljepengebruk og rekordhøyt og stadig voksende budsjettunderskudd. Det sementerer inntrykket av en regjering uten evne til å prioritere.

Disse medlemmer viser til at en i budsjettforliket flytter på 0,3 pst. av statsbudsjettets utgiftsside. Forliket bekrefter inntrykket av fire partier uten et felles prosjekt eller retning. Det gjøres ingen prioriteringer. I stedet har man i forhandlingene funnet noen mill. kroner i inndekning gjennom å skyve på en rekke regninger, for så å strø pengene syltynt utover en rekke budsjettposter.

Disse medlemmer viser til at Arbeiderpartiet foreslår å bruke det begrensede handlingsrommet først og fremst til å satse på kompetanse og kvalifisering for å få folk i jobb.

Kompetanse

Disse medlemmer viser til at utdanning er avgjørende for å skape et samfunn med muligheter for alle, arbeid til alle og velferd for alle. Få samfunn i verden stiller så høye krav til kompetanse som vårt. Å ha kunnskaper og ferdigheter som verdsettes i arbeidslivet, er inngangsporten til arbeid og derfor også nøkkelen til å lykkes med likestilling, integrering, sosial utjevning og mange andre av våre mål. Kompetanse er også avgjørende for hvor godt Norge vil lykkes med å skape nye næringer og utvikle offentlig og privat sektor. Derfor er kompetanse ett av Arbeiderpartiets viktigste områder i alternativt statsbudsjett.

Disse medlemmer viser til at de høye kravene til kompetanse øker som følge av ny digital teknologi, lavere aktivitet i olje- og gassektoren og mer til. Samtidig ser vi at stadig flere faller ut av arbeidslivet eller aldri kommer inn. Mangel på kompetanse er for mange den viktigste årsaken. Ny vekst for Norge og en bærekraftig velferdsstat krever et arbeidsliv hvor flere rustes til å komme i jobb, stå lenger i jobb eller kombinere arbeid og trygd.

Disse medlemmer viser til at de viktigste oppgavene i Norge de neste tiårene krever flere og enda dyktigere fagarbeidere. Byer som vokser krever fagarbeidere innen bransjer som bygger landet. Flere eldre krever flere helsefagarbeidere i mange av omsorgsyrkene. Samtidig ser vi i dag at mange av disse fagene sliter med høyt frafall, fallende prestisje og uanstendige vilkår i arbeidslivet. Disse medlemmer vil derfor prioritere en storstilt satsing på yrkesfag og flere lærlingplasser for å sikre den fagkompetansen Norge trenger mer av i framtiden.

Flere vil skifte jobb hyppigere enn før, blant annet som følge av ny teknologi. De neste tiårene vil olje- og gassvirksomheten også ta mindre plass i norsk økonomi. Flere må bytte til jobber i andre sektorer. Disse medlemmer mener det er en grunnleggende samfunnsoppgave å gi alle nye sjanser i arbeidsli-

vet. Alle skal ha trygghet for at fellesskapet stiller opp slik at man kan sikre seg nødvendig kompetanse til å stå i arbeid i et omskiftelig arbeidsliv. Disse medlemmer viser til egen tabell i hovedmerknaden for konkrete forslag til kompetanseheving.

Verdiskapingsprogram for hav

Disse medlemmer mener Norge har store muligheter for økt verdiskaping og nye arbeidsplasser basert på havet. For å utnytte dem må vi satse strategisk. Disse medlemmer mener at det må samarbeides mer på tvers av sektorer – som olje og gass, fornybar energi, havbruk og fiskeri – slik at vår verdensledende kompetanse og teknologi kan tas i bruk på nye områder. Disse medlemmer vil også skape et tettere samarbeid mellom næringsliv, utdanning, forskning og myndighetene som gjør at vi kan gripe muligheter raskere. Disse medlemmer vil derfor opprette et verdiskapingsprogram for hav, som består av følgende elementer:

- Et program opprettes i Innovasjon Norge, og skal mobilisere midler langs hele innovasjonskjeden, som Forskningsrådet, Enova og SIVA. Målet er at bedrifter innen disse næringene skal få én dør inn i virkemiddelapparatet, der vi samler ansvaret for å mobilisere midler på tvers av eksisterende ordninger og skape så sømløse søknadsprosesser som mulig.
- To nye forskningssenter for havrommet i Norge, etter modell av FME-ordningen. Disse medlemmer vil opprette dette for å styrke langsiktig samarbeid mellom forskning og næringsliv slik at vi tar i bruk nye muligheter som autonome skip, bærekraftig fôrproduksjon, oppdrett av nye arter og høsting lenger ned i næringskjeden.
- Styrket kartlegging av mineraler til havs og forskning på konsekvenser av utvinning. Disse medlemmer viser til at vi har flere miljøer som allerede gjennomfører slike prosjekter og ønsker å styrke satsingen og samarbeidet.
- Styrket bestandsforskning. Disse medlemmer vil peke på at Havforskningsinstituttets arbeid med å skaffe et godt kunnskapsgrunnlag til forvaltningen nasjonalt og internasjonalt er avgjørende for å legge til rette for en fornuftig langsiktig beskatning av de viltlevende fiskeressursene og en god økosystembasert forvaltning.
- Opprettelse av Norwegian Ocean Partners. Disse medlemmer viser til at Norge må øke eksportinntektene, og ønsker å styrke eksportmulighetene for norske havbruksleverandører og marin utstyrsindustri. Disse medlemmer vil derfor opprette et program etter modell av Norwegian Energy Partners for å bidra til dette.
- Pilotering av ny teknologi og innovasjon innen havrommet og bioøkonomi under Miljøteknologiordningen. Disse medlemmer ønsker å styrke mulighetene for pilotering av ny teknologi innen både havrommet og bioøkonomi, og øker derfor bevilgningen under Miljøteknologiordningen, prioritert for disse sektorene.
- Pilotering av ny teknologi og innovasjon innen havrommet og bioteknologi under Miljøteknologiordningen.

Disse medlemmer mener det offentlige spiller en viktig rolle for å drive frem innovasjon. Ett av virkemidlene som i dag ikke utnyttes godt nok er offentlige anskaffelser. Offentlige anskaffelser har et stort potensial for å drive frem nye innovasjoner og bedre tjenester, men regjeringen griper ikke disse mulighetene. Disse medlemmer viser videre til at Menon-rapporten utarbeidet i forbindelse med lov om offentlige anskaffelser peker på fire barrierer: begrenset kompetanse, frykt for å gjøre feil, manglende koordinering og svak forankring i ledelse. Disse medlemmer minner om Stortingets flertall, som ba regjeringen komme tilbake til Stortinget med en sak om en risikoavlastningsordning for å adressere disse barrierene. Dette har ikke skjedd. Disse medlemmer viser til at NHO har påpekt at regjeringens satsing er mangelfull. Disse medlemmer vil derfor opprette en risikoavlastningsordning for å stimulere til innovasjon. Ordningen bør fokusere på store samfunnsutfordringer og åpne for konkurranse.

Disse medlemmer ønsker å styrke kampen mot arbeidslivskriminalitet og økonomisk kriminalitet, og foreslår økte bevilgninger til Arbeidstilsynet, Skatteetaten og Økokrim.

Disse medlemmer foreslår å styrke politidistriktenes arbeid mot datakriminalitet med en stilling i hvert politidistrikt

Disse medlemmer viser til at av de gjenstående delstrekningene av Filefjellprosjektet er det planlagt åpning av Varpe bru–Otrøosen–Smedalsosen i 2017 og Øye–Eidsbru i 2018. Når E16 Filefjellprosjektet er ferdig utbygd, vil det stå igjen omtrent tre kilometer med vesentlig dårligere veg på strekningen Turtnes–Øye. Ifølge Statens vegvesen vil det bli langt billigere å bygge strekningen Turtnes–Øye sammen med strekningen Øye–Eidsbru enn å bygge den hver for seg på et seinere tidspunkt. Statens vegvesen har utarbeidet reguleringsplan for strekningen Turtnes–Øye som er vedtatt av Vang kommunestyre. I anbudet for Øye–Eidsbru er det tatt med en opsjon for bygging av Turtnes–Øye. All fornuft tilsier at det er riktig å bygge ut strekningen nå. Disse medlemmer setter av 50 mill. kroner til dette prosjektet.

Disse medlemmer foreslår å gjeninnføre skattefradraget på sluttvederlag. Sluttvederlag gis til arbeidstakere som ufrivillig må slutte i arbeid på grunn av innskrenkning, nedbemanning, avvikling eller konkurs. Regjeringen fjernet fradraget i 2016 og påførte denne gruppen en skatteskjerpelse på 60 mill. kroner.

Disse medlemmer mener pensjonister som ønsker å få pensjonsslippen på papir, skal få muligheten til det.

Disse medlemmer foreslår å styrke bevilgningene til Statens naturoppsyn (SNO).

Disse medlemmer viser for øvrig til egen tabell over prioriteringer ut over regjeringens forslag og går inn på punktene fra forliket, med unntak av den byråkratiserende ordningen med ressurssenter for egenorganisert idrett (2 mill. kroner) og det foreslåtte kuttet i mva.-kompensasjon for idrettsanlegg (15 mill. kroner).

Kap.	Post		Bevilgninger utover regjeringens forslag, mill. kroner
		Utgifter	
		Kompetansehevende tiltak	
226	23	Kompetansereform	50,0
257	70	Kompetansepluss	5,0
260	50	Tilpasset utdanningstilbud ingeniører	10,0
260	50	1000 nye studieplasser	29,6
2410	50/70	Lånekassen, konsekvens av nye studieplasser	15,8
572	60	300 nye fagskoleplasser	17,0
2410	50/70	Lånekassen, konsekvens av nye fagskoleplasser	4,7
254	70	Studiesentrene	1,0
226	22	EVU yrkesfaglærere	10,0
572	60	Økt lærlingetilskudd	132,0
572	60	Tilskudd bedrifter som tar inn elever i praksis	5,0
605	1	NAV/Ungdomsgarantiene	25,0
634	76	Økt bruk av lønnstilskudd	27,5
634	76	500 flere ordinære tiltaksplasser	42,8
634	76	1000 flere tiltaksplasser nedsatt arbeidsevne	73,0
634	77	250 VTA-plasser	21,0
		Verdiskapingsprogram hav	
920	50	Forskningssentre for havrommet	15,0
920	50	Kartlegging av mineraler til havs	10,0
925	22	Bestandsforskning, Havforskningsinstituttet	5,0
940	22	Norwegian Ocean Partners	5,0
2421	76	Pilotering av ny teknologi og innovasjon innen havrommet	15,0
920	50	TransferIT	12,5
900	31	Toppindustrisenter	5,0
900	22	Andøya Space Center – investering på Ny -lesund	30,0
440	1	IKT-sikkerhet	12,0
5501	72	Fjerne skattlegging av sluttvederlag	24,0
605	1	Pensjonsslipp på papir	10,0
410	1	Domstolene	11,5
440	1	Økokrim	10,0
1618	22	Skatteetaten	10,0
640	1	Styrking Arbeidstilsynet	25,0

Kap.	Post		Bevilgninger utover regjeringens forslag, mill. kroner
		Verdiskapingsprogram for bioøkonomi	
920	50	Nye forskningssenter bioøkonomi	15,0
1137	52	Forskning og innovasjon skog/jord	5,0
1320	36	E16 over Filefjell	50,0
540	26	Risikoavlastningsordning for offentlige innkjøp	10,0
1420	1	Statens naturoppsyn	1,6
			751,0
		Inntekter	
573	60	Engangskostnader kommunesammenslåing	256,0
573	61	Engangskostnader fylkessammenslåing	135,0
226	22	Omdisp EVU til yrkesfaglærere	10,0
1150	78	Avløserordning pelsdyr	7,5
920	50	Idélab (omdisponering til TransferIT)	12,5
920	50	Generelle ordninger IN (omdisponering til verdiskapings-program hav og bioøkonomi)	50,0
220	1	Driftsutgifter utdanningsdirektoratet	7,6
226	21	Særskilte driftsutgifter kvalitetsutvikling	23,1
285	53	Strategiske satsinger Forskningsrådet	35,0
2651	70	Nedgang AAP som følge av økt lønnstilskudd	60,0
2309	1	Kutt i statlig konsulentbruk	150,0
			767,4

Disse medlemmer viser til anmodningsvedtak 108 nr. 12 i statsbudsjettet for 2017, der Stortinget ber regjeringen så snart det er mulig, og helst i revidert nasjonalbudsjett 2017, legge frem forslag til endring i engangsavgiften som innebærer at ladbare hybrider med lang elektrisk rekkevidde kommer bedre ut enn biler med kort elektrisk rekkevidde. Disse medlemmer har merket seg regjeringens tilbakemelding i revidert nasjonalbudsjett for 2017, om at de vil komme tilbake til saken og oppfølging av vedtaket i statsbudsjettet for 2018. Disse medlemmer har også merket seg årsakene regjeringene framfører og at det er behov for systemendringer i motorvognregisteret og tilpassinger i Skatteetatens system for å fastsette avgifter, for å kunne differensiere engangsavgiften etter elektrisk rekkevidde. Disse medlemmer er utålmodige etter å få gjennomført vedtaket, og ber regjeringen prioritere disse tilpasningene av systemene slik at vedtaket kan følges opp.

Disse medlemmer viser til anmodningsvedtak nr. 309 i statsbudsjettet for 2017, der Stortinget ber regjeringen utrede en ordning for å sikre at alle som importerer biler til landet, omfattes av de lovpålagte returordningene og bidrar til finansieringen av disse. Disse medlemmer etterlyser en oppfølging av vedtaket. Disse medlemmer viser til at regjeringen fra 1. juni 2017 har satt i kraft nye regler for import av kjøretøy fra USA, Canada og annet EØS-land, som åpner for ytterligere privatimport av biler. Norge er gjennom EUs ELV-direktiv forpliktet til å ha et retursystem for biler. Kravet er at minst 95 pst. skal gjenvinnes. Autoretur AS er landets eneste godkjente retursystem for biler, og eid av norske bilimportører. Ordningen finansieres av et miljøgebyr som betales ved førstegangsregistrering av et kjøretøy i Norge. Autoretur krever inn miljøgebyret fra bilimportørene, men det er ingen som har ansvar for innkreving av miljøgebyr fra privatimporterte biler (20 000–30 000 i året). Det utgjør et potensielt miljøproblem. Disse medlemmer ber regjeringen følge opp anmodningsvedtak nr. 309 og utrede en ordning for å sikre at alle som importerer biler til landet, omfattes av de lovpålagte returordningene og bidrar til finansieringen av disse.

Disse medlemmer viser til anmodningsvedtak 5. desember 2016 om at:

«Stortinget ber regjeringen vurdere kapitaliseringsrenten i eiendomsskatten på kraftanlegg.»

Som følge av at Stortingets vilje ikke er etterkommet, har kommunene allerede tapt 380 mill. kroner i eiendomsskatteinntekter fra 2016 til 2017.

Disse medlemmer viser til at skattetapet skyldes en uriktig beregning av kraftanleggenes markedsverdier. Både utviklingen av kraftpris og rentenivå skal ifølge loven tas i betraktning. Den store svakheten ved dagens praksis er at bare endringer i kraftprisene tillegges vekt, mens renteutviklingen ikke blir hensyntatt. Disse medlemmer ber nå regjeringen snarest følge opp Stortingets vedtak og sørge for at det lave rentenivået over flere år blir gjenspeilet i kapitaliseringsrenten, slik den blir for renter benyttet for de andre statlige kraftskatteordningene. Disse medlemmer viser til at dersom kapitaliseringsrenten ikke reduseres med virkning for 2018, vil kommunene få et inntektsbortfall på minst samme størrelse i 2018 som i 2017.

Disse medlemmer viser til anbefalingen i konseptfaserapporten fra 2016 om å etablere to protonsentre i Norge, ett i Bergen og ett i Oslo, for å kunne tilby kreftpasienter moderne stråleterapi. Disse medlemmer mener arbeidet med preforprosjektfasen må planlegge for to protonsentra slik det er skissert i flertallsmerknad i Innst. 11 S (2016–2017). Disse medlemmer registrerer at utbyggingen er planlagt finansiert med 30 pst. tilskudd og 70 pst. statlig lån gjennom et eget investeringstilskudd finansiert over kap. 732.81. En slik finansieringsløsning avviker fra den etablerte praksisen hvor de enkelte helseforetak skal finansiere nye investeringer med egenkapital og eventuelt statlige lån. Disse medlemmer mener at bruk av investeringstilskudd fremfor egenkapital gjør at man kan risikere mindre insentiv til budsjettkontroll i foretakene. Disse medlemmer mener gjeldende praksis for investeringer må følges ved at de foretakene som skal etablere et protonsenter, finansierer dette i hovedsak ved hjelp av egenkapital og statlige lån.

Disse medlemmer viser til merknadene fra en samlet utenriks- og forsvarskomité i Innst. 7 S (2016–2017), jf. Prop 1 S (2016–2017). Der heter det:

«Komiteen merker seg at arbeidet med å forhindre spredning av masseødeleggelsesvåpen ligger fast, og komiteen merker seg at regjeringen baserer sin politikk på samme grunnlag som redegjort for i regjeringen Stoltenbergs Prop. I S(2013-2014). I tråd med Stortingets enstemmige vedtak arbeider regjeringen aktivt for nedrustning med sikte på en balansert, gjensidig, irreversibel og verifiserbar avskaffelse av kjernevåpen.»

Disse medlemmer vil understreke det sivile samfunnets rolle som pådriver i kampen for en atomvåpenfri verden og ber regjeringen sikre midler til organisasjonene som aktivt jobber for nedrustning.

Disse medlemmer viser til at det i statsbudsjettet for 2015 ble bevilget midler til et såkornfond forvaltet fra Nord-Norge. Det har ikke lyktes å opprette et slikt fond med gjeldende rammebetingelser. Det foreslås derfor en annen innretning som skal matche statlig kapital med privat kapital i den hensikt å øke investeringer i nye virksomheter og arbeidsplasser i Nord-Norge. En lokal forvaltning i Nord-Norge er en viktig forutsetning for å øke sannsynligheten for å lykkes med slike investeringer. I tillegg vil eksisterende forvaltningsmiljøer kunne videreutvikles ytterligere. Disse medlemmer foreslår derfor at Staten lyser ut 134,8 mill. kroner til mindre såkornfond, slik at lokale/regionale investeringsfond kan søke en sum tilsvarende det de kan reise av privat kapital. Disse lokale/regionale investeringsfondene skal forvaltes aktivt og med et ansvarlig styre. Det skal være symmetri i tap og avkastning mellom staten og de private investorene. Disse lokale/regionale investeringsfondene skal investere i unge, innovative bedrifter som er yngre enn syv år etter siste kommersielle salg. Bedriftene det investeres i skal være lokalisert i Nord-Norge, både med produksjon og hovedkontor.

Disse medlemmer viser til at næringstransporten står for dobbelt så store utslipp som privatbilene. Nullutslippsløsninger blir i stadig større grad tilgjengelige, også innenfor områder som tungtransport og skipsfart, men det finnes i dag ingen omfattende virkemidler for å stimulere til å bytte ut gammel teknologi med klimariktig teknologi. Disse medlemmer understreker derfor viktigheten av å etablere et CO_2-fond for næringstransporten. Et slikt fond skal gi tilskudd til merkostnader ved investering i null- og lavutslippskjøretøy som går på eksempelvis bærekraftig biodrivstoff, biogass, elektrisitet eller hydrogen. Tungtransporten alene står for 2,5 mill. tonn CO_2 årlig og betaler inn 1,2 mrd. kroner i CO_2-avgift. Et fond, etter modell av det vellykkede NO_x-fondet, vil kunne redusere utslippene med inntil 50 pst. Disse medlemmer viser videre til at utslippene fra buss, varebiler, anleggsmaskiner, innenriks sjøfart og fiske var på i alt 6,4 mill. tonn CO_2 i 2014. Også i disse segmentene kan et CO_2-fond bidra til store utslippsreduksjoner, og disse medlemmer ønsker derfor å vurdere innlemmelse av også disse delene av transportsektoren i fondet.

Disse medlemmer viser til at det tar relativt lang tid fra et CO_2-fond opprettes til utslippskuttene finner sted, og vil derfor understreke at et CO_2-fond må på plass snarest mulig. Disse medlemmer merker seg at Næringslivets Hovedorganisasjon kritiserer regjeringens arbeid med CO_2-fond, og disse medlemmer vil derfor understreke at et CO_2-fond har et bredt flertall i Stortinget.

Disse medlemmer vil understreke behovet for å styrke beslutningsgrunnlaget for klimapolitisk debatt og veivalg. Beslutningstakere på alle nivåer er avhengig av at det i størst mulig grad gjøres bereg-

ninger av klimaeffekter av ulike tiltak som kan være aktuelle. Disse medlemmer presiserer at det er vel så viktig å beregne klimaeffekter av mulige tiltak som diskuteres, som beregninger av vedtatt klimapolitikk.

Disse medlemmer viser til at Norges utslippsregnskap i dag rapporteres til FN, og at dette utarbeides i et samarbeid mellom Statistisk sentralbyrå (SSB), Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) og Miljødirektoratet. Disse kunnskapsmiljøene skal ha i oppdrag å beregne klimaeffekter for ulike tiltak som drøftes av beslutningstakere. Siden transportpolitikken er avgjørende for norsk klimaomstilling, skal Transportøkonomisk institutt (TØI) gjøres til en partner i dette arbeidet. Disse medlemmer legger særlig vekt på at de nevnte aktørene må kunne utvikle metoder for å beregne klimaeffekten av tiltak i statsbudsjettet og andre klimapolitiske virkemidler. Disse medlemmer minner om Stortingets vedtak om å opprette et teknisk beregningsutvalg på klimafeltet, under ledelse av Miljødirektoratet.

Disse medlemmer viser til omtale av utenlandsforbindelser basert på anmodningsvedtak nr. 23 (2016–2017). Disse medlemmer registrerer at det er uklart hvordan regjeringen ser for seg at en intensjon om at avkastning fra privateide mellomlandsforbindelser skal tilfalle fellesskapet skal realiseres. Disse medlemmer viser til at denne siden av problemstillingen rundt privat eierskap av mellomlandsforbindelser er en svært aktuell del av EU-kommisjonens vinterpakke. I kommisjonens forslag til nye markedsdesignregler legges det inn at flaskehalsinntekter kun skal brukes til nettinvesteringer. Disse medlemmer konstaterer at et slikt utfall av EUs regelverksrevisjon vil slå beina under alle de i Prop. 129 S (2016–2017) skisserte modeller for inntektsregulering. Disse medlemmer mener tillatelse til privat eierskap og drift av mellomlandsforbindelser er svært uklokt ettersom den samfunnsmessige kontroll på inntekter, virkninger i bakenforliggende nett og virkninger på kraftpris i Norge sterkt svekkes.

Disse medlemmer viser til at revidert budsjett er det siste i inneværende stortingsperiode og at det derfor er på sin plass med et tilbakeblikk på de siste fire årene, herunder utviklingen for sentrale makrotall:

I revidert budsjett 2013 var anslått vekst i BNP for Fastlands-Norge 2,6 pst., mot 1,6 pst. i 2017.

I revidert budsjett for 2013 var anslått AKU-ledighet 3,4 pst. av arbeidsstyrken, mot 4,3 pst. i 2017.

I revidert budsjett for 2013 var strukturelt oljekorrigert underskudd 122,9 mrd. kroner (137,9 mrd. 2017-kroner), tilsvarende 5,3 pst. av trend-BNP for Fastlands-Norge, mot 220,9 mrd. kroner i 2017, tilsvarende rekordhøye 7,7 pst.

I revidert budsjett for 2013 var produktivitetsveksten målt ved arbeidskraftsproduktivitet og total faktorproduktivitet for Fastlands-Norge anslått til hhv. 1,5 pst. og 1,1 pst. mot 1,4 pst. og 0,7 pst. for 2017

Disse medlemmer konstaterer med dette at veksten i økonomien er lavere, ledigheten er høyere, produktivitetsveksten er lavere og underskuddet høyere enn i 2013. Det som burde ha gått opp har gått ned. Det som burde ha gått ned har økt.

Mens andelen i arbeid økte fra 68,4 pst. til 68,7 pst. i perioden 2005 til 2013, justert for bruddet i statistikken i 2006, har den falt til 67,3 pst. i 2016. Produktivitetsveksten i 2016 var null. Disse medlemmer mener det er svært bekymringsfullt dersom utviklingen hvor en stadig mindre andel er i jobb og hvor produktivitetsveksten for disse blir stadig lavere, fortsetter. Resultatene står i skarp kontrast til uttalelsene fra statsministeren og finansministeren i 2014. I et famøst intervju regjeringen hadde solgt inn til VG klagde statsministeren og finansministeren over at veksten i folks reallønner hadde økt mer enn produktivitetsveksten. Finansministeren uttalte da at:

«Den [grafen]viser at det finnes smartere måter å styre på enn det de rødgrønne fikk til. (…) Hvis vi greier å øke produktiviteten med så lite som 0,2 prosent pr. år frem til 2060, vil det betyr mer for norsk økonomi enn hele vår oljeformue.»

I Perspektivmeldingen 2017 nedjusterer imidlertid regjeringen anslagene for årlig produktivitetsvekst frem mot 2060 fra 1,8 pst. i forrige perspektivmelding til 1,5 pst. I samme intervju kritiserte statsministeren Arbeiderpartiet for å løfte fram trepartssamarbeidet som kjennetegn på den nordiske modellen. Det var ifølge Erna Solberg «ikke det viktigste». I dag kan vi konstatere at regjeringen har mislykkes med å få opp produktivitetsveksten, men at nettopp ansvarlige parter, gjennom å akseptere den laveste reallønnsveksten på førti år, har bidratt til at avstanden mellom reallønnsvekst og produktivitetsvekst ikke vokser mer.

Disse medlemmer er bekymret over at det ikke skapes flere private jobber i landet. I 2016 gikk sysselsettingen i privat sektor ned for første gang siden finanskrisen, og nedgangen ser ut til å fortsette første kvartal 2017. All sysselsettingsvekst kommer i offentlig sektor. Disse medlemmer mener det er viktig å ansette lærere, politifolk og sykepleiere for å styrke fellesskapsløsningene, men vil advare mot dagens utvikling hvor sysselsettingsandelen i privat sektor går ned. Private arbeidsplasser er vekstmotoren i norsk økonomi. Under forrige regjering ble det skapt om lag 360 000 flere jobber, hvorav 72 pst. i privat sektor. I løpet av de tre første årene med regjeringen Solberg ble det skapt om lag 43 000 flere jobber, hvorav 60 pst. i offentlig sektor.

Disse medlemmer vil videre advare mot regjeringen Solbergs byråkratiseringsiver. Tross klare løfter om «kamp mot byråkratiet» har regjeringen ansatt mer enn 1 000 flere byråkrater. Veksten er større blant sentrale byråkrater enn i de såkalt «ytre etatene». Disse medlemmer mener Magne Lerø, redaktør i Ukeavisen Ledelse, sine beskrivelser treffer godt:

«Frp har til alle tider sukket og stønnet over veksten i byråkratiet. De har forsøkt å få velgerne til å tro at er det noen som vil redusere byråkratiet og bruke mindre penger på «ineffektiv styring i det offentlige», så er det Frp. I realiteten er Frp med sin vektlegging på rettigheter, konkurranse, kontroll og tilsyn landets ledende byråkratidrivende parti.»

Disse medlemmer viser til at regjeringens største enkeltsatsing har vært skattekutt med en innretning som har sikret de med høyest inntekt og formue de største kuttene. Statsministeren har ved flere anledninger trukket fram formuesskattekutt som tiltak for å skape nye arbeidsplasser, men regjeringen har ikke klart å bevise en slik effekt. Heller ikke Menon, som regjeringen hyret inn for å beregne investeringseffekt av ulike typer skattekutt, kunne gi dem støtte for at formuesskattekutt gir særlig effekt. SSBs beregninger viser at skattekutt er et svært kostbart og lite effektivt tiltak for økt sysselsetting, og at offentlige investeringer gir 15 ganger flere jobber i privat sektor. På tross av denne kunnskapen går både Høyre og Fremskrittspartiet til valg på store skattekutt også for neste fireårsperiode. I nasjonalbudsjettet 2017 anslår regjeringen handlingsrommet de neste årene til 6,5 mrd. kroner per år. Høyre går til valg på å bruke minst halvparten av dette handlingsrommet til skattekutt. Fremskrittspartiet går til valg på å bruke det dobbelte av anslått handlingsrom til skattekutt. Felles for begge er at de går til valg på å målrette skattekuttene mot landets aller rikeste. Fremskrittspartiet legger opp til å gi 6 000 ganger mer i skattekutt til de med 100 mill. kroner i formue enn de 94 prosentene med inntil 5 mill. kroner i formue. Høyre ønsker en enda skjevere fordeling av sine foreslåtte skattekutt. Mens forskjellene, målt ved GINI-koeffisienten, gikk ned med forrige regjering, har den økt under sittende. Disse medlemmer konstaterer at både Fremskrittspartiet og Høyre gjennom sine partiprogrammer for neste periode ønsker å øke forskjellene ytterligere.

Disse medlemmer viser til at skattekuttene på om lag 26 mrd. kroner delvis er finansiert gjennom at regjeringen har økt avgiftene med nesten 4 mrd. kroner, men hovedsakelig er finansiert gjennom økt oljepengebruk. På fire budsjetter har regjeringen brukt om lag 760 mrd. oljekroner og økt den årlige tilførselen til statsbudsjettet med 83 mrd. 2017-kroner. Det er mer enn på de 12 foregående, inkludert finanskrisebudsjettet i 2009. Siv Jensen ble den første finansministeren i historien til å gjøre uttak fra pensjonsfondet. Tilførselen til fondet var om lag 88 mrd. kroner lavere enn uttaket i 2016. På svar på budsjettspørsmål 25 fra Arbeiderpartiet framgår det at den samlede oljepengebruken ville vært om lag 122 mrd. kroner lavere dersom en la til grunn gjennomsnittlig innfasingstempo fra regjeringen Stoltenberg II. Thøgersen-utvalget, som regjeringen satte ned i 2014 for å vurdere handlingsregelen, leverte sin rapport i mai 2015. Utvalget tok til orde for en innfasing på om lag 5–8 mrd. kroner per år. Thøgersen uttalte selv:

«Problemet oppstår når den langsiktige trenden for oljepengebruk blir for høy. Da får vi den ulempen at oljepengebruken vil stige raskt og deretter falle raskt. Det er definitivt ikke en bane vi vil anbefale.»

Regjeringen har i snitt økt oljepengebruken med om lag 21 mrd. kroner per år og bevisst valgt et ikke-bærekraftig innfasingstempo for oljepengene. Disse medlemmer viser til at det i et arbeidsnotat til Perspektivmeldingen 2017 framgår at handlingsrommet på mellomlang sikt anslås vesentlig mindre enn tidligere. Både i demografi- og basisforløpet anslås inndekningsbehovet nær null frem til 2030, mens det til Nasjonalbudsjettet 2015 ble anslått et «negativt inndekningsbehov» i denne perioden. I svar på skriftlig spørsmål til Stortinget skriver finansministeren at «(…) det de nærmeste årene ikke er rom for noen ytterligere opptrapping av bruken av oljeinntekter (…) ». I klartekst betyr dette at handlingsrommet en så sent som i 2015 anslo at fremtidige regjeringer ville ha til rådighet fram til 2035, nå er borte. Disse medlemmer mener informasjonen er oppsiktsvekkende og at det er underlig at regjeringen tilsynelatende har forsøkt å underkommunisere alvoret gjennom å gjemme informasjonen i et arbeidsnotat til perspektivmeldingen.

Disse medlemmer viser til at regjeringen lenge var motvillig til å svare på hvor lenge en kan videreføre regjeringens innfasingstempo før SPU går tomt. Påtroppende sjeføkonom i NHO, Øystein Dørum, gjorde beregninger på oppdrag fra Klassekampen, som viser at med 3 pst. årlig avkastning fra fondet, vil det gå tomt allerede i 2043 dersom oljepengebruken fortsetter å øke slik den har gjort i perioden 2014–2017. Dørum understreker at beregningene først og fremst er en illustrasjon på hva som skjer om oljepengebruken fortsetter å øke i dagens tempo, og uttaler blant annet at «Det synes lite realistisk at fremtidige regjeringer vil styre statsfinansene blindt mot avgrunnen, slik beregningene viser». Regjeringen leverte etter flere henvendelser fra Arbeiderpartiets stortingsgruppe beregninger som understøttet Dørums funn.

Disse medlemmer mener kontrasten til Høyres løfter fra valgkampen i 2013 knapt kunne vært større. «Høyre er ryggraden i ansvarlig pengebruk,» sa dagens statsminister i valgkampen. Dagens Næringslivs Kjetil B. Alstadheim tok tak i påstanden i en kommentar etter budsjettframleggelsen i 2014:

«Høyres ryggrad er nå mer et sugerør inn i Oljefondet. Hver anledning brukes til å hente ut litt mer. Hver oppjusterte prognose er en unnskyldning for økt pengebruk, ikke en anledning som brukes til å holde litt igjen.»

Disse medlemmer viser til at regjeringens uansvarlige pengebruk startet umiddelbart etter at de hadde inntatt regjeringskontorene – før oljeprisfallet, før arbeidsledighetsveksten og før flyktningetilstrømmingen. Regjeringen rakk å øke oljepengebruken for 2014 gjennom tilleggsproposisjonen og for 2013 i nysalderingen bare i løpet av sine første tre måneder ved makten. Regjeringen har senere brukt oljeprisfallet som unnskyldning for økt pengebruk, men det har over fire år avtegnet seg et bilde av en regjering som øker oljepengebruken uavhengig av situasjonen i norsk økonomi. Erna Solberg, som skulle gjøre norsk økonomi mindre oljeavhengig, har i stedet satt fartsrekord i å gjøre den mer oljeavhengig.

Når en skal oppsummere fire år med regjeringen Solberg står dette igjen: regjeringen har mislykkes med å få folk i arbeid og få fart på jobbskapingen i privat sektor, de har mislykkes med å få opp veksten, de har mislykkes med å få opp produktivitetsveksten, de har mislykkes i «kampen mot byråkratiet», de har mislykkes med å gjøre landet mindre oljeavhengig, og de dynamiske effektene har uteblitt. De kan imidlertid vise til at de har kuttet skattene og forsynt seg grovt fra fondet for å finansiere kuttene. På fire år har regjeringen effektivt redusert kommende regjeringers handlingsrom til å møte framtidige utfordringer.

Verbalforslag

Disse medlemmer viser til at regjeringen i revidert nasjonalbudsjett går imot en materialavgift på drikkevareemballasje, med den begrunnelse at miljøeffekten av en slik avgift er tvilsom. Disse medlemmer har merket seg at Miljødirektoratet fastslår at økt bruk av resirkulert materiale i drikkevareemballasje av plast og metall vil gi betydelig reduksjon i klimagassutslipp. Disse medlemmer viser til at en samlet bransje (BROD og Infinitum) foreslår å gjøre om grunnavgiften for drikkevareemballasje av plast og metall til en materialavgift differensiert etter grad av fossilt innhold, håndtert gjennom pantesystemet Infinitum. Disse medlemmer merker seg også at bransjen tilbakeviser regjeringens motforestillinger mot en materialavgift.

Disse medlemmer vil understreke viktigheten av å redusere fossil materialbruk, og konstaterer at det i dag ikke finnes virkemidler for dette.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en sak om en styrking av skolefritidsordningen. Saken bør inneholde forslag til en nasjonal standard for skolefritidsordingstilbudet, med fokus på læring gjennom lek, kreativitet og fysisk aktivitet.»

«Stortinget ber regjeringen sørge for at kommunene etablerer spesialteam som kan hjelpe skolene i å gi elevene en god lese-, skrive- og regneopplæring så tidlig som mulig.»

Disse medlemmer ser positivt på at regjeringen etter langvarig press fra Stortinget foreslår enkelte endringer av opsjonsskatten. Ved å tilrettelegge for å tilby ansatte opsjoner vil en gjøre det enklere for entreprenører å tiltrekke seg kapital og kompetent talent med relevant erfaring. Flere aktører har pekt på svakheter i ordningen, og i flere av våre naboland har de mer omfattende og bedre utviklede ordninger.

Med denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2018, vurdere om ordningen med opsjoner for ansatte i oppstartsbedrifter i større grad bør harmonisere med lignende ordninger i våre naboland Sverige og Storbritannia.»

Disse medlemmer viser til at Nordland fylkeskommune har fått utarbeidet en situasjons- og konsekvensanalyse. Denne belyser konsekvensene ved nedleggelsen av flystasjonen. Beregningene viser at de direkte og indirekte konsekvensene ved en nedleggelse utgjør 339 sysselsatte i Andøy. Dette utgjør 16,5 pst. av den totale sysselsettingen i kommunen sammenlignet med tall for 2016. Forutsatt at alle de berørte sysselsatte med familie flytter fra kommunen, kan nedgangen i befolkningen komme til å utgjøre 677 personer 10 år etter nedleggelsen. Dette er en nedgang på om lag 14 pst. sammenlignet med folketallet i 2016.

På bakgrunn av denne analysen har Andøy kommune søkt om 150 mill. kroner i offentlig omstillingsbevilgning over en periode på seks år hvor det forventes at det benyttes en finansieringsmodell fra tidligere omstillinger i Forsvaret, der 90 pst. av rammen kommer fra staten, og 10 pst. fra lokalt/regionalt hold.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen gå i dialog med Andøy kommune og Nordland fylkeskommune med sikte på å fullfinansiere omstillingsarbeidet.»

Komiteens medlem fra Senterpartiet understreker at dette er en budsjettrevisjon og at opplegget som presenteres under, ikke gjenspeiler Senterpartiets politiske prioriteringer på alle områder. Dette medlem har valgt å prioritere enkelte områder der det er særlig påkrevd med en kursendring sammenlignet med regjeringens forslag. Senterpartiet har i forbindelse med årets reviderte budsjett særlig valgt å fokusere på tiltak som (1) vil gi bedre tjenester nær folk, (2) redusere byråkratiet og (3) sikre norsk eierskap og norske arbeidsplasser.

For en mer samlet fremstilling av Senterpartiets prioriteringer vises det til partiets alternative statsbudsjett for 2017 og dette medlems merknader i Innst. 2 S (2016–2017).

Tjenester nær folk

Dette medlem viser til at regjeringen gjennomfører en storstilt sentralisering av Norge. Gjennom fire år har arbeidsplasser, tjenestetilbud, økonomiske ressurser, makt og innflytelse blitt flyttet mot store bysentre. Innen offentlig sektor har regjeringen foreslått og til dels fått gjennomslag for sentraliserende reformer i kommunesektoren, sykehussektoren, brannvesenet, høyskole- og universitetssektoren, politiet, Skatteetaten og fengselsvesenet. En oversikt Finansdepartementet har laget for Senterpartiet viser at mens antall statlige ansatte i storbyregionene (sentralitet 1) har økt med hele 7 500 personer i regjeringsperioden, har antallet statlige ansatte gått ned med flere hundre i småsenterregioner og i spredtbygde områder (sentralitet 4 og 5). Endringen er gjennomgående, slik at desto høyere sentralitet et område har, desto større har veksten i antall statsansatte vært. Endringen i statlige ansatte er prosentvis henholdsvis 9,0 pst. (sentralitet 1), 4,3 pst. (sentralitet 2), 1,9 pst. (sentralitet 3), -3,1 pst. (sentralitet 4) og -9,2 pst. (sentralitet 5). Den politikken regjeringen har ført med hensyn til omfanget av statlig sysselsetting, er altså nesten vakkert symmetrisk – men desto mer drepende for Distrikts-Norge. Regjeringen har også gjort lov- og skattemessige endringer som har åpnet opp for mer privatisering og stordrift.

Dette medlem er bekymret for at denne utviklingen over tid vil skape store sosiale forskjeller. Disse sosiale forskjellene vil kunne få et klart geografisk preg der ressurser flyttes til de store byområdene, mens distriktene blir tappet for arbeidsplasser, velferdstjenester og innbyggere.

Det er bekymringsfullt at mange av de skattegrepene som er tatt de siste årene, har vært innrettet på en måte som gir større forskjeller, men færre arbeidsplasser enn om pengene hadde vært prioritert annerledes.

Dette medlem viser til at det etter hvert er godt dokumentert at små forskjeller er korrelert med blant annet høy levealder, høy tillit mellom mennesker, mindre kriminalitet, bedre skoleprestasjoner og bedre helse. Det er mye som tyder på at samlet livskvalitet i et samfunn blir høyere når verdiene er likere fordelt – både sosialt og geografisk.

Dette medlem viser til at typiske distriktsnæringer som landbruket, transportnæringen og fiskerinæringen i regjeringsperioden har fått målrettede skatteskjerpelser og mener det er oppsiktsvekkende at regjeringen har foreslått en rekke skatteskjerpelser for landbruket ettersom regjeringen selv i regjeringserklæringen skrev at den ville «bruke målrettede skatteendringer for å styrke bondens økonomiske stilling». I stedet har vi i løpet av perioden sett at verdien av jordbruksfradraget er blitt mindre, at regjeringen har foreslått å skattlegge salg av gårdsbruk innen familien og at regjeringen har lagt fram forslag om å skattlegge investeringer i distriktslandbruket hardere. Nå sist skal svineproduksjonen og potetspritproduksjonen rammes hardt av innstramminger gjennom jordbruksoppgjøret, og regjeringen viser liten vilje til å følge opp Stortingets vedtak om at inntektsgapet mellom bønder og andre grupper skal minskes.

Dette medlem mener at velferdsstaten ikke skal være et gode forbeholdt dem som bor i by, men at også de som bor utenfor nasjonale og regionale bysentre skal få tilgang på helsetjenester, et tilstedeværende politi, sykehjem, barnehager, høyskoler og offentlige kontorer i rimelig nærhet til sitt bosted. I enkelte tilfeller, som i kommunereformen og i politireformen, har regjeringen argumentert med at tjenestene til innbyggerne vil bli bedre dersom de flyttes lenger bort fra folk i distriktene og produseres i større enheter. I andre tilfeller, som i den lenge varslede fengselsreformen, argumenterer regjeringen ikke for at kvaliteten på tjenesten vil endre seg. Regjeringen nøyer seg her med å påpeke at «nye fengsler må være større, og flere av dagens enheter må erstattes med færre og større enheter». I begge tilfeller vil likevel resultatet av regjeringens reformer være at offentlige arbeidsplasser og det offentlige tjenestetilbudet i Norge flyttes fra distriktene inn til region- eller bysentre og at små og geografisk spredte enheter erstattes med store og sentraliserte enheter. Dette medlem frykter at dette skaper en samfunnsutvikling der det er vanskeligere å komme i kontakt med offentlige institusjoner, der de mest ressurssvake vil falle utenfor flere av velferdssystemene og der Norge får en to-

delt velferdsstat som favoriserer dem som bor sentralt. Dette medlem mener det er avgjørende for å opprettholde skatteviljen og den store støtten til velferdsstaten i hele Norge at alle får nyte godt av velferdstjenestene uavhengig av bosted.

Dette medlem anser ellers at naturressurser i Fastlands-Norge vil bli viktige i den omstillingen Norge må gjennomføre ettersom olje- og gassnæringens sysselsettingsbehov reduseres. Bosetting i hele landet er en forutsetning for utnyttelse av mange av disse ressursene. Avfolking i distriktene er således ikke noe som bare vedkommer de lokalsamfunn som rammes, men hele landet og vår mulighet til verdiskaping og næringsutvikling.

Dette medlem viser videre til regjeringens mål om å skape færre og større kommuner i Norge. Kommunereformen har i det vesentligste vært en fiasko, og til slutt måtte stortingsflertallet med regjeringen i spissen slå flere kommuner sammen med tvang. Dette medlem synes det er merkverdig at flere av de nye kommunene som er skapt, ikke engang henger sammen geografisk. Samtidig er det skapt nye og kunstige fylkesgrenser som synes lite hensiktsmessige og som i liten grad overlapper med eksisterende strukturer. Dette medlem har vanskelig for å skjønne at det kan være en forenkling når grensene for politidistrikter, helseforetak, kommuner, regioner, valgdistrikter og andre inndelinger nå er mer sprikende enn noen gang.

Dette medlem påpeker videre at regjeringen skriver at «større frihet til å utføre oppgavene i samsvar med lokale forhold og vilkår vil bedre forutsetningen for effektiv drift, og større kommuner vil gi økt rom for slik delegering». Dette medlem viser til Meld. St. 14 (2016–2017) Kommunereformen – nye oppgaver til større kommuner der regjeringen redegjorde for hvilke nye oppgaver større kommuner kunne få. Dersom generalistkommuneprinsippet skal legges til grunn – og det har både regjeringen og flertallet i Stortinget slått fast at det skal – vil svært få nye oppgaver av betydning kunne overføres til nye og større kommuner. Regjeringen står derfor igjen med en reform der målet (oppgaveoverføring) er borte og middelet (kommunesammenslåing) er blitt et mål i seg selv. Dette medlem viser for øvrig til Senterpartiets merknader i forbindelse med behandlingen av kommuneproposisjonen 2017.

Dette medlem viser til at det også vil være en naturlig del av en effektiv omstillingspolitikk å øke investeringene i moderne infrastruktur innenfor samferdsel. Det er fortsatt behov for å forbedre bredbåndsdekningen i store deler av landet. Denne typen infrastruktur er av stadig økende betydning for alle former for næringsaktivitet, og for befolkningens tilgang til tjenester både fra private og offentlige tjenesteytere. Dette medlem understreker at teknologien reduserer avstandsulemper og bidrar til å opprettholde bosetting – og den er av stadig større betydning for reiselivsnæringene i distriktene. Senterpartiet foreslår derfor kraftig økte bevilgninger til slik moderne infrastruktur sammen med en rekke andre næringspolitiske tiltak.

Dette medlem viser til at Senterpartiet i sitt alternative reviderte nasjonalbudsjett blant annet foreslår 600 mill. kroner til utbedring av fylkesveier, 150 mill. kroner til utbedring av riksveier, 100 mill. kroner til utbygging av bredbånd, 100 mill. kroner til politidistriktene, 100 mill. kroner til utbygging av fengsler i hele Norge, styrking av domstolene, flere tiltak for skogbruket og reversering av uønskede kommunesammenslåinger. Partiet går også imot nedlegging av blant annet polititjenestesteder og skattekontor.

Redusere byråkratiet

Dette medlem viser til at antallet offentlig ansatte har vokst de siste tjue årene. En del av denne veksten skyldes at samfunnet er blitt mer komplekst og at det er flere arbeidsoppgaver som skal løses enn for tjue år siden. Dette medlem har likevel merket seg at veksten i antall ansatte i departementer og direktorater har vært høy under den sittende regjeringen. Siden regjeringens tiltredelse er det blitt ansatt mer enn 1000 nye byråkrater i det sentrale byråkratiet. Dette medlem finner det betimelig å minne om at Fremskrittspartiets leder Siv Jensen så seint som i juni 2013 påpekte om regjeringen Stoltenberg II:

«Under Jens' regime er det blitt fire nye byråkrater per dag. Det er å bruke de store pengene feil.»

Fremskrittspartiets Anders Anundsen skrev senere en kronikk med tittelen «Til krig mot byråkratiet» der han blant fremholdt at:

«Fremskrittspartiet er bekymret for at en stadig økende andel av Norges yrkesaktive er ansatt i offentlig administrasjon.»

Til tross for dette, og til tross for at regjeringen har gjennomført en såkalt avbyråkratiseringsreform, har antallet byråkrater i Norge økt raskt under den sittende regjeringen. Dette medlem er særlig bekymret for at veksten i antall byråkrater skjer mens de tjenesteytende delene av offentlig sektor, som for eksempel lensmannskontorer, Nav-kontorer og skattekontorer, sentraliseres og svekkes.

Dette medlem mener at den eneste måten å sikre balanse mellom sentralt byråkrati og de som utfører jobben nær folk på, er å redusere bevilgningene sentralt samtidig som man styrker tjenestene ute blant folk. Dette medlem foreslår derfor en rekke

kutt i departementer og sentralbyråkratiske institusjoner og omdisponerer pengene til tjenester og prosjekter lokalt. Dette medlem mener også at en større del av de statlige stillingene bør fordeles utover landet. I 2014 var 9,6 pst. av de sysselsatte i Oslo ansatt i staten mot 2,9 pst. i Rogaland og Møre og Romsdal. Dette er en fordeling som ikke lenger kan rettferdiggjøres gitt den teknologiske utviklingen innen digital kommunikasjon.

Dette medlem mener at regjeringens politikk gir toppstyrte offentlige tjenester som ikke i like stor grad er i stand til å bistå innbyggerne med det de etterspør bistand til. Faren er til stede for at det oppstår stordriftsulemper i de nye, store sammenslåtte enhetene som regjeringen skaper i offentlig sektor. De som skal yte tjenestene, blir færre, de som skal administrere dem, blir flere, og de som skal benytte seg av dem, opplever at tjenestene blir dårligere og mindre tilgjengelige.

Dette medlem reagerer på at etater som Nav og Skatteetaten i det siste har redusert muligheten til å komme i kontakt med dem ansikt til ansikt betydelig.

Dette medlem vil også fremheve at det økende kontrollregimet skaper et skjemavelde som skaper mye arbeid og heft for dem som skal utføre jobben, og som i tillegg krever et betydelig byråkrati for å administrere. Dette er negativt både for trivsel og effektivitet i statlig og privat sektor og gir dårligere tjenester og økte kostnader.

Dette medlem ønsker tjenester nær folk. Dette medlem ser med bekymring på regjeringens administrasjon av offentlig sektor og er bekymret for hvilken samfunnsutvikling dette vil legge til rette for på lang sikt.

Dette medlem mener det er et stort potensial for å redusere konsulentbruken og foreslår i revidert budsjett et kutt i konsulentbruken på drøyt tre pst. eller knapt 200 mill. kroner. Dette medlem viser til at regjeringen tidligere har oppgitt at man ikke har oversikt over konsulentbruken (bl.a. Dokument nr. 15:260 (2016–2017)). 23. mars i år overleverte imidlertid Riksrevisjonen Dokument 3:6 (2016–2017) til Stortinget. Dette medlem synes det er interessant at Riksrevisjonen her finner at statens bruk av konsulenter beløp seg til hele 12 mrd. kroner i 2015. Dette er et meget høyt tall. Dette medlem mener det bør være et selvstendig politisk mål å redusere omfanget av slik konsulentbruk.

Sikre norsk eierskap og norske arbeidsplasser

Dette medlem minner om at konsekvensen av den frie arbeidsinnvandring innenfor EØS-området er at de grupper i Norge som har svakest tilknytning til arbeidslivet, herunder de som står aller lengst fra arbeid på grunn av nedsatt arbeidsevne, blir sterkest negativt berørt. Arbeidsinnvandring er derfor den viktigste årsaken til at den økonomiske forskjellen mellom folk øker. Selv om arbeidsinnvandringen sank med om lag 16 pst. fra 2014 til 2015, er denne fortsatt betydelig, og i 2015 registrerte 18 000 mennesker seg som arbeidsinnvandrere i Norge.

Dette medlem viser til at det av tre ulike rapporter fra Riksrevisjonen (Dokument 3:9 (2015–2016), Dokument 3:11 (2015–2016) og Dokument 3:14 (2015–2016)) går frem at situasjonen når det gjelder utenlandske arbeidstakere i Norge, er helt uoversiktlig. Dette fordi mange er på korttidskontrakter og ikke er registrert som arbeidstakere i Norge. Det er ikke mulig å hente ut statistikk på hvilke utenlandske arbeidstakere som er i Norge til enhver tid, hva de arbeider med, eller hvor de arbeider, fordi vi ikke har nasjonale registreringssystemer som fanger opp dette.

Dette medlem påpeker at følgene av dette er at det er for liten grad av kunnskap om hvilke forhold disse menneskene arbeider under. Arbeid på slike vilkår har for mange utenlandske arbeidstakere i Norge vist seg å innebære uttalt mangel på sosial trygghet og forutsigbare rammer for sitt arbeidsliv. Konsekvensene for den enkelte er en utrygg og uverdig livs- og arbeidssituasjon, og Senterpartiet arbeider aktivt for å motvirke denne utviklingen, innenfor de begrensninger som gis gjennom EØS-avtalens realitet om friest mulig arbeidsinnvandring.

Senterpartiet arbeider for å oppheve EØS-avtalen fordi den i realiteten er en husmannsavtale som svekker tilliten til og respekten for vårt folkestyre. Avtalen er dynamisk og omfatter stadig flere områder i norsk samfunnsliv på en måte som svekker den norske (nordiske) modellen. Norge har med avtalen avgitt suverenitet og selvråderett, blant annet knyttet til regulering av det norske arbeidsmarkedet. Senterpartiet mener full sysselsetting og små inntektsforskjeller må være det overordnede målet i arbeidslivspolitikken. Avgjørende for å nå dette målet er også reguleringen av tilbudssiden i det norske arbeidsmarkedet slik at det skapes et balansert arbeidsmarked uten ledighet.

Dette medlem henleder oppmerksomheten mot at Senterpartiet prioriterer innenfor våre knappe økonomiske rammer tiltak for svakere stilte personer i det norske arbeidsmarkedet, som et nødvendig bidrag for utjevning av de økende forskjellene mellom folk. Senterpartiets budsjett gir mulighet for 1000 nye tiltaksplasser. Tiltaksplasser er et godt arbeidsrettet tiltak fordi kvalifiseringen mot jobb foregår ute i det ordinære arbeidslivet, i samarbeid med lokale arbeidsgivere.

Dette medlem viser til at Senterpartiet viderefører en tydelig satsing i arbeidet med å avgrense og motvirke omfanget av useriøsitet, sosial dumping

og arbeidslivskriminalitet og prioriterer midler til en tiltakspakke på 72 mill. kroner. Tiltakspakken innebærer bevilgninger til Arbeidstilsynet, Arbeids- og velferdsetaten, Nav Kontroll, Skatteetaten, Politiet, UDI, Statens vegvesen og Petroleumstilsynet, fordi etatene har større tyngde og slagkraft når virkemiddelapparatet benyttes i fellesskap. Kriminalitet i arbeidslivet er økende og krever tett og effektivt samarbeid mellom myndighetene. Det er etter Senterpartiets syn nødvendig med langt sterkere tiltak i arbeidet mot useriøsitet, sosial dumping og arbeidslivskriminalitet, som undergraver og utkonkurrerer det seriøse arbeidslivet.

Dette medlem minner om at Senterpartiet i en årrekke har arbeidet for at skolesystemet i større grad skal anerkjenne praktisk kunnskap og foreslått en rekke tiltak, både for å heve kvaliteten i fagopplæringen, fjerne hindringer i systemet og øke elevenes motivasjon for å velge yrkesfag. Det er derfor svært skuffende at regjeringen ikke følger opp Stortingets tidligere vedtak om fagopplæringen, ikke møter utfordringene og dermed ikke anerkjenner fagopplæringen på lik linje med akademisk opplæring. Regjeringens budsjettforslag inneholder heller ikke nye tiltak for å oppfylle den samfunnskontrakten som regjeringen og partene i arbeidslivet har forpliktet seg til å gjennomføre. Både tilgangen på læreplasser og kostnadene for den enkelte lærebedrift er avgjørende faktorer for å sikre kvalitet i utdanningen og forhindre frafall gjennom utdanningsløpet. Opplæring med relevant utstyr påvirker kvaliteten i utdanningen. Gjennom en rekke ulike tiltak i sitt alternative reviderte budsjett foreslår Senterpartiet et reelt løft for yrkesfagene.

Dette medlem synes det er urimelig at regjeringen utelukker elever som går på folkehøyskole i ordningen med 11 måneders studiestøtte. Senterpartiet foreslår derfor å øke bevilgningen slik at også folkehøyskoleelever vil omfattes av ordningen.

Dette medlem påpeker at mange lærlinger har en kostnadsulempe som følge av at de må bo på hybel i læretiden. I fjor vedtok regjeringen å gjøre bostipendet til en behovsprøvd ordning. I praksis betyr det at man påfører borteboende lærlinger en dårligere økonomi enn andre elever. Senterpartiet mener dette er dårlig distriktspolitikk, og at det vil ha en negativ effekt på rekrutteringen av ungdom til yrkesfagene. Senterpartiet vil avvikle behovsprøving av bostipendet, slik at dette igjen blir en universell ordning for borteboende elever. I tillegg foreslår Senterpartiet å øke selve bostipendet med 1 000 kroner.

Dette medlem mener at yrkesfagelevene må møtes av et system som bedre ivaretar elevenes ulike behov og forutsetninger for å gjennomføre videregående opplæring enn det som er tilfellet i dag. Dette var også bakgrunnen for at et samlet storting våren 2013 vedtok forslaget fra den rød-grønne regjeringen om å åpne for større fleksibilitet i fagopplæringen, blant annet ved å la elevene komme raskere ut i praksis og får tidlig kjennskap til sitt fag. Den rød-grønne regjeringen foreslo derfor innføring av «vekslingsmodeller» der elevene gis mulighet for å veksle mellom opplæring ute i bedrift og i skole allerede fra det første året på videregående. Dette medlem har gjentatte ganger uttrykt skuffelse over at den sittende regjeringen, til tross for at både bransjeorganisasjoner og skoler i flere år har etterspurt en slik fleksibel modell, ikke har sørget for at alle elever som har behov for det, tilbys vekslingsmodell som alternativ til hovedmodellen 2 + 2. Dette medlem mener regjeringen burde ha lagt inn kompensasjon til fylkeskommunene for den merkostnaden det påløper skolene å drifte ulike modeller og parallelle kostnader for opplæringen i bedrift og i skole. Dette medlem er bekymret for at manglende kompensasjon til fylkeskommunene er årsaken til at skoler vegrer seg for å tilby vekslingsmodellen som alternativ til hovedmodellen, siden en utvidelse vil kreve mer ressurser enn hovedmodellen.

Dette medlem viser til at Senterpartiet i de foregående budsjettbehandlingene i perioden har lagt inn økte midler til formålet og bl.a. foreslått å øke rammeoverføringene til fylkeskommunene slik at skoleeierne kan tilby vekslingsmodell på flere skoler.

Dette medlem påpeker at analyser viser en urovekkende underdekning på folk med solide teknologikunnskaper fram mot 2030. Mangel på studieplasser innen IKT er en kritisk faktor for realisering av viktige prosjekter og etablering av arbeidsplasser både i offentlig virksomhet og i privat næringsliv. Søkertallene viser at ungdom ønsker å studere teknologifag. Derfor foreslår Senterpartiet at det opprettes 500 nye studieplasser innen IKT i studieåret 2017–2018.

I tillegg savner dette medlem en større satsing på målrettede tiltak for økt sysselsetting og tiltak som kan understøtte den omstillingen som nå er nødvendig i norsk økonomi. Nye anbudsregler som sikrer at norske bedrifter kan konkurrere med store utenlandske aktører, økte regionale forsknings- og utviklingsmidler, SMB-rabatt i kapitaldekningskravene, bedre avskrivningsordninger og en betydelig styrking av Skattefunn-ordningen er alle tiltak som burde vært gjennomført.

Dette medlem vil ellers påpeke det faktum at Norges mulighet til å føre en uavhengig pengepolitikk, og det at vi har en egen valuta, i stor grad har bidratt til å dempe de negative konsekvenser oljeprisfallet ellers ville ha hatt på norsk økonomi. Det er paradoksalt at regjeringen og flere andre politiske partier gjennom å underordne det norske finanstilsynet

EUs finanstilsyn har svekket den uavhengigheten som har tjent oss så godt.

Et annet tiltak for å motvirke ledighet og sørge for norske arbeidsplasser som prioriteres i denne budsjettrevisjonen, er samferdselsinvesteringer på over 800 mill. kroner ut over regjeringsfraksjonens forslag. Dette er et viktig tiltak for norsk næringsliv og norske arbeidsplasser.

Norges økonomi har til alle tider vært bygget på utnyttelse av ulike naturressurser. Nettopp fordi vi har klart å kombinere dette med en godt utdannet befolkning med høy kompetanse, har vi i løpet av nyere tid blitt et av verdens mest velstående land.

Dette medlem viser til at Senterpartiet i sitt alternative reviderte nasjonalbudsjett blant annet foreslår 1000 nye tiltaksplasser, en arbeidslivskriminalitetspakke på 72 mill. kroner, satsing på produksjonsskoler, en pakke til yrkesfag på drøyt 225 mill. kroner, 50 mill. kroner til grensekontroll, 50 mill. kroner til frivillig retur av asylsøkere og en styrking av Forsvaret og Heimevernet på 176 mill. kroner. Senterpartiet ønsker også å gå ut av EØS-avtalen i dagens form, sikre norske arbeidsvilkår på norsk sokkel, tilpasse anbudsreglene slik at norske bedrifter kan konkurrere og foreslår tiltak og bevilger penger for å redusere omfanget av kabotasje.

Satsinger

Kap.	Post	Formål	Endring
260	50	500 nye IKT-studieplasser	+20 750
2410	72	500 nye IKT-studieplasser. Rentestøtte	+136
2410	50	500 nye IKT-studieplasser. Stipend	+7 778
840	70	Alternativ til vold i Akershus	+1 000
922	74	Andøya romsenter. Utbygging på Svalbard	+10 000
163	72	Arbeid for trosfrihet	+4 000
634	76	Arbeidsliv. 1000 nye tiltaksplasser	+73 000
640	1	Arbeidskrimpakke. Arbeidstilsynet	+10 000
605	1	Arbeidskrimpakke. Nav	+10 000
605	1	Arbeidskrimpakke. Nav kontroll	+10 000
642	1	Arbeidskrimpakke. Petroleumstilsynet	+2 000
440	1	Arbeidskrimpakke. Politiet	+10 000
1618	21	Arbeidskrimpakke. Skatteetaten	+10 000
490	1	Arbeidskrimpakke. UDI	+10 000
1320	23	Arbeidskrimpakke. Vegv. Tilsyn kabotasje	+10 000
490	71	Au pair-senter	+1 500
846	60	Barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn	+2 000
1420	79	Bergmannsparken, Malm	+500
1360	30	Borg havn	+1 000
1618	1	Brukervennlig innbetalingsordning moms	+10 000
430	1	Bygge fengsler i Norge	+100 000
1400	21	Bærekraftsfestivalen i Hurdalen	+500
260	50	Campus Kristiansund	+1 700
334	73	Den norske filmfestivalen, Haugesund	+1 000
260	50	Desentral arkivutdanning Tynset	+6 000
260	50	Desentral droneutdanning Salangen	+4 000
260	50	Desentral fornybar energi, UiS	+4 400
226	21	Digital nynorsk lesefest	+800
410	1	Digitalisering også av de mindre tingrettene	+11 000
451	70	Drift Rygge	+2 000
451	1	DSB/Sivilforsvaret, inkl. brannberedskap	+10 000

Kap.	Post	Formål	Endring
1429	73	Eldre bygninger Elverum folkehøgskole	+2 000
1352	73	Elektrifisering av Bratsbergbanen	+8 000
1352	73	Elektrifisering av Trønderbanen	+30 000
2410	70	Folkehøgskoler. 11 mnd. studiestøtte	+3 000
846	62	Foreldrestøtte i kommunene	+3 000
440	70	Forstudie Rygge	+300
1734	1	Forsvaret. Ikke legge ned Sjøheimevernet	+41 000
1734	1	Forsvaret. Styrking av Heimevernet	+100 000
1731	1	Forsvaret. Styrking av Hæren	+20 000
1732	1	Forsvaret. Styrking av Sjøforsvaret	+15 000
1429	60	Gjenreisingsbyen Steinkjer	+500
1300	71	Hell arena	+500
761	68	Helseinnovasjonssenter i Kristiansund	+2 000
323	71	Hordaland teater	+1 000
1420	22	Innsamling av villaks i Hardanger	+4 600
765	72	Kirkens bymisjon, «Møtestedet»	+2 000
226	21	Koding i skolen	+10 000
703	21	Kreftforskning. Kreftforeningen	+5 000
1420	81	Masterplan verdensarvområdet Geiranger	+2 000
1136	50	Miljøregistreringer i skog	+28 200
410	1	Molde tinghus	+4 000
315	82	Momskomp. bygging av idrettsanlegg	+13 100
315	70	Momskomp. til frivillige organisasjoner	+75 000
255	73	Nansen Fredssenter	+1 000
905	1	NGU. Geologisk kartlegging	+5 000
765	72	No limitations, ettervern rus	+1 000
1300	71	Norsk hydrogenforum	+1 000
497	60	Norskopplæring for voksne innvandrere	+5 800
1820	60	NVE. Kartlegging av flomfare	+5 000
1420	70	Opprydning gruveslam Kvina	+8 000
714	21	Pakke mot antibiotikaresistens	+10 000
1112	50	Pakke mot antibiotikaresistens	+10 000
621	63	Pilotprosjekt langtidsledige Rogaland	+5 000
440	1	Politiet. Arbeid mot overgrep mot barn	+10 000
440	1	Politiet. Barnehusene, inkl. satelitt i Førde	+15 000
440	1	Politiet. Strengere grensekontroll	+50 000
440	1	Politiet. Styrking av politidistriktene	+100 000
765	72	Pårørendesenteret, Stavanger	+1 000
340	70	Rammetilskudd til Den norske kirke	+4 800
287	60	Regionale forskningsfond	+5 000
762	63	Rekruttering av leger i Sogn og Fjordane	+5 000
490	72	Retur av asylsøkere	+50 000
260	50	Senter for avløpsinnovasjon, NMBU	+2 500
328	78	Skoleskipet Sørlandet	+1 500

Kap.	Post	Formål	Endring
440	70	Skytebane Rygge	+2 800
232	71	Studium Actoris, Østfold	+300
410	1	Styrking av domstolene	+8 000
410	1	Styrking av jordskiftedomstolene	+8 000
1352	73	Sykkelhotell på Heggedal stasjon	+2 000
1420	70	Tanavassdraget	+1 000
1380	71	Tilskudd til bredbåndsutbygging	+100 000
1150	50	Tilskudd til driftsbygninger i tre	+15 000
253	70	Tilskudd til oppretting av folkehøyskoler	+3 000
1420	73	Tilskudd til rovvilttiltak FKT-midler	+20 000
846	61	Tilskuddsordning mot barnefattigdom	+26 000
1420	78	Tiltak friluftsområder, Møre og Romsdal	+5 000
1420	71	Tiltak mot marin forsøpling	+20 000
1149	72	Trebasert innovasjonsprogram	+25 000
714	79	Tromsøundersøkelsen	+3 500
605	1	Utbetalingsslipp på papir til pensjonister	+10 000
328	70	Vardø restored	+1 000
572	60	Veg. Fylkesveger, generelt	+450 000
572	60	Veg. Fylkesveger, veger til treindustrien	+50 000
1320	30	Veg. Riksveger. Utbedring av flaskehalser	+100 000
1320	62	Veg. Skredsikring fylkesveger	+100 000
1320	31	Veg. Skredsikring riksveger	+50 000
328	78	Vestfossen kunstlaboratorium	+800
572	60	Yrkesfag. 500 nye fagskolepl. Fylkenes del	+10 500
761	60	Yrkesfag. 500 nye fagskolepl. Helsedelen	+10 000
225	70	Yrkesfag. Elever med spesielle behov	+8 000
226	61	Yrkesfag. Hospitering av lærere i bedrift	+5 000
2410	70	Yrkesfag. Oppheve behovsprøving bostipend	+36 200
226	61	Yrkesfag. Rekruttering og oppfølging	+50 000
226	73	Yrkesfag. Tilskudd til produksjonsskoler	+20 000
225	60	Yrkesfag. Transportutd. ved Alta vgs.	+600
226	61	Yrkesfag. Utstyr til ressurskrevende fag	+5 000
2410	70	Yrkesfag. Øke bostipendet med 1000 kroner	+11 900
2410	70	Yrkesfag. Øke satsene utstyrsstipend	+18 600
572	60	Yrkesfag. Økt lærlingtilskudd med 5000 kr	+50 000
2670	73	Økt pensjon til gifte/samboende med 1000 kr	+25 000
5700	71	Økte sykepenger næringsdrivende 75 %	+13 000
2650	71	Økte sykepenger næringsdrivende 75 %	+16 000

Inndekninger

Kap.	Post	Formål	Endring
1420	65	Avvise ny tilskuddsordning for ulv	-20 000
553	65	Bevare Andøya flystasjon	-15 000
600	1	Byråkratikutt. Arbeids- og sosialdep.	-2 000
21	1	Byråkratikutt. Avskaffe EU-ministeren	-5 000
800	1	Byråkratikutt. Barne- og likestillingsdep.	-3 000
701	1	Byråkratikutt. Direktoratet for e-helse	-4 000
1725	1	Byråkratikutt. Fellesadm. Forsvaret	-6 000
1600	1	Byråkratikutt. Finansdepartementet	-3 000
1740	1	Byråkratikutt. FLO	-4 000
1710	1	Byråkratikutt. Forsvarsbygg	-5 000
1700	1	Byråkratikutt. Forsvarsdepartementet	-2 000
525	1	Byråkratikutt. Fylkesmannsembetene	-41 000
720	1	Byråkratikutt. Helsedirektoratet	-30 000
400	1	Byråkratikutt. Justis- og beredskapsdep.	-2 000
430	1	Byråkratikutt. Kriminalomsorgen	-4 000
200	1	Byråkratikutt. Kunnskapsdepartementet	-2 000
915	1	Byråkratikutt. Legge ned Regelrådet	-1 000
1420	1, 21	Byråkratikutt. Miljødirektoratet	-34 600
900	1	Byråkratikutt. Nærings- og fiskeridep.	-2 000
1800	1	Byråkratikutt. Olje- og energidep.	-1 000
1760	1	Byråkratikutt. Org. Forsvarsmateriell	-5 000
1815	70	Byråkratikutt. Petoro AS	-5 000
1815	72, 73	Byråkratikutt. Petoro Iceland AS	-1 000
440	1	Byråkratikutt. Politidirektoratet	-40 000
51	1	Byråkratikutt. Riksrevisjonen	-4 000
1300	1	Byråkratikutt. Samferdselsdepartementet	-2 000
2445	24	Byråkratikutt. Statsbygg	-5 000
41	1, 21, 45	Byråkratikutt. Stortinget	-15 000
220	1	Byråkratikutt. Utdanningsdirektoratet	-14 000
100	1, 45	Byråkratikutt. Utenriksdepartementet	-16 500
117	75–78	EØS-finansieringsordningene	-588 000
2445	33	Faseforskyvning STI-program	-30 000
5521	70	Fjerne avgiftsunntak utenlandske butikker	-772 000
320	55	Gaveforsterkningsordningen	-15 000
1618	1	Ikke legge ned skattekontor	-1 000
260	50	Kompletterende utdanning	-3 200
322	50	Kunst i offentlige rom	-6 000
440	70	Kutt i EØS-midler	-2 000
1481	22	Kvotekjøp, generell ordning	-20 000
542	70	Mindrebehov internasjonale program	-2 000
856	1	Mindreforbruk EMA	-12 500
1825	50	Omdisponering ubrukte midler biosatsing	-15 000

Kap.	Post	Formål	Endring
440	1	Politiet. Kutt i omstillingsmidler	-30 000
118	70	Prosjektsamarbeid med Russland	-13 500
601	70	Reduksjon internasjonale forpliktelser	-5 000
2309	1	Redusert konsulentbruk i staten	-198 092
1830	70	Redusert utbetaling til EU-program	-14 000
571	65	Regionsentertilskudd	-100 000
1320	30	Riksveger. Innsparinger store prosjekter	-22 400
2421	51, 53	Såkornfond IKT-næringer, avsetninger	-56 000
115	70	Tilskudd til kultur- og informasjonsformål	-7 000
1420	75	Utbetaling av pant for bilvrak. Mindrebehov	-30 000
926	45	Utsatt betaling av forskningsfartøy	-55 000
612	1	Økt pensjon til gifte/samboende med 1000 kr	-1 000

Under streken

Kap.	Post	Formål	Endring
2410	90	500 nye IKT-studieplasser. Økt lån	+23 900
5617	80	Renter, Statens lånekasse	+136
2421	95	Såkornfond IKT-næringer, egenkapital	-106 300

Foruten gjennomgangen av hovedområdene ovenfor har dette medlem valgt å plassere sine merknader under de enkelte kapitler og avsnitt i denne innstillingen. Dette medlem henviser til disse merknadene.

Noen merknader som ikke har en naturlig tilhørighet til særskilte deler av innstillingen, er imidlertid plassert i det nedenstående. Dette medlem presenterer disse enkeltvis under. For øvrig vises det altså til merknader under de enkelte kapitler og avsnitt.

Norske arbeidsvilkår på norsk sokkel

Dette medlem mener det er et viktig prinsipp at norsk arbeidslovgivning skal gjelde for alle som utfører arbeid i Norge, herunder også alt petroleumsrelatert arbeid på norsk sokkel uavhengig av om dette skjer fra rigg eller et fartøy så lenge arbeidet har karakter av petroleumsaktivitet. Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utarbeide og sette i kraft en forskriftsendring om at arbeidsmiljøloven fullt ut skal gjelde for petroleumsrelaterte aktiviteter (herunder blant annet konstruksjon, rørlegging, vedlikehold og fjerning) som skjer fra fartøyer på norsk sokkel.»

Innstramming i reglene om kabotasje

Dette medlem mener at kabotasjeregelverket bør endres slik at transportører med fellesskapstillatelse fra et annet EØS-land (når de har utført internasjonal godstransport til Norge) innenfor en tidsperiode på 7 dager regnet fra tidspunktet da den internasjonale lasten ble losset i Norge, vil kunne utføre inntil 2 innenlandske transporter med samme kjøretøy. Deretter må transportøren ut av landet. I tillegg er det adgang til å utføre en av de 2 kabotasjeturene i transitt gjennom et land uten å ha med internasjonal last inn i det landet. Dette medlem fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen endre kabotasjeregelverket slik at en transportør bare kan utføre opp til 2 kabotasjeturer mot 3 i dag.»

«Stortinget ber regjeringen sikre at obligatoriske autopassbrikker på motorvogner over 7 500 kg knyttes til bankkonto/bankgaranti slik at norske bompengeselskaper sikres betaling for alle slike bompengepasseringer i Norge.»

«Stortinget ber regjeringen sikre at når politiet utskriver bøter og forelegg til vogntog, skal dette innkreves på stedet slik Vegvesenet gjør når de utsteder gebyr for overlast mv.»

Dette medlem viser for øvrig til at Senterpartiet i sitt alternative RNB som del av sin arbeidskrimpakke har foreslått å bevilge 10 mill. kroner til Statens vegvesen øremerket kontroll av kabotasje.

Anbudskriterier som sikrer at norsk næringsliv er konkurransedyktig

Dette medlem viser til at dagens anbudssystem favoriserer store internasjonale selskaper og at norske aktører i økende grad opplever at anbud som legges ut, er så store og komplekse at de i praksis utestenges fra å konkurrere. Dette er uheldig både fordi konkurransen begrenses og fordi norsk næringsliv forbigås. Dette medlem mener på dette grunnlag at størrelsen på anbud fra det offentlige bør tilpasses slik at også nasjonale aktører får reell mulighet til å konkurrere. Dette medlem viser videre til at man tidligere har hatt gode erfaringer med å stille krav til materialvalg og byggeskikk, og at dette har resultert i flotte symbolbygg i norsk byggeskikk og med norske materialer.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen gi klare føringer om at valg av kriterier skal skje på en slik måte at norsk næringsliv er konkurransedyktig i anbudsprosesser.»

CO_2-fond

Dette medlem viser til at forslaget om et CO_2-fond for næringstransporten har bred oppslutning i Stortinget. Dette medlem viser til vedtak 108 nr. 1 (2016–2017):

«Stortinget ber regjeringen igangsette en prosess med berørte næringsorganisasjoner om etablering av en miljøavtale med tilhørende CO_2-fond. Det legges til grunn at fondet sikres tilstrekkelige inntekter gjennom en opptrapping av CO_2-avgiften for berørte næringer og at finansieringen er på plass innen 2020. Det er et mål at fondet skal bidra til å kutte klimagassutslippene med 2 millioner tonn CO_2-ekv årlig innen 2030. Regjeringen rapporterer om prosess, innretning og mulig tidsløp for etablering av et slikt fond i revidert nasjonalbudsjett 2017.»

Dette medlem konstaterer at det nå er uenighet mellom partene om hvilken modell CO_2-fondet skal ha. Dette medlem fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen i de videre forhandlingene med næringsorganisasjonene om CO_2-fond vurdere om fondet kan være et privat fond etter mønster av NO_x-fondet. Forhandlingsutgangspunktet bør være at fondet tilføres midler gjennom avgiftsfritak og korresponderende medlemsavgift. Det skal videre være et mål for forhandlingene at CO_2-fondet skal favne størst mulig andel av næringslivets transporter på land, sjø og i luft.»

Biogass

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen i statsbudsjettet for 2018 foreslå avgiftsendringer som kan bidra til å gjøre biogass mer konkurransedyktig. I den forbindelse ber Stortinget regjeringen om en tiltakspakke som forsterker virkemidlene som bidrar til at biogassproduksjonen og -omsetningen øker betydelig.»

Kapitaliseringsrenten for beregning av eiendomsskatt på vannkraftverk

Dette medlem viser til at Senterpartiet i sitt alternative statsbudsjett for 2017 foreslår at kapitaliseringsrenten for eiendomsskatt på kraftanlegg settes til tre pst. inntil et nytt beregningssystem er på plass. En rente på dette nivået ville forhindret det inntektsbortfallet mange kommuner nå opplever, og som fører til en svært utfordrende økonomisk situasjon mange steder. Dette medlem har fått rapporter om at inntektsbortfallet har resultert i nedleggelser av skoler og reduksjon i velferdstilbudet i mange kommuner. Dette medlem viser til at andre partier i det vesentlige har vært uvillige til å se på problemene kapitaliseringsrenten medfører for kommunenes økonomi. Et meget rundelig formulert anmodningsvedtak fra 5. desember 2016 om at «Stortinget ber regjeringen vurdere kapitaliseringsrenten i eiendomsskatten på kraftanlegg», endrer dessverre ikke på det. Dette medlem registrerer så også at dette vedtaket ikke har ført til endringer, noe som i og for seg ikke bør overraske noen. Dette medlem minner om at ingen andre partier støttet Senterpartiets forslag nr. 8 i Innst. 2 S (2016–2017):

«Stortinget ber regjeringen fastsette kapitaliseringsrenten for beregning av eiendomsskatt på vannkraftverk til 3 pst. med virkning for kommunenes utbetalinger i 2017. Regjeringen bes komme tilbake til Stortinget med en ny beregningsmodell for denne renten som tar høyde for markedsrentene, for eksempel gjennomrentenivået på statskasseveksler med løpetid på tolv måneder, og et rimelig risikopåslag.»

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget seinest i forbindelse med statsbudsjettet for 2018 med en ny modell for beregning av kapitaliseringsrenten for vannkraftverk.»

«Stortinget ber regjeringen seinest med virkning fra 2018 sette kapitaliseringsrenten til 3 pst. inntil et nytt system for beregning av kapitaliseringsrenten er på plass.»

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at revidert nasjonalbudsjett skal være en justering av inneværende års budsjett, ikke en fullstendig budsjettprosess. Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative

statsbudsjett for en oversikt over hvilke prioriteringer partiet har foreslått for 2017.

Dette medlem viser til at økonomiske forskjeller og klimaendringene er noen av vår tids aller største utfordringer. Forskjellene øker både internasjonalt og nasjonalt. Kampen mot de farlige klimaendringene ble antakeligvis gjort enda vanskeligere da USA nylig trakk seg fra Paris-avtalen. Dette medlem foreslår derfor her grep for å møte disse utfordringene.

Fordeling

Dette medlem viser til at selv om Norge har mindre økonomiske forskjeller enn de fleste andre land, har ulikheten likevel vokst de siste tiårene. Hovedregelen er at de som tjener mest, får en stadig større del av inntektene for hvert år som går. De med lavest inntekt får derimot en stadig mindre andel. Dette medlem mener det er bra at også deler av høyresiden i politikken har begynt å bli opptatt av økonomiske forskjeller. Inntil nylig har dette blitt avfeid som uviktig av høyresiden. Samtidig er det en lang vei å gå fra å anerkjenne et problem til å ville gjøre noe med det. Denne regjeringen har gjennom fire år konsekvent ført en økonomisk politikk som først og fremst kommer dem med mest fra før til gode. Dette medlem viser til at de ti prosentene med mest formue i Norge i gjennomsnitt har fått 14 700 kroner i skattelette av denne regjeringen. De 0,1 pst. rikeste, målt i formue, har i snitt fått 264 500 i skattelette i perioden 2014–2017. Dette er nesten hundre ganger mer enn det den halvparten med minst formue har fått i skattelette de siste fire årene. Også rangert etter inntekt er det de med mest fra før som har fått de største skattelettene. Mens de med over 2 mill. kroner i inntekt i snitt har fått 51 600 kroner i skattelette av denne regjeringen, har en person med 300 000 kroner i inntekt fått 2 600 kroner. En med inntekt på 2 mill. kroner har fått 20 ganger mer skattelette enn en med inntekt på 300 000 kroner. Regjeringens skattepolitikk har også i større grad kommet menn enn kvinner til gode. Menn har i snitt fått 36 pst. mer i skattelette enn kvinner. Om vi kun ser på reduksjonen i formuesskatten, har menn i snitt fått 66 pst. mer i form av lavere formuesskatt enn kvinner.

Dette medlem peker på at disse tallene understreker at skattepolitikken er viktig for fordelingen av ressursene i samfunnet. Når de med mest fra før får de største skattekuttene, bidrar dette til økte forskjeller. Når dette følges opp med uthuling av arbeidsmiljøloven, usosiale kutt til grupper med lav inntekt fra før og svekkelse av kjøpekraften til landets pensjonister tre år på rad, bidrar regjeringen til at forskjellene øker enda mer. Dette medlem har merket seg at økonomiske forskjeller har blitt løftet fram av flere av de største partiene. Det er positivt, men det har likevel manglet konkrete forslag for å redusere forskjellene. Dette medlem vil på denne bakgrunn fremme 30 forslag for å redusere de økonomiske forskjellene i samfunnet.

Dette medlem viser til at nesten 100 000 unger lever i familier som er fattige. Samtidig kuttes trygden til uføre foreldre. I festtalene snakkes det om bedre helsetjenester, i virkeligheten blir økonomien i sykehusene stadig tøffere. Mens barnevern og barnehager trenger de ressursene de kan få, sløses velferdskroner bort på profitt til dem som vil tjene seg rike på velferden. I skolene kuttes lærerstillinger. Landet vårt går feil vei.

Dette medlem viser til at de som tjener minst i privat sektor ikke har hatt lønnsvekst på mange år, og nå er turen kommet til resten av arbeidslivet. For første gang siden krigen synker reallønningene for vanlige folk. Samtidig øker den økonomiske eliten sine inntekter og slipper stadig billigere unna når skatten skal betales.

Dette medlem viser videre til at barnetrygden bekjemper fattigdom. Den har stått stille i tjue år. Hadde den ikke gjort det, ville tusenvis av barnefamilier sluppet fattigdom. Men samfunnet har ikke penger både til store skattekutt for den økonomiske eliten og bedre råd til dem som har minst samtidig. Norge må velge.

Mens lønningene faller, og de som har dårligst råd henger stadig mer etter, løper boligprisene fra oss. Den dagen rentene stiger, vil mange slite med å betale huslånet. Allerede i dag er det mange som ikke har råd til sitt eget hjem. Dette medlem viser til at det ikke trenger å være sånn.

Dette medlem har som mål å endre samfunnet, flytte makt og fordele rettferdig. Det holder ikke med fine taler om små forskjeller og rettferdighet, det forandrer ingenting. Dette medlem viser til at Sosialistisk Venstrepartis prosjekt er trygge boliger, bedre råd for fattige familier, lærere som har tid til alle ungene, og trygge jobber for alle.

Dette medlem viser til at det aller viktigste for økonomisk trygghet er å ha en jobb. På vei dit trengs trygg inntekt. Samtidig som jobb er viktigst, må fattigdom også bekjempes med tiltak som hjelper i akutte situasjoner, med endringer som omfordeler penger, og med trygge løsninger for den som ikke kan jobbe. Fellesskapet har ansvar for å hjelpe folk med å stå oppreist gjennom en krise, og til å hjelpe til med å komme i arbeid eller få trygg inntekt.

Dette medlem viser til at barnetrygd er effektivt for å redusere fattigdom. Alle barnefamilier får mer å rutte med samtidig som fordelingen sikres gjennom at de med høy inntekt betaler mer skatt. Dette medlem mener barnetrygden må økes generelt og samtidig ha særlige satser for dem som le-

ver i familier som er spesielt utsatt for fattigdom, som aleneforsørgere og familier med mange barn.

På denne bakgrunn fremmer dette medlem følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen, i statsbudsjettet for 2018, legge frem en plan for å trappe opp barnetrygden slik at den når tilbake til nivået fra 1996, og i tillegg sikre ekstra barnetrygd til familier med en enslig forsørger eller der det er mange barn.»

Dette medlem viser til at uføre har blitt hardt rammet av kuttene denne regjeringen har valgt å innføre, og særlig alvorlig er kuttet for mange uføre som har unger. At folk som ikke er friske nok til å jobbe, og ungene deres blir straffet med mer fattigdom er feil. Kuttene må reverseres.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å fjerne kuttene i barnetillegget for uføre.»

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å videreføre skjermingsordningen for uføre med stor gjeld.»

Dette medlem viser til at ungdom som er uten arbeide trenger tett hjelp og oppfølging. Denne regjeringen har noe de kaller en ungdomsinnsats, men som følges av små penger og ikke den tiltaksinnsatsen som åpenbart må til. Høy arbeidsløshet rammer unge spesielt hardt. Vi må ha sterkere tiltak for å bidra til at ungdom kommer i arbeid. Ventetiden for unge som trenger hjelp, må være kort. Dette medlem mener det er på høy tid å innføre en reell ungdomsgaranti.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen snarest innføre en ekte ungdomsgaranti som sikrer utdanning, aktiviteter eller tiltak som hjelper unge under 25 år i arbeid innen 90 dager.»

Dette medlem mener det er på tide å stoppe gjeldseksplosjonen. Mange tar opp flere og store forbrukslån til skyhøy rente og ender opp med gjeldsproblemer. Norge trenger strengere regulering gjennom å innføre et skikkelig gjeldsregister, rentetak og tiltak mot aggressiv markedsføring.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge frem forslag om et skikkelig gjeldsregister i offentlig regi, om å innføre rentetak og om sterkere tiltak mot aggressiv gjeldsmarkedsføring.»

Dette medlem viser til at tusenvis av mennesker er kastet ut av bostøtteordningen, til tross for at det blir dyrere å bo. Det er alvorlig at regjeringen har bygget ned bostøtten gjennom å gi færre tilgang til støtte. Bostøtten må styrkes, slik at de som ikke har råd til et skikkelig sted å bo, skal få nødvendig hjelp.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen styrke bostøtten sånn at uføre og andre som urettmessig har mistet den, igjen får hjelp.»

«Stortinget ber regjeringen gjennomføre en levekårskartlegging for å skaffe en oversikt over livssituasjonen til de tusenvis av mennesker som de siste årene har mistet bostøtten.»

Dette medlem vil snu skattepolitikken slik at forskjellene igjen reduseres. De store pengene må gå til velferd for folk flest og lavere skatt for dem som tjener lite. Når alle må bidra etter evne, betyr det ikke bare mer penger til felles velferd, men også at tilliten til systemet øker. Sånn får vi mindre forskjeller samtidig som fellesskapet får mer penger til flere lærere i klasserommene, økt barnetrygd og tryggere fødselsomsorg.

Dette medlem viser til at Høyre og Fremskrittspartiet har rigget om skattesystemet for dem på toppen. Den økonomiske eliten slipper unna fordi Norge har liten eller ingen skatt på formue, arv, utbytte og eiendom. Skattereformen som Fremskrittspartiet, Høyre og Arbeiderpartiet stod sammen om, gir store skattekutt til dem som allerede har mest.

Dette medlem viser til at vi trenger skatt nok til å betale velferden. Høyre og Fremskrittspartiet har brukt fire år på å sørge for at samfunnet har dårligere råd til barnehager, sykehus og støtte til næringsutvikling. I vårt forslag til skattesystem for 2017 fikk de som tjener over 600 000, høyere skatt, mens de under fikk lavere skatt. Sånn sikrer vi bedre finansiering av velferden, samtidig som alle bidrar mer rettferdig.

På denne bakgrunn fremmer dette medlem følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge frem forslag til et skattesystem som sikrer klare skattelettelser til dem som har minst, samtidig som de som har mest, må betale vesentlig mer.»

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å innføre en sterkt omfordelende arveavgift, med høyt bunnfradrag, for å sikre at de aller rikeste også må betale en rettferdig skatt.»

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å vri skattesystemet fra å subsidiere investering i eiendom til å investere i maskiner og teknologi som øker produktiviteten og skaper flere arbeidsplasser.»

«Stortinget ber regjeringen, i forbindelse med statsbudsjettet for 2018, legge frem en kraftig tiltakspakke for bekjempelse av skattekriminalitet.»

Dette medlem viser til at boligprisene har steget kraftig, samtidig som flere og flere boliger kjøpes av andre enn dem som skal bo der. Bolig har blitt noe mange spekulerer i. Prisene fører til store boliglån. Da blir man sårbar når renta går opp, eller hvis man mister jobben. Mange sliter med å få kjøpt seg et hjem. Samtidig bygges det ikke nok boliger, og utbyggingen er i hovedsak overlatt til markedet i stedet for at fellesskapet tar tak for å sikre nok, og gode, hjem til alle. Dersom færre får mulighet til å eie sin egen bolig, vil det føre til enda større forskjeller.

Dette medlem viser til at nesten all planlegging, prosjektering, regulering og bygging i dag gjøres av private. En nasjonal boligplan vil sikre helhetlig planlegging slik at det offentlige kan ha oversikt over hvor mange boliger som trengs.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å innføre en nasjonal boligplan, som kan sikre helhetlig planlegging av den boligbyggingen vi trenger.»

Dette medlem viser til at det først og fremst er private selskaper som bygger boliger. Offentlige utbyggingsselskaper, eid av store kommuner eller staten, kan ta samfunnshensyn på en helt annen måte og sørge for bygging av rimelige boliger når kommersielle utbyggere ikke kan, eller vil, ta ansvar for å bygge det samfunnet trenger.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen opprette et offentlig utbyggingsselskap, samt legge frem forslag som kan stimulere kommunene til å opprette kommunale utbyggingsselskap.»

Dette medlem understreker hvor viktig det er å sikre at de som har for dårlig råd, også får muligheter til å få seg et sted å bo, og må det innføres en modell for delt eierskap. Det kan gjøres gjennom at Husbanken kjøper 15 pst. av en bolig, sammen med den som skal bo der, for å sikre at den som ikke har nok egenkapital, selv får mulighet til å kjøpe seg et hjem.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å åpne for delt eierskap, slik at flere får eie.»

Dette medlem mener vi må ha et tryggere leiemarked. Profesjonelle utleiere og flere ikke-kommersielle utleieboliger gir et friskere boligmarked. Husbanken må få muskler til å finansiere byggingen av flere utleieboliger. Kommunene må få mer penger til å bygge flere kommunale boliger, og det må bygges mange flere studentboliger.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge frem en plan for å gi Husbanken styrke til å finansiere byggingen av flere utleieboliger.»

Et trygt arbeidsliv

Dette medlem viser til at en trygg jobb å gå til, og forutsigbar lønn på konto hver måned, er viktig for et godt liv. Nå er arbeidsløsheten høy, lønnsforskjellene øker, og det er langt igjen til likelønn. For første gang på mange tiår faller lønningene. Deltid er et stort problem, særlig for kvinner.

Dette medlem viser til at regjeringen og deres støttepartier har svekket arbeidsmiljøloven. Samtidig har bedrifter som driver utleie av arbeidskraft, fått bre om seg. Stor arbeidsinnvandring, som følge av EØS-avtalen, bidrar til et uoversiktlig arbeidsliv. I flere bransjer er situasjonen preget av useriøse aktører som utnytter folk som trenger jobb, det undergraver tryggheten for alle.

Dette medlem viser til at det er nødvendig å lovfeste retten til fast jobb. Fast jobb gir trygghet og fast lønn og er viktig for å kunne kjøpe seg et sted å bo. Bruk av ansettelsesformer som «fast ansatt uten garantilønn» og «nullprosentstillinger» må forbys, sånn at ansatte får rett til lønn mellom oppdrag. På sikt skal de kommersielle bemanningsbyråene ut av arbeidslivet og bare være tillatt i visse tilfeller.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å innføre sterkere rett til fast jobb gjennom å reversere svekkelsene av arbeidsmiljøloven som øker muligheten for midlertidige ansettelser.»

Dette medlem viser til at retten til å få hel stilling er for svak. Utbredt bruk av deltid er alvorlig, da folk kan være fattige selv om de har jobb.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å lovfeste retten til hel stilling gjennom å slå fast i loven at hel stilling skal være hovedregelen.»

Dette medlem understreker hvor alvorlig arbeidslivskriminaliteten er. Det må slås mye hardere ned på kriminalitet. Det skal straffe seg å utnytte folk som jobber. I enkelte bransjer er svart arbeid, sosial dumping og elendige arbeidsforhold utbredt. Dette må stoppes. Vi trenger strengere straffer, sterkere virkemidler for fagbevegelsen og mer ressurser til Økokrim, Arbeidstilsynet og Skatteetaten.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om strengere straffer for brudd på arbeidsmiljøloven og allmenngjøringsloven.»

«Stortinget ber regjeringen fremme nødvendige lovforslag for å sikre at bedrifter som begår alvorlige lovbrudd, kan tvangsoppløses.»

«Stortinget ber regjeringen utrede sterkere muligheter for næringsforbud for aktører som gjentatte ganger alvorlig bryter allmenngjøringsloven.»

Dette medlem viser at EU gang etter gang får endre maktforholdene i norsk arbeidsliv, sånn at de som jobbe, får dårligere rettigheter og mindre trygghet. Norge må avvise direktiver som gjør arbeidslivet verre og arbeidsgivernes makt større. EØS-avtalen må ikke få lov til å gå foran norske arbeidstakeres interesser.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen innlede arbeidet med å erstatte EØS-avtalen med en normal handelsavtale.»

Dette medlem viser til at vilje til å investere i arbeidsplasser er avgjørende for Norge nå. Landet trenger umiddelbare investeringer for å sikre arbeidsplasser og dempe arbeidsløsheten. For å sikre god langsiktig utvikling trenger vi programmer for teknologioverføring fra fossilindustrien, investeringsprogrammer for klimatilpasning i kommunene, tiltak for en ny bærekraftig og industriell utvikling av Norges havområder og tilskudd til næringsutvikling i distriktene. Slik får vi nye arbeidsplasser og næringsvirksomhet i hele landet.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om hvordan staten kan bidra til teknologioverføringsprogrammer, slik at vi passer på å få brukt kompetansen fossilindustrien har bygget, også i fremtiden.»

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om et investeringsprogram for klimatilpasning i kommunene.»

INKLUDERING

Alle som bor i Norge, skal få muligheten til å lykkes og ha samme rett til å delta på alle samfunnets arenaer. Dette medlem vil peke på at det viktigste er å ha en jobb og å beherske språket godt. Halvparten av ungene som lever i fattige familier, har innvandrerbakgrunn. Ofte skyldes dette direkte at foreldrene mangler jobb, eller har dårlig tilknytning til arbeidslivet.

Dette medlem viser til at det, sammenlignet med resten av befolkningen, er en lavere andel innvandrere som er i jobb. Det er mange, spesielt unge kvinner, som opplever sosial kontroll fra minoritetsmiljøer som begrenser mulighetene de har til å gjøre frie valg. Samtidig blir minoritetsbefolkningen ofte utsatt for rasisme. Samfunnet må satse på en inkludering som gjør folk i stand til å lykkes.

Dette medlem viser til hvor viktig det er å lære norsk for å komme inn i samfunnet og arbeidslivet. Likevel har regjeringen kuttet. Det må satses mer på språkopplæring for flyktninger og innvandrere, ikke minst i samarbeid med arbeidslivet. Norskopplæringen i asylmottak må utvides, og integreringstilskuddet til kommunene økes.

På denne bakgrunn fremmer dette medlem følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen gjeninnføre bedre og mer omfattende norskopplæring i asylmottak for å sikre bedre og raskere integrering i samfunnet og arbeidslivet for dem som skal bli i Norge.»

«Stortinget ber regjeringen styrke integreringstilskuddet for å sørge for at de som skal bli i landet, raskere får tilhørighet, tilgang til arbeid og muligheter til å lykkes i Norge.»

Dette medlem viser til at det er nødvendig å satse mest der det trengs mest. Når regjeringen velger å kutte i satsingen i Groruddalen, er det dypt uansvarlig, både overfor innbyggerne og overfor samfunnet for øvrig. Unger som bor i områder der bo- eller levevilkår er vanskelige, har rett på en trygg oppvekst. Programmer som Groruddalssatsingen gir viktige løft til områder som trenger det, gjennom satsing på oppvekst, bo-miljø, fritidsaktiviteter og kunnskap. Områdesatsningene må styrkes og utvides til flere områder.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen foreslår å øke satsingen i Groruddalen og andre viktige områder som trenger gode områdeprogrammer.»

«Stortinget ber regjeringen legge frem en helhetlig plan for hvilke områder som trenger programmer som ligner på Groruddalssatsingen.»

Dette medlem viser til den vellykkede områdesatsingen i Søndre Nordstrand bydel. Avtalen om områdesatsing mellom staten og Oslo kommune går ut i år, og det er ikke bekreftet at den forlenges i 2018. Dette medlem mener det er viktig å videreføre og forsterke områdesatsingen, og mener det er nødvendig at regjeringen bekrefter dette i dialog med Oslo kommune.

Dette medlem fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen i dialog med Oslo kommune videreføre og forsterke områdesatsingen i Søndre Nordstrand bydel fra 2018.»

Dette medlem viser til at Norge er et samfunn der det er høye krav til utdannelse og formelle kvalifikasjoner for å få jobb. De som kommer til landet, må raskt få kartlagt kompetansen de har. Det må opprettes linjer i høyere utdanningsinstitusjoner beregnet for å «fylle hull» i utdannelser. Utdanning fra utlandet må godkjennes raskere.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen iverksette tiltak som sørger for at utdanning fra utlandet kan godkjennes raskere, slik at flere som innvandrer får bedre muligheter i arbeidslivet.»

For alle kvinner er det viktigste for likestilling å være økonomisk uavhengig, og dette medlem mener staten har et sterkt ansvar for å bidra. Dette medlem understreker at det trengs mer penger for å styrke kvinnebevegelsen og til prosjekter som bidrar til å sikre at minoritetskvinner blir inkludert i samfunn og arbeid.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge frem forslag om å styrke kvinnebevegelsen slik at flere kan jobbe for økonomisk frihet og likestilling for minoritetskvinner.»

Kontantstøtten er et hinder for integrering ved at den betaler familiene for ikke å bruke barnehage. Dette medlem mener kontantstøtten må erstattes med en ventestøtte som skal gi erstatning for dem som mangler barnehageplass etter at barnet er fylt ett år.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge frem en plan for å fjerne kontantstøtten og erstatte den med en ventestøtte for foreldre som venter på barnehageplass.»

Trygd

Pensjonistene har tapt kjøpekraft de siste årene. Dette medlem viser til at lav lønnsvekst kombinert med pensjonsreformens trekk på 0,75 prosentpoeng har ført til at pensjonistene taper kjøpekraft. Regjeringen kunne valgt å kompensere for dette. I tillegg holder regjeringen det normale trygdeoppgjøret unna Stortinget og har til og med kuttet pensjonistenes «lønnsslipp».

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sikre at grunnbeløpet i folketrygden minst reguleres i takt med prisveksten.»

«Stortinget ber regjeringen starte arbeidet med å innføre forhandlingsrett ved trygdeoppgjørene.»

Regjeringen valgte å fjerne diagnoselisten for fysioterapi. Konsekvensen er at svært mange som har behov for fysioterapi som del av behandling i helsevesenet eller for å leve gode liv, må betale for behandling. Dette medlem viser til at dette kuttet er urettferdig for dem som rammes, og at regjeringen heller kunne holdt tilbake noen av de enorme skattekuttene for landets økonomiske elite enn å kutte for de sykeste.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen gjeninnføre diagnoselisten som sikrer fritak for betaling av fysioterapi for mange med alvorlige sykdommer og tilstander.»

Sluttvederlag er en liten hjelp med videre på veien for godt voksne arbeidstakere som mister jobben sin. Dette medlem viser til at det er innført skatt på sluttvederlag, rett og slett en skatt på å miste jobben.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen i statsbudsjettet for 2018 fremme forslag om å fjerne skatt på sluttvederlag for eldre arbeidstakere som mister jobben.»

«Stortinget ber regjeringen i statsbudsjettet for 2018 gjeninnføre feriepenger for arbeidsløse.»

Dette medlem viser til at regjeringen har gjennomført en rekke kutt og innstramminger som rammer folk med nedsatt funksjonsevne. Regjeringen har lagt ned Statens råd for mennesker med ned-

satt funksjonsevne, den har kuttet i fysioterapi, har kuttet i sykehusenes budsjetter, har lagt frem en såkalt handlingsplan for habilitering og rehabilitering som ikke er noen reell satsing, kuttet for uføre, kuttet for barn av uføre, kuttet i bostøtte, fjernet målet om et universelt utformet Norge innen 2025 og jobber for å gjøre nye boliger dårligere, særlig for folk med nedsatt funksjonsevne. Dette er svært alvorlige svekkelser.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen iverksette en undersøkelse om funksjonshemmedes levekår, inntektsutvikling og utgiftsnivå de siste årene.»

Klima og miljø

Dette medlem viser til at klimaendringene blir stadig synligere og konsekvensene stadig tydeligere. Det er derfor svært alvorlig når et stort land som USA trekker seg fra den globale klimaavtalen inngått i Paris, både for verden og for USA selv. Situasjonen understreker behovet for å gå foran i klimaarbeidet. Når de positive økonomiske og sosiale konsekvensene av omstillingen til nullutslippssamfunnet blir tydeligere, vil det også bli stadig tydeligere at det ikke lønner seg for enkeltland å somle med arbeidet. For Norges del kan store milliardinvesteringer i oljesektoren ende opp som nærmest verdiløse, såkalte «stranded assets», når klimavennlig energiproduksjon blir stadig billigere og brer om seg. Dette medlem påpeker at det haster å sette i gang kraftfulle tiltak for å få fortgang i klimaarbeidet og bidra til at næringslivet omstiller seg raskere. Klimaendringene er allerede i gang, og de vil ha enorme kostnader for samfunnet. Særlig er det kritisk å få fortgang i arbeidet med klimatilpasning. På denne bakgrunnen foreslås det her å øke CO_2-avgiften med 10 pst. og å øke bevilgningene til klimatilpasning i kommunene.

Dette medlem viser til at klimaendringene er i gang. I Norge opplever vi styrtregn, flom og ras, men aller hardest rammes mennesker i fattige land. Det er i dag flere på flukt som følge av naturkatastrofer og klimaendringer enn som følge av krig og konflikt. Klimaendringene rammer hardt og urettferdig. Nordmenn har ikke større rett til å slippe ut klimagasser enn andre mennesker på kloden. Likevel har vi høye utslipp, og Høyre- og Fremskrittspartiregjeringen har mislyktes i å kutte utslippene i sin regjeringsperiode. Det er solidarisk om rike land som Norge får ned utslippene sine til et rettferdig nivå.

Dette medlem viser til at regjeringen med forslaget til revidert nasjonalbudsjett nok en gang unnlater å følge opp Stortingets vedtak i miljøpolitikken. Istedenfor skyver regjeringen behovet for handling over til neste regjering. Dette medlem viser for eksempel til at regjeringen i forslaget til revidert nasjonalbudsjett sier nei til resirkulert plast i flasker, de utsetter elbilvennlige avgiftsendringer i bilavgiftene, og de sier nei til kabel til Svalbard for å erstatte kullkraften.

Dette medlem viser til at regjeringen i forslaget til revidert nasjonalbudsjett kritiserer Oslo kommunes arbeid med klimabudsjett. Dette medlem mener at en regjering som hverken klarer å kutte utslipp eller følge opp Stortingets vedtak om å få på plass gode klimavirkemidler, bør være varsom med å kritisere det banebrytende klimaarbeidet som pågår i Oslo. Dette medlem ser med bekymring på hvordan en så lite ambisiøs regjering skulle kunne følge opp ambisjonene om konkrete klimabudsjetter for utslippskutt som man diskuterer i forbindelse med behandlingen av klimaloven.

Dette medlem viser for eksempel til at regjeringen i forslaget til revidert nasjonalbudsjett varsler at de ikke ønsker å følge opp Stortingets vedtak om et CO_2-fond for næringslivet etter modell fra NO_X-fondet. Dette medlem mener regjeringens forslag til finansiering av fondet gjennom bevilgninger på statens utgiftsside bør revurderes. Dette medlem mener fondets finansieringsmodell bør baseres på øremerking av en økning i CO_2-avgiften til en miljøavtale mellom næringslivet og myndighetene. Næringslivet selv har foreslått en finansieringsmodell basert på øremerking av deler av dagens og fremtidig CO_2-avgift til en miljøavtale mellom næringslivet og myndighetene. Dette medlem viser videre til at regjeringen i forslaget til revidert nasjonalbudsjett sier nei til resirkulert plast i flasker. Dette medlem viser til at regjeringen i forslaget til revidert nasjonalbudsjett utsetter de elbilvennlige avgiftsendringene i bilavgiftene. Dette medlem viser til at regjeringen i forslaget til revidert nasjonalbudsjett sier nei til kabel til Svalbard for å erstatte kullkraft.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sikre etablering av et CO_2-fond for næringslivet etter modell fra organiseringen og finansieringen av NO_X-fondet med etablering av fondet senest 1. januar 2019.»

«Stortinget ber regjeringen i forslag til statsbudsjett 2018 uforme grunnavgiften på emballasje som en avgift basert på fossilt innhold og ikke skattlegge for resirkulert og biologisk innhold.»

Dette medlem viser til at regjeringen etter diskusjonen om nedleggelse av genbanken i Hardanger snudde og flyttet det innsamlede genmaterialet fra Eidsfjord til genbank på Ims. En toårig midlerti-

dig lagring som regjeringen vedtok, løser likevel ikke problemet. Termineres prosjektet i 2018, vil man med stor sannsynlighet miste siste rest av den opprinnelige villaksstammen i flere av de berørte elvene. Problemet blir først løst når situasjonen i Hardangerfjorden forbedres drastisk med tanke på lus og rømming. Inntil det skjer må en midlertidig fullskala løsning i form av en genbank med kapasitet til å levere mye rogn og yngel tilbake til elvene etableres.

Dette medlem fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake med en langsiktig løsning for å ta vare på Hardanger-laksens genmateriale.»

Dette medlem viser til at Stortinget har vedtatt at bompenger, parkering og fergetakster skal fastsettes lokalt, men at det skal etableres en nasjonal bindende regel om at nullutslippsbiler aldri skal betale mer enn 50 pst. av full takst for parkering, bompenge- og fergetakster. Fra 1. januar 2017 vedtok likevel flere byer full sats for elbiler. I påvente av en nasjonal bindende regel som sikrer maksimalt halv takst, er praksisen dermed ulik fra sted til sted.

Dette medlem fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sikre at den nasjonalt bindende regelen om at nullutslippsbiler aldri skal betale mer enn 50 pst. av full takst for parkering, bompenge- og fergetakster, innføres umiddelbart og senest fra 1. juli 2017.»

Biologisk- og annet avfall

Dette medlem viser til at regjeringen har varslet at den ikke evner å levere en stortingsmelding om sirkulær økonomi tidsnok til at den kan behandles denne våren. Dette medlem vil derfor fremme forslag som er viktige for å sikre en bedre utnyttelse av samfunnets ressurser samt bidra til verdiskapning og det grønne skiftet. Dette medlem viser til begrunnelse for forslagene i Representantforslag 8:141 S (2016–2017).

På denne bakgrunn fremmes følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen stille krav til kommuner og næringsaktører om å sortere ut matavfall og plast og sikre at dette går til biogass eller gjødsel og materialgjenvinning i tråd med forslaget fra Miljødirektoratet. Dette skal gjelde private husholdninger og næringer som genererer husholdningslignende avfall.»

«Stortinget ber regjeringen stille krav om at alt avfall som eksporteres, skal være sortert.»

«Stortinget ber regjeringen stille krav om at alt kloakkslam skal behandles fortrinnsvis gjennom produksjon av biogass og biogjødsel eller kompost. For større anlegg skal hovedregelen være at biogassen oppgraderes til biometan og selges som drivstoff. Et slikt krav skal fremmes innen utgangen av 2018.»

«Stortinget ber regjeringen innføre en produktansvarsordning for innsamling av spraybokser som spesialavfall, slik at alle utsalgssteder må legge til rette for å ta imot retur av spraybokser.»

«Stortinget ber regjeringen fremme lovforslag om hvordan avfallsinfrastruktur kan reguleres i plan- og bygningsloven, slik at krav til infrastruktur for avfall sidestilles med krav til infrastruktur for veg, vann og kloakk før byggestart.»

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag til endring i forurensingsloven for å sikre at kommuner kan pålegge næringsaktører å tilknytte seg og benytte avfallssug på lik linje med fjernvarme.»

«Stortinget ber regjeringen stille krav til bedrifter om et minimumsinnslag av resirkulerte råvarer i produksjon ved offentlige innkjøp.»

«Stortinget ber regjeringen sikre at det stilles like krav til private og offentlig avfallsaktører om dokumentasjon på miljømessig optimal sluttbehandling av innsamlet avfall.»

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag til en nasjonal plan for avfallsbehandling og -anlegg.»

Regjeringens støtte til skoghogst i Kongo

Dette medlem viser til at regjeringen gjennom Norges regnskogsatsing gir støtte til selskaper som deltar i regnskoghogst i Kongo. Dette medlem viser til Representantforslag 8:144 S (2016–2017).

På denne bakgrunn fremmes følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sikre at bevilgningene fra Norges klima- og skogsatsing er i tråd med målsettingene om å bidra til å redusere klimagassutslippene og å bevare naturskogens evne til å binde karbon. Det skal ikke brukes midler til å finansiere tiltak som vil øke klimagassutslippene og forringe naturskog, herunder tilrettelegge for og støtte industriell tømmerhogst i regnskog.»

KOLLEKTIVSATSING

Dette medlem viser til at regjeringen har lovet å bidra med inntil 50 pst. i alle kollektivprosjekt av nasjonal karakter. Regjeringen har til nå derimot ikke vært villig til å bekrefte at et av de to viktigste kollektivprosjektene i Oslo som skal gjennomføres i kommende fireårsperiode, oppgraderingen av signalanlegget for T-banen i Oslo, skal nyte godt av ordningen. Dette medlem mener dette er uforståelig og et løftebrudd fra regjeringen. En oppgradering av signalanlegget er helt nødvendig fordi det er gammelt og i alle tilfeller må skiftes ut. Et nytt signalanlegg, som må på plass innen Fornebubanen er ferdig utbygget for å unngå at ekstrakostnader påløper, vil gi 25 pst. økt kapasitet gjennom dagens sentrumstunnel og forbedre sikkerheten.

Dette medlem fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen inngå avtale med Oslo og Akershus om minst 50 pst. statlig medfinansiering av kostnadene ved oppgradering av signalanlegget for T-banen i Oslo.»

Dette medlem fremmer i årets reviderte nasjonalbudsjett forslag om omprioriteringer for i overkant av én mrd. kroner. Dette er begrenset til tiltak som det haster å få gjennomført. Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for partiets prioriteringer for 2017, samt egne merknader under det enkelte kapittel i denne innstillingen.

FORSLAG TIL UTGIFTSØKNINGER

Sak	Beløp	Kap.	Post
1500 flere overføringsflyktninger (kvoteflyktninger)	142,5	Diverse	
500 flere flyktninger gjennom EUs relokaliseringsprogram	64,15	Diverse	
Iverksette Stortingets vedtak om at alle barn med begrenset opphold skal bosettes raskere	50	496	60
Skjønnstilskudd til kommunene for å kompensere for flyktningeutgifter	50	571	64
Øremerket klimatilpasning og tiltak for redusert klimagassutslipp i kommunene	25	571	60
Øremerket klimatilpasning og tiltak for redusert klimagassutslipp i fylkene	25	572	60
Au pair-senteret	2	490	71
Skogvern	190	1420	35
Papirslipp til pensjonistene	10	605	1
Truede arter	18	1420	82
Forlenge redningsoperasjoner i Middelhavet (Poseidon)	50	440	1
Nansen Fredssenter	1	255	73
Økt pensjon til pensjonister med lave folketrygdpensjoner	176,25	Diverse	
Barnetrygd skal ikke lenger telle ved utregning av sosialhjelp	215	571	60
Innsamling av villaks og sjøørret i elvene rundt Hardangerfjorden (genbank)	4,6	1420	82
Økning frivillig retur av asylsøkere med avslag	10	490	72
Den franske skolen	5	227	70
Aktivitetshuset	4	530	45
Sum utgiftsforslag	**1042,5**		

FORSLAG TIL INNDEKNING

Sak	Bokført	Påløpt	Kap.	Post
Skatt				
Gå mot skattefavorisert sparing til pensjon	80	150	5501	72
Omprioritering fra skattelette til alle pensjonister til dem med minst	170	840	5501	72
Økt CO_2-avgift med 10 pst.	290	350	5543	70

Sak	Bokført	Påløpt	Kap.	Post
Omprioritering				
Gå imot tvangssammenslåing av ulike kommuner	363,9	363,9	573	60
Gå imot tvangssammenslåingsprosessen fylker	135	135	573	61
Omprioritere fra tvangsretur til frivillig retur av asylsøkere med avslag.	10	10	440	1
Sum inndekning	**1048,9**	**1848,9**		

3. Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2017

3.1 Sammendrag fra Prop. 129 S (2016–2017)

3.1.1 Rammer for finanspolitikken

Norge er et land med store muligheter. Vi har en høyt utdannet befolkning, store naturressurser, små forskjeller og en åpen økonomi som bidrar til effektiv produksjon og varebytte. Over tid er det særlig vekstevnen i fastlandsøkonomien som bestemmer velferdsutviklingen i Norge. Høy arbeidsinnsats og økende produktivitet er et nødvendig grunnlag for høy verdiskaping. Regjeringen vil derfor prioritere tiltak som styrker arbeidslinjen og som bidrar til et omstillingsdyktig, vekstkraftig og mangfoldig arbeidsliv. Regjeringen løser viktige oppgaver for nåtiden og trygger Norge for fremtiden. Budsjettet for 2017 er et budsjett for flere jobber, bedre velferd og en trygg hverdag.

Petroleumsnæringen vil være viktig for norsk økonomi i tiår fremover. Samtidig vil næringen bidra mindre til veksten enn før. Derfor må det legges til rette for at andre lønnsomme næringer kan overta. Fallet i prisene på olje og gass har gjort at omstillingen kommer raskere enn ventet. Redusert aktivitet i petroleumsrelaterte næringer har ført til høyere arbeidsledighet, særlig på Sør- og Vestlandet. Regjeringen har brukt finanspolitikken aktivt for å motvirke arbeidsledighet. Samtidig har vi tatt hensyn til at en for ekspansiv finanspolitikk kan legge press på kronekursen og konkurranseutsatt sektor. Det er nå tegn til at nedgangen snart er bak oss, og den fremste utfordringen fremover blir å skape nye, lønnsomme arbeidsplasser i privat, konkurranseutsatt sektor. I revidert budsjett legges det fortsatt til rette for omstilling og økonomisk vekst, bedre velferd, trygghet for arbeidsplasser og sikkerhet.

Regjeringen fører en ansvarlig økonomisk politikk basert på handlingsregelen for bruk av oljepenger. I tråd med handlingsregelen har regjeringen prioritert bruken av oljepenger til investeringer i kunnskap og infrastruktur og til vekstfremmende skattelettelser.

Det vises til Meld. St. 2 (2016–2017) Revidert nasjonalbudsjett 2017 for nærmere omtale av den økonomiske politikken mv. Skatte- og avgiftspolitikken er nærmere omtalt i Prop. 130 LS (2016–2017) Endringar i skatte-, avgifts- og tollovgivinga.

Det strukturelle, oljekorrigerte budsjettunderskuddet

Bruken av olje- og fondsinntekter over statsbudsjettet måles ved det strukturelle, oljekorrigerte budsjettunderskuddet. I beregningen av underskuddet korrigeres det blant annet for virkningene av økonomiske svingninger på skatter, avgifter, renter og ledighetstrygd. Endringen i dette underskuddet som andel av verdiskapingen i Fastlands-Norge, ofte kalt budsjettimpulsen, er et forenklet mål på budsjettets virkning på økonomien.

I saldert budsjett 2017 utgjorde det strukturelle, oljekorrigerte underskuddet 225,6 mrd. kroner. Dette innebar en budsjettimpuls på 0,4 prosentenheter.

Regjeringens forslag til revisjon av 2017-budsjettet innebærer et strukturelt, oljekorrigert underskudd på 220,9 mrd. kroner. Det er 4,7 mrd. kroner lavere enn lagt til grunn i fjor høst. Reduksjonen i underskuddet skyldes blant annet lavere utgifter under folketrygden og økte utbytteinntekter. I motsatt retning trekker lavere strukturelle skatte- og avgiftsinntekter.

Sammenlignet med Nasjonalbudsjettet 2017 er anslaget for den finanspolitiske impulsen i 2016 og 2017 sett under ett redusert fra 1,4 pst. til 1,2 pst. av BNP for Fastlands-Norge. Anslaget for det strukturelle, oljekorrigerte underskuddet er justert mer ned i 2016 enn i 2017. Det gjør at den finanspolitiske impulsen i 2017 nå anslås til 0,5 pst. av BNP for Fastlands-Norge, litt høyere enn anslått i fjor høst.

Bruken av olje- og fondsinntekter tilsvarer 2,9 pst. av kapitalen i Statens pensjonsfond utland ved inngangen til 2017. Det er litt lavere enn forventet realavkastning av fondet på 3 pst.

Det oljekorrigerte budsjettunderskuddet

Det oljekorrigerte budsjettunderskuddet tilsvarer den faktiske overføringen av olje- og fondsinntekter

til statsbudsjettet fra Statens pensjonsfond utland, som sørger for at statsbudsjettet går i balanse.

Det oljekorrigerte underskuddet i 2017 anslås nå til 250,6 mrd. kroner, mot 259,5 mrd. kroner i saldert budsjett. Reduksjonen i underskuddet skyldes blant annet at anslaget for skatte- og avgiftsinntekter er redusert med 3,8 mrd. kroner, mens økte inntekter utenom skatter og avgifter på 4,3 mrd. kroner trekker i motsatt retning. Av dette utgjør økte utbytteinntekter 2,3 mrd. kroner. Utenom lånetransaksjoner og petroleumsvirksomhet reduseres utgiftene med til sammen 8,3 mrd. kroner.

I anslaget for det oljekorrigerte budsjettunderskuddet inngår nye anslag for rentene på statens innskudd i Norges Bank mv. og statsgjelden. For disse størrelsene og overføringen fra Statens pensjonsfond utland vil det eventuelt bli fremmet forslag om endrede bevilgninger i nysalderingen.

VEKSTEN I STATSBUDSJETTETS UTGIFTER

Den reelle, underliggende veksten i statsbudsjettets utgifter fra 2016 til 2017 anslås til 2,7 pst., mot 1,8 pst. i saldert budsjett. Den nominelle, underliggende veksten i statsbudsjettets utgifter anslås nå til 4,7 pst., mot 4,2 pst. i saldert budsjett.

3.1.2 Anmodningsvedtak

Oversikt over omtale av anmodningsvedtak

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Omtalt i Prop. 129 S side
2015–2016	571	Strategi for helårsarbeidsplasser i fiskeindustrien	179
2015–2016	574	Opptrappingsplan for bestands- og ressursforskning	179
2015–2016	575	Strategi for økt rekruttering til fiskerinæringen	179
2015–2016	576	Strategi for bruk av restråstoff	180
2015–2016	614	Andeler kvinner og menn i ledergrupper for statlig eide selskaper	180
2015–2016	770	Økonomiske ordninger for tap eller belastninger i ulvesonen	197
2015–2016	771	Ordning for midler til kommuner med ynglinger i ulvesonen	197
2015–2016	753	NOU om fosterhjemsomsorgen	152
2015–2016	885	Prosesser og regelverksutvikling under EUs energiunion	247
2016–2017	23	Eventuelle ekstraordinære inntekter fra utenlandsforbindelser	244
2016–2017	108, pkt. 57	Plan for langsiktige investeringer i landbruket	185
2016–2017	108, pkt. 24	Bevilgninger og fullmakter for rask fremdrift i CCS-prosjektet	244
2016–2017	108, pkt. 42	Budsjetteringsmodell for Sametinget	102
2016–2017	108, pkt. 45	Tilskudd til egenorganisert aktivitet	52
2016–2017	108, pkt. 58	Etablering av et toppindustrisenter	154
2016–2017	111	Slukking av FM-nettet	49
2016–2017	155	Ordning under GIEK for fornybarinvesteringer i utviklingsland	177
2016–2017	232	Produksjonstilskudd til bydelsaviser	49
2016–2017	273	Utbygging av fengselsplasser basert på modulbygg 2015	72
2016–2017	274	Finansiering av nytt fengsel i Agder i 2017	73
2016–2017	275	Etablering av soningsplasser for kvinner ved Arendal fengsel	74
2016–2017	290	Tilførsel av kapital til Staur Gård AS	185
2016–2017	308	Skattefradrag for sluttvederlag	124
2016–2017	321	Vurdering av hvordan leirskole kan sikres gjennom læreplanen	22
2016–2017	370	1 pst. av BNI til bistand	16

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Omtalt i Prop. 129 S side
2016–2017	452	Endringer i fisket etter kongekrabbe	181
2016–2017	519	Utstedelse av våpenkort og pass	75
2016–2017	520	Kompetanse og politikraft i den nye strukturen i politiet	75

3.1.3 Komiteens merknader

Komiteen viser til de respektive merknader nedenfor.

3.2 Skatter og avgifter

3.2.1 Endring i Stortingets skattevedtak for inntektsåret 2017 vedrørende pensjonister

SAMMENDRAG

Det vises til omtale i Prop. 130 LS (2016–2017) kapittel 4.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.2.2 Skogvern – skog i selskap med deltakerfastsetting

SAMMENDRAG

Det vises til omtale i Prop. 130 LS (2016–2017) kapittel 7.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen tar omtalen til orientering.

3.2.3 Endring i Stortingets vedtak om produktavgift til folketrygden for fiskeri-, hval- og selfangstnæringen for budsjetterminen 2017

SAMMENDRAG

Det vises til omtale i Prop. 130 LS (2016–2017) kapittel 8.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.2.4 Endringer i Stortingets vedtak om særavgifter til statskassen for budsjettåret 2017 vedrørende engangsavgift for motorsykler

SAMMENDRAG

Det vises til omtale i Prop. 130 LS (2016–2017) kapittel 9.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.2.5 Engangsavgift for ladbare hybridbiler

SAMMENDRAG

Det vises til omtale i Prop. 130 LS (2016–2017) kapittel 10.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen tar omtalen til orientering.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at ladbare hybrider med kort elektrisk rekkevidde har liten positiv miljøeffekt og kommer uforholdsmessig godt ut i avgiftssystemet. Dette bør endres. Stortinget vedtok i statsbudsjettet for 2017 at det skal innføres en differensiert avgiftsfordel for ladbare hybrider, slik at det gis større fordel til ladbare hybrider med lang elektrisk rekkevidde enn med kort elektrisk rekkevidde.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen snarest komme tilbake til Stortinget med forslag om å innføre differensiert avgiftsfordel for ladbare hybrider, slik at det gis større fordel til ladbare hybrider med lang elektrisk rekkevidde enn med kort elektrisk rekkevidde.»

3.2.6 Engangsavgift – innføring av ny kjøresyklus

SAMMENDRAG

Det vises til omtale i Prop. 130 LS (2016–2017) kapittel 11.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen tar omtalen til orientering.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til omtale i egen hovedmerknad.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at arbeidet med å kutte utslippene fra bilparken er viktig både for klimapolitikken og for arbeidet med å bekjempe lokal luftforurensing. Engangsavgiften på nye biler er et viktig virkemiddel for dette. Derfor er det uheldig at engangsavgiften beregnes på grunnlag av utdaterte og misvisende tester for utslipp av CO_2 og lokal luftforurensing. Regjeringen skriver i forslaget til revi-

dert budsjett at de nye reglene for testsyklus (WLTP) for fabrikkoppgitte tall skal innføres gradvis gjeldene for alle nye typegodkjenninger fra 1. september 2017. Ny testsyklus vil redusere feilene i fabrikkoppgitte tall noe. Det vil fortsatt være vesentlige avvik mot reelle utslipp fra bruk. Det er merkelig at regjeringen likevel foreslår å fortsette å bruke tall fra gammel testsyklus som grunnlag for beregning av avgift.

Dette medlem mener at den nye testsyklusen for fossilbiler bør tas i bruk så snart som mulig. For de bilene som ikke har nye oppdaterte resultater fra de nye test-syklusene, kan en løsning være å gi et påslag på CO_2-komponenten og NO_x-komponenten for å sikre insentiver til å gjennomføre tester på ny syklus.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen gjeldende for salg fra 1. juli 2017 ta i bruk ny syklus (WLTP) ved fastsettelse av engangsavgiften, og gi et påslag på 40 pst. på CO_2- og NO_x-komponentene i engangsavgiften for de biler som benytter gammel syklus.»

3.2.7 Veibruksavgift på naturgass

SAMMENDRAG

Det vises til omtale i Prop. 130 LS (2016–2017) kapittel 12.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen tar omtalen til orientering.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at regjeringen foreslo å innføre veibruksavgift på naturgass i statsbudsjettet for 2016. Dette er likevel ennå ikke gjort. Dette medlem mener regjeringen må iverksette forslaget som ble fremmet i 2016, da det vil stryke konkurransen til fornybare alternativer.

3.2.8 Endringer i Stortingets vedtak om finansskatt på lønn for 2017

SAMMENDRAG

Det vises til omtale i Prop. 130 LS (2016–2017) kapittel 13.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.2.9 Tiltak mot tilpassing ved fellesregistrering av konsernforetak

SAMMENDRAG

Det vises til omtale i Prop. 130 LS (2016–2017) kapittel 13.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen tar omtalen til orientering.

3.2.10 Materialavgift

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, viser til merknader under punkt 2.2 foran og fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen i statsbudsjettet for 2018 utrede en materialavgift til erstatning for grunnavgiften på drikkevareemballasje av plast og metall, gradert etter grad av fossilt innhold.»

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at Stortinget ved behandlingen av Statsbudsjettet for 2017 gjorde følgende anmodningsvedtak (vedtak 108 nr. 19, 2016–2017):

«Stortinget ber regjeringen om å utrede en materialavgift, differensiert på fossil og resirkulert, som en mulig erstatning for dagens emballasjeavgift, og komme tilbake i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2017.»

Dette medlem har merket seg at regjeringen mener det er tvilsomt om en materialavgift på drikkevareemballasje basert på fossilt og resirkulert materiale vil ha klima- eller miljøeffekter av betydning, og at en slik avgift i tillegg vil medføre økte administrative kostnader. Regjeringen går derfor imot den modellen som Stortinget etterlyste.

Dette medlem viser til at bransjen bestrider regjeringens argumenter om at den forslåtte modellen ikke gir sterke nok insentiver til endring, at modellen skulle bli «nullet ut» av EUs kvotesystem, at den ikke skulle være rettet mot det miljøskadelige utslippet i tilstrekkelig grad, og at modellen innebærer uheldige administrative merkostnader. Dette medlem fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2018 fremme en konkret modell for materialavgift eller et annet virkemiddel som vil bidra til å redusere andelen fossilt råstoff i drikkevareemballasje. Innretningen på avgiften skal i første rekke stimulere til bruk av resirkulert råstoff, men fornybart råstoff inkluderes når EUs plaststrategi er ferdigstilt. Avgiften skal innrettes slik at de drikkevarer som i dag er unntatt fra grunnavgift, oppnår en minst like god relativ konkurransesituasjon som i dag.»

3.3 Forslag under det enkelte departement

3.3.1 Utenriksdepartementet

3.3.1.1 Kap. 100 Utenriksdepartementet

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at det har vært stor vekst i byråkratiet under sittende regjering. Kontroll med utgiftene i statsforvaltningen er maktpåliggende for å sikre at skattebetalernes penger kommer folk flest til gode. Dette medlem mener det er en viktig politisk oppgave å flytte ressurser fra sentralbyråkratiet til tjenester nær folk.

Dette medlem foreslår å redusere bevilgningen med 14 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 14 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
100		Utenriksdepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	14 000 000
		fra kr 2 244 698 000 til kr 2 230 698 000»	

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å redusere bevilgningen til større utstyrsanskaffelser med 2,5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 2,5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
100		Utenriksdepartementet	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*, reduseres med	2 500 000
		fra kr 47 876 000 til kr 45 376 000»	

Post 71 Diverse tilskudd

Sammendrag

I Innst. 7 S (2016–2017) viser utenriks- og forsvarskomiteen til at Den norske Helsingforskomité (NHC) har overtatt Stefanusalliansens arbeid med internasjonal religionsfrihet. Komiteen mener at NHCs arbeid sammen med «International Panel of Parlamentarians for Freedom of Religion or Belief» (IPP-FoRB) må prioriteres. Det fremgår av innstillingen at komiteen vil øke tilskuddet til NHCs arbeid med religionsfrihet med 2 mill. kroner ut over regjeringens forslag på 1 mill. kroner. Det ble ikke vedtatt bevilgningsendringer.

Det foreslås at 1 mill. kroner av gjeldende bevilging på denne posten, og 2 mill. kroner av den foreslåtte økningen under kap. 163 post 72 Menneskerettigheter, går til Den norske Helsingforskomité.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å øke bevilgningen til Den norske Burmakomité med 2,5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 2,5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
100		Utenriksdepartementet	
	71	Diverse tilskudd, økes med	2 500 000
		fra kr 26 755 000 til kr 29 255 000»	

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.1.2 Kap. 115 Næringsfremme-, kultur-, norgesfremme- og informasjonsformål

Post 70 Tilskudd til næringsfremme-, kultur-, norgesfremme og informasjonsformål, kan overføres, kan nyttes under post 1

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å redusere bevilgningen til næringslivfremme, kultur og informasjonsformål med 7 mill. kroner i forhold til regjerin-

gens forslag, tilsvarende en reduksjon på 7 mill. kroner til vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
115		Næringsfremme-, kultur- og informasjonsformål	
	70	Tilskudd til næringsfremme-, kultur- og informasjonsformål, *kan overføres*, *kan nyttes under post 1*, reduseres med fra kr 49 201 000 til kr 42 201 000»	7 000 000

3.3.1.3 Kap. 117 EØS-finansieringsordningene

Post 75 EØS-finansieringsordningen 2009–2014, kan overføres og Post 76 Den norske-finansieringsordningen 2009–2014, kan overføres

Norge, Island og Liechtenstein har forpliktet seg til å stille til rådighet inntil 1 798,1 mill. euro gjennom EØS-finansieringsordningene i perioden 2009–2014. 2017 vil være det siste året med bevilgning over statsbudsjettet for postene 75 og 76.

Bevilgningene for 2017 på postene 75 og 76 er hhv. 446 mill. og 408 mill. kroner. Inkludert overførte beløp fra 2016 utgjør disponible midler hhv. 621 mill. kroner og 420,6 mill. kroner.

Utenriksdepartementet har mottatt oppdaterte prognoser fra Financial Mechanism Office (FMO), som er sekretariatet for EØS-midlene i Brussel. Prognosene bygger bl.a. på innmeldte behovsanslag fra mottakerlandene. Utbetalingsprosenten under EØS-ordningene er nå anslått til om lag 92,5 pst. av avtalebeløpet, som er en økning fra et tidligere anslag på 90 pst. Dette vil innebære at om lag 1,3 mrd. kroner av de forpliktede midlene ikke vil bli utbetalt.

På bakgrunn av ovennevnte foreslås bevilgningene på kap. 117 postene 75 og 76 økt med hhv. 103 mill. kroner og 353 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at Senterpartiet over flere år har foreslått å kutte i bevilgningene til EØS-midler. Dette medlem understreker at norske styresmakter hele tiden har presisert at Norge ikke har en formell plikt til å videreføre ordningen med EØS-midler.

Dette medlem viser også til at Riksrevisjonen i sin rapport fra 2013 skriver at det er usikkert i hvor stor grad det kan dokumenteres at de norske EØS-midlene har medvirket til sosial og økonomisk utjevning. Dette medlem understreker at norske bevilgninger som skal bekjempe fattigdom og sosiale forskjeller, bør benyttes der man kan får store effekter av midlene. Dette medlem mener det finnes mer effektive måter å motvirke fattigdom på enn å bevilge store årlige beløp som EØS-midler. Dette medlem foreslår på denne bakgrunn at post 75 og post 76 ikke økes med henholdvis 103 og 353 mill. kroner slik regjeringen har foreslått.

Dette medlem går på denne bakgrunn imot regjeringens forslag.

Post 77 EØS-finansieringsordningen 2014–2021, kan overføres, og Post 78 Den norske finansieringsordningen 2014–2021, kan overføres

Sammendrag

I saldert budsjett 2017 er det bevilget 185 mill. kroner på postene 77 og 78. Inkludert overførte beløp fra 2016 utgjør disponible midler hhv. 197,9 mill. kroner og 194,7 mill. kroner.

Oppdaterte prognoser fra FMO viser et ytterligere bevilgningsbehov på 79 mill. kroner for post 77, og 53 mill. kroner for post 78.

Fremdriften i rammeforhandlingene med mottakerlandene er raskere enn tidligere antatt. Dette betyr at flere land forventes å komme tidligere i gang med programmene enn tidligere forutsatt. Utenriksdepartementet har så langt fremforhandlet og signert rammeavtaler (MoU) med 5 av i alt 15 mottakerland. Enkelte store mottakerland som Polen, Romania og Bulgaria vil allerede i 2017 kunne motta prosjektmidler.

Det foreslås på denne bakgrunn at bevilgningene på kap. 117 postene 77 og 78 økes med hhv. 79 mill. kroner og 53 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til egne merknader i forrige avsnitt. Dette medlem foreslår på denne bakgrunn at post 76 og post 77 ikke økes med henholdvis 79 og 53 mill. kroner slik regjeringen har foreslått.

Dette medlem går på denne bakgrunn imot regjeringens forslag.

3.3.1.4 Kap. 118 Nordområdetiltak mv.

Post 70 Nordområdetiltak og prosjektsamarbeid med Russland, kan overføres, kan nyttes under post 1

Sammendrag

Regjeringen ønsker å videreutvikle og styrke kompetansemiljøer som kan belyse sammenhengene mellom nordområdepolitikken og havpolitikken. Norsk arktis-relevant havkompetanse bør formidles og videreutvikles. Et kompetansesenter for hav og arktiske spørsmål skal bidra til økt forståelse for bærekraftig havforvaltning og mulighetene for verdiskaping i den blå økonomien. Kompetansesenteret bør også evne å sette dagsorden, både nasjonalt og internasjonalt.

Universitetet i Tromsø har i samarbeid med Arctic Frontiers, Norsk Polarinstitutt og Havforskningsinstituttet arbeidet med et konsept for et kompetansesenter i noe tid. Det er behov for nærmere avklaringer av organisasjonsform og -modell for et slikt kompetansesenter. Tiltaket er omtalt i regjeringens havstrategi, Meld. St. 22 (2016–2017) Hav i utenriks- og utviklingspolitikken, samt i regjeringens Nordområdestrategi.

Bevilgningen på posten foreslås økt med 5 mill. kroner til det videre arbeidet med å etablere et kompetansesenter for hav og arktiske spørsmål i Tromsø.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å redusere bevilgningen til prosjektsamarbeid med Russland med 13,5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 8,5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
118		Nordområdetiltak mv.	
	70	Nordområdetiltak og prosjektsamarbeid med Russland, *kan overføres*, *kan nyttes under post 1*, reduseres med	8 500 000
		fra kr 307 641 000 til kr 299 141 000»	

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti slutter seg til regjeringens forslag.

Anmodningsvedtak nr. 370 (2016–2017) Økt bistandsbudsjett

Sammendrag

I forbindelse med stortingsforhandlingene om 2017-budsjettet ble bistandsrammen redusert fra regjeringens forslag i Gul bok. Dette skyldtes blant annet endringer i avbyråkratiserings- og effektivitetsreformen. Stortinget vedtok samtidig følgende i anmodningsvedtak nr. 370 (2016–2017) av 13. desember 2016:

«Stortinget ber regjeringen avsette 1 pst. av BNI til bistand i de årlige budsjetter.»

Vedtaket ble gjort ved behandlingen av statsbudsjettet for 2017, jf. Innst. 7 S (2016–2017).

Anmodningsvedtaket er ivaretatt gjennom at regjeringen foreslår at bistandsbudsjettet økes med 34 mill. kroner. Bistandsrammen for 2017 vil da utgjøre 1,00 pst. av BNI, slik denne er anslått i Nasjonalbudsjettet 2017.

På postene innenfor bistandsbudsjettet foreslås det økninger på til sammen 383,8 mill. kroner og reduksjoner på til sammen 349,8 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

3.3.1.5 Kap. 152 Bistand til Midtøsten og Nord-Afrika

Post 78 Regionbevilgning for Midtøsten og Nord-Afrika, kan overføres

Sammendrag

Det norske engasjementet i Tunisia er gradvis trappet opp for å støtte den positive, men skjøre demokratiske utviklingen i landet. Det er viktig at Tunisia lykkes og står frem som et positivt eksempel i en urolig region. I en overgangsfase trenger myndighetene bistand til å gjennomføre helt nødvendige reformer, der sysselsetting og muligheter for unge vil være sentralt.

Det foreslås en økt støtte til Tunisia på 10 mill. kroner rettet mot inkluderende økonomisk utvikling og sysselsetting. Støtten vil bli kanalisert gjennom multilaterale kanaler som Verdensbanken, FNs utviklingsprogram (UNDP) og Den internasjonale arbeidsorganisasjonen (ILO). Samlet bistand til Tunisia i 2017 vil da utgjøre 40 mill. kroner.

Bevilgningen på posten foreslås økt med 10 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.1.6 Kap. 163 Nødhjelp, humanitær bistand og menneskerettigheter

Post 70 Nødhjelp og humanitær bistand, kan overføres

Sammendrag

Den samlede humanitære appellen for 2017 er den største noensinne, og de humanitære behovene i verden er fortsatt økende. FN har varslet at man står overfor en av de verste humanitære krisene siden andre verdenskrig. Mer enn 20 millioner mennesker står i fare for å sulte i Jemen, Sør-Sudan, Somalia og Nigeria. Samtidig er det store behov i en rekke andre land og områder. Det er blant annet en svært utfordrende humanitær situasjon i Mosul, og i deler av Afghanistan er situasjonen stadig mer krevende. Bevilgningsøkningen foreslås benyttet til land rammet av akutte sultkatastrofer, men også til andre underfinansierte kriser som havner i skyggen av de akutte krisene.

Bevilgningen på posten foreslås økt med 273,8 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 72 Menneskerettigheter, kan overføres

Sammendrag

Religiøse minoriteter er blant de mest sårbare gruppene i store deler av verden, særlig i områder med krig og konflikt. De er også overrepresentert i gruppen av ekstremt fattige. Bærekraftsmålene understreker at ingen skal etterlates, og at man skal prioritere de gruppene det er aller vanskeligst å nå frem til.

Bevilgningen på posten foreslås økt med 10 mill. kroner til arbeidet for religionsfrihet og beskyttelse av religiøse minoriteter. Om lag 2 mill. kroner foreslås gitt til Helsingforskomiteens arbeid på området, jf. omtale under kap. 100 Utenriksdepartementet, post 71 Diverse tilskudd.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å øke bevilgningen til arbeid for trosfrihet (engangstilskudd) med 4 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 14 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
163		Nødhjelp, humanitær bistand og menneskerettigheter	
	72	Menneskerettigheter, *kan overføres*, økes med fra kr 298 300 000 til kr 312 300 000»	14 000 000

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.1.7 Kap. 165 Forskning, kompetanseheving og evaluering

Post 70 Forskning, kan overføres

Sammendrag

Det foreslås en økning i tilskuddet til NORGLOBAL. NORGLOBAL skal produsere og formidle tverrfaglig kunnskap som kan bidra til global bærekraftig utvikling i tråd med FNs bærekraftsmål.

Bevilgningen på posten foreslås økt med 12 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.1.8 Kap. 166 Klima, miljø og fornybar energi

Post 72 Klima og miljø, kan overføres

Sammendrag

Tilsagnsfullmakt – FNs miljøprogram (UNEP)

I Utenriksdepartementets Prop. 1 S (2016–2017) fremgår det at regjeringen har gitt tilsagn om et norsk bidrag til UNEP på totalt 270 mill. kroner for perioden 2016–2018, og det bes om Stortingets samtykke til dette gjennom romertallsvedtak XIV i nevnte proposisjon. Ved en feil ble ikke et slikt romertallsvedtak innarbeidet i Prop. 1 S (2016–2017).

Avtalen om et norsk bidrag ble inngått i november 2016 med forbehold om Stortingets samtykke. Bidraget for 2016 på 90 mill. kroner ble dekket av gitt bevilgning for 2016 under kap. 166 Klima, miljø og fornybar energi, post 72 Klima og miljø. Bidraget for 2017 er på 90 mill. kroner og vil bli dekket av gjeldende bevilgning på samme post.

Det fremmes på denne bakgrunn forslag om fullmakt til å gi tilsagn om et norsk bidrag til UNEP på totalt 270 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til vedtak VII. 1 under kapittel 6 Komiteens tilråding.

Post 74 Fornybar energi, kan overføres

Sammendrag

Tilsagnsfullmakt – Fornybar energi

Deler av denne bevilgningen dekker Norads næringslivsstøtte til prosjekter innen fornybar energi. En del av støtten går til flerårige prosjekter med etterskuddsvis utbetaling av støtte fra Norad. For å kunne øke aktiviteten på området foreslås det å øke rammen på tilsagnsfullmakten under kap. 166 post 74 fra 30 mill. kroner til 100 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til vedtak VII. 2 under kapittel 6 Komitees tilråding.

3.3.1.9 Kap. 167 Flyktningtiltak i Norge, godkjent som utviklingshjelp (ODA)

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Sammendrag

Etter OECDs regelverk kan visse typer oppholdsutgifter til asylsøkere og flyktninger i Norge klassifiseres som utviklingshjelp (ODA) og belastes bistandsbudsjettet. De ODA-godkjente flyktningutgiftene i 2017 anslås nå 349,8 mill. kroner lavere enn i saldert budsjett 2017.

Det vises til nærmere omtale under Kunnskapsdepartementet, Justis- og beredskapsdepartementet og Barne- og likestillingsdepartementet.

Bevilgningen på posten foreslås redusert med 349,8 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til egne merknader til kap. 490 under Justis- og beredskapsdepartementet om økning i antall flyktninger, og foreslår å øke posten med 92,35 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 257,45 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
167		Flyktningtiltak i Norge, godkjent som utviklingshjelp (ODA)	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med	257 450 000
		fra kr 2 949 375 000 til kr 2 691 925 000»	

3.3.1.10 Kap. 169 Global helse og utdanning

Post 70 Global helse, kan overføres

Sammendrag

Norge er et foregangsland i å støtte opp om helsetiltak som setter kvinner i sentrum. Kvinners seksuelle og reproduktive helse og rettigheter er ett av fem fokusområder i «Frihet, makt og muligheter», Norges siste handlingsplan for kvinners rettigheter og likestilling i utenriks- og utviklingspolitikken (2016–2020).

På globalt nivå er bistanden til reproduktiv helse redusert. Regjeringen ønsker derfor å øke bistanden på dette feltet. Midlene vil gå via etablerte kanaler som har vist resultater.

Bevilgningen på posten foreslås økt med 10 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Coalition for Epidemic Preparedness Innovations (CEPI)

Ebolautbruddet i 2014 og det pågående utbruddet av zikafeber viser at det er behov for globale initiativ for raskt å kunne utvikle, prøve ut og spre vaksiner mot epidemier. Coalition for Epidemic Preparedness Innovations (CEPI) er et viktig initiativ for utviklingsland.

Utenriksdepartementet har igangsatt prosessen med å få godkjent tilskudd til CEPI som offisiell utviklingshjelp (ODA). En slik godkjenningsprosess tar imidlertid tid, blant annet fordi man bør søke støtte hos andre medlemmer av OECDs utviklingskomité før forslaget forelegges formelle kanaler. Videre er det et begrenset antall møter i året. Det betyr at CEPI neppe blir prøvd for komiteen før i 2018.

Sekretariatet for utviklingskomiteen i OECD (DCD) har bekreftet at støtte til organisasjoner som ikke føres opp på listen over ODA-godkjente organisasjoner før i 2018, likevel kan rapporteres som offisiell utviklingshjelp i 2017.

Det foreligger en viss risiko for at CEPI ikke blir ODA-godkjent. Den risikoen anses imidlertid som begrenset, dette fordi det forutsettes at CEPIs innsats rettes mot epidemier som starter eller får sin utbredelse i utviklingsland, og i tilfeller der forskning og utvikling av vaksiner ellers ikke ville blitt prioritert.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.1.11 Kap. 170 FN-organisasjoner mv.

Post 71 FNs befolkningsfond (UNFPA)

Sammendrag

Det er forventet at FNs befolkningsfond (UNFPA) vil få betydelig redusert støtte i lys av varslede kutt i bistanden til seksuell og reproduktiv helse globalt.

Seksuell og reproduktiv helse og reproduktive rettigheter utgjør kjernen i UNFPAs mandat. UNFPA er en resultatbasert og veletablert kanal som kan vise til gode resultater innen blant annet mødrehelse og familieplanlegging. Organisasjonen er også anerkjent som en global pådriver og alliansebygger. At organisasjonen både er en humanitær og langsiktig aktør, gir den et fortrinn i å se humanitær og mer langsiktig innsats i sammenheng.

Bevilgningen på posten foreslås økt med 22 mill. kroner. Økningen foreslås som et tillegg i kjernebidraget til UNFPA.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 76 FN og globale utfordringer, kan overføres

Sammendrag

FNs generalsekretærs reformbestrebelser svarer godt til norske prioriteringer, slik det fremgår i blant annet FN70 og i Meld. St. 24 (2016–2017) Felles ansvar felles fremtid. Den norske støtten til reform av FN gir Norge muligheter for påvirkning. Støtten foreslås rettet både mot interne FN-organisasjoner og eksterne aktører som bidrar til reforminitiativ innen fred og sikkerhet samt FNs bidrag til å nå bærekraftsmålene.

Bevilgningen på posten foreslås økt med 5 mill. kroner.

3.3.1.12 Kap. 171 Multilaterale finansinstitusjoner

Post 71 Regionale banker og fond, kan overføres

Afrikafondet (AfDF)

Sammendrag

I forbindelse med påfyllingsforhandlingene i Afrikafondet for 2017–2019 (AfDF-14) ble det norske bidraget redusert i forhold til foregående treårsperiode. Regjeringen foreslår å øke det norske bidraget med en årlig tilleggsbevilgning til AfDF på 75 mill. kroner i 2018 og 2019, slik at totalt nivå for AfDF-14 tilnærmet tilsvarer nominelt nivå for AfDF-13. Bidraget til AfDF-14 økes dermed fra 539 mill. kroner i 2017 til 614 mill. kroner årlig i 2018 og 2019. Til sammen vil det norske bidraget utgjøre 1 767 mill. kroner for treårsperioden. Det foreslås på denne bakgrunn økt fullmakt, jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til romertallsvedtak XXV. 1 under kapittel 6 Komiteens tilråding.

Sammendrag

Reallokering av aksjer i Afrikabanken

Som følge av at enkelte ikke-regionale medlemsland ikke har opprettholdt sine forpliktelser til årlige kapitalinnskudd i Afrikabanken, foretar banken en reallokering av aksjer i 2017. Basert på en forholdsmessig fordeling er Norge tilbudt et begrenset antall aksjer. Den norske forpliktelsen foreslås økt med til sammen UA 60 000 (tilsvarende om lag 684 000 kroner), som betales som to like, årlige innskudd i 2017 og 2018. Innskuddet i 2017 dekkes av gjeldende bevilgning på kap. 171 post 71. I tillegg innebærer forslaget en økning i den norske garantirammen til AfDB med UA 1 000 000 (tilsvarende om lag 11 400 000 kroner), jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til romertallsvedtak XXV. 3 under kapittel 6 Komiteens tilråding.

3.3.1.13 Kap. 172 Gjeldslette og gjeldsrelaterte tiltak

Post 70 Gjeldslette, betalingsbalansestøtte og kapasitetsbygging, kan overføres

Sammendrag

I saldert budsjett 2017 er det bevilget 270 mill. kroner på posten. Bevilgningen går i hovedsak til å dekke de to store gjeldsletteinitiativene Heavily Indebted Poor Countries initiative (HIPC, 1996) og Multilateral Debt Relief Initiative (MDRI, 2005). Bidrag til HIPC-initiativet bekreftes samtidig som gi-

verlandene kunngjør sine bidrag til de treårige fondspåfyllingene i Verdensbankens IDA og Afrikafondet.

Det ble i november 2016 klart at bevilgningen på posten ikke er tilstrekkelig til å dekke Norges HIPC-forpliktelse i IDA-18. Annonseringen av det norske HIPC-bidraget ble derfor utsatt.

For at Norge skal innfri sin HIPC-forpliktelse i IDA-18, er bevilgningsbehovet på posten 311 mill. kroner, 41 mill. kroner mer enn bevilgningen i saldert budsjett 2017. Økningen i anslått bevilgningsbehov skyldes blant annet svakere kronekurs samt uklar og sen innrapportering fra Verdensbanken og Afrikabanken.

Norge har forpliktet sine MDRI-bidrag frem til hhv. 2028 og 2029 til Verdensbanken og Afrikabanken med Stortingets samtykke. For forpliktelsene frem mot hhv. 2044 og 2054 er det tatt forbehold om Stortingets samtykke. Norges forpliktelser vil gradvis øke frem til et ventet toppunkt i 2025. I 2017 er forpliktelsen økt til om lag 195 mill. kroner, som er høyere enn først antatt.

Bevilgningen på posten foreslås økt med 41 mill. kroner. Det foreslås også økt fullmakt, jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til bevilgningsvedtak I og romertallsvedtak XXV. 2 under kapittel 6 Komiteens tilråding.

3.3.2 Kunnskapsdepartementet

3.3.2.1 Kap. 200 Kunnskapsdepartementet

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Fra og med 1. januar 2017 ble det innført en forenklet modell for premiebetaling for statlige virksomheter med en fast premiesats på 14 pst. (12 pst. arbeidsgiverandel og 2 pst. medlemsandel av lønnsgrunnlaget). Tiltaket gjaldt de fleste statlige virksomheter som tidligere ikke betalte pensjonspremie til Statens pensjonskasse (SPK). Virksomhetene ble kompensert for økte anslåtte utgifter til pensjonspremie, jf. Prop. 1 S (2016–2017) for Arbeids- og sosialdepartementet og Gul bok 2017. Samlet kompensasjon utgjorde i overkant av 7,4 mrd. kroner. Kompensasjonen baserte seg på lønnsgrunnlaget fra april 2016, justert for kjente relevante forhold, herunder omorganiseringer. Basert på oppdaterte anslag for lønnsgrunnlaget per januar 2017 fra SPK, foreslår regjeringen enkelte justeringer av kompensasjonen. Bevilgningen under kap. 200 post 1 foreslås følgelig økt med 0,6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at det har vært stor vekst i byråkratiet under sittende regjering. Kontroll med utgiftene i statsforvaltningen er maktpåliggende for å sikre at skattebetalernes penger kommer folk flest til gode. Dette medlem mener det er en viktig politisk oppgave å flytte ressurser fra sentralbyråkratiet til tjenester nær folk.

Dette medlem foreslår å redusere bevilgningen med 2 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 1,4 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
200		Kunnskapsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	1 400 000
		fra kr 347 426 000 til kr 346 026 000»	

3.3.2.2 Kap. 220 Utdanningsdirektoratet

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Basert på oppdaterte anslag for lønnsgrunnlaget per januar 2017 fra SPK, foreslår regjeringen enkelte justeringer av kompensasjonen ved innføringen av en forenklet modell for pensjonspremiebetaling for statlige virksomheter, jf. omtale under kap. 200 post 1. Bevilgningen under kap. 220 post 1 foreslås følgelig redusert med 0,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad og fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
220		Utdanningsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	7 900 000
		fra kr 301 405 000 til kr 293 505 000»	

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at det har vært stor vekst i byråkratiet under sittende regjering. Kontroll med utgiftene i statsforvaltningen er maktpåliggende for å sikre at skattebetalernes penger kommer folk flest til gode. Dette medlem mener det er en viktig politisk oppgave å flytte ressurser fra sentralbyråkratiet til tjenester nær folk.

Dette medlem foreslår å redusere bevilgningen med 14 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 14,4 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
220		Utdanningsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	14 350 000
		fra kr 301 405 000 til kr 287 055 000»	

Post 70 Tilskudd til læremidler mv., kan overføres, kan nyttes under post 21

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen med 6,5 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon under kap. 226 post 21, jf. omtale av flytting av midler til digitale læremidler under den posten.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.2.3 Kap. 222 Statlige grunn- og videregående skoler og grunnskoleinternat

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

I behandlingen av revidert nasjonalbudsjett for 2016 bevilget Stortinget midler til å opprettholde driften ved Sameskolen for Midt-Norge i skoleåret 2016/17 i påvente av alternativ organisering. Regjeringen har besluttet at skolen skal beholdes som en statlig virksomhet, men med endret organisering. Det er satt i gang en prosess ved virksomheten for å utvikle tilbudet, slik at det treffer målgruppen enda bedre enn i dag og rekrutteringen av fjernundervisningselever øker. Endringen skal gjelde fra skoleåret 2017/18.

Det er bevilget midler til drift av virksomheten våren 2017. Det foreslås å øke bevilgningen med 0,3 mill. kroner til drift av virksomheten høsten 2017. Regjeringen vil komme tilbake til det fremtidige bevilgningsbehovet i statsbudsjettet for 2018.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.2.4 Kap. 224 Senter for IKT i utdanningen

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Basert på oppdaterte anslag for lønnsgrunnlaget per januar 2017 fra SPK, foreslår regjeringen enkelte justeringer av kompensasjonen ved innføringen av en forenklet modell for pensjonspremiebetaling for statlige virksomheter, jf. omtale under kap. 200 post 1. Bevilgningen under kap 224 post 1 foreslås følgelig økt med 0,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.2.5 Kap. 225 Tiltak i grunnopplæringen

Post 60 Tilskudd til landslinjer

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å øke bevilgningen til transport- og logistikkutdanningen ved Alta VGS med 0,6 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 0,6 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
225		Tiltak i grunnopplæringen	
	60	Tilskudd til landslinjer, økes med	600 000
		fra kr 221 444 000 til kr 222 044 000»	

Post 64 Tilskudd til opplæring av barn og unge som søker opphold i Norge

Sammendrag

Prognosene for antall elever som utløser tilskudd, er redusert både for grunnskole og videregående opplæring. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen med 132,1 mill. kroner sammenlignet med saldert budsjett 2017.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 66 Tilskudd til leirskoleopplæring

Sammendrag

Det vises til anmodningsvedtak nr. 321 (2016–2017) av 12. desember 2016:

«Stortinget ber regjeringen senest i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2017 komme tilbake til Stortinget med en vurdering av på hvilken måte leirskole eller tilsvarende opplegg kan sikres gjennom læreplanen.»

Vedtaket ble gjort ved behandlingen av statsbudsjettet for 2017, jf. Innst. 12 S (2016–2017).

Kommunene har ikke plikt til å tilby, og elevene har ikke rett til, leirskoleopphold eller andre overnattingsturer. Etter opplæringsloven § 2-3 kan en del av undervisningstiden brukes til leirskoleopplæring. I retningslinjene for tilskudd til leirskoleopplæring er dette definert som leirskoleopplæring ved bemannet leirskole eller annen aktivitet med varighet på minst tre sammenhengende overnattinger.

Kunnskapsdepartementet mener at det kan ha både faglig og sosial verdi for elevene at de får tilbud om en overnattingstur av flere døgns varighet med et pedagogisk opplegg i tråd med kompetansemålene i skolens læreplaner. Leirskoleopphold er et eksempel på et slikt tilbud. Det gis et øremerket tilskudd til leirskoleopplæring over Kunnskapsdepartementets budsjett, kap. 225 post 66, som skal stimulere kommunene til å tilby leirskoleopphold til alle elever i grunnskolen.

Den eksisterende tilskuddsordningen og opplæringslovens § 2-3 er gode insentiver for å organisere leirskoleopphold for elevene. Opplæringsloven inneholder imidlertid ingen lovhjemmel som gir departementet mulighet til å forplikte kommunene til å tilby leirskole eller andre overnattingsturer i skolens regi til alle elever gjennom en forskriftsendring eller en endring i læreplanene. Om kommunene skulle forpliktes til å tilby leirskole eller andre overnattingsturer til alle elever, må opplæringsloven endres.

I forbindelse med innføring av gratisprinsippet i grunnskolen ble kommunene kompensert for utgifter til leirskoleopphold, jf. Budsjett-innst. S. nr. 12 (2001–2002) og St.prp. nr. 1 (2001–2002) fra det daværende Utdannings- og forskningsdepartementet. Midlene som ble lagt inn i rammetilskuddet, skulle kompensere kommunene for bortfallet av foreldrebetaling til leirskoleopphold, basert på en beregnet gjennomsnittlig foreldrebetaling for om lag 10 pst. av elevene i grunnskolen. Det la til rette for at kommunene kunne tilby leirskole til alle elever i grunnskolen.

Departementet anser anmodningsvedtaket som ivaretatt gjennom denne redegjørelsen.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Post 67 Tilskudd til opplæring i finsk

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen med 2,2 mill. kroner. Merbehovet skyldes i hovedsak et høyere antall undervisningstimer i finsk i skoleåret 2016–17 enn forutsatt i saldert budsjett 2017.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 70 Tilskudd til opplæring av lærlinger, praksisbrevkandidater og lærekandidater med spesielle behov

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at det er et stort behov for å styrke yrkesfagene.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 8 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 8 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
225		Tiltak i grunnopplæringen	
	70	Tilskudd til opplæring av lærlinger, praksisbrevkandidater og lærekandidater med spesielle behov, økes med	8 000 000
		fra kr 59 490 000 til kr 67 490 000»	

Post 73 Tilskudd til studieopphold i utlandet

Sammendrag

Senter for internasjonalisering i utdanningen (SIU) overtok forvaltningen av tilskuddsordningen for studieopphold i utlandet i 2015. Det har i 2015 og 2016 vært et samlet mindreforbruk på posten på 3,6 mill. kroner som ikke er tilbakeført til statskassen. Det foreslås å redusere bevilgningen med 3,6 mill. kroner i 2017 for at det ikke skal være ubrukte midler fra tilskuddsordningen på SIUs konto ved utgangen av 2017.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.2.6 Kap. 3225 Tiltak i grunnopplæringen

Post 4 Refusjon av ODA-godkjente utgifter

Sammendrag

Det vises til endrede prognoser for antall elever som utløser tilskudd til opplæring av barn og unge som søker opphold i Norge, jf. omtale under kap. 225 post 64. Endringen i det anslåtte bevilgningsbehovet på kap. 225 post 64 gir en reduksjon i refusjonen av ODA-godkjente utgifter sammenlignet med saldert budsjett 2017. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen med 65,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.2.7 Kap. 226 Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Flytting av midler til Barneombudets arbeid med barn og unges psykososiale miljø i barnehage og skole

I saldert budsjett 2017 ble det bevilget 5,7 mill. kroner under kap. 226 post 21 til styrking av Barneombudets arbeid med barn og unges psykososiale miljø i barnehage og skole. Dette arbeidet er en del av den ordinære virksomheten til ombudet. Det foreslås derfor å redusere bevilgning med 5,7 mill. kroner mot tilsvarende økning under kap. 848 post 1 på Barne- og likestillingsdepartementets budsjett.

Flytting av midler til digitale læremidler

I forbindelse med Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2017 ble det bevilget 10 mill. kroner til IKT-tiltak i grunnopplæringen under kap. 226 post 21. 6,5 mill. kroner av denne bevilgningen skal benyttes til blant annet å fremme universell utforming av digitale læremidler og innovasjon og nyskaping innen digitale læremidler. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen med 6,5 mill. kroner mot tilsvarende økning under kap. 220 post 70.

Dekning av utgifter ved utvidelse av merverdikompensasjonsordningen

Regjeringen foreslår at merverdiavgiftskompensasjonsordningen utvides til å omfatte merverdiavgiftsutgifter knyttet til elever uten rettskrav, jf. Prop. 130 LS (2016–2017) Endringar i skatte-, avgifts- og tollovgivinga. Det foreslås i den forbindelse å redusere bevilgningen med 0,7 mill. kroner, jf. også omtale under kap. 1632 post 72.

Belastningsfullmakt til Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi)

I Prop. 81 L (2016–2017) Lov om likestilling og forbud mot diskriminering (likestillings- og diskrimineringsloven) er det foreslått å oppheve unntaket fra plikt til universell utforming av IKT for utdannings- og opplæringssektoren. Tilsyn og veiledning med bestemmelsen er lagt til Difi. For at Difi skal kunne bygge opp sin kompetanse og gi sektoren veiledning før bestemmelsen trer i kraft, gis Difi fullmakt til å belaste kap. 226 post 21 med 0,5 mill. kroner i 2017.

Samlokalisering av organisasjoner som arbeider med kunst og kultur i grunnopplæringen

Norsk kulturskoleråd, Samarbeidsforum for estetiske fag og Fellesrådet for kunstfagene i skolen får tilskudd til drift og utviklingsarbeid fra Kunnskapsdepartementet under kap. 225 post 71. Organisasjonene bidrar til høyere kvalitet i kulturskolen og i arbeidet med kunst og kultur i grunnopplæringen. For å bedre kvaliteten, styrke kompetansen og øke samarbeidet har organisasjonene besluttet å samlokalisere seg. Kunnskapsdepartementet vil gi et økt tilskudd til de tre organisasjonene innenfor bevilgningen på kap. 226 post 21 i 2017 for å dekke økte kostnader i forbindelse med samlokaliseringen.

Tiltak for å følge opp ungdom som er utenfor opplæring og arbeid

Kunnskapsdepartementet vil innenfor bevilgningen på posten benytte om lag 10 mill. kroner til tiltak for å følge opp ungdom som er utenfor opplæring og arbeid, herunder tiltak som kombinerer opplæring og arbeidstrening.

Oppsummering

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på kap. 226 post 21 med 12,9 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å øke bevilgningen til koding i skolen med 10 mill. kroner og øke bevilgningen til Digital nynorsk lesefest med 0,8 mill. kroner, til sammen en økt bevilgning på 10,8 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 2 060 000 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
226		Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, reduseres med	2 060 000
		fra kr 935 787 000 til kr 933 727 000»	

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad og fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
226		Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, reduseres med	25 160 000
		fra kr 935 787 000 til kr 910 627 000»	

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti slutter seg til regjeringens forslag.

Post 22 Videreutdanning for lærere og skoleledere

Sammendrag

Om lag 9 500 lærere søkte om videreutdanning innenfor strategien Kompetanse for kvalitet i 2017. Skoleeierne godkjente 6 840 søknader. Det gir en rekordhøy godkjenningsandel på 71 pst. Til sammenligning var godkjenningsandelen i 2016 på 64 pst.

Søknadsnivået våren 2017 innebærer et mindrebehov på om lag 25 mill. kroner til stipender for at ansatte i undervisningsstillinger uten godkjent lærerutdanning kan ta praktisk-pedagogisk utdanning eller yrkesfaglærerutdanning. Mindrebehovet brukes til å gi flere lærere tilbud innenfor Kompetanse for kvalitet. Innenfor gjeldende bevilgning fikk dermed om lag 6 000 lærere tilbud om videreutdanning med en forutsetning om rundt 5 pst. frafall.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad og fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
226		Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen	
	23	(Ny) Kompetansereform, bevilges med	50 000 000»

Post 61 Særskilte tiltak yrkesfag (Ny)

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at det er et stort behov for å styrke yrkesfagene, og foreslår at det bevilges 50 mill. kroner til oppfølging av elever og rekruttering til yrkesfag lokalt, 5 mill. kroner til utstyr til ressurskrevende yrkesfag og 5 mill. kroner til hospitering i bedrift for yrkesfaglærere.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 60 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 60 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
226		Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen	
	61	(Ny) Særskilte tiltak yrkesfag, bevilges med	60 000 000»

Dette medlem ønsker i tillegg, som del av Senterpartiets yrkesfagpakke, å fremme tre verbalforslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at alle elever på yrkesfaglige utdanningsprogram får tilbud om

fleksible opplæringsløp med veksling mellom opplæring i bedrift og skole gjennom hele opplæringsløpet fram til fagbrev.»

«Stortinget ber regjeringen utrede forslag til modeller for hvordan skoler med yrkesfaglige utdanningsprogram får et tydeligere og mer direkte ansvar for oppfølging av lærlinger fram til avlagt fagbrev.»

«Stortinget ber regjeringen sørge for at alle skoler med ungdomstrinn tilbyr arbeidslivsfag som et alternativ til 2. fremmedspråk og fordypning i engelsk, norsk, tegnspråk eller samisk.»

Post 70 Tilskudd til NAROM

Sammendrag

Det vises til Stortingets vedtak om å legge ned Andøya flystasjon, jf. Innst. 62 S (2016–2017), hvor flertallet i utenriks- og forsvarskomiteen uttalte at det må

«legges til rette for ekstraordinær statlig innsats og bevilges midler til gode og effektive omstillingsprogrammer, for å styrke næringslivet og bidra til etablering av nye arbeidsplasser på Andøya, slik at kommunen og regionen kan bygge opp en mer robust og variert næringsstruktur».

Nasjonalt senter for romrelatert opplæring (NAROM) ligger på Andøya og er en viktig aktør i regjeringens satsing på realfag. Senteret er også en bidragsyter i satsingene på verdensrommet og nordområdene. Det foreslås å øke bevilgningen til NAROM med 6,6 mill. kroner til totalt 15 mill. kroner. En økning av tilskuddet vil gjøre det mulig å øke senterets pedagogiske aktivitet, noe som også vil ha positive effekter i form av arbeidsplasser og økt aktivitet i nærområdet.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 73 (Ny) Tilskudd til produksjonsskoler

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at det er et stort behov for tiltak for å redusere frafallet i videregående opplæring. Dette medlem fremhever produksjonsskoler generelt og produksjonsskolen på Hjeltnes spesielt som viktige tiltak som bør prioriteres.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 20 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 20 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
226		Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen	
	73	(Ny) Tilskudd til produksjonsskoler, bevilges med	20 000 000»

3.3.2.8 Kap. 227 Tilskudd til særskilte skoler

Post 70 Tilskudd til Den franske skolen i Oslo

Sammendrag

Kunnskapsdepartementet viser til følgende merknad fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2017, jf. Innst. 12 S (2016–2017):

«Komiteen viser til at den franske skolen i Oslo er et viktig utdanningstilbud. Komiteen er kjent med at skolens ledelse mener skolen er avhengig av styrket finansiering. I tillegg til dette vil komiteen påpeke at den tyske skolen er et annet viktig internasjonalt utdanningstilbud. Komiteen er opptatt av å sikre utdanningstilbud som dette forutsigbare rammer. Komiteen ber derfor regjeringen vurdere hvordan finansieringen av slike utdanningstilbud kan innrettes for å sikre skolene forutsigbare rammevilkår i samarbeid med Frankrike og Tyskland, og komme tilbake til dette i revidert nasjonalbudsjett 2017.»

Den franske skolen i Oslo (Lycée René Cassin) og Den tyske skolen i Oslo (Deutsche Schule Max Tau) er godkjente som utenlandske privatskoler etter opplæringsloven § 2-12. Godkjenningene gir ikke rett til statstilskudd. Tilskuddene som skolene mottar, følger av bilaterale avtaler med ulik karakter. Dette forklarer forskjellen i tilskuddene til de to skolene.

Tilskuddet til Den tyske skolen i Oslo under kap. 228 post 77 er basert på en avtale mellom Norge og Tyskland som ble godkjent av Stortinget i november 2009, jf. Innst. 43 S (2009–2010) og St.prp. nr. 92 (2008–2009) Om samtykke til inngåelse av en avtale mellom Norge og Tyskland om omgjøring av Den tyske skolen i Oslo – Max Tau til en tysk-norsk bikulturell skole. I henhold til avtalen blir tilskuddet til skolen regnet ut på samme måte som tilskuddet til frittstående skoler som er godkjent etter friskoleloven, men med 54,4 pst. av tilskuddssatsen. Tilskuddsposten til Den tyske skolen i Oslo har stikkordet «overslagsbevilgning» og justeres i tråd med elevtallet ved skolen.

Tilskuddet til Den franske skolen i Oslo under kap. 227 post 70 er basert på en avtale mellom Norge og Frankrike av 2002, som blant annet innebærer at norske elever har tilgang på 36 plasser i yrkesfaglige

studieretninger ved videregående skoler i Frankrike. Som motytelse gir den norske stat tilskudd til Den franske skolen. Dette tilskuddet utgjør 10,4 mill. kroner i saldert budsjett 2017. Dersom tilskuddet til Den franske skolen skulle bli beregnet på samme måte som tilskuddet til Den tyske skolen, måtte det inngås en ny avtale mellom Norge og Frankrike som forankres i Stortinget.

Samlet sett vurderer regjeringen at rammevilkårene til Den franske og Den tyske skolen er forutsigbare. Regjeringen foreslår ikke endringer i tilskuddene til disse skolene nå.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å øke bevilgningen til Den franske skolen i Oslo med 5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
227		Tilskudd til særskilte skoler	
	70	Tilskudd til Den franske skolen i Oslo, økes med fra kr 10 442 000 til kr 15 442 000»	5 000 000

Komiteens medlem fra Senterpartiet tar omtalen til orientering.

Post 77 Tilskudd til Lycée International de Saint-Germain-en-Laye

Sammendrag

Den norske seksjonen ved Lycée International får tilskudd til opplæring av norske elever i grunnskolen og Vg1. Fra og med skoleåret 2016–17 skal tilskuddet til skolen også kunne benyttes til opplæring av norske elever på Vg2 og Vg3, innenfor budsjettrammen på posten.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

3.3.2.9 Kap. 228 Tilskudd til frittstående skoler mv.

Post 71 Frittstående videregående skoler, overslagsbevilgning

Sammendrag

I saldert budsjett 2017 ble bevilgningen økt med 9 mill. kroner i økt statstilskudd til frittstående skoler med elever uten rettskrav til opplæringen, jf. Innst. 400 S (2015–2016). Regjeringen foreslår at merverdiavgiftskompensasjonsordningen utvides til å omfatte merverdiavgiftsutgifter knyttet til elever uten rettskrav, jf. Prop. 130 LS (2016–2017) Endringar i skatte-, avgifts- og tollovgivinga. Som en følge av dette foreslår regjeringen å redusere bevilgningen med 9 mill. kroner, jf. økning under kap. 1632 post 72.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 83 Tilskudd til friskoler med internat og friskoler som gir undervisning til voksne elever uten rett til videregående opplæring

Sammendrag

Stortinget bevilget i forbindelse med behandlingen av revidert nasjonalbudsjett for 2016 12 mill. kroner til kompensasjon for tapt merverdiavgiftskompensasjon til friskoler med internat og friskoler som gir undervisning til voksne elever uten rett til videregående opplæring, jf. Innst. 400 S (2015–2016). Utdanningsdirektoratet har opprettet en tilskuddsordning hvor de aktuelle skolene kan søke om tilskudd for å få dekket tapt merverdiavgiftskompensasjon. Kompensasjonen skal kun gjelde for de varer og tjenester som er brukt i virksomheten til og med 31. desember 2016, da nytt regelverk er på plass fra 1. januar 2017.

Basert på ny informasjon om antall skoler som har mottatt krav om tilbakebetaling av merverdiavgiftskompensasjon og beløp det søkes kompensert for, anslår Kunnskapsdepartementet at bevilgningsbehovet for ordningen vil være 30 mill. kroner i 2017. Bevilgningen foreslås derfor økt med 18 mill. kroner sammenlignet med saldert budsjett 2017.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.2.10 Kap. 230 Statlig spesialpedagogisk støttesystem

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Basert på oppdaterte anslag for lønnsgrunnlaget per januar 2017 fra SPK, foreslår regjeringen enkelte justeringer av kompensasjonen ved innføringen av en forenklet modell for pensjonspremiebetaling for statlige virksomheter, jf. omtale under kap. 200 post 1. Bevilgningen under kap. 230 post 1 foreslås følgelig redusert med 5 mill. kroner. Av reduksjonen er 2,3 mill. kroner knyttet til den foreslåtte utvidelsen av merverdiavgiftskompensasjonsordningen til å omfatte merverdiavgiftsutgifter knyttet til elever uten rettskrav, jf. omtale under kap. 1632 post 72 og Prop. 130 LS (2016–2017) Endringar i skatte-, avgifts- og tollovgivinga.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.2.11 Kap. 231 Barnehager

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 51

Sammendrag

Kunnskapsdepartementet foreslår å omdisponere 10 mill. kroner fra posten til to andre tiltak for barnehagesektoren. 5 mill. kroner flyttes til kap. 231 post 50 for å øke tilskuddet til samisk barnehagetilbud, jf. omtale under kap. 231 post 50. De resterende 5 mill. kroner skal finansiere økt tilskudd til svømming i barnehagene, jf. omtale under kap. 231 post 70.

Flyttingen vil ikke bety mindre aktivitet eller kutt i tiltak som finansieres over denne posten, ettersom det er blitt overført ubrukte midler fra 2016.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 50 Tilskudd til samiske barnehagetilbud

Sammendrag

Kunnskapsdepartementet foreslår å øke tilskuddet til samiske barnehagetilbud med 5 mill. kroner i 2017. I NOU 2016:18 Hjertespråket – forslag til lovverk, tiltak og ordninger for samiske språk er samiskspråklig barnehagetilbud vurdert som det viktigste og mest effektive tiltaket for å øke antall samiskspråklige, for slik å bevare og vitalisere samiske språk. Utvalget foreslår flere tiltak på barnehageområdet, herunder å øke tilskuddet til samiskspråklige barnehager. Økningen i tilskuddet sees blant annet i sammenheng med implementering av ny rammeplan. Midlene vil overføres Sametinget i sin helhet, og Sametinget bestemmer hvordan tilskuddet skal benyttes for å styrke det samiske barnehagetilbudet.

Forslaget om å øke tilskuddet til samiske barnehagetilbud dekkes inn mot en tilsvarende reduksjon i bevilgningen på kap. 231 post 21.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 60 Tilskudd til flere barnehagelærere

Sammendrag

I behandlingen av statsbudsjettet for 2017 bevilget Stortinget 172,2 mill. kroner til flere barnehagelærere over kap. 231 post 60. Bevilgningen er øremerket økt antall barnehagelærere, og Stortinget viser til at dette er et skritt på veien mot en ny barnehagelærernorm, jf. flertallsmerknaden i Innst. 14 S (2016–2017). I Meld. St. 21 (2016–2017) Lærelyst – tidlig innsats og kvalitet i skolen har regjeringen varslet at den økte bevilgningen skal brukes til å øke kravene til kompetanse i barnehagene ved å skjerpe kravet til hvor mange barn det kan være per pedagogisk leder (pedagognormen).

Barnehagene finansieres i all hovedsak gjennom kommunerammen. For å sikre en enhetlig finansiering foreslår regjeringen at det øremerkede tilskuddet til flere barnehagelærere allerede i 2017 overføres til kap. 571 post 60 for å dekke den varslede skjerpingen av pedagognormen. Når tilskuddet går inn i kommunenes inntektsrammer, unngår man å innføre nye krav til søknader og rapportering.

Med hjemmel i barnehageloven er det fastsatt en norm for pedagogisk bemanning i barnehagen (pedagognormen). Gjeldende pedagognorm krever at det skal være minimum én pedagogisk leder per 7–9 barn under 3 år eller 14–18 barn over 3 år. Kunnskapsdepartementet er i dialog med relevante aktører i sektoren om hvordan en pedagognorm bør skjerpes. Det tas sikte på å sende forslag om skjerpet krav i forskrift om pedagogisk bemanning på høring i løpet av våren 2017. En skjerping av pedagognormen vil forplikte kommunene og barnehageeiere til å ansette flere barnehagelærere. Ikrafttredelsestidspunktet vil bli nærmere omtalt i høringsnotatet.

Når det øremerkede tilskuddet flyttes til kommunerammen, vil det være forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager som regulerer utbetaling av økt tilskudd til private barnehager som følge av skjerpede krav til pedagogisk bemanning. De private barnehagene får driftstilskudd som er beregnet ut fra gjennomsnittlige driftsutgifter i kommunene, basert på to år gamle regnskap. For å sikre at de private barnehagene får et oppjustert driftstilskudd allerede i 2017, må det etableres en overgangsordning i forskriften. Overgangsordningen vil gjelde i perioden

2017–2019. Ordningen anses som en teknisk justering og vil sendes på en kort høring i mai. Planlagt ikrafttredelse for overgangsordningen er 1. august 2017.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 70 Tilskudd for svømming i barnehagene, prøveprosjekt frivillige organisasjoner

Sammendrag

Mange barn har hatt nytte av tilskudd til svømming i barnehagene, og flere fylkesmenn har allerede rapportert at de i 2017 har mottatt flere søknader enn det bevilgningen kan dekke. Kunnskapsdepartementet foreslår å øke tilskuddet til svømming i barnehagene med 5 mill. kroner i 2017. Økningen motsvares av en tilsvarende reduksjon i bevilgningen på kap. 231 post 21.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.2.12 Kap. 253 Folkehøyskoler

Post 70 Tilskudd til folkehøyskoler

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at folkehøyskoler spiller en viktig rolle for utdanning og samfunnsliv i Norge. Dette medlem viser til at det er behov for oppstartsmidler til flere folkehøyskoler.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 3 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 3 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
253		Folkehøyskoler	
	70	Tilskudd til folkehøyskoler, økes med	3 000 000
		fra kr 823 259 000 til kr 826 259 000»	

3.3.2.13 Kap. 254 Tilskudd til voksenopplæring

Post 70 Tilskudd til studieforbund

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad og fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
254		Tilskudd til voksenopplæring	
	70	Tilskudd til studieforbund, økes med	1 000 000
		fra kr 208 374 000 til kr 209 374 000»	

3.3.2.14 Kap. 255 Tilskudd til freds- og menneskerettighetssentre

Post 73 Nansen Fredssenter

Komiteens merknader

Komiteen viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å øke bevilgningen til Dialogbyen Lillehammer/Nansen Fredssenter med 1 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 1 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Komiteen fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
255		Tilskudd til freds- og menneskerettssentre	
	73	Nansen Fredssenter, økes med	1 000 000
		fra kr 6 209 000 til kr 7 209 000»	

3.3.2.15 Kap. 256 Kompetanse Norge

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Basert på oppdaterte anslag for lønnsgrunnlaget per januar 2017 fra SPK, foreslår regjeringen enkelte justeringer av kompensasjonen ved innføringen av en forenklet modell for pensjonspremiebetaling for statlige virksomheter, jf. omtale under kap. 200 post 1. Bevilgningen under kap. 256 post 1 foreslås følgelig økt med 0,9 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Sammendrag

Basert på oppdaterte anslag for lønnsgrunnlaget per januar 2017 fra SPK, foreslår regjeringen enkelte justeringer av kompensasjonen ved innføringen av en forenklet modell for pensjonspremiebetaling for statlige virksomheter, jf. omtale under kap. 200 post 1. Bevilgningen under kap. 256 post 21 foreslås følgelig økt med 0,3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.2.16 Kap. 257 Kompetansepluss

Post 70 Tilskudd, kan overføres

Sammendrag

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen på posten med 17 mill. kroner til «Kompetansepluss arbeid». Ekstrabevilgningen skal brukes særskilt til å styrke digital kompetanse. Regjeringen mener det er viktig å bidra til at voksne som trenger det, får muligheten til å styrke sine grunnleggende ferdigheter og sin tilknytning til arbeidslivet. Kompetanseplussordningen bidrar til omstilling og kan redusere muligheten for at arbeidstakere mister jobben som følge av økte krav til digital kompetanse.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad og fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
257		Kompetansepluss	
	70	Tilskudd, *kan overføres*, økes med	22 000 000
		fra kr 162 237 000 til kr 184 237 000»	

3.3.2.17 Kap. 258 Tiltak for livslang læring

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under post 1

Sammendrag

Regjeringen la i februar 2017 frem Nasjonal kompetansepolitisk strategi (NKPS) i samarbeid med Sametinget, partene i arbeidslivet og frivilligheten. Strategien omtaler hvordan teknologiutviklingen gir muligheter for økt effektivitet og innovasjon, både i privat og offentlig sektor. Kongsbergindustrien, regionale utdanningsinstitusjoner og kompetansesentra har i fellesskap søkt Olje- og energidepartementet, Nærings- og fiskeridepartementet og Kunnskapsdepartementet om støtte til å opprette et kompetansesenter for additiv produksjon (3D-printing) på Kongsberg. Prosjektet skal ledes av Kongsberg Innovasjon, en industribasert inkubator med ni eiere, inkludert SIVA. Kunnskapsdepartementet ser prosjektet som et godt bidrag inn mot oppfølging av NKPS, og vil tildele prosjektet et ettårig stimuleringstilskudd på 2 mill. kroner innenfor bevilgningen på posten i saldert budsjett 2017. Departementet vil legge til grunn at statstilskuddet benyttes på en slik måte at det ikke bidrar til konkurransevridning.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.2.18 Kap. 260 Universiteter og høyskoler

Post 50 Statlige universiteter og høyskoler

Sammendrag

Oppgradering av bygg i universitets- og høyskolesektoren

Regjeringen har ambisjon om å utvikle flere universitetsmiljøer i verdensklasse, og en forutsetning for det er bygg og infrastruktur som gir gode rammevilkår for forskning og utdanning. Bygget til Geofysisk institutt ved Universitetet i Bergen har behov for oppgradering for å bedre arbeids- og forskningsforhold for kunnskapsklyngen for klimaforskning. Regjeringen foreslår derfor å bevilge 30 mill. kroner til Universitetet i Bergen som en engangsbevilgning i 2017 til oppgradering og rehabilitering av dette bygget.

Regjeringen foreslår å disponere om lag 25 mill. kroner innenfor gjeldende bevilgning på kap. 530 post 30 til forprosjekt for rehabilitering av hovedbygningen, inkludert høyblokka, ved Norges handelshøyskole. Se omtale under kap. 530 post 30.

Kongsgårdsprosjektet på Avaldsnes, Kulturhistorisk museum

Kulturhistorisk museum ved Universitetet i Oslo har et pågående prosjekt på Avaldsnes med utgravinger av en rekke kongsgårder i området. Forskningen skal belyse og dokumentere den sentrale rollen Avaldsnes har hatt for regionen og for utviklingen av Norge som samlet kongerike. Det foreslås 10 mill. kroner på kap. 260 post 50 som engangsbevilgning i 2017 til den siste forsknings- og publiseringsfasen til Kongsgårdsprosjektet på Avaldsnes. En ekstrabevilgning til forsknings- og publiseringsfasen vil gi prosjektet stor merverdi, blant annet helt ny kunnskap om stedet, regionen og nasjonen.

Utdanningstilbud i Kristiansund

Arbeidsledigheten i Møre og Romsdal er økende, og utdanningsnivået er under landsgjennomsnittet for høyere utdanning. Det vises til følgende merknad i Innst. 12 S (2016–2017):

«Flertallet ber Kunnskapsdepartementet komme tilbake med en vurdering av hvordan et langsiktig og robust tilbud om høyere utdanning i Kristiansund kan utvikles i samarbeid med eksisterende høgskoler eller universitet, og hvordan et forprosjekt med dette formål best bør organiseres og finansieres.»

Det foreslås å bevilge 1,2 mill. kroner til å opprette 30 nye studieplasser ved Høgskolen i Molde, som skal tilbys ved Høgskolesenteret i Kristiansund. Nye studieplasser vil bidra til å styrke høyskoletilbudet på områder der det i fremtiden vil være et behov i Kristiansundregionen. Se omtale under kap. 2410 for effekter av forslaget på Lånekassens støtteposter.

Studieplasser til Høgskolen i Innlandet

Regjeringen foreslår å bevilge 1,5 mill. kroner til studietilbud i Virtual Reality ved Høgskolen i Innlandet. Utdanningen er tilknyttet spillteknologi- og animasjonsmiljøet på studiested Hamar. Se omtale under kap. 2410 for effekter av forslaget på Lånekassens støtteposter.

Studieplasser til Høgskulen på Vestlandet

Regjeringen foreslår å bevilge 4,2 mill. kroner til 30 nye studieplasser ved Høgskulen på Vestlandet, som skal tilbys i Florø. Nye studieplasser i Florø vil bidra til å styrke høyskoletilbudet innen teknologi for å sikre viktige næringer i området tilgang på kvalifisert arbeidskraft. Se omtale under kap. 2410 for effekter av forslaget på Lånekassens støtteposter.

Rekrutteringsstillinger i IKT-sikkerhet, Center for Cyber and Information Security

Regjeringen foreslår å bevilge 1,6 mill. kroner til fire nye rekrutteringsstillinger til Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU). Rekrutteringsstillingene skal gå til Center for Cyber and Information Security (CCIS) på Gjøvik. Nye rekrutteringsstillinger vil bidra til å styrke forskning og kunnskap om IKT-sikkerhet.

Nordområdesenteret ved Nord universitet

I Innst. 12 S (2016–2017) ba Stortinget regjeringen om å komme tilbake med en vurdering av hvordan Nordområdesenteret kan styrkes for å ivareta stadig økende oppgaver, senest i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2017. Det ble pekt på at ny aktivitet i nordområdene må basere seg på forskning, kunnskap og prinsippet om bærekraftig utvikling.

Regjeringen foreslår derfor å øke bevilgningen til Nord-universitet med 4 mill. kroner i 2017 for å styrke aktiviteten ved senteret. Økt forsknings -og utdanningsaktivitet ved Nordområdesenteret vil ha positive virkninger for Norges posisjon i et sikkerhets-, ressurs- og miljøperspektiv.

Samarbeid, arbeidsdeling, konsentrasjon og sammenslåinger

Det er for 2017 bevilget 150 mill. kroner til universiteter og høyskoler over kap. 260 post 50 til gjennomføring av strukturreformen i universitets- og høyskolesektoren, jf. Innst. 12 S (2016–2017) og Prop. 1 S (2016–2017). Av disse midlene har Kunnskapsdepartementet tildelt 125,5 mill. kroner til de sju statlige institusjonene som fusjonerte i 2016 og 2017. For å kunne støtte opp under sammenslåinger også i den private delen av universitets- og høyskolesektoren, foreslås det å flytte 4,2 mill. kroner fra kap. 260 post 50 til kap. 260 post 70.

Det er flere gjennomførte og mulige kommende sammenslåinger av studentsamskipnader. Det foreslås derfor å flytte 6 mill. kroner fra kap. 260 post 50 til kap. 270 post 74 for også å kunne støtte opp under slike sammenslåinger.

Tilbakeføring av midler

Regionale komiteer for medisinsk og helsefaglig forskningsetikk (REK) og universitetene er f.o.m. 2016 tildelt midler til utprøving av et nytt regelverk for klinisk utprøving av legemidler til mennesker. Enkelte av prosjektkostnadene vil ikke påløpe i 2017, men først fra 2018. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen på posten med 2,2 mill. kroner i 2017.

Fordeling av resultatbasert uttelling for universiteter og høyskoler

Finansieringssystemet for universiteter og høyskoler ble endret f.o.m. 1. januar 2017. Det førte til en omfordeling av resultatbasert uttelling mellom institusjonene og følgelig en justering av fordelingen mellom statlige og private institusjoner. I fordelingen av resultatbasert uttelling mellom statlige og private institusjoner ble det fordelt 268 000 kroner for mye til statlige institusjoner og 268 000 kroner for lite til private institusjoner. Det foreslås derfor å flytte 268 000 kroner fra kap. 260 post 50 til kap. 260 post 70.

Femårig grunnskolelærerutdanning på mastergradsnivå

Det er for 2017 bevilget 150 mill. kroner til universiteter og høyskoler over kap. 260 post 50 til oppfølging av Lærerløftet og innføring av ny femårig masterutdanning for grunnskolelærere fra høsten 2017, jf. Innst. 12 S (2016–2017) og Prop. 1 S (2016–2017). Av disse midlene foreslås det å flytte til sammen 107,5 mill. kroner for å kunne tildele også andre aktører enn statlige universiteter og høyskoler. 1,5 mill. kroner foreslås flyttet til kap. 260 post 70, 10 mill. kroner til kap. 280 post 50, 56 mill. kroner til kap. 281 post 1 og 40 mill. kroner til kap 281 post 50. Midlene skal gå til tettere oppfølging av studentene, økt samarbeid med yrkesfeltet, styrke kompetansen til ansatte, mer forskningsbasert lærerutdanning og økt internasjonalisering. Se omtale under kap. 260 post 70, kap. 280 post 50, kap. 281 post 1 og kap. 281 post 50.

Fullmakt til å bruke grunnbevilgning til aksjer og tingsinnskudd

Selskapene UNI Research AS og Christian Michelsen Research AS skal fusjoneres. Det samme skal International Research Institute of Stavanger AS, Agderforskning AS og Teknova AS. Sammenslåingen av selskapene er i tråd med Meld. St. 18 (2014–2015) Konsentrasjon for kvalitet – Strukturreform i universitets- og høyskolesektoren. Det foreslås å gi Universitetet i Bergen og Universitetet i Agder fullmakt til å bruke til sammen 30 mill. kroner av grunnbevilgningen til kapitalinnskudd i selskap. I tillegg foreslås det å gi Universitetet i Bergen, Universitetet i Agder og Universitetet i Stavanger fullmakt til å bruke aksjer som tingsinnskudd ved opprettelsen av selskap. Se også omtale under fullmakter, jf. forslag til romertallsvedtak.

Oppsummering

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på kap. 260 post 50 med 67,6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til vedtak XXVII under kapittel 6 Komiteens tilråding.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å øke bevilgningen til arkivutdanningen i forbindelse med Helsearkivet på Tynset med 2 mill. kroner, øke bevilgningen til fem stipendiatstillinger til satsing på desentralisert fornybar energi og smart teknologi (UiS), fem stillinger til Senter for pasientsikkerhet (UiS) og én stilling ved Høgskolen i Molde med 4,4 mill. kroner, øke bevilgningen til rehabilitering av universitetsmuseene ved UiO (engangstilskudd) med 20 mill. kroner, øke bevilgningen til nasjonalt kompetansesenter for vann- og avløpsinfrastruktur NMBU, Ås med 2,5 mill. kroner, øke bevilgningen til Campus Kristiansund, 30 studieplasser med 1 245 000 kroner, øke bevilgningen til 250 studieplasser, IKT med 10 375 000 kroner og reduserer bevilgningen til midler til kompletterende utdanning med 3,2 mill. kroner, til sammen en økning på 37 320 000 kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 26 291 000 kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
260		Universiteter og høyskoler	
	50	Statlige universiteter og høyskoler, reduseres med fra kr 33 072 705 000 til kr 33 046 414 000»	26 291 000

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad og fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Krone
260		Universiteter og høyskoler	
	50	Statlige universiteter og høyskoler, økes med fra kr 33 072 705 000 til kr 33 081 583 000»	8 878 000

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår økt bevilgning til fem stipendiatstillinger til satsing på desentralisert fornybar energi og smart teknologi (Universitetet i Stavanger), fem stillinger til Senter for pasientsikkerhet (Universitetet i Stavanger) og én stilling ved Høgskolen i Molde med 4,4 mill. kroner, økt bevilgning til nasjonalt kompetansesenter for vann- og avløpsinfrastruktur (Norges miljø- og biovitenskapelige universitet, Ås) med 2,5 mill. kroner, økt bevilgning til Campus Kristiansund (30 studieplasser) med 1,7 mill. kroner og redusert bevilgning til kompletterende utdanning med 3,2 mill. kroner.

Dette medlem viser for øvrig til at forliket foreslår en for liten bevilgning til desentral arkivutdanning på Tynset i forhold til de behov som er meldt. Dette medlem foreslår derfor en bevilgning på 6 mill. kroner til dette formålet, en sum som vil dekke de antatte kostnadene. Desentral arkivutdanning fra NTNU skal tilrettelegges og gjennomføres lokalt i samarbeid med Tynset studie -og høgskolesenter. Den desentrale utdanningen skal sørge for at studentene kan studere på Tynset. Studiet vil bidra til at lokal kvalifisering til de kommende stillingene ved Norsk helsearkiv. Pengene skal dekke administrative kostnader ved NTNU og Tynset studie- og høgskolesenter samt økning i gjennomføringsmidler for resten av 2017 som følge av flere studenter fra og med høstsemesteret 2017. Studietilbudet vil også fungere som et bindeledd mellom Norsk helsearkiv og NTNU. Helsearkivet vil ha en unik samling av helsedata om befolkningen i Norge. Koblingen mellom institusjonene vil legge til rette for at Norsk helsearkiv og NTNU etablerer et felles forskningsmiljø.

Dette medlem foreslår også 4 mill. kroner til desentral droneutdanning i Salangen.

Dette medlem ønsker i tillegg å fremme følgende verbalforslag:

«Stortinget ber regjeringen iverksette tiltak som sikrer at ingen studieplasser i lærerutdanningene står tomme ved studiestart på grunn av endrede karakterkrav for opptak.»

Dette medlem ønsker at det skal etableres 500 nye studieplasser innen IKT, og foreslår at det bevilges totalt 28,7 mill. kroner til dette formålet hvorav 20,8 mill. kroner på denne posten.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 36,2 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 31,5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
260		Universiteter og høyskoler	
	50	Statlige universiteter og høyskoler, reduseres med fra kr 33 072 705 000 til kr 33 041 233 000»	31 472 000

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti slutter seg til regjeringens forslag til bevilgningsvedtak.

Post 70 Private høyskoler

Sammendrag

Fordeling av resultatbasert uttelling for universiteter og høyskoler

Det foreslås flytte 268 000 kroner fra kap. 260 post 50 til kap. 260 post 70 i forbindelse med endringene i finansieringssystemet for universiteter og høyskoler. Se omtale under kap. 260 post 50.

Samarbeid, arbeidsdeling, konsentrasjon og sammenslåinger

Det foreslås å flytte 4,2 mill. kroner fra kap. 260 post 50 til kap. 260 post 70 som følge av midler til sammenslåinger ved private høyskoler. Se omtale under kap. 260 post 50.

Femårig grunnskolelærerutdanning ved NLA Høgskolen

Det foreslås å flytte 1,5 mill. kroner fra kap. 260 post 50 til kap. 260 post 70 for å kunne utbetale tilskudd til NLA Høgskolen. Midlene skal benyttes til innføring av ny femårig masterutdanning for grunnskolelærere. Se omtale under kap. 260 post 50.

Endring i oppstart av femårig grunnskolelærerutdanning ved NLA Høgskolen

I budsjettforliket for 2016 og 2017 ble det bevilget midler til NLA Høgskolen for til sammen 100 studieplasser til femårig grunnskolelærerutdanning i Oslo. Studietilbudet er under utvikling og oppbygning i Oslo. NLA Høgskolen har på bakgrunn av kontakt med blant annet NOKUT foreslått for Kunnskapsdepartementet at oppstart av studietilbudet avventes til 2018, og at ressursene som følger studieplassene i 2017, blir brukt til å planlegge studiet, tilsette nødvendig personale og tilrettelegge hensiktsmessige lokaler. Kunnskapsdepartementet er enig med NLA Høgskolen i at det er mest hensiktsmessig at ressursene til femårig grunnskolelærerutdanning i 2017 brukes til å tilrettelegge tilbudet, og at oppstart i Oslo først skjer i 2018.

Norges dansehøyskole og Steinerhøyskolen

Kunnskapsdepartementet har tatt forbehold om at det må gjøres en konkret vurdering av om det er grunnlag for å utbetale statstilskudd i 2017 til Norges dansehøyskole og Steinerhøyskolen, jf. Prop. 1 S (2016–2017).

Materialet om de økonomiske utsiktene som Norges dansehøyskole har oversendt, viser at den økonomiske situasjonen fortsatt er meget svak. Samlet lån fra selskapet utgjør 3 mill. kroner på balansedagen i 2016. Skolen har i dag ett samlet lån på 3 mill. kroner fra ett selskap som eies av styreleder. Dette lånet er avgjørende for fortsatt drift ved høyskolen også ut over studieåret 2017–2018. Departementet vil understreke at Norges dansehøyskoles økonomiske stilling er bekymringsfull, og at utsiktene tyder på at den fortsatt vil være det i flere år fremover dersom det ikke iverksettes særskilte tiltak for å sikre et forsvarlig økonomisk fundament for driften.

Steinerhøyskolen har snudd den negative utviklingen som oppsto i 2015. Regnskapet for 2016 viser et lite overskudd, og det er budsjettert med et lite driftsoverskudd i 2017. Steinerhøyskolens økonomiske stilling er fortsatt svak.

Av hensyn til studentene og betydningen av fagmiljøene ved de to høyskolene legger departementet til grunn at det likevel bør utbetales tilskudd for andre halvår 2017.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på kap. 260 post 70 med 6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.2.19 Kap. 270 Internasjonal mobilitet og sosiale formål

Post 74 Tilskudd til velferdsarbeid

Sammendrag

Det foreslås å flytte 6 mill. kroner fra kap. 260 post 50 til kap. 270 post 74 for å kunne støtte opp under sammenslåinger av studentsamskipnader. Se omtale under kap. 260 post 50.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.2.20 Kap. 280 Felles enheter

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Basert på oppdaterte anslag for lønnsgrunnlaget per januar 2017 fra SPK, foreslår regjeringen enkelte justeringer av kompensasjonen ved innføringen av en forenklet modell for pensjonspremiebetaling for statlige virksomheter, jf. omtale under kap. 200 post 1. Bevilgningen under kap. 280 post 1 foreslås følgelig økt med 0,8 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å øke bevilgningen til NOKUT med 10 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 10 750 000 kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
280		Felles enheter	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 129 558 000 til kr 140 308 000»	10 750 000

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti slutter seg til regjeringens forslag.

Post 50 Senter for internasjonalisering av utdanning

Sammendrag

Det forslås å flytte 10 mill. kroner fra kap. 260 post 50 til kap. 280 post 50 for å styrke SIUs arbeid med internasjonalisering av lærerutdanningene. Mid-

lene skal benyttes til å etablere et internasjonalt partnerskapsprogram for lærerutdanningene. Se også omtale under kap. 260 post 50.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.2.21 Kap. 281 Felles tiltak for universiteter og høyskoler

Post 1 Driftsutgifter, kan nyttes under post 70

Sammendrag

Åpen tilgang

Regjeringen ønsker å bidra til at allmennheten får åpen tilgang til norske humanistiske og samfunnsvitenskapelige tidsskrifter av høy kvalitet. Kunnskapsdepartementet vil derfor støtte utprøvingen av en nasjonal konsortiemodell for innkjøp av slike tidsskrifter i en overgangs- og etableringsfase fra 2017 til 2020. Det foreslås å finansiere tiltaket gjennom en omdisponering av en mindre del av midlene som er bevilget til Forskningsrådet for å stimulere til samarbeid og fusjoner mellom forskningsinstitutter og mellom institutter og universitets- og høyskolesektoren. Det foreslås derfor å flytte 3,6 mill. kroner fra kap. 281 post 50 til kap. 281 post 1 i 2017.

Femårig grunnskolelærerutdanning på mastergradsnivå

Det foreslås å flytte 56 mill. kroner fra kap. 260 post 50 til kap. 281 post 1. Midlene skal blant annet gå til digitalisering av utdanningen, styrket kvalitet på praksis og kvalitetsutvikling i tråd med ny rammeplan for femårig masterutdanning for grunnskolelærere som innføres fra høsten 2017. Se omtale under kap. 260 post 50.

Igangsetting av evalueringer

Det foreslås å øke posten med 2,1 mill. kroner for å igangsette evaluering av læringsmiljøutvalg og evaluering av sekretariat for informasjonssikkerhet.

Høyere utdannings- og forskningssamarbeid med utviklingsland og prioriterte land utenfor EU og Nord-Amerika

Kvoteordningen for utenlandsstudenter ble avviklet i forbindelse med statsbudsjettet for 2016. De frigjorte midlene ble omdisponert til oppfølging av Panorama – Strategi for høyere utdannings- og forskningssamarbeid med Brasil, India, Japan, Kina, Russland og Sør-Afrika (2016–2020) og et nytt partnerskapsprogram for samarbeid med utviklingsland, NORPART. Oppdaterte anslag indikerer at innsparingen ved utfasing av kvoteordningen ble noe høyere enn lagt til grunn. Det foreslås å øke posten med 1 mill. kroner, jf. omtale under kap. 288 post 21.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på kap.281 post 1 med 62,7 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Sammendrag

I 2017 er det bevilget 13,4 mill. kroner til større utstyrsinnkjøp og vedlikehold ved universiteter og høyskoler. Departementet legger opp til at 2 mill. kroner tildeles VID vitenskapelige høgskole. VID vitenskapelige høgskole er en privat institusjon, og det foreslås derfor å flytte 2 mill. kroner fra kap. 281 post 45 til kap. 281 post 70 for å kunne tildele midler til formålet.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 50 Tilskudd til Norges forskningsråd

Sammendrag

Femårig grunnskolelærerutdanning på mastergradsnivå

Det foreslås å flytte 40 mill. kroner fra kap. 260 post 50 til kap. 281 post 50 for å styrke forskningen relatert til grunnskolelærerutdanningene gjennom Norges forskningsråd. Se også omtale under kap. 260 post 50.

Omdisponering av samarbeids- og fusjonsmidler

Det foreslås å flytte 3,6 mill. kroner fra kap. 281 post 50 til kap. 281 post 1 for å støtte utprøvingen av en nasjonal konsortiemodell for innkjøp av humanistiske og samfunnsvitenskapelige tidsskrifter. Se omtale under kap. 281 post 1.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på kap. 281 post 50 med 36,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 70 Andre overføringer, kan nyttes under post 1

Sammendrag

Det foreslås å flytte 2 mill. kroner fra kap. 281 post 45 til kap. 281 post 70 for å kunne tildele 2 mill. kroner til utstyr ved VID vitenskapelige høgskole. Se omtale under kap. 281 post 45.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.2.22 Kap. 283 Meteorologiformål

Post 72 Internasjonale samarbeidsprosjekter

Sammendrag

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 11 mill. kroner grunnet endringer i valutakurser og kontingentkrav i lokal valuta for deltakelse i internasjonale meteorologiske organisasjoner. Det er særlig lavere kontingentanslag for deltakelse i den europeiske organisasjonen for drift og utnyttelse av meteorologiske satellitter, EUMETSAT, som gir et lavere bevilgningsbehov på posten.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.2.23 Kap. 285 Norges forskningsråd

Post 53 Strategiske satsinger

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad og fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
285		Norges forskningsråd	
	53	Strategiske satsinger, reduseres med	35 000 000
		fra kr 1 427 655 000 til kr 1 392 655 000»	

3.3.2.24 Kap. 287 Forskningsinstitutter og andre tiltak

Post 60 Regionale forskningsfond, tilskudd til forskning

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at de regionale forskningsfondene er viktig for innovasjon og nyskaping i hele landet og foreslår å øke bevilgningen med 5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
287		Forskningsinstitutter og andre tiltak	
	60	Regionale forskningsfond, tilskudd til forskning, økes med	5 000 000
		fra kr 215 264 000 til kr 220 264 000»	

3.3.2.25 Kap. 288 Internasjonale samarbeidstiltak

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen med 0,3 mill. kroner til oppfølging av Panorama – Strategi for høyere utdannings- og forskningssamarbeid med Brasil, India, Japan, Kina, Russland og Sør Afrika (2016–2020) og et nytt partnerskapsprogram for samarbeid med utviklingsland, NORPART. Se også omtale under kap. 281 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 72 Internasjonale grunnforskningsorganisasjoner

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen med 0,3 mill. kroner grunnet endrede kontingentkrav. Økningene i kontingentene til ESRF, ESRF upgrade og EMBL gir samlet sett et merbehov som ikke fullt ut oppveies av mindrebehovet som følger av en styrket norsk krone både mot euro og sveitsiske franc.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 73 EUs rammeprogram for forskning, kan overføres

Sammendrag

Det foreslås å redusere bevilgningen med 338,3 mill. kroner. Mindrebehovet skyldes at den norske kronen har styrket seg mot euroen, og at proporsjona-

litetsfaktoren (størrelsen på Norges BNP i forhold til totalt BNP for EU og Norge) som er lagt til grunn, er lavere enn den som lå til grunn for saldert budsjett.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 75 UNESCO-kontingent

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 1,3 mill. kroner, som følge av endringer i valutakurs.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.2.26 Kap. 2410 Statens lånekasse for utdanning

Post 1 Driftsutgifter, kan nyttes under post 45

Sammendrag

Av regnskapstekniske årsaker foreslås det å øke bevilgningen på posten med 5,6 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon av bevilgningen på post 45. Kostnader til IKT-systemutvikling i Lånekassen i forbindelse med innføring av elleve måneders studiestøtte er bevilget over kap. 2410 post 45, med fullmakt til å benytte bevilgningen over kap. 2410 post 1. Lønnsforbruk utgiftsføres i sin helhet på post 1, mens konsulentbruk belastes post 45. Andelen midler som brukes til lønn i Lånekassen ser ut til å bli noe høyere enn tidligere anslått.

Som følge av forslag om å innføre en ny gjeldsavskrivningsordning for kvalifiserte grunnskolelærere i tiltakssonen, se omtale under kap. 2410 post 73, foreslås det å bevilge 1,1 mill. kroner på posten for å dekke kostnader til IKT-systemutvikling.

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 0,3 mill. kroner for å dekke inn kostnaden ved å gi fulltidsstøtte fra undervisningsåret 2017–2018 til alle elever med utvidet rett til videregående opplæring på grunn av særskilt språkopplæring, jf. forslag under kap. 2410 post 70.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på posten med 6,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Lånekassens kontorstruktur

Sammendrag

I Prop. 1 S (2016–2017) for Kunnskapsdepartementet ble det orientert om at styret i Lånekassen hadde foreslått endringer i kontorstrukturen. På grunn av økt digitalisering blir behovet for manuell saksbehandling i Lånekassen stadig mindre. For å sikre solide fagmiljøer for manuell saksbehandling i fremtiden, er det behov for å samle ressursene på færre steder. Styret i Lånekassen foreslo på bakgrunn av dette at kontorene i Tromsø og Ørsta skulle avvikles innen 2020. I tillegg ble det foreslått å avvikle kontoret i Bergen på lengre sikt. Etter en helhetlig vurdering har Lånekassen fått fullmakt til å avvikle kontoret i Tromsø innen 2020 og kontoret i Bergen i løpet av 2023. Kontoret i Ørsta opprettholdes. Den største nedbemanningen skal skje i Oslo. Med den vedtatte kontorstrukturen får Lånekassen en slankere organisasjon, samtidig som viktige distriktspolitiske hensyn ivaretas.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet påpeker at strukturendringene i Lånekassen er ett av svært mange eksempler på at regjeringen velger å sentralisere Norge. Økt digitalisering tilsier ikke at aktiviteten bør samles i de største pressområdene, men gir tvert imot muligheter for å lokalisere flere statlige arbeidsplasser i distriktene og sørge for en mer rimelig fordeling av slike arbeidsplasser mellom ulike deler av landet.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, kan nyttes under post 1

Sammendrag

Det foreslås å reduseres bevilgningen på posten med 5,6 mill. kroner mot tilsvarende økning på kap. 2410 post 1. Se nærmere omtale under post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 50 Avsetning til utdanningsstipend, overslagsbevilgning

Sammendrag

Behovet for avsetning til utdanningsstipend er noe lavere enn tidligere anslått, og reduserer bevilgningsbehovet på posten med 10,2 mill. kroner.

Det foreslås en regelendring som sikrer fulltidsstøtte for deltakere på et ettårig utdanningsprogram for jødiske veivisere fra undervisningsåret 2017–2018. Jødiske veivisere utgjør en sentral del av flere informasjonstiltak mot antisemittisme, som Det Mosaiske Trossamfund får tilskudd til å gjennomføre under regjeringens handlingsplan mot antisemittisme. De som skal bli jødiske veivisere må på forhånd ha fullført et omfattende utdanningsopplegg, som hovedsakelig består av studiepoenggivende kurs

ved Høgskolen i Oslo og Akershus og en høyere utdanningsinstitusjon i Israel. Forslaget innebærer at bevilgningsbehovet på posten øker med 34 000 kroner.

Som følge av forslag om å opprette nye studieplasser ved Høgskolen i Molde, Høgskolen i Innlandet og Høgskulen på Vestlandet, se omtale under kap. 260 post 50, foreslås det å øke bevilgningen på posten med 1,5 mill. kroner.

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 8,7 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår økt bevilgning til Campus Kristiansund med 467 000 kroner til 30 studieplasser og økt bevilgning til 250 studieplasser, IKT, med 3 889 000 kroner, til sammen en økning på 4 356 000 kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 4 315 000 kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag til endring:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2410		Statens lånekasse for utdanning	
	50	Avsetning til utdanningsstipend, *overslagsbevilgning*, reduseres med	4 315 000
		fra kr 6 583 093 000 til kr 6 578 778 000»	

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad og fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2410		Statens lånekasse for utdanning	
	50	Avsetning til utdanningsstipend, *overslagsbevilgning*, økes med	4 329 000
		fra kr 6 583 093 000 til kr 6 587 422 000»	

Komiteens medlem fra Senterpartiet ønsker at det skal etableres 500 nye studieplasser innen IKT og foreslår at det bevilges totalt 28,7 mill. kroner til dette formål, hvorav 7,8 mill. kroner på denne posten.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 7,8 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 0,9 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2410		Statens lånekasse for utdanning	
	50	Avsetning til utdanningsstipend, *overslagsbevilgning*, reduseres med	893 000
		fra kr 6 583 093 000 til kr 6 582 200 000»	

Post 70 Utdanningsstipend, overslagsbevilgning

Sammendrag

Redusert anslag for antall mottagere av bostipend gir et redusert bevilgningsbehov på 79,9 mill. kroner. Samtidig trekker økt anslag for antall mottagere av flyktningstipend bevilgningsbehovet opp med 63,7 mill. kroner. Nye anslag for stipender til personer med nedsatt funksjonsevne øker bevilgningsbehovet med 19,7 mill. kroner. Øvrige anslagsendringer på posten øker bevilgningsbehovet med 19,2 mill. kroner. I sum gir nevnte anslagsendringer behov for å øke bevilgningen på posten med 22,7 mill. kroner.

Det foreslås å gi fulltidsstøtte fra undervisningsåret 2017–2018 til elever med utvidet rett til videregående opplæring på grunn av særskilt språkopplæring. Denne elevgruppen får i dag ikke full utdanningsstøtte hvis studiebelastningen er redusert. Dagens praksis fører til en uheldig avkorting av utdanningsstøtten for elever med særskilt rett til norskopplæring, en sårbar gruppe elever. Forslaget innebærer at bevilgningsbehovet på posten øker med 0,3 mill. kroner. Denne kostnaden foreslås dekket inn ved å redusere bevilgningen på kap. 2410 post 1 tilsvarende.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på posten med 23 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad og fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2410		Statens lånekasse for utdanning	
	70	Utdanningsstipend, *overslagsbevilgning*, økes med	30 531 000
		fra kr 2 725 294 000 til kr 2 755 825 000»	

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at det er et stort behov for å styrke yrkesfagene. Dette medlem foreslår derfor at det bevilges 18,6 mill. kroner til å øke satsene i utstyrsstipendet, 36,2 mill. kroner til å fjerne behovsprøvingen av bostipendet og 11,9 mill. kroner til å øke bostipendet med 1 000 kroner. I tillegg foreslår dette medlem å bevilge 3 mill. kroner slik at også folkehøyskoleelever kan omfattes av opptrappingen mot elleve måneders studiestøtte.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 69,7 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 92,7 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2410		Statens lånekasse for utdanning	
	70	Utdanningsstipend, *overslagsbevilgning*, økes med	92 731 000
		fra kr 2 725 294 000 til kr 2 818 025 000»	

Post 71 Andre stipend, overslagsbevilgning

Sammendrag

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 44,4 mill. kroner på grunn av færre mottagere av skolepengestipend enn tidligere anslått. Nye anslag for reisestipendordningene reduserer bevilgningsbehovet med ytterligere 11,9 mill. kroner. Øvrige anslagsendringer på posten øker bevilgningsbehovet med 1,1 mill. kroner. I sum gir nevnte anslagsendringer grunnlag for å redusere bevilgningen på posten med 55,3 mill. kroner.

Som følge av forslag om å gi fulltidstøtte til deltakere på et ettårig utdanningsprogram for jødiske veivisere, se omtale under kap. 2410 post 50, foreslås det å øke bevilgningen på posten med 0,1 mill. kroner.

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 55,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 72 Rentestøtte, overslagsbevilgning

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 45,2 mill. kroner som følge av økt anslag for beholdningen av ikke-rentebærende lån, samt en økning på 25 000 kroner som følge av forslag om nye studieplasser ved Høgskolen i Molde, Høgskolen i Innlandet og Høgskulen på Vestlandet, jf. omtale under kap. 260 post 50.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår økt bevilgning til Campus Kristiansund med 8 000 kroner til 30 studieplasser og økt bevilgning til 250 studieplasser, IKT, med 68 000 kroner, til sammen en økning på 76 000 kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 45 316 000 kroner til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2410		Statens lånekasse for utdanning	
	72	Rentestøtte, *overslagsbevilgning*, økes med fra kr 906 162 000 til kr 951 478 000»	45 316 000

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet ønsker at det skal etableres 500 nye studieplasser innen IKT og foreslår at det bevilges totalt 28,7 mill. kroner til dette formål, hvorav 0,1 mill. kroner på denne posten.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 0,1 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 45,4 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2410		Statens lånekasse for utdanning	
	72	Rentestøtte, *overslagsbevilgning*, økes med fra kr 906 162 000 til kr 951 538 000»	45 376 000

Post 73 Avskrivninger, overslagsbevilgning

Sammendrag

Lavere anslag for avskrivning av utdanningsgjeld for personer som arbeider i tiltakssonen (Finnmark og syv kommuner i Nord-Troms) trekker bevilgningsbehovet ned med 10,2 mill. kroner. Anslagsendringer for ordningen som gir visse låntakere rett til ettergivelse av renter reduserer bevilgningsbehovet med ytterligere 10,3 mill. kroner. Øvrige anslagsendringer på posten reduserer bevilgningsbehovet med 4 mill. kroner. I sum gir nevnte anslagsendringer grunnlag for å redusere bevilgningen på posten med 24,5 mill. kroner.

I budsjettavtalen om 2017-budsjettet ble regjeringen og Kristelig Folkeparti og Venstre enige om å innføre en ny ordning som innebærer ettergivelse av siste års studielån for lærerstudenter som fullfører femårig utdanningsløp på normert tid, jf. Innst. 12 S (2016–2017). Det er lagt til grunn at ordningen bare skal gjelde for dem som påbegynner enten femårig grunnskolelærerutdanning (GLU 1–7 eller GLU 5–10) eller femårig lektorutdanning, fra og med studieåret 2017–18. Det betyr at første kull som får ettergivelse vil være dem som fullfører utdanningen våren 2022. Beregnet budsjetteffekt er 134 mill. kroner.

Grunnet særskilte rekrutteringsutfordringer for GLU 1–7 og i Nord-Norge, foreslår regjeringen å endre innretningen på ordningen slik at den blir bestående av tre delordninger:

Studenter som fullfører femårig grunnskolelærerutdanning (GLU 1–7 eller GLU 5–10) eller lektorutdanning på normert tid får ettergitt 51 000 kroner.

Studenter som fullfører femårig GLU 1–7 på normert tid får ettergitt ytterligere 55 000 kroner.

Studenter som fullfører femårig grunnskolelærerutdanning eller lektorutdanning, og som deretter arbeider som lærer i Nordland, Troms eller Finnmark i minst tre år, får ettergitt 55 000 kroner. For denne delordningen er det ikke krav om at utdanningen er gjennomført på normert tid.

De tre delordningene kan kombineres. For alle tre delordninger gjelder det et krav om å jobbe som lærer i minst tre av de første seks årene etter endt utdanning for å kunne få ettergivelse. Forutsatt at GLU 1–7 gjennomføres på normert tid og man deretter arbeider som lærer i Nord-Norge i minst tre år, kan inntil 161 000 kroner ettergis.

Regjeringen foreslår å innføre en ordning med årlig gjeldsavskrivning på 20 000 kroner for kvalifiserte grunnskolelærere som arbeider i grunnskolen i tiltakssonen. Avskrivningen kommer i tillegg til den gjeldsavskrivningen disse personene vil ha rett til under den eksisterende ettergivelsesordningen for yrkesaktive i tiltakssonen, og gir mulighet til å oppnå en samlet ettergivelse på inntil 45 000 kroner per år. Opptjening av rett til avskrivning i den nye ordningen for kvalifiserte grunnskolelærere vil starte fra 1. august 2017. Formålet med ordningen er å legge til rette for økning i andelen lærere som oppfyller kompetansekravene for tilsetting i grunnskolen i Finnmark og Nord-Troms. Det langsiktige målet er å gi barn og ungdom i området et godt grunnlag for videre utdanning og deltakelse i fremtidig verdiskaping i nordområdene. Ordningen er et midlertidig tiltak som avvikles når de første studentene i den tredelte ordningen referert over er ferdig utdannet i 2022. Forslaget gir ikke utgifter på statsbudsjettet til ettergivelse av studielån i 2017, men anslås å øke bevilgningsnivået med 8 mill. kroner i 2018–2022, jf. forslag til romertallsvedtak. Se for øvrig omtale av utgifter til IKT-utvikling under post 1.

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 24,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til vedtak I og XXVI under kapittel 6 Komiteens tilråding

Post 74 Tap på utlån

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 12,5 mill. kroner. Endringen skyldes i hovedsak økt anslag for lån som blir permanent overført til Statens innkrevingssentral.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 90 Økt lån og rentegjeld, overslagsbevilgning

Sammendrag

Endrede anslag gir grunnlag for å redusere bevilgningen på posten med 256,3 mill. kroner. Av denne reduksjonen utgjør anslagsendringer for nye utlån i 2017 70,8 mill. kroner.

Som følge av forslag om å gi fulltidsstøtte til deltakere på et ettårig utdanningsprogram for jødiske veivisere, se omtale under kap. 2410 post 50, foreslås det å øke bevilgningen på posten med 0,4 mill. kroner.

Som følge av forslag om å opprette nye studieplasser ved Høgskolen i Molde, Høgskolen i Innlandet og Høgskulen på Vestlandet, se omtale under kap. 260 post 50, foreslås det å øke bevilgningen på posten med 4,5 mill. kroner.

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 251,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår økt bevilgning til Campus Kristiansund med 1 431 kroner til 30 studieplasser og økt bevilgning til 250 studieplasser, IKT, med 11 925 kroner, til sammen en økning på 13 356 kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 238 003 000 kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2410		Statens lånekasse for utdanning	
	90	Økt lån og rentegjeld, *overslagsbevilgning*, reduseres med	238 003 000
		fra kr 26 072 450 000 til kr 25 834 447 000»	

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet ønsker at det skal etableres 500 nye studieplasser innen IKT og foreslår at det bevilges totalt 28,7 mill. kroner til dette formål. Økningen i studieplasser innebærer også et behov for økt utlån fra Lånekassen på 23,9 mill. kroner, som foreslås bevilget over denne posten.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 23,9 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 227,5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2410		Statens lånekasse for utdanning	
	90	Økt lån og rentegjeld, *overslagsbevilgning*, reduseres med	227 459 000
		fra kr 26 072 450 000 til kr 25 844 991 000»	

3.3.2.27 Kap. 5310 Statens lånekasse for utdanning

Post 4 Refusjon av ODA-godkjente utgifter

Sammendrag

Regnskapstall for 2016 gir grunn til å øke anslaget for avskrivning av gjeld til kvotestudenter fra ODA-godkjente land noe. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på posten med 2,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 29 Termingebyr

Sammendrag

Flere låntakere bruker avtalegiro enn tidligere anslått. På denne bakgrunn foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 5,6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 89 Purregebyrer

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 2,3 mill. kroner som følge av at litt færre låntakere mottar andre- og tredjegangs betalingsvarsel enn tidligere anslått.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 90 Redusert lån og rentegjeld

Sammendrag

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 395,3 mill. kroner. Hovedårsaken er redusert anslag for innbetalinger av avdrag fra låntakerne.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 93 Omgjøring av utdanningslån til stipend

Sammendrag

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 90,9 mill. kroner som følge av redusert anslag for lån som blir omgjort til stipend.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.2.28 Kap. 5617 Renter fra Statens lånekasse for utdanning

Post 80 Renter

Sammendrag

Redusert anslag for opptjente, ikke-betalte renter trekker bevilgningsbehovet ned med 70,5 mill. kroner, samtidig som økt anslag for brutto rentestøtte øker bevilgningsbehovet med 36,6 mill. kroner. Øvrige anslagsendringer på posten tilsier bare mindre justeringer i bevilgningen.

Som følge av forslag om å opprette nye studieplasser ved Høgskolen i Molde, Høgskolen i Innlandet og Høgskulen på Vestlandet, se omtale under kap. 260 post 50, foreslås det å øke bevilgningen på posten med 25 000 kroner.

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 34 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår økt bevilgning til Campus Kristiansund med 8 000 kroner til 30 studieplasser og økt bevilgning til 250 studieplasser, IKT, med 68 000 kroner, til sammen en økning på 76 000 kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 33 916 000 kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5617		Renter fra Statens lånekasse for utdanning	
	80	Renter, reduseres med	33 916 000
		fra kr 3 729 047 000 til kr 3 695 131 000»	

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet ønsker at det skal etableres 500 nye studieplasser innen IKT og foreslår at det bevilges totalt 28,7 mill. kroner til dette formål. Økningen i studieplasser innebærer også endring i renteposten hos Lånekassen på 0,1 mill. kroner.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 0,1 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 33,9 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5617		Renter fra Statens lånekasse for utdanning	
	80	Renter, reduseres med	33 856 000
		fra kr 3 729 047 000 til kr 3 695 191 000»	

Andre saker

Utstyr i videregående opplæring

Kunnskapsdepartementet viser til følgende merknad fra flertallet i kirke-, utdannings- og forskningskomiteen i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2017, jf. Innst. 12 S (2016–2017):

«Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til rapporten «Godt nok eller best mulig? Hovedrapport fra kartlegging av utstyrssituasjonen i videregående skole», utarbeidet av Ideas2Evidence på oppdrag for Utdanningsdirektoratet og fremlagt i september 2016. Rapporten bygger på en landsomfattende kartlegging av utstyrssituasjonen i videregående opplæring. Flertallet er kjent med at rapporten behandles av partene gjennom SRY høsten 2016, og at Utdanningsdirektoratet og Kunnskapsdepartementet vil vurdere videre oppfølging våren 2017. Flertallet ber regjeringen komme tilbake til den videre oppfølgingen av dette arbeidet i RNB 2017.»

Kunnskapsdepartementet viser til at rapporten peker på betydelige variasjoner i utstyrssituasjonen mellom utdanningsprogram og programområder. I tillegg har skolene og bedriftene forskjellig syn på utstyrstilstanden og opplæringen elevene får i å bruke utstyret. Gjennomgangen viser også at det synes å være et stort uutnyttet potensial for mer samarbeid mellom skole og arbeidsliv når det gjelder utstyr. Departementet vil vurdere rapporten nærmere og komme tilbake til videre oppfølging på egnet måte.

Komiteens merknader

K o m i t e e n tar omtalen til orientering.

K o m i t e e n s m e d l e m fra S e n t e r p a r t i e t er skeptisk til at regjeringen utfaser ordningen med rentekompensasjon for skolebygg og svømmeanlegg uten å foreslå en erstatningsordning som sikrer formålet med ordningen. D e t t e m e d l e m viser til at det er et betydelig behov for å øke takten i rehabiliteringen og at det tar altfor lang tid å sikre norske elever gode inneklimagodkjente undervisningslokaler. D e t t e m e d l e m mener derfor regjeringen må sikre ordninger som kan gi kommunene økt mulighet til rehabilitering og nybygging av skolebygg og svømmeanlegg. På denne bakgrunn fremmes følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremlegge en sak for Stortinget om å fremme en avtakerordning for rentekompensasjonsordningen for rehabilitering og investering i skoler og svømmeanlegg.»

Omorganisering av den sentrale forvaltningen under Kunnskapsdepartementet

Sammendrag

Regjeringen vil omorganisere den sentrale forvaltningen under Kunnskapsdepartementet. Arbeidet skjer bl.a. på bakgrunn av Svein Gjedrem og Sven-Ole Fagernæs sin rapport Kunnskapssektoren sett utenfra, som var på høring våren 2016. Målet med omorganiseringen er høyere kvalitet og effektivitet samt å flytte deler av oppgaveløsningen ut av Oslo. Endringene inngår i regjeringens arbeid for å effektivisere offentlig sektor. Regjeringen mener det er nødvendig å samle oppgaveløsningen i færre og større virksomheter med klar rolle- og arbeidsdeling og organisasjonsformer som passer til oppgavene som skal løses.

Regjeringen legger opp til å redegjøre nærmere for saken i statsbudsjettet for 2018. Lov- og forskriftsendringer knyttet til ny organisering vil bli sendt på høring.

Komiteens merknader

K o m i t e e n tar omtalen til orientering.

American College of Norway

Sammendrag

Stortinget ba i Innst. 12 S (2016–2017) om en redegjørelse om hvordan studenter ved American college of Norway (ACN) kan studere videre ved norske universiteter og høyskoler.

ACN tilbyr utdanning i samarbeid med akkrediterte amerikanske universiteter. Det er det amerikanske universitetet som utsteder vitnemål for utdanningen. ACN er ikke akkreditert av NOKUT, og etter det Kunnskapsdepartementet kjenner til, har ikke ACN planlagt å søke NOKUT om akkreditering.

Etter universitets- og høyskoleloven og tilhørende forskrift er myndigheten til å fastsette krav til utenlandsk utdanning og fatte vedtak om faglig godkjenning lagt til utdanningsinstitusjonen. Dette innebærer at Kunnskapsdepartementet ikke kan overprøve utdanningsinstitusjonenes vurderinger i saker om faglig godkjenning eller opptak til mastergrad.

Kunnskapsdepartementet har undersøkt saken. Etter det Kunnskapsdepartementet kjenner til har to studenter som har studert ved ACN og deretter ved amerikanske universiteter fått avslag ved søknad til masteropptak ved en norsk utdanningsinstitusjon. Utdanningsinstitusjonen har kommet til at utdanningen i nivå og omfang ikke tilsvarte tre års høyere utdanning, fordi deler av utdanningen er på nivå med norsk videregående utdanning.

Klagenemda ved utdanningsinstitusjonen behandlet avslagene på opptak. Nemda er et uavhengig klageorgan hvor lederen er lagdommer. Nemda kon-

kluderte enstemmig med at klagerens tidligere utdanning ikke ble ansett for å være på et tilstrekkelig høyt nivå til å gi opptak til masterstudier. Klagenemda mente videre at saken var blitt behandlet i tråd med regelverk og rutiner for opptak.

Norge har ratifisert Lisboakonvensjonen om godkjenning av kvalifikasjoner vedrørende høyere utdanning. Prinsippet i konvensjonen er at et land skal godkjenne utdanning fra andre land som likeverdig med mindre det kan påvises «a substantial difference». Dette skal sikre akademisk mobilitet og legge til rette for felles løsninger og effektivt godkjenningsarbeid.

Kravet om at det må være en vesentlig forskjell innebærer en høy terskel for at en konvensjonspart ikke skal godkjenne utenlandsk utdanning gitt ved en godkjent utdanningsinstitusjon som likeverdig i nivå og omfang. En utdanningsinstitusjon vil imidlertid kunne komme til at det faglige innholdet i graden ikke er tilstrekkelig for opptak, forutsatt at disse faglige kravene er fastsatt i opptaksregler og gjelder tilsvarende for søkere med norske og utenlandsk utdanninger. Hvis en søker ikke får utdanningen sin godkjent, følger det av Lisboakonvensjonen at søkeren skal få informasjon om hva søkeren kan gjøre for å oppnå godkjenning på et senere tidspunkt.

Det er lovfestet at høyere utdanningsinstitusjoner har faglig frihet og det faglige ansvaret i godkjennings- og opptakssaker, men sakene må behandles etter prinsippene i Lisboakonvensjonen. Hvis den norske utdanningsinstitusjonen i disse sakene ikke har lagt de amerikanske utdanningsinstitusjonenes vurdering av at utdanningen fra ACN er på bachelornivå til grunn i sin vurdering, kan det være i strid med Lisboakonvensjonen. Det vil imidlertid ikke være i strid med Lisboakonvensjonen hvis avslaget bygger på at deres bachelorutdanning ikke har den faglige sammensetningen som kreves for opptak til den aktuelle mastergraden. Kunnskapsdepartementet vil ta kontakt med den aktuelle utdanningsinstitusjonen for å bringe klarhet i saken.

Videre vil Kunnskapsdepartementet følge opp at avslag på søknader om faglig godkjenning skal inneholde veiledning om hvilke fag søkere bør ta for å kvalifisere til opptak. Dette vil gjøre det enklere for studenter å fortsette sin utdanning i Norge. Kunnskapsdepartementet vil også kontakte ACN og anbefale dem og deres amerikanske samarbeidsinstitusjon å samarbeide med norske utdanningsinstitusjoner for å sikre forutsigbarhet ved opptak, slik at studentene er kvalifisert til opptak til masterstudier i Norge.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

3.3.3 Kulturdepartementet

3.3.3.1 Kap. 315 Frivillighetsformål

Post 70 Merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at de frivillige organisasjonene har et viktig samfunnsoppdrag og at frivilligheten bør understøttes med statlige virkemidler.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 75 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 75 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
315		Frivillighetsformål	
	70	Merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner, økes med fra kr 1 319 900 000 til kr 1 394 900 000»	75 000 000

Post 79 Til disposisjon

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å øke bevilgningen til Ressurssenter for egenorganisert idrett med 2 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 2 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
315		Frivillighetsformål	
	79	Til disposisjon, økes med fra kr 26 860 000 til kr 28 860 000»	2 000 000

Post 82 Merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg

Sammendrag

Ordningen for kompensasjon av merverdiavgift ved bygging av idrettsanlegg ble opprettet i 2010.

Formålet med ordningen er å lette finansieringen av anleggsinvesteringer for idrettslag og foreninger.

I saldert budsjett 2017 er det bevilget 175,9 mill. kroner til ordningen. Lotteri- og stiftelsestilsynet har i 2017 mottatt søknader om kompensasjon med et samlet søknadsbeløp på om lag 199 mill. kroner. Godkjent søknadsbeløp vil først være klart når tilsynet har sluttført søknadsbehandlingen. Det godkjente søknadsbeløpet vil erfaringsvis være lavere enn det omsøkte.

Bevilgningen på posten foreslås økt med 10 mill. kroner. Den foreløpige søknadsbehandlingen tilsier at denne bevilgningsøkningen skal være tilstrekkelig til å innfri alle godkjente søknader om kompensasjon. Dersom bevilgningen ikke skulle rekke til full kompensasjon, vil den prosentvise avkortingen være lik for alle godkjente søknader.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å redusere bevilgningen til merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg med 15 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
315		Frivillighetsformål	
	82	Merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg, reduseres med	5 000 000
		fra kr 175 920 000 til kr 170 920 000»	

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at folkehelse er et viktig satsingsområde for Senterpartiet og at idrettsinfrastruktur spiller en viktig rolle i dette arbeidet.

Dette medlem viser til at regjeringen spekulerer i at den godkjente søknadssummen vil være lavere enn samlet omsøkt beløp. Dette medlem vil påpeke at dersom bevilgningsøkningen ikke er tilstrekkelig til å innfri alle godkjente søknader fullt ut, så vil idrettslagene oppleve en avkortning. Det vil påvirke økonomien i anleggsprosjektene svært negativt og føre til økonomiske konsekvenser for de søkerne som har regnet med momskompensasjon for blant annet å innfri gjeld.

Dette medlem mener det er urimelig at idrettslagene risikerer å straffes økonomisk gjennom avkortning i momsrefusjon som følge av at bevilgningen er for liten. En underfinansiert rammestyrt ordning oppleves som urettferdig og vilkårlig. For å unngå en slik usikkerhet og sikre frivillige organisasjoner samme vilkår som kommuner og private utbyggere har Senterpartiet derfor foreslått å gjøre ordningen med kompensasjon til en rettighet og ikke avhengig av årlige bevilgninger. Dette medlem viser i den forbindelse til Senterpartiets representantforslag i Dokument 8:22 S (2014–2015) og Innst. 241 S (2014–2015) der Senterpartiet fikk gjennomslag for forslaget om å gjøre ordningen regelstyrt. Dette vil gi større forutsigbarhet og bedre understøtte den lokale og frivillige innsatsen som er avgjørende for å realisere sårt tiltrengte idrettsanlegg.

Dette medlem er overrasket og svært skuffet over at regjeringen har valgt ikke å følge opp den tidligere flertallsinnstillingen. I stedet opprettholder regjeringen usikkerhet for de idrettslag som påtar seg et samfunnsansvar og søker om refusjon for sine momsutgifter.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 13,1 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 23,1 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
315		Frivillighetsformål	
	82	Merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg, økes med	23 100 000
		fra kr 175 920 000 til kr 199 020 000»	

Post 86 Tilskudd til internasjonale sykkelritt i Norge

Sammendrag

Bevilgningen på posten omfatter tilskudd til internasjonale sykkelritt i Norge, herunder tilskudd til Sykkel-VM, som skal arrangeres i Bergen i september 2017. Arrangøren av Sykkel-VM har søkt Kulturdepartementet om en tilleggsbevilgning på 20,9 mill. kroner til å dekke økte kostnader til veitiltak og omlegging av kollektivtrafikk under mesterskapet.

Sykkel-VM mottar betydelige kommunale, fylkeskommunale og statlige tilskudd. I 2016 og 2017 er det bevilget til sammen 42 mill. kroner i statlig tilskudd til mesterskapet.

For å bidra til en forsvarlig gjennomføring av arrangementet foreslås det å øke tilskuddet under Kulturdepartementet med ytterligere 7,5 mill. kroner. Videre fremmes det forslag om en økning på 2,5 mill. kroner for å dekke Sivilforsvarets merutgifter i forbindelse med arrangementet, jf. omtale under Justis- og beredskapsdepartementet på kap. 451 Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, post 1 Driftsutgifter.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 87 Tilskudd til XGames

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å øke bevilgningen til X Games (engangstilskudd) med 18 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 18 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
315		Frivillighetsformål	
	87	Tilskudd til X Games, økes med	18 000 000
		fra kr 10 000 000 til kr 28 000 000»	

3.3.3.2 Kap. 320 Norsk kulturråd

Post 55 Norsk kulturfond

Sammendrag

I saldert budsjett 2017 ble det bevilget 4 mill. kroner til opprettelse av en kunstnerassistentordning, jf. Innst. 14 S (2016–2017). Midlene til ordningen er bevilget på kap. 321 post 75.

Kulturdepartementet har nå lagt opp til at Norsk kulturråd skal forvalte ordningen. Bevilgningen til formålet foreslås med bakgrunn i dette omdisponert til kap. 320 post 55, mot tilsvarende reduksjon på kap. 321 post 75, jf. omtale nedenfor.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet ønsker at prioriteringene i kulturpolitikken i størst mulig grad skal gjøres av kulturmiljøene, Stortinget og regjeringen. Gaveforsterkningsordningen gir pengesterke interesser mulighet til å bestemme bruken av fellesskapets penger. Det foreslås derfor at bevilgningen til ordningen reduseres med 15 mill. kroner.

Dette medlem foreslår å redusere bevilgningen med 15 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 11 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
320		Norsk kulturråd	
	55	Norsk kulturfond, reduseres med	11 000 000
		fra kr 893 956 000 til kr 882 956 000»	

3.3.3.3 Kap. 321 Kunstnerøkonomi

Post 75 Vederlagsordninger

Sammendrag

Bevilgningen på posten foreslås redusert med 4 mill. kroner, mot tilsvarende økning på kap. 320 post 55, jf. omtale ovenfor.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.3.4 Kap. 322 Bygg og offentlige rom

Post 50 Kunst i offentlige rom

Komiteens medlem fra Senterpartiet foreslår å redusere bevilgningen med 6 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 6 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
322		Bygg og offentlige rom	
	50	Kunst i offentlige rom, reduseres med	6 000 000
		fra kr 25 000 000 til kr 19 000 000»	

Post 70 Nasjonale kulturbygg, kan overføres

Sammendrag

Investeringstilskudd til nytt scenekunsthus

Bergen kommune har søkt om statlig investeringstilskudd til en planlagt ombygging av den gamle svømmehallen Sentralbadet i Bergen til et scenekunsthus med nye permanente lokaler for Carte Blanche og BIT Teatergarasjen. Regjeringen foreslår at det bevilges et tilskudd på 10 mill. kroner til prosjektet i 2017. Regjeringen foreslår videre at det gis tilsagn om statlig bidrag i senere budsjettår på inntil en tredjedel av kostnadene for nytt scenekunsthus, men at samlet ramme for statens tilskudd til prosjektet begrenses oppad til 230 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak.

Tilskudd til rehabilitering av Den Nationale Scene

Teaterbygningen til Den Nationale Scene har behov for rehabilitering av tak og fasader. Regjeringen foreslår at det bevilges et tilskudd på 40 mill. kroner til dette i 2017. Regjeringen foreslår videre at det gis tilsagn om ytterligere tilskudd i senere budsjettår, innenfor en samlet ramme for statlig tilskudd til prosjektet på 101 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak.

Samlet foreslås bevilgningen på posten økt med 50 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til vedtak I, VIII og IX under kapittel 6 Komiteens tilråding.

3.3.3.5 Kap. 323 Musikk- og scenekunst

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen på posten dekker driftsutgiftene for Riksteatret. Utgifter knyttet til Riksteatrets turnévirksomhet dekkes på post 21.

Riksteatret har nylig foretatt nødvendige ombygninger i teatrets produksjonslokaler i Nydalen. Driftsutgiftene foreslås med bakgrunn i dette økt med 2,7 mill. kroner, mot tilsvarende reduksjon på post 21, jf. omtale nedenfor.

I saldert budsjett 2017 var det innarbeidet visse innsparinger i driftsbevilgningene til statlige virksomheter. Ved en feil ble deler av innsparingen som var knyttet til virksomheten i Kulturtanken, plassert på denne posten. Bevilgningen på posten foreslås med bakgrunn i dette økt med 0,5 mill. kroner, mot tilsvarende reduksjon på kap. 325 post 1, jf. omtale nedenfor.

Samlet foreslås bevilgningen på posten økt med 3,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen i statsbudsjettet for 2018 fremme forslag om at Grenland friteater gis støtte over statsbudsjettet også i 2018.»

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen på posten foreslås redusert med 2,7 mill. kroner, mot tilsvarende økning under kap. 323 post 1, jf. omtale ovenfor.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 71 Region-/landsdelsinstitusjoner

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å øke bevilgningen til Hordaland teater (engangstilskudd) med 1 mill. kroner og Studium Actoris, Østfold, med 0,3 mill. kroner, til sammen en økt bevilgning på 1,3 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 1,3 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
323		Musikk og scenekunst	
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner, økes med	1 300 000
		fra kr 756 680 000 til kr 757 980 000»	

3.3.3.6 Kap. 325 Allmenne kulturformål

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen på posten foreslås redusert med 0,5 mill. kroner, mot tilsvarende økning på kap. 323 post 1, jf. omtale ovenfor.

Videre foreslås bevilgningen redusert med 2 mill. kroner for å dekke økte kostnader på post 21, jf. omtale nedenfor.

Samlet foreslås bevilgningen på posten redusert med 2,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 21 Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter, kan overføres

Sammendrag

Kulturdepartementet vil i 2017 få økte utgifter til ulike utredninger i forbindelse med forberedelsene til en planlagt kulturmelding, oppfølging av utvalg om søndagsåpne butikker og igangsetting av et arbeid med å revidere av arkivloven. Bevilgningen på posten foreslås som følge av dette økt med 4 mill. kroner, mot tilsvarende reduksjoner på postene 1 og 79, jf. omtale under disse postene.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 79 Til disposisjon, kan nyttes under post 1

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 2 mill. kroner for å dekke økte kostnader på post 21, jf. omtale ovenfor.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.3.7 Kap. 328 Museum og visuell kunst

Post 70 Det nasjonale museumsnettverket

Sammendrag

Bevilgningen på posten foreslås økt med 2 mill. kroner til økt tilskudd til Midt-Troms Museum. Midlene skal benyttes til utvikling av en permanent utstilling, «Midt-Troms i miniatyr», i Midt-Troms Barnemuseum. Museet skal formidle historie på barns premisser.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å øke bevilgningen til Vest-Agder museum med 2 mill. kroner og prosjekttilskudd til Vardø Restored med 1 mill. kroner, til sammen en økning i bevilgningen på 3 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
328		Museum og visuell kunst	
	70	Det nasjonale museums-nettverket, økes med	5 000 000
		fra kr 1 476 690 000 til kr 1 481 690 000»	

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å øke bevilgningen til Vardø Restored med 1 mill. kroner.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 1 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 3 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
328		Museum og visuell kunst	
	70	Det nasjonale museum-snettverket, økes med	3 000 000»

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti slutter seg til regjeringens forslag.

Post 78 Ymse faste tiltak

Sammendrag

Seilskipet Statsraad Lehmkuhl mottar om lag 8 mill. kroner i driftstilskudd fra Kulturdepartementet i 2017. I 2016 ble det oppdaget behov for ekstraordinært vedlikehold i et omfang som bare delvis kan finansieres innenfor stiftelsen Statsraad Lehmkuhls egne rammer.

Bevilgningen på posten foreslås med bakgrunn i dette økt med 3 mill. kroner til utbedringsarbeidene på seilskipet Statsraad Lehmkuhl.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å øke bevilgningen med et ekstraordinært, midlertidig tilskudd til Skoleskipet Sørlandet med 1,5 mill. kroner og til Vestfossen Kunstlaboratorium med 0,8 mill. kroner,

til sammen en økning i bevilgningen på 2,3 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 5,3 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
328		Museum og visuell kunst	
	78	Ymse faste tiltak, økes med	5 300 000
		fra kr 79 120 000 til kr 84 420 000»	

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.3.8 Kap. 334 Film- og medieformål

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen på posten skal bl.a. dekke utgifter ved oppdragsvirksomhet som blant annet Norsk filminstitutt utfører på vegne av andre. Omfanget av denne virksomheten forventes å bli lavere enn opprinnelig budsjettert, jf. omtale under kap. 3334 post 2 nedenfor. Bevilgningen på posten foreslås med bakgrunn i dette redusert med 3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 73 Regional filmsatsing

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å øke bevilgningen til Den norske filmfestivalen, Haugesund (engangstilskudd) med 1 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 1 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
334		Film- og medieformål	
	73	Regional filmsatsing, *kan overføres*, økes med	1 000 000
		fra kr 75 720 000 til kr 76 720 000»	

3.3.3.9 Kap. 3334 Film- og medieformål

Post 2 Inntekter ved oppdrag

Sammendrag

Norsk filminstitutts oppdragsinntekter antas å bli lavere enn opprinnelig forutsatt. Bevilgningen på posten foreslås redusert med 3 mill. kroner, jf. omtale under kap. 334 post 21 ovenfor.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.3.10 Kap. 340 Den norske kirke

Post 70 Kirkevalg, kan overføres, kan nyttes under post 1

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å øke bevilgningen til dekning av lønnsforpliktelser til prester som motsatte seg overføring til det nye rettssubjektet for Den norske kirke med 4,8 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 4,8 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
340		Den norske kirke	
	70	Rammetilskudd til Den norske kirke, *kan nyttes under post 1*, økes med	4 800 000
		fra kr 1 969 173 000 til kr 1 973 973 000»	

Post 73 Tilskudd til Den norske kirke – oppgjør av feriepengeforpliktelser m.m.

Sammendrag

Fra 1. januar 2017 ble tidligere statskirkelige virksomheter, bl.a. Kirkerådet, bispedømmerådene og prestetjenesten, skilt ut fra statsforvaltningen og etablert som et eget rettssubjekt, Den norske kirke. Opptjente feriepenger i 2016 for arbeidstakere som i 2017 er overført til det nye rettssubjektet, samt overført ferie og fleksitid, er en gjeldsforpliktelse for rettssubjektet i 2017. For dekning av forpliktelsen ble det i saldert budsjett 2017 bevilget et tilskudd til rettssubjektet på 125 mill. kroner, jf. også omtalen av posten og forslaget til foreløpig åpningsbalanse i Prop. 1 S (2016–2017) for Kulturdepartementet. Oppdaterte anslag viser at disse forpliktelsene er høyere enn det som lå til grunn for bevilgningen i sal-

dert budsjett. Med bakgrunn i dette foreslås bevilgningen på kap. 340 post 73 økt med 21,8 mill. kroner, fra 125 mill. kroner til 146,8 mill. kroner.

I regi av Kirkerådet med bistand fra revisorer er det utarbeidet forslag til åpningsbalanse for rettssubjektet. Justert for forslaget til bevilgningsøkning under kap. 340 post 73 er nedenstående forslag i tråd med Kirkerådets forslag til åpningsbalanse.

Forslag til åpningsbalanse for Den norske kirke (det nye rettssubjektet). Beløp i kroner.

Eiendeler		Gjeld og egenkapital	
Anleggsmidler:			
Immaterielle eiendeler	11 773 846	Egenkapital	149 968 078
Varige driftsmidler	12 512 917		
Finansielle anleggsmidler	124 160		
Omløpsmidler:		Kortsiktig gjeld:	
Kortsiktige fordringer	278 893 645	Feriepenger inkl. arbeidsgiveravgift	120 750 000
Varebeholdning	19 970	Annen kortsiktig gjeld	62 680 460
Den norske kirkes landsfond	25 100 000		
Bank og kontanter	4 974 000		
Sum eiendeler	333 398 538	Sum egenkapital og gjeld	333 398 538

I forbindelse med arbeidet med åpningsbalansen har Kulturdepartementet, i dialog med Kirkerådet, tatt stilling til hvilke eiendeler, fordringer og gjeld som skal overføres rettssubjektet. Fordringer og gjeld som ikke overføres rettssubjektet, følges opp av Kulturdepartementet. Ved klassifisering og vurdering av eiendeler og gjeld er det lagt til grunn vurderingsreglene som følger av regnskapsloven. Kortsiktige fordringer består i hovedsak av statens egenkapitaltilskudd på 100 mill. kroner og tilskudd for oppgjør av feriepengeforpliktelser m.m. på 146,8 mill. kroner. Annen kortsiktig gjeld er i hovedsak knyttet til overføring av ferie og fleksitid for ansatte som er virksomhetsoverdratt fra staten til det nye rettssubjektet, samt utgifter pådratt i 2016 som forfaller til betaling i 2017. Som det fremgår av balanseoppstillingen, utgjør egenkapitalen til rettssubjektet 150 mill. kroner. Dette er 4,5 mill. kroner høyere enn anslaget i den foreløpige åpningsbalansen presentert i Prop. 1 S (2016–2017) for Kulturdepartementet.

I forbindelse med utskillingen av Den norske kirke fra staten fra 2017 og omdanningen av Den norske kirke til eget rettssubjekt ba kirke-, utdannings- og forskningskomiteen i Innst. 12 S (2016–2017) om at regjeringen kom tilbake til Stortinget med «en oppdatering av situasjonen og vurdering av egenkapitalbehovet i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2017».

På nyåret 2017 ba Kulturdepartementet om at Kirkerådet ga sin vurdering av situasjonen og av egenkapitalspørsmålet. Kirkerådet fremholder i sin vurdering at driftsbudsjettet for det nye rettssubjektet er stramt, og at det er «en viss sannsynlighet» for at det vil oppstå et driftsunderskudd i 2017. Når det gjelder egenkapitalspørsmålet, fremholder Kirkerådet at statens egenkapitaltilskudd på 100 mill. kroner bør økes til 400 mill. kroner. Kirkerådet mener det er risiko for at kirkens pensjonspremie til SPK vil øke i årene fremover, ikke minst dersom flere enn før velger å gå av med tidligpensjon (AFP). Kirkerådet viser dessuten til det mulige driftsunderskuddet som vil kunne oppstå i 2017, og risikoen for at statens rammetilskudd kan bli redusert. Kirkerådet mener den foreslåtte økningen av egenkapitaltilskuddet er nødvendig av hensyn til slike risikofaktorer.

Etter Kulturdepartementets syn er det bevilgede egenkapitaltilskuddet på 100 mill. kroner tilstrekkelig for å sikre det nye rettssubjektet en forsvarlig drift gjennom året, jf. omtalen av egenkapitaltilskuddet i Prop. 1 S (2016–2017) for Kulturdepartementet under kap. 340 post 72. Egenkapitalen i åpningsbalansen er om lag på samme nivå som i den foreslåtte åpningsbalansen i Prop. 1 S (2016–2017). Kulturdepartementet kan ikke se at usikkerhet om endringer i pensjonspremien til SPK, om mulige driftsunderskudd og om statens fremtidige rammetilskudd kan begrunne ytterligere tilførsel av egenkapital.

Komiteens merknader

K o m i t e e n tar omtalen til orientering, og slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.3.11 Andre saker

Produksjonstilskudd til bydelsaviser

Sammendrag

Det vises til anmodningsvedtak nr. 232 (2016–2017) av 14. desember 2016:

«Stortinget ber regjeringen, om nødvendig gjennom forskriftsendringer, legge til rette for at bydelsaviser som mister tilskudd som følge av endringen i Forskrift om produksjonstilskudd til nyhetsmedier mv. i 2014, får produksjonstilskudd inntil Mediemangfoldsutvalgets rapport og stortingsmeldingen i etterkant av denne er ferdigbehandlet.»

Stortinget fattet vedtaket i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet 2017, jf. Innst. 14 S (2016–2017).

Kulturdepartementet vil følge opp vedtaket gjennom nødvendige forskriftsendringer. Endringene vil bli lagt til grunn for fordelingen av produksjonstilskudd for 2017.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at regjeringen, Kristelig Folkeparti og Venstre foreslår at det skal opprettes en støtteordning for privatarkiv finansiert av tippemidlene, jf. anmodningsforslag i denne innstillingen:

«Stortinget ber regjeringen vurdere oppretting av en fast støtteordning for privatarkiv over tippemidlene. Det skal vurderes om ordningen skal administreres av Riksarkivaren og om alle institusjoner som oppbevarer arkiv, også museer, skal gis adgang til å søke midler gjennom ordningen.»

Dette medlem støtter intensjonen i dette forslaget, men mener at midlene i stedet bør bevilges over Kulturdepartementets budsjett. Dette medlem fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen vurdere oppretting av en fast støtteordning for privatarkiv over Kulturdepartementets budsjett. Det skal vurderes om ordningen skal administreres av Riksarkivaren og om alle institusjoner som oppbevarer arkiv, også museer, skal gis adgang til å søke midler gjennom ordningen.»

Slukking av FM-nettet

Det vises til anmodningsvedtak nr. 111 (2016–2017) av 7. desember 2016:

«Stortinget ber regjeringen følge slukkingen av FM-nettet nøye, og løpende sikre seg at beredskapen ikke rammes og at dekningsgraden blir oppfylt i tråd med Stortingets forutsetninger.»

Stortinget fattet vedtaket i forbindelse med representantforslag om utsatt slukking av FM-nettet, jf. Dok 8:10 S (2016–2017) og Innst. 99 S (2016–2017).

Kulturdepartementet viser til at slukkingen av FM-nettet er igangsatt. I Nordland fylke ble de riksdekkende FM-sendingene slukket 11. januar 2017. NRKs sendinger i Møre og Romsdal samt Nord- og Sør-Trøndelag ble slukket 8. februar, etterfulgt av sendingene til Radio Norge og P4 21. april. I Telemark, Buskerud, Hedmark og Oppland ble NRKs sendinger slukket 26. april.

Kulturdepartementet følger slukkeprosessen nøye, og har blant annet bedt NRK og Statens vegvesen om statusrapporter fra hver slukkeregion. NRK er anmodet om å rapportere på dekning, herunder kontrollmålinger av teoretisk dekning basert på tilbakemeldinger fra publikum, oppfølging av eventuelle mangler samt eventuelle vurderinger vedrørende utbygging i områder uten teoretisk dekning. Videre skal rapportene omtale tilgangen på teknisk utstyr rundt tidspunktet for slukking i den enkelte region. Rapportene skal i tillegg inneholde informasjon om antall henvendelser fra publikum, hovedtrekkene i disse og hvordan henvendelsene følges opp. Rapportene fra Statens vegvesen skal omtale status for utbygging av DAB i tunneler. Rapportene fra NRK og Statens vegvesen mottas fortløpende – innen 14 dager etter NRKs slukking i den enkelte region. Redegjørelsen i proposisjonen er basert på erfaringene fra de slukkeregioner som så langt har vært gjenstand for rapportering. Dette omfatter Nordland, Møre og Romsdal samt Nord- og Sør-Trøndelag. Det vises til proposisjonen for nærmere redegjørelse.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til representantforslag fra Senterpartiet om å utsette slukking av FM-nettet (Dokument 8:10 S (2016–2017)). Dette medlem påpeker at FM-nettet ikke bør slukkes inntil det er dokumentert at DAB-teknologien har lik dekning geografisk og kvalitetsmessig som FM-nettet, slik Stortinget har bestemt i Innst. 329 S (2010–2011).

Tilskudd til egenorganisert aktivitet

Sammendrag

Det vises til anmodningsvedtak nr. 108 (45.) (2016–2017) av 5. desember 2016:

«Stortinget ber regjeringen vurdere å sikre tilskudd til egenorganisert idrett, herunder paraplyor-

ganisasjon/felles styringsorgan for egenorganisert idrett ved tildeling av tippemidler.»

Stortinget fattet vedtaket i forbindelse med behandlingen av Meld. St. 1 (2016–2017) Nasjonalbudsjettet 2017, jf. Innst. 2 S (2016–2017).

Regjeringen ser behov for å legge bedre til rette for egenorganisert idrett og aktivitet. Kulturdepartementet viser til at statens overordnede mål for idrettspolitikken er idrett og fysisk aktivitet for alle. På grunnlag av dette, gjelder blant annet følgende mål for statlig støtte til idrettsformål:

– Alle skal ha mulighet til å drive idrett og fysisk aktivitet i form av trening og mosjon.
– Den frivillige, medlemsbaserte idretten skal ha gode rammevilkår for å gi grunnlag for et omfattende og inkluderende aktivitetstilbud.
– Samfunnet skal være godt tilrettelagt for egenorganisert fysisk aktivitet.

For å ivareta målene i den statlige idrettspolitikken vil regjeringen bidra til gode rammebetingelser for den organiserte idretten. Samtidig vil regjeringen legge til rette for at de som ønsker å drive egenorganisert aktivitet utenfor rammene av et idrettslag, har gode muligheter til dette. Det vises til nærmere redegjørelse i proposisjonen.

Komiteens merknader

K o m i t e e n tar omtalen til orientering.

3.3.4 Justis- og beredskapsdepartementet

3.3.4.1 Kap. 61 Høyesterett

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Omdisponering, pensjonspremie

Fra og med 1. januar 2017 ble det innført en forenklet modell for premiebetaling for statlige virksomheter med en fast premiesats på 14 pst. (12 pst. arbeidsgiverandel og to pst. medlemsandel av lønnsgrunnlaget). Tiltaket gjaldt de fleste statlige virksomheter som tidligere ikke betalte pensjonspremie til Statens pensjonskasse (SPK). Virksomhetene ble kompensert for økte anslåtte utgifter til pensjonspremie, jf. Prop. 1 S (2016–2017) for Arbeids- og sosialdepartementet og Gul bok 2017. Samlet kompensasjon utgjorde i overkant av 7,4 mrd. kroner. Kompensasjonen baserte seg på lønnsgrunnlaget fra april 2016, justert for kjente relevante forhold, herunder omorganiseringer. Basert på oppdaterte anslag for lønnsgrunnlaget per januar 2017 fra SPK, foreslår regjeringen enkelte justeringer av kompensasjonen.

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 0,3 mill. kroner knyttet til kompensasjon for utgifter til pensjonspremie.

Lønnsjustering

I bevilgningen på posten i saldert budsjett 2017 er det ikke tatt høyde for lønnsoppgjør for dommere i Høyesterett per 1. oktober 2015. Helårsvirkningen, medregnet arbeidsgiveravgift, ferielønnstillegg og fremtidige pensjonsforpliktelser, er beregnet til å utgjøre 0,2 mill. kroner. Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 61 post 1 med 0,2 mill. kroner.

Oppsummering

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på kap. 61 post 1 med 0,1 mill. kroner.

Komiteens merknader

K o m i t e e n slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.2 Kap. 400 Justis- og beredskapsdepartementet

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Høygradert mobilkommunikasjonsløsning

I forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2016 ble det bevilget 11 mill. kroner til etablering av en høygradert mobilkommunikasjonsløsning for sivil sektor.

Leverandøren av løsningen hadde ikke mulighet til å levere hele anskaffelsen i 2016, noe som medførte et mindreforbruk i 2016 på om lag 3,3 mill. kroner.

Det foreslås å øke bevilgningen med 2,8 mill. kroner for å kunne sluttføre anskaffelsen av høygradert mobilkommunikasjonsløsning for sivil sektor.

Omdisponering, pensjonspremie

Det vises til omtale av justeringer av kompensasjon for betaling av pensjonspremie under kap. 61 post 1. Det vises til omtale av justeringer av kompensasjon for betaling av pensjonspremie under kap. 61 post 1. Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 2,2 mill. kroner knyttet til kompensasjon for utgifter til pensjonspremie.

Omdisponeringer

Det foreslås å redusere bevilgningen på kap. 400 post 1 med 1,4 mill. kroner, mot en tilsvarende økning fordelt på kap. 410 post 1 og kap. 474 post 1, jf. omtale under disse kapitlene.

I forbindelse med nysalderingen for 2016 ble det overført lønnsutgifter for en stilling fra Krisestøtteenheten til Justis- og beredskapsdepartementet knyt-

tet til arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap, tilsvarende 130 000 kroner. Helårsvirkningen av stillingen er beregnet til 1,0 mill. kroner. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på kap. 400 post 1 med 1,0 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon av bevilgningen på kap. 452 post 1.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på kap. 400 post 1 med 0,1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at det har vært stor vekst i byråkratiet under sittende regjering. Kontroll med utgiftene i statsforvaltningen er maktpåliggende for å sikre at skattebetalernes penger kommer folk flest til gode. Dette medlem mener det er en viktig politisk oppgave å flytte ressurser fra sentralbyråkratiet til tjenester nær folk.

Dette medlem foreslår å redusere bevilgningen med 2 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 1,9 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
400		Justis- og beredskaps-departementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	1 873 000
		fra kr 494 247 000 til kr 492 374 000»	

Post 23 Spesielle driftsutgifter, forskning og kunnskapsutvikling, kan overføres

Sammendrag

Det vises til omtale av justeringer av kompensasjon for betaling av pensjonspremie under kap. 61 post 1. Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 0,1 mill. kroner knyttet til kompensasjon for utgifter til pensjonspremie.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.3 Kap. 410 Domstolene

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Omdisponering, pensjonspremie

Det vises til omtale av justeringer av kompensasjon for betaling av pensjonspremie under kap. 61 post 1. Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 6,7 mill. kroner knyttet til kompensasjon for utgifter til pensjonspremie.

Omdisponering, Kommunikasjonskontrollutvalget

Det foreslås å overføre et årsverk fra Justis- og beredskapsdepartementet til domstolene. Det foresås derfor å øke bevilgningen på kap. 410 post 1 med 0,8 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon på kap. 400 post 1.

Lønnsjustering

Lønnsendringer for dommere i tingrettene og lagmannsrettene var ikke fastsatt da budsjettforslaget for 2017 ble lagt frem, og det er således ikke tatt høyde for dette i saldert budsjett. Endringene har virkning fra 1. oktober 2016 og er beregnet til å utgjøre 29 mill. kroner. Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 410 post 1 tilsvarende.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på kap. 410 post 1 med 23,1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å øke bevilgningen til styrking av domstolene med 5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 28 053 000 kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
410		Domstolene	
	1	Driftsutgifter, økes med	28 053 000
		fra kr 2 334 225 000 til kr 2 362 278 000»	

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad og fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
410		Domstolene	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 2 334 225 000 til kr 2 373 778 000»	39 553 000

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at domstolene opplever at begrensede ressurser reduserer muligheten til å yte gode tjenester til befolkningen. Dette medlem foreslår å bevilge 8 mill. kroner til de alminnelige domstolene, 8 mill. kroner til jordskiftedomstolene, 11 mill. kroner til digitalisering av de mindre tingrettene og 4 mill. kroner til Molde tinghus – til sammen 31 mill. kroner.

Dette medlem vil stanse trenden med at mindre domstoler i distriktene blir tappet for ressurser og utsettes for «sniknedleggelse». Dette medlem mener at det må være en prioritet å sette domstolene i stand til å holde måltallene for saksavvikling. For ikke å falle akterut må også de små og mellomstore domstolene bli inkludert i prosjektet «Digitale domstoler» eller inngå i et eget digitaliseringsprosjekt.

Når det gjelder Molde tinghus, viser dette medlem til at man i over 20 år har planlagt nytt tinghus i Molde for domstolene Frostating lagmannsrett, Romsdal jordskifterett og Romsdal tingrett. På grunn av manglende budsjettmidler er oppstart av tinghuset nå skrinlagt. Dette medlem viser til at behovet for nye rettslokaler er påtrengende for disse domstolene. Dette medlem mener at regjeringen bør gi en særskilt bevilling på 4 millioner kroner som tilskudd til økt husleie for nevnte domstoler.

Dette medlem forutsetter at midlene som bevilges brukes til å yte bedre tjenester til innbyggerne og at domstolene fortsetter sitt arbeid med effektivisering og avbyråkratisering.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 31 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 54 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
410		Domstolene	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 2 334 225 000 til kr 2 388 278 000»	54 053 000

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.4 Kap. 411 Domstoladministrasjonen

Post 1 Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 410 post 1

Sammendrag

Omdisponering, pensjonspremie

Det vises til omtale av justeringer av kompensasjon for betaling av pensjonspremie under kap. 61 post 1. Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 0,2 mill. kroner knyttet til kompensasjon for utgifter til pensjonspremie.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.5 Kap. 430 Kriminalomsorgen

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Omdisponering, pensjonspremie

Det vises til omtale av justeringer av kompensasjon for betaling av pensjonspremie under kap. 61 post 1. Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 2,7 mill. kroner knyttet til kompensasjon for utgifter til pensjonspremie.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet foreslår å bevilge 100 mill. kroner til å bygge ut fengselskapasiteten i Norge.

Dette medlem viser til at det er behov for både bygging av nye fengsler og rask utviding av eksisterende fengsler. Kriminalomsorgen skal i størst mulig skal grad redusere tilbakefall til kriminalitet. Da må straffegjennomføringen virke både allmennpreventivt og gjøre innsatte i stand til å bli tilbakeført til samfunnet og leve lovlydige liv etter endt soning.

Dette medlem vil særlig fremheve prosjekter i Mosjøen, på Hustad, på Slidreøya, på Ilseng, i Vik og på Sunnmøre. Dette medlem er også opptatt

av at soningsplasser skal gi innhold i soningen, muligheter for god rehabilitering og legge til rette for et lovlydig liv etter endt soning. Skogsleiren i Kleivgrend i Fyresdal har nettopp et slikt positivt innhold for de innsatte. Dette medlem ønsker at Kleivgrend skal opprettholdes.

Dette medlem viser til at Senterpartiet stemte imot at det skulle opprettes fengselsplasser for norske innsatte i Nederland. Senterpartiet ønsker å få avviklet denne avtalen snarest mulig, noe som vil frigjøre ytterligere midler til å styrke fengselskapasiteten i Norge.

Dette medlem viser til at det har vært stor vekst i byråkratiet under sittende regjering. Kontroll med utgiftene i statsforvaltningen er maktpåliggende for å sikre at skattebetalernes penger kommer folk flest til gode. Dette medlem foreslår en effektivisering av Kriminalomsorgen på 4 mill. kroner.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 96 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 93,3 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
430		Kriminalomsorgen	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 4 601 471 000 til kr 4 694 758 000»	93 287 000

Post 70 Tilskudd

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å øke bevilgningen til Kulturdråpen (tiltak for rusmisbrukere og tidligere innsatte) med 0,5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 0,5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
430		Kriminalomsorgen	
	70	Tilskudd, økes med fra kr 22 701 000 til kr 23 201 000»	500 000

3.3.4.6 Kap. 432 Kriminalomsorgens utdanningssenter (KRUS)

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Økt opptak ved Kriminalomsorgens utdanningssenter

I forbindelse med forslag om etablering av nytt fengsel i Agder er det behov for å øke klasseopptaket ved Kriminalomsorgens utdanningssenter (KRUS). Det er samlet behov for å øke klasseopptaket med fem klasser, hvorav tre klasser i 2017.

Det foreslås å øke bevilgningen under kap. 432 post 1 med 19,7 mill. kroner for å øke klasseopptaket ved KRUS med tre klasser i 2017.

Omdisponering, pensjonspremie

Det vises til omtale av justeringer av kompensasjon for betaling av pensjonspremie under kap. 61 post 1. Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 0,1 mill. kroner knyttet til kompensasjon for utgifter til pensjonspremie.

Samlet foreslås bevilgningen på kap. 432 post 1 økt med 19,6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.7 Kap. 440 Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Investering i kjøretøy og utstyr

Bevilgningen til politiet har økt betydelig i denne stortingsperioden. Samtidig er det behov for fornyelse særlig av patruljekjøretøy. Krav om responstid og utrulling av nye IKT-løsninger med mer politiarbeid på stedet gjør det viktig å ha en moderne utstyrt og velfungerende bilpark. Som ledd i gjennomføringen av nærpolitireformen i 2017 er det behov for at alle politidistrikt kan begynne å ta i bruk utstyr til operativt arbeid, herunder PC-er til bruk av politijurister og etterforskere og mobiltelefoner til polititjenestemenn.

På bakgrunn av ovennevnte foreslås det som et engangstiltak i 2017 å øke bevilgningen på kap. 440 post 1 med 100 mill. kroner til investeringer i utstyr i politidistriktene.

Anskaffelse av politihelikopter med transportkapasitet

I Prop. 1 S (2016–2017) for Justis- og beredskapsdepartementet fremgår det at det vil bli gjennomført en anskaffelsesprosess for kjøp av to nye politihelikoptre, med opsjon på et tredje helikopter. Videre fremgår det at regjeringen tar sikte på å legge frem en anbefaling om antall nye politihelikoptre og forslag til kostnadsramme i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2017. Regjeringen legger opp til å anskaffe tre nye politihelikoptre med transportkapasitet som skal leveres i løpet av 2019. Tre helikoptre vil sikre tilgjengelighet og evnen til hurtig respons for en første innsatsstyrke. Med tre politihelikoptre vil politiet få ett helikopter til søk, observasjon og overvåkning (som i dag), ett helikopter i transportkonfigurasjon primært for de nasjonale beredskapsressursene og ett helikopter forbeholdt vedlikehold, trening og sertifisering av mannskap. Tre politihelikoptre legger også til rette for å kunne flytte ett helikopter til andre deler av landet for kortere perioder. Dette vil innebære en viktig bedring av beredskapen for Norge.

Forhandlingene med mulige leverandører er i sluttfasen. Kontrakten som inngås vil pådra staten forpliktelser utover budsjettåret. Det foreslås derfor at Justis- og beredskapsdepartementet gis fullmakt til å kunne pådra staten forpliktelser utover budsjettåret, slik at samlet ramme for forpliktelser i hele avtaleperioden i kontrakten ikke overstiger 450 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak. Siden det også vil påløpe utgifter til formålet i inneværende år, foreslås det å øke bevilgningen med 18,5 mill. kroner knyttet til anskaffelsen.

Objektsikring

Eier av skjermingsverdige objekt har i henhold til sikkerhetsloven med tilhørende forskrift om objektsikkerhet plikt til å beskytte objekter gjennom iverksettelse av sikkerhetstiltak. Riksrevisjonen har i rapport om årlig revisjon og kontroll for budsjettåret 2015 fremmet kritikk av blant annet politiets manglende grunnsikring av egne skjermingsverdige objekter. Det er behov for å gjennomføre tiltak i 2017 for bedre grunnsikringen av enkelte objekter. Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen på kap. 440 post 1 med 20 mill. kroner.

Overføring av politiets lønns- og regnskapstjenester

Det er i saldert budsjett 2017 bevilget 20 mill. kroner til overføring av politiets lønn- og regnskapstjenester til Kristiansund. Regjeringen har senere besluttet at deler av lønnsoppgavene i politiet skal overføres til Direktoratet for økonomiforvaltning (DFØ) i Stavanger, tilsvarende om lag 20 årsverk. En slik overføring av oppgaver er vurdert å gi en samlet mer effektiv ressursbruk. Til dekning av ytterligere omstillingsutgifter knyttet til lønnstjenestene i politiet i 2017 foreslås det å øke bevilgningen på kap. 440 post 1 med 36,8 mill. kroner.

Dyrekriminalitet

Det er etablert to pilotprosjekter i Trondheim og Stavanger som skal arbeide for å få best mulig behandling av straffesaker som gjelder overgrep mot dyr. Det foreslås å utvide ordningen og opprette et prosjekt også i Østfold, hvor bevilgningen disponeres av Øst politidistrikt. Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen med 2 mill. kroner.

Norsk bidrag til fellesoperasjoner i Middelhavet

I saldert budsjett 2017 er det bevilget midler til et norsk bidrag til Frontex-operasjonen Triton i første halvår 2017. Norge har siden 2015 bidratt til Frontex i de to fellesoperasjonene Triton og Poseidon i Middelhavet. Formålet har vært å bistå i grensekontroll, bekjempelse av menneskesmugling og søk- og redningsoperasjoner.

Justis- og beredskapsdepartementet har etter ønske fra Frontex inngått avtale om leie av nytt skip som forlenger det norske bidraget til operasjon Triton ut 2017. Forlengelsen av bidraget medfører merutgifter under politiet på 93 mill. kroner, og det foreslås å øke bevilgningen tilsvarende.

Det norske bidraget til operasjon Poseidon avvikles våren 2017, som lagt til grunn for bevilgningen i saldert budsjett.

Frontex refunderer driftsutgiftene til fartøyet som deltar i operasjon Triton, og deler av utgiftene til den operative besetningen. Forlengelsen av bidraget medfører derfor økte refusjonsinntekter, jf. omtale under kap. 3440 post 2.

Førstelinjearbeid i familieinnvandringssaker

Asyltilstrømningen i 2015 har generert flere oppgaver for politiets førstelinje i utlendingsforvaltningen, særlig knyttet til intervju i familieinnvandringssaker. For å kunne redusere antall restanser og ventetiden i slike saker, er det behov for en midlertidig økning i bemanningen. Det foreslås at det ansettes 28 årsverk midlertidig med virkning fra 1. september 2017 og ut 2018. Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 440 post 1 med 9,6 mill. kroner.

Avvikling av personalbarnehage

Det er besluttet at personalbarnehagen tilknyttet Oslo politidistrikt skal avvikles per 30. juni 2017. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen på posten med 3,1 mill. kroner.

Justering av kompensasjon for betaling av pensjonspremie

Det vises til omtale av justeringer av kompensasjon for betaling av pensjonspremie under kap. 61 post 1. Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 9,4 mill. kroner knyttet til kompensasjon for utgifter til pensjonspremie.

Omdisponering PST-enhet

Som følge av strukturendringene i nærpolitireformen skal PST-enheten i tidligere Asker og Bærum politidistrikt overføres til den sentrale enheten i PST. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen med 3,8 mill. kroner mot tilsvarende økning på kap. 444 post 1.

Oppsummering

Samlet foreslås bevilgningen på kap. 440 post 1 økt med 263,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag til romertallsvedtak, jf. forslag til vedtak XI under kapittel 6 Komiteens tilråding.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å øke bevilgningen til trygghet for barn, styrking av politiets kapasitet og kompetanse til etterforskning i saker som gjelder vold og overgrep mot barn, med 10 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 273 534 000 kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 16 710 504 000 til kr 16 984 038 000»	273 534 000

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad og fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 16 710 504 000 til kr 17 006 038 000»	295 534 000

Komiteens medlem fra Senterpartiet foreslår å øke bevilgningen til politidistriktene med 100 mill. kroner. Dette medlem viser til at det fra flere politidistrikter har kommet varsel om at det ikke er tilstrekkelige midler til å drive forebyggende arbeid, etterforskning og å opprettholde beredskapen. Lensmannskontorene må settes i stand til å ha en bemanning som gjør at de er synlige og tilstedeværende i lokalsamfunnene.

Dette medlem foreslår også å øke bevilgningene til grensekontroll med 50 mill. kroner.

Dette medlem vil styrke barnehusene og foreslår på den bakgrunn å øke bevilgningen til barnehusene med 15 mill. kroner. Denne ekstrabevilgningen skal blant annet brukes til å opprette en satellitt i Førde.

Dette medlem foreslår også å øke bevilgningene mot overgrep mot barn med 10 mill. kroner og viser her til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017.

Dette medlem mener at kampen for trygge og gode arbeidsforhold for norske arbeidsfolk ikke prioriteres høyt nok av regjeringen. Senterpartiet foreslår en tiltakspakke mot arbeidslivskriminalitet i sitt alternative RNB. Som del av denne pakken foreslås en bevilgning på 10 mill. kroner til politiet.

Dette medlem viser til at Senterpartiet ønsket en annen type politireform enn det stortingsflertallet gikk inn for og foreslår å redusere bevilgningen til omstillingsmidler med 30 mill. kroner. Med Senterpartiets modell vil ikke behovet for omstillingsmidler være så stort. Dette medlem viser til at 122 lensmannskontor er vedtatt nedlagt. Senterpartiet vil arbeide for å opprettholde lensmannskontor i de kommunene som ønsker dette.

Dette medlem ser med bekymring på den økende veksten i Politidirektoratet, både når det gjelder ansatte og budsjettmidler, og mener at disse pengene heller bør gå til operativt politiarbeid i politidistriktene. Dette medlem er også bekymret for at regjeringen prioriterer å øke byråkratiet og statsforvaltningen i hovedstaden på bekostning av tjenester ute der folk bor. Dette medlem viser til at veksten i Politidirektoratet har skjedd parallelt med økende konsulentbruk. På denne bakgrunn foreslår dette medlem å redusere bevilgningen til Politidirektoratet med 40 mill. kroner.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 115 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 378,5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 16 710 504 000 til kr 17 089 038 000»	378 534 000

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til merknadene under kap. 490 i forbindelse med forslag om å ta i mot flere flyktninger.

Dette medlem viser til at Norge har bidratt til Frontex gjennom to operasjoner, Triton og Poseidon, i Middelhavet, som har bidratt i søk- og redningsoperasjoner på havet. Innsatsen i disse operasjonene har ført til at mange har blitt reddet fra å drukne på fluktveien til Europa. I 2016 ble det registrert flere enn 5 000 druknede, en økning på 35 pst. fra 2015 ifølge International Organization for Migration. Dette gjør 2016 til det dødeligste året i Middelhavet. Tallene er også bekreftet av FNs høykommissær for flyktninger. Så langt i 2017 er tallene beregnet til 1 340. Det er et stort behov for å fortsette redningsoperasjoner i Middelhavet. Dette medlem mener derfor at dette ikke er tidspunktet for å avvikle Norges innsats i dette området. Dette medlem vil derfor fremme forslag om å forlenge også operasjon Poseidon ut 2017.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 92,05 mill. kroner, tilsvarende en økning på 355,584 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 16 710 504 000 til kr 17 066 088 000»	355 584 000

Post 70 Tilskudd

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å øke bevilgningen til beredskapssenter Rygge forstudiet med 0,3 mill. kroner og 2,8 mill. kroner til beredskapssenter Rygge skytebane, til sammen en økning på 3,1 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 3,1 mill kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	
	70	Tilskudd, økes med fra kr 82 080 000 til kr 85 180 000»	3 100 000

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å bevilge 0,3 mill. kroner til en forstudie av beredskapssenterkapasiteter på Rygge, 2,8 mill. kroner til skytebane samme sted og dessuten å redusere bevilgningen til EØS-prosjekter med 2 mill. kroner.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 1,1 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 1,1 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	
	70	Tilskudd, økes med fra kr 82 080 000 til kr 83 180 000»	1 100 000

3.3.4.8 Kap. 3440 Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten

Post 2 Refusjoner mv.

Sammendrag

Det vises til omtale av forlenget norsk deltagelse i Frontex-operasjonen Triton under kap. 440 post 1. Frontex refunderer driftsutgiftene til fartøyet og deler av utgiftene til den operative besetningen. Ved vi-

dereføring av det norske bidraget anslås refusjonene å øke med 40 mill. kroner. Det foreslås å øke bevilgningen på posten med dette beløpet.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 5 Personalbarnehage

Sammendrag

Avvikling av personalbarnehage

Bevilgningen gjelder inntekter fra politiets personalbarnehage. Det vises til omtale om avvikling av personalbarnehage tilknyttet Oslo politidistrikt under kap. 440 post 1. Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 3,1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 6 Gebyr – utlendingssaker

Sammendrag

Bevilgningen på posten gjelder gebyr i forbindelse med søknad om statsborgerskap, familieinnvandring og arbeids-, bosettings- og utdanningstillatelser. Oppdaterte prognoser tilsier at gebyrinntektene ved utlendingssaker blir noe høyere enn lagt til grunn i saldert budsjett. Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 3440 post 6 med 5,8 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.9 Kap. 442 Politihøgskolen

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Omdisponering, pensjonspremie

Det vises til omtale av justeringer av kompensasjon for betaling av pensjonspremie under kap. 61 post 1. Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 36,8 mill. kroner knyttet til kompensasjon for utgifter til pensjonspremie.

Sæter øvingsområde

Det foreslås å øke bevilgningen med 3 mill. kroner til engangsinvesteringer knyttet til øvings- og treningsvirksomhet ved Politihøgskolens utdanningssenter på Sæter gård ved Kongsvinger.

Oppsummering

Samlet foreslås bevilgningen på kap. 442 post 1 økt med 39,8 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.10 Kap. 444 Politiets sikkerhetstjeneste (PST)

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Omdisponering, pensjonspremie

Det vises til omtale av justeringer av kompensasjon for betaling av pensjonspremie under kap. 61 post 1. Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 3,1 mill. kroner knyttet til kompensasjon for utgifter til pensjonspremie.

Omdisponering, PST-enhet

Som følge av strukturendringene i nærpolitireformen skal PST-enheten i tidligere Asker og Bærum politidistrikt overføres til den sentrale enheten i PST. Det foreslås derfor å øke bevilgningen med 3,8 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon på kap. 440 post 1.

Oppsummering

Samlet foreslås bevilgningen på kap. 444 post 1 økt med 6,9 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til merknader under kap. 490, og foreslår å øke bevilgningen med 14,1 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 21 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
444		Politiets sikkerhetstjeneste (PST)	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 890 524 000 til kr 911 524 000»	21 000 000

3.3.4.11 Kap. 445 Den høyere påtalemyndighet

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Omdisponering, pensjonspremie

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 0,3 mill. kroner knyttet til kompensasjon for utgifter til pensjonspremie, jf. omtale under kap. 61 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.12 Kap. 448 Grensekommissæren

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Omdisponering, pensjonspremie

Det vises til omtale av justeringer av kompensasjon for betaling av pensjonspremie under kap. 61 post 1. Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 0,3 mill. kroner knyttet til kompensasjon for utgifter til pensjonspremie.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.13 Kap. 451 Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Omdisponering, Program for forbedring av nødmeldetjenesten

Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 451 post 1 med 1,7 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon av bevilgningen på kap. 455 post 1. Omposteringen gjelder overføring av to stillinger knyttet til Program for forbedring av nødmeldetjenesten fra Redningstjenesten til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.

Bistandsanmodning fra politiet til Sivilforsvaret i forbindelse med sykkel-VM 2017

Sivilforsvaret har mottatt bistandsanmodning fra Vest politidistrikt i forbindelse med sykkel-VM 2017, som arrangeres i Bergen i tidsrommet 16.–24. september 2017. Sykkel-VM vil bli et av de største idrettsarrangement som er avviklet i Norge. På grunn av arrangementets kompleksitet ønsker politiet og andre samarbeidende aktører at beredskapen i regionen skal være forsterket i perioden, og Sivilforsvaret er en statlig forsterkningsressurs som kan bistå nødetatene. Sivilforsvaret vil ha merutgifter til bistanden i forbindelse med arrangementet. På bakgrunn av dette foreslås det å øke bevilgningen på kap. 451 post 1 med 2,5 mill. kroner.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på kap. 451 post 1 med 4,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å øke bevilgningen til DSB til sikkerhet og beredskap med 5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 9,2 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
451		Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 746 332 000 til kr 755 532 000»	9 200 000

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til den kritiske situasjonen i DSB og mener at etaten må få tilstrekkelige ressurser til å kunne utføre sitt samfunnsoppdrag. Dette medlem vil særlig understreke viktigheten av å opprettholde skogbrannberedskapskapasitetene.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 10 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 14,2 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
451		Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 746 332 000 til kr 760 532 000»	14 200 000

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti slutter seg til regjeringens forslag.

Post 70 Overføringer til private

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å øke bevilgningene til beredskapssenter Rygge drift med 2 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 2 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
451		Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap	
	70	Overføringer til private, økes med	2 000 000
		fra kr 6 338 000 til kr 8 338 000»	

3.3.4.14 Kap. 452 Sentral krisehåndtering

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

I forbindelse med nysalderingen for 2016 ble bevilgningen på posten redusert som følge av overføring av en stilling fra Krisestøtteenheten til Justis- og beredskapsdepartementet knyttet til arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap, tilsvarende 0,1 mill. kroner. Helårsvirkningen av stillingen er beregnet til 1,0 mill. kroner.

Det foreslås derfor å redusere bevilgningen på kap. 452 post 1 med 1,0 mill. kroner mot en tilsvarende økning av bevilgningen på kap. 400 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.15 Kap. 454 Redningshelikoptertjenesten

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Sammendrag

Det er inngått kontrakt for anskaffelse av 16 nye redningshelikoptre til erstatning for dagens Sea King. Forsinkelser i utvikling og testing av nye systemer har medført at de første helikoptrene planlegges levert i løpet av sommeren 2017. Tidligere var tidspunktet for dette anslått til april 2017. Helikoptrene skal igjennom et innfasingsprogram i Forsvaret før første helikopter settes i drift i løpet av 2018. De nye redningshelikoptrene er planlagt innfaset innen 2020.

Bevilgningen til redningshelikoptertjenesten foreslås redusert med til sammen 301,9 mill. kroner i forbindelse med faseforskyvning av utgifter og reduserte utgifter som følge av valutakursendringer.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.16 Kap. 455 Redningstjenesten

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Omdisponering, program for forbedring av nødmeldetjenesten

Det vises til omtale av Program for forbedring av nødmeldetjenesten under kap. 451 post 1. Det foreslås å redusere bevilgningen på kap. 455 post 1 med 1,7 mill. kroner.

Omdisponering, pensjonspremie

Det vises til omtale av justeringer av kompensasjon for betaling av pensjonspremie under kap. 61 post 1. Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 0,7 mill. kroner knyttet til kompensasjon for utgifter til pensjonspremie.

Oppsummering

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på kap. 455 post 1 med 1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.17 Kap. 456 Direktoratet for nødkommunikasjon

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Endringer i Nødnett-prosjektet

Utgiftene til utbyggingen av Nødnett øker med 27 mill. kroner som følge av faseforskyvning av utgifter. Videre medfører økt kundemasse for driftsorganisasjonen for support og drift av kommunikasjonssentraler og radioterminaler til brukerne økte utgifter på om lag 1 mill. kroner. Videre foreslås det å redusere bevilgningen med 20 mill. kroner mot en tilsvarende økning av bevilgningen under post 45. En større andel av styringsrammen vil gå til investerin-

ger samtidig som utgifter til driftsrelaterte utgifter vil bli redusert. Samlet foreslås det å øke bevilgningen med 8 mill. kroner knyttet endringer i Nødnett-prosjektet.

Omdisponering, pensjonspremie

Det vises til omtale av justeringer av kompensasjon for betaling av pensjonspremie under kap. 61 post 1. Det foreslås å redusere bevilgningen med 0,8 mill. kroner knyttet til kompensasjon for utgifter til pensjonspremie.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på kap. 456 post 1 med 7,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 22 Spesielle driftsutgifter – tjenester og produkter

Sammendrag

Utgiftene til linjeleie til kommunikasjonssentraler og tredjelinje support av kommunikasjonssentraler har økt. Videre øker drifts- og vedlikeholdsutgifter som følge av tilleggsbestillinger fra brukere av Nødnett. Samlet foreslås det å øke bevilgningen med 10 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Sammendrag

Økt omfang av tilleggskjøp fra brukere av Nødnett medfører økte utgifter på 72,9 mill. kroner. Videre medfører faseforskyvninger økte utgifter i 2017 på 9,8 mill. kroner. Som følge av endrede investeringsmilepæler i utbyggingen av Nødnett øker utgiftene med 52 mill. kroner. Det foreslås også å øke bevilgningen med 5 mill. kroner for å forbedre sikkerheten i Nødnett. Det er behov for å benytte en større del av styringsrammen til investeringer enn det som tidligere er lagt til grunn. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på kap. 456 post 45 med 20 mill. kroner, mot en tilsvarende reduksjon av driftsbevilgningen på kap. 456 post 1, jf. omtale under post 1. Samlet foreslås det å øke bevilgningen på kap. 456 post 45 med 159,7 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.18 Kap. 3456 Direktoratet for nødkommunikasjon

Post 2 Refusjoner driftsutgifter

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen med 0,8 mill. kroner, jf. omtale under kap. 456 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 3 Refusjoner spesielle driftsutgifter – tjenester og produkter

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen med 9,9 mill. kroner, jf. omtale under kap. 456 post 22.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 4 Refusjoner større utstyrsanskaffelser og vedlikehold

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen med 82,7 mill. kroner knyttet til økt omfang av tilleggsbestillinger fra brukere av Nødnett og faseforskyvning av utgifter og inntekter, jf. omtale under post 45.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.19 Kap. 467 Norsk Lovtidend

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Anslagsendring

Antallet lov- og forskriftsendringer på Lovdatas hjemmesider har økt de siste årene som følge av tilpassing til EØS-regelverk og økt regelverkproduksjon.

Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen på kap. 467 post 1 med 0,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.20 Kap. 469 Vergemålsordningen

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Ompostering, forenklet pensjonspremiemodell

Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 469 post 1 med 17,7 mill. kroner, mot en tilsvarende reduksjon på kap. 525 Fylkesmannsembetene, post 1 Driftsutgifter. Omposteringen gjelder pensjonsutgifter og skal gi en mer korrekt fremstilling av utgifter under fylkesmennene.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.21 Kap. 472 Voldsoffererstatning og rådgiving for kriminalitetsofre

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Omdisponering, pensjonspremie

Det vises til omtale av justeringer av kompensasjon for betaling av pensjonspremie under kap. 61 post 1. Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 0,1 mill. kroner knyttet til kompensasjon for utgifter til pensjonspremie.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 70 Erstatning til voldsofre, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten gjelder utgifter til erstatning i saker etter voldsoffererstatningsloven. På bakgrunn av oppdaterte prognoser for forventet antall saker i 2017 og gjennomsnittlig utbetaling i sakene, foreslås det å øke bevilgningen på posten med 52 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.22 Kap. 474 Konfliktråd

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Omdisponering, pensjonspremie

Det vises til omtale av justeringer av kompensasjon for betaling av pensjonspremie under kap. 61 post 1. Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 0,1 mill. kroner knyttet til kompensasjon for utgifter til pensjonspremie.

Omdisponering

Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 474 post 1 med 0,6 mill. kroner, mot en tilsvarende reduksjon på kap. 400 post 1, jf. omtale under kap. 400 post 1.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på kap. 474 post 1 med 0,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.23 Kap. 480 Svalbardbudsjettet

Post 50 Tilskudd

Sammendrag

I Prop. 1 S (2016–2017) for Justis- og beredskapsdepartementet fremgår det at «Regjeringen foreslår å øke bevilgningen til Sysselmannen med syv mill. kroner i 2017. Formålet er å styrke Sysselmannens politiavdeling med tre stillinger for bl.a. å øke kontroll og tilstedeværelse ved Svalbard Lufthavn.»

For å bedre kontrollen ved flyplassen i Longyearbyen ønsker regjeringen å bruke deler av bevilgningen til andre relevante tiltak som er nødvendig for økt kontroll og tilstedeværelse på flyplassen i Longyearbyen enn det som fremgikk av Prop. 1 S (2016–2017). Dette gjelder blant annet ombygging av Svalbard Lufthavn, innkjøp av utstyr mv. Regjeringen legger derfor opp til at bevilgningen også kan brukes av Sysselmannen til andre tiltak som øker kontrollen og nærværet på Svalbard.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

3.3.4.24 Kap. 490 Utlendingsdirektoratet

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen på posten gjelder utgifter til drift av Utlendingsdirektoratet (UDI).

Saksbehandlingskapasitet UDI

Etter at statsbudsjettet for 2017 ble lagt frem, har ankomstene av asylsøkere til Norge holdt seg lave. På denne bakgrunn har UDI planlagt for et lavere antall saksbehandlerårsverk enn lagt til grunn i saldert budsjett. Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 17,8 mill. kroner som følge av dette.

UDI skal bygge ned restansene i asylsaker og oppholdssaker til et effektivt nivå i 2017. Bevilgningsendringen som foreslås legger til grunn en

prognose på 8 250 asylsøkere i 2017, hvorav 1 250 er relokaliserte gjennom EUs relokaliseringsordning. Dersom antallet asylsøkere i 2017 blir lavere enn prognosen tilsier, vil UDI kunne øke innsatsen knyttet til tilbakekallsaker ytterligere. Videre bistår UDI utenriksstasjonene og politiet i behandling av oppholdssaker.

Omdisponering, pensjonspremie

Det vises til omtale av justeringer av kompensasjon for betaling av pensjonspremie under kap. 61 post 1. Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 4,8 mill. kroner knyttet til kompensasjon for utgifter til pensjonspremie.

Økt bidrag til European Asylum Support Office (EASO)

Kontingenten for norsk deltagelse i det europeiske asylstøttekontoret EASO er økt med 7,1 mill. kroner sammenlignet med anslaget som ligger til grunn i saldert budsjett 2017, til totalt 14,1 mill. kroner. Det foreslås at bevilgningen på posten økes med 7,1 mill. kroner.

Oppsummering

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på kap. 490 post 1 med 15,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at kommuner som aksepterte å bosette enslige mindreårige asylsøkere etter påtrykk fra statlig myndighet straffes fordi plassene ikke tas i bruk. KS har tatt saken opp med Stortinget og mener det bør settes av ca. 50 mill. kroner for å kompensere kommunene. Dette er utgifter som både er knyttet til etablering av mottaksplasser og til å ansette personell som skulle sikre en forsvarlig drift. Dette medlem foreslår at det etableres en kompensasjonsordning innenfor UDIs budsjett for kommuner som har etablert mottak av enslige mindreårige asylsøkere som ikke er tatt i bruk.

Dette medlem mener at kampen for trygge og gode arbeidsforhold for norske arbeidsfolk ikke prioriteres høyt nok av regjeringen. Senterpartiet foreslår en tiltakspakke mot arbeidslivskriminalitet i sitt alternative RNB. Som del av denne pakken foreslås en bevilgning på 10 mill. kroner til UDI.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 10 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 5,5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
490		Utlendingsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	5 500 000
		fra kr 1 187 762 000 til kr 1 182 262 000»	

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti peker på at selv om det er få mennesker som kommer hit som asylsøkere nå, så er flyktningkrisen i verden, Syria og Hellas på ingen måte over. Det er minst like stort behov som før, særlig for å hente ut flere som sitter i flyktningleirer både i Europa og i andre deler av verden. FN melder at kun 10 pst. av anmodningene om gjenbosetting er besvart og at 90 pst. av behovet er udekket. Når svært få flyktninger tar seg frem til Norge nå, har det sin årsak i massive tiltak for å hindre dem i å passere grensene inn i Europa, og at Norge nå har så ekstrem returpolitikk at andre europeiske land ikke bruker sin rett til Dublinretur til Norge fordi de anser at Norge bryter menneskerettighetene.

Antallet som har kommet til har ikke vært lavere siden 1997. I 2016 søkte 3 460 personer om beskyttelse. I år ser det ut til at denne trenden fortsetter med kun 1 593 asylsøknader på de fire første månedene.

Dette medlem viser til at Norge har kapasitet til å ta imot flere siden ankomsten av asylsøkere er så lav. Det vises i den sammenheng til at FNs høykommissær for flyktninger har bedt om en økning i antall kvoteflyktninger. Flere organisasjoner, herunder Norsk Organisasjon for Asylsøkere, har også bedt om at Norge tar imot flere syriske flyktninger fra Hellas gjennom relokaliseringsprogrammet.

Dette medlem mener også at Norge ved utvelgelse av kvoteflyktninger skal følge FNs anbefalinger, i tillegg til å ta hensyn til dem som fra før har familie i Norge.

Dette medlem vil derfor fremme forslag om at ekstra personer som relokaliseres fra Hellas økes med 500, fra 1 500 til 2 000. I tillegg foreslår dette medlem å øke antall overføringsflyktninger (kvoteflyktninger) slik at Norge i løpet av 2017 vil motta 1 500 mennesker i tillegg til syriske flyktninger.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 28,95 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 13,5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
490		Utlendingsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, økes med	13 450 000
		fra kr 1 187 762 000 til kr 1 201 212 000»	

Post 21 Spesielle driftsutgifter, asylmottak

Sammendrag

Bevilgningen på posten gjelder statens utgifter til drift av asylmottak.

Reduserte utgifter til innkvartering av asylsøkere

Anslag for gjennomsnittlig antall beboere i mottak er redusert sammenlignet med saldert budsjett 2017. Dette skyldes hovedsakelig en lavere prognose for antall asylsøkere i 2017. Bosetting av enslige mindreårige med begrenset tillatelse i påvente av dokumentert identitet bidrar også til å redusere belegget i mottakene, jf. omtale under kap. 496 post 61. Videre er utgiftene til Ankomstsenter Østfold redusert, hovedsakelig som følge av reforhandling av avtaler. Bevilgningen foreslås på denne bakgrunn redusert med 401,6 mill. kroner.

Dersom asylankomstene viser seg å bli lavere enn gjeldende ankomstprognose på 8 250 tilsier, vil UDI av hensyn til kostnadseffektivitet kunne redusere mottakskapasiteten utover det som her legges til grunn.

Tiltak for å bedre situasjonen for enslige mindreårige i asylmottak

Den senere tiden er det meldt om økt uro blant beboere i mottak for enslige mindreårige asylsøkere (EMA). Situasjonen på flere mottak beskrives som alvorlig. Blant årsakene er lang botid og at mange beboere har fått oppholdstillatelser med begrensninger. Regjeringen foreslår at det iverksettes tiltak for å bedre situasjonen for enslige mindreårige i mottak. Forslaget gir blant annet rom for at de regionale ressurssentrene om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging (RVTS) kan bidra til kompetanseheving blant ansatte i mottak. Forslaget skal bidra til å redusere traumerelaterte psykiske plager hos beboere i EMA-mottak.

De reduserte ankomstene har bidratt til at belegget i EMA-mottakene er betydelig redusert. Dette tilsier at mange mottak nå skal legges ned. Nedleggelse av mottak medfører at gjenværende beboere flyttes over til andre mottak. Slike flyttinger utløser ofte utrygghet og uro blant barna. Regjeringen foreslår derfor å redusere nedleggelsestakten av mottak noe, slik at antall flyttinger for den enkelte kan reduseres. UDI tilpasser nedleggelsestakten innenfor det den foreslåtte bevilgningsøkningen gir rom for.

Det foreslås å bevilge til sammen 20 mill. kroner til kompetanseheving, arbeid mot psykiske plager og redusert nedleggelsestakt av mottak for enslige mindreårige asylsøkere i 2017.

Endret bruk av bevilgning

I saldert budsjett 2017 er det bevilget 10,9 mill. kroner til gjennomføring av dialoggrupper mot vold i asylmottak. Reduksjon i prognosen for beboere i mottak medfører at behovet for dialoggrupper er redusert. Samtidig er behovet for botiltak for enslige mindreårige asylsøkere i mottak økt, jf. omtale ovenfor. Det legges derfor opp til at 1,8 mill. kroner av bevilgningen til dialoggrupper mot vold i mottak i stedet benyttes til tiltak for enslige mindreårige i mottak.

Oppsummering

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på kap. 490 post 21 med 381,6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til merknadene under post 1 og foreslår å øke bevilgningen med 46,2 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 335,385 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
490		Utlendingsdirektoratet	
	21	Spesielle driftsutgifter, asylmottak, reduseres med	335 385 000
		fra kr 2 200 405 000 til kr 1 865 020 000»	

Post 22 Spesielle driftsutgifter, tolk og oversettelse

Sammendrag

På bakgrunn av lavere prognoser for innkomne asylsaker vil UDI fatte færre asylvedtak enn lagt til grunn i saldert budsjett 2017. Dette medfører reduserte utgifter til tolk og oversettelse i forbindelse med asylintervju og ankomstsamtale. På bakgrunn av dette foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 41,7 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til merknadene under post 1 og foreslår å øke bevilgningen med 3,5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 38,2 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
490		Utlendingsdirektoratet	
	22	Spesielle driftsutgifter, tolk og oversettelse, reduseres med	38 200 000
		fra kr 62 006 000 til kr 23 806 000»	

Post 60 Tilskudd til vertskommuner for asylmottak

Sammendrag

Vertskommunetilskuddet skal dekke kommunale utgifter til helse, barnevern, tolk og administrasjon i forbindelse med drift av asylmottak i kommunen.

Behovet for mottaksplasser er redusert sammenlignet med saldert budsjett 2017. Dette skyldes hovedsakelig en lavere prognose for antall asylsøkere og forslaget om fremskyndet bosetting av enslige mindreårige. Prognosen for alternative mottaksplasseringer (AMOT) ble satt for lavt i saldert budsjett, som isolert sett medfører at utgiftsanslaget øker. Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på kap. 490 post 60 med 3,1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til merknadene under post 1 og foreslår å øke bevilgningen med 4,9 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 1,7 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
490		Utlendingsdirektoratet	
	60	Tilskudd til vertskommuner for asylmottak, økes med	1 778 000
		fra kr 230 469 000 til kr 232 247 000»	

Post 70 Stønader til beboere i asylmottak

Sammendrag

Bevilgningen på posten skal dekke utgifter til økonomiske ytelser til beboere i asylmottak og andre nødvendige ytelser.

Reduserte stønadsutbetalinger

Færre beboere i mottak medfører at utgiftene til stønader reduseres. Dette skyldes nedjustert ankomstprognose for asylsøkere og forslaget om fremskyndet bosetting av enslige mindreårige. Samtidig er det anslått at utbetaling av ekstra ytelser til å dekke blant annet egenandel og reiseutgifter i forbindelse med medisinsk behandling vil bli høyere enn lagt til grunn i saldert budsjett 2017. Samlet reduseres bevilgningsbehovet med om lag 10 mill. kroner.

Innkjøp av utstyr til asylsøkere

I tillegg til økonomiske ytelser mottar asylsøkere klær og annet utstyr i ankomstfasen. Mot slutten av 2015 ble det inngått avtaler om innkjøp av klær basert på prognosen for asylankomster som da forelå for 2016. Lave asylankomsttall i 2016 medførte at det faktiske behovet ble lavere enn antatt.

UDI vil inngå et forlik med klesleverandør om oppkjøp av restlageret av klær. Avtalen innebærer at UDI kjøper inn lageret til kostpris på til sammen 46,5 mill. kroner. Dette er om lag 35 mill. kroner lavere enn prisen i henhold til opprinnelig avtale. Avtalen innebærer at det ikke vil være behov for innkjøp av klær til nyankomne asylsøkere de nærmeste årene, med unntak av eventuelle suppleringsinnkjøp.

UDI forskuddsutbetalte deler av beløpet til leverandør i 2016, og i saldert budsjett 2017 er det tatt

høyde for innkjøp av klær og utstyr til asylsøkere som ankommer i 2017. Det er behov for å øke bevilgningen på posten med 15 mill. kroner for å kunne kjøpe inn resterende varelager.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på kap. 490 post 70 med 5,1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til merknadene under post 1 og foreslår å øke bevilgningen med 12,15 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 17,21 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
490		Utlendingsdirektoratet	
	70	Stønader til beboere i asylmottak, økes med	17 210 000
		fra kr 308 350 000 til kr 325 560 000»	

Post 71 Tilskudd til aktivitetstilbud for barn i asylmottak

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å øke bevilgingen til å gjenåpne Aupair-senteret med 1,5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 1,5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
490		Utlendingsdirektoratet	
	71	Tilskudd til aktivitetstilbud for barn i asylmottak, økes med	1 500 000
		fra kr 31 046 000 til kr 32 546 000»	

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at Au pair-senteret er et viktig tilbud og vil gjenåpne dette. På denne bakgrunn foreslås det å øke bevilgningen med 2 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 2 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
490		Utlendingsdirektoratet	
	71	Tilskudd til aktivitetstilbud for barn i asylmottak, økes med	2 000 000
		fra kr 31 046 000 til kr 33 046 000»	

Post 72 Retur av asylsøkere med avslag og tilbakevending for flyktninger

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at rask retur av asylsøkere er viktig for å motvirke utnytting, menneskehandel og kriminalitet og at det dessuten vil ha en signaleffekt som kan begrense tilstrømningen av nye asylsøkere uten rett til asyl. Rask retur av asylsøkere med avslag og tilrettelegging for frivillig tilbakevending kan også bidra til å legge et bedre grunnlag for integrering for dem som har fått innvilget asyl og ikke ønsker å returnere til opprinnelseslandet.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 50 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 50 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
490		Utlendingsdirektoratet	
	72	Retur av asylsøkere med avslag og tilbakevending for flyktninger, *overslagsbevilgning*, økes med	50 000 000
		fra kr 101 117 000 til kr 151 117 000»	

Retur av asylsøkere

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at over flere år har regjerin-

gen ensidig satset på tvangsretur på bekostning av assistert retur, selv om både utlendingsloven og regjeringens returstrategi slår fast at assistert frivillig retur skal prioriteres. Samtidig bevilges det store summer til tvangsretur.

Dette medlem viser til at i 2017 har midler til informasjon og returveiledning fra frivillige organisasjoner blitt kuttet med 2 mill. kroner. Justisdepartementet/UDI har også brukt lang tid på å gjøre midlene tilgjengelige, og verken en tilskuddsordning eller et anbud for 2017 er ennå på plass. En stor del av året går dermed uten at tildelinger kan tas i bruk. I tillegg er returprogrammet for Etiopia nylig suspendert, og blir muligens avviklet.

Dette medlem viser til at måltallene for tvangsretur av asylsøkere er fortsatt svært høye, og speiler ikke de lave asylankomstene i 2016 og 2017. Politiet påpeker at måltallene er for høye sammenholdt med de reelle mulighetene til å få tvangsreturnert asylsøkere med avslag. Dette medlem mener det er stort behov for å:

– Styrke realitetsorientering og veiledning fra uavhengige aktører til asylsøkere med avslag.
– Styrke utlendingsforvaltningens arbeid med vedtakssamtaler i begge instanser og styrke returarbeid i mottak.
– Opprette flere returprogram for assistert retur og øke returstøtten.

Dette medlem foreslår på denne bakgrunn å omdisponere 10 mill. kroner fra tvangsretur til frivillig retur, og foreslår å øke bevilgningen med 10 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 10 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
490		Utlendingsdirektoratet	
	72	Retur av asylsøkere med avslag og tilbakevending for flyktninger, *overslagsbevilgning*, økes med	10 000 000
		fra kr 101 117 000 til kr 111 117 000»	

Post 73 Beskyttelse til flyktninger utenfor Norge mv., støttetiltak, *kan nyttes under kap. 496 post 60*

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til merknadene under post 1 og foreslår å øke bevilgningen med 9,9 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 9,9 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
490		Utlendingsdirektoratet	
	73	Beskyttelse til flyktninger utenfor Norge mv., støttetiltak, *kan nyttes under kap. 496 post 60*, økes med	9 900 000
		fra kr 20 997 000 til kr 30 897 000»	

Post 75 Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen gjelder reiseutgifter for overføringsflyktninger og flyktninger som vender tilbake til hjemlandet.

Kostnader per reise antas å bli lavere enn lagt til grunn i saldert budsjett 2017. Det foreslås å redusere bevilgningen på kap. 490 post 75 med 0,1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til merknadene under post 1 og foreslår å øke bevilgningen med 2,7 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 2,591 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
490		Utlendingsdirektoratet	
	75	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, *kan overføres*, økes med	2 591 000
		fra kr 15 623 000 til kr 18 214 000»	

3.3.4.25 Kap. 3490 Utlendingsdirektoratet

Post 3 Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, ODA-godkjente utgifter

Sammendrag

Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet kan i henhold til OECD/DACs statistikkdirektiver godkjennes som offisiell utviklingshjelp (ODA). Inntektene på kap. 3490 post 3 motsvares av utgifter under Utenriksdepartementets kap. 167 post 21. På bakgrunn av oppdaterte prognoser foreslås det å redusere bevilgningen på kap. 3490 post 3 med 0,2 mill. kroner, jf. omtale under kap. 490 post 75.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til merknadene under kap. 490 post 1 og kap. 167 og foreslår å øke bevilgningen med 2,85 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 2,602 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
3490		Utlendingsdirektoratet	
	3	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, ODA-godkjente utgifter, økes med	2 602 000
		fra kr 17 562 000 til kr 20 164 000»	

Post 4 Asylmottak, ODA-godkjente utgifter

Sammendrag

Visse innenlandske utgifter knyttet til mottak av asylsøkere og flyktninger kan i henhold til OECD/DACs statistikkdirektiver godkjennes som offisiell utviklingshjelp (ODA). Inntektene på kap. 3490 post 4 motsvares av utgifter på Utenriksdepartementets kap. 167 post 21. På bakgrunn av forslag om utgiftsendringer under kap. 490 post 21, post 60 og post 70 foreslås det å redusere bevilgningen på kap. 3490 post 4 med 183,7 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til merknadene under kap. 490 post 1 og kap. 167 og foreslår å øke bevilgningen med 31,4 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 152,261 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
3490		Utlendingsdirektoratet	
	4	Asylmottak, ODA-godkjente utgifter, reduseres med	152 261 000
		fra kr 1 374 310 000 til kr 1 222 049 000»	

Post 6 Beskyttelse til flyktninger utenfor Norge mv., ODA-godkjente utgifter

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til merknadene under kap. 490 post 1 og kap. 167 og foreslår å øke bevilgningen med 9,9 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 9,9 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
3490		Utlendingsdirektoratet	
	6	Beskyttelse til flyktninger utenfor Norge mv., ODA-godkjente utgifter, økes med	9 900 000
		fra kr 20 997 000 til kr 30 897 000»	

3.3.4.26 Kap. 491 Utlendingsnemnda

Post 1 Driftsutgifter, kan nyttes under post 21

Sammendrag

Omdisponering, pensjonspremie

Det vises til omtale av justeringer av kompensasjon for betaling av pensjonspremie under kap. 61 post 1. Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 0,4 mill. kroner knyttet til kompensasjon for utgifter til pensjonspremie.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.27 Kap. 495 Integrerings- og mangfoldsdirektoratet

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Omdisponering, pensjonspremie

Det vises til omtale av justeringer av kompensasjon for betaling av pensjonspremie under kap. 61 post 1. Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 0,2 mill. kroner knyttet til kompensasjon for utgifter til pensjonspremie.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til merknadene under kap. 490 post 1 og foreslår å øke bevilgningen med 14,1 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 13,9 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
495		Integrerings- og mangfoldsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 262 727 000 til kr 276 627 000»	13 900 000

3.3.4.28 Kap. 496 Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kunnskapsutvikling, kan overføres

Sammendrag

Det foreslås å redusere bevilgningen på kap. 496 post 21 med 0,8 mill. kroner mot en tilsvarende økning på kap. 497 post 22. Det vises til nærmere omtale under kap. 497 post 22.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 60 Integreringstilskudd, kan overføres

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen på posten som følge av forslaget om at enslige mindreårige med begrenset oppholdstillatelse i påvente av dokumentert identitet kan bosettes etter førstegangs vedtak om opphold, jf. omtale under kap. 496 post 61. Videre har prognosen for antall personer som utløser integreringstilskudd år 2–5, økt. I motsatt retning bidrar en redusert prognose for bosetting i 2017 isolert sett til å redusere utgiftene.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på kap. 496 post 60 med 56,3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til egne forslag både i budsjettinnstillinger og i Dokument 8:125 (2016–2017) om å bedre situasjonen for enslige mindreårige asylsøkere og gjeninnføre rimelighetskravet ved internflukt.

Dette medlem mener det er bra at regjeringen bevilger ekstra midler til rask bosetting av enslige mindreårige asylsøkere med begrenset oppholdstillatelse. Endringen bør imidlertid omfatte alle barn med begrenset opphold. Stortingets vedtak fra desember om raskere bosetting gjelder «barn med begrenset opphold», altså ikke begrenset til enslige mindreårige.

Dette medlem viser til at etter at nytt regelverk for lengeværende barn ble innført i 2014, er det gitt over 300 tillatelser med begrensning til familier med lang oppholdstid i Norge. Disse familiene har ofte bodd mange år i mottak, og det er derfor særlig viktig at de raskt bosettes og kan leve en mer normalisert tilværelse i en kommune. Asylmottak er ment som et midlertidig botilbud og er ikke et sted for barn

å vokse opp. Barn som får oppholdstillatelse og som skal bli i landet, må så raskt som mulig bosettes på lik linje med enslige mindreårige med begrenset opphold.

Dette medlem mener regjeringen straks må iverksette Stortingets vedtak om at alle barn med begrenset opphold skal bosettes raskere, og foreslår en økt bevilgning til dette med 50 mill. kroner.

Dette medlem viser for øvrig til egne merknader under kap. 490 post 1 og foreslår å øke bevilgningen med 56,3 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 112,618 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
496		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	60	Integreringstilskudd, *kan overføres*, økes med	112 618 000
		fra kr 12 134 571 000 til kr 12 247 189 000»	

Post 61 Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger, overslagsbevilgning

Sammendrag fra Prop. 142 S (2016–2017)

I Prop. 129 S (2016–2017) er det foreslått at bevilgningen på kap. 496 post 61 forhøyes med til sammen 457,7 mill. kroner til 4 226,0 mill. kroner. Til grunn for forslaget om tilleggsbevilgning ligger blant annet en forutsetning om at antall barn i målgruppen for tilskuddet er økt, og at en høyere andel av de bosatte er under 17 år og dermed utløser den høye satsen i tilskuddet. I anslaget har det vært lagt til grunn et for høyt antall enslige mindreårige som utløser tilskudd. Videre er det lagt til grunn et for høyt antall enslige mindreårige som utløser høy sats for tilskudd. Feilen ble oppdaget i forbindelse med oppdatering av et IKT-system.

Når riktige grunnlagsdata legges til grunn, anslås bevilgningsbehovet på kap. 496 post 61 til 3 378,2 mill. kroner. Dette er 847,8 mill. kroner lavere enn bevilgningsforslaget i Prop. 129 S (2016–2017).

På denne bakgrunn foreslås det bevilget 3 378,2 mill. kroner på kap. 496 post 61 i 2017, mot tidligere foreslått 4 226,0 mill. kroner.

I regjeringens forslag til revidert budsjett for 2017 ble bruken av olje- og fondsinntekter anslått til 220,9 mrd. kroner, målt ved det strukturelle, oljekorrigerte underskuddet. Medregnet forslaget i denne proposisjonen kan det strukturelle, oljekorrigerte underskuddet nå anslås til 220,1 mrd. kroner, som er 5,5 mrd. kroner lavere enn lagt til grunn i fjor høst.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 62 Kommunale innvandrertiltak

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 496 post 62 med 10 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon av bevilgningen på kap. 496 post 73, jf. omtale under kap. 496 post 73.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 71 Tilskudd til innvandrerorganisasjoner og annen frivillig virksomhet

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å øke bevilgningen til SOS Barnebyer SAMMEN med 2 mill. kroner og tilskudd til innvandrerorganisasjoner m.m: Kristent Interkulturelt Arbeid (KIA), språkopplæringsprogram med 4 mill. kroner, til sammen en økning på 6 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 6 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
496		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	71	Tilskudd til innvandrerorganisasjoner og annen frivillig virksomhet, økes med	6 000 000
		fra kr 85 460 000 til kr 91 460 000»	

Post 73 Tilskudd

Sammendrag

Det er i saldert budsjett 2017 bevilget 10 mill. kroner til kvalifiseringstiltak i integreringsmottak. Midlene fordeles gjennom en tilskuddsordning innrettet mot kommuner. Det foreslås derfor at bevilgningen flyttes til en 60-post. Det foreslås å redusere bevilgningen på kap. 496 post 73 mot en tilsvarende økning på kap. 496 post 62.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å øke bevilgningen til støtte til norskopplæring fra Tv-2 skole med 3 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 7 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
496		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	73	Tilskudd, reduseres med	7 000 000
		fra kr 15 035 000 til kr 8 035 000»	

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.29 Kap. 3496 Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere

Post 1 Integreringstilskudd for overføringsflyktninger, ODA-godkjente utgifter

Sammendrag

Visse innenlandske utgifter knyttet til mottak av flyktninger kan i henhold til retningslinjer fra OECD/DAC godkjennes som offisiell utviklingshjelp (ODA). Det er anslått en økning i antall bosatte overføringsflyktninger sammenlignet med det som lå til grunn for saldert budsjett 2017. Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 18,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til merknadene under kap. 490 post 1 og kap. 167 og foreslår å øke bevilgningen med 42 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 60,399 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
3496		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	1	Integreringstilskudd for overføringsflyktninger, ODA-godkjente utgifter, økes med	60 399 000
		fra kr 251 326 000 til kr 311 725 000»	

Post 2 Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger, ODA-godkjente utgifter

Sammendrag

Refusjonsordningen for kommunale barneverntiltak for enslige mindreårige ble fra 1. januar 2017 lagt om til en ordning med fast tilskudd. Det nye tilskuddet ble slått sammen med det særskilte tilskuddet som kommunene mottar ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger. Omleggingen er nærmere omtalt i Prop. 1 S (2016–2017) for Justis- og beredskapsdepartementet.

Det følger av OECD/DACs retningslinjer at andeler av utgiftene til bolig, opplæring og livsopphold for flyktninger i Norge kan rapporteres som offisiell utviklingshjelp (ODA). I forbindelse med sammenslåingen av tilskuddet til barneverntiltak og det særskilte tilskuddet er det foretatt en gjennomgang av hvilke utgifter i det nye tilskuddet som kan rapporteres som ODA. Gjennomgangen har vist at andelen av utgiftene over den nye ordningen som kan rapporteres som ODA etter DACs regelverk, bør økes.

I beregningen av ODA-refusjonen legges det i hovedsak til grunn de samme beregningstekniske forutsetninger som for utgiftene til det særskilte tilskuddet som allerede rapporteres som ODA. Det foreslås å øke inntektene på kap. 3496 post 2 med 445,2 mill. kroner, slik at bevilgningen på posten i større grad gjenspeiler de reelle ODA-godkjente utgiftene knyttet til mottak av flyktninger.

Oppdaterte prognoser for bosetting av enslige mindreårige i 2017 tilsier samtidig at refusjon av ODA-godkjente utgifter isolert sett reduseres med 29,7 mill. kroner.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på kap. 3496 post 2 med 415,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.4.30 Kap. 497 Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere

Post 22 Prøver i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 497 post 22 med 0,8 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon på kap. 496 post 21. Midlene foreslås benyttet som tilskudd til Test i norsk, høyere nivå. Dette er en språktest som tilbys av Studieforbundet Folkeuniversitetet. Det vises for øvrig til omtale under kap. 601 post 70, der det også foreslås en bevilgningsøkning til tiltaket. Totalt foreslår regjeringen en bevilgningsøkning på 1,5 mill. kroner i tilskudd til språktesten.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 60 Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere

Sammendrag

Oppdaterte prognoser tilsier et redusert bevilgningsbehov for tilskuddet. Det anslås at færre personer vil utløse persontilskudd år 2. Videre fører reduksjonen i prognosen for asylankomster til at behovet for opplæring i mottak reduseres. Reduksjonen motvirkes noe av en økning i antall personer som utløser persontilskudd år 1, blant annet som følge av et økt antall familieinnvandrere i 2017.

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på kap. 497 post 60 med 89,6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet foreslår å øke bevilgningen med 5,8 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 83,8 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
497		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	
	60	Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere, reduseres med	83 770 000
		fra kr 2 303 003 000 til kr 2 219 233 000»	

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til merknadene under kap. 490 post 1 og foreslår å øke bevilgningen med 11,8 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 77,77 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
497		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	
	60	Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere, reduseres med	77 770 000
		fra kr 2 303 003 000 til kr 2 225 233 000»	

3.3.4.31 Kap. 3497 Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere

Post 1 Norskopplæring i mottak, ODA-godkjente utgifter

Sammendrag

Visse innenlandske utgifter knyttet til mottak av flyktninger kan i henhold til retningslinjer fra OECD/DAC godkjennes som offisiell utviklingshjelp (ODA). Det foreslås å redusere bevilgningen på kap. 3497 post 1 med 29,5 mill. kroner. Hovedårsaken er en reduksjon i prognosen for antall asylsøkere som utløser tilskudd til opplæring i mottak.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til merknadene under kap. 490 post 1 og kap. 167 og foreslår å øke bevilgningen med 6,2 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 23,349 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
3497		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	
	1	Norskopplæring i mottak, ODA-godkjente utgifter, reduseres med	23 349 000
		fra kr 85 198 000 til kr 61 849 000»	

3.3.4.32 Andre saker

Oppfølging av anmodningsvedtak om utvidelser innenfor eksisterende fengselsmur

Sammendrag

Det vises til anmodningsvedtak nr. 273 (2016–2017) av 9. desember 2016:

«Stortinget ber regjeringen legge frem en forpliktende plan i revidert nasjonalbudsjett, for utbygging av ny kapasitet innenfor eksisterende fengselsmur basert på modulbygg 2015.»

Dokumentene som ligger til grunn for vedtaket, er Prop. 1 S (2016–2017) og Innst. 6 S (2016–2017).

Regjeringen har i Meld. St. 12 (2014–2015) Utviklingsplan for kapasiteten i kriminalomsorgen og i opptrappingsplanen for kriminalomsorgen som ble lagt frem i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2016, beskrevet behovet for utvidelser og omstruktureringer i kriminalomsorgen. Planlegging og endringer av kriminalomsorgens kapasitet skal være basert på gitte prinsipper og kriterier. Prognoser for kapasitet for straffegjennomføring og varetekt, balanse mellom ulike straffegjennomføringsformer og sikkerhetsnivåer, samt utnyttelse av kriminalomsorgens ressurser skal alltid vurderes. Videre skal faglig innhold som knytter seg til tilbakeføring til samfunnet etter endt straff og aktivisering av domfelte, samt forhold for tilsatte, tillegges vekt.

Forslag om endringer i kriminalomsorgens kapasitet skal også baseres på gjennomførte konseptvalgutredninger (KVU) med tilhørende ekstern kvalitetssikring (KS1/KS2). Det foreligger KVU med tilhørende KS1 for kapasiteten både i Agder-fylkene og på Østlandet. Det er også gjennomført KS2 for nytt fengsel i Agder.

Det er utviklet et nytt standard forlegnings- og aktiviseringsbygg (Modell 2015) med 96 plasser som benyttes i pågående byggeprosjekt ved Ullersmo fengsel og Indre Østfold fengsel. Ullersmo fengsel og Indre Østfold fengsel med til sammen 181 plasser skal etter planen tas i bruk i juni 2017.

Modell 2015 planlegges også benyttet for nytt fengsel i Agder. Nytt fengsel i Agder vil etter planen kunne tas i bruk medio 2020 gitt beslutning om oppstart i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2017.

KS1-rapport for straffegjennomføringskapasitet på Østlandet er til behandling i Justis- og beredskapsdepartementet. Regjeringen vil komme tilbake til aktuelle planer og tiltak på egnet måte. I 2017 vil Justis- og beredskapsdepartementet starte arbeidet med en KVU for straffegjennomføringskapasitet på Vestlandet. På sikt vil det også bli vurdert gjennomført en KVU for straffegjennomføringskapasitet i Nord-Norge. Fremtidige forslag om utbygginger i disse områdene vil måtte vurderes som en del av dette arbeidet. Anmodningsvedtaket anses med dette som fulgt opp.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Nytt fengsel i Agder

Sammendrag

Det vises til anmodningsvedtak nr. 274 (2016–2017) av 9. desember 2016:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake med forslag til hvordan modul-fengslene i Mandal og Froland kan finansieres i revidert nasjonalbudsjett for 2017, slik at byggestart kan bli i 2017.»

Dokumentene som ligger til grunn for vedtaket, er Prop. 1 S (2016–2017) og Innst. 6 S (2016–2017).

Regjeringen vil ha en effektiv straffesakskjede med tilstrekkelig kapasitet til å dekke behovet for gjennomføring av straff og varetekt, uten soningskø. Regjeringen har inngått en midlertidig avtale med Nederland om leie av fengselsplasser samtidig som fengselskapasiteten bygges opp i Norge.

Det er gjennomført en kvalitetssikret konseptvalgutredning for fengselskapasitet i Agder. KS1 anbefaler etablering av 300 nye fengselsplasser og samtidig utfasing av om lag 120 eksisterende plasser. I forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2016 ble det bevilget 15 mill. kroner til prosjektering av nytt fengsel i Agder. I saldert budsjett 2017 er det bevilget 50 mill. kroner til videre prosjektering. Regjeringen foreslår nå oppstart av byggeprosjektet med nytt

fengsel i Agder i 2017. Det legges opp til to avdelinger med hhv. 200 plasser i Froland og 100 plasser i Mandal. Administrasjon av fengselet legges til avdelingen i Mandal. Tomtene skal opparbeides høsten 2017. Oppstart av byggearbeider er planlagt første halvår 2018. Forventet ferdigstillelse er medio 2020.

Byggeprosjektet foreslås gjennomført innenfor en kostnadsramme på 1 260 mill. kroner for avdelingen i Froland og 800 mill. kroner for avdelingen i Mandal, jf. omtale under kap. 2445 post 31 og forslag til romertallsvedtak. Kostnadsramme for brukerutstyr foreslås satt til hhv. 125 mill. kroner for avdelingen i Froland og 75 mill. kroner for avdelingen i Mandal, jf. forslag til romertallsvedtak.

Justis- og beredskapsdepartementet vil, i tråd med anbefalinger i KS1, legge ned om lag 120 fengselsplasser i Agder i forbindelse med etableringen av nytt fengsel i Agder. Netto økning i årlige driftskostnader er anslått til om lag 360 mill. kroner. Etablering av nytt fengsel i Agder krever også utdanning av flere fengselsbetjenter, jf. omtale under kap. 432 post 1.

Anmodningsvedtaket anses fulgt opp ved at regjeringen foreslår oppstart av byggeprosjektet i 2017, jf. omtale under kap. 2445 post 31 og forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

K o m i t e e n tar omtalen til orientering.

K o m i t e e n slutter seg til regjeringens forslag til romertallsvedtak, jf. forslag til vedtak X under kapittel 6 Komiteens tilråding.

Utvidelse av Arendal fengsel, avd. Evje

Sammendrag

Det vises til anmodningsvedtak nr. 275 (2016–2017) av 9. desember 2016:

«Stortinget ber regjeringen etablere 10 nye lukkede soningsplasser for kvinner ved Arendal fengsel avd. Evje, med sikte på oppstart 1. desember 2017.»

Dokumentene som ligger til grunn for vedtaket, er Prop. 1 S (2016–2017) og Innst. 6 S (2016–2017).

I samarbeid med det kommunale næringsselskapet som eier eiendommen ved Arendal fengsel avd. Evje, arbeides det med å planlegge etablering av de nye plassene. Foreløpige tilbakemeldinger er at det ikke vil være mulig å etablere plassene med oppstart i 2017. Som følge av dette vil bevilgningen på 1,4 mill. kroner i 2017 brukes til prosjektering og Kriminalomsorgsdirektoratets arbeid med utvidelsen, i stedet for drift/husleie som Stortinget la til grunn i Innst. 6 S (2016–2017). Regjeringen vil komme tilbake til saken på egnet måte.

Komiteens merknader

K o m i t e e n tar omtalen til orientering.

Menneskehandel

Sammendrag

Justis- og beredskapsdepartementet viser til flertallsmerknad i Innst. 6 S (2016–2017) om kampen mot menneskehandel, hvor det bl.a. står: «POD må sette ned en arbeidsgruppe som skal gå gjennom hvilke behov som foreligger for å sikre en bedre koordinering av tiltakene og foreslå en ny koordineringsmodell.» Flertallet nevnte videre at «en ny modell må komme med tiltak til hvordan man kan effektivisere arbeidet med å identifisere, bistå og beskytte antatte ofre for menneskehandel i langt større grad enn vi klarer i dag. I tillegg må det utredes hvorvidt rapporteringen av ofre bør endres. Samarbeidstiltak som kan styrke identifiseringen og oppfølgingen av mindreårige ofre, skal også spesielt vurderes.» Flertallet ba om at regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett skulle komme tilbake til Stortinget med en rapport om resultatene fra arbeidsgruppen.

I samsvar med føringene fra Justiskomiteen og tiltakene i handlingsplanen mot menneskehandel arbeider Justis- og beredskapsdepartementet i samarbeid med berørte departementer med å etablere en bedre modell for bistand til ofre for menneskehandel. Selv om Koordineringsenheten for ofre for menneskehandel er administrativt plassert i Politidirektoratet (POD), er dette en enhet som ble opprettet for å fremme samarbeid mellom direktorater og organisasjoner på feltet. Ansvaret for endringer i organiseringen ligger derfor på departementsnivå.

Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi) bistår med midler gjennom sin stimuleringsordning for innovasjon og tjenestedesign i å prøve ut mulige alternative koordineringsmodeller som skal gi bedre bistand til ofrene.

Komiteens merknader

K o m i t e e n tar omtalen til orientering.

Oppfølging av budsjettinnstilling

Sammendrag

I Innst. 6 S (2016–2017) ber Stortinget om at regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2017 kommer tilbake med status for prosjektet med nytt tinghus i Drammen.

Justis- og beredskapsdepartementet, Domstoladministrasjonen og Statsbygg er i gang med planleggingen av et forprosjekt for Drammen tinghus. Utredningene og beregningene knyttet til forprosjektet er fra 2012. Før igangsetting av selve forprosjektet må utredningene og beregningene oppdateres av

Domstoladministrasjonen og Statsbygg. Dette innebærer blant annet oppdatering av kostnadsberegninger, tilpassing til nye krav og beregning av samfunnsøkonomisk nytte. Konsekvenser for fengselsplassene i dagens tinghus må også vurderes. Utredningene er nødvendige for å sikre et godt og forsvarlig beslutningsgrunnlag for regjeringen og Stortinget.

Komiteens merknader

K o m i t e e n tar omtalen til orientering.

Utstedelse av våpenkort og pass

Sammendrag

Det vises til anmodningsvedtak nr. 519 (2016–2017) av 23. mars 2017:

«Stortinget ber regjeringen på egnet måte komme tilbake med en plan for utstedelse av våpenkort og pass i den nye tjenestestrukturen, som sikrer en god balanse mellom kvalitet, sikkerhet og brukervennlighet.»

Dokumentene som ligger til grunn for vedtaket, er Dok 8:35 S (2016–2017) Om kvalitet og innhold ved lensmannskontorene etter gjennomføringen av politireformen og Innst. 211 S (2016–2017).

Politiets arbeid med utstedelse av pass moderniseres for å bedre etterlevelsen av internasjonale sikkerhetskrav. Spesielt vil kravene til ID-kontroll bli strengere for å redusere risikoen for misbruk. Som et ledd i dette arbeidet skal organiseringen endres og antallet søkersteder gjennomgås for å legge til rette for at sikkerheten øker og effektiviteten bedres. Regjeringen vil på egnet måte komme tilbake til Stortinget med en plan for utstedelse av pass og våpenkort som legger til rette for god balanse mellom kvalitet, sikkerhet og brukertilgjengelighet. Utarbeidelse av planen vil kunne innebære at produksjonsstart for nye pass og nasjonale ID-kort med eID utsettes til høsten 2018.

Komiteens merknader

K o m i t e e n tar omtalen til orientering.

Kompetanse og politikraft ved polititjenestestedene

Sammendrag

Det vises til anmodningsvedtak nr. 520 (2016–2017) av 23. mars 2017:

«Stortinget ber regjeringen legge til rette for at tjenestestedene i den nye strukturen har kompetanse og politikraft i tråd med Stortingets intensjon, som beskrevet i Innst. 306 S (2014-15).»

Dokumentene som ligger til grunn for vedtaket, er Dokument 8:35 S (2016–2017) Om kvalitet og innhold ved lensmannskontorene etter gjennomføringen av politireformen og Innst. 211 S (2016–2017).

Politidistriktenes lokale struktur skal legge til rette for et nærpoliti som er operativt og synlig med kapasitet og kompetanse til å forebygge, etterforske og påtale kriminelle handlinger. Den nye tjenestestedsstrukturen i politi- og lensmannsetaten skal legge til rette for høy kvalitet i polititjenesten i tråd med Stortingets intensjon, beskrevet i Innst. 306 S (2014–2015).

Politidistriktene er organisert i både geografiske og funksjonelle driftsenheter. De geografiske driftsenhetene leverer det meste av distriktets tjenesteproduksjon og krever mest ressurser. Disse enhetene skal ha kompetanse, kapasitet og verktøy til å utøve dette ansvaret. Lederne av de geografiske driftsenhetene har ansvaret for polititjenesten innenfor sitt område og sitter i politimesterens ledergruppe.

De funksjonelle driftsenhetene skal støtte de geografiske driftsenhetene med rådgivning, kapasitetsforsterkning, spesialistkompetanse og spesielle verktøy. De skal også håndtere bestemte oppgaver, sakstyper eller fagområder som konkret er lagt til de funksjonelle driftsenhetene.

Lensmanns- og politistasjonsdistriktene skal ivareta sine oppgaver innenfor rammene av de geografiske driftsenhetene. Lensmanns- og politistasjonsdistriktene skal som hovedregel levere ressurser til vakt- og patruljetjenesten i den geografiske driftsenheten, ivareta etterforskning og kriminalitetsforebyggende arbeid, ha kontakt med samarbeidspartnere og utføre sivil rettspleie- og forvaltningsoppgaver.

Tjenestestedene skal ivareta publikumsekspedisjon, motta anmeldelser, søknader og andre henvendelser samt gi publikum veiledning om politiets tjenestetilbud.

Siden ressursene som slås sammen blir omfordelt innenfor det nye lensmanns- eller politistasjonsdistriktet, vil kapasiteten og kompetansen bli bedret ved de fleste tjenestestedene. Mange av de tjenestestedene som videreføres, vil få større fagmiljøer som følge av sammenslåing, mens noen få opprettholdes for å imøtekomme krav om maksimal kjørelengde til nærmeste kontor.

Den pågående oppbemanningen av norsk politi skjer på tjenestestedene, i de geografiske driftsenhetene og fagmiljøene i de funksjonelle driftsenhetene.

Tjenestestedsstrukturen skal evalueres fire år etter at den er gjort gjeldende. Dette inngår i evalueringsoppdraget til Direktoratet for forvaltning og IKT. Anmodningsvedtaket anses med dette som fulgt opp.

Komiteens merknader

K o m i t e e n tar omtalen til orientering.

Beredskapssenteret

Sammendrag

Det er i 2016 og 2017 bevilget totalt 100 mill. kroner til forprosjektering av politiets nasjonale beredskapssenter.

I tråd med anbefalingen i KS1-rapporten ble forprosjektet innledet med parallell utredning av Grønmo i Oslo kommune og Taraldrud i Ski kommune. Etter kvalitetssikring av tomtevalget besluttet regjeringen i oktober 2016 at videre arbeid skulle avgrenses til Taraldrud i Ski kommune.

Ferdig skisseprosjekt ble overlevert Justis- og beredskapsdepartementet 1. mars 2017. Kostnadsestimatene fra skisseprosjektet er lavere enn tilsvarende estimater fra KS1-rapporten, uten at dette har gått ut over funksjonalitet, og usikkerheten i prosjektet er redusert.

Det er utarbeidet statlig reguleringsplan som sendes på høring og ettersyn 11. mai 2017. Reguleringsplanen planlegges vedtatt i august 2017. KS2 vil etter planen foreligge i august/september 2017. Tiden mellom KS1 og KS2 vil i så fall ha vært om lag to år, noe som er raskt for et stort, statlig byggeprosjekt. Justis- og beredskapsdepartementet har i samråd med Finansdepartementet engasjert NTNU/Concept for følgeforskning av forprosjektet. En endelig rapport for følgeforskningen vil foreligge høsten 2017.

Komiteens merknader

K o m i t e e n tar omtalen til orientering.

Kommunale utgifter til forberedelse av bosetting av enslige mindreårige i 2016

Sammendrag

Noen kommuner hadde i 2016 utgifter knyttet til forberedelse av bosetting for enslige mindreårige flyktninger som ikke ble bosatt. Tilskuddene kommunene mottar ved bosetting av flyktninger, utløses kun dersom bosettingen faktisk finner sted. Regjeringen har varslet at den vil vurdere denne problemstillingen nærmere og komme tilbake til saken ifm. Revidert nasjonalbudsjett 2017.

Kommunenes inntektsvekst i 2016 ble langt høyere enn opprinnelig anslått i saldert budsjett 2016. De samlede inntektene i sektoren anslås å ha økt med 12,1 mrd. kroner i 2016, hvorav 9,5 mrd. kroner i frie inntekter. Veksten i frie inntekter er 4,8 mrd. kroner høyere enn Stortinget la til grunn høsten 2015. Den gode økonomiske situasjonen for kommunesektoren i 2016 tilsier at et eventuelt behov for kompensasjon bør være begrenset. Videre tar bosettingstilskuddene høyde for at kommunene også har utgifter til planlegging og tilrettelegging før bosettingen. I lys av dette legger regjeringen ikke opp til å gi ytterligere kompensasjon til disse kommunene.

Komiteens merknader

K o m i t e e n tar omtalen til orientering.

3.3.5 Kommunal- og moderniseringsdepartementet

3.3.5.1 Kap. 1 H.M. Kongen og H.M. Dronningen

Post 50 Det kongelige hoff

Sammendrag

Posten benyttes til bevilgninger til Det kongelige hoff, som er H.M. Kongens organisasjon. Til Kommunal- og moderniseringsdepartementets budsjettforslag for 2017 hadde Kontroll- og konstitusjonskomiteen merknader til ordningen med at hoffets ansatte som lønnes over 50-posten, også utfører oppgaver på de private kongelige eiendommene, jf. Innst. 10 S (2016–2017). Komiteen la til grunn at dersom hoffets ansatte skal brukes til å utføre drift eller mindre vedlikeholdsoppgaver på de private eiendommene, kan det gjøres på to ulike måter: a) ved at det rapporteres om slike utgifter i årsberetningen for hoffet, eller b) ved at apanasjen økes slik at de kongelige kan betale for forvaltning, drift inkl. lønn, vedlikehold og ev. utvikling av de private eiendommene til hoffet.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet viser til at Det kongelige hoff i årsberetningen for 2016 rapporterer om bruken av ansatte som utfører drift og mindre vedlikeholdsoppgaver på de private eiendommene, og at komiteens merknad dermed følges opp gjennom alternativ a) over.

Av årsrapporten for 2016 fremgår det at anslagsvis 5 pst. av Hoffets ansattes arbeidstid medgår til forvaltningsoppgaver og vaktmestertjenester, inkludert gartnertjenester, på private eiendommer. Om lag halvparten av nevnte lønnsmidler brukes på Skaugum. Eiendommen har status som tronfølgerbolig og brukes også til offisielle formål. Det er lagt til grunn at staten skal holde tronarvingen med bolig.

Hoffet følger prinsippet om at større/verdiøkende tiltak på private eiendommer ikke skal utføres av hoffets ansatte. Slike større tiltak finansieres av private midler og utføres av eksterne aktører. Hoffets arbeid begrenser seg til forvaltningsoppgaver som planlegging, innhenting av tilbud og oppfølging av prosjekter.

Kongehusets kulturformidling Åpent Slott ble formelt opprettet som egen virksomhet den 1. januar 2002, jf. St. prp. nr. 1 (2003–2004) for Arbeids- og administrasjonsdepartementet. Formålet med virksomheten er å organisere omvisninger på Slottet og å arrangere andre kulturaktiviteter i regi av Kongehuset. Etter en omorganisering er Åpent Slott nå blitt inkludert i Det kongelige hoff. Denne omorganiseringen medfører ingen budsjettmessige endringer.

Komiteens merknader

K o m i t e e n tar omtalen til orientering.

Post 51 Særskilte prosjekter ved Det kongelige hoff

Sammendrag

Bevilgningen på posten dekker utgifter til særskilte prosjekter ved Det kongelige hoff. I 2017 er det bevilget 31,8 mill. kroner til sikringstiltak ved de kongelige eiendommene.

I Prop. 1 S (2016–2017) ble det orientert om at regjeringen tok sikte på å legge frem forslag til kostnadsramme for sikringstiltakene som gjennomføres i regi av Det kongelige hoff i revidert nasjonalbudsjett for 2017. Regjeringen tar nå sikte på å komme tilbake med forslag til kostnadsramme i statsbudsjettet for 2018.

Komiteens merknader

K o m i t e e n tar omtalen til orientering.

3.3.5.2 Kap. 500 Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen dekker lønn, husleie og andre faste driftsutgifter i Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Ny arbeidsgiverstrategi for staten

I forbindelse med oppfølgingen av ny arbeidsgiverstrategi for staten foreslås det at bevilgningen reduseres med 1,7 mill. kroner mot en tilsvarende økning på kap. 540 Direktoratet for forvaltning og IKT, post 1 Driftsutgifter, jf. omtale under kap. 540 post 1.

Forenklet modell for premiebetaling til Statens pensjonskasse

Fra og med 1. januar 2017 ble det innført en forenklet modell for premiebetaling for statlige virksomheter med en fast premiesats på 14 pst. (tolv pst. arbeidsgiverandel og to pst. medlemsandel av lønnsgrunnlaget). Tiltaket gjaldt de fleste statlige virksomheter som tidligere ikke betalte pensjonspremie til Statens pensjonskasse (SPK). Virksomhetene ble kompensert for økte anslåtte utgifter til pensjonspremie, jf. Prop. 1 S (2016–2017) for Arbeids- og sosialdepartementet og Gul bok 2017. Samlet kompensasjon utgjorde i overkant av 7,4 mrd. kroner. Kompensasjonen baserte seg på lønnsgrunnlaget fra april 2016, justert for kjente relevante forhold, herunder omorganiseringer. Basert på oppdaterte anslag for lønnsgrunnlaget per januar 2017 fra SPK, foreslår regjeringen enkelte justeringer av kompensasjonen. Det foreslås på denne bakgrunn å redusere bevilgningen på posten med 0,5 mill. kroner.

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 2,2 mill. kroner til 394,1 mill. kroner.

Komiteens merknader

K o m i t e e n slutter seg til regjeringens forslag.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen dekker departementets behov for statistikk, data, utredninger, forskning og formidling av kunnskap m.m.

Redusert behov

På grunn av redusert behov foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 2,2 mill. kroner.

Omdisponering til å støtte EIPA

Bevilgningen foreslås redusert med 0,2 mill. kroner mot en tilsvarende økning på kap. 541 IKT-politikk, post 70 Tilskudd til forvaltningsutvikling og samordning av IKT-politikken. Midlene foreslås anvendt til å støtte European Institute of Public Administration (EIPA), jf. omtale under kap. 541 post 70.

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 2,4 mill. kroner til 86,1 mill. kroner.

Oppfølging av handlingsplan

I 2017 er det bevilget 1,7 mill. kroner til oppfølging av handlingsplan mot antisemittisme på posten. Det foreslås at 300 000 kroner av denne bevilgningen tildeles Jødisk museum i Trondheim. Midlene skal benyttes til sikkerhetstiltak rundt lokalene til Jødisk museum i Trondheim og informasjonstiltak i regi av museet.

Komiteens merknader

K o m i t e e n slutter seg til regjeringens forslag.

Post 25 (Ny) Forprosjekt nytt regjeringskvartal, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen skal dekke utgifter til kjøp av utredninger og tjenester for forprosjekt nytt regjeringskvartal.

Etableringen av nytt regjeringskvartal er et komplekst og omfattende prosjekt som har stor betydning for Oslo by og for departementsfellesskapet. Som prosjekteier må Kommunal- og moderniseringsdepartementet utarbeide tydelige kvalitative krav for forprosjektet og sikre god kostnadskontroll.

For å dekke innkjøp av faglige utredninger mv. foreslås det en bevilgning på 4 mill. kroner. Det foreslås at midlene bevilges over ny post 25 Forprosjekt nytt regjeringskvartal.

Komiteens merknader

K o m i t e e n slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.5.3 Kap. 510 Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen dekker i hovedsak driftsutgifter i Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon (DSS). I tillegg dekker deler av bevilgningen utgifter til fellestjenester for departementsfellesskapet og Statsministerens kontor.

Overføring av lønn og regnskap fra DSS til Direktoratet for økonomistyring (DFØ)

I 2016 ble lønns- og regnskapstjenesten overført fra DSS til DFØ. For 2017 har DFØ foreløpig fått fullmakt til å belaste bevilgningen over kap. 510 post 1. Det foreslås nå å overføre tilsvarende bevilgning fra DSS til DFØ. Det foreslås derfor at det overføres 49,6 mill. kroner fra DSS' kap. 510 post 1 til DFØs kap. 1605 post 1.

Overføring av Budmod-B fra DSS til Forsvarsdepartementet

Det er besluttet at brukerne som benytter budsjettsystem på begrenset nett (Budmod-B) skal overføres fra DSS til Forsvarsdepartementet i løpet av 2017. Utgiftene til teknisk drift av Budmod-B er beregnet til 0,3 mill. kroner per år. Det foreslås derfor at tilsvarende beløp overføres fra kap. 510 post 1 til Forsvarsdepartementets kap. 1700 post 1.

Omdisponering av husleiemidler

Fra 1. januar 2017 ble det etablert nye leiekontrakter for departementslokalene med utgangspunkt i departementenes reelle arealbruk per 31. desember 2016. Husleie til egne lokaler dekkes over post 1, og husleie til fellesarealer dekkes over post 22. De nye kontraktene viser at det er feil fordeling av husleiemidler mellom post 1 og post 22. For å synliggjøre reelle husleiekostnader til DSS' egne lokaler og til fellesarealer foreslås det å omdisponere 10,5 mill. kroner fra post 22 til post 1, jf. omtale under post 22.

Forenklet modell for premiebetaling til Statens pensjonskasse

Det er behov for å justere kompensasjonen for anslåtte utgifter i forbindelse med forenklet modell for premiebetaling til Statens pensjonskasse. Det foreslås på denne bakgrunn å redusere bevilgningen på posten med 0,4 mill. kroner, jf. nærmere omtale av saken under kap. 500 Kommunal- og moderniseringsdepartementet, post 1 Driftsutgifter.

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 39,8 mill. kroner til 663,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

K o m i t e e n slutter seg til regjeringens forslag.

Post 22 Fellesutgifter for departementene og Statsministerens kontor

Sammendrag

Bevilgningen dekker deler av fellesutgiftene for departementene, herunder husleie for fellesareal.

For å synliggjøre reelle husleiekostnader til DSS' egne lokaler og til fellesareal, foreslås det å omdisponere 10,4 mill. kroner fra post 22 til post 1, jf. omtale under post 1. Bevilgningen foreslås derfor redusert med 10,4 mill. kroner til 126,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

K o m i t e e n slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.5.4 Kap. 3510 Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Post 2 Ymse inntekter

Sammendrag

Bevilgningen dekker bl.a. betaling for standard- og tilleggstjenester til Stortinget, Regjeringsadvokaten og Høyesterett og driftsinntekter for Statens servicesenter i Engerdal.

Som følge av at lønns- og regnskapstjenesten er overført fra DSS til DFØ, får DSS reduserte inntekter fra oppgaver de har utført for Regjeringsadvokaten. Inntektene er for 2017 inkludert i DSS' inntektskrav på kap. 3510 post 2. Bevilgningen på posten foreslås derfor redusert med 0,3 mill. kroner til 21,2 mill. kroner, mot tilsvarende økning på DFØs kap. 4605 post 1.

Komiteens merknader

K o m i t e e n slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.5.5 Kap. 520 Tilskudd til de politiske partier

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen dekker utgifter til drift av Partilovnemnda, Partirevisjonsutvalget, Fylkesmannen i Sogn og Fjordane (partiportalen, kontorteknisk bistand til nemnda), Statistisk sentralbyrås innrappor-

teringssystem og Partiregisteret som drives av Registerenheten i Brønnøysund. I tillegg dekker bevilgningen Kommunal- og moderniseringsdepartementets utgifter til administrasjon av partiloven og tilhørende forskrift.

På bakgrunn av noe lavere aktivitetsnivå i 2017 foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 0,5 mill. kroner til 8,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.5.6 Kap. 525 Fylkesmannsembetene

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen dekker ordinære lønns- og driftsutgifter for fylkesmannsembetene.

Det er behov for å justere kompensasjonen for anslåtte utgifter i forbindelse med forenklet modell for premiebetaling til Statens pensjonskasse. Det foreslås på denne bakgrunn å redusere bevilgningen på posten med 0,4 mill. kroner, jf. nærmere omtale av saken under kap. 500 Kommunal- og moderniseringsdepartementet, post 1 Driftsutgifter.

For å få en mer korrekt fremstilling av utgifter på riktig kapittel og post foreslås det å overføre 17,7 mill. kroner, som tilsvarer pensjonsutgifter på vergemålsområdet, fra kap. 525 post 1 til kap. 469 Vergemålsordningen, post 1 Driftsutgifter på Justis- og beredskapsdepartementets budsjett. Denne endringen skyldes også at det er behov for å justere kompensasjonen for anslåtte utgifter i forbindelse med forenklet modell for premiebetaling til Statens pensjonskasse.

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 18,1 mill. kroner til 1 820 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at det har vært stor vekst i byråkratiet under sittende regjering. Kontroll med utgiftene i statsforvaltningen er maktpåliggende for å sikre at skattebetalernes penger kommer folk flest til gode. Dette medlem mener det er en viktig politisk oppgave å flytte ressurser fra byråkratiet til tjenester nær folk.

Dette medlem foreslår å redusere bevilgningen med 41 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 59,1 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
525		Fylkesmannsembetene	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	59 080 000
		fra kr 1 838 069 000 til kr 1 778 989 000»	

3.3.5.7 Kap. 530 Byggeprosjekter utenfor husleieordningen

Post 30 Prosjektering av bygg, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen dekker prosjektering av bygg utenfor den statlige husleieordningen.

En del av bevilgningen på posten er en grunnbevilgning som i hovedsak skal benyttes til prosjektinitiering og innledende skisseprosjektering. Det foreslås å fullføre forprosjektet for rehabilitering av hovedbygget til Norges Handelshøyskole, inkludert høyblokken, innenfor grunnbevilgningen på posten og innenfor en total ramme på 25 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Post 33 Videreføring av byggeprosjekter, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen dekker videreføring av byggeprosjekter utenfor den statlige husleieordningen som Stortinget tidligere har vedtatt å starte opp. Prosjektet NMBU Campus Ås vil på grunn av faseforskyvning ha et lavere likviditetsbehov. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen på posten med 300 mill. kroner til 2 155 mill. kroner. Problemer med prosjektering og entreprenørenes fremdrift betyr dessuten at forventet ferdigstillelse forskyves fra 2019 til 2020.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 34 Etterbruk og salg av statens eiendom på Adamstuen

Sammendrag

Bevilgningen dekker planlegging for fremtidig bruk av eiendommen. Det er usikkerhet ved fremdriftsplan og utbetalingstakt. Det foreslås derfor at posten tilføyes stikkordet «kan overføres».

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag til romertallsvedtak, jf. forslag til vedtak XXVIII under kapittel 6 Komiteens tilråding.

Post 36 Kunstnerisk utsmykking, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen dekker kunstnerisk utsmykking i statlige bygg. Posten har et lavere likviditetsbehov enn bevilget. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen på posten med 10 mill. kroner til 9 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å øke bevilgningen til Veksthuset, Naturhistorisk museum, UiO, engangstilskudd forprosjekt for brukerutstyr, med 4 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 4 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
530		Byggeprosjekter utenfor husleieordningen	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*, økes med	4 000 000
		fra kr 77 000 000 til kr 81 000 000»	

3.3.5.8 Kap. 3531 Eiendommer til kongelige formål

Post 1 Ymse inntekter

Sammendrag

Bevilgningen gjelder publikumsinntekter fra omvisninger på Gamlehaugen. Statsbygg har satt ut tjenesten til andre. Det forventes derfor ingen inntekt på posten fra og med 2017. Det foreslås derfor å sette ned bevilgningen med 40 000 kroner til 0 kroner for 2017.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.5.9 Kap. 2445 Statsbygg

Post 24 Driftsresultat

Sammendrag

Bevilgningen er driftsresultatkravet for forvaltningsbedriften Statsbygg. Resultatkravet fremkommer som et negativt beløp på utgiftssiden i budsjettet.

Konsekvenser av å innføre nye statlige regnskapsstandarder

Statsbygg innførte nye statlige regnskapsstandarder fra 1. januar 2015. Innføringen medfører at en større andel av vedlikeholdskostnadene skal regnskapsføres som investeringer og avskrives i tråd med forventet levetid. Prognosen for utskiftninger og påkostninger etter de statlige regnskapsstandardene har økt med 100 mill. kroner. Det er derfor behov for å omdisponere 100 mill. kroner fra Statsbyggs driftsbudsjett til post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, jf. omtale under post 45 og kap. 5445 Statsbygg, post 39 Avsetning til investeringsformål. Forslaget innebærer en reduksjon av underpost 24.2 Driftsutgifter med 100 mill. kroner mot en tilsvarende økning av underpost 24.5 Til investeringsformål.

Nedskrivning av Statsbyggs balanse

Statsbygg har utarbeidet et forprosjekt for nye lokaler for Brønnøysundregistrene til 87,5 mill. kroner. Investeringen er regnskapsført i Statsbyggs balanse. Det er besluttet at Statsbygg ikke skal være byggherre for prosjektet. Statsbyggs balanse må nedskrives med investert beløp. Det foreslås derfor at underpost 24.3 Avskrivninger økes med 87,5 mill. kroner. Dette innebærer at resultatkravet til Statsbygg reduseres med tilsvarende beløp. Denne økningen motsvares av en tilsvarende inntekt på Finansdepartementets kap. 5491 Avskrivning på statens kapital i statens forretningsdrift, post 30 Avskrivninger.

Effektivisering i Statsbygg

Statsbygg startet opp et effektiviseringsprogram i 2016. Programmet har identifisert tiltak som vil gi budsjettmessige innsparinger og bedre oppgaveløsning. Programmet medfører effektiviseringsgevinster på kap. 2445 Statsbygg, post 24 Driftsresultat. Det foreslås derfor at resultatkravet på posten økes med 10 mill. kroner.

Samlet foreslås det å redusere driftsresultatkravet til Statsbygg med 77,5 mill. kroner ved å øke bevilgningen på post 24 med 77,5 mill. kroner til -135,7 mill. kroner i 2017.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti,

viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å redusere bevilgningen til Statsbygg (effektivisering) med 5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en endring på -140 700 000 kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2445		Statsbygg	
	24	1 Driftsinntekter	-4 726 960 000
		2 Driftsutgifter	2 058 770 000
		3 Avskrivninger	3 1 311 514 000
		4 Renter av statens kapital	86 000 000
		5 Til investeringsformål	1 129 976 000
		Sum	-140 700 000»

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti slutter seg til regjeringens forslag.

Post 30 Prosjektering av bygg, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen dekker utgifter til prosjektering av ordinære byggeprosjekter frem til fullført forprosjekt. Saldert budsjett for 2017 er 138 mill. kroner, hvorav 68 mill. kroner er bevilget til prosjektering av nytt regjeringskvartal.

Nye boliger på Svalbard

Etter rasene på Svalbard i 2015 og 2017 er det behov for nye boliger i Longyearbyen. Det foreslås å sette av 28 mill. kroner til grunnundersøkelser av aktuelle tomter og prosjektering av boliger i Gruvedalen og Nedre Skjæringa.

Nytt regjeringskvartal

Kommunal- og moderniseringsdepartementet fastsatte reguleringsplanen for det nye regjeringskvartalet i februar 2017. Statsbygg gjennomfører våren 2017 en plan- og designkonkurranse. Løsningsforslagene fra de sju grupperingene som deltar, legges frem i mai 2017. En jury vurderer forslagene og kårer to vinnere. Statsbygg forhandler deretter med vinnerne, og den gruppen som har det beste tilbudet samlet sett, tildeles prosjekteringskontrakt høsten 2017. Denne gruppens løsningsforslag legges til grunn for utarbeidelse av skisse- og forprosjektet.

Bevilgningen på posten til arbeid med prosjekt nytt regjeringskvartal på 68 mill. kroner dekker kostnadene første halvår i 2017. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på posten til det videre arbeidet i 2017 med 40 mill. kroner til totalt 108 mill. kroner. Det tas sikte på at det i statsbudsjettet for 2018 legges frem forslag om kostnadsramme for forprosjekteringen.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på posten med 68 mill. kroner til 206 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at det nå gjennomføres en plan- og designkonkurranse for nytt regjeringsbygg. Dette medlem viser til egne forslag om å sikre at når et av landets viktigste signalbygg reises, bør en forsøke å få til et bygg som viser at vi er i Norge, og bruke muligheten til få et unikt regjeringskvartal der tre brukes både i bygg og som visuell profil.

Målet har vært å stimulere til vekst, innovasjon og styrket konkurransekraft i norsk skog- og trenæringen og da er slike store prosjekt nødvendige for at næring, skal kunne drive fram utvikling.

Dette medlem frykter at premissene snart kan være lagt uten at muligheten for å få dette til blir brukt. Da har regjeringen misbrukt en mulighet til å gi norsk næringsliv en viktig utviklingsmulighet. Dette medlem ber regjeringen sørge for at disse mulighetene blir sikret i det videre arbeidet.

Post 31 Igangsetting av ordinære byggeprosjekter, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen på posten dekker oppstart av nye byggeprosjekter innenfor husleieordningen. I saldert budsjett 2017 er det bevilget 115 mill. kroner, hvorav 20 mill. kroner til sikringstiltak i regjeringsbygningene R5 og R6.

Som omtalt i Prop. 1 S (2016–2017) tok Kommunal- og moderniseringsdepartementet sikte på å legge frem forslag til kostnadsramme for sikringsprosjektet i R5 og R6 i revidert nasjonalbudsjett for 2017.

Sikkerhetsanalyser og alternativer for mulig bruk av R5 i nytt regjeringskvartal er ikke ferdig vurdert. Det er derfor ikke grunnlag for å fremme forslag knyttet til R5 nå.

R6 skal ikke inngå i det nye regjeringskvartalet. Statsbygg har prosjektert tiltak for å styrke sikkerheten i R6. Det foreslås en kostnadsramme for sikring av R6 på 472 mill. kroner (per 15. februar 2017). Styringsrammen er 413 mill. kroner. Det vises til forslag til romertallsvedtak.

Det foreslås også å øke bevilgningen til sikring av regjeringsbyggene med 10 mill. kroner til 30 mill. kroner. På bakgrunn av dette foreslås det å øke bevilgningen på posten med 10 mill. kroner til 125 mill. kroner i 2017.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til vedtak I og XIII.1 under kapittel 6 Komiteens tilråding.

Nytt fengsel i Agder

Sammendrag

Det vises til omtale i Prop. 1 S (2016–2017), kap. 2445 Statsbygg, post 30 Prosjektering av bygg. Det er gjennomført ekstern kvalitetssikring av forprosjektet (KS2). Kostnadsrammen for nye Agder fengsel, avdeling Froland, foreslås satt til 1 260 mill. kroner (per 1. juli 2017). Styringsrammen er 1 060 mill. kroner. Kostnadsrammen for nye Agder fengsel, avdeling Mandal, foreslås satt til 800 mill. kroner (per 1. juli 2017). Styringsrammen er 670 mill. kroner. Både styrings- og kostnadsrammene for byggeprosjektene inkluderer tomt og kunstnerisk utsmykning. Det vises til omtale under Justis- og beredskapsdepartementet med forslag til kostnadsrammer for brukerutstyr. Det vises til forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til vedtak XIII.1 under kapittel 6 Komiteens tilråding.

Norsk helsearkiv på Tynset

Sammendrag

Som omtalt i Prop. 1 S (2016–2017) skulle regjeringen legge frem forslag til kostnadsramme for prosjektet om Norsk helsearkiv på Tynset i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2017. Det foreslås en kostnadsramme for prosjektet, inklusive tomt og kunstnerisk utsmykning, på 205,7 mill. kroner (per 15. februar 2017), jf. forslag til romertallsvedtak. Styringsrammen er 187,6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til vedtak XIII.1 under kapittel 6 Komiteens tilråding.

Post 33 Videreføring av ordinære byggeprosjekter, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen dekker midler til videreføring av byggeprosjekter som Stortinget tidligere har vedtatt å starte opp. Prosjektene Sikker teknisk infrastruktur (STI) og Prosjekt Nytt Nasjonalmuseum vil på grunn av faseforskyvninger ha et lavere likviditetsbehov enn bevilget i 2017. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen på posten med 550 mill. kroner til 1 706,3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å redusere bevilgningen til STI-program (faseforskyvning) med 30 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 580 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2445		Statsbygg	
	33	Videreføring av ordinære byggeprosjekter, *kan overføres*, reduseres med fra kr 2 256 254 000 til kr 1 676 254 000»	580 000 000

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti slutter seg til regjeringens forslag.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen dekker utstyr på eiendommene, kostnader til mindre ombygginger, utvidelser og brukertilpasninger og installering av tekniske anlegg som Statsbygg forvalter. Det er behov for å omdisponere 100 mill. kroner fra kap 2445 post 24.2 Driftsutgifter til post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold for å ivareta endringer som følge av nye statlige regnskapsstandarder, jf. omtale under post 24 og kap. 5445 Statsbygg, post 39 Avsetning til investeringsformål. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på posten med 100 mill. kroner til 283,8 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.5.10 Kap. 5445 Statsbygg

Post 39 Avsetning til investeringsformål

Sammendrag

På posten føres avsetninger fra driftsregnskapet som blir brukt til investeringsformål. Ved økt avsetning på kap. 2445 Statsbygg, underpost 24.5 Til investeringsformål økes inntektene over kap. 5445 Statsbygg, post 39 tilsvarende. Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 100 mill. kroner til 1 130 mill. kroner som følge av innføring av nye statlige regnskapsstandarder, jf. omtale under kap. 2445 Statsbygg, post 24 Driftsresultat og post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.5.11 Kap. 540 Direktoratet for forvaltning og IKT

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen dekker lønn til ansatte, husleie og andre faste driftsutgifter for Difi.

Difi spiller en viktig rolle i oppfølgingen av ny arbeidsgiverstrategi for staten gjennom å styrke den sentrale støtten og rådgivningen overfor statlige virksomheter, særlig knyttet til omstilling. Som et ledd i dette skal Difi etablere et sterkt fagmiljø. Det foreslås derfor at ressurser tilsvarende to stillinger overføres fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet til Difi. Bevilgningen på posten foreslås på denne bakgrunn økt med 1,7 mill. kroner til 268,4 mill. kroner, mot en tilsvarende reduksjon på kap. 500 Kommunal- og moderniseringsdepartementet, post 1 Driftsutgifter, jf. omtale under kap. 500 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen skal dekke utgifter til Difis utviklingsoppgaver og IKT-prosjekter. Bevilgningen dekker i tillegg deltagelse i det europeiske prosjektet Electronic Simple European Networked Services (e-SENS).

Bevilgningen foreslås redusert med 1 mill. kroner til 26,3 mill. kroner for å gi rom for andre prioriteringer på Kommunal- og moderniseringsdepartementets ansvarsområde.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 25 Medfinansieringsordning for lønnsomme IKT-prosjekter, kan overføres

Sammendrag

Formålet med bevilgningen er å bidra til økt gjennomføring av samfunnsøkonomisk lønnsomme digitaliseringsprosjekter og realisering av gevinster. Budsjetteringen av posten følger et system med tilsagnsramme, bevilgning og tilsagnsfullmakt.

I budsjettforliket for 2017 ble avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen økt til 0,8 pst. av alle driftsutgifter, tilsvarende en reduksjon i bevilgningen på post 25 med 0,2 mill. kroner. Reduksjonen kunne ikke trekkes fra midlene til prosjekter som ble fordelt i 2016, men måtte fordeles på bevilgningen til nye prosjekter i 2017. Dette medførte en reduksjon av tilsagnsrammen med 0,7 mill. kroner. Som en følge av dette skulle tilsagnsfullmakten som Stortinget vedtok, vært redusert fra 96 mill. kroner til 95,5 mill. kroner. På denne bakgrunn foreslås tilsagnsfullmakten redusert til 95,5 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag til romertallsvedtak, jf. forslag til vedtak XII under kapittel 6 Komiteens tilråding.

Post 26 (Ny) Risikoavlastningsordning for offentlige innkjøp

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad og fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
540		Direktoratet for forvaltning og IKT	
	26	(Ny) Risikoavlastningsordning for offentlige innkjøp, bevilges med	10 000 000»

Post 27 Opplæringskontoret OK stat

Sammendrag

Bevilgningen dekker utbetaling av lærlingtilskudd til statlige virksomheter som har lærlinger og er tilknyttet OK stat. Fylkeskommunenes innbetaling av lærlingtilskudd inntektsføres på kap. 3540 post 2.

Det er behov for at eventuelle innbetalinger av lærlingtilskudd fra Fylkeskommunene ut over bevilgningen på inntektsposten også kan benyttes til utbetaling av lærlingtilskudd. Det foreslås derfor at be-

vilgningen på posten kan overskrides mot tilsvarende merinntekter over kap. 3540 post 2, jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

K o m i t e e n slutter seg til regjeringens forslag til romertallsvedtak, jf. forslag til vedtak II under kapittel 6 Komiteens tilråding.

3.3.5.12 Kap. 541 IKT-politikk

Post 70 Tilskudd til forvaltningsutvikling og samordning av IKT-politikken, kan nyttes under kap. 541 post 22

Sammendrag

Bevilgningen skal bidra til å nå hovedmålene om at forvaltningen i Norge er effektiv, åpen og har høy tillit i befolkningen, og en IKT-politikk for verdiskaping og deltakelse for alle.

Norge gjeninntrådte som medlem av European Institute of Public Administration (EIPA) 1. januar 2016. EIPAs hovedvirksomhet er knyttet til opplæring og erfaringsformidling innen offentlig forvaltning på tvers av forvaltningsnivåer og land innen EU/EØS-området. Hvert annet år deles det ut priser gjennom tiltaket «European Public Sector Award» (EPSA). Målet med EPSA er å gi anerkjennelse til prosjekter som er gjennomført med suksess og bidra til utvikling av beste praksis på tvers av land. EIPA er sekretariat for EPSA. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har etter søknad fra EIPA besluttet å støtte EPSA med et standard økonomisk bidrag på 20 000 euro. Det foreslås derfor at bevilgningen på posten økes med 0,2 mill. kroner til 6,5 mill. kroner, mot en tilsvarende reduksjon under kap. 500 Kommunal- og moderniseringsdepartementet, post 21 Spesielle driftsutgifter, jf. omtale under kap. 500 post 21.

Komiteens merknader

K o m i t e e n slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.5.13 Kap. 542 Internasjonalt IKT-samarbeid og utviklingsprogram

Post 70 Tilskudd til internasjonale program, kan overføres

K o m i t e e n s f l e r t a l l, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å redusere bevilgningen til internasjonalt program med 2 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 2 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

F l e r t a l l e t fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
542		Internasjonalt IKT-samarbeid og utviklingsprogram	
	70	Tilskudd til internasjonale program, *kan overføres*, reduseres med	2 000 000
		fra kr 31 300 000 til kr 29 300 000»	

3.3.5.14 Kap. 545 Datatilsynet

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen dekker lønn til ansatte, husleie og andre faste driftsutgifter for Datatilsynet.

Det er behov for å justere kompensasjonen for anslåtte utgifter i forbindelse med forenklet modell for premiebetaling til Statens pensjonskasse. Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen på posten med 0,1 mill. kroner, jf. omtale under kap. 500 Kommunal- og moderniseringsdepartementet, post 1 Driftsutgifter.

Komiteens merknader

K o m i t e e n slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.5.15 Kap. 550 Omstillingsdyktig næringsliv og lokalsamfunn i distriktene

Post 73 Merkur-programmet, kan overføres

Sammendrag

Iverksetting av utviklingsstøtte til de minste Merkurbutikkene

Innenfor Merkur-programmet skal de minste butikkene i de mest perifere områdene prioriteres, jf. Prop. 1 S (2016–2017). Dette operasjonaliseres i 2017 ved å innføre en støtteordning for de minste butikkene med mål om tilgang til grunnleggende tjenester i områder med få innbyggere.

Det kan gis tilskudd på 100 000 kroner per år til hver dagligvarebutikk som faller inn under ordningen. Ordningen er rettet inn mot butikker med 20 km avstand til nærmeste butikk og dagligvareomsetning på maksimalt tre millioner kroner uten merverdiavgift.

Merkurbokhandlere kan fra 2017 av søke om inntil 50 000 kroner per år til utviklingstiltak. Inntil 10 bokhandlere kan tildeles midler. Målsettingen er

at tiltakene bidrar til å utvikle bokhandelen som sosial og kulturell møteplass.

Både tilskuddet til de minste dagligvarebutikkene og tilskudd til Merkurbokhandlere skal dekkes innenfor bevilgningen til Merkur-programmet over kap. 550 post 73.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

3.3.5.16 Kap. 552 Nasjonalt samarbeid for regional utvikling

Post 62 Nasjonale tiltak for lokal samfunnsutvikling

Sammendrag

Programmet Lokal samfunnsutvikling i kommunene (LUK) ble gjennomført i perioden 2010–2014. Programmet ble opprettet for å styrke det langsiktige arbeidet i kommunene med å planlegge, mobilisere og samarbeide om lokal samfunnsutvikling.

Bevilgningen i 2014 kan overføres til og med 2016. Ved årsskiftet var det et mindreforbruk på 6,4 mill. kroner som ikke kan overføres til 2017. Av mindreforbruket er 4,5 mill. kroner bundet i gitte tilsagn. Dette er knyttet til fem tilsagn som ved en feil har fått en forlengelse til 2017 for rapportering og utbetaling. Det foreslås å bevilge 4,5 mill. kroner for å dekke forpliktelsene på posten i 2017.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.5.17 Kap. 553 Omstillingsdyktige regioner

Post 65 Omstillingsprogrammer ved akutte endringer i arbeidsmarkedet, kan nyttes under kap. 553 post 60 og 63

Sammendrag

Bevilgningen skal styrke næringsgrunnlaget og bidra til etablering av nye arbeidsplasser i kommuner/regioner som opplever vesentlig reduksjon i sysselsettingen. I saldert budsjett 2017 er det bevilget 130 mill. kroner som er tildelt fylkeskommunene. I særskilte situasjoner kan det i tillegg til den ordinære bevilgningen på posten være aktuelt med en ekstraordinær statlig innsats. Slike midler er tidligere bevilget til for eksempel Lierne og Sør-Varanger.

I forbindelse med Stortingets behandling av langtidsplanen for Forsvaret ble det vedtatt at Andøya flystasjon skal legges ned når nye overvåkningsfly er faset inn på Evenes, anslagsvis i 2023. Andøy kommune har på bakgrunn av dette søkt om 150 mill. kroner i ekstraordinære statlige omstillingsmidler over en periode på seks år.

Nedleggelse av Andøya flystasjon vil medføre en reduksjon på 242 sysselsatte ved flystasjonen. Det har vært utarbeidet flere analyser som har vurdert konsekvensene av nedleggelsen, blant annet av PWC og av Nordland fylkeskommune. Disse gir ulike anslag på effektene på sysselsettingen. Samlet anslås en reduksjon i antall arbeidsplasser som utgjør fra om lag 6 pst. til 16,5 pst. av dagens sysselsetting i kommunen.

I Innst. 62 S (2016–2017) sier flertallet i komiteen:

«Flertallet understreker i denne sammenhengen behovet for at regjeringen tar et helhetlig ansvar for å ivareta Andøy-samfunnet, for å i størst mulig grad redusere tap av arbeidsplasser og andre negative effekter av nedleggelsen. For å få til dette må det legges til rette for ekstraordinær statlig innsats og bevilges midler til gode og effektive omstillingsprogrammer, for å styrke næringslivet og bidra til etablering av nye arbeidsplasser på Andøya, slik at kommunen og regionen kan bygge opp en mer robust og variert næringsstruktur.»

Andøy kommune mottok i 2017 en bevilgning fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet på 5 mill. kroner. Midlene benyttes til igangsetting av strategiske analyser som skal identifisere muligheter, styrking av plan- og næringskompetansen i kommunen og finansiering av konkrete prosjekter i tråd med prioriterte utviklingsområder. Videre foreslås det en tilleggsbevilgning på 15 mill. kroner i ekstraordinære omstillingsmidler til Andøy kommune i 2017. Midlene vil overføres til Nordland fylkeskommune som får ansvaret for bruken av midlene i samarbeid med bl.a. kommunen og Innovasjon Norge. Det vises også til forslag til bevilgning til Nasjonalt senter for romrelatert opplæring (NAROM), samt Meld. St. 33 (2016–2017) Nasjonal transportplan 2018–2029, hvor det er prioritert midler til Andenes havn.

Regjeringen er innstilt på å bidra med samlet 75 mill. kroner til omstillingsarbeidet i Andøy kommune.

På bakgrunn av dette foreslås det å øke bevilgningen med 15 mill. kroner til 145 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å øke bevilgningen til omstillingsmidler til Andøya med 15 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 30 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
553		Omstillingsdyktige regioner	
	65	Omstillingsprogrammer ved akutte endringer i arbeidsmarkedet, *kan nyttes under kap. 553, post 60 og 63*, økes med	30 000 000
		fra kr 130 000 000 til kr 160 000 000»	

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at Senterpartiet ikke ønsker å legge ned Andøya flystasjon. Senterpartiet vil fortsette kampen for å beholde flystasjonen – en oppgave som er meget høyt prioritert av partiet. Dette medlem finner det derfor ikke riktig å bevilge omstillingsmidler til Andøya i denne omgang, men presiserer at slike midler selvsagt vil stilles til disposisjon dersom flystasjonen mot Senterpartiets sterke vilje likevel skulle bli nedlagt. Dette medlem understreker at denne beslutningen er fattet i samråd med lokale folkevalgte på Andøya. Dette medlem ønsker også å vise til bevilgningen som er foreslått under kap. 922 post 74, og som vil komme Andøya-samfunnet til gode.

Dette medlem går på denne bakgrunn imot regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti slutter seg til regjeringens forslag.

Post 74 Nasjonale tiltak for klynger og innovasjonsmiljø

Sammendrag

Bevilgningen skal bidra til omstillingsdyktige regioner gjennom å tilrettelegge for velfungerende næringsmiljøer og tilgang på relevant kompetanse. Bevilgningen går til ordningene Norwegian Innovation Clusters, Bedriftsnettverk, Regionsatsing og Inkubatorprogrammet.

Som en oppfølgning av Nordområdestrategien legges det opp til å prioritere 4 mill. kroner til leverandørutvikling i Nord-Norge. Midlene omdisponeres innenfor rammen til Bedriftsnettverk i regi av Innovasjon Norge.

I Bedriftsnettverkstjenesten kan små og mellomstore bedrifter i hele landet få hjelp til å etablere kommersielle, strategiske samarbeid om konkrete forretningsmessige prosjekter med andre bedrifter. Basert på erfaringer fra Leverandørutvikling i olje- og gassnæringen i Nord-Norge (LUNN-programmet) vil Kommunal- og moderniseringsdepartementet øremerke 4 mill. kroner i 2017 for å bidra til utvikling av konkurransedyktige leverandørmiljøer i Nord-Norge. Ved å gi insentiver til etableringen av strategisk samarbeid mellom mindre leverandører, kan bedriftene få mer kunnskap om krav og behov i markedet, og tilby mer dekkende løsninger. Det vil styrke mulighetene for å hevde seg i konkurransen om oppdrag og innkjøp i de voksende naturbaserte næringene og i de store planlagte offentlige investeringene i landsdelen. Målgruppen er nordnorske bedrifter. Utvikling av konkurransedyktige leverandørmiljøer bør gjøres med et langsiktig perspektiv. Kommunal- og moderniseringsdepartementet legger derfor opp til å videreføre støtten til tiltaket i 2018 og 2019.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

3.3.5.18 Kap. 560 Sametinget

Post 50 Sametinget

Sammendrag

Bevilgningen skal blant annet dekke driften av det politiske arbeidet og administrasjonen i Sametinget, i tillegg til kommunenes og fylkeskommunenes merkostnader ved oppfølging av samelovens språkregler.

Innlemmelse av Hattfjelldal kommune i forvaltningsområdet for samisk språk

Samelovens språkregler, som trådte i kraft 1. januar 1992, skal legge forholdene til rette for videreutvikling og økt bruk av samisk. Reglene skal sikre innbyggerne grunnleggende rettigheter vedrørende bruk av samisk, særlig i forvaltningsområdet for samisk språk.

Hattfjelldal kommune søkte i oktober 2015 om å bli innlemmet i forvaltningsområdet for samisk språk, og i kgl. res. 5. mai 2017 ble det vedtatt å innlemme Hattfjelldal kommune fra 1. juli 2017. Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 2,3 mill. kroner for å tilrettelegge for tospråklig forvaltning i Hattfjelldal kommune og i Nordland fylkeskommune.

Forenklet modell for premiebetaling til Statens pensjonskasse

Det er behov for å justere kompensasjonen for anslåtte utgifter i forbindelse med forenklet modell for premiebetaling til Statens pensjonskasse. Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen på posten med 0,3 mill. kroner, jf. nærmere omtale av saken under kap. 500 Kommunal- og moderniseringsdepartementet, post 1 Driftsutgifter.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på posten med 2,6 mill. kroner til 304,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.5.19 Kap. 563 Internasjonalt reindriftssenter

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Forenklet modell for premiebetaling til Statens pensjonskasse

Ved en feil ble det ikke lagt inn kompensasjon for anslåtte utgifter i forbindelse med forenklet modell for premiebetaling til Statens pensjonskasse på posten i 2017. Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen på posten med 0,4 mill. kroner til 6,3 mill. kroner, jf. nærmere omtale av saken under kap. 500 Kommunal- og moderniseringsdepartementet, post 1 Driftsutgifter.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.5.20 Kap. 567 Nasjonale minoriteter

Post 25 (Ny) Tiltak for romanifolket/taterne, kan overføres

Sammendrag

Det foreslås opprettet en ny post 25 Tiltak for romanifolket/taterne i forbindelse med at Stiftelsen Romanifolkets/taternes kulturfond ikke lenger navngis som mottaker av midler over statsbudsjettet, jf. nærmere omtale under kap. 567 post 71 Tilskudd til Romanifolkets/taternes kulturfond. Kommunal- og moderniseringsdepartementet vil utarbeide en ny modell for langsiktig forvaltning av den kollektive oppreisningen i samråd med representanter for romanifolket/taterne. Departementet tar sikte på å ha dialog med representanter for romanifolket/taterne om utformingen etter at Stortinget har behandlet saken.

Det foreslås en bevilgning på 2 mill. kroner på posten mot en tilsvarende reduksjon av post 71, jf. omtale under post 71. Det er uklart hvor stor del av midlene som vil komme til utbetaling i 2017, og det foreslås at posten tilføres stikkordet «kan overføres».

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 60 Tiltak for rom, kan overføres

Sammendrag

Målet for ordningen er å bedre levekårene til norske rom gjennom ulike tiltak. Oslo kommune har ansvaret for gjennomføringen av tiltakene. Bevilgningen på posten er 6,4 mill. kroner. Som følge av lavere aktivitet enn tidligere, og dermed noe lavere bevilgningsbehov, foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 2,3 mill. kroner til 4,1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 71 Tilskudd til Romanifolkets/taternes kulturfond

Sammendrag

Stiftelsen Romanifolkets/taternes kulturfond ble opprettet av Stortinget i 2004 som en kollektiv oppreisning for den urett staten har begått mot romanifolket/taterne. Bevilgningens formål er å bidra til å gjenreise, utvikle og synliggjøre romanifolkets/taternes kultur og historie. Måloppnåelseskriterier er ifølge Prop. 1 S (2016–2017) for Kommunal- og moderniseringsdepartementet at Stiftelsen Romanifolkets/taternes kulturfond når bredt ut med tiltak som fremmer bevaring og utvikling av romanifolkets/taternes kultur, språk og historie. Kommunal- og moderniseringsdepartementet kom i 2015 i vesentlig tvil om forutsetningene for utbetaling var til stede, og har foreløpig valgt å holde tilbake tilskuddsbevilgningene for 2015, 2016 og 2017. Stiftelsen har stevnet staten ved departementet for å få utbetalt midlene. Departementet bestrider påstandene i søksmålet. Hovedforhandling i saken er berammet i september 2017.

I samme tidsperiode har Lotteri- og stiftelsestilsynet (Stiftelsestilsynet) gjennomført tilsyn i stiftelsen. Rapport fra tilsynet forelå 13. februar 2017. I rapporten blir det konkludert med at forvaltningen av stiftelsen ikke skjer i samsvar med stiftelsesloven eller stiftelsens egne vedtekter, og med at stiftelsen mangler gode nok rutiner for utbetaling av, og kontroll med, honorarer og godtgjørelser. I rapporten blir det også konkludert med at det er store utfordringer knyttet til habilitetsvurderinger og ikke gode nok rutiner for oppfølging av utbetalinger. Stiftelsestilsynet vurderer det videre slik at prosessen rundt opprettelsen av foreningen Romanifolkets/taternes senter (RT-senteret) var kritikkverdig og at det er problematisk at de samme personene innehar verv i stiftelsen og i RT-senteret, og at varamedlemmer er nærstående til styremedlemmene. Stiftelsen har siden opprettelsen av RT-senteret overført betydelige midler til senteret. Forholdene som er beskrevet i rapporten, kan, etter omstendighetene, tenkes å være straffbare, og departementet har derfor oversendt rapporten til politiet. Basert på sentrale dokumenter og deltakelse som observatør på en del styremøter har departementet også gjort egne vurderinger, som er i tråd med

vurderingene gjort av Stiftelsestilsynet. Stiftelsen bestrider faktabeskrivelsen og vurderingene i rapporten fra Stiftelsestilsynet og har sendt klage i saken til både Stiftelsesklagenemnda og Sivilombudsmannen.

I 2011 ble det nedsatt et utvalg som skulle undersøke gjennomføringen av politikken overfor romanifolket/taterne. Utvalget leverte sin rapport 1. juni 2015 (NOU 2015:7 Assimilering og motstand). Utvalget pekte blant annet på følgende:

«Romanifolkets/taternes kulturfond kan være et viktig bidrag til å styrke folkegruppens kultur og språk i Norge. Det er derfor viktig at forvaltningen av ordningen har bred tillit blant tatere/romanifolk. Fondet er ment å være en kollektiv oppreisning for tidligere tiders urett. Utvalget ser at informasjonen om og forvaltningen av RT-fondet bør styrkes, slik at fondet når ut til flest mulig i tater-/romanimiljøer.»

Det kan også være relevant at departementet i høringen av NOU 2015:7 har fått en rekke innspill om at tilliten til stiftelsen er lav blant store deler av romanifolket/taterne. Det blir også pekt på at dette gjør det krevende å oppnå formålet med bevilgningen, og at fondet i mindre grad enn forutsatt fungerer som en kollektiv oppreisning som virker forsonende.

Departementet har på denne bakgrunn ikke tillit til at stiftelsen vil forvalte tilskuddet på en tilfredsstillende måte. Departementet tilrår derfor at ordningen med tilskudd direkte til stiftelsen blir avviklet og erstattet med andre tiltak for romanifolket/taterne.

Departementets vurderinger har i denne fasen vært begrenset til om det er forsvarlig å la stiftelsen være forvalter av tilskuddet, dvs. om ordningen med direkte tilskudd til stiftelsen bør videreføres. Både stiftelsen selv og romanifolkets/taternes organisasjoner har fått anledning til å uttale seg skriftlig om spørsmålet, og de har gitt uttrykk for at ordningen bør videreføres. Ut over det har departementet i denne perioden hatt begrenset med dialog med organisasjonene om saken, noe som også har vært naturlig, ettersom spørsmålet nå har vært om det er forsvarlig å videreføre eksisterende ordning.

Det vil være nødvendig med reell, åpen dialog med representanter for romanifolket/taterne om alternative løsninger for bruk av bevilgningen. Dersom Stortinget fatter vedtak i tråd med departementets tilrådning, vil departementet ta initiativ til dialog med representanter for romanifolket/taterne om hvordan målene med tilskuddene kan videreføres på lengre sikt, med en ny forvaltningsordning.

Departementet vil i denne dialogen ta utgangspunktet i det opprinnelige formålet som Stortinget fastsatte i 2004, jf. St.prp. nr. 63 (2003–2004) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet medregnet folketrygden 2004. Regjeringen og komiteen pekte i denne sammenhengen blant annet på «tiltak og aktiviteter som fremmer bevaring og utvikling av romanifolkets/taternes kultur, språk og historie», på muligheten av et «sekretariat/rådgivingssenter som kan tilby juridisk og annen bistand» og på «annet arbeid/prosjekter i regi av romanifolket selv». Det vil også være aktuelt å se på andre tiltak som kan komme romanifolket/taterne til gode, i lys av forslagene fra NOU 2015:7. Dialogarbeidet og vurderingene vil måtte ta noe tid, og departementet er innforstått med at en stopp i bevilgningene vil kunne få negative konsekvenser for de pågående sakene hos Veiledningstjenesten, som er en del av RT-senteret. Departementet arbeider med å kartlegge ulike alternativer for å avbøte denne utfordringen.

Departementet foreslår at ordningen med at Stiftelsen Romanifolkets/taternes kulturfond navngis som mottaker av midler over statsbudsjettet, opphører. Bevilgningen i 2017 på 5,4 mill. kroner foreslås overført til to nye poster, med 2 mill. kroner til ny post 25 Tiltak for romanifolket/taterne, *kan overføres*, og 3,4 mill. kroner til ny post 75 Midlertidig tilskuddsordning til romanifolket/taterne, *kan overføres*, jf. omtale under kap. 567 post 25 og 75. Departementet foreslår videre at bevilgningene for 2015 og 2016 på til sammen 10,5 mill. kroner, som har vært holdt tilbake, ikke utbetales til stiftelsen, og at midlene i stedet flyttes til kap. 567 post 75, jf. omtale under post 75.

Komiteens merknader

K o m i t e e n slutter seg til regjeringens forslag.

Post 74 Kultur- og ressurssenter for norske rom

Sammendrag

Posten er ny i 2017. Bevilgningen på posten er 12 mill. kroner og skal dekke tilskudd til etablering og drift av et kultur- og ressurssenter for norske rom. Senteret er en del av den kollektive oppreisningen til norske rom.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet ønsker at Kirkens bymisjon skal stå for etablering og drift av senteret. Kirkens bymisjon har erfaring med ulike virksomheter og tiltak som arbeider for inkludering, for å fremme rettigheter, bedre levekår og styrke fellesskapet for minoriteter. Bymisjonen har gjennom sitt samarbeid med norske rom den siste tiden opparbeidet seg stor tillit. Departementet anser relevant erfaring, og en god relasjon mellom drifter og norske rom, som avgjørende for at tiltaket skal lykkes. Det foreslås derfor at tilskuddet tildeles Kirkens bymisjon.

På grunn av forsinkelsene i prosjektet vil Kirkens bymisjon ikke rekke å starte opp alle aktiviteter inneværende år, og det vil bli delvis innsparing og faseforskyvning av utgiftene. Det foreslås derfor at bevilgningen reduseres med 10,5 mill. kroner i 2017 til

1,5 mill. kroner. Regjeringen vil komme tilbake med forslag til bevilgning for å gjennomføre prosjektet i statsbudsjettet for 2018.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 75 (Ny) Midlertidig tilskuddsordning til romanifolket/taterne, kan overføres

Sammendrag

Det foreslås opprettet en ny post 75 Midlertidig tilskuddsordning til romanifolket/taterne i forbindelse med at Stiftelsen Romanifolkets/taternes kulturfond ikke lenger navngis som mottaker av midler over statsbudsjettet. Posten skal dekke etablering av en tilskuddsordning som midlertidig forvaltes av Kommunal- og moderniseringsdepartementet frem til en ny, mer varig ordning er etablert.

Det foreslås en bevilgning på 3,4 mill. kroner på posten mot en tilsvarende reduksjon av kap. 567 post 71, jf. omtale under post 71.

Det er usikkert om midlene vil bli benyttet fullt ut i 2017, og det foreslås derfor at posten får stikkordet «kan overføres».

Det foreslås videre at overført ubrukt bevilgning fra 2016 til 2017 på kap. 567 post 71 på 10,5 mill. kroner flyttes til post 75. Det vil være nødvendig med reell, åpen dialog med representanter for romanifolket/taterne om alternative løsninger for bruk av bevilgningen. Det vil kunne ta noe tid å komme frem til hensiktsmessige løsninger. Det foreslås derfor at overført beløp til ny post 75 kan benyttes i to år utover 2017, jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag. jf. forslag til vedtak I og XXIX under kapittel 6 Komiteens tilråding.

3.3.5.21 Kap. 571 Rammetilskudd til kommuner

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen dekker utgifter til forskning og utredning om kommuneøkonomi, kommuneloven og øvrig juridisk rammeverk for kommunesektoren, lokaldemokrati og statlige tiltak overfor kommunesektoren. Bevilgningen omfatter også midler til drift og utvikling av inntektssystemet og drift av Det tekniske beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU). Bevilgningen kan videre finansiere større utviklingsprosjekter, herunder utredningsstillinger i departementet knyttet til tidsbegrensede prosjekter.

På bakgrunn av en gjennomgang av status for prosjektene som er finansiert på posten og overførte midler fra 2016, foreslås det å redusere bevilgningen med 6 mill. kroner til 15,6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 60 Innbyggertilskudd

Sammendrag

Tilskudd til flere barnehagelærere

I saldert budsjett 2017 er det bevilget 172,2 mill. kroner til flere barnehagelærere over kap. 231 Barnehager, post 60 Tilskudd til flere barnehagelærere på Kunnskapsdepartementets budsjett. Bevilgningen har halvårseffekt, og helårseffekten av tiltaket utgjør om lag 413 mill. kroner.

I Meld. St. 21 (2016–2017) Lærelyst – tidlig innsats og kvalitet i skolen har regjeringen varslet at den ønsker at midlene skal benyttes til å øke kravene til kompetanse i barnehagene i form av skjerpede krav i forskrift om pedagogisk bemanning. Det vil bli sendt på høring et forslag om at pedagognormen skjerpes i tråd med Stortingets bevilgningsvedtak. Det tas sikte på at forslaget sendes på høring i løpet av våren 2017.

Barnehagene finansieres i dag i all hovedsak gjennom kommunerammen. For å sikre en enhetlig finansiering foreslår regjeringen at det øremerkede tilskuddet til flere barnehagelærere overføres til kommunerammen for å dekke skjerpede krav i pedagognormen allerede i 2017. Når tilskuddet går inn i kommunenes inntektsrammer, unngår man å innføre nye krav til søknader og rapportering.

Det foreslås at bevilgningen på posten økes med 172,2 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon på kap. 231 post 60 på Kunnskapsdepartementets budsjett. Det vises til nærmere omtale under kap. 231 post 60.

Korreksjon i bevilgningen til forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenester

Forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenestene ble iverksatt 1. mai 2016 og administreres av Helse- og omsorgsdepartementet. Seks kommuner deltar i forsøket, som varer i tre år. Forsøket finansieres ved at midler er trukket ut av forsøkskommunenes innbyggertilskudd og overført til kap. 761 Omsorgstjeneste, post 65 Forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenestene på Helse- og omsorgsdepartementets budsjett. Uttrekket er basert på regnskapstall i KOSTRA for 2015 for de funksjoner som omfattes av forsøket. I forsøksperioden justeres KOSTRA-tallene for 2015 årlig for vekst i kommunenes frie inntekter, inkludert lønns- og prisvekst. Fra 2016 til

2017 ble uttrekket justert med knapt 1,3 pst. i tråd med anslagene for landsgjennomsnittlig vekst i kommunenes frie inntekter i Prop. 1 S (2016–2017).

Veksten i kommunenes frie inntekter er blant annet begrunnet i kompensasjon for demografiske endringer, pensjonsutgifter ut over lønnsvekst, satsinger innenfor veksten i frie inntekter og ytterligere vekst i kommunal tjenesteproduksjon. Uttrekket justeres for vekst i frie inntekter. Dette innebærer at forsøkskommunene får en reduksjon i innbyggertilskuddet som også omfatter vekst i kommunale tjenester som ikke omfattes av forsøket.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet foreslår å redusere uttrekket, slik at forsøkskommunene får beholde den delen av veksten i frie inntekter som overstiger andelen som skal kompensere for demografiske endringer samt pris- og lønnsvekst. I statsbudsjettet for 2017 utgjør denne andelen om lag 60 pst. av veksten i frie inntekter. Dette er lagt til grunn ved beregning av nytt uttrekk i 2017.

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 5,7 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon på kap. 761 post 65 på Helse- og omsorgsdepartementets budsjett.

Endringer i skatteopplegget

I forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2017 er det foreslått enkelte endringer i skatte- og avgiftsreglene, blant annet lettelser for privat pensjonssparing og økt minstefradrag for pensjon. Deler av skattelettelsene berører kommunesektoren. Skatteinntektene til kommunesektoren i 2017 anslås å bli redusert med 162 mill. kroner som følge av skatteopplegget i revidert nasjonalbudsjett, fordelt med 132 mill. kroner for kommunene og 30 mill. kroner for fylkeskommunene. Kommunesektoren foreslås kompensert med tilsvarende økning i innbyggertilskuddet. Det foreslås at bevilgningen på posten økes med 132 mill. kroner.

Samlet foreslås det at bevilgningen på posten økes med til sammen 309,9 mill. kroner til 121 854,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår økt inntektsgrense til 450 000 kroner for gratis kjernetid i barnehage og å øke bevilgningen med 6,4 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 316 264 000 kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
571		Rammetilskudd til kommuner	
	60	Innbyggertilskudd, økes med	316 264 000
		fra kr 121 544 312 000 til kr 121 860 576 000»	

Komiteens medlem fra Senterpartiet slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil vise til forpliktelser i klimaforliket om å redusere klimautslippene og at regjeringen sektor etter sektor unnlater å følge dette opp. I Stortingets klimaforlik fra 2012 slås det fast at kommunene kan spille en viktig rolle for å redusere klimagassutslippene, og kommunene og fylkeskommunene har en enorm mulighet til å få til drastiske kutt i klimagassutslipp hvis det legges til rette for det. Videre er det et enormt behov for klimatilpasninger i kommunene. Dette medlem foreslår derfor at det settes av 25 mill. kroner til dette arbeidet.

Dette medlem understreker at kommunene har en svært viktig rolle i å forebygge fattigdom og utstøting og i å bistå vanskeligstilte slik at de kan komme ut av en vanskelig livssituasjon. Det er derfor viktig at kommunene ikke gjennom egne tiltak bidrar til fattigdom ved eksempelvis å avkorte sosialhjelpen for barnetrygden for fattige barnefamilier. I dag er det opp til hver enkelt kommune hvilke sosialhjelpssatser de skal ha. Staten opererer kun med veiledende satser. Den enkelte kommune kan derfor velge om sosialhjelpsmottakere skal få barnetrygd utbetalt som et tillegg, eller om den skal regnes inn i sosialhjelpen. For kommuner i en presset økonomisk situasjon er det selvfølgelig et sterkt insentiv for å velge det siste, nettopp at det regnes som en del av sosialhjelpen. Slik mister barnetrygden den effekten den kan ha for å være med og løfte familier ut av fattigdom. Dette medlem viser til egne forslag om å øke barnetrygden i Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2017, og at det også forutsetter at kommunenes adgang til å avkorte sosialhjelpen for tilsvarende sum familiene får i barnetrygd, må fjernes. Dette medlem foreslår at det settes av 215 mill. kroner for å dekke kommunenes merutgifter som følge av innføring fra 1. juli 2017.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 240 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 549,864 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
571		Rammetilskudd til kommuner	
	60	Innbyggertilskudd, økes med	549 864 000
		fra kr 121 544 312 000 til kr 122 094 176 000»	

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake med forslag som sikrer at kommunene ikke kan avkorte sosialstønad for tilsvarende sum familiene får i barnetrygd.»

Post 64 Skjønnstilskudd, kan nyttes under kap. 572 post 64

Sammendrag

Digitalisering

Digitalisering er en sterk drivkraft i fornyingsarbeidet i offentlig sektor. Digitalisering kan skape helt nye måter å levere offentlige tjenester på. Målet er å skape en enklere hverdag for innbyggere, næringsliv og frivillige organisasjoner. Dessuten kan mange arbeidsprosesser utføres mer effektivt ved å ta i bruk ny teknologi. Dette blir bedre for brukerne, og det blir effektivt for forvaltningen.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet vil bidra til å få på plass en modell for finansiering av kommunale IKT-prosjekter som er initiert og styrt av kommunene selv. I dag er det slik at enkelte kommuner finansierer utvikling av løsninger som senere kommer hele sektoren til gode. En sentral koordinering av finansieringen og prioritering av kommunale IKT-prosjekter vil kunne bedre samordningen i sektoren.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har derfor satt av 25 mill. kroner over prosjektskjønnet på kap. 571 post 64 i 2017 til en KS-administrert ordning for finansiering av kommunale IKT-prosjekter. For 2018 tar departementet sikte på å sette av 100 mill. kroner til formålet. Departementet vil ha dialog med KS om innretningen på ordningen, og det vil være en forutsetning for støtten at også kommunesektoren bidrar med egne midler. Departementet vil, i samråd med KS, utarbeide nærmere kriterier til bruken av midlene.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å øke bevilgningen til dekning av kostnader for kommuner i forbindelse med mottak av enslige mindreårige asylsøkere (engangssum) med 20 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 20 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
571		Rammetilskudd til kommuner	
	64	Skjønnstilskudd, *kan nyttes under kap. 572, post 64*, økes med	20 000 000
		fra kr 1 606 000 000 til kr 1 626 000 000»	

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og egne merknader under kap. 490 post 1. Dette medlem mener at kommunenes kostnader skal dekkes av UDI i den utstrekning KS har anbefalt, dvs. i størrelsesorden ca. 50 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at flere kommuner i løpet av 2015 og 2016 forberedte seg på å ta imot og bosette et stort antall asylsøkere, spesielt enslige mindreårige asylsøkere. Flere fattet vedtak om antall i tråd med IMDIs anmodning, budsjetterte og satte i stand bofellesskap og ansatte i tråd med dette. For mange kommuner var det derfor en tung økonomisk byrde når de ikke fikk enslige mindreårige. Dette medlem viser til at KS under høringene påviste at kommuner har fått anmodninger om å ta imot så sent som i november 2016, og de har i god tro etablert mottak og ansatt personell. Dette medlem mener at dette er en økonomisk byrde som staten og ikke kommunene bør bære, og at skal kommuner våge å være med på slike anmodninger i framtida, kan de ikke bli sittende med så stor økonomiske risiko som regjeringen nå påfører dem. Dette medlem foreslår derfor at kommunene det gjelder, bør få refundert kostnader gjennom søknad over skjønnsmidlene til kommunene, og foreslår en økning på 50 mill. kroner til dette.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 50 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 50 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
571		Rammetilskudd til kommuner	
	64	Skjønnstilskudd, *kan nyttes under kap. 572, post 64*, økes med	50 000 000
		fra kr 1 606 000 000 til kr 1 656 000 000»	

Post 65 Regionsentertilskudd

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at regjeringen forsøker å skape en urimelig skeivhet i tilskuddssystemet til kommunene gjennom å foreslå ekstrabevilgninger til sammenslåtte kommuner ut over dekning av engangskostnader og reformstøtte som det er enighet om. Dette medlem mener på denne bakgrunn at ordningen med regionsentertilskudd bør avvikles.

Dette medlem foreslår å redusere bevilgningen med 100 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 100 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
571		Rammetilskudd til kommuner	
	65	Regionsentertilskudd, reduseres med	100 000 000
		fra kr 100 000 000 til kr 0»	

3.3.5.22 Kap. 572 Rammetilskudd til fylkeskommuner

Post 60 Innbyggertilskudd

Sammendrag

Det vises til omtalen under kap. 571 post 60 om endringer i skatteopplegget. Det foreslås at bevilgningen på posten økes med 30 mill. kroner til 32 180,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår en økning i lærlingtilskudd med 1 000 kroner og å øke bevilgningen med 10 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 40 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner	
	60	Innbyggertilskudd, økes med	40 000 000
		fra kr 32 150 448 000 til kr 32 190 448 000»	

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad og fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner	
	60	Innbyggertilskudd, økes med	184 000 000
		fra kr 32 150 448 000 til kr 32 334 448 000»	

Komiteens medlem fra Senterpartiet er bekymret over fylkeskommunenes manglende økonomiske mulighet til å løse utfordringene med vedlikehold og forbedring av fylkesveinettet. Det er et stort vedlikeholdsetterslep, og KS har anslått et årlig behov på 1,5 til 2 mrd. kroner for å opprettholde standarden. Dette kan ikke løses innenfor dagens rammer, og KS tar til orde for et tiårig nasjonal vedlikeholdsprogram for fylkesveiene. Dette medlem viser til at fylkesveinettet ikke er omfattet av bevilgningsrammene under Nasjonal transportplan (NTP), og at en ambisjon om styrket samferdselssatsing totalt sett må innbefatte en egen satsing på fylkesveiene.

Dette medlem foreslår på denne bakgrunn en tilleggsbevilgning til fylkeskommunene for 2017 på 500 mill. kroner øremerket fylkesveier, hvorav 50 mill. kroner skal benyttes til å utbedre veiene frem til treindustribedrifter.

Videre foreslår dette medlem som en del av yrkesfagssatsingen til Senterpartiet en betydelig øk-

ning av lærlingtilskuddet med 5 000 kroner per kontrakt eller totalt 50 mill. kroner.

Dette medlem foreslår også at det skal opprettes til sammen 500 nye fagskoleplasser, hvorav 250 over fylkeskommunens budsjett. Denne satsingen beløper seg til 10,5 mill. kroner over denne posten.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 560,5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 590,5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner	
	60	Innbyggertilskudd, økes med	590 500 000
		fra kr 32 150 448 000 til kr 32 740 948 000»	

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til forpliktelser i klimaforliket om å redusere klimautslippene og at regjeringen sektor etter sektor unnlater å følge dette opp. I Stortingets klimaforlik fra 2012 slås det fast at kommunene kan spille en viktig rolle for å redusere klimagassutslippene, og kommunene og fylkeskommunene har en enorm mulighet til å få til drastiske kutt i klimagassutslipp hvis det legges til rette for det. Videre er det et enormt behov for klimatilpasninger i kommunene. Dette medlem foreslår derfor at det settes av 25 mill. kroner til dette arbeidet.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 25 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 55 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner	
	60	Innbyggertilskudd, økes med	55 000 000
		fra kr 32 150 448 000 til kr 32 205 448 000»	

3.3.5.23 Kap. 573 Kommunereform

Post 60 Engangskostnader og reformstøtte ved kommunesammenslåing, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen dekker utgifter til engangskostnader og reformstøtte ved kommunesammenslåing. I kommuneproposisjonen for 2015 la regjeringen frem forslag til økonomiske virkemidler i kommunereformen, jf. Prop. 95 S (2013–2014). Kommuner som blir vedtatt slått sammen i kommunereformen, får tilskudd til dekning av engangskostnader og reformstøtte etter en standardisert modell som tar utgangspunkt i antall innbyggere og antall kommuner som inngår i den enkelte sammenslåing. Se nærmere beskrivelse av modellen i Prop. 1 S (2016–2017) for Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

I saldert budsjett 2017 er det bevilget 1 058,3 mill. kroner på posten. Basert på forslag til nasjonale vedtak om kommunesammenslåinger i Prop. 96 S (2016–2017), vil det totale behovet være 1 302,6 mill. kroner i 2017, hvorav 1 271,8 mill. kroner til dekning av engangskostnader og 30,8 mill. kroner i reformstøtte til Sandefjord kommune. Det foreslås at bevilgningen på posten økes med 244,3 mill. kroner til 1 302,6 mill. kroner.

Det foregår fortsatt sammenslåingsprosesser som ikke er endelig avklart. Eventuelle nasjonale vedtak om sammenslåing som kommer i tillegg til forslagene i Prop. 96 S (2016–2017), vil utløse behov for ytterligere utbetaling av tilskudd til dekning av engangskostnader. Det foreslås derfor at posten tilføyes stikkordet «overslagsbevilgning» i 2017.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad og fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
573		Kommunereform	
	60	Engangskostnader og reformstøtte ved kommunesammenslåing, *overslagsbevilgning*, reduseres med	32 425 000
		fra kr 1 058 325 000 til kr 1 025 900 000»	

Komiteens medlem fra Senterpartiet påpeker at Senterpartiet er imot all tvang i forbindelse med kommune- og fylkessammenslåinger, både direkte tvang i form av stortingsvedtak og indirekte tvang i form av økonomisk ris bak speilet for kommuner som ikke ønsker sammenslåing.

Dette medlem viser imidlertid til at det har vært bred enighet om de veletablerte kompensasjonsordningene som nå vil komme mange av de sammenslåtte kommunene til gode, og foreslår derfor ikke å endre disse.

Dette medlem mener imidlertid at urimelige særordninger for sammenslåtte kommuner, som for eksempel regionsentertilskuddet, bør avvikles.

Dette medlem viser for øvrig til at bevilgninger som følge av kommunereformen har vært bevilget over egen post og over skjønnsmiddelordningen. Fra 2018 foreslås det at bevilgningene overføres til innbyggertilskuddet. Dette betyr at store bevilgninger vil bli omfordelt fra kommuner som fortsetter som selvstendige, og til sammenslåtte kommuner.

På denne bakgrunn fremmes følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge til grunn at bevilgninger som følge av kommunereformen fortsatt skal bevilges over egen post, og at ordningene som videreføres, er engangsstøtte, reformstøtte og inndelingstilskudd når sammenslått kommune etableres.»

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til forslag og begrunnelse i merknader under behandlingen av Prop. 96 S (2016–2017), der Sosialistisk Venstreparti går mot tvangssammenslåing av følgende kommuner:

- Spydeberg, Eidsberg, Hobøl og Askim
- Skedsmo, Sørum og Fet
- Mandal, Marnardal og Lindesnes
- Kristiansand, Søgne og Sogndal
- Balestrand, Leikanger og Sogndal
- Haram, Ålesund, Skodje, Sandøy og Ørskog
- Ørland og Bjugn
- Nærøy, Vikna, Leka og Bindal
- Lenvik, Torsken, Berg og Tranøy

Dette gir et redusert utgiftsbehov på posten med 363,9 mill. kroner. Dette medlem foreslår å redusere bevilgningen med 363,9 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 119,625 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
573		Kommunereform	
	60	Engangskostnader og reformstøtte ved kommunesammenslåing, *overslagsbevilgning*, reduseres med	119 625 000
		fra kr 1 058 325 000 til kr 938 700 000»	

Post 61 Engangskostnader ved fylkessammenslåing, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen dekker utgifter til engangskostnader ved fylkessammenslåing. Fylkeskommuner som blir vedtatt slått sammen i regionreformen, får dekket engangskostnader etter en standardisert modell. Det utbetales 15 mill. kroner per fylke som inngår i en sammenslåing. Se nærmere beskrivelse av modellen i Prop. 1 S (2016–2017) for Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

I saldert budsjett 2017 er det bevilget 240 mill. kroner på posten. Basert på forslag til nasjonale vedtak om fylkessammenslåinger i Prop. 84 S (2016–2017) er bevilgningsbehovet 165 mill. kroner i 2017, knyttet til følgende sammenslåinger:

- Hordaland og Sogn og Fjordane: 30 mill. kroner
- Vest-Agder og Aust-Agder: 30 mill. kroner
- Østfold, Akershus og Buskerud: 45 mill. kroner
- Vestfold og Telemark: 30 mill. kroner
- Hedmark og Oppland: 30 mill. kroner

Det foreslås at bevilgningen på posten reduseres med 75 mill. kroner til 165 mill. kroner, basert på forslagene til sammenslåinger i Prop. 84 S (2016–2017).

Departementet foreslår i kommuneproposisjonen for 2018 en sammenslåing av Troms og Finnmark, jf. avtalen mellom regjeringspartiene, Kristelig folkeparti og Venstre av 3. mai 2017. Det er tatt høyde for utbetaling av tilskudd til dekning av engangskostnader ved denne sammenslåingen ved at det foreslås at posten tilføyes stikkordet «overslagsbevilgning» i 2017.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad og fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
573		Kommunereform	
	61	Engangskostnader ved fylkessammenslåing, *overslagsbevilgning*, reduseres med	210 000 000
		fra kr 240 000 000 til kr 30 000 000»	

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til egne forslag og begrunnelser i merknader til behandlingen av Prop. S 84 (2016–2017), der Sosialistisk Venstreparti går imot tvangssammenslåing av fylker. Dette gir et redusert utgiftsbehov på posten med 135 mill. kroner.

Dette medlem foreslår å redusere bevilgningen med 135 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 210 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
573		Kommunereform	
	61	Engangskostnader ved fylkessammenslåing, *overslagsbevilgning*, reduseres med	210 000 000
		fra kr 240 000 000 til kr 30 000 000»	

3.3.5.24 Kap. 580 Bostøtte

Post 70 Bostøtte, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bostøtten skal bidra til å sikre personer med lave inntekter og høye boutgifter en egnet bolig. Bevilgningen for 2017 er 2 875,3 mill. kroner.

Nytt inntektsgrunnlag

Fra og med 1. januar 2017 ble nye inntektsopplysninger fra a-ordningen lagt til grunn ved beregningen av bostøtte. Omleggingen innebærer at bostøtten nå beregnes på grunnlag av siste måneds inntekt, og ikke ett til to år gamle likningsdata som tidligere. Omleggingen gjør at omfanget av feilutbetalinger og krav om tilbakebetaling reduseres betydelig. I saldert budsjett 2017 ble det anslått at omleggingen ville redusere bevilgningsbehovet med omtrent 300 mill. kroner. På bakgrunn av nye beregninger fra Husbanken anslås det at reduksjonen blir 326 mill. kroner. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen med 26 mill. kroner. Det er da lagt til grunn at i gjennomsnitt 95 700 husstander får bostøtte hver måned i 2017, mot tidligere anslag på 100 500 husstander. Gjennomsnittlig utbetalt bostøtte per mottaker for året anslås til 29 700 kroner, mot tidligere anslag på 28 400 kroner.

Barns inntekt

Bostøtte beregnes på grunnlag av hele husstandens inntekt. Frem til 1. januar 2017 har barn hatt et fribeløp på 30 000 kroner ved beregningen av husstandens inntekt. Fribeløpet på 30 000 kroner ble innført da bostøtteordningen ble lagt om i 2009. Reglene om barns inntekt har vært uheldige fordi vanskeligstilte husstander har risikert å få avkortet bostøtten fordi et barn gikk med avisen eller tok seg sommerjobb. Dette kan medføre at barn i vanskeligstilte husstander har mindre insentiv til å skaffe seg inntekter selv. Slik kunne reglene bidra til at fattigdom går i arv. Reglene er endret fra 1. januar 2017 slik at barns inntekt ikke lenger teller med i beregningen av husstandens bostøtte. Det anslås at anslagsvis 1 500 husstander får i gjennomsnitt omtrent 3 500 kroner mer i bostøtte som følge av denne endringen. Dette vil øke bevilgningsbehovet med 5,2 mill. kroner i 2017.

Samlet sett foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 20,8 mill. kroner i 2017, til 2 854,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at anslaget på antall personer som vil motta bostøtte, er sunket fra 100 500 til 95 700. Bostøtten har til formål å sikre personer med lave inntekter og høye boutgifter en egnet bolig. Bevilgningen for 2017 er den laveste summen som er avsatt til bostøtte på åtte år. Dette er på tross av at innbyggertallet i Norge har økt med nesten 400 000, flere flyktninger vil få rett til bostøtte etter endringene om bofelleskap, og boligprisene har ført til økte boligkostnader. En av grunnene til at det er færre mottakere, er at det enda ikke er kommet på plass en permanent ordning for bostøttemottakere som er uføre. Etter uførereformen fikk mange uføre en endring i brutto inntekt som oversteg inntektsgrensen for bostøtte og dette er en problemstilling som ikke er løst. Det ble innført en skjermingsordning for de personene som var uføre, men dette gjaldt

ikke for dem som har blitt uføre i perioden og som vil ha like stort behov for bostøtten.

Dette medlem viser til at en annen grunn har vært underregulering av satsene over flere år, noe som gjør at selv med innføring av prisjustering er det et inntektsgap som det ikke er blitt kompensert for gjennom budsjettet. Dette har gjort at bostøtten ikke oppfyller formålet om å være en ordning som sørger for å skaffe egnede boliger og over tid har mistet sin betydning. Dette medlem mener at dette må rettes opp så raskt som mulig.

På denne bakgrunn fremmes følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen oppjustere bostøtten slik at underreguleringen tas igjen.»

«Stortinget ber regjeringen endre regelverket i bostøtten slik at uføretrygdede får bostøtte på linje med det de ville fått før omleggingen etter uførereformen.»

3.3.5.25 Kap. 585 Husleietvistutvalget

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen dekker lønn til ansatte, husleie og andre faste driftsutgifter for Husleietvistutvalget.

Det er behov for å justere kompensasjonen for anslåtte utgifter i forbindelse med forenklet modell for premiebetaling til Statens pensjonskasse. Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen på posten med 0,2 mill. kroner til 28,6 mill. kroner, jf. nærmere omtale av saken under kap. 500 Kommunal- og moderniseringsdepartementet, post 1 Driftsutgifter.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.5.26 Kap. 587 Direktoratet for byggkvalitet

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen dekker lønn til ansatte, husleie og andre faste driftsutgifter for Direktoratet for byggkvalitet.

Det er behov for å justere kompensasjonen for anslåtte utgifter i forbindelse med forenklet modell for premiebetaling til Statens pensjonskasse. Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen på posten med 0,2 mill. kroner til 100,2 mill. kroner, jf. nærmere omtale av saken under kap. 500 Kommunal- og moderniseringsdepartementet, post 1 Driftsutgifter.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 22 Kunnskapsutvikling og informasjonsformidling

Posten skal bidra til kunnskapsutvikling og informasjonsformidling om bygningspolitiske temaer og finansiere utredninger og informasjonstiltak.

Regjeringen foreslår å etablere et seriøsitetsregister for bygg- og anleggsnæringen, som skal gjøre det enklere for oppdragsgivere å finne seriøse foretak. Dette vil bedre konkurransesituasjonen for seriøse foretak og kan således redusere bruken av svart arbeid og brudd på arbeidslivsbestemmelser. Driften av registeret skal finansieres gjennom egne gebyrer for registrering. Ordningen skal være selvfinansierende. Etter planen skal seriøsitetsregisteret være i drift fra 1. januar 2018. Direktoratet for byggkvalitet (DiBK) skal utvikle registeret i 2017. Dette krever ressurser til blant annet prosjektstyring og IKT-utvikling på anslagsvis 4,5 mill. kroner.

Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen på post 22 med 3,5 mill. kroner til 47,9 mill. kroner, i 2017. Det legges til grunn at DiBK skal dekke 1 mill. kroner innenfor gjeldende bevilgninger i 2017.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.5.27 Kap. 590 Planlegging og byutvikling

Post 72 Tilskudd til bolig-, by- og områdeutvikling, kan overføres

Sammendrag

Tilskuddet skal bedre de fysiske omgivelsene, stimulere til økt deltakelse i nærmiljøet og motvirke negativ utvikling i et område. Posten budsjetteres med tilsagnsramme, tilsagnsfullmakt og bevilgning. I 2017 er det bevilget 34,1 mill. kroner på posten. Bevilgningen innebærer en tilsagnsramme på 19,7 mill. kroner og en tilsagnsfullmakt på 7,9 mill. kroner i 2017.

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen på posten med 6 mill. kroner til 40,1 mill. kroner for å realisere prosjektet Dalen aktivitetspark i Trondheim. Bevilgningsforslaget innebærer en økning i tilsagnsrammen på 10 mill. kroner i 2017 til 29,7 mill. kroner.

Ved en feil var forslag om tilsagnsfullmakt på 7,9 mill. kroner ikke med i forslag til romertallsvedtak i Prop. 1 S (2016–2017). En økning i tilsagnsrammen på 10 mill. kroner innebærer en tilsagnsfullmakt på 4 mill. kroner.

På bakgrunn av dette foreslås det en samlet tilsagnsfullmakt på 11,9 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til vedtak I og XII under kapittel 6 Komiteens tilråding.

3.3.5.28 Kap. 595 Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under kap. 595 post 1 og 45

Sammendrag

Bevilgningen skal hovedsakelig dekke tidsbegrensede prosjekter og kjøp av tjenester fra private leverandører.

Kommune- og regionreform, arbeid med matrikkelen

Sammenslåing av kommuner og fylker medfører endringer i matrikkelen, som må distribueres til kommunene og statsetatene den 1. januar 2018. Dette krever ny og grunnleggende geografisk infrastruktur som må være på plass før sammenslåingen av Nord- og Sør-Trøndelag fylkeskommuner og tre kommunesammenslåinger andre steder i landet. Løsningen vil kunne gjenbrukes ved senere sammenslåinger. Mange offentlige tjenester, som trygdeutbetalinger, utrykning fra nødetatene og utarbeidelse av statistikk, er avhengige av oppdaterte data fra matrikkelen. Utgiftene knyttet til den nye løsningen er anslått til 16,5 mill. kroner i 2017. Utgiftene er særlig knyttet til kjøp av IKT-utstyr som servere og lisenser, i tillegg til lønn og konsulenttjenester til utvikling. På bakgrunn av dette foreslås det å øke bevilgningen med 16,5 mill. kroner i 2017.

Endring av Kartverkets tilknytningsform

Kartverkets tilknytningsform ble endret fra forvaltningsbedrift til et bruttobudsjettert forvaltningsorgan fra og med 1. januar 2017. Etter omleggingen av tilknytningsform til bruttobudsjettert forvaltningsorgan skal regnskapet føres etter kontantprinsippet. Ved omleggingen viser endelige regnskapstall for 2016 at det er et avvik i mellomværende med statskassen og Kartverkets inngåtte forpliktelser i 2017 på 31,3 mill. kroner. På bakgrunn av dette foreslås det å øke bevilgningen med 31,3 mill. kroner i 2017.

Overførte midler fra reguleringsfondet

Som følge av omleggingen av Kartverkets tilknytningsform fra 1. januar 2017 ble Kartverkets reguleringsfond avviklet. Forskuddsinnbetalinger knyttet til samfinansierte prosjekter ble videreført som en balansepost på Kartverkets mellomværende med statskassen, og blir løpende inntektsført på kap. 3595 post 3 og utgiftsført på kap. 595 post 21 i takt med at utgiftene utgiftsføres.

Av reguleringsfondet ble det anslått at 56 mill. kroner var knyttet til andre typer utviklingsprosjekter, herunder elektronisk tinglysing. Også disse midlene ble ført som inntekt på kap. 3595 post 3 og vil bli ført som en utgift på kap. 595 post 21 i 2017. Beholdningen på 56 mill. kroner var et anslag basert på utgående balanse per 31. desember 2015. Ved avslutningen av regnskapet for 2016 viser det seg at riktig beløp er 50 mill. kroner.

På bakgrunn av dette foreslås det å redusere bevilgningen over kap. 595 post 21, og inntektene over kap. 3595 post 3, med 6 mill. kroner.

Endret utbetalingstakt for Primar

Av bevilgningen på posten er 95,5 mill. kroner knyttet til Primar, et internasjonalt samarbeidsprosjekt der ulike sjøkartverk rundt i verden har en samlet distribusjonsløsning for sjøkart. Denne driftes av Statens kartverk. Inntektene fra salget til private brukere kreves i all hovedsak inn av Kartverket, som så utbetaler til de deltakende sjøkartverkene i form av godtgjørelser.

I 2016 foretok Kartverket halvårlige utbetalinger av godtgjørelser. Fra og med 2017 skal det foretas kvartalsvise utbetalinger. Endringen i utbetalingstakt innebærer at Kartverket må håndtere èn halvårlig og tre kvartalsvise utbetalinger i 2017. Det medfører en ekstra utbetaling på 13,5 mill. kroner i 2017. På bakgrunn av dette foreslås det å øke bevilgningen på posten med 13,5 mill. kroner.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på posten med 55,3 mill. kroner til 366,9 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.5.29 Kap. 3595 Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur

Post 3 Samfinansiering

Sammendrag

På posten føres inntekter knyttet til prosjekter som skal samfinansieres. I tillegg er det som følge av endringen i Kartverkets tilknytningsform inntektsført 56 mill. kroner fra reguleringsfondet i 2017 som

gjelder andre typer utviklingsprosjekter, herunder utvikling av elektronisk tinglysing.

Det foreslås å redusere inntektene som ble overført fra reguleringsfondet med 6 mill. kroner til 50 mill. kroner. Det vises til nærmere omtale under kap. 595 post 21. På bakgrunn av dette foreslås det å redusere inntektene på posten med 6 mill. kroner fra 271 mill. kroner til 265 mill. kroner

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.5.30 Andre saker

Oppfølging av flertallsmerknad i Innst. 2 S (2015–2016)

Sammendrag

I Innst. 2 S (2015–2016) hadde medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre følgende flertallsmerknad:

«Flertallet er enige om å be regjeringen sette ned et utvalg som skal vurdere en omorganisering av det statlige digitaliseringsansvaret slik at en sikrer en sterkere samordning mellom sektorer og med kommunene. Spesielt skal det vurderes om den danske måten å organisere dette på er riktig for Norge. Regjeringen orienterer Stortinget om status for arbeidet innen sommeren 2016.»

I Meld. St. 27 (2015–2016) Digital agenda for Norge, jf. Innst. 84 S (2016–2017), ble Stortinget orientert om at Kommunal- og moderniseringsdepartementet ville nedsette et ekspertutvalg som vil kartlegge og analysere dansk organisering av digitaliseringsansvaret og effekten av dette på utviklingen av digitale løsninger i offentlig sektor, for deretter å kunne vurdere overføringsverdi til norske forhold.

Høsten 2016 gjennomførte det danske konsulentfirmaet Struensee & Co en kartlegging av organiseringen og styringen av digitaliseringsansvaret i Danmark, Finland og Sverige på oppdrag fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Kartleggingen skulle brukes som bakgrunnsmateriale for utvalgets arbeid.

Kartleggingen ble ferdigstilt i desember 2016 og gir en grundig oversikt over organiseringen og styringen av digitaliseringsansvaret i de tre landene. Kartleggingen viser blant annet at: Danmark jobber med å styrke den horisontale samordningen av digitaliseringstiltak på tvers av sektorer, Sverige ser på nye måter å styre digitaliseringen på på lokalt nivå, og Finland jobber med etablering av 18 selvstyrte regioner i 2019. Våren 2017 ble rapporten supplert med en tilsvarende kartlegging av Norge.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet arbeider kontinuerlig med problemstillinger knyttet til styring og organisering av digitalisering av offentlig sektor, som ledd i departementets ansvar for å koordinere arbeidet med digitalisering i offentlig sektor. Samordningsrollen innebærer blant annet at departementet skal identifisere sektorgripende utfordringer, og initiere, koordinere og følge opp tverrgående tiltak. Initiering av tiltak for helhetlige digitale løsninger på tvers av kommunal og statlig sektor er et eksempel på utøving av samordningsrollen. Departementet vil bruke kartleggingen til å vurdere hvilken lærdom som kan trekkes, samt hvilken overføringsverdi den har til norske forhold. På bakgrunn av kartleggingen vurderer departementet at det ikke er behov for å nedsette et eget utvalg for å belyse problemstillingen ytterligere.

Med dette følger regjeringen opp flertallsmerknaden fra Finanskomiteen i Innst. 2 S (2015–2016).

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Lokalisering av statlige arbeidsplasser

Sammendrag

Plan for lokalisering av statlige arbeidsplasser ble lagt frem 17. februar 2017 som vedlegg til Meld. St. 18 (2016–2017) Bærekraftige byar og sterke distrikt. I kap. 7.2 ble det redegjort for videre arbeid med utlokalisering. Det ble lagt til grunn at Stortinget skal varsles om resultatene av dette arbeidet.

Etter fremleggelsen av planen er det så langt besluttet at det nye investeringsselskapet Fornybar AS skal lokaliseres til Stavangerområdet, og at ny likestillings- og diskrimineringsnemnd skal lokaliseres til Bergen. I statsbudsjettet for 2017 er det satt av ekstra midler til å opprette ti nye stillinger i Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi) til arbeidet med grønne anskaffelser. Arbeidsplassene skal lokaliseres til Leikanger. Difi får frihet til å velge hvilke konkrete funksjoner som skal legges til Leikanger, men forutsetningen er at det etableres ti nye årsverk der.

Det skal foretas en utredning vedrørende en eventuell omlokalisering av Politihøgskolen, i tråd med retningslinjene for lokalisering av statlige arbeidsplasser. I tiden fremover vil politiet ha behov for ulike typer kunnskap og kompetanse i tillegg til politiutdanningen. Hvilke typer kompetanse politiet trenger for å møte kriminalitetsutfordringene, skal vurderes i utredningen. Politihøgskolens fremtidige lokalbehov og lokalisering må derfor vurderes i nær sammenheng med etatens langsiktige kapasitets- og kompetansebehov.

Det blir arbeidet videre med de øvrige sakene som ble omtalt i kap. 7.2. Regjeringen vil informere Stortinget på egnet måte etter hvert som beslutninger i disse lokaliseringssakene er fattet.

Komiteens merknader

K o m i t e e n tar omtalen til orientering.

Budsjetteringsmodell for Sametinget

Sammendrag

Det vises til anmodningsvedtak nr. 108, pkt. 42 av 5. desember 2016:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake i revidert nasjonalbudsjett 2017 med en vurdering av eventuell endret budsjetteringsmodell for Sametinget.»

Dokumentene som ligger til grunn for vedtaket, er Prop. 1 S (2016–2017) og Innst. 2 S (2016–2017). Anmodningsvedtaket anses som ivaretatt gjennom følgende redegjørelse.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har gjennomført konsultasjoner med Sametinget om eventuelle endringer av budsjetteringsmodellen for Sametinget.

Departementet sendte høsten 2016 en rapport til Sametinget der fordeler og ulemper ved å slå sammen budsjettpostene til Sametinget til én post ble drøftet. I rapporten vurderes ulike modeller som samler alle eller de fleste av bevilgningene til Sametinget, som gjennomførbare. En fordel med en slik samling er at det ville gi Sametinget økt handlingsrom til å gjøre prioriteringer som folkevalgt organ. Den viktigste motforestillingen mot en slik samling er at de ulike departementenes sektoransvar kan bli mer utydelig. Det vil være behov for tiltak for å redusere denne ulempen. Det vil også eventuelt være behov for å tydeliggjøre det konstitusjonelle ansvaret for en eventuell samlet bevilgning.

Sametinget oversendte sitt interessenotat i februar 2017. Sametinget understreker her at det er selvbestemmelsesretten og den særlige stilling som følger av Grunnloven § 108 som må være utgangspunktet og det overordnede prinsippet for fastsetting av budsjetteringsmodell, og ikke hensynet til departementenes sektoransvar, rutiner og rapportering. Sametinget ga i interessenotatet uttrykk for at det er nødvendig at budsjettoverføringene skjer på én post, og at rammene for denne posten er gjenstand for konsultasjoner og drøftinger mellom departementet og Sametinget tilknyttet en årlig proposisjon om det samepolitiske arbeidet.

Det ble avholdt konsultasjonsmøte på administrativt nivå 17. mars 2017 og på politisk nivå, mellom kommunal- og moderniseringsministeren og sametingspresidenten, 28. april 2017. Det ble ikke oppnådd enighet om endret budsjetteringsmodell.

I møtet 28. april 2017 pekte departementet på at et alternativ som kan vurderes, er å endre opplegget for den årlige meldingen til Stortinget om Sametingets virksomhet. Det kan blant annet vurderes om den skal legges frem og behandles i vårsesjonen, og om innretningen kan endres slik at meldingen blir mer fremoverskuende. Et annet alternativ er en årlig melding samtidig med budsjettet. Sametinget fastholdt sitt synspunkt om at kriterier og føringer for budsjettrammer for Sametinget bør fastsettes gjennom en proposisjon, som legges frem og behandles i vårsesjonen, på tilsvarende måte som kommuneproposisjonen, og at dette kombineres med at alle overføringene til Sametinget over statsbudsjettet i utgangspunktet samles under én budsjettpost.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet ønsker, i konsultasjon med Sametinget, å fortsette arbeidet med å vurdere en budsjettmodell som samler overføringene til Sametinget på én budsjettpost eller ev. andre modeller som i større grad enn i dag setter Sametinget i stand til å prioritere samepolitiske tiltak innenfor en gitt budsjettramme. En eventuell ny budsjetteringsordning vil tidligst kunne implementeres fra 2019. Sametingets syn er at det må avklares hva som skal være utgangspunktet for en budsjettmodell til Sametinget og samiske formål før slike konsultasjoner kan fortsette.

Komiteens merknader

K o m i t e e n tar omtalen til orientering.

Håndverkerportalen

Sammendrag

I 2017 skal det lanseres en håndverkerportal. Håndverkerportalen skal blant annet videreformidle kvalitetssikret informasjon om seriøsiteten til foretak i byggenæringen. Portalen skal også gi informasjon og tilby standardkontrakter. Barne- og likestillingsdepartementet er oppdragsgiver for prosjektet. Forbrukerrådet gjennomfører prosjektet og vil være ansvarlig for drift. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har finansiert opprettelsen og drift av portalen frem til 2020. Håndverkerportalen skal hente og formidle opplysninger fra seriøsitetsregisteret. Seriøsitetsregisteret vil bidra til at Håndverkerportalen blir et enda mer effektivt virkemiddel for forbrukerbeskyttelse. Det vises til omtale av seriøsitetsregisteret under kap. 587 Direktoratet for byggkvalitet, post 22 Kunnskapsutvikling og informasjonsutvikling.

I Prop. 1 S (2016–2017) er det varslet at Håndverkerportalen skulle lanseres ved årsskiftet 2016/2017. Som følge av at Forbrukerrådet trenger noe mer tid for å opprette portalen, er lanseringen utsatt til august 2017.

Komiteens merknader

K o m i t e e n tar omtalen til orientering.

3.3.6 Arbeids- og sosialdepartementet

3.3.6.1 Kap. 600 Arbeids- og sosialdepartementet

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at det har vært stor vekst i byråkratiet under sittende regjering. Kontroll med utgiftene i statsforvaltningen er maktpåliggende for å sikre at skattebetalernes penger kommer folk flest til gode. Dette medlem mener det er en viktig politisk oppgave å flytte ressurser fra sentralbyråkratiet til tjenester nær folk.

Dette medlem foreslår å redusere bevilgningen med 2 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 2 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
600		Arbeids- og sosialdepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	2 000 000
		fra kr 226 863 000 til kr 224 863 000»	

3.3.6.2 Kap. 601 Utredningsvirksomhet, forskning m.m.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 57,4 mill. kroner.

Det foreslås å redusere bevilgningen under kap. 601 post 21 med 0,4 mill. kroner mot en tilsvarende økning under kap. 601 post 70. Dette er knyttet til kunnskapsutviklingsprosjekter i regi av IA-avtalen, jf. omtale under kap. 601 post 70.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 70 Tilskudd

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 36,1 mill. kroner.

Kunnskapsutviklingsprosjekter i regi av IA-avtalen

Det er iverksatt en rekke kunnskapsutviklingsprosjekter i regi av IA-avtalen. Disse prosjektene er finansiert over kap. 601 post 21. I dialog med arbeidslivets parter er det satt av midler til at enkelte av hovedorganisasjonene i arbeidslivet gjennomfører noen prosjekter. Det er derfor behov for å omdisponere midler til tilskuddsposten.

Det foreslås å øke bevilgningen under kap. 601 post 70 med 0,4 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon under kap. 601 post 21.

Søknad om midler til å opprettholde test i norsk

Studieforbundet Folkeuniversitetet (FU) tilbyr Test i norsk, høyere nivå B2 og C1-nivå også kjent som Bergenstesten. Bestått test på nivå C1 er et krav for inntak til visse studier på høyskole- og universitetsnivå og for autorisasjon i visse lovregulerte yrker.

Testen bidrar til å realisere en rekke mål for å kunne ta i bruk flyktningers og innvandreres kompetanse. FU har meldt om behov for ytterligere midler for å kunne opprettholde testen med en egenandel som ikke overstiger 1 500 kroner i 2017. Det vil i løpet av 2017 bli gjort en helhetlig vurdering av hvordan Test i norsk, høyere nivå skal finansieres på lengre sikt.

I alt er det behov for 1,5 mill. kroner i 2017 for å sikre finansiering av Test i norsk, høyere nivå. Det foreslås at det gis et tilskudd på 0,75 mill. kroner fra kap. 601 post 70 til FU for å finansiere Test i norsk, høyere nivå i 2017. Tiltaket finansieres innenfor eksisterende ramme på posten. Det vises også til forslaget om å øke kap. 497 post 22 under Justis- og beredskapsdepartementet med 0,75 mill. kroner til tiltaket.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å redusere bevilgningen til tilskudd til institusjoner og organisasjoner på departementets politikkområder og departementets forpliktelser knyttet til internasjonale avtaler med 5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 4 630 000 kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
601		Utredningsvirksomhet, forskning m.m.	
	70	Tilskudd, reduseres med	4 630 000
		fra kr 36 120 000 til kr 31 490 000»	

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti tar omtalen til orientering.

3.3.6.3 Kap. 605 Arbeids- og velferdsetaten

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 11 436 mill. kroner.

Endringer i folketrygdloven og tilrettelegging i Arbeids- og velferdsetatens it-systemer

Regjeringen la 31. mars frem Prop. 74 L (2016–2017) Endringer i folketrygdloven mv. (arbeidsavklaringspenger og tilleggsstønader mv.). I proposisjonen foreslås flere endringer, blant annet endret tid mottagerne kan gå på ordningen og endring av beregningsgrunnlaget for arbeidsavklaringspenger. Endringene krever tilrettelegging i Arbeids- og velferdsetatens IKT-systemer i løpet av 2017. Arbeids- og velferdsdirektoratet har anslått kostnadene til omlegging til om lag 5,3 mill. kroner. Dette er engangsutgifter i 2017.

Bevilgningen under kap. 605 post 1 foreslås økt med 5,3 mill. kroner.

Ny pleiepengeordning

Ny pleiepengeordning skal tre i kraft fra 1. oktober 2017. I Prop. 48 L (2016–2017) Endringer i folketrygdloven mv. (pleiepenger ved pleie av syke barn) er det varslet at endringsforslagene vil medføre omstillingskostnader for Arbeids- og velferdsetaten. Kostnadene er knyttet til utvikling av nye IKT-løsninger i saksbehandlingssystem og brukerflater, samt innførings-, opplærings- og informasjonsaktiviteter.

Det foreslås å øke bevilgningen under kap. 605 post 1 med 5,8 mill. kroner til engangsutgifter i forbindelse med ny pleiepengeordning i 2017.

Handlingsplan mot feilutbetalinger

Arbeids- og velferdsdirektoratet leverte i desember 2016 en helhetlig plan for oppfølging av feilutbetalingsområdet. Planen bygger på en analyse av utfordringene på området og inneholder et bredt sett av kort- og langsiktige tiltak. Regjeringen ønsker å styrke feilutbetalingsområdet slik at Arbeids- og velferdsetaten kan starte arbeidet med prioriterte tiltak foreslått i handlingsplanen. Styrkingen har tre formål:

- øke saksbehandlingskapasiteten av tilbakekrevingssaker for å bygge ned restanser og redusere beløp som går til foreldelse
- avdekke flere saker ved jevnlig bruk av inntektsopplysninger fra a-ordningen i etterkontroller
- vurdere effektiviseringspotensialet og starte pilotering av «robotics», der manuelle arbeidsoppgaver i deler av arbeidsprosessene kan automatiseres

Bevilgningen under kap. 605 post 1 foreslås økt med 30 mill. kroner til handlingsplan mot feilutbetalinger. Dette er engangsutgifter i 2017. Tiltaket vil kunne medføre at flere feilutbetalingssaker avdekkes og færre krav om tilbakebetaling foreldes.

Ungdomsinnsats

Regjeringens ungdomsinnsats, som innføres i 2017, skal gi et styrket arbeidsrettet tilbud til arbeidssøkere under 30 år som etter åtte ukers ledighet står uten tilbud om arbeid, utdanning eller annen aktivitet. Regjeringens ungdomsinnsats iverksettes først i de fem utsatte fylkene på Sør- og Vestlandet, og skal tas i bruk i hele landet i løpet av 2017. En styrking av oppfølgingsressurser for ledige under 30 år i 2. halvår 2017 skal bidra til at flere unge i hele landet raskere får hjelp til å komme i jobb eller utdanning.

Bevilgningen under kap. 605 post 1 foreslås økt med 32,5 mill. kroner.

Behandling av søknader om dagpenger

Saksinngangen på dagpengeområdet har vært høyere og behandlingen av dagpengesaker har tatt lengre tid i 2016 enn tidligere. Samtidig har flere regelverksendringer medført behov for å øke saksbehandlingskapasiteten.

For å håndtere den økte arbeidsmengden og sikre utbetalinger til rett tid foreslås kap. 605 post 1 økt med 10 mill. kroner.

Styrket oppfølging av langtidsledige som nærmer seg slutten av dagpengeperioden

Forskning har konstatert at begrensninger i stønadsperioder kan gi økt overgang til arbeid. Tidsbegrensningen på to år i dagpengeordningen fører til økt overgang til arbeid i tiden rundt utløpsdato.

For å understøtte denne effekten foreslås det å styrke oppfølgingen av dagpengemottagere med kort tid igjen av dagpengeperioden.

Når dagpengemottagerne har rundt et halvt år igjen av dagpengeperioden, vil gruppen få oppfølgingssamtaler for å motivere til forsterket jobbsøk. Informasjon om ledige stillinger, jobbsøkingsaktiviteter, avklaring av rettigheter til livsopphold og andre tiltak med sikte på overgang til arbeid, er aktuelle temaer.

I blant annet Rogaland er en slik særskilt oppfølging etablert. Departementet ønsker at denne oppfølgingen av personer med begrenset tid igjen av dagpengeperioden blir etablert som et landsdekkende tilbud.

For økt oppfølging av langtidsledige som nærmer seg slutten av dagpengeperioden, foreslås det at bevilgningen under kap. 605 post 1 økes med 18,6 mill. kroner.

Tiltaksplasser

Driftsbevilgningen til Arbeids- og velferdsetaten foreslås økt som følge av forslaget om 500 flere tiltaksplasser til ledige i 2. halvår 2017, jf. omtale under kap. 634 post 76, og tilhørende behov for personellressurser til etaten. Det foreslås at bevilgningen under kap. 605 post 1 økes med 3,5 mill. kroner tilsvarende halvårsvirkningen av ti nye stillinger.

Omdisponering fra post 22

Det foreslås å øke bevilgningen under kap. 605 post 1 med 2 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon under kap. 605 post 22, jf. omtale under 605 post 22.

Samlet foreslås bevilgningen under kap. 605 post 1 økt med 107,7 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad og fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
605		Arbeids- og velferdsetaten	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 11 435 967 000 til kr 11 578 667 000»	142 700 000

Komiteens medlem fra Senterpartiet foreslår å øke bevilgningen til Arbeids- og velferdsetaten med 10 mill. kroner slik at etaten igjen kan sende utsendingsmeldinger på papir fra september 2017 – det tidspunktet Arbeids- og velferdsdirektoratet mener dette tidligst lar seg gjøre.

Dette medlem foreslår også å bevilge 10 mill. kroner slik at Nav kan utvide sin kontrollvirksomhet og blant annet kreve inn en større del av restansene i feilutbetalingssaker.

Dette medlem mener at kampen for trygge og gode arbeidsforhold for norske arbeidsfolk ikke prioriteres høyt nok av regjeringen. Senterpartiet foreslår en tiltakspakke mot arbeidslivskriminalitet i sitt alternative RNB. Som del av denne pakken foreslås en bevilgning på 10 mill. kroner til Nav.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 30 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 137,7 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
605		Arbeids- og velferdsetaten	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 11 435 967 000 til kr 11 573 667 000»	137 700 000

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at mange eldre ikke har mulighet eller forutsetninger for å hente pensjonsslippen sin elektronisk. Det er derfor nødvendig med en overgangsordning, der de som ønsker det, kan fortsette å få slippen tilsendt i posten. Dette har en merkostnad i 2017 på 10 mill. kroner ved innføring fra 1. september. Helårseffekten for 2018 er 30 mill. kroner.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 10 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 117,7 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
605		Arbeids- og velferdsetaten	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 11 435 967 000 til kr 11 553 667 000»	117 700 000

Post 22 Forsknings- og utredningsaktiviteter

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 48,8 mill. kroner.

Ved opprettelsen av posten i 2016 ble 2 mill. kroner av lønns- og personalkostnadene feilaktig overført fra kap. 605 post 1 til denne posten.

Det foreslås å redusere bevilgningen under kap. 605 post 22 med 2 mill. kroner mot en tilsvarende økning under kap. 605 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.4 Kap. 611 Pensjoner av statskassen

Post 1 Driftsutgifter, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 20,2 mill. kroner.

Posten skal dekke utbetalinger for visse grupper som ikke har opptjente pensjonsrettigheter i Statens pensjonskasse. På grunnlag av oppdatert anslag foreslås det å redusere bevilgningen.

Det foreslås at Arbeids- og sosialdepartementet får fullmakt til å regulere pensjoner fra statskassen på samme måte som for statspensjonister, jf. forslag til romertallsvedtak.

Bevilgningen under kap. 611 post 1 foreslås redusert med 2,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag. jf. forslag til vedtak I og XXX under kapittel 6 Komiteens tilråding.

3.3.6.5 Kap. 612 Tilskudd til Statens pensjonskasse

Sammendrag

Bevilgningen til Statens pensjonskasse er nettobudsjettert og anslås på bakgrunn av differansen mellom utgifter og inntekter. Tilskuddet til Statens pensjonskasse på kap. 612 for 2017 foreslås oppjustert med 90,8 mill. kroner til 5 649 mill. kroner. Utgiftene til pensjon mv. inkludert administrasjonskostnader anslås til om lag 26,8 mrd. kroner, mens inntekter fra premiebetalende virksomheter, medlemsinnskudd mv. anslås til om lag 21,1 mrd. kroner.

Inntektene nedjusteres i revidert budsjett med 179,8 mill. kroner. Reduksjonen skyldes i hovedsak en forskyvning i innbetalinger knyttet til endret faktureringsordning for pensjonspremien.

Utgiftene nedjusteres med til sammen 89 mill. kroner. Dette skyldes blant annet at anslaget for vekst i gjennomsnittlig grunnbeløp for 2017 er redusert, og at anslaget for sluttoppgjør for virksomheter som melder seg ut av Statens pensjonskasse, er redusert. Dette oppveies delvis av økt anslag for utbetalte AFP-pensjoner og uførepensjoner. Anslag for utbetalte uførepensjoner er økt som følge av en justering i overgangsforskriften for uførepensjoner fra offentlig tjenestepensjonsordning som trer i kraft 1. juli 2017, jf. forskrift om endring i forskrift om overgangsregler for uførepensjon fra lovfestet offentlig tjenestepensjonsordning som er innvilget med virkningstidspunkt før 1. januar 2015. Endringsforskriften innebærer at enkelte som mottok gradert uførepensjon før 1. januar 2015, får noe gunstigere uførepensjonsberegning, med virkningspunkt fra 1. januar 2015, dessuten at Statens pensjonskasse i løpet av 2017 skal etterbetale uførepensjon for dem som omfattes av endringsforskriften.

Anslagsendringene gjennomgått over gir følgende utslag på post 1, post 22 og post 70:

Post 1 Driftsutgifter, *overslagsbevilgning*

Bevilgningen på posten er 5 418,2 mill. kroner.

Bevilgningen under kap. 612 post 1 foreslås økt med 121,8 mill. kroner.

Post 22 Sluttoppgjør, *overslagsbevilgning*

Bevilgningen på posten er 6 mill. kroner.

Bevilgningen under kap. 612 post 22 foreslås redusert med 33 mill. kroner.

Post 70 For andre medlemmer av Statens pensjonskasse, *overslagsbevilgning*

Bevilgningen på posten er 134 mill. kroner.

Bevilgningen under kap. 612 post 70 foreslås økt med 2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag under postene 22 og 70.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og enigheten om å øke minstepensjonen for gifte/samboende med 1 000 kroner fra 1. september 2017 (gjelder gammel ordning) og foreslår å redusere driftsutgifter med 1 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 120 832 000 kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
612		Tilskudd til Statens pensjonskasse	
	1	Driftsutgifter, *overslagsbevilgning,* økes med fra kr 5 418 168 000 til kr 5 539 000 000»	120 832 000

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og at Senterpartiet og flertallet foreslår å øke minstepensjonen for gifte og samboende med 1 000 kroner fra

1. september. Denne endringen innebærer en kostnadsbesparelse på 1 mill. kroner hos Statens pensjonkasse.

Dette medlem foreslår å redusere bevilgningen med 1 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 120,8 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
612		Tilskudd til Statens pensjonskasse	
	1	Driftsutgifter, *overslagsbevilgning,* økes med »	120 832 000

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til merknadene under kap. 2670 og foreslår å redusere bevilgningen med 6 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 115,832 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
612		Tilskudd til Statens pensjonskasse	
	1	Driftsutgifter, *overslagsbevilgning*, økes med fra kr 5 418 168 000 til kr 5 534 000 000»	115 832 000

3.3.6.6 Kap. 613 Arbeidsgiveravgift til folketrygden

Post 1 Driftsutgifter, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 289,2 mill. kroner og omfatter en teknisk beregnet arbeidsgiveravgift av pensjonspremie for ikke-premiebetalende virksomheter.

I saldert budsjett 2017 ble kap. 613 redusert med beregnet arbeidsgiveravgift for virksomheter som ble premiebetalende i 2017. Virksomhetene ble tilsvarende kompensert over sine budsjetter for at de fra og med 2017 skal betale pensjonspremie og arbeidsgiveravgift av dette, jf. nærmere omtale i Prop. 1 S for 2017.

Grunnet ulike forutsetninger bak det opprinnelige anslaget for kap. 613 i 2017 og reduksjonen korresponderende med kompensasjonen til virksomhetene, ble det resterende beløpet i saldert budsjett 2017 for høyt. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen med 268,2 mill. kroner slik at posten kun inneholder beregnet arbeidsgiveravgift for de statlige virksomheter som ikke inngår i den forenklede pensjonspremieordningen som ble innført i 2017.

Bevilgningen under kap. 613 post 1 foreslås redusert med 268,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.7 Kap. 614 Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse

Sammendrag

Boliglånsordningen for statsansatte og andre medlemmer av Statens pensjonskasse administreres av Statens pensjonskasse. Anslagene for boliglånsordningen er usikre og påvirkes av flere faktorer, som blant annet utviklingen i boligmarkedet, forholdet mellom rentenivået i boliglånsordningen og i markedet generelt og lånebeløp per låntaker.

Både anslaget for nye boliglån (kap. 614) og innfrielser og avdrag (kap. 3614) reduseres sammenlignet med anslag i saldert budsjett 2017. Anslagsendringen er basert på erfaringstall for søknadsinngangen i 2016 og tall hittil i 2017.

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 34 mill. kroner og gjelder utgifter til administrasjon av boliglånsordningen. Anslaget på posten er basert på samme volumforutsetninger som for post 90 Utlån.

Bevilgningen under kap. 614 post 1 foreslås redusert med 4 mill. kroner som følge av lavere etterspørsel etter boliglån enn tidligere forutsatt.

Post 90 Utlån, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 4 500 mill. kroner og omfatter utbetaling av nye lån samt beregnede opptjente renter ved utgangen av året. Bevilgningen på posten foreslås redusert med 1 100 mill. kroner. Reduksjonen skyldes i hovedsak at anslaget for antall utbetalte nye lån per uke i 2017 er redusert fra 68 til 52.

Beregnede opptjente renter ved utgangen av 2017 er anslått til om lag 54 mill. kroner. Til sammenligning var anslaget i saldert budsjett 57 mill. kroner.

Bevilgningen under kap. 614 post 90 foreslås redusert med 1 100 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.8 Kap. 3614 Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse

Post 1 Gebyrinntekter, lån

Bevilgningen på posten er 28 mill. kroner og gjelder innbetaling av gebyrer for låntakere i boliglånsordningen i Statens pensjonskasse.

Bevilgningen under kap. 3614 post 1 foreslås redusert med 4 mill. kroner som følge av lavere etterspørsel etter boliglån.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 90 Tilbakebetaling av lån

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 18 400 mill. kroner og omfatter innfrielser og avdrag samt tilbakeføring av opptjente renter ved inngangen til året. Bevilgningen foreslås redusert med 3 300 mill. kroner.

Forventet gjennomsnittlig innfridd beløp er redusert med 120 000 kroner til 1 050 000 kroner. Forventede løpende avdrag er redusert med 422 mill. kroner til 2 660 mill. kroner. Ekstraordinære avdrag er redusert med 200 mill. kroner til 1 000 mill. kroner. Antall innfrielser er redusert med 100 til 900 per måned. Samlet utgjør dette en reduksjon i årlig innbetaling på 3 300 mill. kroner sammenlignet med anslaget i saldert budsjett.

Basert på faktisk opptjente renter pr. 31. desember 2016 utgjør tilbakeføring av opptjente renter ved inngangen til 2017 om lag 80 mill. kroner.

Bevilgningen under kap. 3614 post 90 foreslås redusert med 3 300 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.9 Kap. 5607 Renter av boliglånsordningen i Statens pensjonskasse

Post 80 Renter

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 1 075 mill. kroner og gjelder innbetaling av renter fra lånekundene i boliglånsordningen i Statens pensjonskasse.

Innbetalingen av renter anslås å reduseres med 33 mill. kroner. Det er budsjettert med en effektiv rente eksklusive gebyrer på 2,0 pst. for 2017.

Bevilgningen under kap. 5607 post 80 foreslås redusert med 33 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.10 Kap. 615 Yrkesskadeforsikring

Post 1 Driftsutgifter, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 96 mill. kroner og gjelder utgifter til yrkesskadeutbetalinger og Statens pensjonskasses kostnader ved å administrere yrkesskadeordningen. Bevilgningen foreslås redusert med 11 mill. kroner. Anslaget er basert på utbetalte erstatninger de seneste årene. Det er knyttet stor usikkerhet til utbetalte yrkesskadeerstatninger.

Bevilgningen under kap. 615 post 1 foreslås redusert med 11 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.11 Kap. 616 Gruppelivsforsikring

Post 1 Driftsutgifter, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 194 mill. kroner og gjelder erstatningsutbetalinger og kostnadene til Statens pensjonskasse for å administrere gruppelivsordningen. Bevilgningen foreslås redusert med 2 mill. kroner.

Bevilgningen under kap. 616 post 1 foreslås redusert med 2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.12 Kap. 621 Tilskudd til sosiale tjenester og sosial inkludering

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å bevilge 5 mill. kroner til et pilotprosjekt for langtidsledige i en eller flere kommuner i Rogaland i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
621		Tilskudd til sosiale tjenester og sosial inkludering	
	63	Sosiale tjenester og tiltak for vanskeligstilte, *kan overføres*, økes med	5 000 000
		fra kr 155 760 000 til kr 160 760 000»	

3.3.6.13 Kap. 2470 Statens pensjonskasse

Post 24 Driftsresultat

Sammendrag

Kap. 2470 post 24 foreslås videreført med -22,1 mill. kroner

Det foreslås følgende justeringer på underpostene:

Post 24.3 Avskrivninger:

Bevilgningen på underposten er 125,4 mill. kroner. Anslaget er redusert med 4,0 mill. kroner som følge av lavere avskrivningsgrunnlag enn tidligere lagt til grunn. Bevilgningen under kap. 2470 underpost 24.3 foreslås redusert med 4,0 mill. kroner.

Post 24.6 Til reguleringsfond:

Det foreslås å avsette 4 mill. kroner til reguleringsfondet. Den foreslåtte avsetningen tilsvarer reduksjonen av underpost 24.3 Avskrivninger. Bevilgningen under kap. 2470, underpost 24.6 foreslås økt med 4,0 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.14 Kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak

Post 76 Tiltak for arbeidssøkere, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 7 720 mill. kroner.

Redusert behov for å finansiere planlagt tiltaksnivå

Det er overført 170,8 mill. kroner i ubrukt bevilgning fra 2016 til 2017. Bakgrunnen er knyttet til at Arbeids- og velferdsetaten i 2016 mottok og gjorde opp færre refusjonskrav fra tiltaksarrangør enn ventet slik at utgiftene ville påløpe i 2017. Frafallet fra tilsagn har imidlertid vært stort slik at endelige utbetalinger ikke overstiger størrelsen på tilsagnsfullmakten for utbetaling i 2017. Bevilgningen i saldert budsjett 2017 anses som tilstrekkelig for å dekke den planlagte tiltaksgjennomføringen i 2017. Som følge av dette foreslås bevilgningen under kap. 634 post 76 redusert med 170,8 mill. kroner. Reduksjonen av bevilgningen under kap. 634 post 76 vil ikke medføre en redusert tiltaksinnsats i 2017.

Økt tiltaksnivå 500 plasser

Det er tegn til bedring i arbeidsmarkedet og arbeidsledigheten er fallende. Det er fortsatt nødvendig med forsterket innsats overfor dem som står i fare for å havne utenfor arbeidslivet. Regjeringen foreslår å øke tilbudet av arbeidsmarkedstiltak med 500 plasser i 2. halvår 2017. Plassene vil styrke opplæring og utdanning for å kvalifisere ledige og personer med nedsatt arbeidsevne, og bidra til at færre havner i risikogruppen for lang ledighet.

Forslaget innebærer et økt bevilgningsbehov på 35 mill. kroner under kap. 634 post 76. I tillegg innebærer forslaget et økt behov for tilsagnsfullmakt, jf. forslag til romertallsvedtak. Som følge av økt tiltaksnivå foreslås det også å øke bevilgningen til administrative ressurser i Arbeids- og velferdsetaten med 3,5 mill. kroner, jf. omtale under kap. 605 post 1.

Som følge av økningen på 500 tiltaksplasser i andre halvår foreslås bevilgningen under kap. 634 post 76 økt med 35 mill. kroner.

Raskere tilbake

I forbindelse med omleggingen av Raskere tilbake-ordningen ble arbeidsrettet rehabilitering døgntjenesten og behandlingstilbudene for personer med lettere psykiske og sammensatte lidelser overført fra Arbeids- og velferdsetaten til Helse Sør-Øst RHF fra 1. januar 2017. Samlet avtaleportefølje for arbeidsrettet rehabilitering døgn ble overført til Helse- og omsorgsdepartementet i 2017. Dette innebærer også avtaler utover Raskere tilbake. I tillegg til Raskere tilbake-midlene er arbeidsrettet rehabilitering døgntjenesten finansiert med midler under kap. 634 post 76. Bruken av dette tiltaket ligger på et høyere nivå enn det som tilsvarer de midler som ble overført fra Arbeids- og sosialdepartementet til Helse- og omsorgsdepartementet i statsbudsjettet for 2017.

For å kunne tilby brukerne samme nivå på arbeidsrettet rehabilitering døgntjenesten i 2017 som i 2016, og for å sikre leverandørenes forventninger til utnyttelse av inngåtte rammeavtaler, foreslås bevilgningen under kap. 634 post 76 redusert med 5,2 mill. kroner i 2017 mot en tilsvarende økning under kap. 732 post 20.

Samlet foreslås bevilgningen under kap. 634 post 76 redusert med 141 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til vedtak XIV under kapittel 6 Komiteens tilråding.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag til bevilgning.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad og fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
634		Arbeidsmarkedstiltak	
	76	Tiltak for arbeidssøkere, *kan overføres*, økes med fra kr 7 720 609 000 til kr 7 722 835 000»	2 226 000

Komiteens medlem fra Senterpartiet foreslår å etablere 1 000 nye tiltaksplasser.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 73 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 68 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
634		Arbeidsmarkedstiltak	
	76	Tiltak for arbeidssøkere, *kan overføres*, reduseres med fra kr 7 720 609 000 til kr 7 652 585 000»	68 024 000

3.3.6.15 Kap. 635 Ventelønn

Post 1 Driftsutgifter, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 30 mill. kroner.

Ventelønnsordningen fases nå ut ved at ordningen ble stengt for nye tilfeller fra 1. mars 2016, dvs. for personer som fratrer sin stilling etter dette tidspunktet. Som følge av dette ventes det en nedgang i antall mottagere av ventelønn i årene fremover.

Basert utviklingen hittil i år, legges det nå til grunn noe høyere antall mottagere av ventelønn enn opprinnelig lagt til grunn.

Bevilgningen under kap. 635 post 1 foreslås økt med 3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 77 Varig tilrettelagt arbeid, kan overføres

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad og fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
634		Arbeidsmarkedstiltak	
	77	Varig tilrettelagt arbeid, *kan overføres*, økes med fra kr 1 326 990 000 til kr 1 347 990 000»	21 000 000

3.3.6.16 Kap. 3635 Ventelønn mv.

Post 85 Innfordring av feilutbetaling av ventelønn

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 0,2 mill. kroner.

Inntektene under post 85 har sammenheng med innfordringer av feilutbetalinger av ventelønn.

Basert på regnskapstall hittil i år, foreslås det at bevilgningen under kap. 3635 post 85 økes med 0,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.17 Kap. 640 Arbeidstilsynet

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad og fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
640		Arbeidstilsynet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 615 260 000 til kr 640 260 000»	25 000 000

Komiteens medlem fra Senterpartiet mener at kampen for trygge og gode arbeidsforhold for norske arbeidsfolk ikke prioriteres høyt nok av regjeringen. Senterpartiet foreslår en tiltakspakke mot arbeidslivskriminalitet i sitt alternative RNB. Som del av denne pakken foreslås en bevilgning på 10 mill. kroner til Arbeidstilsynet.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 10 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 10 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
640		Arbeidstilsynet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 615 260 000 til kr 625 260 000»	10 000 000

3.3.6.18 Kap. 642 Petroleumstilsynet

Post 1 Driftsutgifter, kan nyttes under post 21

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 260,4 mill. kroner.

Petroleumstilsynets driftsbevilgning ble i revidert nasjonalbudsjett for 2016 økt med 7 mill. kroner knyttet til økt oppfølging av sikkerhet i petroleumssektoren bl.a. knyttet til evakueringsmidler som livbåtsystemer. Økningen ble i Prop. 1 S (2016–2017) gitt helårseffekt ved en økning til 14 mill. kroner. Denne bevilgningen skal i det vesentligste benyttes til ansettelser av 10 medarbeidere. Ved innføring av ny ordning for budsjettering og regnskapsføring av pensjonspremie for statlige virksomheter, er pensjonspremien for disse ansatte ikke inkludert i kompensasjonen. Beregnet merutgift utgjør om lag 0,9 mill. kroner for 2017. For å dekke de økte utgiftene foreslås en omdisponering fra kap. 648 post 70.

Bevilgningen under kap. 642 post 1 foreslås økt med 0,9 mill. kroner, mot en tilsvarende reduksjon av bevilgningen under kap. 648 post 70.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet mener at kampen for trygge og gode arbeidsforhold for norske arbeidsfolk ikke prioriteres høyt nok av regjeringen. Senterpartiet foreslår en tiltakspakke mot arbeidslivskriminalitet i sitt alternative RNB. Som del av denne pakken foreslås en bevilgning på 2 mill. kroner til Petroleumstilsynet.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 2 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 2,9 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
642		Petroleumstilsynet	
	1	Driftsutgifter, *kan nyttes under post 21,* økes med fra kr 260 369 000 til kr 263 269 000»	2 900 000

3.3.6.19 Kap. 3642 Petroleumstilsynet

Post 3 Gebyr tilsyn

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 81 mill. kroner.

Petroleumstilsynet fikk i RNB 2016 en økt bevilgning på 7 mill. kroner til inntekter i forbindelse med oppfølging av sikkerhetssystemer i petroleumsvirksomheten, herunder evakueringsmidler. Bevilgningen under kap. 642 post 1 ble økt tilsvarende. For 2017 er bevilgningen som følge av helårseffekt økt til 14 mill. kroner. Den planlagte aktiviteten vil være rettet mot sektorfinansierte aktiviteter mot grupper i petroleumsnæringen.

Bevilgningen under kap. 3642 post 3 foreslås redusert med 14 mill. kroner, mot en tilsvarende økning under kap. 5571 post 70.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.20 Kap. 5571 Sektoravgifter under Arbeids- og sosialdepartementet

Post 70 Petroleumstilsynet – sektoravgift

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 85 mill. kroner.

Det vises til nærmere omtale under kap. 3642 post 3 om oppfølging av sikkerhetssystemer i petroleumsvirksomheten.

Bevilgningen under kap. 5571 post 70 foreslås økt med 14 mill. kroner, mot en tilsvarende reduksjon under kap. 3642 post 3.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.21 Kap. 646 Pionerdykkere i Nordsjøen

Post 71 Oppreisning, kan overføres

Sammendrag

Det er ingen bevilgning på posten.

Posten dekker blant annet oppreisning for pionerdykkere i Nordsjøen og etterlatte etter avdøde dykkere, jf. Prop. 93 S (2013–2014) og Innst. 260 S (2013–2014). Ordningen gjelder oppreisning etter dom i Den europeiske menneskerettighetsdomstolen (EMD) 5. desember 2013. Søknader om oppreisning er blitt behandlet løpende. Dessuten er antatt hovedtyngde av søknader behandlet, men det kan fremdeles komme flere søknader da ordningen ikke er tidsbegrenset. I 2016 ble 10 søknader behandlet.

Per mars 2017 er det innkommet en søknad. Søker som oppfyller kravene skal tilkjennes oppreisning tilsvarende 8 000 euro. Ut fra siste års erfaring anslås at det kan bli behov for om lag 0,7 mill. kroner, tilsvarende om lag 10 innvilgede søknader.

Bevilgningen under kap. 646 post 71 foreslås økt med 0,7 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.22 Kap. 648 Arbeidsretten, Riksmekleren m.m.

Post 70 Tilskudd til faglig utvikling

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 4 mill. kroner.

Posten dekker et faglig utviklingsprosjekt ved Det juridiske fakultet ved Universitetet i Oslo. Et planlagt tiltak beregnet til 0,9 mill. kroner vil likevel ikke bli gjennomført i 2017. Det foreslås en reduksjon i bevilgningen mot en omdisponering til økte utgifter til Petroleumstilsynet knyttet til innføring av ny ordning for budsjettering og regnskapsføring av pensjonspremie for statlige virksomheter, jf. omtale under kap. 642 post 1.

Bevilgningen under kap. 648 post 70 foreslås redusert med 0,9 mill. kroner, mot en tilsvarende økning under kap. 642 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.23 Kap. 660 Krigspensjon

Post 70 Tilskudd, militære, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 86 mill. kroner.

Det anslås en reduksjon på posten, hovedsakelig som følge av en nedjustering av anslaget for gjennomsnittlig ytelse.

Bevilgningen under kap. 660 post 71 foreslås redusert med 2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 71 Tilskudd, sivile, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 215 mill. kroner.

Anslagene for gjennomsnittlig ytelse og gjennomsnittlig antall mottagere er nedjustert.

Bevilgningen på kap. 660 post 71 foreslås redusert med 5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.24 Kap. 664 Pensjonstrygden for sjømenn

Post 70 Tilskudd

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 83 mill. kroner.

Bevilgningen på posten omfatter tilskudd til dekning av krigsfartstillegg mv. etter sjømannspensjonsloven § 15, samt tilskudd som i henhold til statsgarantien skal dekke trygdens underskudd dersom det ikke er tilstrekkelig med midler i reguleringsfondet.

I saldert budsjett 2017 var det forventet et reguleringsfond på 74 mill. kroner ved årets begynnelse, et anslått underskudd for trygden på 102 mill. kroner, og dermed et statsgarantitilskudd på 28 mill. kroner. I tillegg var det anslått et tilskudd etter lovens § 15 på 55 mill. kroner, og dermed et samlet statstilskudd på 83 mill. kroner.

Det forventes nå et reguleringsfond på om lag 100 mill. kroner ved årets begynnelse og et underskudd i trygden på 2 mill. kroner, som i sin helhet dekkes av reguleringsfondet. Statens tilskudd vil således kun bestå av tilskudd etter lovens § 15, som forventes å utgjøre 55 mill. kroner i 2017.

Bevilgningen på kap. 664 post 70 foreslås redusert med 28 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.25 Kap. 666 Avtalefestet pensjon (AFP)

Post 70 Tilskudd, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 1 930 mill. kroner.

Det anslås en reduksjon på posten som følge av en nedjustering av anslaget for gjennomsnittlig ytelse.

Bevilgningen på kap. 666 post 70 foreslås redusert med 20 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.26 Kap. 667 Supplerende stønad til personer over 67 år

Post 70 Tilskudd, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 325 mill. kroner.

Veksten i antall mottagere er oppjustert samtidig som gjennomsnittlig ytelse er anslått noe lavere sammenlignet med saldert budsjett.

Bevilgningen under kap. 667 post 70 foreslås økt med 5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til merknadene under kap. 2670, og foreslår å øke bevilgningen med 1,8 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 6,8 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
667		Supplerende stønad til personer over 67 år	
	70	Tilskudd, *overslagsbevilgning*, økes med fra kr 325 000 000 til kr 331 800 000»	6 800 000

3.3.6.27 Kap. 2541 Dagpenger

Post 70 Dagpenger, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 16 300 mill. kroner.

Det foreslås at bevilgningen under kap. 2541 post 70 reduseres med 1 850 mill. kroner i 2017. Årsaken er at antallet dagpengemottagere og gjennomsnittlig utbetaling forventes å bli lavere enn anslått i saldert budsjett 2017.

Bevilgningen under kap. 2541 post 70 foreslås redusert med 1 850 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.28 Kap. 5705 Refusjon av dagpenger

Post 70 Refusjon av dagpenger, statsgaranti ved konkurs

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 30 mill. kroner.

Arbeids- og velferdsetaten forskutterer dagpenger til personer som blir omfattet av konkurs. Inntektene under denne posten er knyttet til refusjon av dagpenger i forbindelse med lønnsgaranti ved konkurs. Det er vanligvis et etterslep fra åpnede konkurser til faktisk innbetalte refusjoner av dagpenger.

Bevilgningen under kap. 5705 post 70 foreslås redusert med 3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.29 Kap. 2542 Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.

Post 70 Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv., overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 975 mill. kroner.

I 2016 var utbetalingene gjennom ordningen på samme nivå som for 2015, med en økning på kun 0,3 pst.

Samlet antall konkurser i 2016 økte med 1,8 pst., men gikk ned med 8,3 pst. 4. kvartal. Foreløpige tall for 2017 viser noe økning i antall konkurser. Dette tyder på at utviklingen i antall konkurser fortsatt er noe usikker, men på sikt forventes en nedgang i antall konkurser og dermed en reduksjon i utgiftene for ordningen. Antall saker inn til garantiordningen økte med 2,2 pst. i 2016, men har gått ned med 5 pst. de to første månedene i 2017. På grunn av økt restanse har likevel antall saker til behandling i NAV Lønnsgaranti økt hittil i 2017. En mulig nedbygging av restanser vil i noen grad kunne motvirke den forventede reduksjonen i utgifter for ordningen.

Det anslåtte utgiftsgrunnlaget for 2016, som ble lagt til grunn for vedtatt budsjett, ble lavere enn forventet. Selv om utviklingen i antall konkurser og saker til behandling fremover er noe usikker, forventes det samlet sett et lavere utgiftsnivå i 2017 enn ved siste anslag.

Bevilgningen under kap. 2542 post 70 foreslås redusert med 160 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.30 Kap. 5704 Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs

Post 70 Dividende

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 220 mill. kroner.

Dividenden kan ses i sammenheng med endringene i utbetalingene og den generelle økonomiske situasjonen i konkursboene. Innbetalingene relaterer seg både til nyere og eldre saker. Det kan derfor være et stort etterslep i dividendeinngangen sett i forhold til utbetalingene. Dekningsgraden forventes å øke litt i 2017.

Bevilgningen under kap. 5704 post 70 foreslås redusert med 40 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.31 Kap. 2620 Stønad til enslig mor eller far

Post 70 Overgangsstønad, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 2 510 mill. kroner.

Resultater så langt i år tilsier færre mottagere og en noe høyere gjennomsnittlig ytelse enn lagt til grunn i saldert budsjett 2017. Samlet anslås effektene å gi en utgiftsreduksjon på 400 mill. kroner.

Bevilgningen under kap. 2620 post 70 foreslås redusert med 400 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 72 Stønad til barnetilsyn, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 295 mill. kroner.

Resultater så langt i år tilsier færre mottagere og høyere gjennomsnittlig ytelse enn lagt til grunn i saldert budsjett 2017. Samlet anslås effektene å gi en utgiftsreduksjon.

Bevilgningen under kap. 2620 post 72 foreslås redusert med 60 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 73 Utdanningsstønad

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 42 mill. kroner.

Resultater så langt i år tilsier færre mottagere og høyere gjennomsnittlig ytelse enn lagt til grunn i saldert budsjett 2017. Samlet anslås effektene å gi en utgiftsreduksjon.

Bevilgningen under kap. 2620 post 73 foreslås redusert med 17 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 75 Tilskudd til flytting for å komme i arbeid

Sammendrag

På bakgrunn av observert utvikling, foreslås det at bevilgningen under kap. 2620 post 75 økes med 0,2 mill. kroner til 0,4 mill. kroner i 2017.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 76 Bidragsforskott

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 715 mill. kroner.

I saldert budsjett 2017 ble det lagt til grunn en nedgang i saksvolumet på 5 pst. fra 2016. Nedgangen i saksvolumet nedjusteres nå til 3 pst. Volumet blir bestemt av antall barn i saker med forskudd, av det beløp som kan utbetales per barn, og av hvor mye av tilstått forskudd som kommer til utbetaling. Videre ble utgiftene i 2016 høyere enn forventet, noe som gir et høyere inngangsnivå i 2017 enn lagt til grunn i saldert budsjett.

Bevilgningen under kap. 2620 post 76 foreslås økt med 35 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.32 Kap. 2650 Sykepenger

Post 70 Sykepenger for arbeidstakere mv., overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 36 630 mill. kroner.

Det trygdefinansierte sykefraværet ble redusert med 3 pst. fra 2015 til 2016, mot en antatt reduksjon på 2 pst. i saldert budsjett 2017. Et lavere inngangsnivå fra 2016 medfører lavere utgifter på posten enn anslått. Videre er anslaget for forventet økning i sykepengegrunnlaget (lønnsvekst) nedjustert fra 2,7 til 2,4 pst. Anslaget for forventet sysselsettingsvekst er også nedjustert fra 0,7 til 0,6 pst. Samlet sett innebærer dette en reduksjon i anslaget på posten.

Bevilgningen under kap. 2650 post 70 foreslås redusert med 660 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 71 Sykepenger for selvstendige, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 1 400 mill. kroner.

Utgiftene til sykepenger for selvstendige i 2016 endte noe lavere enn forventet. Anslått vekst i sykepengegrunnlaget (lønnsvekst) er nedjustert fra 2,7 pst. i saldert budsjett 2017 til 2,4 pst. Anslått vekst i sysselsettingen nedjusteres også noe, jf. omtale under post 70. Samlet sett innebærer dette en reduksjon i anslaget på posten.

Bevilgningen under kap. 2650 post 71 foreslås redusert med 10 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og enighet om at sykepenger for selvstendig næringsdrivende skal ha en kompensasjonsgrad på 75 pst. fra 1. oktober 2017 og foreslår at bevilgningen økes med 16 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 6 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Det vises for øvrig til merknad og lovforslag i Innst. 400 L (2016–2017).

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2650		Sykepenger	
	71	Sykepenger for selvstendige, *overslagsbevilgning*, økes med	6 000 000
		fra kr 1 400 000 000 til kr 1 406 000 000»	

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti slutter seg til regjeringens forslag.

Post 72 Pleie-, opplærings- og omsorgspenger mv., overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 750 mill. kroner.

Anslaget for effekten i 2017 av ny pleiepengeordning som trer i kraft 1. oktober 2017, jf. Prop. 48 L (2016–2017) Endringer i folketrygdloven mv. (pleiepenger ved pleie av syke barn), er nedjustert med 50 mill. kroner sammenlignet med saldert budsjett 2017. I tillegg er økningen i utbetalingsgrunnlaget nedjustert fra 2,7 til 2,4 pst. I motsatt retning trekker en oppjustering i anslaget for veksten i antall mottagere i 2017 fra 0 til 2 pst., samt et høyere inngangsnivå på utgiftene, enn anslått i saldert budsjett 2017. Samlet sett reduseres anslaget på posten.

Bevilgningen under kap. 2650 post 72 foreslås redusert med 30 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 75 Feriepenger av sykepenger, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 2 040 mill. kroner.

Lavere utgifter til sykepenger for arbeidstakere i 2016 enn antatt i saldert budsjett 2017 gir en reduksjon i anslaget, jf. omtale under post 70.

Bevilgningen under kap. 2650 post 75 foreslås redusert med 30 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.33 Kap. 2651 Arbeidsavklaringspenger

Post 70 Arbeidsavklaringspenger, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 34 510 mill. kroner.

I 2016 var det i gjennomsnitt omtrent 147 400 mottagere av arbeidsavklaringspenger. Det anslås nå at gjennomsnittlig antall mottagere i 2017 blir 145 300, en økning på 500 mottagere sammenlignet med anslaget i saldert budsjett 2017. Økningen skyldes en lavere overgang fra arbeidsavklaringspenger til uføretrygd enn forventet i perioden juli 2016 til mars 2017. I motsatt retning trekker en høyere overgang fra arbeidsavklaringspenger til andre tilstander enn uføretrygd og en lavere tilgang til arbeidsavklaringspenger. Redusert anslag for gjennomsnittlig utbetaling per mottager bidrar til en nedjustering av utgiftsanslaget. Redusert anslag for grunnbeløp i 2017 reduserer isolert sett anslaget med omtrent 350 mill. kroner.

Bevilgningen under kap. 2651 post 70 foreslås redusert med 220 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad og fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2651		Arbeidsavklaringspenger	
	70	Arbeidsavklaringspenger, *overslagsbevilgning*, reduseres med	280 000 000
		fra kr 34 510 000 000 til kr 34 230 000 000»	

Post 71 Tilleggsstønad, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 295 mill. kroner.

Bevilgningen i saldert budsjett 2017 er basert på en nullvekst i antall mottagere av tilleggsstønader. Basert på regnskapstall hittil i år forventes det nå en nedgang i antall mottagere av tilleggsstønader på 4,4 pst. i 2017 sammenlignet med 2016.

Bevilgningen under kap. 2651 post 71 foreslås redusert med 10 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 72 Legeerklæringer

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 415 mill. kroner.

Utgiftene til legeerklæringer i 2016 endte noe lavere enn forventet. Videre er antatt volum- og satsvekst i 2017 nedjustert noe sammenlignet med saldert budsjett 2017. Samlet sett gir dette en reduksjon i anslaget.

Bevilgningen under kap. 2651 post 72 foreslås redusert med 15 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.34 Kap. 2655 Uførhet

Post 70 Uføretrygd, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 83 812 mill. kroner.

I 2016 var det i gjennomsnitt om lag 317 500 mottagere av uføretrygd. Det anslås nå at gjennomsnittlig antall mottagere i 2017 blir om lag 321 400. Det er en reduksjon på 1 400 mottagere sammenlignet med saldert budsjett 2017. Dette skyldes hovedsakelig lavere overgang fra arbeidsavklaringspenger til uføretrygd i andre halvdel av 2016 og så langt i 2017, enn lagt til grunn i saldert budsjett. Reduksjonen i anslaget for antall mottagere bidrar til en isolert reduksjon i utgiftsanslaget på omtrent 400 mill. kroner. I tillegg er anslaget for gjennomsnittlig utbetaling per mottager nedjustert, hovedsakelig som følge av redusert anslag for gjennomsnittlig grunnbeløp i 2017, sammenlignet med det som ble lagt til grunn i saldert budsjett. Dette bidrar til en isolert reduksjon på 0,8 mrd. kroner.

Bevilgningen under kap. 2655 post 70 foreslås redusert med 1 212 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til merknadene under kap. 2670, og foreslår å øke bevilgningen med 52,5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 1 159,5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2655		Uførhet	
	70	Uføretrygd, *overslagsbevilgning*, reduseres med	1 159 500 000
		fra kr 83 812 000 000 til kr 82 652 500 000»	

Post 75 Menerstatning ved yrkesskade, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 100 mill. kroner.

Regnskapsutviklingen i 2016 og utviklingen så langt i 2017 tilsier lavere utgifter enn det som ble lagt til grunn i saldert budsjett 2017.

Bevilgningen på kap 2655 post 75 foreslås redusert med 25 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 76 Yrkesskadetrygd, gml. lovgivning, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 43 mill. kroner.

Posten dekker utgifter til uførepensjon for yrkesskader inntruffet før 1971 og utgiftene for denne posten faller marginalt fra år til år. De siste prognosene tilsier derimot at nedgangen i saksvolumet ser ut til å bli lavere enn lagt til grunn i saldert budsjett 2017. Dette tilsier at anslaget på posten økes med 2 mill. kroner.

Bevilgningen under kap. 2655 post 76 foreslås økt med 2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.35 Kap. 2661 Grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler mv.

Post 70 Grunnstønad, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 1 867 mill. kroner.

Det anslås nå at utgiftene vil bli noe høyere enn lagt til grunn i saldert budsjett 2017.

Bevilgningen under kap. 2661 post 71 foreslås økt med 3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 71 Hjelpestønad, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 1 632 mill. kroner.

Det anslås nå at utgiftene vil bli noe lavere enn lagt til grunn i saldert budsjett 2017.

Bevilgningen under kap. 2661 post 71 foreslås redusert med 2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 73 Hjelpemidler mv. under arbeid og utdanning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 133 mill. kroner.

Det anslås nå at utgiftene vil bli noe lavere enn lagt til grunn i saldert budsjett 2017.

Bevilgningen under kap. 2661 post 73 foreslås redusert med 1 mill. kroner.

Post 74 Tilskudd til biler

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 709,5 mill. kroner.

Det anslås nå at utgiftene vil bli noe høyere enn lagt til grunn i saldert budsjett. Dette skyldes at grunnlaget fra 2016 ble høyere enn anslått i saldert budsjett og at anslaget for volumvekst er økt fra 1 til 4 pst.

Bevilgningen under kap. 2661 post 74 foreslås økt med 55,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 75 Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 2 918,7 mill. kroner.

Det anslås nå at utgiftene vil bli noe høyere enn lagt til grunn i saldert budsjett. Dette skyldes at grunnlaget fra 2016 ble høyere enn anslått i saldert budsjett og at anslaget for volumvekst er økt fra 1 til 3 pst.

Bevilgningen under kap. 2661 post 75 foreslås økt med 91,3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 76 Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler som tjenester

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 271,2 mill. kroner.

Det anslås nå at utgiftene vil bli noe lavere enn lagt til grunn i saldert budsjett 2017.

Bevilgningen under kap. 2661 post 76 foreslås redusert med 16,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 77 Ortopediske hjelpemidler

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 1 305 mill. kroner.

Det anslås nå at utgiftene vil bli noe høyere enn lagt til grunn i saldert budsjett. Dette skyldes at grunnlaget fra 2016 ble høyere enn anslått i saldert budsjett og at anslaget for volumvekst er økt fra 0 til 5 pst.

Bevilgningen under kap. 2661 post 77 foreslås økt med 105 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 78 Høreapparater

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 700 mill. kroner.

Det anslås nå at utgiftene vil bli noe lavere enn lagt til grunn i saldert budsjett. Dette skyldes i hovedsak redusert anslag for volumvekst fra 8 til 4 pst.

Bevilgningen under kap. 2661 post 78 foreslås redusert med 55 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.36 Kap. 2670 Alderdom

Bevilgningen på alderspensjon er samlet på 214 965 mill. kroner. Anslagene for utgiftene er samlet sett nedjustert med 2 879 mill. kroner. Hovedforklaringen er at redusert anslag for veksten i grunnbeløpet i 2017 gir en utgiftsreduksjon på 2,1 mrd. kroner. Redusert anslag for gjennomsnittlig pensjon utover effekten av justert G-regulering gir en utgiftsreduksjon på 135 mill. kroner. I tillegg er anslag for gjennomsnittlig antall pensjonister justert ned, tilsvarende 609 mill. kroner.

Post 70 Grunnpensjon, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 71 690 mill. kroner.

Anslaget på posten nedjusteres som følge av redusert anslag for gjennomsnittlig ytelse og antall mottagere.

Bevilgningen under kap. 2670 post 70 foreslås redusert med 1 010 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at pensjonistene for tredje året på rad får lavere kjøpekraft. Regjeringen har konsekvent nektet å ta ansvar for å løse opp i situasjonen, men prøver i stedet å skylde på tidligere regjeringer. Denne ansvarsfraskrivelsen skjer samtidig som at regjeringspartiene ikke ønsker å legge opp til at trygdeoppgjøret skal behandles i Stortinget. For å bøte på dette har regjeringen foreslått skattelette til en del pensjonister. Men de som har minstepensjon, eller rett over minstepensjon, får ingen glede av denne skatteletten. Dette medlem viser til at Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative statsbudsjett foreslo å øke bunnfradraget i pensjonsinntekt til 38 pst. med øvre grense på 77 000 kroner. Dette medlem går likevel mot regjeringens forslag på grunn av den dårlige fordelingsprofilen. I stedet foreslås det å øke pensjonen for dem med lave folketrygdpensjoner.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 120 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 890 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2670		Alderdom	
	70	Grunnpensjon, *overslagsbevilgning*, reduseres med	890 000 000
		fra kr 71 690 000 000 til kr 70 800 000 000»	

Post 71 Tilleggspensjon, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 136 720 mill. kroner.

Anslaget på posten nedjusteres som følge av redusert anslag for gjennomsnittlig ytelse og antall mottagere.

Bevilgningen under kap. 2670 post 71 foreslås redusert med 1 790 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 72 Inntektspensjon, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 615 mill. kroner.

Anslaget på posten oppjusteres som følge av økt anslag for gjennomsnittlig ytelse og antall mottagere.

Bevilgningen under kap. 2670 post 72 foreslås økt med 21 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 73 Særtillegg, pensjonstillegg mv., overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 5 940 mill. kroner.

Posten dekker flere ulike tillegg til alderspensjon. Om lag 90 pst. av bevilgningen for 2017 gjelder

særtillegg og pensjonstillegg. Anslaget på posten justeres ned, i all hovedsak som følge av at gjennomsnittlig antall og gjennomsnittlig ytelse med særtillegg eller pensjonstillegg er justert ned sammenlignet med saldert budsjett.

Bevilgningen under kap. 2670 post 73 foreslås redusert med 100 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og enighet om å øke minstepensjon for gifte/samboende pensjonister med 1 000 kroner fra 1. september 2017 (gjelder gammel ordning) og foreslår en økning på 25 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 75 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2670		Alderdom	
	73	Særtillegg, pensjonstillegg mv., *overslagsbevilgning*, reduseres med	75 000 000
		fra kr 5 940 000 000 til kr 5 865 000 000»	

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.37 Kap. 2680 Etterlatte

Post 70 Grunnpensjon, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 1 140 mill. kroner.

Anslaget på posten nedjusteres som følge av redusert anslag for gjennomsnittlig ytelse.

Bevilgningen under kap. 2680 post 70 foreslås redusert med 10 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til merknadene under kap. 2670, og foreslår å øke bevilgningen med 7,95 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 2,05 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2680		Etterlatte	
	70	Grunnpensjon, *overslagsbevilgning*, reduseres med	2 050 000
		fra kr 1 140 000 000 til kr 1 137 950 000»	

Dette medlem viser til at Stortinget har fattet følgende vedtak.

«Stortinget ber regjeringa snarast innføre ei overgangsordning for fosterforeldre på trygdeytingar, som sikrar at dei ikkje tapar økonomisk på å vere fosterforeldre. Ordninga skal gjelde fram til eit nytt regelverk for fosterheimar er på plass. Vedtak 656 (2016–2017)»

Dette vedtaket er ikke fulgt opp. Dette medlem er gjort kjent med at fosterforeldre i en desperat økonomisk situasjon nå får beskjed om at det ikke gjøres noen endringer før statsbudsjettet for 2018 er behandlet. Dette er katastrofalt for de familiene det gjelder. Det er svært alvorlig at regjeringen ikke gjennomfører Stortingets vedtak, og ekstra alvorlig når dette går ut over sårbare familier som har tatt på seg et viktig oppdrag for samfunnet med å ivareta utsatte barn. Dette må rettes opp umiddelbart.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen umiddelbart gjennomføre vedtak 656 (2016–2017) om å innføre en overgangsordning for fosterforeldre på trygdeytelser, slik at de familiene dette gjelder ikke blir skadelidende enda lenger.»

Post 71 Tilleggspensjon, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 860 mill. kroner.

Det er gjort mindre endringer i anslagene for gjennomsnittlig ytelse og gjennomsnittlig antall mottagere. Samlet anslås det en reduksjon på 10 mill. kroner på posten.

Bevilgningen under kap. 2680 post 71 foreslås redusert med 10 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 72 Særtillegg, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 88 mill. kroner.

Anslaget på posten nedjusteres som følge av redusert anslag for gjennomsnittlig ytelse.

Bevilgningen under kap. 2680 post 72 foreslås redusert med 4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 74 Utdanningsstønad

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 0,4 mill. kroner.

Utgiftene på posten varierer fra år til år og er vanskelige å forutsi. Anslaget på posten nedjusteres med 0,1 mill. kroner.

Bevilgningen under kap. 2680 post 74 foreslås redusert med 0,1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 75 Stønad til barnetilsyn, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 5,8 mill. kroner.

Utgiftene på posten varierer fra år til år og er vanskelige å forutsi. Anslaget på posten nedjusteres med 0,8 mill. kroner.

Bevilgningen under kap. 2680 post 75 foreslås redusert med 0,8 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.38 Kap. 2686 Stønad ved gravferd

Post 70 Stønad ved gravferd, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen er 181,4 mill. kroner.

Anslag for gjennomsnittlig antall mottagere og gjennomsnittlig beløp pr. mottager av behovsprøvd gravferdsstønad er økt. For båretransport er anslag for gjennomsnittlig antall mottagere litt redusert, mens anslag for gjennomsnittlig beløp pr. mottager er økt. Samlet oppjusteres anslaget på posten med 9,6 mill. kroner.

Kap. 2686 post 70 foreslås økt med 9,6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.39 Kap. 5701 Diverse inntekter

Post 71 Refusjon yrkesskade

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 937,4 mill. kroner.

En del av folketrygdens utgifter ved yrkesskade blir finansiert av arbeidsgivere ved en refusjonsordning knyttet til den obligatoriske yrkesskadeforsikringen etter lov av 16. juni 1989 nr. 65. Refusjonen skjer gjennom en fastsatt prosentsats/refusjonssats av de faktiske erstatningsutbetalinger fra forsikringsgiverne. På bakgrunn av reviderte anslag for innbetalinger av refusjoner anslås inntektene på posten økt med 83,8 mill. kroner.

Bevilgningen under kap. 5701 post 71 foreslås økt med 83,8 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 73 Refusjon fra bidragspliktige

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 250 mill. kroner.

Anslagene for refusjonsinntekter avhenger av forventet utbetalt bidragsforskott på kap. 2620 post 76 i samme periode. I saldert budsjett er det lagt til grunn at refusjonene vil utgjøre om lag 35 pst. av utgiftene på kap. 2620 post 76. På bakgrunn av oppdaterte anslag forventes inntektene i 2017 å utgjøre om lag 30 pst. av anslåtte utgifter på kap. 2620 post 76.

Bevilgningen under kap. 5701 post 73 foreslås redusert med 25 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 88 Hjelpemiddelsentraler m.m.

Sammendrag

Bevilgningen på posten er 65 mill. kroner.

Posten omfatter inntekter fra salg av brukte biler, og gjeldsoppgjør på bilområdet, i tillegg til noe salg av hjelpemidler og gjeldsoppgjør for næringslån. Trenden for antall gjeldsoppgjør er nedadgående. Anslaget for antall gjeldsoppgjør i 2017 reduseres utover det som var lagt til grunn i saldert budsjett 2017.

Bevilgningen under kap. 5701 post 88 foreslås redusert med 2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.6.40 Andre saker

Oppfølging av anmodningsvedtak om sluttvederlag og trygdeytelser

Sammendrag

Det vises til anmodningsvedtak nr. 308 (2016–2017) av 17. desember 2016:

«Stortinget ber regjeringen sørge for å videreføre gjeldende praksis med å unnlate å avkorte Nav-ytelser som følge av mottatt sluttvederlag.»

Stortinget fattet anmodningsvedtaket under behandlingen av finanskomiteens budsjettinnstilling. Dokumentene som ligger til grunn for vedtaket er Prop. 1 LS (2016–2017) og Innst. 3 S (2016–2017).

Anmodningsvedtaket av 17. desember 2016 ser ut til å bygge på en forutsetning om at det i desember 2016 eksisterte en praksis for å ikke avkorte folketrygdytelsene mot det tariffestede sluttvederlaget. Dette er ikke tilfelle. I desember 2015 vedtok Stortinget endringer i skattereglene slik at det tariffestede sluttvederlaget fra 1. januar 2016 likestilles med andre sluttvederlag, og ikke lenger er unntatt beskatning. Det tariffestede sluttvederlaget har fra samme tidspunkt blitt ansett som arbeidsinntekt, og pensjonsgivende inntekt. Gjeldende regelverk og praksis etter 1. januar 2016 er som følge av dette at det tariffestede sluttvederlaget nå inngår i opptjeningen av rett til dagpenger (minsteinntektskravet) og i beregningen av størrelsen på dagpenger, uføretrygd, ytelser til gjenlevende ektefelle, ytelser til tidligere familiepleier, arbeidsavklaringspenger, barnepensjon og alderspensjon. Utbetalt sluttvederlag vil føre til avkortning av uføretrygd, overgangsstønad, ytelser til gjenlevende ektefelle og ytelser til tidligere familiepleier, samt at dagpenger først vil innvilges etter den perioden som sluttvederlaget dekker lønnstapet, slik at dagpengeperioden forskyves forholdsmessig.

Disse konsekvensene av at sluttvederlag nå regnes som personinntekt følger direkte av folketrygdloven slik lovens bestemmelser er utformet. En endring av reglene for avkortning av trygdeytelsene forutsetter at det vedtas nødvendige lov- og forskriftsendringer som unntar det aktuelle sluttvederlaget fra avkortning, og at bevilgningen økes for slike endringer, eller at skattereglene endres slik at dette sluttvederlaget ikke regnes som personinntekt.

I Prop. 1 S (2016–2017) for Arbeids- og sosialdepartementet ble det redegjort for at skatteendringen på usikkert grunnlag i sum har medført noe merkostnader på grunn av høyere opptjenings-/beregningsgrunnlag og noe innsparing som følge av økt avkortning av ytelsene, men at netto budsjetteffekt på trygdebudsjettet samlet sett ble antatt å være marginal.

I anmodningsvedtaket ber Stortinget regjeringen om å reversere de konsekvensene skatteendringen har hatt for avkorting av ytelser på grunn av mottatt sluttvederlag. Dvs. at fordelen, som er at sluttvederlaget gir opptjening av rettigheter og høyere stønadsnivå, beholdes, mens ulempen, som er at ytelsen avkortes avvikles. Dette innebærer et brudd med det grunnleggende utgangspunktet om symmetri i behandlingen av slike ytelser. Den budsjettmessige konsekvensen av dette følger av at man beholder merkostnaden på trygdebudsjettet knyttet til skatteendringen (opptjening av rettigheter), men fjerner innsparingen (avkorting). Effekten av skatteendringen vil dermed ikke lenger være uten budsjetteffekt for trygdeutgiftene. Det er usikkerhet knyttet til beregningen av de økonomiske konsekvensene for de enkelte ytelsene. I beregningene som ble gjort for 2017, er det anslått at helårsvirkningen av å ikke avkorte dagpenger, uføretrygd, etterlatteytelser og overgangsstønad mot sluttvederlaget vil gi økte kostnader på trygdebudsjettet på om lag 50 mill. kroner. Effekten er størst på dagpenger.

Provenyet av å reversere skatteendringen er for 2017 anslått til 60 mill. kroner påløpt og 48 mill. kroner bokført. En slik reversering vil også medføre at opptjeningen av rettigheter bortfaller.

At de aktuelle trygdeytelsene nå blir avkortet også mot det tariffestede sluttvederlaget, er en naturlig følge av at alle sluttvederlag nå anses for å være arbeidsinntekt og pensjonsgivende inntekt. Det at dette sluttvederlaget nå behandles likt som annen arbeidsinntekt og pensjonsgivende inntekt er fullt ut i samsvar med de grunnleggende prinsippene både i trygde- og skattesystemet. En annen løsning enn den som følger av de generelle reglene, vil dermed innebære relativt omfattende særbestemmelser og avvik.

Regjeringen tar sikte på å komme tilbake med en vurdering av mulige løsninger i statsbudsjettet for 2018.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

3.3.7 Helse- og omsorgsdepartementet

3.3.7.1 Kap. 701 Direktoratet for e-helse

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at det har vært stor vekst i byråkratiet under sittende regjering. Kontroll med utgiftene i statsforvaltningen er maktpåliggende for å sikre at skattebetalernes penger kommer folk flest til gode. Dette medlem mener det er en viktig politisk oppgave å flytte ressurser fra byråkratiet til tjenester nær folk.

Dette medlem foreslår å redusere bevilgningen med 4 mill. kroner i forhold til regjeringens for-

slag, tilsvarende en reduksjon på 4 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
701		Direktoratet for e-helse	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 209 213 000 til kr 205 213 000»	4 000 000

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Sammendrag

Det foreslås å flytte 17 mill. kroner til kap. 761 post 67, knyttet til nasjonalt prosjekt for behandling og oppfølging av kronisk syke på avstand ved hjelp av velferdsteknologi. Det ble i 2015 bevilget 30 mill. kroner til prosjektet, jf. Innst. 11 S (2014–2015). Prosjektet skal omfatte 400–500 pasienter og brukere i minst fire fylker. Utprøvingen av velferdsteknologiske løsninger startet opp høsten 2015 og videreføres i 2017.

Helsedirektoratet har fått i oppdrag å etablere og lede prosjektet. Fire kommuner ble våren 2015 valgt ut til å delta i det nasjonale prosjektet. For å sikre gjennomføring og utprøving av løsninger i kommunene, foreslås det at en del av bevilgingen nyttes til å finansiere tilskudd til kommunene.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.7.2 Kap. 703 Internasjonalt samarbeid

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å øke bevilgningen til kreftforskning, tilskudd til Kreftforeningen, med 5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
703		Internasjonalt samarbeid	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, økes med fra kr 8 043 000 til kr 13 043 000»	5 000 000

3.3.7.3 Kap. 710 Folkehelseinstituttet

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Pensjonspremie

Bevilgningen foreslås redusert med 7 mill. kroner knyttet til justert kompensasjon som følge av forenklet modell for premiebetaling til Statens pensjonskasse, jf. Prop. 1 S (2016–2017), Gul bok, avsnitt 8.3.

Rettsmedisin

Det foreslås å flytte 23,4 mill. kroner til kap. 732 post 70, jf. omtale der.

Samlet foreslås bevilgningen redusert med 30,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Sammendrag

Barnevaksine

Bevilgningen foreslås redusert med 10 mill. kroner som følge av mindreforbruk knyttet til nye kontraktinngåelser i barnevaksinasjonsprogrammet våren 2017, samt tilleggsbevilgninger, jf. Innst. 253 S (2016–2017) og Prop. 69 S (2016–2017).

HPV-vaksine

Det foreslås f.o.m. skoleåret 2018–2019 å tilby 12 år gamle gutter HPV-vaksine gjennom barnevaksinasjonsprogrammet. Vaksinene til jenter ble tatt inn i programmet i 2009. Med ny kunnskap om økningen i HPV-relatert kreft hos menn, synes det rimelig å gi samme tilbud om HPV-vaksine til gutter som til jenter. HPV-vaksine til både jenter og gutter er funnet å være kostnadseffektivt. De effektstudier av vaksinen som foreligger hos menn viser like stor grad av effekt på viruset som hos kvinner. Videre vil HPV-vaksinering av gutter bidra til flokkbeskyttelse av kvinner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til vedtak I og XV under kapittel 6 Komiteens tilråding.

3.3.7.4 Kap. 714 Folkehelse

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under postene 70, 74 og 79

Sammendrag

Innenfor eksisterende bevilgning på 10 mill. kroner til kunnskapsstøtte og evaluering av program for folkehelsearbeid i kommunene foreslås 4 mill. kroner til etablering og drift av læringsnettverk for kommunene i regi av KS, jf. Prop. 1 S (2016–2017) og Innst. 11 S (2016–2017). Læringsnettverkene skal bidra til å spre erfaringer og støtte kommunene i implementering av tiltak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet minner om at bakterier som er resistente mot antibiotika, er av FN og Verdens helseorganisasjon (WHO) anerkjent som en av de største globale helsetruslene. Antibiotikaresistens har nådd et farlig høyt nivå i alle deler av verden og utgjør en fundamental trussel for folkehelsen, utvikling og sikkerhet. Senterpartiet mener regjeringen satser for lite på å bekjempe antibiotikaresistens. Dette medlem foreslår at man i årets budsjettrevisjon bevilger 10 mill. kroner i arbeidet mot antibiotikaresistens over Landbruks- og matdepartementets budsjett og 10 mill. kroner over Helse- og omsorgsdepartementets budsjett.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 10 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 7,9 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
714		Folkehelse	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, *kan nyttes under postene 70, 74 og 79,* økes med	7 920 000
		fra kr 151 003 000 til kr 158 923 000»	

Post 60 Kommunale tiltak, kan overføres, kan nyttes under post 21

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 1,5 mill. kroner for å dekke deler av merutgiftene knyttet til barnevaksinasjonsprogrammet, jf. Prop. 69 S (2016–2017).

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 70 Rusmiddeltiltak mv., kan overføres, kan nyttes under post 21

Sammendrag

Det foreslås at tilskuddsordningen til frivillige rusmiddelpolitiske organisasjoner og rusmiddelforebyggende innsats utvides, slik at ordningen også omfatter rusmiddelforebyggende innsats rettet inn mot studenter og studiesteder i regi av bl.a. studentsamskipnader og studentorganisasjoner. Hensikten er å stimulere studiestedene til å etablere retningslinjer for rusmiddelbruk og andre rusmiddelforebyggende tiltak ved studiestedene. Det vil bli stilt krav til lokal forankring f.eks. gjennom samarbeid med de regionale kompetansesentrene for rusmiddelspørsmål, med kommunen og med politiet.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 79 Andre tilskudd, kan overføres, kan nyttes under post 21

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 6,4 mill. kroner for å dekke deler av merutgiftene knyttet til barnevaksinasjonsprogrammet, jf. Prop. 69 S (2016–2017).

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å øke bevilgningen til Tromsøundersøkelsen med 3,5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 2 860 000 kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
714		Folkehelse	
	79	Andre tilskudd, *kan overføres*, *kan nyttes under post 21*, reduseres med	2 860 000
		fra kr 66 449 000 til kr 63 589 000»	

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.7.5 Kap. 720 Helsedirektoratet

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

EUs tobakksdirektiv

Bevilgningen foreslås redusert med 2,1 mill. kroner, jf. omtale under kap. 750 post 1.

Pensjonspremie

Bevilgningen foreslås redusert med 7 mill. kroner knyttet til justert kompensasjon som følge av forenklet modell for premiebetaling til Statens pensjonskasse, jf. Prop. 1 S (2016–2017), Gul bok, avsnitt 8.3.

Etablering av Statens strålevern

Det foreslås å flytte 91,0 mill. kroner til kap. 747 post 1, jf. omtale der.

Helsetjenester i USA

Bevilgningen foreslås økt med 2 mill. kroner knyttet til inngåelse av ny avtale for forvaltning av folketrygdens ordning med stønad til helsetjenester i USA for medlemmer i folketrygden. Det foreslås at de økte utgiftene dekkes inn gjennom en nedjustering av enkelte takster for tannbehandling under kap. 2711 post 72, jf. omtale der.

Helsedirektoratet får i oppgave å gjennomføre anbudsrunde i henhold til anskaffelsesregelverket med sikte på ny agentavtale knyttet til forvaltningen av folketrygdens ordning med stønad til helsetjenester for medlemmer i folketrygden som oppholder seg i, eller er bosatt i, USA. Midlene omfatter også etablering av et elektronisk saksbehandlingssystem som kan håndtere oppgjør fra agent i USA.

Etter folketrygdloven § 5-24 gis det stønad til nødvendige utgifter til helsetjenester for medlemmer i folketrygden som oppholder seg eller er bosatt i land utenfor EØS-området. USA skiller seg fra andre land ved at helsetjenester er særlig kostbare, og markedet for helsetjenester er preget av prisforhandlinger og rabatter. USA er det landet hvor det til enhver tid oppholder seg flest personer med rett til utvidet stønad. Potensialet for innsparinger ved en ny forvaltningsavtale er derfor særlig stor i USA.

Helfo Utland forvalter en agentavtale om administrasjon av refusjon for helsetjenester for medlemmer av folketrygden som oppholder seg i USA. Agenten forhandler med leverandører av helsetjenester, og inngår avtaler som innebærer betydelige rabatter. I 2016 utgjorde samlede refusjonsutgifter til helsetjenester i USA over kap. 2756 post 71, om lag 70 mill. kroner. Det er nødvendig med reforhandling av ny avtale etter forutgående anbud. En ny avtale antas å gi bedre fordeling av rabatt til fordel for folketrygden. Det tas sikte på at avtalen skal gjelde f.o.m. 2018.

Samlet foreslås bevilgningen redusert med 98,1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at det har vært stor vekst i byråkratiet under sittende regjering. Kontroll med utgiftene i statsforvaltningen er maktpåliggende for å sikre at skattebetalernes penger kommer folk flest til gode. Dette medlem mener det er en viktig politisk oppgave å flytte ressurser fra sentralbyråkratiet til tjenester nær folk.

Dette medlem foreslår å redusere bevilgningen med 30 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 128,1 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
720		Helsedirektoratet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	128 128 000
		fra kr 1 262 841 000 til kr 1 134 713 000»	

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Sammendrag

Kontroll av refusjonskrav tannbehandling

Bevilgningen foreslås økt med 1,5 mill. kroner for å styrke Helfos kontrollfunksjon rettet mot tannlegenes krav om refusjon fra folketrygden for be-

handlinger trygden yter stønad til. Det foreslås at de økte utgiftene dekkes inn gjennom en nedjustering av enkelte takster for tannbehandling under kap. 2711 post 72, jf. omtale der.

Helfo gjennomfører kontroll av innsendte krav fra helseaktører basert på risikovurderinger. Formålet er å sikre bedre etterlevelse av regelverket og å identifisere økonomisk misbruk av folketrygdens stønadsordninger.

Ved flere av folketrygdens stønadsordninger til tannbehandling har utbetalingene de siste fem årene økt betydelig ut over de faglige og budsjettmessige forutsetningene. I perioden 2011–2015 ble det gjennomført særskilte kontroller av refusjonskrav ved enkelte av stønadsordningene til tannbehandling overfor et begrenset antall tannleger. Kontrollene avdekket feil eller mangler ved om lag 50 pst. av de innsendte kravene. Betydelige midler er krevd tilbakebetalt. Etter Helfos vurdering er det på tannområdet høy risiko for feilutbetalinger, særlig på enkelte av stønadsordningene. Formålet med styrkingen er å avdekke og rette opp feil og mangler i kravene samt å bidra til rett ytelse.

Etablering av Statens strålevern

Det foreslås å flytte 17,3 mill. kroner til kap. 747 post 21, jf. omtale der.

Samlet foreslås bevilgningen redusert med 15,8 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Sammendrag

Det foreslås å flytte 4,2 mill. kroner til kap. 747 post 45, jf. omtale der.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 60 (Ny) Gjesteinnbyggeroppgjør for fastleger

Sammendrag

Det foreslås å opprette en ny post med bevilgning 80 mill. kroner og tilhørende inntektspost 3720 post 6. Det foreslås videre å knytte en merinntektsfullmakt mellom postene. Gjesteinnbyggeroppgjøret for fastlegeordningen er et oppgjør mellom landets kommuner for kostnader knyttet til pasienter som har fastlege i en annen kommune enn bostedskommunen. Oppgjøret gjelder per capita-kostnadene.

Det er Helfo som står for gjesteinnbyggeroppgjøret mellom kommunene. I dagens løsning regnskapsføres gjesteinnbyggeroppgjøret (utbetalinger og innbetalinger) på interimskonto (balansekonto). Ved innføring av andre oppgjørsløsninger har DFØ gitt et tydelig råd om at denne typen oppgjør skal synliggjøres i statsregnskapet.

Basert på regnskapstall fra tidligere år anslås det at innbyggeroppgjøret vil utgjøre om lag 80 mill. kroner i 2017. Dette er et nullsum-oppgjør, fordi det for hver avgivende kommune skal være en mottakende kommune.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til vedtak I og III under kapittel 6 Komiteens tilråding.

3.3.7.6 Kap. 3720 Helsedirektoratet

Post 2 Diverse inntekter

Sammendrag

Etablering av Statens strålevern

Det foreslås å flytte 19,2 mill. kroner til kap. 3747 post 2, jf. omtale der.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 4 Gebyrinntekter

Sammendrag

EUs tobakksdirektiv

Bevilgningen foreslås redusert med 2,1 mill. kroner, jf. omtale under kap. 750 post 1.

Etablering av Statens strålevern

Det foreslås å flytte 7,4 mill. kroner til kap. 3747 post 4, jf. omtale der.

Samlet foreslås bevilgningen redusert med 9,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 5 Helsetjenester til utenlandsboende mv.

Sammendrag

Regnskap for 2016 og inntektsutviklingen hittil i 2017 tilsier at inntektene vil bli lavere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås redusert med 0,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 6 (Ny) Gjesteinnbyggeroppgjør for fastleger

Sammendrag

Det foreslås å opprette ny inntektspost med bevilgning 80 mill. kroner, jf. omtale under kap. 720 post 60.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.7.7 Kap. 721 Statens helsetilsyn

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen foreslås økt med 7,2 mill. kroner for å dekke ekstra kostnader knyttet til at Statens helsetilsyn skal flytte inn i nye lokaler. Merutgiftene foreslås dekket inn ved å redusere bevilgningene over kap. 762 post 21 med 2,2 mill. kroner, kap. 765 post 21 med 3,7 mill. kroner og kap. 770 post 21 med 1,3 mill. kroner.

Som en del av omorganiseringen av den sentrale helseforvaltningen skal Helseklages virksomhet flyttes til Bergen. For å unngå tomgangsleie i deres lokaler i Oslo, er det bestemt at Statens helsetilsyn skal ta over lokalene i Møllergata 24. Det er nødvendig å gjennomføre ombygginger og tilpasninger før Statens helsetilsyn flytter inn.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.7.8 Kap. 723 Nasjonalt klageorgan for helsetjenesten

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Statens helsetilsyn skal overta Helseklages lokaler i Oslo 1. desember 2017. Lokalene til Helseklage bygges om og tilpasses flere medarbeidere fra Statens helsetilsyn, jf. omtale under kap. 721 post 1. Helseklages medarbeidere i Oslo vil fra 1. juni i år leie lokaler i Helsedirektoratet. Løsningen, som innebærer at man unngår fremtidig tomgangsleie i Helseklages lokaler i Oslo, gir Helseklage leieutgifter i tre ulike lokaler. Bevilgningen foreslås økt med 3,8 mill. kroner til dekning av økte husleieutgifter i 2017. Merutgiftene foreslås dekket inn ved å redusere bevilgningen over kap. 732 post 21.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.7.9 Kap. 732 Regionale helseforetak

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 3,8 mill. kroner, jf. omtale under kap. 723 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 70 Særskilte tilskudd, kan overføres, kan nyttes under postene 72, 73, 74 og 75

Sammendrag

Rettsmedisin

Det foreslås å flytte 23,4 mill. kroner fra kap. 710 post 1 knyttet til virksomhetsoverdragelse av rettsmedisinske fag fra Folkehelseinstituttet til Helse Sør-Øst RHF ved Oslo universitetssykehus HF per 1. januar 2017, jf. Prop. 1 S (2016–2017) og Innst. 11 S (2016–2017).

Videre foreslås det å øke bevilgningen med 23,5 mill. kroner. Fra 2017 ble rettsmedisinske fag en del av Oslo Universitetssykehus HF. Helse Sør-Øst RHF har fått overført midler til å dekke alle kostnader ved rettsmedisinske fag i 2017, også lønnskostnader inkludert opptjening av feriepenger i 2017, som kommer til utbetaling i 2018. De ansatte har imidlertid en fordring mot tidligere arbeidsgiver for feriepenger opparbeidet i 2016, som skal utbetales i 2017. Dette utgjør 15,5 mill. kroner. I tillegg gir virksomhetsoverdragelsen en forpliktelse på 8 mill. kroner som følge av opptjente rettigheter til fremtidig etterlatte- og uførepensjon.

Raskere tilbake

Bevilgningen foreslås økt med 5,2 mill. kroner knyttet til omleggingen av ordningen Raskere tilbake. Midlene flyttes fra kap. 634, post 76, Tiltak for arbeidssøkere. Flyttingen bidrar til å videreføre dagens tjenestetilbud til arbeidsrettet rehabilitering.

Livmorhalsscreening

Bevilgningen foreslås økt med 5,2 mill. kroner knyttet til kvalitetssikring av livmorhalsprogrammet. En viktig årsak til at kvinner utvikler kreft til tross for at de har deltatt i livmorhalsscreening, er at klinikere og patologer ikke alltid har tilgang til kvinnens fulle screeninghistorikk. Bevilgningsøkningen vil gå til å utvikle IKT-løsninger som muliggjør elektronisk informasjonsutveksling mellom laboratoriene og Kreftregisteret. Fortløpende kvalitetssikring vil sikres ved at laboratoriene får tilbakemelding, slik at riktig prøve blir bestilt til den enkelte kvinne.

Samlet foreslås bevilgningen økt med 57,3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 72 Basisbevilgning Helse Sør-Øst RHF, kan overføres

Sammendrag

I Prop. 1 S (2016–2017) ble det lagt til grunn en pensjonskostnad på 13 700 mill. kroner. Oppdaterte beregninger fra pensjonsleverandørene innebærer et anslag for pensjonskostnaden på 13 200 mill. kroner. Den reduserte kostnaden skyldes hovedsakelig endringer i de økonomiske forutsetningene som ligger til grunn for beregningen av pensjonskostnaden. På denne bakgrunn foreslås det at basisbevilgningen til de regionale helseforetakene samlet reduseres med 500 mill. kroner som følge av redusert pensjonskostnad. For Helse Sør-Øst foreslås bevilgningen redusert med 269,1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.7.10 Post 73 Basisbevilgning Helse Vest RHF, *kan overføres*

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 95 mill. kroner knyttet til redusert pensjonskostnad, jf. omtale under kap. 732 post 72.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 74 Basisbevilgning Helse Midt-Norge RHF, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 71,7 mill. kroner knyttet til redusert pensjonskostnad, jf. omtale under kap. 732 post 72.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 75 Basisbevilgning Helse Nord RHF, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 64,2 mill. kroner knyttet til redusert pensjonskostnad, jf. omtale under kap. 732 post 72.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 76 Innsatsstyrt finansiering, overslagsbevilgning

Sammendrag

I saldert budsjett 2016 ble det lagt til rette for en aktivitetsvekst på 1,8 pst. i sykehusene fra 2015 til 2016, med utgangspunkt i anslag for 2015 basert på aktivitetstall per første tertial.

Faktisk aktivitet i 2016 viser en vekst på 1,3 pst. Det vises til Prop. 26 S (2016–2017), jf. Innst. 128 S (2016–2017) hvor bevilgningen for 2016 samlet ble redusert med 169,7 mill. kroner, herunder 125,2 mill. kroner som følge av endelig avregning for 2015 og 44,4 mill. kroner som følge av noe lavere anslått aktivitet i 2016 enn lagt til grunn.

Analysene for 2016 tilsier at det er utbetalt 166,5 mill. kroner for mye for 2016-aktiviteten, hensyntatt justering av enhetsprisen, dvs. ytterligere 122,1 mill. kroner mer enn det som ble lagt til grunn i Prop. 26 S (2016–2017).

Helse- og omsorgsdepartementet vil komme tilbake til endelig avregning for 2016 i forbindelse med nysalderingen av statsbudsjettet for 2017, inkludert eventuelle justeringer som følge av behandling av enkeltsaker i avregningsutvalget. Eventuelle mer- eller mindreutbetalinger i 2016 vil på vanlig måte bli motregnet mot a kontoutbetalingene til de regionale helseforetakene for 2017.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Post 77 Poliklinisk virksomhet mv., overslagsbevilgning

Sammendrag

I saldert budsjett 2016 var det lagt til rette for en vekst i poliklinisk aktivitet på om lag 9 pst. fra 2015 til 2016. I forbindelse med Stortingets behandling av Prop. 26 S (2016–2017) ble bevilgningen økt med 7 mill. kroner som følge av høyere aktivitet. Endelige tall for hele 2016 viser at utbetalingene ble 33 mill. kroner lavere enn lagt til grunn i Prop. 26 S (2016–2017).

I saldert budsjett 2017 ble det lagt til grunn en aktivitetsvekst på 8,5 pst. fra 2016 til 2017. Prognosen for 2017, basert på oppdaterte aktivitetstall per mars 2017, indikerer at utbetalingene vil bli om lag 128 mill. kroner høyere enn det som var lagt til grunn i saldert budsjett. Det er særlig utgifter under laboratoriefeltet som øker. Bevilgningen foreslås økt med 128 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 82 Investeringslån, kan overføres

Sammendrag

Det foreslås 70 mill. kroner i lån i 2017 og en samlet låneramme på 8 460 mill. 2017-kroner til nytt sykehus i Drammen, tilsvarende 70 pst. av estimert kostnadsramme. Lånet skal utbetales i perioden 2017–2024.

Nytt sykehus i Drammen skal være lokalsykehus for Lier, Drammen, Nedre Eiker, Røyken, Hurum, Sande og Svelvik og ha områdefunksjoner for hele Vestre Viken. Det skal etableres stråleterapi og ha integrerte lokaler for psykiatri. Nytt sykehus på Brakerøya skal erstatte dagens Drammen sykehus og Blakstad sykehus.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.7.11 Kap. 3732 Regionale helseforetak

Post 86 Driftskreditter

Sammendrag

I tråd med den etablerte modellen for håndtering av pensjonskostnader og -premier som ble lagt til grunn i saldert budsjett 2009, skal de regionale helseforetakene gis likviditet til å håndtere pensjonspremien mens det skal tas utgangspunkt i den beregnede pensjonskostnaden for inntektsbevilgningen gjennom basisrammen. Den likviditetsmessige forskjellen mellom pensjonskostnaden og den betalbare pensjonspremien håndteres gjennom krav til nedbetaling av driftskreditten (kap. 3732 post 86) når pensjonspremien er lavere enn pensjonskostnaden. I tilfeller der pensjonspremien er høyere enn pensjonskostnaden økes driftskredittrammen (kap. 732 post 86). Justeringen av driftskreditten tar hensyn til eventuell bruk av premiefond.

I Prop. 1 S (2016–2017) er det lagt til grunn en betalbar pensjonspremie for de regionale helseforetakene på 13 630 mill. kroner. I tillegg ble det lagt opp til at helseforetakene skulle benytte 5 100 mill. kroner av sine premiefond til å betale deler av pensjonspremien. Med en anslått pensjonskostnad på 13 700 mill. kroner ble det derfor lagt til grunn en samlet reduksjon i driftskredittrammen på 5 170 mill. kroner. Premieanslaget i Prop. 1 S (2016–2017) var basert på et lønnsvekstanslag på 2,7 pst. Anslått lønnsvekst er nå redusert til 2,4 pst., noe som reduserer anslaget for pensjonspremien med 580 mill. kroner til 13 050 mill. kroner.

Videre ble det i Prop. 1 S (2016–2017) ved en feil ikke tatt hensyn til at den andelen av pensjonspremien som betales fra premiefond er unntatt fra arbeidsgiveravgift. Når det tas hensyn til dette reduseres den betalbare pensjonspremien med 720 mill. kroner.

Den samlede effekten som følge av redusert pensjonskostnad, jf. omtale under kap. 732 post 72, av endret anslag for lønnsveksten og av endret betalbar premie, er et økt krav til nedbetaling av driftskreditt på 800 mill. kroner, fra 5 170 mill. kroner til 5 970 mill. kroner. Bevilgningen på posten foreslås derfor økt med 800 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.7.12 Kap. 747 (Nytt) Statens strålevern

Post 1 (Ny) Driftsutgifter

Sammendrag

Det foreslås å flytte 91,0 mill. kroner fra kap. 720 post 1, knyttet til at Statens strålevern foreslås skilt ut fra Helsedirektoratet f.o.m. juli 2017.

F.o.m. 2016 ble antall etater i den sentrale helseforvaltningen redusert fra femten til elleve, og arbeidsfordelingen mellom etatene gjennomgått. Som del av omorganiseringen ble Statens strålevern innlemmet som selvstendig etat under Helsedirektoratet bl.a. ut fra behovet for å styrke etatenes beredskapsarbeid og krisehåndteringsevne.

Høsten 2016 ble det vurdert å fullintegrere Statens strålevern som divisjon i Helsedirektoratet for å tydeliggjøre organisasjonsansvaret. I den forbindelse ble det gjort en juridisk gjennomgang av Norges konvensjonsforpliktelser på strålevern- og atomområdet. Gjennomgangen viste at en fullintegrering kan være vanskelig å forene med landets internasjonale forpliktelser.

For å møte de internasjonale forpliktelsene og sikre tydelig ansvar, vil regjeringen derfor fremme lov- og budsjettforslag overfor Stortinget om etablering av Statens strålevern som en etat under Helse- og omsorgsdepartementet. Helsedirektoratet og Statens strålevern skal legge til rette for nødvendig standardisering, samordning og samarbeid om beredskapsarbeid og krisehåndteringsevne i samråd med Folkehelseinstituttet, slik at etatenes samlede kompetanse og kapasitet på fagfeltet utnyttes på en best mulig måte.

Det foreslås å bevilge 1,1 mill. kroner mot tilsvarende bevilgning over kap. 3747 post 4, knyttet til Statens stråleverns arbeid med søknad fra Institutt for energiteknikk (IFE) om forlenget konsesjon for å eie og drive atomanlegg på Kjeller og brenselsinstrumentverksted i Halden.

Samlet foreslås en bevilgning på 92,1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 21 (Ny) Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Sammendrag

Foreslått bevilgning dekker i hovedsak oppdragsvirksomhet og større tidsbegrensede prosjekter, samt Statens stråleverns rolle som tilsynsmyndighet på atomenergiloven og strålevernloven.

Det foreslås å flytte 17,3 mill. kroner fra kap. 720 post 21, jf. omtale under post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 45 (Ny) Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Sammendrag

Foreslått bevilgning dekker større utstyrsanskaffelser og vedlikeholdsarbeid knyttet til den nasjonale atomberedskapen.

Det foreslås å flytte 4,2 mill. kroner fra kap. 720 post 45, jf. omtale under post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.7.13 Kap. 3747 (Nytt) Statens strålevern

Post 2 (Ny) Diverse inntekter

Sammendrag

Foreslått bevilgning er knyttet til salg av tjenester og prosjektfinansiering, herunder doseovervåkning, yrkeseksponerte og kalibrering av solarier og strålekilder i sykehus.

Det foreslås å flytte 19,2 mill. kroner fra kap. 3720 post 2, jf. omtale under kap. 747 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 4 (Ny) Gebyrinntekter

Sammendrag

Det foreslås å flytte 7,4 mill. kroner fra kap. 3720 post 4, jf. nærmere omtale under kap. 747 post 1.

Det foreslås en bevilgning på 1,1 mill. kroner mot en tilsvarende bevilgning over kap. 747 post 1, jf. nærmere omtale der.

Samlet foreslås en bevilgning på 8,5 mill. kroner knyttet til inntekter fra tilsyn ved Institutt for energiteknikk.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.7.14 Kap. 750 Statens legemiddelverk

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Klinisk utprøvning

I påvente av ny IKT-løsning er implementering av ny forordning om klinisk utprøving utsatt til 2018. Bevilgningen foreslås redusert med 5 mill. kroner.

EUs tobakksdirektiv

Innlemmingen av EUs tobakksdirektiv i EØS-avtalen er forsinket. De nye ordningene som Statens legemiddelverk skal forvalte, forventes tidligst å tre i kraft 2018. Bevilgningen foreslås derfor redusert med 13,3 mill. kroner. Reduksjonen fordeles med 9,5 mill. kroner over kap. 3750 post 4, og 3,8 mill. kroner over kap. 5572 post 74.

Samlet foreslås bevilgningen redusert med 18,3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.7.15 Kap. 3750 Statens legemiddelverk

Post 4 Registreringsgebyr

Sammendrag

EUs tobakksdirektiv

Bevilgningen foreslås redusert med 9,5 mill. kroner, jf. omtale under kap. 750 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.7.16 Kap. 761 Omsorgstjeneste

Post 60 Kommunale kompetansetiltak, kan overføres

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å øke bevilgningen til kompetansehevingspott for ansatte i omsorgsyrker/tjenester i sammenslåtte kommuner med 15 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 15 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
761		Omsorgstjeneste	
	60	Kommunale kompetansetiltak, *kan overføres*, økes med	15 000 000
		fra kr 129 289 000 til kr 144 289 000»	

Komiteens medlem fra Senterpartiet foreslår at det skal opprettes til sammen 500 nye fagskoleplasser, hvorav 250 i helsefag over Helse- og omsorgsdepartementets budsjett. Denne satsingen beløper seg til 10 mill. kroner over denne posten.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 10 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 10 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
761		Omsorgstjeneste	
	60	Kommunale kompetansetiltak, *kan overføres*, økes med	10 000 000
		fra kr 129 289 000 til kr 139 289 000»	

Post 62 Dagaktivitetstilbud, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 25 mill. kroner som følge av overført mindreforbuk i 2016. Det vil fortsatt være disponibelt beløp på posten slik at det kan legges til rette for etablering av 750 nye plasser i 2017, jf. Prop. 1 S (2016–2017).

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at bevilgningen foreslås redusert med 25 mill. kroner som følge av overført mindreforbruk i 2016. Dette medlem konstaterer at bevilgningen til dagaktivitetsplasser er redusert hvert år som følge av mindreforbruk. Dette medlem viser til Senterpartiets forslag, Dokument 8:53 S (2014–2015), jf. Innst. 221 S (2014–2015), om en forpliktende opptrappingsplan for etablering av dagaktivitetstilbud for hjemmeboende personer med demens med mål om at alle behov skal få et tilbud innen 2017. Dette medlem viser til at Stortinget vedtok at alle kommuner skal tilby personer med dagaktivitetsplass fra 2020. Med dagens utbyggingstakt og finansieringsordning ligger utbyggingen langt etter om alle personer med demens skal få tilbud om en dagaktivitetsplass. Det er anslått behov for 9 200 nye plasser.

Post 63 Investeringstilskudd, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen foreslås økt med 107,6 mill. kroner i 2017 som følge av stor søknadsinngang til investeringstilskuddet i 2017. Basert på Husbankens prognoser foreslås det en økning av tilsagnsrammen i 2017 med 2 152 mill. kroner. En slik økning av tilsagnsrammen tilsvarer om lag 1 300 heldøgns omsorgsplasser. Økningen vil bidra til bygging av flere heldøgns omsorgsplasser, samt ta unna ytterligere renoveringsbehov i overgangsperioden før ordningen legges om fra 2021 til kun å omfatte netto tilvekst. Tilsagnsfullmakten foreslås økt til 10 784,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til vedtak I og XVI under kapittel 6 Komiteens tilråding.

Komiteens medlem fra Senterpartiet mener at det offentlige har et særlig ansvar for å støtte opp om det seriøse arbeidslivet og norsk næringsliv. Dette medlem mener kommunene bør bruke handlingsrommet i anskaffelsesregelverket til å gi seriøse bedrifter og bedrifter med lærlinger fortrinn. I tillegg bør anbudene være av et omfang som gjør at mindre og mellomstore norske bedrifter kan konkurrere.

Post 65 Forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenestene, overslagsbevilgning

Sammendrag

Det foreslås å flytte 5,7 mill. kroner til kap. 571 post 60, jf. omtale der. Flyttingen er knyttet til korreksjon i uttrekket av rammetilskudd til finansiering av forsøket.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 67 Utviklingstiltak

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen med 17 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon over kap. 701 post 21, jf. omtale der.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 68 Kompetanse og innovasjon

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å øke bevilgningen til Helseinnovasjonssenter i Kristiansund med 2 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 2 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
761		Omsorgstjeneste	
	68	Kompetanse og innovasjon, økes med	2 000 000
		fra kr 365 874 000 til kr 367 874 000»	

3.3.7.17 Kap. 762 Primærhelsetjeneste

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under post 70

Sammendrag

Strategi for seksuell helse

Det foreslås å flytte 2,1 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon over post 73, jf. omtale der.

Redusert bevilgning

Bevilgningen foreslås redusert med 2,2 mill. kroner, jf. omtale under kap. 721 post 1. Reduksjonen på posten er knyttet til overført mindreforbruk fra 2016.

Samlet foreslås bevilgningen redusert med 0,1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 63 Allmennlegetjenester

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å øke bevilgningen til tilskudd til rekruttering av leger i Sogn og Fjordane (videreføring av ALIS-Vest-pilotprosjekt for spesialutdanning i allmenn medisin) med 5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
762		Primærhelsetjeneste	
	63	Allmennlegetjenester, økes med	5 000 000
		fra kr 89 349 000 til kr 94 349 000»	

Post 70 Tilskudd, kan nyttes under post 21

Sammendrag

Helse- og omsorgsdepartementet vil legge til rette for ny organisatorisk forankring av Nasjonalt kompetansesenter for migrasjons- og minoritetshelse (Nakmi). Departementet tar sikte på at virksomheten overdras fra Oslo universitetssykehus til Folkehelseinstituttet med virkning fra 1. januar 2018. For å utnytte kompetansen og kapasiteten best mulig vil det være hensiktsmessig å samle fagmiljøene som driver forsknings-, utviklings- og formidlingsarbeid og som har kompetanse på sammenfallende tema, under en felles organisatorisk enhet. Både i Innvandrerhelsestrategien 2013–2017, Primærhelsetjenestemeldingen og Folkehelsemeldingen beskrives helseutfordringene for innvandrere. Utfordringene høsten 2015, med økt asylankomst, synliggjorde kommunenes, helseforetakenes og andre aktørers behov for kompetanse om asylsøkeres og innvandreres helse. Denne organiseringen vil bidra til en faglig styrking ved å skape et større og mer robust fagmiljø og gi tettere faglig samarbeid. Endringene gjennomføres innenfor gjeldende budsjettrammer.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Post 73 Seksuell helse, kan overføres

Sammendrag

Det foreslås å flytte 2,1 mill. kroner til post 21. Flyttingen er knyttet til oppfølging av ny nasjonal strategi for seksuell helse, Snakk om det! Strategi for seksuell helse (2017–2022). Strategien inneholder en

rekke tiltakspunkter som forutsettes gjennomført som offentlige anskaffelser.

Komiteens merknader

K o m i t e e n slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.7.18 KAP. 765 PSYKISK HELSE OG RUSARBEID

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 72

Sammendrag

Individuell jobbstøtte

Det foreslås å flytte 9,5 mill. kroner fra post 73 knyttet til tilskuddsordningen Individuell jobbstøtte (IPS). Tilskudd til utprøving av IPS er videreført på posten i 2017. Nav har en sentral rolle i dette arbeidet.

RVTS Sør – tiltak mot menneskehandel

Det foreslås å flytte 0,3 mill. kroner fra post 75. Ved Stortingets behandling av Prop. 1 S (2016–2017), jf. Innst. 11 S (2016–2017), er det bevilget midler til tiltak mot menneskehandel. Det er utarbeidet en ny handlingsplan mot menneskehandel med kompetansetiltak som skal gjennomføres av de fem regionale ressurssentrene om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging (RVTS). Fire av RVTS-ene finansieres over post 75. Som følge av at bevilgningen til RVTS Sør gis som en belastningsfullmakt til Barne- og likestillingsdepartementet, foreslås det å flytte 0,3 mill. kroner fra post 75.

Redusert bevilgning

Bevilgningen foreslås redusert med 3,7 mill. kroner, jf. omtale under kap. 721 post 1. Reduksjonen på posten er knyttet til overført mindreforbruk fra 2016.

Opptrappingsplan mot vold og overgrep

Det foreslås å flytte 6,5 mill. kroner til post 75, jf. omtale der.

Samlet foreslås bevilgningen redusert med 0,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

K o m i t e e n slutter seg til regjeringens forslag.

Post 60 Kommunale tjenester, kan overføres

Sammendrag

Det foreslås at Helse Nord ved Universitetssykehuset i Nord-Norge kan søke om tilskudd til Svalbard på relevante tilskuddsordninger som bevilges over 60-poster på Helse- og omsorgsdepartementets budsjettkapitler. Helse Nord har ansvaret for å yte helsetjenester på Svalbard, herunder primærhelsetjeneste. Verken Svalbard eller Longyearbyen er definert som en kommune, og lokalstyret Longyearbyen har ikke de samme pliktene som et kommunestyre. Universitetssykehuset i Nord-Norge ivaretar derfor grunnleggende helsetjenester som ikke faller innenfor spesialisthelsetjenestens ansvarsområde. Disse oppgavene er ikke finansiert innenfor grunnbevilgningen til Helse Nord. Lokalsamfunnet på Svalbard har som andre samfunn et behov innenfor forebyggende og oppfølgende helsearbeid. Rashendelsene de seneste årene har aktualisert behovet for blant annet psykososiale tjenester. Helse- og omsorgsdepartementet har flere tilskuddsordninger som skal bidra til å styrke tjenester i distriktene, herunder tilskudd til psykologer. Disse tilskuddene er i hovedsak plassert på 60-poster.

Komiteens merknader

K o m i t e e n tar omtalen til orientering.

Post 72 Frivillig arbeid mv., kan overføres, kan nyttes under post 21

K o m i t e e n s f l e r t a l l, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å øke bevilgningen til Pårørendesenter i Stavanger (engangstilskudd) med 1 mill. kroner, No Limitation, ettervern rus (engangstilskudd) med 1 mill. kroner og Kirkens Bymisjon «Møtestedet» (engangstilskudd) med 2 mill. kroner, til sammen en økning på 4 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 4 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

F l e r t a l l e t fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
765		Psykisk helse og rusarbeid	
	72	Frivillig arbeid mv., *kan overføres*, *kan nyttes under post 21*, økes med fra kr 366 925 000 til kr 370 925 000»	4 000 000

Post 73 Utviklingstiltak mv.

Sammendrag

Individuell jobbstøtte

Det foreslås å flytte 9,5 mill. kroner til post 21, jf. omtale der.

Økt øremerking til Dobbeltkompetanse i psykologi

Det foreslås å øke det øremerkede tilskuddet til Dobbelkompetanse i psykologi fra 1,2 mill. kroner til 2 mill. kroner. Det øremerkede tilskuddet til tiltaket ble ved Stortingets behandling av Prop. 1 S (2016–2017), jf. Innst. 11 S (2016–2017), redusert fra 5,4 mill. kroner i 2016 til 1,2 mill. kroner som følge av lavere antall kandidater i programmet enn tidligere budsjettert. Siden det fortsatt er tre kandidater igjen i programmet, er det behov for noe større tilskudd i 2017 enn først antatt. Det legges opp til at andre tiltak på posten reduseres tilsvarende.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 75 Vold og traumatisk stress, kan overføres

Sammendrag

RVTS Sør – tiltak mot menneskehandel

Det foreslås å flytte 0,3 mill. kroner til post 21, jf. omtale der.

Opptrappingsplan mot vold og overgrep

Det foreslås å flytte 6,5 mill. kroner fra post 21 til oppfølging av Prop. 12 S (2016–2017) Opptrappingsplan mot vold og overgrep (2017–2021).

I tråd med Stortingets behandling av Prop. 1 S (2016–2017), jf. Innst. 11 S (2016–2017), er det under post 21 bevilget midler til to tiltak knyttet til opptrappingsplanen. De mest sentrale kompetansesentrene på feltet, som er mest relevant til å gjennomføre disse to tiltakene, finansieres over post 75:

5,5 mill. kroner til utredningsprosjekt for å utarbeide et kunnskapsgrunnlag for behandling, og utrede forløp for voldsutsatte og for voldsutøvere. I tråd med Helsedirektoratets anbefalinger foreslås det at prosjektet legges til Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress (NKVTS) og at NKVTS samarbeider med de regionale ressurssentrene om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging (RVTS) og Folkehelseinstituttet.

1 mill. kroner til Arbeid med kompetanse og tilbud til overgripere skal videreutvikles, og det skal utvikles en strategi for økt spredning og innsats. Brøset og RVTS-ene samarbeider i dag om å gi tjenestene kompetanse i sinnemestring. I tråd med Helsedirektoratets anbefalinger foreslås det at 1 mill. kroner gis som tilskudd til Brøset over post 75.

Samlet foreslås bevilgningen økt med 6,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.7.19 Kap. 769 Utredningsvirksomhet mv.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under post 70

Sammendrag

Bevilgningen foreslås økt med 7 mill. kroner til arbeidet med en ny reform for eldre, Leve hele livet. Arbeidet skal omhandle grunnleggende forhold som oftest svikter i tilbudet til eldre: mat, aktivitet og felleskap, helsehjelp og sammenheng i tjenestene. Det skal arrangeres dialogmøter med eldre og pårørende, ansatte og ledere i kommunene, frivillige, fagfolk og forskere. Gjennom denne prosessen er målet å få frem eksempler på tiltak som har vist god effekt og som andre kommuner kan gjennomføre, forslag til verktøy som kommuner kan bruke i endringsarbeidet og forslag til tiltak fra statens side som kan understøtte kommunenes endringsarbeid. Det planlegges å fremme en stortingsmelding våren 2018 der det gis en oppsummering og statusoversikt over igangsatte tiltak, og hvor det fremmes forslag til nye tiltak og virkemidler i reformarbeidet. Reformen skal iverksettes nasjonalt fra 2019.

Midlene skal benyttes til å dekke kostnader til følgende tiltak:

- gjennomføre dialogmøtene
- engasjere et innovasjonsmiljø som skal legge til rette for dialogprosessen
- innhente kunnskap
- innhente bistand for å understøtte prosjektgruppens arbeid
- innhente bistand fra sentrale fagmiljø til arbeidet i prosjektgruppen

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.7.20 Kap. 770 Tannhelsetjenester

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under post 70

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 1,3 mill. kroner, jf. omtale under kap. 721 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.7.21 Kap. 780 Forskning

Post 50 Norges forskningsråd mv.

Sammendrag

Det foreslås å flytte 1 mill. kroner fra kap. 714 post 21, jf. omtale der.

Det foreslås å etablere en ny senterordning for fremragende klinisk helseforskning. Forslaget følger opp regjeringsplattformens punkter om å styrke den medisinske forskningen spesielt knyttet til alvorlige sykdommer og forebygging av livsstilssykdommer som i dag har et dårlig behandlingstilbud og om å gi flere pasienter adgang til utprøvende behandling. Første utlysning vil bl.a. prioritere etablering av senter på alvorlige sykdommer som rammer sentralnervesystemet som ALS, MS og demens for å øke kunnskapen på feltet og gi flere pasienter mulighet til å delta i kliniske studier. Forslaget er et tiltak i regjeringens handlingsplan for oppfølging av Helse-Omsorg21-strategien og vil følge opp regjeringens toppmøte om forskning på disse sykdommene. Behovet for kompetanseutvikling og forskning vil også være tema i den kommende hjernehelsestrategien. Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen med 15 mill. kroner.

Samlet foreslås bevilgningen økt med 16 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.7.22 Kap. 783 Personell

Post 61 Turnustjeneste

Sammendrag

I forbindelse med gjennomføringen av forskrift om kompetansekrav for leger i den kommunale helse- og omsorgstjenesten, som trådte i kraft 1. mars 2017, er det opprettet en ny tilskuddsordning. Tilskuddet forvaltes av Helsedirektoratet og dekker kommuners dokumenterte utgifter til gjennomføringen av spesialiseringen for ansatte leger og eventuelle andre kostnader kommunen måtte ha som følge av at en ansatt lege må delta i nødvendige utdanningsaktiviteter.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

3.3.7.23 Kap. 2711 Spesialisthelsetjeneste mv.

Post 70 Spesialisthjelp

Sammendrag

Regnskap for 2016 og utgiftsutviklingen hittil i 2017 tilsier at utgiftene vil bli høyere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås økt med 5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 71 Psykologhjelp

Sammendrag

Regnskap for 2016 og utgiftsutviklingen hittil i 2017 tilsier at utgiftene vil bli høyere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås økt med 6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 72 Tannbehandling

Regnskap for 2016 og utgiftsutviklingen hittil i 2017 tilsier at utgiftene vil bli lavere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås redusert med 77 mill. kroner.

Til dekning av økte utgifter på til sammen 3,5 mill. kroner over kap. 720 post 1 og 720 post 21, foreslås det en nedjustering av enkelte refusjonstakster fra 1. juli 2017 med en anslått innsparing på 3,5 mill. kroner i 2017. Dette gjelder takster for studiemodeller i gips (takstene 702 og 703). Slike modeller kan som følge av ny teknologi i stor grad erstattes med enklere løsninger (takst 704 for bruk av foto).

Samlet foreslås bevilgningen redusert med 80,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at regjeringen foreslår en nedjustering av to refusjonstakster på til sammen 3,5 mill. kroner (post 72 Tannbehandling – takstene 702 og 703). Dette medlem merker seg at regjeringen over flere år har foreslått endringer i ulike refusjonstakster på tannbehandling. Dette medlem støtter Tannlegeforeningens påpekning av at endringene gjøres enkeltvis uten at sammenhenger drøftes og uten at man ser på helheten i refusjonssystemet. På den måten gjør helsemyndighetene politiske endringer skritt for skritt uten at Stortinget har forutsetning for å vurdere de samlede konsekvensene for tjenesten og pasientene. Dette medlem mener Stortinget må bli forelagt en grundig gjennomgang av refusjonssystemet der man ser på sammenhenger, på helhet og ikke minst vurderer konsekvenser for de utsatte pasientene. Dette er også i tråd med anbefalingen fra Nasjonalt råd for prioritering i helse- og omsorgstjenesten om at det bør foretas en gjennomgang av regelverket for offentlig refusjon av tannhelsebehandling, slik at de med størst behov får prioritet.

Post 76 Private laboratorier og røntgeninstitutt

Sammendrag

Regnskap for 2016 og utgiftsutviklingen hittil i 2017 tilsier at utgiftene vil bli høyere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås økt med 38,8 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.7.24 Kap. 2751 Legemidler mv.

Post 70 Legemidler

Sammendrag

Regnskap for 2016 og utgiftsutviklingen hittil i 2017 tilsier at utgiftene vil bli høyere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås økt med 370,1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 72 Medisinsk forbruksmateriell

Sammendrag

Regnskap for 2016 og utgiftsutviklingen hittil i 2017 tilsier at utgiftene vil bli lavere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås redusert med 63,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at bevilgningen til forbruksmateriell foreslås redusert med 63,5 mill. kroner. Dette medlem viser til at regjeringen har kuttet i retten til medisinsk forbruksmateriell for flere grupper, blant annet de som har stomi og inkontinens, og at denne reduksjonen i bevilgning kommer som følge av dette.

3.3.7.25 Kap. 2752 Refusjon av egenbetaling

Post 70 Egenandelstak 1

Sammendrag

Regnskap for 2016 og utgiftsutviklingen hittil i 2017 tilsier at utgiftene vil bli lavere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås redusert med 40 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 71 Egenandelstak 2

Sammendrag

Regnskap for 2016 og utgiftsutviklingen hittil i 2017 tilsier at utgiftene vil bli lavere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås redusert med 63 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.7.26 Kap. 2755 Helsetjenester i kommunene mv.

Post 62 Fastlønnsordning fysioterapeuter, kan nyttes under post 71

Sammendrag

Regnskap for 2016 og utgiftsutviklingen hittil i 2017 tilsier at utgiftene vil bli lavere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås redusert med 2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 70 Allmennlegehjelp

Sammendrag

Regnskap for 2016 og utgiftsutviklingen hittil i 2017 tilsier at utgiftene vil bli lavere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås redusert med 40 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 71 Fysioterapi, kan nyttes under post 62

Sammendrag

Regnskap for 2016 og utgiftsutviklingen hittil i 2017 tilsier at utgiftene vil bli høyere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås økt med 30 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 72 Jordmorhjelp

Sammendrag

Regnskap for 2016 og utgiftsutviklingen hittil i 2017 tilsier at utgiftene vil bli lavere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås redusert med 1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 73 Kiropraktorbehandling

Sammendrag

Regnskap for 2016 og utgiftsutviklingen hittil i 2017 tilsier at utgiftene vil bli lavere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås redusert med 1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 75 Logopedisk og ortoptisk behandling

Sammendrag

Regnskap for 2016 og utgiftsutviklingen hittil i 2017 tilsier at utgiftene vil bli lavere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås redusert med 1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.7.27 Kap. 2756 Andre helsetjenester

Post 70 Helsetjenester i annet EØS-land

Sammendrag

Regnskap for 2016 og utgiftsutviklingen hittil i 2017 tilsier at utgiftene vil bli lavere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås redusert med 1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 71 Helsetjenester i utlandet mv.

Sammendrag

Regnskap for 2016 og utgiftsutviklingen hittil i 2017 tilsier at utgiftene vil bli høyere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås økt med 15 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 72 Helsetjenester til utenlandsboende mv.

Sammendrag

Regnskap for 2016 og utgiftsutviklingen hittil i 2017 tilsier at utgiftene vil bli lavere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås redusert med 17 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.7.28 Kap. 2790 Andre helsetiltak

Post 70 Bidrag

Sammendrag

Regnskap for 2016 og utgiftsutviklingen hittil i 2017 tilsier at utgiftene vil bli lavere enn anslått i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås redusert med 5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.7.29 Kap. 5572 Sektoravgifter under Helse- og omsorgsdepartementet

Post 74 Tilsynsavgift

Sammendrag

EUs tobakksdirektiv

Bevilgningen foreslås redusert med 3,8 mill. kroner, jf. omtale under kap. 750 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.7.30 Kap. 5631 Aksjer i AS Vinmonopolet

Post 85 Statens overskuddsandel

Sammendrag

Statens andel i 2017 av driftsoverskuddet til AS Vinmonopolet er fastsatt til 50 pst. av resultatet i 2016 før ekstraordinære poster. Bevilgningen foreslås økt med 42,8 mill. kroner som følge av at overskuddsandelen er blitt 74,8 mill. kroner og ikke 32,0 mill. kroner som budsjettert. Forskjellen skyldes endret årsresultat som følge av økt varelagerverdi på grunn av avgiftsendring, økte grossistpriser, reduserte lønns- og pensjonskostnader samt reduserte driftskostnader.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.7.31 Andre saker

Strategi for psykisk helse

Sammendrag

Regjeringen vil legge frem en samlet strategi for psykisk helse i august 2017. Strategien vil ha både et helsefremmende, forebyggende og kurativt perspektiv, med særlig vekt på barn og unge, jf. Innst. 346 S (2015–2016).

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Finansiering multisyke eldre

Sammendrag

I forbindelse med Stortingets behandling av Meld. St. 34 (2015–2016), Verdier i pasientens helsetjeneste – Melding om prioritering, hadde helse- og omsorgskomiteen følgende merknad, jf. Innst. 57 S (2016–2017):

«Komiteen ber regjeringen utrede om finansieringsordningene i tilstrekkelig grad understøtter ønsket faglig innretning på tilbudet til multisyke eldre. Regjeringen bes levere utredningen med eventuelle konkrete forslag til forbedringer, senest i revidert nasjonalbudsjett 2017.»

Helse- og omsorgsdepartementet ga Helsedirektoratet i tildelingsbrevet for 2017 i oppdrag å utrede om finansieringsordningene i tilstrekkelig grad understøtter ønsket faglig innretning på tilbudet til multisyke eldre, og komme med ev. konkrete forslag til forbedringer.

Departementet understreker at finansieringsordningene skal understøtte spesialisthelsetjenestens mulighet til å innrette tjenestetilbud i tråd med faglige behov og ønskede prioriteringer. Samtidig skal finansieringsordningene bidra til at ressursene brukes effektivt og innenfor rammen av de bevilgningene som Stortinget har stilt til disposisjon for tjenesten. Dagens kombinasjon av rammefinansiering og aktivitetsbasert finansiering gir en god balanse mellom disse hensynene.

Samtidig er dagens aktivitetsbaserte system i spesialisthelsetjenesten i hovedsak orientert mot enkelttjenester og i mindre grad mot sammenhengende tjenestetilbud. Det er derfor nylig gjennomført endringer i de aktivitetsbaserte finansieringsordningene i spesialisthelsetjenesten for å understøtte faglig ønsket utvikling av tjenesten. I 2016 ble det bl.a. innført mer forløpsbasert finansiering av både nettbasert behandling og behandling gjennom oppsøkende tverrfaglige team innen psykisk helsevern og rus. Fra 2017 er det i ISF-ordningen bl.a. lagt bedre til rette for såkalte strukturerte polikliniske dagtilbud innen psykisk helsevern og rus, dvs. intensiverte og sammensatte tjenestetilbud samme dag. Helsedirektoratet utreder også hvordan innsatsstyrt finansiering kan understøtte omlegging til, og mer lik bruk av dagkirurgi.

Helsedirektoratet anbefaler i sin utredning til departementet at man på kort sikt arbeider med å håndtere systemmessige svakheter i finansieringssystemet i spesialisthelsetjenesten generelt i tråd med bl.a. pågående og ev. planlagte utviklingstiltak. Videre peker direktoratet på at videre utredning knyttet til mer forløpsbasert finansiering i spesialisthelsetjenesten vil understøtte tjenestetilbudet også til denne pasientgruppen.

Det er nylig satt i gang et arbeid for å utrede om finansieringsordningene i spesialisthelsetjenesten kan vris i mer forløpsbasert retning. Mer forløpsbaserte finansieringsordninger vil understøtte helhetlige tjenesteforløp for pasientene, herunder tjenestetilbud til multisyke eldre. Departementet har gitt Helsedirektoratet, i samarbeid med de regionale helseforetakene, i oppdrag å utrede hvordan gradvis utvidelse av mer forløpsbasert finansiering i spesialisthelsetjenesten ev. kan gjennomføres. Et slikt utredningsarbeid er omfattende, og det må utredes nøye hvilke forutsetninger som må være oppfylt for å kunne igangsette ev. endringer. Helse- og omsorgsdepartementet vil komme tilbake til Stortinget med ev. forslag til endringer i de ordinære budsjettprosessene i lys av dette utredningsarbeidet.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Komiteens medlem fra Senterpartiet er skeptisk. Dette medlem merker seg at regjeringen viser til statsbudsjettet for 2018 for en oppfølging av NOU 2016:25, Organisering og styring av spesialisthelsetjenesten. Hvordan bør statens eierskap innrettes fremover? I media har helse- og omsorgsministeren vært tydelig på at regjeringen har snudd og går bort fra regjeringserklæringen fra 2013 som slo fast at regjeringen vil legge ned de regionale helseforetakene når det er utformet en nasjonal helse- og sykehusplan. Dette medlem viser til at Senterpartiet vil avvikle dagens helseforetaksmodell og erstatte den med en forvaltningsmodell underlagt folkevalgt styring. Dette medlem viser til representantforslag om oppfølging av Kvinnsland-utvalgets rapport og erstatte helseforetaksloven med en helseforvaltningslov og innføre folkevalgt styring og stedlig ledelse av norske sykehus, jf. Dokument 8:140 S (2016–2017).

Oppfølging av prioriteringsmeldingen

Sammendrag

Finansieringsansvaret for en rekke legemidler er overført fra folketrygden til de regionale helseforetakene i perioden 2006–2017. Overføringene omfatter legemidler der det er klart at både initiering, evaluering og avslutning av pasientens legemiddelbehandling gjøres av lege i spesialisthelsetjenesten, og det er konkurranse mellom flere legemidler innenfor terapiområdet.

Stortinget har sluttet seg til forslagene i Prioriteringsmeldingen, herunder målsettingen om at finan-

sieringsansvaret skal følge behandlingsansvaret, og at flere legemidler vil flyttes fra blåreseptordningen til de regionale helseforetakene. I forslag til endringer i legemiddelforskriften og blåreseptforskriften som ble sendt på høring 21. april 2017, foreslås det presisert i blåreseptforskriften at legemidler, der spesialisthelsetjenesten styrer behandlingen eller det trengs utstyr/personale som finnes i spesialisthelsetjenesten, ikke skal dekkes av folketrygden. Det tas sikte på at forskriftsendringene vil tre i kraft 1. januar 2018.

Det foreslås i tråd med denne avgrensningen av folketrygdens finansieringsansvar, å overføre finansieringsansvaret for flere legemiddelgrupper i 2018. En nærmere konkretisering av legemidler og beløp som skal overføres vil fremgå av Prop. 1 S (2017–2018), men for at de regionale helseforetakene skal få tilstrekkelig tid til å forberede seg til overføringen, herunder bestille metodevurderinger, varsles dette nå. Det legges opp til å overføre finansieringsansvaret for gjenværende legemidler i noen legemiddelgrupper/terapiområder der finansieringsansvaret allerede er overført, samt for terapiområder der det forventes nye legemidler som kan føre til konkurranse. Dette vil blant annet omfatte legemidler til behandling av hiv, hepatitt B, alvorlig astma og mastocytose.

Komiteens merknader

K o m i t e e n tar omtalen til orientering.

Kompensasjon av ideelles pensjonskostnader

Sammendrag

Regjeringen arbeider med å utrede en kompensasjonsordning for historiske pensjonskostnader og hvordan dette kan gjøres innenfor reglene om statsstøtte. Det legges opp til at ordningen ikke skal gjelde for virksomheter som kun har levert helse- og sosialtjenester som kommunene i dag har ansvar for.

Regjeringen nedsatte 10. april 2015 et offentlig utvalg ledet av Jon Hippe for å vurdere det faglige grunnlaget for en eventuell statlig dekning av ideelle organisasjoners historiske pensjonskostnader knyttet til leveranser av statlige helse- og sosialtjenester. Utvalget leverte sin utredning NOU 2016:12, Ideell opprydding, 15. august 2016. Utvalgets utredning ble sendt på høring med frist 1. mars 2017.

Stortinget ba i forbindelse med budsjettbehandlingen regjeringen om en rask oppfølging av NOU 2016:12, Ideell opprydding, slik at behandling kan skje i Stortinget i vårsesjonen 2017.

Utvalget anbefalte at staten bør kompensere såkalte historiske pensjonskostnader for ideelle virksomheter som leverer eller har levert lovpålagte barneverntjenester og spesialisthelsetjenester som staten nå er ansvarlig for. Høringsinstansene støtter utvalgets anbefaling.

Begrunnelsen for forslaget er i hovedsak at den tette integrasjonen og samarbeidet mellom offentlig og ideell sektor, som var karakteristisk for perioden fra 1970-tallet, ble erstattet av en ny relasjon ut over 2000-tallet. Fra den tid ble leveransen av tjenestene i stor grad basert på konkurranse mellom virksomhetene. De offentlige tjenestepensjonsordningene som de ideelle etablerte i tidligere perioder, var ifølge utvalget et resultat av forventninger om at ideell sektor skulle ha samme pensjonsordning som det offentlige. I dag fremstår disse pensjonsordningene som ulemper i konkurransen fordi kostnadene er mer uforutsigbare og høyere enn alternativene. Utvalget har ikke vurdert hver enkelt virksomhets rettskrav på kompensasjon, men mener at staten uten en ordning må forvente å bli saksøkt i stort omfang og pålagt å betale kompensasjon til mange virksomheter.

Ideelle og kommersielle virksomheter i samme situasjon bør ifølge utvalget likestilles. Utvalget anbefalte videre at ordningen ikke bør gjelde for de tolv ideelle institusjonene som er tett integrert i spesialisthelsetjenesten (blant annet sykehusene Diakonhjemmet, Lovisenberg og Haraldsplass), de 19 kirkelige familievernkontorene, virksomheter med medlemskap i Statens pensjonskasse (SPK), leverandører av ambulansetjenester eller kommuner som har overtatt privat virksomhet. Utvalget anbefalte at aktørene innenfor arbeidsmarkedstiltak og asylmottak ikke bør omfattes av en kompensasjonsordning, ettersom offentlige myndigheter ikke forventet at disse virksomhetene hadde offentlig tjenestepensjonsordning. Disse anbefalingene er godt begrunnet og støttes av de aller fleste høringsinstansene.

Utvalgets anbefaling var at kompensasjonen burde begrenses til kostnader knyttet til opptjeningstid frem til 2010. Utvalget åpnet imidlertid for at administrative og politiske hensyn kunne tilsi at opptjeningstid frem til ordningen trer i kraft skulle inngå. Et flertall av høringsinstansene støtter kompensasjon for kostnader knyttet til opptjeningstid frem til ordningen trer i kraft, mens enkelte tar til orde for å legge opptjeningstid før 2010 til grunn.

Et flertall bestående av de ideelle virksomhetene, NHO og Spekter går inn for overføring av rettigheter til SPK, mens blant andre KLP og arbeidstakerorganisasjonene fremhever fordelene med å beholde pensjonsopptjeningen i KLP og refundere premiekostnadene. Opplysninger fra Arbeids- og sosialdepartementet og fra SPK tilsier at en overføring til SPK kan kreve vesentlig mer administrasjon enn det utvalget la til grunn. Ingen tar til orde for engangsutbetaling.

Utvalget konkluderte med at en eventuell kompensasjon ikke vil omfattes av reglene om offentlig støtte. Begrunnelsen er først og fremst at mottakerne

ikke driver økonomisk aktivitet når de leverer helse- og sosialtjenester til staten. Det er innledet en dialog med ESA for å avklare forholdet til statsstøttereglene. En ordning bør ikke iverksettes før det er oppnådd en høy grad av rettslig sikkerhet for at ordningen er i tråd med statsstøttereglene. Det er foreløpig ikke avklart når dialogen med ESA vil være avsluttet.

Utvalget forutsatte at det ble gjennomført en grundigere utredning av kompensasjonens innretning. Høringsrunden har også belyst flere kompliserende forhold som gjør oppfølgingen krevende. Det er for eksempel nå for tidlig å ta stilling til om og hvordan kompensasjonens størrelse skal ta hensyn til at virksomheter som har levert statlige helse- og sosialtjenester også har levert kommunale tjenester eller tjenester til privatbetalende. Det samme gjelder spørsmålet om hvor lang opptjeningstid som bør kompenseres, valget mellom om staten skal påta seg betalingsforpliktelsene gjennom SPK eller KLP, håndtering av kostnader som dekkes av Sikringsordningen ved nedleggelse av virksomhet og hvordan kryssubsidiering kan forhindres. Regjeringen arbeider derfor videre med en rekke spørsmål knyttet til størrelsen på en kompensasjon og modell for utbetaling.

Det arbeides med to ulike muligheter for fastsettelse av kompensasjon: En nøyaktig beregning av den enkelte virksomhets kostnader eller bruk av sjablonger eller beregningsnøkkel som gir tilnærmet riktig nivå på en kompensasjon. Administrative konsekvenser og fordelingsvirkninger av de ulike metodene utredes.

Kompensasjonsordningen må være søknadsbasert, og det må fattes vedtak bl.a. om vilkår for tildeling. Dette forutsetter at ordningen må reguleres i forskrift. Det er mulig å hjemle en forskrift i årlige budsjettvedtak, men saken kan være tjent med den forutsigbarheten som en lov innebærer. Lovfesting kan vurderes for å styrke ordningens fremtidige robusthet, men fremstår ikke på dette stadiet av utredningen som en nødvendig forutsetning for innføring av en kompensasjonsordning.

De økonomiske konsekvensene ved en kompensasjonsordning er usikre. Utvalget anslår en kostnad for 2015 på om lag 120 mill. kroner for å kompensere de aktuelle virksomhetenes pensjonspremie. Premien vil variere fra år til år. Videre har utvalget beregnet den samlede neddiskonterte verdien av de historiske pensjonskostnadene til om lag 1,7 mrd. kroner ved utgangen av 2015. Anslagene avhenger imidlertid av flere faktorer som varierer over tid, og kostnaden vil øke med antall opptjeningsår som regnes med. De årlige pensjonsutbetalingene vil variere over en periode på mer enn 100 år, med en topp rundt 2030. Ordningens kompleksitet og behovet for å oppnå rettslig sikkerhet gjennom en prosess med ESA kan føre til at en ordning først kan innføres fra 2019.

Komiteens merknader

K o m i t e e n tar omtalen til orientering.

Organisering av eierskapet til spesialisthelsetjenesten

Sammendrag

Regjeringen oppnevnte et offentlig utvalg i oktober 2015 som skulle vurdere alternativer til dagens organisering av det statlige eierskapet til spesialisthelsetjenesten. Utvalget avga innstilling 1. desember 2016. NOU 2016:25 Organisering og styring av spesialisthelsetjenesten. Hvordan bør statens eierskap innrettes fremover?, hadde høringsfrist 3. mars 2017.

Flertallet i utvalget mente at det fortsatt bør være et regionalt beslutningsnivå, og begrunner dette blant annet med at regional forankring av beslutninger gir større legitimitet.

Flertallet av høringsinstansene mener at det bør være selvstendige beslutningsorganer på regionnivået. Det ble lagt vekt på at endringer i organiseringen kan medføre betydelige omstillings- og implementeringskonsekvenser og at en derfor må være sikker på at endringer i styringsmodellen er riktig virkemiddel for å løse utfordringene fremover. Halvparten av Kvinnsland-utvalget støttet en modell der helseforetakene ikke videreføres som selvstendige rettssubjekter og styrene derfor faller bort. Denne modellen fikk ikke støtte blant høringsinstansene.

Regjeringen har allerede gjort viktige endringer i styringssystemet for å legge til rette for mer nasjonal styring og samordning. De politiske rammene for den videre utviklingen er lagt gjennom nasjonal helse- og sykehusplan. Regjeringen vil fortsette arbeidet med å sikre mer nasjonal og folkevalgt styring gjennom nasjonal helse- og sykehusplan, styrke den nasjonale koordineringen gjennom de felles eide helseforetakene og gi større lokal handlefrihet til sykehusene og de lokale helseforetakene.

Kvinnsland-utvalget så på mange ulike problemstillinger i tillegg til styringsmodell. Regjeringen ønsker å se disse i sammenheng, og vil derfor gi en samlet fremstilling av retningen for den videre oppfølgingen i statsbudsjettet høsten 2017. Med dette tilrettelegges det også for en samlet behandling i helse- og omsorgskomitéen.

Komiteens merknader

K o m i t e e n tar omtalen til orientering.

3.3.8 Barne- og likestillingsdepartementet

3.3.8.1 Kap. 800 Barne- og likestillingsdepartementet

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Regjeringen innførte i 2017 en forenklet modell for premiebetaling til Statens pensjonskasse for virksomhetene som ikke betaler premie i dag. Det foreslås å øke kap. 800 post 1 med 0,8 mill. kroner som følge av at BLD får høyere utgifter til pensjonspremie enn anslått ved innføring av forenklet premiebetaling.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at det har vært stor vekst i byråkratiet under sittende regjering. Kontroll med utgiftene i statsforvaltningen er maktpåliggende for å sikre at skattebetalernes penger kommer folk flest til gode. Dette medlem mener det er en viktig politisk oppgave å flytte ressurser fra sentralbyråkratiet til tjenester nær folk.

Dette medlem foreslår å redusere bevilgningen med 3 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 2,2 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
800		Barne- og likestillingsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	2 200 000
		fra kr 152 080 000 til kr 149 880 000»	

3.3.8.2 Kap. 840 Tiltak mot vold og overgrep

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under post 70

Sammendrag

I forbindelse med Norges formannskap i Nordisk ministerråd er det bevilget 0,4 mill. kroner til tiltak mot vold på kap. 846 post 79. Midlene foreslås flyttet til kap. 840 post 21 for å sikre korrekt postbruk. Det foreslås derfor å øke bevilgningen under kap. 840 post 21 med 0,4 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon under kap. 846 post 79.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 70 Tilskudd til voldsforebyggende tiltak mv., kan nyttes under post 21 og kap. 858 post 1

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å øke bevilgningen til Alternativ til vold, Akershus, med 1 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 1 mill. kroner til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
840		Tiltak mot vold og overgrep	
	70	Tilskudd til voldsforebyggende tiltak mv., *kan nyttes under post 21 og kap. 858 post 1,* økes med	1 000 000
		fra kr 64 348 000 til kr 65 348 000»	

3.3.8.3 Kap. 844 Kontantstøtte

Post 70 Tilskudd, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 100 mill. kroner til 1 610 mill. kroner. Hovedårsaken til mindrebehovet er lavere forventet vekst i antall barn med kontantstøtte enn forutsatt i saldert budsjett.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.8.4 Kap. 845 Barnetrygd

Post 70 Tilskudd, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 50 mill. kroner til 15 130 mill. kroner. Hovedårsaken til mindrebehovet er lavere forventet vekst i antall barn med barnetrygd enn forutsatt i saldert budsjett.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.8.5 Kap. 846 Familie og oppvekst

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under post 50 og post 71

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen under kap. 846 post 21 med 0,3 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon under kap. 858 post 21, jf. omtale der. Midlene foreslås brukt til FoU-tiltak på familie- og oppvekstområdet.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 60 Barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn, kan overføres

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å øke tilskuddsordning barn i storbyer med 2 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 2 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
846		Familie- og oppvekstiltak	
	60	Barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn, *kan overføres*, økes med	2 000 000
		fra kr 29 789 000 til kr 31 789 000»	

Post 61 Nasjonal tilskuddsordning mot barnefattigdom, kan nyttes under post 71

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å øke tilskuddsordning mot barnefattigdom med 25 mill. kroner, øke tilskuddet til Barnas stasjon, Fredrikstad med 0,5 mill. kroner samt øke tilskuddet til Blå Kors, ferietilskudd barn med 0,5 mill. kroner, til sammen en økning på 26 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 26 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
846		Familie- og oppvekstiltak	
	61	Nasjonal tilskuddsordning mot barnefattigdom, *kan nyttes under post 71*, økes med	26 000 000
		fra kr 193 412 000 til kr 219 412 000»	

Post 62 Utvikling i kommunene

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å øke bevilgningen til foreldrestøtte i kommunene med 3 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 3 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
846		Familie- og oppvekstiltak	
	62	Utvikling i kommunene, økes med	3 000 000
		fra kr 79 647 000 til kr 82 647 000»	

Post 79 Tilskudd til internasjonalt ungdomssamarbeid mv., kan overføres

Sammendrag

Det foreslås å redusere bevilgningen under kap. 846 post 79 med 0,4 mill. kroner mot tilsvarende økning under kap. 840 post 21, jf. omtale der.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.8.6 Kap. 847 EUs ungdomsprogram

Post 1 Driftsutgifter, kan overføres

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen under kap. 847 post 1 med 1,2 mill. kroner mot tilsvarende økning under kap. 3847 post 1, jf. omtale der.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.8.7 Kap. 3847 EUs ungdomsprogram

Post 1 Tilskudd fra Europakommisjonen

Sammendrag

Som deltaker i Erasmus+, EUs program for utdanning, opplæring, ungdom og idrett, mottar Norge en årlig driftsstønad fra EU-kommisjonen til å drive et nasjonalkontor. Tilskuddet fordeles mellom Bufdirs nasjonale kontor og Senter for internasjonalisering av utdanning (SIU). For 2017 er størrelsen på tilskuddet til Bufdirs nasjonale kontor økt som følge av at kontoret vil få flere oppgaver. Det foreslås derfor å øke bevilgningen under kap. 3847 post 1 med 1,2 mill. kroner mot tilsvarende økning under kap. 847 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.8.8 Kap. 848 Barneombudet

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

I saldert budsjett er det bevilget 5,7 mill. kroner under kap. 226 post 21 til styrking av Barneombudets arbeid med barn og unges psykososiale miljø i barnehage og skole. Dette er en del av den ordinære virksomheten til ombudet. Det foreslås derfor at midlene flyttes til Barneombudets driftsbevilgning. Det foreslås dermed å øke bevilgningen under kap. 848 post 1 med 5,7 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon under kap. 226 post 21.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.8.9 Kap. 853 Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Det foreslås å redusere bevilgningen under kap. 853 post 1 med 2 mill. kroner mot en tilsvarende økning under kap. 853 post 45, jf. omtale der.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Sammendrag

Det er behov for å øke bevilgningen til det nye saksbehandlingssystemet i fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker. Det skal blant annet lages en saksportal for å legge til rette for kommunikasjon med eksterne aktører gjennom sikker elektronisk dokumentutveksling.

Det foreslås derfor å øke bevilgningen under kap. 853 post 45 med 3,7 mill. kroner i 2017 mot en reduksjon på 2 mill. kroner under kap. 853 post 1 og en reduksjon på 1,7 mill. kroner under kap. 854 post 71.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.8.10 Kap. 854 Tiltak i barne- og ungdomsvernet

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under post 71

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 1,3 mill. kroner til å implementere og evaluere terapimetoden «Traumefokusert kognitiv adferdsteknikk». Formålet er å redusere psykiske plager hos enslige mindreårige asylsøkere i mottak og omsorgssentre.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 65 Refusjon av kommunale utgifter til barneverntiltak knyttet til enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger, overslagsbevilgning

Sammendrag

Ordningen med refusjon av utgifter til kommunale barnevernstiltak for enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger ble lagt om til en ordning med fast tilskudd fra 1. januar 2017.

Bevilgningen skal dekke refusjon av utgifter påløpt til og med 31. desember 2016.

Bevilgningsbehovet på posten er usikkert. Basert på oppdaterte prognoser fra regionene i Bufetat anslås en økning i antall refusjonsberettigede krav sammenlignet med saldert budsjett. Det foreslås derfor å øke bevilgningen under kap. 854 post 65 med 50 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 71 Utvikling og opplysningsarbeid mv., kan nyttes under post 21

Sammendrag

Det foreslås å redusere bevilgningen under kap. 854 post 71 med 1,7 mill. kroner mot en tilsvarende økning under kap. 853 post 45, jf. omtale der.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.8.11 Kap. 856 Barnevernets omsorgssenter for enslige mindreårige asylsøkere

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Posten dekker utgifter til drift av Barne-, ungdoms- og familieetatens (Bufetat) omsorgssentre for enslige mindreårige asylsøkere under 15 år og kjøp av plasser i private omsorgssentre. Videre dekker posten utgifter til andre oppgaver i tilknytning til omsorgssentrene, som arbeidet med å bosette enslige mindreårige flyktninger fra omsorgssentrene.

I saldert budsjett ble det lagt til grunn at det ville bo i gjennomsnitt 430 barn i omsorgssentrene i 2017. Det forventes en reduksjon i gjennomsnittlig antall barn som vil bo i omsorgssentre i 2017. Dette skyldes i hovedsak at det ble bosatt flere barn mot slutten av 2016 enn forutsatt i saldert budsjett. Prognosene for asylankomster er også satt ned.

Videre kan nå enslige mindreårige som har en begrenset tillatelse i påvente av dokumentert identitet, bosettes etter førstegangs vedtak om opphold. Se nærmere omtale under kap. 496 post 61. Dette medfører at flere barn fra omsorgssentrene kan bosettes i 2017.

På bakgrunn av oppdaterte prognoser og endringen i bosettingspraksis for enslige mindreårige forventes det et gjennomsnittsbelegg i omsorgssentrene på om lag 240 barn i 2017. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen under kap. 856 post 1 med 346,7 mill. kroner.

På bakgrunn av den kraftige veksten i antall enslige mindreårige asylsøkere høsten 2015 varslet regjeringen i Prop. 1 S Tillegg 1 (2015–2016) at BLD ville utrede lovregulering av en ny omsorgssentermodell. Regjeringen mente det var nødvendig i denne situasjonen å gjøre regelverket mer fleksibelt. BLD har hatt på høring et forslag til ny lov om omsorgssentre for enslige mindreårige asylsøkere under 15 år. Behovet for en ny lov om omsorgssentre har imidlertid endret seg, ettersom antallet enslige mindreårige asylsøkere har sunket betydelig. Regjeringen vil derfor ikke fremme forslag om ny lov om omsorgssentre nå.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å redusere bevilgningen til EMA omsorgssentre med 12,5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 359,2 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
856		Barnevernets omsorgssenter for enslige mindreårige asylsøkere	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	359 200 000
		fra kr 843 825 000 til kr 484 625 000»	

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti slutter seg til regjeringens forslag og tar for øvrig omtalen til orientering.

3.3.8.12 Kap. 3856 Barnevernets omsorgssenter for enslige mindreårige asylsøkere

Post 4 Refusjon av ODA-godkjente utgifter

Sammendrag

Noen innenlandske utgifter knyttet til mottak av asylsøkere og flyktninger kan ifølge OECD/DACs offisielle statistikkdirektiv godkjennes som offisiell utviklingshjelp. Ifølge OECD/DACs retningslinjer er det kun utgifter det første året etter ankomst som kan ODA-godkjennes.

Det forventes nå en reduksjon i antall barn i omsorgssentrene sammenlignet med saldert budsjett, jf. omtale under kap. 856 post 1. Videre forventes det at en lavere andel av barna i omsorgssentrene vil ha botid under ett år enn i saldert budsjett. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen under kap. 3856 post 4 med 504,8 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.8.13 Kap. 858 Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Sammendrag

Det er noe mindre behov for midler til å sluttføre utviklingen av saksbehandlingssystemet SEPSKIL enn tidligere forutsatt. Systemet gjør det mulig for brukerne å fremme søknad om separasjon og skilsmisse digitalt. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen under kap. 858 post 21 med 0,3 mill. kroner

mot tilsvarende økning under kap. 846 post 21, jf. omtale der.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.8.14 Kap. 865 Forbrukerpolitiske tiltak

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 50

Det foreslås å redusere bevilgningen under kap. 865 post 21 med 1 mill. kroner mot tilsvarende økning under kap. 867 post 1, jf. omtale der.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.8.15 Kap. 867 Sekretariatet for Markedsrådet og Forbrukertvistutvalget

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Antall innkomne saker til Forbrukerklageutvalget (nytt navn) har økt. Dette fører til oppbygning av restanser og lengre saksbehandlingstid. For å øke saksbehandlingskapasiteten foreslås det å øke bevilgningen under kap. 867 post 1 med 1 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon under kap. 865 post 21.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.8.16 Kap. 871 Likestilling og ikke-diskriminering

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 70

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen under kap. 871 post 21 med 5,3 mill. kroner mot tilsvarende økning under kap. 3871 post 1 (Ny), jf. omtale der.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.8.17 Kap. 3871 (Nytt) Likestilling og ikke-diskriminering

Post 1 (Ny) Diverse inntekter

Sammendrag

Norge har formannskapet i Nordisk ministerråd i 2017. BLD har ansvar for ministerrådet for likestilling (MR-JÄM) og delansvar for ministerrådet for sosial- og helsepolitikk (MR-S). I forbindelse med ansvaret overføres anslagsvis 5,3 mill. kroner fra Nordisk ministerråd til BLD i 2017. Midlene skal nyttes til formannskapsprosjekter. Aktuelle temaer er likestilling, vold i nære relasjoner, universell utforming og nedsatt funksjonsevne. Det foreslås å opprette et nytt kapittel 3871 post 1 til overføringen fra Nordisk ministerråd. Tilhørende utgifter bevilges under kap. 871 post 21. Det foreslås derfor en bevilgning på 5,3 mill. kroner under kap. 3871 post 1 og en tilsvarende bevilgningsøkning under kap. 871 post 21.

3.3.8.18 Kap. 872 Nedsatt funksjonsevne

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under post 71

Sammendrag

Prop. 80 L (2016–2017) Lov om Likestillings- og diskrimineringsombudet og Diskrimineringsnemnda (diskrimineringsombudsloven) ble lagt frem 5. april 2017. Regjeringens lovforslag innebærer at det skal etableres en ny likestillings- og diskrimineringsnemnd. Det kan påløpe utgifter til arbeidet med å etablere den nye nemnden høsten 2017. Det foreslås at deler av midlene på kap. 872 post 21 kan nyttes til formålet.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.8.19 Kap. 2530 Foreldrepenger

Post 70 Foreldrepenger ved fødsel, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 160 mill. kroner. Mindrebehovet skyldes i hovedsak lavere lønnsvekst og færre fødsler enn forutsatt i saldert budsjett.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 71 Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, overslagsbevilgning

Bevilgningen foreslås økt med 18 mill. kroner. Dette skyldes at en del saker som det i saldert budsjett ble forutsatt kom til utbetaling i 2016, først vil bli utbetalt i 2017.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 72 Feriepenger av foreldrepenger, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 10 mill. kroner. Mindrebehovet skyldes i hovedsak færre fødsler i 2016 enn forutsatt i saldert budsjett.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 73 Foreldrepenger ved adopsjon, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen foreslås økt med 3 mill. kroner. Merbehovet skyldes i hovedsak et høyere antall adopterte barn enn forutsatt i saldert budsjett.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.8.20 Andre saker

Oppfølging av anmodningsvedtak – NOU om fosterhjemsomsorgen

Sammendrag

Det vises til anmodningsvedtak nr. 753 (2015–2016) av 31. mai 2016:

«Stortinget ber regjeringen om at det igangsettes en NOU om fosterhjemsomsorgen for å få en helhetlig gjennomgang.»

Vedtaket ble fattet i forbindelse med behandlingen av Meld. St. 17 (2015–2016) Trygghet og omsorg – fosterhjem til barns beste og Innst. 318 S (2015–2016). Anmodningsvedtaket er fulgt opp ved at det er nedsatt et offentlig utvalg som skal utrede rammebetingelsene for ordinære fosterhjem. Det legges opp til at utvalget skal legge frem en NOU i desember 2018.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

3.3.9 Nærings- og fiskeridepartementet

3.3.9.1 Kap. 900 Nærings- og fiskeridepartementet

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Overføring av ansvar for forvaltning av statens eierskap

Nærings- og fiskeridepartementet overtok fra 1. januar 2017 ansvaret for forvaltningen av statens eierskap i Posten Norge AS fra Samferdselsdepartementet. Samtidig ble ansvaret for forvaltningen av statens eierskap i Kings Bay AS og Bjørnøen AS overført fra Nærings- og fiskeridepartementet til Klima- og miljødepartementet. På bakgrunn av dette foreslås det overført netto 0,3 mill. kroner til kap. 900 post 1 mot tilsvarende endringer under Samferdselsdepartementet og Klima- og miljødepartementet, jf. omtale under kap. 1300 post 1 og kap. 1400 post 21.

Ansvar for drivstofforsyning

Regjeringen besluttet i desember 2016 å overføre det overordnede ansvaret for drivstofforsyningen fra Olje- og energidepartementet til Nærings- og fiskeridepartementet med virkning fra 1. januar 2017. Nærings- og fiskeridepartementet overtok i den forbindelse fagansvaret for verdikjeden fra og med raffinering til og med detaljomsetning av drivstoff. For å dekke utgifter til én stilling og deltakelse i IEAs beredskapsarbeid foreslås det å øke bevilgningen på kap. 900 post 1 med 1 mill. kroner samtidig som kap. 1800 post 21 reduseres tilsvarende.

Samlet foreslås bevilgningen på kap. 900 post 1 økt med 1,3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at det har vært stor vekst i byråkratiet under sittende regjering. Kontroll med utgiftene i statsforvaltningen er maktpåliggende for å sikre at skattebetalernes penger kommer folk flest til gode. Dette medlem mener det er en viktig politisk oppgave å flytte ressurser fra sentralbyråkratiet til tjenester nær folk.

Dette medlem foreslår å redusere bevilgningen med 2 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 0,7 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
900		Nærings- og fiskeridepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	700 000
		fra kr 430 248 000 til kr 429 548 000»	

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Sammendrag

Regjeringen har nylig besluttet at statens eierskap i det nye investeringsselskapet med arbeidsnavnet Fornybar AS skal overføres fra Olje- og energidepartementet til Nærings- og fiskeridepartementet. Gjenværende midler i 2017 til etablering av selskapet bør derfor overføres. Det foreslås å øke bevilgningen med 2,5 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon under kap. 1800 post 21. Det vises også til omtale under kap. 950 post 95 og 96.

Videre foreslås det å redusere posten med 1,1 mill. kroner mot en tilsvarende økning på kap. 915 Regelrådet post 1, jf. omtale under sistnevnte post.

Samlet foreslås bevilgningen på kap. 900 post 21 økt med 1,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 22 (Ny) Andøya Space Center – investeringer i Ny-Ålesund

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad og fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
900		Nærings- og fiskeridepartementet	
	22	(Ny) Andøya Space Center – investeringer på Ny-Ålesund, bevilges med	30 000 000»

Post 31 (Ny) Toppindustri

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad og fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
900		Nærings- og fiskeridepartementet	
	31	(NY) Toppindustrisenter, bevilges med	5 000 000»

Post 71 Miljøtiltak Raufoss

Sammendrag

Stortinget har vedtatt at staten kan utstede garantier for pålagte miljøtiltak i Raufoss Industripark innenfor en ramme på 124 mill. kroner. Påleggene gjelder opprydding av forurensning etter den tidligere virksomheten til Raufoss Ammunisjonsfabrikker AS og Raufoss ASA. Bakgrunnen for vedtaket var at juridiske vurderinger viste at staten kunne holdes ansvarlig for gammel forurensning i Raufoss-området og deponering av ammunisjon mv. i Mjøsa.

Raufoss Industripark gjennomfører miljøtiltakene i industriparken med grunnlag i pålegg fra Miljødirektoratet. Miljøtiltakene omfatter fjerning av giftige tungmetaller, olje, kjemikalier og organiske miljøgifter fra jordsmonnet og grunnvannet i Raufoss Industripark samt bortkjøring av forurensede masser til deponering.

Oppryddingsprosjektet på Raufoss har oppfylt alle pålegg fra Miljødirektoratet gitt frem til 2012. I oktober 2012 kom Miljødirektoratet med nye pålegg til eieren av Raufoss Industripark, Raufoss Næringspark ANS. Dette gjelder hovedsakelig miljøovervåking og rapportering. I tillegg har Raufoss Næringspark ANS avdekket områder med forurensning i grunnen som også vil kreve oppryddingstiltak. Videre arbeider Nammo Raufoss AS med kartlegging av forurensning i området ved det såkalte NC kruttverket. Dersom det avdekkes historisk relatert forurensning i forbindelse med nye gravearbeider for bygg og annen infrastruktur i industriparken, vil det kunne komme ytterligere miljøpålegg.

Nåværende garantiramme for det statlige miljø- og forurensningsansvaret er 124 mill. kroner. Ved utgangen av 2016 var det samlet utbetalt 119 mill. kroner i refusjoner til miljøtiltak. En utvidelse av garantirammen til 130 mill. kroner vil være tilstrekkelig til å gi dekning for de statlige refusjonene i 2017.

På denne bakgrunn foreslås det at garantirammen for det statlige miljø- og forurensningsansvaret på Raufoss utvides fra 124 mill. kroner til 130 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak. Videre foreslås det å øke bevilgningen på kap. 900 post 71 med 5,8 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til vedtak I og II under kapittel 6 Komiteens tilråding.

Post 75 Tilskudd til særskilte prosjekter, kan overføres

Sammendrag

Tilskudd til Digital Norway/Toppindustrisenteret

Det vises til anmodningsvedtak nr. 108 (2016–2017), pkt. 58, av 5. desember 2016:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget i revidert nasjonalbudsjett 2017 med en vurdering av etablering av et toppindustrisenter.»

Anmodningsvedtaket ble fattet ved behandlingen av Prop. 1 S (2016–2017), jf. Innst. 2 S (2016–2017).

Regjeringen vil fremheve at Digital Norway/Toppindustrisenteret er et næringslivsdrevet initiativ, og næringslivet bør være i førersetet både ved etablering og drift av senteret. Nærings- og fiskeridepartementet har fulgt prosessen, vært dialogpartner for initiativtakerne og har støttet forprosjektet med 800 000 kroner. Regjeringen har merket seg at initiativet har skapt stort engasjement i næringslivet. Oppslutningen tyder på at det er stor interesse både for å være med som eiere og etter hvert som brukere av senteret. Digital Norway/Toppindustrisenteret AS har budsjettert med at driften skal gå i balanse etter tre år, gjennom inntekter fra medlemskap, salg av tjenester og prosjektmidler fra ulike nasjonale og europeiske ordninger. I de tre første årene er det budsjettert med støtte fra hver av eierne på om lag 2 mill. kroner per år.

Regjeringen vil støtte opp om etableringen av senteret og bidra med et tilskudd på 2 mill. kroner, i likhet med de private eierne. Tilskuddet dekkes innenfor bevilgningen på posten i 2017. Nærings- og fiskeridepartementet vil vurdere statens videre rolle i senteret. Departementet vil også vurdere hvilken rolle senteret vil få i forbindelse med strategiprosessen for økt digitalisering i næringslivet, Digital 21, som varslet ved lanseringen av Meld. St. 27 (2016–2017) Industrien – grønnere, smartere og mer nyskapende.

Justervesenet

Bevilgningen foreslås redusert med 1 mill. kroner mot tilsvarende økning på kap. 902 post 1 til dekning av utgifter til omlegging av finansieringsmodell, jf. omtale under kap. 902 post 1.

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på kap. 900 post 75 med 1 mill. kroner.

Komiteens merknader

K o m i t e e n tar omtalen til orientering og slutter seg til regjeringens forslag.

Post 77 Tilskudd til sjømattiltak, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen på posten i 2017 er 8,8 mill. kroner, fordelt med 4 mill. kroner til kostholdsprogrammet Fiskesprell, 2,3 mill. kroner til en tilskuddordning for sjømattiltak rettet mot barn og unge og 2,5 mill. kroner til rekrutterings- og kompetanseprogrammet Sett Sjøbein. Antall kvalifiserte søknader til tilskuddsordningen har økt vesentlig i 2017. For å kunne imøtekomme noen flere av de innkomne søknadene, foreslås det å øke bevilgningen med 2 mill. kroner.

Komiteens merknader

K o m i t e e n slutter seg til regjeringens forslag.

Post 79 Tilskudd til Mechatronics Innovation Lab

Sammendrag

Mechatronics Innovation Lab (MIL) er et samarbeidsprosjekt mellom klyngen Global Centres of Expertise NODE og Universitetet i Agder, med sistnevnte som eier. MIL skal være et nasjonalt senter for innovasjon, pilotering og teknologikvalifisering innen mekatronikk og andre nærliggende fagområder.

Formålet med laboratoriet er å bedre innovasjonsevnen i selskaper og øke regionens attraktivitet for investeringer i teknologiutvikling og arbeidsplasser. MIL har søkt om totalt 100 mill. kroner i statlig støtte til å finansiere grunnleggende utstyr til laboratoriet. Det er tidligere bevilget 70 mill. kroner til senteret. I tillegg er det lagt opp til betydelige bidrag fra private aktører.

Det foreslås å øke bevilgningen med 30 mill. kroner.

Komiteens merknader

K o m i t e e n slutter seg til regjeringens forslag.

Post 80 (Ny) Lånesikringsordning, bolig- og næringsformål på Svalbard

Sammendrag

Staten ved Nærings- og fiskeridepartementet eier i dag over 98 pst. av all grunn på Svalbard. Utleie av grunn til private og selskaper er regulert av en standardavtale. Som følge av statens oppkjøp av sentrale grunneiendommer på Svalbard i juni 2015, i kombinasjon med behov for statlig kontroll med grunnen, ble denne standardavtalen endret. Det har i ettertid vist seg at den nye standardavtalens ordlyd i praksis innebærer at banker ikke vil yte lån til næringsutvikling for grunnleietaker.

I tråd med Svalbardmeldingens målsettinger er det ønskelig å legge til rette for næringsutvikling samtidig som staten beholder kontroll med grunnen.

Regjeringen foreslår derfor å ta inn en bestemmelse om en lånesikringsordning i standardavtalen. Lånesikringsordningen vil kun komme til anvendelse i tilfeller der staten ikke samtykker til overføring av leierett eller sier opp avtalen før dens utløp. I et slikt tilfelle vil staten være forpliktet til å innfri eksisterende lån med tinglyst pant i bygninger på grunnen som omfattes av avtalen. Ordningens mange begrensninger gjør at det er svært liten sannsynlighet for at den noen gang vil bli tatt i bruk. Ordningen vil likevel gi økt forutsigbarhet for långivere og dermed kunne legge til rette for ny næringsvirksomhet på Svalbard.

Det fremmes forslag om fullmakt til å gi garantier for lån innenfor en samlet garantiramme på 25 mill. kroner og til å utgiftsføre uten bevilgning utbetalinger innenfor en ramme på 10 mill. kroner på kap. 900 post 80 (Ny), jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag til romertallsvedtak, jf. forslag til vedtak XXXI under kapittel 6 Komiteens tilråding.

3.3.9.2 Kap. 902 Justervesenet

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Justervesenet endret sin finansieringsmodell i 2016 fra gebyrfinansiert tilsyn til avgiftsfinansiert og mer risikobasert tilsyn. Omleggingen til ny modell har vært ressurskrevende for Justervesenet, også i 2017. Dette gjelder spesielt innføringen av årsavgifter for fiskemottak.

Det foreslås å øke bevilgningen med 1 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon av bevilgningen på kap. 900 post 75.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.9.3 Kap. 904 Brønnøysundregistrene

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen på kap. 904 post 21 skal dekke utviklingsprosjekter. For å kunne håndtere prosjekter som helt eller delvis finansieres av eksterne, foreslås det at det gis en fullmakt til å kunne overskride bevilgningen mot tilsvarende merinntekt under kap. 3904 post 2, jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til vedtak V under kapittel 6 Komiteens tilråding.

3.3.9.4 Kap. 905 Norges geologiske undersøkelse

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Fensfeltet ved Ulefoss i Telemark er kjent for forekomster av sjeldne jordartselementer (REE-metaller), thorium, niob og fosfat. Det er etterspørsel etter REE-metaller, og Fensfeltet har de mest interessante og lovende registreringene her i landet.

De geologiske undersøkelsene på og nær overflaten på Fensfeltet viser at det er et betydelig ressurspotensial. Store deler av feltet er imidlertid i liten grad kartlagt. Dette skyldes at mye av overflaten er dekket med tykk leire, og at geologien er svært komplisert. Videre er det ikke geologisk kjennskap lenger ned enn til om lag 100 meter under bakken. Nærmere undersøkelser vil kunne gi bedre informasjon om hvorvidt forekomstene er økonomisk drivverdige.

For å dekke utgifter til to boringer ned til 800–1000 meter og oppfølgende analyser, foreslås det å øke bevilgningen med 8 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet mener staten bør legge til rette for næringslivet, og påpeker at den norske fastlandsgeologien er dårlig kartlagt sammenlignet med situasjonen i nabolandene våre. Mineralnæringen kan være en viktig avtakernæring for petroleumsindustrien. Dette medlem foreslår derfor å styrke Norges geologiske undersøkelse med 5 mill. kroner øremerket geologisk kartlegging av mineralressurser i Norge.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 13 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
905		Norges geologiske undersøkelse	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 171 253 000 til kr 184 253 000»	13 000 000

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Sammendrag

Norges geologiske undersøkelse (NGU) hadde i 2016 et mindreforbruk på posten på vel 8 mill. kroner. Av dette ble 4,5 mill. kroner tilbakeført til statskassen. Disse midlene gjelder oppdrag hvor hele eller deler av prosjektinntektene i 2016 er innbetalt. Oppdragene er imidlertid ikke fullført. For å kunne gjennomføre oppdragene som forutsatt i inngåtte avtaler, foreslås det at det tilbakeførte beløpet bevilges i 2017. Det foreslås videre at posten gjøres overførbar ved tilføyelse av stikkordet «kan overføres».

Det foreslås å øke bevilgningen med 4,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.9.5 Kap. 909 Tiltak for sysselsetting av sjøfolk

Post 73 Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, overslagsbevilgning

Sammendrag

Status for gjeldende ordning

I oppfølgingen av regjeringens maritime strategi, og på bakgrunn av fartsområdeutvalgets anbefalinger, er det gjennomført betydelige endringer i tilskuddsordningen for sysselsetting av sjøfolk.

ESA opprettet i 2016 sak mot Norge om hvorvidt gjeldende fartsområde for passasjerskip i utenriksfart i NIS er i tråd med EUs regler for det indre marked. I Prop. 1 S (2016–2017) er det lagt til grunn at saken med ESA avklares, at endringene i fartsområdebestemmelsene for NIS-passasjerskip i utenriksfart blir gjennomført, og at tilskuddsmodellen for NIS-passasjerskip i utenriksfart blir notifisert og innført. Saken med ESA er imidlertid fremdeles uavklart. Det er dermed ikke forventet at tilskuddsmodellen for NIS-passasjerskip vil ha virkning for inneværende år.

Som følge av utviklingen i offshoremarkedet står deler av den norske maritime næringen i en vanskelig økonomisk posisjon, og det er ventet en nedgang i antall sjøfolk i modellen for tilskudd for arbeidstakere på petroleumsskip i NOR.

I sum innebærer ovennevnte at anslått bevilgningsbehov for 2017 ikke endres.

Forslag om ny endring av tilskuddsordningen

Regjeringen foreslår å styrke tilskuddsordningen for NIS-skip i internasjonal fart. Forslaget innebærer å oppheve begrensningen for maksimalt tilskudd per sysselsatt om bord på NIS-skip i spesialiserte segmenter i deep sea-virksomhet fra 1. juli 2017. Endringen har til hensikt å styrke konkurransekraften til norske sjøfolk om bord på fartøy i disse segmentene og skal innrettes slik at den ikke svekker NOR-registerets konkurransekraft. Fartsområdeutvalgets anbefalinger om å styrke NIS-registeret og tilskuddsordningen for sjøfolk på skip i NIS er lagt til grunn for forslaget. Endringen vil medføre opprettelse av en egen tilskuddsmodell, med krav om notifisering og godkjenning av ESA. Det vil ikke bli foretatt utbetalinger av tilskudd under den nye tilskuddsmodellen før den er godkjent av ESA, men det legges til grunn at den nye tilskuddsmodellen vil kunne godkjennes og være gjeldende for to terminer i budsjettåret 2017.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen med 27 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.9.6 Kap. 915 Regelrådet

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Regjeringen foreslår å øke Regelrådets driftsbudsjett. Økningen skal gi Regelrådet kapasitet til å veilede departementer og direktorater og bistå i gransking av konsekvensutredninger av EØS-regelverk.

Det foreslås å øke bevilgningen med 1,1 mill. kroner, mot en tilsvarende reduksjon på kap. 900 post 21.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at det har vært stor vekst i byråkratiet under sittende regjering. Kontroll med utgiftene i statsforvaltningen er maktpåliggende for å sikre at skattebetalernes penger kommer folk flest til gode. Dette medlem mener det er en viktig politisk oppgave å flytte ressurser fra sentralbyråkratiet til tjenester nær folk.

Dette medlem mener at Regelrådet er en institusjon med begrenset nytte, og foreslår å legge ned rådet så snart det lar seg gjøre. Besparelsene i 2017 ved dette er beregnet til 1 mill. kroner.

Dette medlem foreslår å redusere bevilgningen med 1 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 0,1 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
915		Regelrådet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 8 569 000 til kr 8 629 000»	60 000

3.3.9.7 KAP. 917 FISKERIDIREKTORATET

Post 22 Fiskeriforskning og -overvåking, kan overføres

Sammendrag

Fiskeriforskningsavgiften ble opprettet i 2014 til erstatning for en ordning med forskningskvoter. Avgiften medfinansierer fiskeriforvaltningens utgifter til forskning og overvåking. Inntektene fra fiskeriforskningsavgiften budsjetteres på kap. 5574 post 74 og motsvares av bevilgninger på kap. 917 post 22, kap. 919 post 76, kap. 925 post 22 og kap. 927 post 22.

På grunn av nye forvaltningsbehov knyttet til overvåking og mattrygghet er det behov for å øke bevilgningen på kap. 927 post 22 med 6,9 mill. kroner. Dette foreslås dekket inn ved å redusere bevilgningen på kap. 917 post 22 med 5,2 mill. kroner og bevilgningen på kap. 919 post 76 med 1,7 mill. kroner. På grunn av overførte midler fra 2016 vil ikke omdisponeringen ha konsekvenser for planlagt aktivitetsnivå for Fiskeridirektoratets overvåking eller tilskudd til fiskeriforskning.

Det foreslås å redusere bevilgningen med 5,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.9.8 KAP. 919 DIVERSE FISKERIFORMÅL

Post 76 Tilskudd til fiskeriforskning, kan overføres

Sammendrag

Det foreslås å redusere bevilgningen med 1,7 mill. kroner, jf. omtale under kap. 917 post 22.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.9.9 KAP. 920 NORGES FORSKNINGSRÅD

Post 50 Tilskudd til forskning

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad og fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
920		Norges forskningsråd	
	50	Tilskudd til forskning, reduseres med fra kr 2 311 806 000 til kr 2 301 806 000»	10 000 000

3.3.9.10 KAP. 922 ROMVIRKSOMHET

Post 71 Internasjonal romvirksomhet

Sammendrag

Posten omfatter innbetalinger til Norges deltakelse i de frivillige programmene i den europeiske romorganisasjonen ESA. På ministermøtet i Luzern 1. og 2. desember 2016 forpliktet Norge seg til å delta med 150,05 mill. euro. Forpliktelsene ble inngått med hjemmel i Stortingets vedtak ved behandlingen av Innst. 97 S (2016–2017), som ga et mandat for å videreføre forpliktelsene på dagens nivå innenfor en totalramme på 150 mill. euro. Avviket på 50 000 euro mellom totalrammen og inngåtte forpliktelser skyldes en avrundingsfeil under diskusjonene på ministermøtet.

Av forpliktelsene som er inngått i Luzern, skal 9,1 mill. euro utbetales i 2017. Forventet utbetalingsprofil fremgår av tabellen under.

Tabell 1.1 Forventet utbetalingsprofil for forpliktelser inngått ved ministerrådsmøtet i Luzern i 2016. (beløp i mill. kroner og euro)

År		**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022–25**	**Sum**
	Euro	9,1	17,0	28,0	30,8	31,5	33,5	150,05
Forventede utbetalinger	Kroner	84,7	158,2	260,6	286,7	293,2	311,8	1 396,7

De samlede forpliktelsene under de frivillige romprogrammene, som også omfatter tidligere inngåtte forpliktelser, utgjør 239,4 mill. euro. I saldert budsjett 2017 er det bevilget 419,3 mill. kroner til å dekke gamle og nye forpliktelser.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Post 73 EUs romprogrammer

Sammendrag

Posten omfatter kontingent til Norges deltakelse i EUs romprogrammer Galileo, EGNOS og Copernicus. Kontingenten for norsk deltakelse i romprogrammene utbetales i euro. Ved utarbeidelsen av statsbudsjettet for 2017 var ikke EFTAs budsjett kjent. Oppdaterte tall fra EFTA viser et lavere bevilgningsbehov enn lagt til grunn i saldert budsjett.

Det foreslås å redusere bevilgningen med 43 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 74 Nasjonal infrastruktur og tekniske aktiviteter

Komiteens medlem fra Senterpartiet ønsker å styrke Andøya romsenter (Andøya Space Center) og foreslår å bevilge 10 mill. kroner øremerket til denne institusjonen over denne posten.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 10 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 10 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
922		Romvirksomhet	
	74	Nasjonal infrastruktur og tekniske aktiviteter, *kan overføres*, økes med	10 000 000
		fra kr 40 300 000 til kr 50 300 000»	

3.3.9.11 Kap. 924 Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer

Post 70 Tilskudd

Sammendrag

Posten dekker de årlige medlemskontingentene for norsk deltakelse i EU-programmer, som utbetales i euro. Ved utarbeidelsen av statsbudsjettet for 2017 var ikke EFTAs budsjett for 2017 kjent. Oppdaterte tall fra EFTA og lavere eurokurs enn forventet innebærer at bevilgningen kan reduseres.

Det foreslås å redusere bevilgningen med 20,3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.9.12 Kap. 925 Havforskningsinstituttet

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Fra 2017 skal pensjonskostnader dekkes av den enkelte virksomhet. Det ble lagt inn kompensasjon for dette i Prop. 1 S for 2017. For Havforskningsinstituttet ble hele kompensasjonen lagt på kap. 925 post 1. Det føres imidlertid også lønnskostnader på kap. 926 post 1. For å fordele kompensasjonen riktig mellom de to kapitlene foreslås det å redusere bevilgningen på kap. 925 post 1 med 15,3 mill. kroner, samtidig som bevilgningen på kap. 926 post 1 økes tilsvarende.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.9.13 Kap. 926 Forskningsfartøy

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen med 15,3 mill. kroner, jf. omtale under kap. 925 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Sammendrag

Posten dekker blant annet utgifter til anskaffelse av et nytt isgående forskningsfartøy som etter planen vil bli ferdigstilt i 2017. I Prop. 1 S (2016–2017) for Nærings- og fiskeridepartementet ble det varslet at regjeringen skulle komme tilbake med forslag til justert bevilgning eller endret kostnadsramme i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2017. Det er

fremdeles stor usikkerhet rundt oppfølging av kontrakten, blant annet på grunn av en pågående voldgiftssak mellom Havforskningsinstituttet og verftet. I tillegg kommer usikkerhet knyttet til valutakurs. Regjeringen vil derfor komme tilbake til saken i forbindelse med nysalderingen av 2017-budsjettet.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å redusere bevilgningen til forskningsfartøy (utsatt utbetaling på grunn av endret kontraktstruktur) med 55 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 55 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
926		Forskningsfartøy	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*, reduseres med	55 000 000
		fra kr 1 047 100 000 til kr 992 100 000»	

3.3.9.14 Kap. 927 NIFES

Post 22 Fiskeriforskning og -overvåking, kan overføres

Sammendrag

På grunn av nye forvaltningsbehov knyttet til overvåking og mattrygghet foreslås det å øke bevilgningen med 6,9 mill. kroner, jf. omtale under kap. 917 post 22.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.9.15 Kap. 940 Internasjonaliseringstiltak

Post 22 (Ny) Norwegian Ocean Partners

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad og fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
940		Internasjonaliseringstiltak	
	22	(Ny) Norwegian ocean partners, bevilges med	5 000 000»

Post 73 Støtte ved kapitalvareeksport

Sammendrag

Eksportfinans forvalter gjenværende eksportlån under den såkalte 108-ordningen, forløperen til eksportkredittordningen som Eksportkreditt Norge forvalter. 108-ordningen er regulert av en avtale mellom staten og selskapet som ble sagt opp med virkning for nye tilsagn høsten 2011.

Nærings- og fiskeridepartementet og Eksportfinans ASA har i flere år vært uenige om hvilke prinsipper som gjelder for beregning av oppgjør ved førtidsinnfrielser av lån under 108-ordningen. Det har derfor ikke vært foreslått bevilgninger til oppgjør i perioden 2015–2017. Uenigheten er nå avklart. Det fremmes derfor forslag om oppgjør med Eksportfinans. Det vises til proposisjonen for nærmere omtale.

På denne bakgrunn foreslås en bevilgning på 111,6 mill. kroner på kap. 940 post 73 (Ny).

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.9.16 Kap. 950 Forvaltning av statlig eierskap

Post 54 Tapsavsetning, investeringskapital Investinor AS

Sammendrag

Det er i 2017 bevilget tapsavsetning og egenkapital til et nytt mandat for Investinor AS. Stortinget ba samtidig om at dagens mandat videreføres uendret, og at bevilgningene til nytt mandat fryses inntil det er gjennomført omfattende utredninger. Det skal gjøres en helhetlig gjennomgang av tilgang på venturekapital i Norge og en helhetlig gjennomgang og vurdering av Investinors mandat og rolle. Som det fremgår av Meld. St. 27 (2016–2017), har regjeringen nedsatt et offentlig utvalg som skal vurdere næringslivets tilgang til kapital. Utvalget skal levere sin innstilling innen 1. mars 2018. Dette tilsier at det ikke vil være grunnlag for å iverksette det nye mandatet til Investinor i 2017.

På dette grunnlag foreslås det å redusere bevilgningen med 35 mill. kroner, til 0, i budsjettet for

2017. Det vises også til omtale under kap. 950 post 96.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 95 Kapitalinnskudd

Sammendrag

I Prop. 1 S (2016–2017) for Olje- og energidepartementet ble det redegjort for arbeidet med å opprette et nytt investeringsselskap med formål om å bidra til reduserte klimagassutslipp gjennom investeringer som direkte eller indirekte bidrar til dette. I saldert budsjett 2017 er det bevilget midler til forberedelse og etablering av selskapet, som går under arbeidsnavnet Fornybar AS. Etter en helhetsvurdering er det valgt å legge hovedkontoret til Stavangerregionen. Regjeringen vil nå arbeide videre med å konkretisere rammene for virksomheten, herunder krav til økonomiske resultater for selskapet og investeringskapital. Nærings- og fiskeridepartementet vil stå for opprettelsen og den videre oppfølgingen av det nye investeringsselskapet.

På denne bakgrunn foreslås det å overføre bevilgningene til etableringen av selskapet fra Olje- og energidepartementets kap. 1825 post 95 og 96 til Nærings- og fiskeridepartementets budsjett. Av dette gjelder 15 mill. kroner kapitalinnskudd. Det vises for øvrig til kap. 900 post 21 og kap. 950 post 96.

Det foreslås å øke bevilgningen med 15 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 96 Aksjer

Sammendrag

Investinor AS:

I saldert budsjett 2017 er det bevilget 100 mill. kroner i aksjekapital til Investinor AS. Stortinget har samtidig bedt om at bevilgningene til nytt mandat for Investinor fryses i påvente av en helhetlig gjennomgang av tilgangen på venturekapital, jf. nærmere omtale under post 54 ovenfor. På denne bakgrunn foreslås det at bevilgningen reduseres med 100 mill. kroner.

Fornybar AS:

Det foreslås å øke bevilgningen med 10 mill. kroner til aksjekapital i Fornybar AS, jf. omtale under kap. 950 post 95.

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på kap. 950 post 96 med 90 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.9.17 Kap. 2421 Innovasjon Norge

Post 50 Innovasjon – prosjekter, fond

Sammendrag

I januar 2017 signerte Innovasjon Norge to avtaler med Det europeiske investeringsfondet (EIF). Den ene avtalen gjelder risikoavlastning for Innovasjon Norges risikolåneordning. Den andre avtalen gjelder en ny garantiordning der Innovasjon Norge gir garantier overfor norske banker til dekning av tap på utlån til små og mellomstore bedrifter. Avtalene innebærer at EIF garanterer for halvparten av Innovasjon Norges tap på garantier og lån som gis over ordningen. EIF har signert lignende avtaler med Danmark, Sverige, Finland og Island.

Avtalene innebærer at Innovasjon Norges låne- og garantirammer kan økes uten at bevilgningen til tapsavsetninger må økes. På denne bakgrunn foreslås det at Innovasjon Norges fullmakt til å gi tilsagn om nye landsdekkende innovasjonslån økes fra gjeldende ramme på 900 mill. kroner til 1 200 mill. kroner. Videre foreslås det at fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier for lån til realinvesteringer og driftskapital økes fra gjeldende ramme på 40 mill. kroner til 80 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak. Låne- og garantirammene forutsettes redusert når avtalene med EIF utløper.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag til romertallsvedtak, jf. forslag til vedtak XXXII og XXXII under kapittel 6 Komiteens tilråding.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å redusere bevilgningen til kondemnering av skip med 20 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 20 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2421		Innovasjon Norge	
	50	Innovasjon – prosjekter, fond, reduseres med	20 000 000
		fra kr 593 500 000 til kr 573 500 000»	

Post 51 Tapsavsetning, såkornfond og koinvesteringsfond

Sammendrag

Landsdekkende såkornfond forvaltet fra Nord-Norge

I statsbudsjettet for 2015 ble det bevilget midler til et såkornfond forvaltet fra Nord-Norge. Det har ikke lykkes å opprette et slikt såkornfond med gjeldende rammebetingelser. Det er derfor nødvendig med endringer i innretningen. Det foreslås å opprette et statlig koinvesteringsfond med følgende innretning:

– Fondets midler investeres sammen med private investorer på prosjektbasis, der private investorer deltar med minst like mye som staten i enkeltinvesteringer og oppfølgingsinvesteringer.
– Det er symmetri i tap og avkastning mellom staten og de private investorene. Fondet er kommersielt, og det gis ingen økonomisk støtte til private investorer.
– Staten deltar med 132,3 mill. kroner i egenkapital og tilhørende tapsfond på 46,4 mill. kroner som tilsvarer 35 pst. av egenkapitalen.
– Fondet forvaltes passivt av Innovasjon Norge, som prekvalifiserer investorer fortløpende.
– Fondet skal investere i unge, innovative bedrifter som er yngre enn sju år etter første kommersielle salg. Bedriftene det investeres i, skal være lokalisert i Nord-Norge.

Et statlig koinvesteringsfond vil være et nytt virkemiddel for å øke kapitaltilgangen for bedrifter i tidlig fase. Etter en forsøksperiode vil Nærings- og fiskeridepartementet vurdere effekten av dette virkemiddelet opp mot andre relevante virkemidler.

Midler som ble bevilget i 2015 og overført til Innovasjon Norge, foreslås tilbakeført, jf. forslag på kap. 5325 postene 51 og 91. Det fremmes bevilgningsforslag for koinvesteringsfondet under kap. 2421 postene 51, 70 og 95.

Bevilgningen på kap. 2421 post 51 foreslås økt med 46,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å redusere bevilgningen til tapsavsetning Landsdekkende såkornfond for IKT-næringer med 37,2 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 9,2 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2421		Innovasjon Norge	
	51	Såkornfond IKT-næringer, tapsavsetning, økes med	9 200 000
		fra kr 37 200 000 til kr 46 400 000»	

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti slutter seg til regjeringens forslag.

Post 53 Såkornfond IKT-næringer, risikoavlastning

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å redusere bevilgningen for tapsavsetning Landsdekkende såkornfond for IKT-næringer med 18,8 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 18,8 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2421		Innovasjon Norge	
	53	Såkornfond IKT-næringer, risikoavlasting, reduseres med	18 800 000
		fra kr 18 800 000 til kr 0»	

Post 70 Basiskostnader

Sammendrag

Det vises til omtale under kap. 2421 post 51 av forslag om å opprette et statlig koinvesteringsfond for Nord-Norge. Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 2421 post 70 med 2,5 mill. kroner. Bevilgningen skal dekke Innovasjon Norges utgifter til å opprette og forvalte koinvesteringsfondet i 2017.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 72 Forsknings- og utviklingskontrakter, kan overføres

Sammendrag

Prosjekter under ordningen med forsknings- og utviklingskontrakter går over flere år. Vanligvis tar det to til tre år fra et prosjekt får støtte til prosjektet er fullført og sluttilskudd kan utbetales. Dette innebærer at midler ikke blir utbetalt samme år som tilsagn er gitt. Som følge av forskyvninger i utbetalingstidspunkt har en vesentlig del av bevilgningen i tidligere år blitt overført til etterfølgende år. Som det fremgår av bevilgningsreglementet, skal utgifter tas med i budsjettet for det året de antas å bli kontant betalt. For å redusere overføring av ubrukt bevilgning fra 2016 til 2017 ble bevilgningen for 2016 redusert med 100 mill. kroner i forbindelse med nysalderingen av 2016-budsjettet. Samtidig ble ordningens tilsagnsfullmakt økt med 100 mill. kroner slik at den rammen Innovasjon Norge hadde til å gi nye tilsagn for 2016, ikke ble endret, jf. omtale og forslag i Prop. 25 S (2016–2017).

Etter en vurdering av forventede utbetalinger og tilsagn i 2017, og i lys av ovennevnte endringer i 2016, foreslås tilsagnsfullmakten for ordningen økt med 100 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag til romertallsvedtak, jf. forslag til vedtak XVII under kapittel 6 Komiteens tilråding.

Post 76 Miljøteknologi, kan overføres

Sammendrag

Det vises til omtale under kap. 2421 post 72. Tilsvarende gjør seg gjeldende for miljøteknologiordningen. For å redusere overføring av ubrukt bevilgning under ordningen fra 2016 til 2017, ble bevilgningen for 2016 redusert med 250 mill. kroner i forbindelse med nysalderingen av 2016-budsjettet. Samtidig ble ordningens tilsagnsfullmakt økt med 250 mill. kroner slik at den rammen Innovasjon Norge hadde til å gi nye tilsagn for 2016, ikke ble endret, jf. omtale og forslag i Prop. 25 S (2016–2017).

Etter en vurdering av forventede utbetalinger og tilsagn i 2017, og i lys av ovennevnte endringer i 2016, foreslås tilsagnsfullmakten for ordningen økt med 250 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag til romertallsvedtak, jf. forslag til vedtak XVII under kapittel 6 Komiteens tilråding.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad og fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2421		Innovasjon Norge	
	76	Miljøteknologi, *kan overføres*, økes med	15 000 000
		fra kr 534 500 000 til kr 549 500 000»	

Post 95 Egenkapital, såkornfond og koinvesteringsfond

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen med 132,3 mill. kroner til statlig egenkapital i koinvesteringsfondet for Nord-Norge, jf. omtale under kap. 2421 post 51.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å redusere bevilgningen til tapsavsetning Landsdekkende såkornfond for IKT-næringer med 106,3 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 26 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2421		Innovasjon Norge	
	95	Såkornfond IKT-næringer, egenkapital, økes med	26 000 000
		fra kr 106 300 000 til kr 132 300 000»	

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.9.18 Kap. 2429 Eksportkreditt Norge AS

Post 70 Tilskudd

Sammendrag

Finansskatt for Eksportkreditt Norge AS

Tilskuddet på posten dekker alle utgifter til administrasjon av selskapet og forvaltningen av utlånsvirksomheten. Ved behandlingen av statsbudsjettet for 2017 vedtok Stortinget å innføre finansskatt for inntektsåret 2017, jf. Prop. 1 LS (2016–2017) og Innst. 4 L (2016–2017). For Eksportkreditt Norge AS utgjør finansskatten om lag 2 mill. kroner i 2017. Dette ble det ikke tatt høyde for i arbeidet med 2017-budsjettet.

På dette grunnlag foreslås det å øke bevilgningen på kap. 2429 post 70 med 2 mill. kroner.

Fullmakt til å utgifts- og inntektsføre valutakurstap og -gevinst uten bevilgning

I Prop. 25 S (2016–2017) Endringar i statsbudsjettet 2016 under Nærings- og fiskeridepartementet ble Stortinget orientert om at lån under eksportkredittordningen gitt i utenlandsk valuta bør følge statens normalrutiner ved plasseringer og gjeld i utenlandsk valuta. Avdragene under eksportkredittordningen ble justert for valutakursendringer i 2016-regnskapet. Videre ble utlån i utenlandsk valuta i kapitalregnskapet omregnet til kursen på balansedagen.

For å følge opp dette i statsbudsjettet for 2017 foreslås det å endre budsjetteringen av avdrag slik at de reflekterer forventede innbetalinger målt i norske kroner, basert på valutakurser fastsatt i Finansdepartementets budsjettskriv. Bevilgningen vil bli oppdatert i høstsesjonen basert på faktiske innbetalte avdrag og oppdatert prognose for årets gjenværende avdrag.

Med denne omleggingen vil det ikke lenger være behov for fullmakt til å utgifts- og inntektsføre valutakurstap og -gevinst i eksportkredittordningen uten bevilgning under henholdsvis kap. 2429 post 89 og kap. 5329 post 89. Fullmakt i Blå bok vedtatt av Stortinget 13. desember 2016 vil derfor ikke bli benyttet.

Komiteens merknader

K o m i t e e n slutter seg til regjeringens forslag, og tar for øvrig omtalen til orientering.

3.3.9.19 Kap. 2460 Garantiinstituttet for eksportkreditt

Post 24 Driftsresultat

Sammendrag

Arbeidsmengden for Garantiinstituttet for eksportkreditt (GIEK) har økt betydelig de siste par årene som følge av at store deler av porteføljen er eksponert mot olje, gass og maritime næringer. På grunn av den krevende markedssituasjonen i disse næringene er det et stort antall saker som har oppfølgingsbehov og risiko for mislighold. Sakene er ofte komplekse og omfangsrike med mange parter involvert. I saker med behov for spesialistkompetanse er det ofte nødvendig å bruke eksterne rådgivere. GIEK har også overtatt pant (i hovedsak i skip) som må følges opp for å sikre statens verdier. Samtidig arbeider GIEK med å opparbeide seg kunnskap om nye produkter og tjenester. På denne bakgrunn foreslås det at GIEKs administrasjonsbudsjett økes med 6 mill. kroner.

Videre vil GIEKs administrasjonsutgifter øke som følge av at etaten omfattes av plikt til å betale finansskatt, som ble vedtatt innført fra inntektsåret 2017, jf. Prop. 1 LS (2016–2017) og Innst. 4 L (2016–2017). Det var ikke tatt høyde for dette i statsbudsjettet for 2017. GIEK har anslått at finansskatt vil medføre merutgifter på om lag 5 mill. kroner i 2017.

På denne bakgrunn foreslås det å øke overslagsbevilgningen til GIEKs driftsutgifter på kap. 2460, underpost 24.2 med til sammen 11 mill. kroner. Endringen påvirker ikke driftsresultatet til GIEK da driftsutgiftene dekkes av premieinntekter fra GIEKs ordninger.

Nytt holdingselskap

GIEK utsteder garantier til virksomheter som gir lån til kjøpere av norske eksportvarer og -tjenester. I situasjoner hvor låntakere er, eller forventes å komme, i mislighold, skal GIEK igangsette egnede tiltak for å søke å unngå tap. GIEK skal også sørge for at garantiordninger går i balanse på lang sikt. I slike situasjoner er det viktig at GIEK kan agere på lik linje med kommersielle risikotakere.

I den enkelte misligholdsak må GIEK konkret vurdere hvilke virkemidler som i størst mulig grad begrenser statens tap. GIEK garanterer i hovedsak for langtidsfinansiering av en ferdigprodusert vare (for eksempel et skip, offshoreenhet eller et kraftverk). Når låntaker får problemer med å overholde låneavtalens betingelser, er ofte første virkemiddel avdragsutsettelse eller lettelser i betingelser i låneavtalen. I de tilfeller hvor dette ikke er tilstrekkelig, kan restrukturering av lån eller salg av det underliggende panteobjektet være hensiktsmessig. Som siste utvei kan GIEK erverve og avhende aksjer og opsjoner, jf. Stortingets vedtak i samsvar med XIII i Prop. 1 S (2016–2017) for Nærings- og fiskeridepartementet. Eierskapet skal være midlertidig.

Per 26. april 2017 har GIEK eierandeler i fem selskaper. Tre av disse er selskaper GIEK har vært med å opprette i forbindelse med overtakelse av et panteobjekt, mens to er børsnoterte norske selskaper. GIEK har særlig garantert for selskaper innen olje,

gass og maritime næringer. Situasjonen i disse næringene er krevende, og det kan ikke utelukkes at GIEK får eierandeler i flere selskap. Det er særlig under Alminnelig garantiordning GIEK har utestående garantier til olje, gass og maritime næringer.

Det foreslås å etablere et holdingselskap med formål om å forvalte eierandeler som følger av misligholds- og gjenvinningssaker under GIEKs Alminnelig garantiordning, jf. forslag til romertallsvedtak. Forvaltning av eierandeler gjennom et holdingselskap vil kunne gi staten som eier et bedre vern mot ansvarsgjennombrudd og eventuelt erstatningsansvar enn om eierandelene forvaltes direkte av GIEK. Holdingselskapet skal være midlertidig og avvikles når markedssituasjonen bedres og det er få gjenstående selskaper i porteføljen. Selskapet skal kunne erverve og avhende aksjer og opsjoner, yte lån begrenset oppad til holdingselskapets eierbrøk til selskaper det eier aksjer i, konvertere lån til aksjer, etablere aksjeselskap og skyte inn aksjekapital.

Holdingselskapet vil være et norsk aksjeselskap og vil utgjøre et selvstendig rettssubjekt. For å bygge opp om målet om at Alminnelig garantiordning skal gå i balanse på lang sikt, foreslås det at holdingselskapet oppkapitaliseres og driftes av opparbeidet kapital fra Alminnelig garantiordning. Det foreslås at GIEK kan plassere aksjer eller andre verdier tilhørende Alminnelig garantiordning i holdingselskapet, og at eventuelt utbytte, inntekter fra salg av selskapets eierandeler og underskudd tilfaller Alminnelig garantiordning. Det forventes begrenset administrativ drift i holdingselskapet.

Garantiramme for byggelånsgarantiordningen

GIEKs byggelånsgarantiordning benyttes til å garantere for byggelån i forbindelse med bygging eller ombygging av skip, fartøy og innretninger til havs. Formålet med garantiordningen er å sikre at norske skipsverft, offshoreverksteder og annen relevant virksomhet oppnår byggelån gjennom risikoavlastning for private banker. På den måten skal ordningen medvirke til økt aktivitet. Ordningen skal bidra til å gjøre norske verft mer konkurransedyktige ved å gi lettere tilgang på finansiering.

Etterspørselen etter byggelånsgarantiordningen har økt den siste tiden. Aktørenes evne til å hente inn ny lånekapital og hvilke vilkår de oppnår, avhenger av bankenes risikovurdering, utlånsvilje og -evne. Konsekvensene av den lave oljeprisen og påfølgende omstilling til nye segmenter ved verftene medfører at bankene i større grad søker risikodeling med GIEK. Basert på eksisterende garantiansvar og kjente søknader vil anslått garantiansvar utgjøre 3,8 mrd. kroner ved utgangen av 2017. Rammen for ordningen er på 5 mrd. kroner. Regjeringen vil følge utviklingen av ordningen tett og vurdere en økning av rammen ved behov.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag til romertallsvedtak, jf. forslag til vedtak XXXIV under kapittel 6 Komiteens tilråding.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til anmodningsvedtak 155 (2016–2017): vedrørende opprettelse av en garantiordning administrert av GIEK for norske bedrifters investeringer i fornybar energi i utviklingslandene.

«Stortinget ber regjeringen fremme for Stortinget forslag til ny ordning i GIEK som dekker både politisk og kommersiell risiko knyttet til fornybarinvesteringer i utviklingsland, slik at det kan behandles vårsesjonen 2017.»

Dette medlem registrerer at regjeringen har utredet den foreslåtte ordningen i lys av OECD- og EØS regelverket, og noterer med interesse at regjeringen konkluderer med at det det er fullt mulig å sette opp en ordning som foreslått forutsatt at denne notifiseres som en støtteordning ift. EØS. Dette medlem vil kritisere at regjeringen igjen velger å la være å følge opp vedtak i Stortinget for å styrke bedrifters muligheter i det grønne skiftet. Dette medlem viser videre til forpliktelsene i Paris-avtalen, som innebærer at Norge i likhet med de andre industrilandene trapper opp bidragene til klimafinansiering i sør.

Dette medlem vil igjen understreke at det haster å sikre ordninger som både bidrar til fornybar energi i utviklingsland og samtidig understøtter norske bedrifters mulighet til å satse i utviklingsland. Dette medlem vil be regjeringen komme tilbake med forslag om en garantiordning øremerket investeringer i fornybar energi i forslag til statsbudsjett for 2018 og fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag for Stortinget til ny ordning i GIEK som dekker både politisk og kommersiell risiko knyttet til fornybarinvesteringer i utviklingsland, slik at det kan behandles i forbindelse med statsbudsjettet for 2018.»

3.3.9.20 Kap. 3900 Nærings- og fiskeridepartementet

Post 86 (Ny) Tvangsmulkt

Sammendrag

Fra 1. januar 2017 gir anskaffelsesloven Nærings- og fiskeridepartementet hjemmel til å gi offentlige oppdragsgivere pålegg som er nødvendige for å sikre oppfyllelse av Norges internasjonale for-

pliktelser. Dersom slike pålegg ikke blir oppfylt, kan Nærings- og fiskeridepartementet ilegge tvangsmulkt. Pålegg som gir grunnlag for tvangsmulkt, vil kun være aktuelt i unntakstilfeller og vil normalt etterleves uten at det ilegges tvangsmulkt eller svært raskt etter ileggelse av tvangsmulkt. Det antas derfor at inntektene vil være lave.

Det foreslås en bevilgning på 10 000 kroner på kap. 3900, ny post 86.

Komiteens merknader

K o m i t e e n slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.9.21 Kap. 3904 Brønnøysundregistrene

Post 1 Gebyrinntekter

Sammendrag

Omfanget av gebyrpliktige registreringer i Brønnøysundregistrene har økt mer enn forventet i 2017. På dette grunnlag foreslås det å øke bevilgningen med 26,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

K o m i t e e n slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.9.22 Kap. 3950 Forvaltning av statlig eierskap

Post 87 (Ny) Innbetaling - garantiordning, Eksportfinans ASA

Sammendrag

Eksportfinans ASA inngikk i mars 2008 en avtale med selskapets største private aksjonærer. Avtalen innebærer at selskapet på nærmere angitte vilkår sikres mot verdifall i en definert portefølje av verdipapirer etter 29. februar 2008, innenfor en totalramme på 5 mrd. kroner. De øvrige aksjonærene ble i etterkant invitert til å delta i avtalen på proratarisk basis. Garantiavtalen skjermer Eksportfinans ASA mot ytterligere regnskapsmessige tap som følge av verdifall i verdipapirporteføljen og bidrar dermed til å beskytte egenkapitalen i selskapet.

Daværende Nærings- og handelsdepartementet tiltrådte avtalen i juni 2008 med et garantiansvar begrenset oppad til 750 mill. kroner, som tilsvarer 15 pst. av den totale garantirammen, jf. omtale i St.prp. nr. 62 og Innst. S. nr. 308 (2007–2008). Ifølge avtalen er den enkelte garantist hvert år fra og med 2011 forpliktet til å betale Eksportfinans et beløp som tilsvarer garantistens andel av eventuelt verdifall på likviditetsporteføljen ved utgangen av februar. På den annen side skal Eksportfinans betale garantistene dersom det inntreffer verdistigning på porteføljen.

Gjennom avtale med Eksportfinans ASA ble totalrammen for garantien nedjustert til 1,5 mrd. kroner fra 1. mars 2016. Statens garantiansvar er etter dette begrenset oppad til 225 mill. kroner.

Per 28. februar 2017 utgjorde den urealiserte verdistigningen som dekkes av garantiavtalen, 204,7 mill. kroner. Statens andel av dette utgjorde 30,7 mill. kroner. Beløpet ble innbetalt til Nærings- og fiskeridepartementet i mars 2017, i samsvar med ovennevnte avtalemessige forpliktelser.

På dette grunnlag foreslås det en bevilgning på 30,7 mill. kroner på kap. 3950 post 87 (Ny).

Komiteens merknader

K o m i t e e n slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.9.23 Kap. 5325 Innovasjon Norge

Post 50 Tilbakeføring fra landsdekkende innovasjonsordning

Sammendrag

Midler bevilget på kap. 2421 Innovasjon Norge post 50 Innovasjon – prosjekter, fond som ikke er bundet opp ved tilsagn om lån, garantier eller tilskudd innen utgangen av et år, skal tilbakeføres til statskassen påfølgende budsjettår. Videre skal annullerte eller reduserte tilsagn om tilskudd tilbakeføres ved utgangen av det tredje året etter at tilsagn er gitt. Regnskapet for 2016 for Innovasjon Norges landsdekkende innovasjonsordning viser at det vil bli tilbakeført om lag 58,7 mill. kroner til statskassen i 2017. Av dette er om lag 30,4 mill. kroner udisponerte midler fra satsingen på grønn fornyelse av skip i 2016, jf. omtale i Prop. 25 S (2016–2017). Videre er om lag 28,3 mill. kroner tilsagn fra 2014 som ble annullert eller der utbetalingen ble redusert i forhold til tilsagnsbeløpet.

Det foreslås å øke bevilgningen med 26,2 mill. kroner til 58,7 mill. kroner.

Komiteens merknader

K o m i t e e n slutter seg til regjeringens forslag.

Post 51 (Ny) Tilbakeføring av tapsfonds- og risikoavlastningsmidler, såkornfond

Sammendrag

Det ble bevilget 44,6 og 22,5 mill. kroner til henholdsvis tapsfond og risikoavlastning til landsdekkende såkornfond forvaltet fra Nord-Norge i statsbudsjettet 2015. Midlene ble overført til fondskonto i Norges Bank i påvente av at fondet skulle bli etablert. Som følge av at fondet ikke har latt seg realisere, foreslås midlene fra 2015 tilbakeført til statskassen. Det vises for øvrig til omtale av forslag om et nytt koinvesteringsfond i Nord-Norge under kap. 2421 post 51.

Det foreslås en bevilgning på til sammen 67,1 mill. kroner på kap. 5325 post 51 (Ny).

Komiteens merknader

K o m i t e e n slutter seg til regjeringens forslag.

Post 91 Tilbakeført kapital, såkornfond

Sammendrag

Det er i utgangspunktet forutsatt at lånene til såkornfond skal tilbakebetales etter 15 år, men det kan betales tilbake avdrag på tidligere tidspunkt dersom fondene selger selskaper i sin portefølje. Når midlene blir tilbakebetalt til Innovasjon Norge, blir de plassert på en ikke rentebærende konto i Norges Bank. Midlene tilbakeføres til statskassen året etter at de er tilbakebetalt til Innovasjon Norge. I 2015 ble det tilbakebetalt 31,4 mill. kroner til Innovasjon Norge.

Videre foreslås egenkapital bevilget til landsdekkende såkornfond forvaltet fra Nord-Norge tilbakeført til statskassen, jf. omtale under post 51 ovenfor. Det ble bevilget 127,5 mill. kroner i egenkapital til fondet i statsbudsjettet 2015.

Samlet sett foreslås det å øke bevilgningen på kap. 5325 post 91 med til sammen 148,9 mill. kroner.

Komiteens merknader

K o m i t e e n slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.9.24 Kap. 5625 Renter og utbytte fra Innovasjon Norge

Post 80 Renter på lån fra statskassen

Sammendrag

Statens renteinntekter på lån til Innovasjon Norge forventes å bli noe høyere enn lagt til grunn i saldert budsjett 2017. Dette skyldes oppjustering av renteanslag for resterende del av 2017 og høyere renter enn tidligere anslått på inngåtte lån som har hatt eller vil få renteforfall i 2017.

Det foreslås å øke bevilgningen med 50 mill. kroner.

Komiteens merknader

K o m i t e e n slutter seg til regjeringens forslag.

Post 81 Rentemargin, innovasjonslåneordningen

Sammendrag

Innovasjon Norges innovasjonslåneordning finansieres ved innlån fra statskassen hvor renten følger statspapirer med tilsvarende løpetid. Ordningens administrasjonskostnader dekkes normalt av rentemarginen mellom innlån og utlån. Nettobeløpet, etter at administrasjonskostnadene er dekket, skal tilbakeføres til statskassen påfølgende år. Rentemarginen ble noe lavere enn budsjettert.

På dette grunnlag foreslås det å redusere bevilgningen med 4,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

K o m i t e e n slutter seg til regjeringens forslag.

Post 85 Utbytte, lavrisikolåneordningen

Sammendrag

Innovasjon Norges lavrisikolåneordning skal drives på kommersielle vilkår og skal normalt gi utbytte. Det er lagt til grunn at ordningen skal ha en egenkapitalandel på 10,5 pst. Alt overskudd ut over det skal tilbakeføres som utbytte til staten. Utbyttet øker som følge av lavere tap enn budsjettert.

Det foreslås å øke bevilgningen med 52,6 mill. kroner.

Komiteens merknader

K o m i t e e n slutter seg til regjeringens forslag.

Post 86 Utbytte fra investeringsfond for Nordvest-Russland og Øst-Europa

Sammendrag

I saldert budsjett 2017 er det lagt til grunn et utbytte fra investeringsfond for Øst-Europa på 0,5 mill. kroner. Regnskapet for 2016 viser at fondet tapte 3,8 mill. kroner netto. Det er dermed ikke grunnlag for utbyttebetaling i 2017.

Det foreslås å redusere bevilgningen med 0,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

K o m i t e e n slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.9.25 Kap. 5656 Aksjer i selskaper under Nærings- og fiskeridepartementets forvaltning

Post 85 Utbytte

Sammendrag

Basert på nye opplysninger fra selskapene hvor Nærings- og fiskeridepartementet forvalter statens eierinteresser, og ny utbyttemodell for Statkraft, foreslås det å øke de samlede utbytteinntektene i 2017 med 2 288,8 mill. kroner til 15 701,1 mill. kroner.

Utbyttet fra Statkraft SF foreslås økt med 1,8 mrd. kroner og er knyttet til endret utbyttemodell. Dette omtales nærmere under. Utbyttene fra de børsnoterte selskapene har samlet økt med 487,6 mill. kroner. Videre er utbytteanslagene for Nammo AS, Electronic Chart Centre AS og Siva SF oppjustert,

mens utbytteanslagene for Flytoget og Veterinærmedisinsk Oppdragssenter AS og Ambita AS nedjusteres. Eierskapet til Posten Norge AS er overført fra Samferdselsdepartementet til Nærings- og fiskeridepartementet. Det foreslås derfor at utbyttet budsjetteres på kap. 5656 post 85. I saldert budsjett 2017 var det budsjettert med 120 mill. kroner i utbytte fra selskapet under Samferdselsdepartementet. På grunn av lavere resultat enn forventet anslås utbyttet fra Posten Norge AS til 19,5 mill. kroner.

Tabell 1.2 Utbytteanslag for selskaper under Nærings- og fiskeridepartementet

(mill. kroner)

	Saldert budsjett 2017	*Revidert budsjett 2017*	*Endring*
Norsk Hydro ASA	708,9	886,1	177,2
Yara International ASA	1 494,2	989,4	-504,8
Telenor ASA	6 077,0	6 320,1	243,1
Kongsberg Gruppen ASA	255,0	225,0	-30,0
DNB ASA	2 492,1	3 156,6	664,5
Entra ASA	274,1	211,7	-62,4
SAS AB	0	0	0
Aker Kværner Holding AS	0	0	0
Statkraft SF	627,0	2 400,0	1 773,0
Eksportfinans ASA	0	0	0
Argentum Fondsinvesteringer AS	800,0	800,0	0
Mesta AS	350,0	350,0	0
Nammo AS	50,0	70,0	20,0
Flytoget AS	113,9	105,0	-8,9
Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS	0	0	0
GIEK Kredittforsikring AS	0	0	0
Electronic Chart Centre AS	1,1	5,0	3,9
Ambita AS	4,8	3,0	-1,8
Baneservice AS	12,5	12,5	0
Siva SF	146,7	146,9	0,2
Veterinærmedisinsk Oppdragssenter AS	5,0	0,3	-4,7
Posten Norge AS	0[1]	19,5	19,5
Sum:	13 412,3	15 701,1	2 288,8

[1] Var budsjettert under Samferdselsdepartementet i saldert budsjett 2017.

Utbytte – Statkraft

Statkraft ble etablert som et selskap gjennom utskilling av betydelige felles norske vannkraftressurser fra staten. Det er et viktig hensyn at avkastningen fra disse ressursene tilfaller fellesskapet. Dette skjer i en betydelig grad gjennom skattesystemet. Utbyttepolitikken for selskapet må imidlertid også forstås på denne bakgrunn. Investeringene som Statkraft gjør utenom norsk vannkraft, bør derfor ikke ha et omfang som binder opp hele kontantstrømmen fra den norske vannkraftvirksomheten. På den annen side besitter Statkraft en betydelig kompetanse innenfor fornybar energi. Dette er et viktig område for regjeringen. Statkraft har med den kompetansen selskapet har opparbeidet med utgangspunkt i norsk vannkraft, utviklet seg til et norsk fornybarselskap av internasjonalt format. Det vises til nærmere omtale av hensynene bak statens eierskap i Statkraft i Prop. 40 S (2014–2015).

Utbyttegrunnlaget for Statkraft har variert over tid og blitt redusert de siste årene, bl.a. som følge av reduserte kraftpriser og betydelige nedskrivninger knyttet til Statkrafts internasjonale virksomhet. Utbyttet fra selskapet har de siste årene ligget på 85 pst. av konsernresultatet etter skatt og minoritetsinteresser, justert for urealiserte effekter. I saldert budsjett

for 2017 er det budsjettert med et utbytte fra Statkraft på 627 mill. kroner. Dette tilsvarer 85 pst. av departementets tidligere anslåtte utbyttegrunnlag for regnskapsåret 2016. Oppdaterte tall viser nå et utbyttegrunnlag som tilsier null i utbytte i henhold til gjeldende utbyttemodell.

For bedre å reflektere de ulike hensynene som ligger til grunn for statens eierskap i Statkraft, legger regjeringen opp til en endring i statens langsiktige utbytteforventning for foretaket. Det legges opp til en todelt utbyttemodell, hvor utbytteandelen fra den norske vannkraftvirksomheten settes til 85 pst., mens utbytteandelen fra øvrig virksomhet settes til 25 pst. En todelt utbyttemodell tar utgangspunkt i et forslag fra Statkrafts styre. Denne modellen vil bidra til at avkastningen fra norske vannkraftressurser kommer fellesskapet til gode, samtidig som den vil gi Statkraft muligheter for videre vekst i den øvrige virksomheten. Den faktiske veksttakten for den øvrige virksomheten vil blant annet avhenge av resultatutviklingen i denne delen av virksomheten. En lavere utbytteandel for øvrig virksomhet innebærer at Statkraft vil kunne beholde mer kapital til investeringer, forutsatt at investeringene til Statkraft utenfor norsk vannkraft gir en inntjening i tråd med det selskapet forespeiler.

Utbytteforventningen vil basere seg på en egen regnskapsoppstilling for den norske vannkraftvirksomheten som vil fremgå av Statkrafts årsrapport. Utarbeidelsen av en slik regnskapsoppstilling ble varslet av departementet i Prop. 40 S (2014–2015) og inngår i årsrapporten for 2016.

I tillegg legges det opp til enkelte endringer i beregningen av utbyttegrunnlaget, basert på innspill fra selskapet. Frem til nå har resultatandelene Statkraft mottar fra tilknyttede selskaper, inngått i utbyttegrunnlaget. Fremover er det utbyttene Statkraft mottar fra disse selskapene som vil inngå. Endringen innebærer at utbyttet fra Statkraft til staten som følge av eierskapet i tilknyttede selskaper, vil ta utgangspunkt i den faktiske kapitalen Statkraft mottar i utbytte fra disse selskapene. Endringen forventes å bidra til reduserte utbytter til staten i den kommende femårsperioden. Videre vil som hovedregel regnskapsmessige effekter fra kontantbaserte avhendelser Statkraft gjennomfører, inngå i utbyttegrunnlaget. Det legges også opp til at utbyttegrunnlaget tar utgangspunkt i betalbar skatt og ikke beregnet skatt. Også dette vil bidra til et større samsvar mellom statens utbytteforventing til Statkraft og Statkrafts kontantstrøm, og at selskapet beholder mer kapital til investeringer.

Det legges opp til at den langsiktige utbytteforventningen i utgangspunktet gjelder for en periode på fem år, jf. Meld. St. (2013–2014) Et mangfoldig og verdiskapende eierskap. Regjeringens forslag vil med dagens forutsetninger fra selskapet, som det er betydelig usikkerhet knyttet til, innebære at Statkraft de nærmeste fem årene totalt vil kunne forvente å beholde noe mer av inntjeningen enn det dagens utbytte-praksis tilsier. Dette er blant annet begrunnet i at selskapet står overfor store reinvesteringer i norsk vann i årene som kommer, og at selskapet skal gis mulighet for vekst i øvrig virksomhet. Den foreslåtte utbytteforventningen innebærer således en forventning om noe økt kapital til investeringer i selskapet i femårsperioden. Etter denne perioden er det naturlig å vurdere den langsiktige utbytteforventningen.

Som nevnt antas den foreslåtte utbytteforventningen å gi selskapet større muligheter til å foreta investeringer. Basert på disse endringene forventer eier ikke ytterligere behov for kapitaltilførsler i løpet av femårsperioden.

Endringen i statens langsiktige utbytteforventning vil bli implementert fullt ut fra regnskapsåret 2017, dvs. fra statsbudsjettet for 2018. Med forslaget til ny utbytteforventning ville utbetalt utbytte i 2017 blitt 4,3 mrd. kroner. Dette baserer seg på et relativt solid utbyttegrunnlag fra den norske vannkraftvirksomheten for regnskapsåret 2016. Blant annet for å gi foretaket bedre muligheter til å foreta investeringer knyttet til vedlikehold og oppgraderinger innenfor den norske vannkraftvirksomheten, begrenses utbytteforventningen for Statkraft for regnskapsåret 2016 til 2,4 mrd. kroner.

Oppsummering

Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 5656 post 85 med 2 288,8 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering og slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.9.26 Andre saker

Landsdekkende såkornfond for IKT-næringer

Sammendrag

I saldert budsjett 2017 ble det bevilget 125 mill. kroner i statlig investeringskapital til et landsdekkende såkornfond for IKT-næringer. Det ble også bevilget risikoavlastning og tapsfond. Basert på dialog med EFTAs overvåkningsorgan ESA er det avklart at den vedtatte innretningen av fondet må godkjennes av ESA på grunn av fondets størrelse og bransjeretting. Dette innebærer at norske myndigheter må fortsette dialogen med ESA om eventuelle endringer i den eksisterende notifiseringen for å bringe klarhet i om det er behov for en ny notifisering, eller om innretningen for såkornfondet må endres. Fondet kan ikke opprettes før dette er avklart, noe som vil kunne ta noe tid.

Komiteens merknader

K o m i t e e n tar omtalen til orientering.

Sammenslåing av Nasjonalt institutt for sjømatforskning (NIFES) og Havforskningsinstituttet (HI) til én virksomhet

Sammendrag

Regjeringen legger opp til at de nasjonale rådgivende forskningsinstituttene Nasjonalt institutt for sjømatforskning (NIFES) og Havforskningsinstituttet (HI) slås sammen til én virksomhet fra og med 1. januar 2018. Det forventes at sammenslåingen skal gi bedre forutsetninger for faglig utvikling, bedre utnyttelse av infrastrukturen og en mer rasjonell drift.

Forskningsinstitutter møter i dag økte krav om tverrfaglig forskning og internasjonalisering samt større konkurranse om forskningsmidler. Både nasjonalt og internasjonalt går utviklingen i retning av færre og større forskningsinstitutter. Som det fremgår av regjeringens havstrategi, forventes det en betydelig vekst innen marin sektor i årene fremover. Dette vil kreve betydelig kunnskapsutvikling, blant annet for å overvåke miljøtilstanden i havet og konsekvenser for mattrygghet.

De vitenskapelige fagretningene NIFES og HI arbeider innenfor, er ulike, men komplementære. En sammenslåing av NIFES og HI vil gi synergier ved å legge bedre til rette for tverrfaglige prosjekter på et felt der fiskens miljø henger sammen med spørsmål knyttet til fiskens ernæring samt trygg og sunn sjømat. Det forventes videre at ett forvaltningsinstitutt, bestående av både NIFES og HI, vil bidra til større gjennomslagskraft og økt institusjonelt samarbeid med andre nasjonale og internasjonale institutter. Det vil også bidra positivt til å tiltrekke seg faglige ressurser.

De to instituttene er i dag avhengige av et nært samarbeid om HIs toktvirksomhet, som står for det meste av prøvetakingen til NIFES. Det forventes at en felles ledelse kan ta strategiske beslutninger som vil kunne effektivisere ressursbruken. HIs lokalisering i Tromsø og Arendal vil også kunne bidra til nye faglige synergier for NIFES og HI i nord og sør. Dette kan øke muligheten for at forskere i Norge får delta i store internasjonale forskningsprosjekter som Horisont 2020.

Det er allerede igangsatt en prosess for å se på lokaliseringsløsninger og en mulig samlokalisering av marine forskningsmiljøer i Bergen. Konseptvalgsutredningen (KVU) av prosjektet som ble overlevert Nærings- og fiskeridepartementet i januar 2017, anbefaler en samlokalisering av HI, NIFES og Fiskeridirektoratet i Bergen. En ekstern kvalitetssikring (KS1) av konseptvalgutredningen er igangsatt.

Komiteens merknader

K o m i t e e n tar omtalen til orientering.

Oppfølging av risiko- og sårbarhetsanalyse av norsk matforsyning

Sammendrag

Næringskomitéens flertall ba i Innst. 8 S (2015–2016) regjeringen om å «utarbeide en grundig risiko- og sårbarhetsanalyse hvor matproduksjon, matforsyning og beredskap inngår som en del av samfunnssikkerhetsperspektivet». Som en oppfølging av dette har Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) på oppdrag fra Nærings- og fiskeridepartementet og Landbruks- og matdepartementet utarbeidet en risiko- og sårbarhetsanalyse. I tillegg ønsket departementene en bred analyse som kunne inngå som en del av departementenes oversikt over risiko og sårbarhet i egen sektor. DSB avga rapporten 20. januar 2017.

I analysen har DSB tatt utgangspunkt i følgende krisescenario:

- Svikt i elektronisk kommunikasjon
- Svikt i strømforsyning
- Dyre- og plantesykdommer
- Atomhendelse
- Tilbudssvikt av korn
- Internasjonal militær konflikt

DSB har analysert hendelser som gir et bredt bilde av påkjenninger som kan ramme norsk matforsyning. Direktoratet har ikke funnet hendelser med høy risiko for norsk matforsyning, men har påpekt noen viktige utfordringer. Det kan forekomme ulike former for forstyrrelser i forsyningen. Noen hendelser kan isolert sett få følger, men disse forventes imidlertid ikke å ha store konsekvenser for matforsyningen. En forutsetning er at vi har et velfungerende handelssystem som gjør det mulig å importere mat. På lengre sikt kan klimaendringer og andre utviklingstrekk føre til at forutsetningene i rapporten blir utfordret. Klima- og miljødepartementet vil bli involvert i arbeidet med oppfølgingen av risiko- og sårbarhetsanalysen.

DSB peker blant annet på bortfall av strøm og IKT som utfordringer som bør konsekvensanalyseres. Nærings- og fiskeridepartementet har dialog med berørte departementer og matvaredistributørene i Rådet for matvareberedskap om aktuelle tiltak mot ulike typer svikt og hendelser som kan påvirke forsyningen av matvarer til befolkningen. Dialogen omfatter blant annet ansvarsforhold og avhengighet av infrastruktur.

DSB anbefaler at myndighetenes og næringenes evne til tverrsektoriell forebygging og håndtering av plante-, dyre- og fiskesykdommer vurderes, herunder

at hensiktsmessigheten av å innføre en kriseutvalgsmodell på området vurderes. Landbruks- og matdepartementet, Nærings- og fiskeridepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet ser ikke behov for å utrede dette. Mattilsynet har med hjemmel i matloven tilsynsmyndighet for håndtering av dyre- og fiskesykdommer, og for skadegjørere på planter. Mattilsynet har med utgangspunkt i regelverket etablert en klar rolleforståelse overfor virksomheter og andre aktører. For å håndtere komplekse hendelser har Mattilsynet etablert samarbeidsavtaler med aktører som vil bli involvert i blant annet analyser og risikovurdering (f.eks. Veterinærinstituttet, NIBIO og Vitenskapskomiteen for mattrygghet), samt med operativt personale på fylkes- og kommunenivå i henhold til bistandsinstruks/-avtaler.

DSB anbefaler å sørge for en god oppfølging av Strategi for forvaltning av radioaktivitet i fôr og næringsmidler, og vurdere om eksisterende planverk for atomberedskapen er tilstrekkelig operasjonalisert. Landbruks- og matdepartementet, Nærings- og fiskeridepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet vurderer at Strålevernet og Mattilsynet samarbeider godt om strategien. Det er laget en gjennomføringsplan for arbeidet, og det kalles inn til halvårlige/årlige møter hvor etatene rapporterer om hvor langt de har kommet på de ulike temaene. Slik departementene vurderer det, virker beredskapsplaner å være operasjonalisert. Det er likevel behov for vedlikehold av kompetanse og kunnskapsoppbygging på fagfeltet.

Et av krisescenarioene som DSB har analysert, er tilbudssvikt av korn. DSB foreslår at Landbruksdirektoratet får i oppdrag å overvåke risiko for internasjonal tilbudssvikt av korn og fôrråstoffer. Landbruks- og matdepartementet viser til at Landbruksdirektoratet har ansvar for å forvalte importvernet for landbruksvarer. Som en del av dette ansvaret følger direktoratet med på den internasjonale markedsutviklingen for landbruksvarer. Departementet vil tydeliggjøre overfor Landbruksdirektoratet at overvåkning av risiko for internasjonal tilbudssvikt av korn og fôrråstoffer skal inngå i dette arbeidet.

DSB foreslår videre at myndighetene bør utrede hvilke tiltak som er nødvendig for å kunne reetablere lagring av matkorn ved endret vurdering av behovet. Landbruks- og matdepartementet viser til at det de siste årene er gjennomført utredninger for å vurdere forsyningsberedskapen for matkorn. Ingen av disse peker på beredskapslagring av matkorn som et målrettet og kostnadseffektivt tiltak. Det er imidlertid noen forhold, blant annet forverrede vekstforhold på grunn av klimaendringer, som kan medføre både økt prisnivå på matkorn og større prisrisiko på lengre sikt. Departementet vil ha økt oppmerksomhet på disse forholdene fremover, jf. omtalen ovenfor av oppdraget til Landbruksdirektoratet.

DSB peker i rapporten på at produksjons- og forbruksmønsteret av mat kan legges om i krisetider, og mener at potensialet for omstilling av produksjon og forbruksmønster av mat bør kvantifiseres. Landbruks- og matdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet viser til at matvareberedskapen er basert på at både nasjonal produksjon og import i hovedsak kan bli opprettholdt også i kriser, men departementene vil som del av arbeidet med matvareberedskapen fremover vurdere potensialet for omstilling.

DSB mener at det av beredskapshensyn bør utvises tilbakeholdenhet med å godkjenne omdisponering av dyrket og dyrkbar jord i områder som er gunstige for landbruksproduksjon. Landbruks- og matdepartementet viser til regjeringens jordvernstrategi og Stortingets behandling av denne.

DSB tar til orde for at regjeringen bør utvikle et felles planleggingsgrunnlag for å håndtere forsyningsmessige utfordringer ved et angrep på Norge. Justis- og beredskapsdepartementet og DSB behandler dette temaet som en del av sitt etablerte totalforsvarsprogram.

DSBs rapport berører også beredskapslagring av mat. Nærings- og fiskeridepartementet er i gang med å se på fremtidige modeller for matforsyning i en krise.

Komiteens merknader

K o m i t e e n tar omtalen til orientering.

Oppfølging av anmodningsvedtak nr. 155 (2016–2017)

Sammendrag

Det vises til anmodningsvedtak nr. 155 (2016–2017) av 13. desember 2016:

«Stortinget ber regjeringen fremme for Stortinget forslag til ny ordning i GIEK som dekker både politisk og kommersiell risiko knyttet til fornybarinvesteringer i utviklingsland, slik at det kan behandles vårsesjonen 2017.»

Anmodningsvedtaket ble fattet ved behandlingen av statsbudsjettet for 2017, jf. Innst. 8 S (2016–2017) Innstilling til Stortinget fra næringskomiteen. Garantiinstituttet for eksportkreditt (GIEK) er en statlig forvaltningsbedrift som har som formål å fremme norsk eksport og investeringer i utlandet gjennom å utstede garantier på vegne av den norske stat. GIEK forvalter statlige garantiordninger knyttet til norsk eksport og norske investeringer i utlandet. Tilbudene er tilgjengelige for alle sektorer, og den bransjemessige fordelingen av porteføljene er etterspørselsstyrt. Når en eksportør innenfor fornybar energi konkurrerer om en eksportkontrakt, vil GIEK kunne bidra med garantier på samme måte som for eksportører i

andre bransjer. I tråd med internasjonalt regelverk har GIEK anledning til å tilby aktører innen fornybar energi lengre nedbetalingstider på lånene GIEK garanterer for, enn aktører i øvrige næringer. Hovedvekten av GIEKs garantier er eksportgarantier (långivergarantier), men GIEK har også mulighet til å gi investeringsgarantier for politisk risiko. GIEKs tilbud av investeringsgarantier er i liten grad brukt.

Alminnelig garantiordning er GIEKs hovedordning for eksport- og investeringsgarantier. Alle søknader vurderes først under denne ordningen. GIEK forvalter også Garantiordningen for investeringer i og eksport til utviklingsland (U-landsordningen). Formålet med Ulandsordningen er å fremme investeringer i og eksport til land som av OECD er definert som lavere mellominntektsland, lavinntektsland og minst utviklede land. U-landsordningen brukes til å møte etterspørselen etter garantier som dekker lån til kjøpere med høyere risiko enn det som er akseptabelt under Alminnelig garantiordning, og skal bidra til at norske eksportører deltar i utviklingsfremmende prosjekter.

I tillegg til GIEK består det norske offentlige systemet for langsiktig eksportfinansiering av Eksportkreditt Norge AS, som forvalter den offentlige eksportkredittordningen. Gjennom eksportkredittordningen tilbyr Eksportkreditt Norge lån til kjøpere av norske eksportørers varer og tjenester.

I anmodningsvedtak nr. 61 (2014–2015) av 1. desember 2014 ba Stortinget «regjeringen å utrede om GIEK og Eksportkreditt Norges mandater kan utvikles for å fremme økte investeringer i fornybar energi, innenfor virksomhetens formål. Utredningen bør blant annet se på hvordan selskapene også kan dekke kommersiell risiko knyttet til investeringer i fornybar energi, i tillegg til andre risikoavlastende og investeringsfremmende tiltak». Anmodningsvedtaket ble besvart i Prop. 119 S (2014–2015) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2015. Regjeringen viste til at GIEK og Eksportkreditt Norge i tråd med internasjonalt regelverk har mulighet for å tilby aktører innen fornybar energi eksportfinansiering på gunstigere finansieringsvilkår enn aktører i øvrige næringer. Videre viste regjeringen til begrensninger i internasjonale regelverk. Som oppfølging av anmodningsvedtaket fant Nærings- og fiskeridepartementet handlingsrom innenfor internasjonale regelverk for to tiltak som skulle bidra til å fremme økte norske investeringer i utlandet innenfor fornybar energi. Det første gikk på å harmonisere GIEK og Eksportkreditt Norges regler for hva som anses å være i «norsk interesse». Det andre tiltaket var å åpne for at Eksportkreditt Norge, for små lån og mindre deler av store lån til prosjekter i utviklingsland og fremvoksende økonomier, kan bruke kontantdepot som sikkerhet i stedet for bankgaranti. Nærings- og fiskeridepartementet mente at de to tiltakene ville bidra til å fremme økte norske investeringer i utlandet innenfor fornybar energi.

Per 31. desember 2016 hadde GIEK totalt utestående garantiansvar og tilbud for 5,6 mrd. kroner innen fornybar energi. På samme tidspunkt hadde Eksportkreditt Norge utestående eksportlån på om lag 1 mrd. kroner til fornybar energi.

Regjeringen har vurdert muligheten for å opprette en ny ordning for investeringer i fornybar energi i utviklingsland, både under GIEK og Eksportkreditt Norge. Både offentlig eksportfinansiering og andre offentlige finansierings- og garantiordninger er internasjonalt regulerte felt hvor utgangspunktet for reglene er at støtte som virker konkurransevridende, er ulovlig. GIEKs eksportgarantier under Alminnelige garantiordning og U-landsordningen, og Eksportkreditt Norges eksportkredittordning, er regulert av den OECD-tilknyttede avtalen Arrangement on Officially Supported Export Credits (Arrangement). Arrangement regulerer kun eksportfinansiering. Lån og garantier for investeringer som ikke faller inn under eksportfinansieringsreguleringene, må være i tråd med EØS-avtalens regler om offentlig støtte. Regelverket gir detaljerte føringer for utforming av statlige garantitilbud, enten de skal drives kommersielt eller innebærer støtte. Dersom en garantiordning skal drives kommersielt, kreves det kommersiell prising, og en ordning kan ikke bindes til norske bedrifter. Dersom det er snakk om en støtteordning som er notifisert til EFTAs overvåkningsorgan ESA, kan man avgrense ordningen til bedrifter som har virksomhet i Norge, men man kan ikke avgrense ordningen til norske investorer.

Regjeringen vil utrede ulike alternativer nærmere og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Komiteens merknader

K o m i t e e n tar omtalen til orientering.

Oppfølging av anmodningsvedtak nr. 574 (2015–2016)

Sammendrag

Det vises til anmodningsvedtak nr. 574 (2015–2016) av 5. april 2016:

«Stortinget ber regjeringen utarbeide en opptrappingsplan for norsk bestands- og ressursforskning med mål om å utvikle og innføre en modell for flerbestandsforvaltning av fiskeriene.»

Anmodningsvedtaket ble fattet i forbindelse med behandlingen av Meld St. 10 (2015–2016) En konkurransekraftig sjømatindustri.

Det er et stort behov for ressursforskning. Regjeringen har derfor bidratt til økt ressursforskning de

siste årene, bl.a. gjennom fiskeriforskningsavgiften og oppgradering av forskningsfartøysparken. Havforskningsinstituttet bruker over en halv mrd. kroner årlig på overvåking, datainnhenting og forskning på våre marine ressurser. En forutsetning for å kunne praktisere flerbestandsforvaltning er et godt kunnskapsgrunnlag om gjensidig påvirking (interaksjon) mellom ulike arter og bestander. Det er etablert mye kunnskap om dette gjennom forskning og overvåking, men interaksjonene er mange, og det vil alltid være usikkerhet ved prognoser. Dagens forvaltning av fiskeriene ser til en viss grad bestandene i sammenheng, f.eks. gjennom utvidede enbestandsmodeller. På forskningssiden har det pågått et kontinuerlig arbeid for å holde modellene oppdaterte med data som tar høyde for variable parametre, som økende tilstedeværelse av bestander øverst i næringskjeden og klimaendringer. Generelt vil det være slik at desto flere elementer og gjensidige påvirkninger mellom bestander som trekkes inn i modellene, desto større vil usikkerheten i prognoser og råd være.

Det ble høsten 2016 nedsatt en arbeidsgruppe med representanter fra Nærings- og fiskeridepartementet, Fiskeridirektoratet og Havforskningsinstituttet som har gjennomgått det etablerte kunnskapsgrunnlaget for flerbestandsforvaltning og vurdert muligheter og utfordringer, for å avklare realistiske mål i tilknytning til økt flerbestandsforvaltning. Arbeidsgruppen skal legge frem en rapport før sommeren 2017. Regjeringen vil med utgangspunkt i dette arbeidet komme tilbake til Stortinget med konkrete forslag.

Komiteens merknader

K o m i t e e n tar omtalen til orientering.

Oppfølging av anmodningsvedtak nr. 571 og 575 (2015–2016)

Sammendrag

Det vises til anmodningsvedtak nr. 571 og 575 (2015–2016) av 5. april 2016:

Nr. 571: «Stortinget ber regjeringen utarbeide en strategi for helårs arbeidsplasser i industrien.»

Nr. 575: «Stortinget ber regjeringen utarbeide en strategi for å styrke rekrutteringen til fiskerinæringen.»

Anmodningsvedtakene ble fattet ved behandlingen av Meld St. 10 (2015–2016) En konkurransekraftig sjømatindustri.

Regjeringen ønsker å se arbeidet med arbeidsplasser i sammenheng med rekrutteringen til næringen og vil derfor følge opp anmodningsvedtak nr. 571 og 575 i en felles strategi. Strategien vil drøfte og analysere hvilke tiltak som kan gi økt verdiskaping i sjømatindustrien og flere konkurransedyktige arbeidsplasser. I strategien vil det skilles mellom det som bør være private næringsaktørers ansvar og statens ansvar, for å bidra til en konkurransedyktig næring som kan tilby attraktive arbeidsplasser. Strategien skal etter planen legges frem i juni 2017.

Komiteens merknader

K o m i t e e n tar omtalen til orientering.

Oppfølging av anmodningsvedtak nr. 576 (2015–2016)

Sammendrag

Det vises til anmodningsvedtak nr. 576 (2015–2016) av 5. april 2016:

«Stortinget ber regjeringen utarbeide en strategi for bruk av alt restråstoff/biprodukt og incentivordning for ilandføring av hele fisken, herunder utrede og finne rimelig tidspunkt for når innføring av 'hele fisken på land' kan skje i Norge.»

Anmodningsvedtaket ble fattet ved behandlingen av Meld St. 10 (2015–2016) En konkurransekraftig sjømatindustri.

Marint restråstoff utgjør en viktig ressurs i norsk sjømatnæring. Målet med en strategi om bruk av restråstoff er å legge til rette for økt verdiskaping fra restråstoff. Myndighetenes rolle er å sørge for gode rammebetingelser og markedsadgang. Dette vil omtales i strategien. Strategien skal etter planen legges frem i juni 2017.

Komiteens merknader

K o m i t e e n tar omtalen til orientering.

Oppfølging av anmodningsvedtak nr. 614 (2015–2016)

Sammendrag

Det vises til anmodningsvedtak nr. 614 (2015–2016) av 14. april 2016:

«Stortinget ber regjeringen jobbe for at ledergrupper i selskapene der staten har eierandel skal bestå av 40 pst. av begge kjønn.»

Anmodningsvedtaket ble fattet ved behandlingen av Meld. St. 7 (2015–2016) Likestilling i praksis – Like muligheter for kvinner og menn. I Prop. 1 S (2016–2017) for Nærings- og fiskeridepartementet ble det varslet at regjeringen legger opp til å komme tilbake til Stortinget med en orientering vedrørende dette anmodningsvedtaket.

Regjeringen forstår henvisningen til «ledergrupper» i anmodningsvedtaket som en henvisning til sel-

skapets toppledergruppe. Rekruttering til lederstillinger i selskapene er en oppgave for selskapenes styre og administrasjon. Som eier kan staten ha forventninger. Det følger av Meld. St. 27 (2013–2014) Et mangfoldig og verdiskapende eierskap at det forventes av styrene i selskap med statlig eierandel at personalpolitikken preges av inkludering og mangfold. Det forventes også at selskapene har etablert strategier og gjennomfører tiltak for å fremme likestilling og annet mangfold i virksomheten, inklusive hvordan det kan legges til rette for flere kvinnelige toppledere. Forventningene i eierskapsmeldingen følges opp gjennom de enkelte departementenes eierskapsutøvelse.

Nærings- og fiskeridepartementet utgir årlig publikasjonen Statens eierberetning. Fra og med beretningen for 2014 inkluderer den en statistikk som viser kvinneandelen i konsernledelsen/selskapets ledergruppe i hvert av selskapene med statlig eierandel, og gjennomsnittlig kvinneandel. Gjennomsnittlig kvinneandel i konsernledelsen var 36 pst. pr. 31. desember 2016. Dette er en oppgang på 4 prosentenheter fra året før. Selv om det arbeides godt med mangfold og likestilling i flere selskaper, må det erkjennes at en ytterligere bedring krever langsiktig arbeid.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Oppfølging av anmodningsvedtak nr. 452 (2016–2017)

Sammendrag

Det vises til anmodningsvedtak nr. 452 (2016–2017) av 31. januar 2017:

«Stortinget ber regjeringa komme attende til Stortinget med ei sak vedrørande konsekvensar av endring i aktivitetskravet og eventuell utviding av adgangen til kongekrabbefiske.»

Anmodningsvedtaket ble fattet ved behandlingen av Innst. 163 S (2016–2017) om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Frank Bakke-Jensen og Oskar J. Grimstad om å utvide områdeadgangen i det kvoteregulerte fisket etter kongekrabbe.

Det ble etter behandling av Meld. St. 17 (2014–2015) innført krav om inntekt (førstehåndsomsetning) fra annet fiskeri for å oppnå forhøyet kvote i kongekrabbefisket. Dette skal sørge for at det i større grad er aktive fiskere som får delta i det kvoteregulerte kongekrabbefisket. Adgangen til åpen gruppe i det kvoteregulerte fisket har vært avgrenset til fartøy som er hjemmehørende i kommuner øst for 26° Ø.

I Dokument 8:7 S (2016–2017) ble det foreslått å gi fartøy fra hele Finnmark fylke adgang til å delta i åpen gruppe i det kvoteregulerte kongekrabbefisket i Øst-Finnmark fra og med kvoteåret 2017. I representantforslaget ble det også foreslått å be regjeringen presentere en opptrappingsmodell for aktivitetskravet, slik at man i løpet av tre år kunne få satt en inntektsgrense på 300 000 kroner for tildeling av full kvote.

Ved behandlingen av representantforslaget vedtok Stortinget 31. januar 2017 å gi fartøy fra Måsøy kommune adgang til å delta i åpen gruppe i det kvoteregulerte fisket etter kongekrabbe. Før en eventuell større utvidelse av områdeadgangen i det kvoteregulerte fisket etter kongekrabbe og en eventuell opptrapping av omsetningskravet for å oppnå forhøyet kvote, ønsket Stortinget en utredning av konsekvensene av dette og vedtok ovennevnte anmodningsvedtak.

På denne bakgrunn har Fiskeridirektoratet utredet mulige konsekvenser av endring i aktivitetskravet og eventuell utvidelse av adgangen til å delta i det kvoteregulerte fisket etter kongekrabbe. Erfaringene med kvotemodellen og dagens omsetningskrav, i 2016 og hittil i 2017, viser at stadig flere fartøy kvalifiserer seg til hel kvote. Det vil si at flere fartøyer leverer annen fisk for 100 000 kroner eller mer, mens antall deltakere med halv kvote er relativt stabil.

Beregninger gjennomført av Fiskeridirektoratet viser at en økning av omsetningskravet vil være mest negativt for fartøy fra kommuner som Sør-Varanger, Nesseby, Porsanger og Vadsø, det vil si kommuner som er typiske kystkommuner eller fjord-/sjøsamiske kommuner. I disse kommunene vil det være en lavere andel av fartøyene som kvalifiserer til full kongekrabbekvote, enn eksempelvis fartøy fra mer typiske fiskerikommuner som Berlevåg, Båtsfjord, Vardø, Gamvik og Måsøy. Det er i førstnevnte kommuner det har vært størst økning i deltakeradganger, med unntak av Måsøy som nettopp er kommet til. Det har vært et ankepunkt at en økning i omsetningskravet vil ekskludere fartøy som fisker i fjordområdene/sjøsamiske områder fra å kvalifisere seg til forhøyet kvote, ettersom alternative fiskemuligheter er mer begrenset her.

I lys av formålet med den etablerte modellen for kvotefordeling og erfaringene med modellen så langt, synes det å være behov for å øke kravene til omsetning for forhøyet kvote, dette for å øke profesjonaliseringen i fisket og holde full fartøykvote på et lønnsomt nivå over tid.

Ved en økning av omsetningskravene vil det trolig bli vanskeligere for fartøy fra fjordkommunene å kvalifisere til forhøyet kvote. Dette er fartøy som til dels har fått sine tradisjonelle fiskerier ødelagt etter kongekrabbens inntreden, og som dermed har få muligheter lokalt for alternativ drift. Selv om regjeringen ønsker økt lønnsomhet og profesjonaliering i

kongekrabbefisket, ligger fortsatt prinsippet fast om at kongekrabbefisket skal være forbeholdt dem som er mest berørt og plaget av den i andre fiskerier. For å ivareta dette prinsippet bør de lavere trinnene (0,1–0,25) i kvotemodellen holdes på samme nivå som i dag. Dersom alle trinnene i modellen skulle trappes opp, ville det trolig virke for begrensende for mulighetene til fartøy i fjordkommunene, med den konsekvens at få ville kvalifisere til mer enn 0,1 kvoteandel (hvor det ikke er krav om aktivitet fra annet fiskeri). Dette taler for at gjeldende krav for å oppnå 0,5 kvote også bør videreføres. En moderat økning av omsetningskravet for full forhøyet kvote vil imidlertid kunne ivareta hensynet til profesjonalisering og holde fartøykvotene for dem som oppnår full kvote, på et akseptabelt nivå.

Med dagens omsetningskrav på 100 000 kroner fra annet fiskeri er det beregnet at 515 av totalt 688 fartøy i Øst-Finnmark (inkl. Måsøy kommune) vil kvalifisere til full kvote. Dersom omsetningskravet settes til 200 000 kroner, vil anslagsvis 412 fartøy fra Øst-Finnmark kvalifisere til full kvote, det vil si 103 færre fartøy enn med dagens omsetningskrav. Dersom omsetningskravet settes til 300 000 kroner, er det beregnet at 345 fartøy fra Øst-Finnmark vil kvalifisere til full kvote, det vil si 170 færre fartøy enn med dagens omsetningskrav.

Dersom det åpnes for at fartøy fra hele Vest-Finnmark inkluderes i åpen gruppe i det kvoteregulerte fisket etter kongekrabbe, vil det i første omgang være 187 nye fartøy som får delta i fisket. Med dagens omsetningskrav (100 000 kroner for full kvote) vil 101 (54 pst.) av disse fartøyene kvalifisere til full kvote. Dersom omsetningskravet settes til 200 000 kroner, vil det medføre at 87 fartøy (47 pst.) fra Vest-Finnmark kvalifiserer til full kvote. Ved omsetningskrav på 300 000 kroner vil 74 fartøy (40 pst.) fra Vest-Finnmark kvalifisere til full forhøyet kvote. Det må også antas at flere fartøy vil kvalifisere seg til full kvote i løpet av året. I Vest-Finnmark er det god tilgjengelighet i torskefisket, og en relativ høy andel av fartøyene herfra vil derfor oppfylle høyere krav til omsetning fra andre fiskerier.

For øvrig vil det trolig både i Øst-Finnmark og Vest-Finnmark være fartøy som i løpet av året kvalifiserer seg til høyere kvoteandel enn det som fremkommer av tallene over.

Med dagens deltakelse i det kvoteregulerte kongekrabbefisket og en økning av omsetningskravet til 200 000 kroner for full kvote, og med uendret totalkvote, er det beregnet at full fartøykvote vil øke med om lag 11 pst. Dersom fartøy fra hele Vest-Finnmark samtidig inkluderes i åpen gruppe i det kvoteregulerte fisket, vil det i sum medføre at full fartøykvote reduseres med 9 pst.

Dersom omsetningskravet øker til 300 000 kroner, vil det med dagens deltakelse og uendret totalkvote medføre at full fartøykvote øker med om lag 19 pst. Dersom fartøy fra hele Vest-Finnmark samtidig inkluderes i åpen gruppe i det kvoteregulerte fisket, vil det i sum føre til at full fartøykvote reduseres med om lag 3 pst.

En konsekvens av å åpne det kvoteregulerte området for fartøy fra hele Vest-Finnmark vil være økte kontrollutfordringer. Det er svært utfordrende å kontrollere at kongekrabbe som landes i det frie fisket, ikke er fangstet i det kvoteregulerte området. Ett av tiltakene for å unngå dette er gjeldende bestemmelse om at fartøy med kongekrabbekvote ikke kan delta i det frie fisket i vest før etter at fartøyets kvote i det regulerte området er landet. Dette må gjelde også for eventuelle nye fartøy fra Vest-Finnmark. Konsekvensen vil således kunne bli redusert fangstinnsats i det frie fisket. Innsatsen i det frie fisket har vært en viktig faktor for å holde spredningen av kongekrabbe nede. Videre må det kunne påregnes større konkurranse/redskapskonflikter på gode fangstfelt i det kvoteregulerte området dersom nærmere 200 nye fartøy (i tillegg til 70 fartøy fra Måsøy) slippes inn i det kvoteregulerte fisket.

Regjeringen synes det er positivt at fartøy fra Måsøy kommune kom med i det kvoteregulerte fisket fra og med reguleringsåret 2017, og mener det også kan være aktuelt å åpne for at fartøy hjemmehørende lenger vest får adgang til det kvoteregulerte fisket. Det må tas høyde for at det foreligger signaler fra både Havforskningsinstituttets og næringens side om redusert forekomst av fangstbar kongekrabbe i det kvoteregulerte området, etter at det har vært fastsatt rekordhøye totalkvoter for 2016 og 2017.

Regjeringen vurderer videre at det vil være hensiktsmessig å øke omsetningskravet for det høyeste trinnet i kvotestigen. Det vil si at kravet økes fra 100 000 til 200 000 kroner for å oppnå full fartøykvote, mens de øvrige trinnene videreføres uendret, jf. vurderingene ovenfor, dette uavhengig av spørsmålet om å utvide adgangen til fartøy fra nye områder, men i lys av at det nå er kommet til mange nye fartøy fra Måsøy kommune. Endringsforslag vil fremmes i den ordinære høringen av reguleringsforskriften for 2018.

Komiteens merknader

K o m i t e e n tar omtalen til orientering.

3.3.10 Landbruks- og matdepartementet

3.3.10.1 Kap. 1100 Landbruks- og matdepartementet

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

I 2016 ble skrantesyke (Chronic Wasting Disease, CWD) påvist hos reinsdyr i Nordfjella villreinområde, mellom Hemsedal og Lærdal. CWD er en smittsom prionsykdom som skader nervesystemet hos hjortedyr. Sykdommen er dødelig.

Mattilsynet og Vitenskapskomiteen for mattrygghet anbefaler at det iverksettes tiltak for å begrense, og om mulig fjerne, smitte hos viltlevende hjortedyr og for å hindre smitte til tamme bestander.

Det anbefales blant annet å ta ut villreinflokken i Nordfjella. Det vil være nødvendig å leie inn personell og utstyr til innsamling, avliving og prøvetaking av dyr. Det vil i tillegg være aktuelt å gjennomføre tiltak for å sanere områder med smitte. Gjennomføring av et uttak av flokken i Nordfjella forventes å foregå i 2017 og 2018. Det foreslås at bevilgningen på posten økes med 15 mill. kroner til dekning av særskilte kostnader til planlegging og gjennomføring av tiltak. Det vises også til forslag på kap. 1400 post 21 under Klima- og miljødepartementet.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold – ordinære forvaltningsorganer, kan overføres, kan nyttes under post 50

Sammendrag

Bevilgningen på posten foreslås økt med 0,6 mill. kroner, jf. omtale under kap. 4100 post 40 (Ny).

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.10.2 Kap. 4100 Landbruks- og matdepartementet

Post 40 (Ny) Salg av eiendom

Sammendrag

Landbruks- og matdepartementet har solgt en eiendom på Landvik i Grimstad. Netto salgsinntekt på 0,6 mill. kroner foreslås bevilget på kap. 4100 post 40 (Ny). Det foreslås tilsvarende økning på kap. 1100 post 45, jf. Landbruks- og matdepartementets fullmakt til å benytte merinntekter fra salg av eiendom på denne posten. Bevilgningen på posten foreslås økt med 0,6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.10.3 Kap. 1112 Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet

Post 50 Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Veterinærinstituttet

Komiteens medlem fra Senterpartiet minner om at bakterier som er resistente mot antibiotika, av FN og Verdens helseorganisasjon (WHO) er anerkjent som en av de største globale helsetruslene. Antibiotikaresistens har nådd et farlig høyt nivå i alle deler av verden og utgjør en fundamental trussel for folkehelsen, utvikling og sikkerhet. Senterpartiet mener regjeringen satser for lite på å bekjempe antibiotikaresistens. Dette medlem foreslår at man i årets budsjettrevisjon bevilger 10 mill. kroner i arbeidet mot antibiotikaresistens over Landbruks- og matdepartementets budsjett og 10 mill. kroner over Helse- og omsorgsdepartementets budsjett.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 10 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 10 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1112		Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet	
	50	Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Veterinærinstituttet, økes med	10 000 000
		fra kr 95 661 000 til kr 105 661 000»	

3.3.10.4 Kap. 1115 Mattilsynet

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Regjeringen foreslår å utvide prøveprosjektet med dyrepoliti etter samme modell som i Trøndelag og Rogaland, til også å gjelde en ny enhet i Østfold. Det foreslås bevilgninger på til sammen 3 mill. kroner til utvidelsen, hvorav 1 mill. kroner under kap. 1115 Mattilsynet og 2 mill. kroner til Øst politidistrikt under kap. 440 Politidirektoratet – politi og lensmannsetaten, jf. omtale under Justis- og beredskapsdepartementet.

Det foreslås å øke bevilgningen med 1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.10.5 Kap. 1136 Kunnskapsutvikling m.m.

Post 50 Kunnskapsutvikling, formidling og beredskap, Norsk institutt for bioøkonomi

Komiteens medlem fra Senterpartiet mener det er uheldig at regjeringen foreslår å omprioritere ubrukte tiltaksmidler hos Miljødirektoratet til samleposter samme sted, og ønsker at midlene i stedet benyttes til konkrete prosjekter. Dette medlem foreslår derfor at man bevilger 28,2 mill. kroner til miljøregistreringer i skog (MIS).

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 28,2 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 28,2 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1136		Kunnskapsutvikling m.m	
	50	Kunnskapsutvikling, formidling og beredskap, Norsk institutt for bioøkonomi, økes med	28 200 000
		fra kr 227 979 000 til kr 256 179 000»	

3.3.10.6 Kap. 1137 Forskning og innovasjon

Post 52 (Ny) Forskning og innovasjon skog/jord

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad og fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1137		Forskning og innovasjon	
	52	(Ny) Forskning og innovasjon skog/jord, bevilges med	5 000 000»

3.3.10.7 Kap. 1142 Landbruksdirektoratet

Post 75 Tilskudd til klimarådgivning på gårder

Sammendrag

Som oppfølging av budsjettforliket for 2017 bevilget Stortinget 20 mill. kroner til klimarådgivning på gårder. Landbruksdirektoratet forvalter tilskuddsordningen, som omfatter både etablering av metoder for datafangst og et system for klimarådgiving på gårder i regi av Norges Bondelag. Prosjektet er i oppstartsfasen. Det er usikkerhet om prosjektets fremdrift og utbetalingstakt. Det foreslås derfor at stikkordet «kan overføres» knyttes til posten i 2017, jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til vedtak XXXVI under kapittel 6 Komiteens tilråding.

3.3.10.8 Kap. 1149 Verdiskapings- og utviklingstiltak i skogbruket

Post 72 Trebasert innovasjonsprogram (Ny)

Komiteens medlem fra Senterpartiet er sterkt kritisk til at trebasert innovasjonsprogram er avviklet og ønsker at det skal gjenopprettes. Skogbruket er en næring med stort potensiale i Norge, og virksomme tiltaksprogrammer for å utvikle næringen bør styrkes og ikke avvikles.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 25 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 25 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1149		Verdiskapings- og utviklingstiltak i skogbruket	
	72	(Ny) Trebasert innovasjonsprogram, bevilges med	25 000 000

3.3.10.9 Kap. 1150 Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.

Post 50 Tilskudd til Landbrukets utviklingsfond

Komiteens medlem fra Senterpartiet ønsker å styrke synergier i jordbruks- og skogbruksnæringen og foreslår at det bevilges 15 mill. kroner for å stimulere til bruk av tre ved oppføring av driftsbygninger i jordbruket. Bruk av tre som byggemateriale er miljøvennlig og bærekraftig og representerer ivaretakelse av norske byggetradisjoner.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 15 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag,

tilsvarende en økning på 15 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.	
	50	Tilskudd til Landbrukets utviklingsfond, økes med	15 000 000
		fra kr 1 148 053 000 til kr 1 163 053 000»	

Post 78 Velferdsordninger, kan overføres

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad og fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.	
	78	Velferdsordninger, *kan overføres*, reduseres med	7 500 000
		fra kr 1 541 954 000 til kr 1 534 454 000»	

3.3.10.10 Kap. 5652 Statskog SF – renter og utbytte

Post 80 Renter

Sammendrag

Posten omfatter renter på statlig lån til Statskog SF i forbindelse med kjøp av skog fra Orkla ASA i 2010. Renten fastsettes årlig med utgangspunkt i pengemarkedsrenten og et risikotillegg i henhold til avtale med Statskog SF. Det forventes at foretaket vil innbetale 2,8 mill. kroner i 2017. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på posten med 0,7 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 85 Utbytte

Sammendrag

Utbytte fra Statskog SF settes til 40 pst. av årsresultatet etter skatt, jf. Prop. 1 S (2016–2017) for Landbruks- og matdepartementet. Årsregnskapet for 2016 viser at Statskog SFs resultat etter skatt er 133,6 mill. kroner. Utbyttet blir dermed 53,4 mill. kroner. Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 37,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.10.11 Andre saker

Kapitalstruktur for Staur gård AS

Sammendrag

Det vises til anmodningsvedtak nr. 290 (2016–2017) av 16. desember 2016:

«Stortinget ber regjeringen om at forpliktelsene til selskapet Staur gård AS håndteres ved å skyte inn egenkapital finansiert over kap. 1100 post 45. Dersom salg av gården blir aktuelt, fremmes en egen sak om dette for Stortinget.»

Vedtaket ble fattet ved behandlingen av Prop. 19 S (2016–2017) Endringar i statsbudsjettet 2016 under Landbruks- og matdepartementet m.m. Bakgrunnen var selskapets anstrengte økonomiske situasjon.

Landbruks- og matdepartementet engasjerte ekstern rådgiver i saken for å vurdere selskapets kapitalstruktur og behov for kapitaltilførsel. Rådgiver tilrådte en kapitaltilførsel på 8 mill. kroner. Dette er også vurdert av selskapets styre. Kapitaltilførselen ble vedtatt på ekstraordinær generalforsamling 29. mars 2017. I tråd med Stortingets anmodning er selskapet tilført kapital, finansiert med overførte midler fra 2016 på kap. 1100 post 45.

Kapitaltilførsler skal aktiveres i statens kapitalregnskap. I dette tilfellet antas det at verdien av kapitaltilførselen går tapt, slik at verdien i regnskapet også bør nedskrives. Regjeringen ber derfor om at Stortinget samtykker i at kapitaltilførsel på 8 mill. kroner på kap. 1100 post 45 til Staur Gård AS i 2017 aktiveres og nedskrives i statens kapitalregnskap, jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering og slutter seg til regjeringens forslag til romertallsvedtak, jf. vedtak XXXV under kapittel 6 Komiteens tilråding.

Anmodningsvedtak om plan for langsiktige investeringer i landbruket

Sammendrag

Det vises til anmodningsvedtak nr. 108 pkt. 57 (2016–2017) av 5. desember 2016:

«Komme tilbake med en plan for langsiktige investeringer i landbruket i revidert nasjonalbudsjett 2017.»

Vedtaket ble fattet ved behandlingen av Prop. 1 S (2016–2017).

De viktigste virkemidlene som påvirker investeringene i jordbruket, behandles i Stortinget i forbindelse med jordbruksoppgjøret. Regjeringen tar derfor sikte på å følge opp Stortingets anmodningsvedtak i proposisjonen om jordbruksoppgjøret.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Komiteens medlem fra Senterpartiet mener at regjeringen i for liten grad er opptatt av forsvars-, sikkerhets- og beredskapspolitikk. Et av de områdene der det svikter mest, er jordvern og matvaresikkerhet. Dette medlem mener at anmodningen i Innst. 8 S (2015–2016) om å «utarbeide en grundig risiko- og sårbarhetsanalyse hvor matproduksjon, matforsyning og beredskap inngår som en del av samfunnssikkerhetsperspektivet» ikke er tilstrekkelig fulgt opp. Det påpekes at det også i DSBs rapport «Risiko- og sårbarhetsanalyse av norsk matforsyning» fra 2017 foreslås en rekke tiltak som ikke er fulgt opp.

3.3.11 Samferdselsdepartementet

3.3.11.1 Kap. 1300 Samferdselsdepartementet

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Overføring av eierskapet i Posten Norge AS

Forvaltningen av statens eierskap i Posten Norge AS ble 1. januar 2017 overført fra Samferdselsdepartementet til Nærings- og fiskeridepartementet. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen på posten med 0,4 mill. kroner mot en tilsvarende økning på kap. 900 post 1.

Utvalg om havne- og farvannsloven

Det ble i 2016 satt ned et offentlig utvalg som vurderer havne- og farvannsloven. For å dekke deler av utgiftene til utvalget foreslås bevilgningen på posten økt med 0,7 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon på kap. 1300 post 21.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på posten med 0,3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at det har vært stor vekst i byråkratiet under sittende regjering. Kontroll med utgiftene i statsforvaltningen er maktpåliggende for å sikre at skattebetalernes penger kommer folk flest til gode. Dette medlem mener det er en viktig politisk oppgave å flytte ressurser fra sentralbyråkratiet til tjenester nær folk.

Dette medlem foreslår å redusere bevilgningen med 2 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 1,68 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1300		Samferdselsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	1 680 000
		fra kr 187 379 000 til kr 185 699 000»	

Post 21 Spesielle driftsutgifter – utredninger, modernisering av transportsektoren

Sammendrag

For å dekke inn økte utgifter på kap. 1300 post 1 og kap. 1370 post 70 foreslås bevilgningen på posten redusert med 2,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 71 Tilskudd til trafikksikkerhetsformål

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å øke bevilgningen til tilskudd til Norsk Hydrogenforum Skedsmo med 1 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag og å øke bevilgningen til Hell Arena med 0,5 mill. kroner, til sammen en økning på 1,5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 1,5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1300		Samferdselsdepartementet	
	71	Tilskudd til trafikksikkerhetsformål mv., økes med fra kr 60 900 000 til kr 62 400 000»	1 500 000

Post 74 Tilskudd til Redningsselskapet

Sammendrag

For å legge til rette for bedre sjøsikkerhet og beredskap langs norskekysten foreslår regjeringen å øke tilskuddet til Redningsselskapet med 10 mill. kroner, som et engangstilskudd i 2017.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.11.2 Kap. 1320 Statens vegvesen

Post 23 Drift og vedlikehold av riksveger, trafikant- og kjøretøytilsyn m.m., kan overføres, kan nyttes under post 29, post 30, post 31, og post 72

Sammendrag

Fra 1. januar 2017 er det innført en forenklet modell for premiebetaling til Statens pensjonskasse for virksomheter som tidligere ikke har betalt premie. Statlige virksomheter ble i statsbudsjettet for 2017 kompensert ut fra overslag for økte utgifter. En gjennomgang viser at noen virksomheter er overkompensert, herunder Statens vegvesen. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen på posten med 10 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet mener at kampen for trygge og gode arbeidsforhold for norske arbeidsfolk ikke prioriteres høyt nok av regjeringen. Senterpartiet foreslår en tiltakspakke mot arbeidslivskriminalitet i sitt alternative RNB. Som del av denne pakken foreslås en bevilgning på 10 mill. kroner til Statens vegvesen for økt kontroll av kabotasje.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 10 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende ingen endring i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Dette medlem går på denne bakgrunn imot regjerings forslag.

Post 30 Riksveginvesteringer, kan overføres, kan nyttes under post 23 post 29 post 31 og post 72

Sammendrag

Ferjekaiene i Moss og Horten bør utbedres. Utbedringene vil gjøre at ferjekaiene blir dimensjonert for ferjene som trafikkerer i sambandet, bl.a. med bredere ferjekailemmer. I tillegg vil tiltakene gjøre sambandet mer miljøvennlig ved at det installeres strømforsyning for landstrøm som ferjene kan koble seg til under nattligge. Dette gjør at ferjene ikke må ha hjelpemotorene i gang om natten, noe som reduserer utslippene av miljøgasser. Horten havnevesen er i gang med å oppgradere sine to ferjekaier. Erfaringen fra Horten er at entreprenøren trenger god tid til å bestille pelerigger for å gjennomføre prosjektet. Dersom Statens vegvesen skal kunne utnytte den lavtrafikkerte perioden på høsten 2017 og vinteren/våren 2018 til å utbedre den første ferjekaien i Moss, må prosjektet lyses ut innen slutten av juni 2017. Utgiftene for utbedringen i Moss er totalt anslått til 67 mill. kroner, hvorav 15 mill. kroner er anslått å påløpe i 2017. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på posten med 15 mill. kroner.

Fullmakt til å forplikte staten

Statens vegvesen har i 2017 fullmakt til å forplikte staten for fremtidige budsjettår ut over gitt bevilgning på kap. 1320 postene 23 og 34 for drifts- og vedlikeholdsarbeider inntil en samlet ramme for gamle og nye forpliktelser på 6 600 mill. kroner og med en ramme for forpliktelser som forfaller årlig på 2 700 mill. kroner.

Statens vegvesen anslår udekkede forpliktelser på 6 500 mill. kroner ved utløpet av 2017. Det er imidlertid usikkerhet knyttet til nye driftskontrakter hvor det foreløpig ikke er inngått kontrakt. Som følge av at marginen mellom fullmaktsrammen og anslåtte udekkede forpliktelser er liten og kontraktene ikke er inngått, foreslås det å øke fullmaktsgrensen for samlet ramme for gamle og nye forpliktelser fra 6 600 mill. kroner til 7 000 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak. Rammen for forpliktelser som forfaller årlig, endres ikke. Fullmakten er en styrende grense for omfanget av kontrakter som inngås i regi av Statens vegvesen. Samferdselsdepartementet vil derfor ved planlegging av fremtidig aktivitet påse at det tas høyde for usikkerhet i kontraktsbeløp som følge av anbudsprosesser.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til vedtak I og XVIII under kapittel 6 Komiteens tilråding.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å øke bevilgningen til prosjektering av nytt vannverk i Ringebu med 2 mill. kroner og å redusere bevilgningen til riksveginvesteringer, store prosjekt (innsparing) med 24,4 mill. kroner, til sammen en reduksjon med 22,4 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 7,4 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1320		Statens vegvesen	
	30	Riksveginvesteringer, *kan overføres, kan nyttes under post 23, post 29, post 31 og post 72*, reduseres med	7 400 000
		fra kr 14 321 800 000 til kr 14 314 400 000»	

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti slutter seg til regjeringens forslag til bevilgning.

Komiteens medlem fra Senterpartiet er bekymret for at flaskehalser i vegnettet reduserer framkommeligheten for næringslivet, og foreslår derfor å bevilge 100 mill. kroner for å utbedre flaskehalser på riksvegnettet. Dette medlem påpeker at det er kostnadseffektivt å prioritere små og mellomstore utbedringer som kan ha positive effekter for lokalt og eksportrettet næringsliv. Dette medlem viser for øvrig til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å øke bevilgningen til prosjektering av nytt vannverk i Ringebu med 2 mill. kroner og å redusere bevilgningen til riksveginvesteringer, store prosjekt (innsparing) med 24,4 mill. kroner.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 77,6 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 92,6 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1320		Statens vegvesen	
	30	Riksveginvesteringer, *kan overføres, kan nyttes under post 23, post 29, post 31 og post 72,* økes med	92 600 000
		fra kr 14 321 800 000 til kr 14 414 400 000»	

Komiteens medlem fra Senterpartiet mener at det skal være trygge veier i hele landet, og foreslår derfor å bevilge 50 mill. kroner til skredsikring på riksvegnettet.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 50 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 50 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1320		Statens vegvesen	
	31	Skredsikring riksveger, *kan overføres, kan nyttes under post 30,* økes med	50 000 000
		fra kr 609 000 000 til kr 659 000 000»	

Post 36 E16 over Filefjell, kan overføres

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å redusere bevilgningen til E16 over Filefjell–Øye–Eidsbru og Varpe bru–Smedalsosen med 50 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 50 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1320		Statens vegvesen	
	36	E16 over Filefjell, *kan overføres*, reduseres med	50 000 000
		fra kr 478 100 000 til kr 428 100 000»	

Komiteens medlem fra Senterpartiet mener det er uheldig at regjeringen og støttepartiene gjennom forliket velger å ta midler fra veiprosjekter i distriktene, og konstaterer at kuttet til E16 over Filefjell føyer seg inn i rekken av distriktsfiendtlige og sentraliserende prioriteringer fra regjeringens side.

Post 62 Skredsikring fylkesveger

Komiteens medlem fra Senterpartiet mener at det skal være trygge veier i hele landet, og foreslår derfor å bevilge 100 mill. kroner til skredsikring på fylkesvegnettet.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 100 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 100 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1320		Statens vegvesen	
	62	Skredsikring fylkesveger, *kan overføres*, økes med	100 000 000
		fra kr 743 800 000 til kr 843 800 000»	

3.3.11.3 Kap. 1321 Nye Veier AS

Post 71 (Ny) Netto utgifter – overføring av eiendeler og forpliktelser fra Statens vegvesen

Sammendrag

I forbindelse med opprettelsen av Nye Veier AS ble det overført 14 ansatte fra Statens vegvesen til selskapet. For disse ble det etablert en tidsbegrenset, lukket pensjonsordning i Statens pensjonskasse. Selskapet står ansvarlig for disse pensjonsforpliktelsene. Det skal betales fullt ut aktuarberegnet premie for medlemskapet. I henhold til god regnskapsskikk skal selskapet regnskapsføre fremtidige pensjonsutgifter for de ansatte basert på en lineær opptjeningsprofil. Disse forpliktelsene kommer i tillegg til utgiftene til å dekke de ansattes tidligere opptjente pensjonsrettigheter i Statens pensjonskasse. De økte forpliktelsene svekker regnskapet i Nye Veier AS med 4,3 mill. kroner. I tillegg har selskapet kostnader på 2,3 mill. kroner knyttet til utbetaling av feriepenger, overtid og fleksitid for de ansatte som overføres fra Statens vegvesen.

Pensjonsforpliktelsene ble i Prop. 1 S Tillegg 2 (2015–2016) foreslått dekket av en særskilt bevilgning. Under nærmere forutsetninger knyttet til omfanget og avgrensninger av ordningen ble forpliktelsene foreløpig beregnet til 25 mill. kroner. Innen utløpet av 2016 forelå det ikke tilstrekkelige avklaringer i tråd med krav satt i proposisjonen til å få fastsatt den endelige fordelingen av bevilgningen på kap. 1321 post 71 Netto utgifter – overføring av eiendeler og forpliktelser fra Statens vegvesen og 75 Tilskudd til egenkapital. De bevilgede midlene på post 71 for 2016 ble derfor ikke utbetalt.

Samferdselsdepartementet har nå mottatt dokumentasjon som synes å tilfredsstille kravene fastsatt i Prop. 1 S Tillegg 2 (2015–2016) om utbyggingsselskapets økonomiske forpliktelser for den gruppe ansatte som selskapet overtok som del av virksomhetsoverdragelsen. Dette er utgifter knyttet til selskapets overtakelse av pensjonsforpliktelser som dekker de ansattes rettigheter i Statens pensjonskasse og offentlig avtalefestet pensjon (AFP) opptjent før 1. januar 2016. Videre omfatter det selskapets kostnader knyttet til utbetaling av feriepenger opptjent før 1. januar 2016, godtgjørelse for ferie ikke tatt ut i 2015 og ikke utbetalt overtid eller fleksitid som ikke var avspasert før 1. januar 2016. Totalt beløp er nå beregnet til 6,6 mill. kroner. Det foreslås på denne bakgrunn å bevilge 6,6 mill. kroner på kap. 1321, ny post 71 Netto utgifter – overføring av eiendeler og forpliktelser fra Statens vegvesen.

Fullmakt til å aktivere tilskudd til egenkapital til Nye Veier AS i statens kapitalregnskap

I saldert budsjett 2016 ble det bevilget midler til tilskudd til egenkapital på kap. 1321 post 75 og Samferdselsdepartementet fikk fullmakt til å aktivere tilskuddet i statens kapitalregnskap. Det er i saldert budsjett 2017 bevilget 1 000 mill. kroner på kap. 1321 post 75 Tilskudd til egenkapital, men det er ikke vedtatt en fullmakt om aktivering i kapitalregnskapet. Det foreslås derfor en fullmakt for 2017 til å aktivere tilskudd til egenkapital til Nye Veier AS i statens kapitalregnskap, jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til vedtak I og XXXVII under kapittel 6 Komiteens tilråding.

3.3.11.4 Kap. 1330 Særskilte transporttiltak

Tilføying av stikkord

Sammendrag

Belønningsordningen for bedre kollektivtransport mv. i byområdene bevilges på kap. 1330 post 61 Belønningsordningen for bedre kollektivtransport mv. i byområdene, mens belønningsmidler som inngår i bymiljøavtaler/byvekstavtaler bevilges over

kap. 1330 post 64 Belønningsmidler til bymiljøavtaler. Når det inngås bymiljøavtaler/byvekstavtaler med byområdene, legges det opp til at belønningsmidler flyttes fra post 61 til post 64. I 2017 ligger det an til at staten inngår bymiljøavtale med Oslo/Akershus og byvekstavtale med Nord-Jæren. Disse byområdene kan få belønningsmidler over post 64 når bymiljø-/byvekstavtale er inngått. Ettersom avtalene ennå ikke er inngått, er beløpene til den enkelte by ikke avklart. Det foreslås derfor at post 61 i 2017 får tilføyd stikkordet «kan nyttes under post 64», jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til vedtak XXXVIII under kapittel 6 Komiteens tilråding.

3.3.11.5 Kap. 1352 Jernbanedirektoratet

Post 73 Kjøp av infrastrukturtjenester – investeringer, kan overføres, kan nyttes under post 71, post 72 og post 74

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å øke bevilgningen til sykkelhotell, Heggedal Stasjon, med 2 mill. kroner og til elektrifisering av Bratsbergbanen (forutsettes lokal medfinansiering) med 8 mill. kroner, til sammen en økning i bevilgning på 10 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 10 mill. kroner til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1352		Jernbanedirektoratet	
	73	Kjøp av infrastrukturtjenester – investeringer, *kan overføres*, *kan nyttes under post 71, post 72 og post 74*, økes med	10 000 000
		fra kr 2 467 300 000 til kr 2 477 300 000»	

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å øke bevilgningen til sykkelhotell, Heggedal stasjon, med 2 mill. kroner og til elektrifisering av Bratsbergbanen (forutsettes lokal medfinansiering) med 8 mill. kroner. I tillegg foreslår dette medlem å bevilge 30 mill. kroner til elektrifisering av Trønderbanen.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 40 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 40 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1352		Jernbanedirektoratet	
	73	Kjøp av infrastrukturtjenester – investeringer, *kan overføres, kan nyttes under post 71, post 72 og post 74*, økes med	40 000 000
		fra kr 2 467 300 000 til kr 2 507 300 000»	

3.3.11.6 Kap. 1360 Kystverket

Post 1 Driftsutgifter, kan nyttes under post 45

Sammendrag

Navigasjonsinnretninger

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 12 mill. kroner mot en tilsvarende økning på kap. 1360 post 30, jf. omtale nedenfor.

Korrigering av merverdiavgiftsanslag

Anslaget for merverdiavgiften som skulle dekkes av losavgiftene ble satt for høyt i saldert budsjett 2016, jf. omtale under kap. 5577 post 74. Dette medførte at overføringene av ubrukte bevilgninger fra 2016 til 2017 på kap. 1360 post 1 ble tilsvarende lavere. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på posten med 22,7 mill. kroner.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på posten med 10,7 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 30 Nyanlegg og større vedlikehold, kan overføres

Sammendrag

Navigasjonsinnretninger

Omfanget av nyanlegg og fornying av navigasjonsinnretningene blir høyere enn lagt til grunn i saldert budsjett 2017. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på posten med 12 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon på kap. 1360 post 1, jf. omtale ovenfor.

Moloer og kaianlegg

Bevilgningen på posten foreslås økt med 5 mill. kroner for å gjennomføre utbedringer på Ystebøsundet molo i Kvitsøy kommune i Rogaland og Lista molo i Farsund kommune i Vest-Agder.

Oppsummering

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på posten med 17 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å øke bevilgningen til Borg havn med 1 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 18 mill. kroner til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1360		Kystverket	
	30	Nyanlegg og større vedlikehold, *kan overføres*, økes med	18 000 000
		fra kr 408 800 000 til kr 426 800 000»	

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.11.7 Kap. 5577 Sektoravgifter under Samferdselsdepartementet

Post 74 Sektoravgifter Kystverket

Sammendrag

I saldert budsjett 2017 er bevilgningen på kap. 5577 post 74 satt for høyt på grunn av et for høyt anslag for merverdiavgiften som skulle dekkes av losavgiftene, jf. også omtale under kap. 1360 post 1. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen på posten med 6,1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.11.8 Kap. 1370 Posttjenester

Post 70 Kjøp av post- og banktjenester

Sammendrag

Samferdselsdepartementet inngikk i 2016 en kontrakt med Kvikkas AS om omdeling av lørdagsaviser i områder uten eksisterende avisbudnett. I saldert budsjett 2017 er det bevilget 95,2 mill. kroner til dette formålet.

I slutten av oktober 2016 ble det kjent at avisenes eget distribusjonsselskap manglet dekning i Finnmark og enkelte andre steder i landet. Samferdselsdepartementet og Kvikkas inngikk en tilleggskontrakt om dekning i disse områdene. Totalverdien for tilleggskontrakten er 6,1 mill. kroner. I saldert budsjett 2017 er det kun tatt høyde for 4,6 mill. kroner i utgifter til tilleggskontrakten. Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 1,5 mill. kroner for å dekke mellomlegget til tilleggskontrakten, mot en tilsvarende reduksjon på kap. 1300 post 21.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.11.9 Kap. 1380 Nasjonal kommunikasjonsmyndighet

Post 70 Tilskudd til telesikkerhet og -beredskap, kan overføres

Sammendrag

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet inngår avtaler om sikkerhets- og beredskapstiltak med tilbydere av ekomnett og -tjenester. Avtalene gjelder tiltak utover det som kan pålegges tilbyderne med hjemmel i ekomloven uten kompensasjon fra staten. Det er i saldert budsjett 2017 bevilget 80,2 mill. kroner på posten til kompensasjon for slike avtaler.

Sentralskattekontoret for storbedrifter har fattet vedtak om at kompensasjoner til Telenor Norge AS for pålagte tiltak etter ekomloven § 2-10 annet ledd er å anse som merverdiavgiftspliktig omsetning. Vedtaket gjelder perioden fra 2013 til 1. termin 2016. Telenor har sendt krav til Nasjonal kommunikasjonsmyndighet om kompensasjon for merverdiavgiften.

Bevilgningen på posten foreslås økt med 76,5 mill. kroner til kompensasjon for merverdiavgift. Den foreslåtte bevilgningsøkningen gjelder følgende:

Tabell 2.5 Kompensasjon til teletilbydere for merverdiavgift

	Mill. kroner
Mva. for perioden 2013–1. termin 2016	48,8
Mva. i forsterkede ekom-avtaler inngått i 2016	7,6
Mva. for planlagte avtaler i 2017 (grunnlag 80,2 mill. kr)	20,1
Sum	76,5

Post 71 Tilskudd til bredbåndsutbygging

Komiteens medlem fra Senterpartiet påpeker at rask og pålitelig Internett-tilgang er en forutsetning for mange typer næringsaktivitet og at utbygging av slik infrastruktur i hele landet gir muligheter til økt verdiskaping, høyere produktivitet og bedre livskvalitet.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 100 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 100 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1380		Nasjonal kommunikasjonsmyndighet	
	71	Tilskudd til bredbåndsutbygging, *kan overføres*, økes med	100 000 000
		fra kr 138 700 000 til kr 238 700 000»	

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener at regjeringens målsetting om at kun 90 pst. av innbyggerne skal ha bredbånd innen 2020 ikke tar inn over seg at det ikke er kommersielt interessant å bygge ut bredbånd i store deler av landet. Det utvikler seg et klart geografisk digitalt klasseskille på de områdene hvor det er tilgang til bredbånd, og der hvor det ikke anses som kommersielt mulig å bygge ut. Distriktsfylker som Oppland, Hedmark og Sogn og Fjordane skiller seg ut som fylker hvor en betydelig mindre andel har tilgang til bredbånd enn i for eksempel Oslo. Tilgang på raskt Internett er i dagens digitale hverdag en forutsetning for å kunne fortsette å bo, etablere og drive bedrift, jobbe og drive moderne undervisning i distriktene. Bredbånd er mye viktigere for innbyggere og næringsliv enn at kommunene er store. Dette medlem mener derfor at staten må bidra mer i et spleiselag med fylker, kommuner og utbyggere for å sikre utbygging av bredbånd, og at denne satsingen bør begynne nå.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge fram en tidsplan for statlig medvirkning til bredbåndsdekning i de delene av landet hvor markedet ikke vil sikre dekning.»

3.3.11.10 Kap. 5618 Aksjer i Posten Norge AS

Post 85 Utbytte

Sammendrag

Forvaltningen av statens eierskap i Posten Norge AS ble fra 1. januar 2017 overført fra Samferdselsdepartementet til Nærings- og fiskeridepartementet. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen på posten med 120 mill. kroner, mot en tilsvarende økning på kap. 5656 post 85.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.11.11 Andre saker

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser ved utmelding fra Statens pensjonskasse for NSB AS og Mantena AS

Sammendrag

Gjennom økte investeringer og bedre organisering skal togtilbudet utvikles for å gjøre jernbanen mer attraktiv for reisende og næringslivets godstransport. De siste årene er bevilgningsnivået til jernbanesektoren økt vesentlig, og i Meld. St. 33 (2016–2017) Nasjonal transportplan 2018–2029 har regjeringen prioritert økte jernbaneinvesteringer. Samtidig er det gjennomført en rekke endringer i organisering av sektoren, slik at ansvar og oppgaver er samlet på en bedre og mer hensiktsmessig måte.

For å oppnå best mulig tjenester til de reisende, er konkurranse om tjenestetilbud et ledd i reformen. Regjeringen legger til grunn at konkurranse skal gi bedre tjenester og lavere kostnader. For å legge til rette for konkurranse på like vilkår i sektoren, er enkelte av jernbanens overordnede funksjoner flyttet fra NSB AS til andre statlige selskap som skal tjene hele jernbanesektoren. Det gjelder blant annet togmateriell, vedlikehold, billettsystem og eiendom. Jernbanereformen innebærer derfor omstilling og omstrukturering av NSB-konsernet for å målrette selskapet mot person- og godstransport. For å legge til rette for kapitalisering av NSB AS og utskilling av virksomhet er utbytte fra NSB AS i 2016 og 2017 la-

vere enn hva som følger av gjeldende utbyttepolitikk (50 pst. av konsernresultatet etter skatt), jf. Prop. 122 S (2015–2016) og Prop. 1 S (2016–2017).

NSB AS har i all hovedsak drevet persontogtransport etter avtale med staten, og med togvedlikehold i egenregi i konsernet gjennom datterselskapet Mantena AS. Når persontogtransporten og togvedlikeholdet konkurranseutsettes i forbindelse med jernbanereformen, står selskapene overfor en vesentlig endring i rammebetingelsene som selskapene må tilpasse seg. En omlegging av pensjonsordningen fra dagens ytelsesbaserte ordning med medlemskap i Statens pensjonskasse til en privat tjenestepensjonsordning kan legge til rette for at selskapene blir mer konkurransedyktige. NSB ba i forbindelse med tariffoppgjøret i 2016 Samferdselsdepartementet om en avklaring av om staten vil bidra ved en omlegging av pensjonsordningene. Det vil, innenfor eiers forventning om effektiv drift, være opp til selskapene selv å avgjøre hvilke pensjonsordninger de skal ha, samt hvordan og hvor raskt overgangen til ny ordning skal skje.

Ved utmeldelse fra Statens pensjonskasse får selskapene en reguleringsforpliktelse for de oppsatte pensjonsrettighetene som da oppstår (fremtidig rett til pensjon for arbeidstakere som ikke har gått av med pensjon). Reguleringsforpliktelsen knytter seg til at de oppsatte pensjonsrettighetene skal (opp)reguleres i samsvar med den generelle lønnsutviklingen i samfunnet, økt levealder m.m. Reguleringsforpliktelsene knytter seg også til regulering av pensjon under utbetaling. Som hovedregel skal reguleringskostnaden dekkes løpende, men reguleringskostnaden kan i særskilte tilfeller innbetales ved et engangsoppgjør.

Et viktig mål med jernbanereformen er økt konkurranse om persontogtrafikk. For å legge til rette for at NSB AS og Mantena AS kan konkurrere på like vilkår når henholdsvis persontogtransporten og togvedlikeholdet konkurranseutsettes, foreslår regjeringen at selskapene gis støtte til å innfri reguleringsforpliktelsene gjennom et engangsoppgjør ved utmelding fra Statens pensjonskasse. Støtten foreslås avgrenses oppad til henholdsvis 464 mill. kroner for NSB AS og 202 mill. kroner for Mantena AS. Støtten omfatter ikke de delene av NSB-konsernet som er konkurranseutsatt før oppstart av første trafikkpakke (slik som NSB Gjøvikbanen AS og CargoNet AS), og avgrenses til det som ikke blir dekket av avsetninger til pensjon i selskapenes regnskaper. Støtten fastsettes endelig og utbetales etter at utmelding er avklart og har skjedd.

Ved en eventuell overgang til en privat tjenestepensjonsordning vil de ansattes pensjoner fra Statens pensjonskasse kunne bli redusert, dersom det ikke etableres overgangsordninger. Det skyldes at kravet til full pensjonsgivende tjenestetid øker fra 30 til inntil 40 år, samt at retten til offentlig avtalefestet pensjon (AFP) bortfaller. Ansatte over 55 år har heller ikke tilstrekkelig mulighet til å kunne opptjene rett til privat AFP. I mange tilfeller etableres det derfor overgangsordninger ved overgang fra en pensjonsordning til en annen for de eldste arbeidstakerne. Samferdselsdepartementet er kjent med at NSB (som i 2016 også omfattet Mantena) vurderte overgangsordninger for eldre ansatte ved en omlegging av pensjonsordningene.

Ved en utmeldelse av selskapene fra Statens pensjonskasse foreslår regjeringen at selskapene gis støtte til en overgangsordning for eldre arbeidstakere i NSB AS og Mantena AS. Støtte fra staten vil avhenge av hvilken løsning selskapene velger, innenfor en ramme på 950 mill. kroner for NSB AS og 320 mill. for Mantena AS. En forutsetning for støtte er at en overgangsordning også må skjerme eldre arbeidstakere tilsvarende ved eventuell virksomhetsoverdragelse, og at ordningen må utformes slik at den ikke reiser statsstøtterettslige problemer.

Dersom NSB AS i stedet ønsker å skjerme de eldste arbeidstakerne ved å videreføre medlemskapet i SPK gjennom en lukket pensjonsordning for denne gruppen, bortfaller behovet for et kapitaltilskudd til en overgangsordning som skissert over, og støtten til innfrielse av reguleringsforpliktelsen må reduseres forholdsmessig. Merkostnaden for disse ansatte vil da bli dekket gjennom statens kjøp av persontransport med tog. Ved en slik løsning vil også Samferdselsdepartementet, gjennom kjøp av persontransport med tog, sørge for at en lukket ordning også vil gjelde for de eldste arbeidstakerne som blir virksomhetsoverdratt.

Spørsmålet om støtte til å innfri reguleringsforpliktelser og overgangsordninger for eldre ansatte har vært vurdert opp mot statsstøttereglene. Regjeringen anser tiltakene for å være del av en etablert støtteordning der staten kjøper ulønnsomme persontogtjenester for å oppfylle definerte transportbehov ut fra de overordnede transportmålene. Utbetalinger som kan knyttes til denne støtteordningen er derfor ikke underlagt krav til notifisering til ESA.

På denne bakgrunn foreslår regjeringen at Samferdselsdepartementet gis fullmakt til å pådra staten forpliktelser ved utmelding fra Statens pensjonskasse for NSB AS og Mantena AS, jf. forslag til romertallsvedtak. Eventuell utmelding fra Statens pensjonskasse vil tidligst kunne ha virkning fra og med 2018. Forslaget vil dermed tidligst få bevilgningsmessige konsekvenser i 2018.

Komiteens merknader

K o m i t e e n tar omtalen til orientering, og slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til vedtak XIX under kapittel 6 Komiteens tilråding.

Ferjeavløsningsmidler

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at ferjeavløsningsmidler sørger for at fylkeskommunene etter nedleggelse av et ferjesamband får kompensasjon for bortfall av inntekter i en overgangsperiode på inntil 40 år. Ordningen gir insentiver til gode samferdselsløsninger og en rimelig fordeling av inntekter mellom fylkene. For at ordningen skal ha størst mulig effekt er det viktig at regelverket som rammer inn ordningen, er tilstrekkelig fleksibelt.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen endre regelverket for ferjeavløsningsmidler slik at disse også kan benyttes til å dekke kapitalkostnader.»

3.3.12 Klima- og miljødepartementet

3.3.12.1 Kap. 1400 Klima- og miljødepartementet

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Ansvaret for Kings Bay AS ble overført fra Nærings- og fiskeridepartementet til Klima- og miljødepartementet med virkning fra 1. januar 2017. I den forbindelse foreslås det rammeoverført 80 000 kroner fra kap. 900 Nærings- og fiskeridepartementet post 1 Driftsutgifter til kap. 1400 Klima- og miljødepartementet for å dekke utgifter til administrasjon av eierskapet.

Fra og med 1. januar 2017 ble det innført en forenklet modell for premiebetaling for statlige virksomheter med en fast premiesats på 14 pst. (12 pst. arbeidsgiverandel og 2 pst. medlemsandel av lønnsgrunnlaget). Tiltaket gjaldt de fleste statlige virksomheter som tidligere ikke betalte pensjonspremie til Statens pensjonskasse (SPK). Virksomhetene ble kompensert for økte anslåtte utgifter til pensjonspremie, jf. Prop. 1 S (2016–2017) for Arbeids- og sosialdepartementet og Gul bok 2017. Samlet kompensasjon utgjorde i overkant av 7,4 mrd. kroner. Kompensasjonen baserte seg på lønnsgrunnlaget fra april 2016, justert for kjente relevante forhold, herunder omorganiseringer. Basert på oppdaterte anslag for lønnsgrunnlaget per januar 2017 fra SPK, foreslår regjeringen enkelte justeringer av kompensasjonen. Bevilgningen under kap 1400 post 1 foreslås følgelig redusert med 0,6 mill. kroner.

Samlet foreslås bevilgningen på posten redusert med 0,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Sammendrag

Det vises til omtale av forenklet modell for premiebetaling for statlige virksomheter under kap. 1400 post 1. Basert på oppdaterte anslag for lønnsgrunnlaget per januar 2017 fra SPK, foreslår regjeringen enkelte justeringer av kompensasjonen. Bevilgningen under kap. 1400 post 21 foreslås følgelig redusert med 0,1 mill. kroner.

I 2016 ble skrantesyke (CWD, Chronic Wasting Disease) påvist hos villrein i Nordfjella villreinområde og på to elg i Selbu. Skrantesyke er en smittsom nervesykdom. En spredning til andre områder og annet hjortevilt kan få store konsekvenser. Mattilsynet og Veterinærinstituttet vurderer at det beste virkemidlet for å få kontroll over sykdommen er å ta ut villreinstammen i Nordfjella. Uttaket forventes gjennomført i 2017 og 2018. Dette medfører utgifter til planlegging, nødvendig FoU-arbeid, forebygging av smittespredning og forberedelse av statlig felling. I tillegg vil det gjennomføres ordinær utvidet villreinjakt. Utgiftene for 2017 er anslått til 7,7 mill. kroner. Det er i tillegg behov for 4 mill. kroner til økt overvåking og innsamling av prøver fra døde dyr for analyse. Bevilgningen til tiltak mot skrantesyke foreslås på denne bakgrunn økt med 11,7 mill. kroner.

Samlet foreslås bevilgningen økt med 11,6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å øke bevilgningen til Bærekraftfestivalen Hurdalen (engangstilskudd) med 0,5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 12 130 000 kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1400		Klima- og miljødepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med	12 130 000
		fra kr 49 246 000 til kr 61 376 000»	

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at regjeringen setter av totalt 26 mill. kroner til ulike tiltak knyttet til sanering av villreinstammen i Norefjella og andre tiltak i omkringliggende områ-

der. Dette medlem mener regjeringen må sørge for at kommunene blir direkte involvert i beslutningsprosesser knyttet til arbeidet med bekjempelse av skrantesyke. I tillegg må det settes av midler til kommunene slik at de kan håndtere det arbeidet som må gjøres lokalt. Mange av tiltakene som skal gjennomføres, som for eksempel reduksjon av bestandene av andre hjortedyr i berørte områder, er et kommunalt ansvar. Dette medlem mener skrantesykespørsmålet krever involvering av innbyggere, grunneiere, jaktrettshavere, beitebrukere og andre som har interesser i saken. Dette medlem vil påpeke at saken handler om mer enn sanering av villreinbestanden i Norefjella. Saken har stor samfunnsmessig interesse og betydning, og den har også næringsmessige konsekvenser for jaktrettshavere og turistnæringen. Dette medlem mener også en må starte arbeidet med å planlegge hvilke tiltak som skal gjennomføres dersom smitten sprer seg til andre dyr enn rein, og vil i den forbindelse peke på viktigheten av omfattende prøvetaking av andre hjortedyr og beitedyr.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti slutter seg til regjeringens forslag.

Post 76 Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen til pilotanlegg for biogass foreslås redusert med 15 mill. kroner, mot tilsvarende økning på kap. 1825 Energiomlegging, energi- og klimateknologi post 50 Overføring til Energifondet.

Ifølge Innovasjon Norge (IN), som forvalter ordningen, har det vært stor interesse for oppstart av biogassanlegg, men det har vist seg vanskelig å utløse nye prosjekter. IN setter derfor inn tiltak for å få flere søknader til programmet. Flere store prosjekter skal være under utvikling. Inneværende år vurderes overført bevilgning fra 2016 som tilstrekkelig til formålet.

Posten foreslås videre redusert med 3 mill. kroner til delvis finansiering av arkeologisk utgraving, restaurering og omprosjektering av næringsbygg forbundet med det som antas å være funnet av Klemenskirken, jf. omtale under kap. 1429 post 70.

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen med 18 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.12.2 Kap. 1410 Miljøforskning og miljøovervåking

Post 70 Nasjonale oppgaver ved forskningsinstituttene

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår økt bevilgning til formidling av klimaforskning, CICERO, med 1 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 1 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1410		Miljøforskning og miljøovervåking	
	70	Nasjonale oppgaver ved miljøforskningsinstituttene, økes med	1 000 000
		fra kr 48 141 000 til kr 49 141 000»	

3.3.12.3 Kap. 1420 Miljødirektoratet

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Forvaltning av ulv

Det er behov for økt kapasitet i Statens naturoppsyn (SNO) for å følge opp skadepotensial på husdyr og tamrein og ulv som oppleves som nærgående. Konfliktdemping og kunnskapsformidling er en viktig del av SNOs arbeid. Regjeringen foreslår derfor å øke bevilgningen til dette formålet med 3,3 mill. kroner.

Planting av skog

Bevilgningen foreslås økt med 1,4 mill. kroner for å dekke driftsutgifter som Fylkesmannen har i tilknytning til prosjektet «planting av skog på nye arealer». Det foreslås tilsvarende reduksjon på kap. 1420 post 37 Skogplanting.

Naturveiledning

Bevilgningen foreslås redusert med 1,6 mill. kroner mot tilsvarende økning under post 85 Naturinformasjonssentre. Hensikten er å flytte naturveiledningsfunksjonen, som i dag utøves av ansatte i Statens naturoppsyn under Miljødirektoratet, til å være organisert direkte under de enkelte besøkssentrene.

Det er i dag 8 årsverk knyttet til naturveiledningsfunksjonen, tilsvarende 6,4 mill. kroner i årlige driftsutgifter. Det legges opp til at overføringen iverksettes fra og med siste kvartal i 2017, og at det derfor omdisponeres 1,6 mill. kroner i 2017-budsjettet. Dette gir Miljødirektoratet mulighet til å lyse ut tilskuddsmidler for utøvelsen av naturveiledningsfunksjonen sommeren/høsten 2017, slik at sentrene kan ansette naturveilederne i siste kvartal.

Flyttingen av bevilgningene til naturveilederstillingene vil gi sentrene mulighet til i enda større grad kunne tilby naturveiledning som en integrert del av sine tjenester. Overføringen vil styrke sentrene, og gi dem en større fleksibilitet i prioritering av ressurser og oppgaver.

Driftsmidler tilsvarende fem årsverk øremerkes villreinsentre (to årsverk på Hjerkinn, og ett årsverk på Skinnarbu) og rovdyrsentre (ett årsverk på hhv. Namskogan og Flå). De øvrige tre årsverkene vil tildeles autoriserte besøkssentre etter søknad til Miljødirektoratet. Nesten alle aktuelle sentre er utenfor storbyområder (for eksempel i Finnmark, Nordland, Oppland, Hordaland, Østfold og Vestfold).

Forenklet modell for premiebetaling

Det vises til omtale av forenklet modell for premiebetaling for statlige virksomheter under kap. 1400 post 1. Basert på oppdaterte anslag for lønnsgrunnlaget per januar 2017 fra SPK, foreslås det enkelte justeringer av kompensasjonen. Bevilgningen under kap. 1420 post 1 foreslås redusert med 0,9 mill. kroner.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen med 2,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad og fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1420		Miljødirektoratet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 667 766 000 til kr 671 580 000»	3 814 000

Komiteens medlem fra Senterpartiet mener det er uheldig at regjeringen foreslår å omprioritere ubrukte tiltaksmidler hos Miljødirektoratet til samleposter samme sted og ønsker at midlene i stedet benyttes til konkrete prosjekter. Dette medlem foreslår derfor at man ikke gjennomfører omprioriteringen på 1,4 mill. kroner til denne posten og i stedet prioriterer midlene til miljøregistreringer i skog (MIS) (kap. 1136 post 50).

Dette medlem foreslår å redusere bevilgningen med 1,4 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 0,8 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1420		Miljødirektoratet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 667 766 000 til kr 668 580 000»	814 000

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Sammendrag

Det foreslås å omdisponere 33,2 mill. kroner fra kap. 1420 post 82 til arbeidet med truede arter og naturtyper finansiert over kap. 1420 post 21, jf. omtale under post 82.

Kunnskaps- og utredningsprosjekter knyttet til ulv

Økt kunnskap er en sentral del av forvaltningens konfliktdempende arbeid innenfor rovviltforvaltningen. Forbedret kunnskap er en viktig del av regjeringens arbeid med å redusere konfliktnivået knyttet til ulv. Økt kunnskap kan også gi et bedre grunnlag for å vurdere ulvens skadepotensial. Med et større antall radiomerkede ulver har man bedre forutsetninger for å vurdere dette. Andre prosjekter skal bidra til å tette kunnskapshull der konfliktene oppleves som særlig høye. Regjeringen foreslår en bevilgning på 12,6 mill. kroner til ulike kunnskaps- og utredningsprosjekter knyttet til ulv.

Radiomerking av ulv vurderes som et viktig konfliktdempende tiltak. Formålet er særlig å dokumentere ulvenes adferd i bebygde områder. Kartlegging av ulvenes vandring er også viktig for fortløpende vurderinger av ulvenes skadepotensial på husdyr og tamrein. 10. januar 2017 fikk Miljødirektoratet oppdrag fra Klima- og miljødepartementet om å iverksette radiomerking av ulv. Merkingen er utført i regi av Statens naturoppsyn. Arbeidet har medført utgifter til innkjøp av GPS-sendere og annet merkeutstyr,

innleie av helikopter, innkjøp av eksterne tjenester, feltdøgn for naturoppsynspersonell og liknende. Det foreslås å bevilge 4,1 mill. kroner til å dekke utgiftene til merking av ulv.

Farlig avfall

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 5 mill. kroner for å dekke utgifter til forsvarlig håndtering av større mengder hensatt farlig avfall. Avfallet stammer fra en virksomhet som ble avsluttet i 2003, og det er ingen virksomhet eller grunneier som kan pålegges å rydde opp. Bevilgningen skal dekke utgifter hos Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

«Fishing for litter» er en ordning hvor fiskere som deltar kan levere inn avfall de får opp under sitt ordinære fiske gratis til tilrettelagte havner. Siden starten i 2016 er over 50 tonn avfall, som tapt fiskeutstyr og annet, samlet opp. Per i dag omfattes fire havner og rundt 30 båter av ordningen. Ordningen har gitt gode resultater og det foreslås å øke bevilgningen med 1 mill. kroner. Dette vil kunne støtte 10 nye havner og opptil 100 nye båter. Mengden avfall som ryddes opp anslås å øke fra 50 til 150 tonn.

Villreinregioner

I budsjettforliket for 2017 ble det bevilget 5 mill. kroner til arbeidet med å etablere to europeiske villreinregioner. Det viktigste virkemidlet er programmet «Villreinfjellet som verdiskaper». Bevilgningen foreslås omdisponert til kap. 1420 post 81 Verdensarvområder, kulturlandskap og verdiskaping naturarv. Årsaken er at midlene ønskes brukt som tilskudd til lokale verdiskapingsprosjekter, blant annet i samhandling med handlingsprogrammene for de regionale villreinplanene.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen med 50,9 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet mener det er uheldig at regjeringen foreslår å omprioritere ubrukte tiltaksmidler hos Miljødirektoratet til samleposter samme sted og ønsker at midlene i stedet benyttes til konkrete prosjekter. Dette medlem foreslår derfor at man ikke gjennomfører omprioriteringen på 33,2 mill. kroner til denne posten og i stedet prioriterer midlene til miljøregistreringer i skog (MIS) (kap. 1136 post 50).

Dette medlem foreslår å redusere bevilgningen med 33,2 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 17,7 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1420		Miljødirektoratet	
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med	17 700 000
		fra kr 225 072 000 til kr 242 772 000»	

Post 22 Statlige vannmiljøtiltak

Sammendrag

Det foreslås omdisponert 10 mill. kroner fra post 22 til kap. 1420 post 70, jf. omtale under post 70.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å øke bevilgningen til genbank for vill laksefisk i Hardangerfjorden, innsamling av genmateriale høsten 2017, med 4 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 6 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1420		Miljødirektoratet	
	22	Statlige vannmiljøtiltak, reduseres med	6 000 000
		fra kr 297 552 000 til kr 291 552 000»	

Komiteens medlem fra Senterpartiet mener det er positivt at man i forliket har foreslått å bevilge midler til innsamling av villaks i Hardanger, men synes det er uheldig at man ikke har funnet rom for å fullfinansiere dette påkrevde tiltaket. Dette medlem foreslår å bevilge 4,6 mill. kroner til innsamlingsarbeidet i tråd med de kostnadsanslag som foreligger.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 4,6 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 5,4 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1420		Miljødirektoratet	
	22	Statlige vannmiljøtiltak, reduseres med	5 400 000
		fra kr 297 552 000 til kr 292 152 000»	

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti slutter seg til regjeringens forslag.

Post 35 Statlige erverv, skogvern

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at over halvparten av de truede artene i Norge lever i skogen. Vern av skog er avgjørende for å ta vare på disse artene. Dette medlem foreslår på denne bakgrunnen å øke bevilgningene til nytt skogvern med 190 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 190 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1420		Miljødirektoratet	
	35	Statlige erverv, skogvern, *kan overføres*, økes med	190 000 000
		fra kr 442 112 000 til kr 632 112 000»	

Post 37 Skogplanting, kan overføres

Sammendrag

Det foreslås at bevilgningen reduseres med 1,4 mill. kroner, mot tilsvarende økning på kap. 1420 post 1, jf. omtale av skogplantingsprosjektet under post 1.Videre foreslås posten redusert med 13,0 mill. kroner med opprettelse av tilsvarende bestillingsfullmakt, jf. forslag til romertallsvedtak.

I Prop. 1 S (2014–2015) går det frem at regjeringen legger opp til en treårig pilotfase for planting av skog på nye arealer. I 2016 hadde prosjektet et mindreforbruk på 12,8 mill. kroner. Mindreforbruket i 2016 skyldes at prosjektet ble forskjøvet med et halvt år. Ubrukt bevilgning er overført til 2017 og forventes å dekke utbetalinger inneværende år.

Samlet foreslås bevilgningen redusert med 14,4 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 38 Restaurering av myr, kan overføres

Sammendrag

Grunnet forskyvninger i arbeidet med restaurering av myr, foreslås en bevilgningsreduksjon på 9,5 mill. kroner mot opprettelse av en bestillingsfullmakt på samme beløp, jf. forslag til romertallsvedtak.

Posten var ny i 2016 og det har tatt tid å kartlegge aktuelle lokaliteter samt gjennomføre anbudsrunder for restaureringsarbeidet. I tillegg er man avhengig av vintertele for å komme til med tunge maskiner uten å gjøre store skader i terrenget. Som følge av dette ble kun 4 mill. kroner av bevilgningen i 2016 utbetalt. De resterende 9,5 mill. kroner er overført til 2017.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til vedtak I og XX under kapittel 6 Komiteens tilråding.

Post 61 Tilskudd til klimatiltak og klimatilpassing, kan overføres

Sammendrag

Posten foreslås redusert med 155,8 mill. kroner mot tilsvarende tilsagnsfullmakt, jf. forslag til romertallsvedtak.

Tilskuddsordningen for kommunale klimatiltak, Klimasats, er relativt nystartet. Det er kun en liten andel av tilskuddsmidlene som ble utbetalt i 2016, og tilsvarende vil gjelde for 2017. Tilsagn om støtte til ulike prosjekter vil gis i tråd med forutsetningene for bevilgningen i saldert budsjett 2017, men det ventes at tilskuddene kommer til utbetaling først i senere år. På bakgrunn av dette foreslås det å opprette en tilsagnsfullmakt på 155,8 mill. kroner, mot tilsvarende reduksjon i bevilgningen.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til vedtak I og XXI under kapittel 6 Komiteens tilråding.

Post 63 Returordning for kasserte fritidsbåter

Sammendrag

I saldert budsjett 2017 er det bevilget 300 mill. kroner til å innføre nye vrakpantordninger. Deler av denne bevilgningen var tiltenkt en ny ordning for vraking av fritidsbåter. Det legges opp til at deler av tilskuddet skal utbetales til kommuner. Det foreslås

derfor at 20 mill. kroner omdisponeres fra kap. 1420 post 75 til kap. 1420 post 63.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 65 Tiltak i kommuner med ulverevir i Hedmark, Akershus og Østfold

Sammendrag

Det vises til anmodningsvedtak nr. 770 og 771 (2015–2016) av 31. mai 2016:

Vedtak 770: «Stortinget ber regjeringen utrede mulige økonomiske ordninger for tap av eventuelle rettigheter eller belastninger innenfor ulvesonen og viser til ulvesoneutvalgets forslag knyttet til dette spørsmålet.»

Vedtak 771: «Stortinget ber regjeringen legge frem en sak hvor man vurderer mulige ordninger for midler til kommuner med ynglinger innenfor ulvesonen.»

Regjeringen foreslår å opprette en tilskuddsordning for kommuner som ligger innenfor ulvesonen. Tilskuddet er en oppfølging av Stortingets vedtak 770 og 771 fra behandlingen av Meld. St. 21 (2015–2016) Ulv i norsk natur – Bestandsmål for ulv og ulvesone, jf. Innst. 330 S (2015–2016). I tråd med anbefalingene fra ulvesoneutvalget kan tilskuddet for eksempel gå til næringsutvikling og tjenestetilbud, eller andre konfliktreduserende tiltak. Et annet formål kan være tilskudd til særskilt berørte næringsinteresser. Det vil være opp til kommunene å bestemme fordelingen av tilskudd. Ordningen innebærer at kommunene får et økt ansvar for, og mulighet til, problemløsing og konfliktdemping mellom ulv og lokalsamfunn. Regjeringen foreslår en bevilgning på 20 mill. kroner til dette formålet. Klima- og miljødepartementet vil snarest utarbeide en forskrift for tilskuddsordningen, som administreres av kommunene.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet mener at en slik kompensasjonsordning ikke kan kompensere for, de skader og ulemper ulv er ansvarlig for og foreslår at midlene heller omdisponeres til ordinære FKT-midler på kap. 1420 post 73.

Dette medlem foreslår å redusere bevilgningen med 20 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 20 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett. Dette medlem går imot regjeringens forslag.

Post 69 Oppryddingstiltak, kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 79

Sammendrag

Det foreslås å omdisponere 5 mill. kroner til kap. 1420 post 21 for å dekke utgifter som Fylkesmannen i Møre og Romsdal har med håndtering av farlig avfall, jf. omtale under kap. 1420 post 21.

Opprydding i Puddefjorden er forsinket fordi klargjøring av området har tatt lenger tid enn forventet. Det foreslås derfor at bevilgningen på kap. 1420 post 69 reduseres med 57 mill. kroner samtidig som fullmakten på posten økes tilsvarende.

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen med 62 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 70 Tilskudd til vannmiljøtiltak, kan overføres

Sammendrag

I saldert budsjett 2017 er det bevilget 10 mill. kroner til laksetrapper i Vefsna på post 22 Statlige vannmiljøtiltak. Det er i ettertid avklart at organisasjonen «Vefsnlaks» skal stå som koordinator for byggingen av trappene, og midlene foreslås derfor omdisponert til post 70. Dette er et engangstilskudd fra staten til byggingen av trappene.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å øke bevilgningen til opprydding i Kvina av gruveslam etter statlig gruvedrift i Knaben, et spleiselag mellom Sira Kvina og staten, med 8 mill. kroner og øke bevilgningen til fiskeriforvaltning i Tanavassdraget med 1 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, til sammen en økning på 9 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 19 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1420		Miljødirektoratet	
	70	Tilskudd til vannmiljøtiltak, *kan overføres*, økes med	19 000 000
		fra kr 54 755 000 til kr 73 755 000»	

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti slutter seg til regjeringens forslag.

Post 71 Marin forsøpling, kan overføres

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen til arbeidet med marin forsøpling med 5 mill. kroner. Økningen kommer i tillegg til 35 mill. kroner som allerede er lyst ut i 2017. Tilskuddsmidlene kan gå til opprydding både i strandsonen, langs elvebredder og på havbunnen. Prosjekter som har en forebyggende effekt kan også få støtte. Frivillige organisasjoner, foreninger, ideelle stiftelser, private bedrifter og offentlige foretak kan søke om støtte fra denne ordningen. Som en del av tilskuddsordningen administrerer «Hold Norge Rent» en refusjonsordning for utgifter til transport og innlevering av avfall.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å øke bevilgningen til tiltak mot marin forsøpling med 20 mill. kroner, tilsvarende en økning på 25 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1420		Miljødirektoratet	
	71	Marin forsøpling, *kan overføres*, økes med	25 000 000
		fra kr 35 290 000 til kr 60 290 000»	

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti slutter seg til regjeringens forslag.

Post 73 Tilskudd til rovvilttiltak, kan overføres

Sammendrag

Av eksisterende bevilgning i 2017 er 10 mill. kroner satt av til omstillingstiltak. Som følge av fremdrift i sakene vil ikke disse utbetales i år. Omstillingstiltak er langsiktige og tidkrevende prosesser som gjerne strekker seg over flere år. Det foreslås derfor at bevilgningen settes ned med 10 mill. kroner. Samtidig foreslås det å opprette en tilsagnsfullmakt på 20 mill. kroner som skal legge til rette for mer langsiktig omstillingsarbeid, jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til vedtak XXII under kapittel 6 Komiteens tilråding.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag til bevilgning.

Komiteens medlem fra Senterpartiet mener at den nye kompensasjonsordningen for ulv som regjeringen gjør fremlegg om, ikke kan kompensere for de skader og ulemper ulv er ansvarlig for, og foreslår at midlene heller omdisponeres til ordinære FKT-midler på kap. 1420 post 73.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 20 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 10 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1420		Miljødirektoratet	
	73	Tilskudd til rovvilttiltak, *kan overføres*, økes med	10 000 000
		fra kr 70 051 000 til kr 80 051 000»	

Post 75 Utbetaling av pant for bilvrak, overslagsbevilgning

Det foreslås at det omdisponeres 20 mill. kroner til kap. 1420, ny post 63, jf. omtale under denne posten.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revi-

dert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å redusere bevilgningen til tilskuddsordningen for kassering av fritidsbåter, varebiler, bobiler mv., med 30 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 50 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1420		Miljødirektoratet	
	75	Utbetaling av pant for bilvrak, *overslagsbevilgning*, reduseres med	50 000 000
		fra kr 731 760 000 til kr 681 760 000»	

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti slutter seg til regjeringens forslag.

Post 76 Refusjonsordninger, overslagsbevilgning

Sammendrag

Det forventes at fire tanker med F-gasser vil bli levert til destruksjon i 2017. Grunnet økning i importavgift, og dermed også refusjonsbeløp, anslås pris per tank å bli om lag 10 mill. kroner i 2017. På bakgrunn av dette foreslås det at bevilgningen økes med 15,6 mill. kroner. Refusjonsbeløpet tilsvarer importavgiften som innbetales til Skatteetaten.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 77 Diverse organisasjoner og stiftelser m.m.

Sammendrag

Interessen for opprydding har økt betydelig etter flere nyhetssaker om problemet med plastforurensning. Pågangen hos organisasjonen Hold Norge Rent har også økt. Det foreslås derfor å øke driftstilskuddet til Hold Norge Rent med 1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 78 Friluftsformål, kan overføres

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å øke bevilgningen til tiltak i sikrede friluftsområder og utvidelse av skjærgårdstjenesten i Møre og Romsdal med 5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1420		Miljødirektoratet	
	78	Friluftsformål, *kan overføres*, økes med	5 000 000
		fra kr 181 821 000 til kr 186 821 000	

Post 79 Oppryddingstiltak, kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 69

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å øke bevilgningen til Bergmannsparken, Malm, med 0,5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 0,5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1420		Miljødirektoratet	
	79	Oppryddingstiltak, *kan overføres*, *kan nyttes under postene 39 og 69*, økes med	500 000
		fra kr 450 000 til kr 950 000»	

Post 81 Verdensarvområder, kulturlandskap og verdiskaping naturarv, kan overføres, kan nyttes under post 21

Sammendrag

Det foreslås omdisponert 5 mill. kroner fra kap. 1420 post 21 til arbeid med etablering av to europeiske villreinregioner, jf. omtale under post 21.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å øke bevilgningen til masterplan for verdensarvområdet Geiranger med 2 mill. kroner i forhold til regjeringens for-

slag, tilsvarende en økning på 7 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1420		Miljødirektoratet	
	81	Verdensarvområder, kulturlandskap og verdiskaping naturarv, *kan overføres*, *kan nyttes under post 21*, økes med fra kr 48 261 000 til kr 55 261 000»	7 000 000

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti slutter seg til regjeringens forslag.

Post 82 Tilskudd til truede arter og naturtyper, kan overføres, kan nyttes under post 21

Sammendrag

Posten hadde ubenyttede bevilgninger på 26,1 mill. kroner i 2016 og 31,1 mill. kroner i 2015. Av hensyn til realistisk budsjettering foreslås det å omdisponere 33,2 mill. kroner til arbeidet med truede arter og utvalgte naturtyper under post 21.

Posten foreslås videre redusert med 18 mill. kroner til delvis finansiering av arkeologisk utgraving, restaurering og omprosjektering av næringsbygg forbundet med funnet av det som antas å være Klemenskirken i Trondheim, jf. omtale under kap. 1429 post 70.

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen med 51,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Innst. 294 S (2015–2016) hvor en samlet energi- og miljøkomité uttalte:

«Komiteen vil vise til at det i forbindelse med utarbeidelsen av naturmangfoldloven ble lagt opp til at et relativt høyt antall arter skulle prioriteres. Komiteen vil understreke at i Ot.prp. nr. 52 (2008–2009) Om naturmangfoldloven, vises det til utredninger fra Direktoratet for naturforvaltning, som mener at ca. 400 arter totalt kan være aktuelle som prioriterte arter. (…) Komiteen mener at ambisjonsnivået for prioriterte arter og utvalgte naturtyper bør være slik det ble lagt opp til i forbindelse med utarbeidelsen av naturmangfoldloven, og at det nå haster med å komme i gang med å ta i bruk de nye moderne, dynamiske og treffsikre virkemidlene for å stanse tapet av naturmangfold.»

Dette medlem viser til at vi i dag kun har 13 prioriterte arter. Kun fem av dem er vedtatt av sittende regjering. Med dagens tempo vil det ta over 200 år før vi har tatt vare på de 400 artene Stortinget mener bør gis spesiell beskyttelse.

Dette medlem viser til Innst. O. nr. 100 (2008–2009) hvor Høyres medlemmer i energi- og miljøkomiteen uttalte:

«I forbindelse med behandlingen av Naturmangfoldloven i 2009 sa medlemmene fra Høyre, KrF og Venstre i innstillingen: Disse medlemmer peker på at arbeidet med utvelgelse av prioriterte arter og utvalgte naturtyper må komme i gang så fort som mulig, slik at dette er klart allerede når loven trer i kraft. Eksisterende og planlagte handlingsplaner for truede arter og naturtyper kan bidra til å danne grunnlaget for den første utvelgelsen.»

Dette medlem mener på bakgrunn av dette at det er alvorlig når regjeringen i revidert statsbudsjett kutter 18 millioner i arbeidet med å ta vare på truede planter og dyr og naturtyper. Det er nesten 25 pst. av bevilgningene til dette arbeidet for 2017. Når det i tillegg kommer frem at man ikke har brukt opp bevilgningene til dette formålet tidligere år, blir det ekstra alvorlig. Dette viser at regjeringen ikke har tatt utryddelsen av planter og dyr med det alvor den fortjener.

Dette medlem foreslår derfor en økning på 18 mill. kroner utover forslaget i revidert budsjett til kap. 1420 post 82.

Dette medlem viser videre til at villaks og sjøørret er under stadig større press. Det foreslås derfor å øke posten med 4,6 mill. kroner til innsamling av villaks og sjøørret i elvene rundt Hardangerfjorden (genbank).

Dette medlem foreslår på denne bakgrunn å øke bevilgningen med 22,6 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 28,6 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1420		Miljødirektoratet	
	82	Tilskudd til truede arter og naturtyper, *kan overføres*, *kan nyttes under post 21*, reduseres med fra kr 74 989 000 til kr 46 389 000»	28 600 000

Post 85 Naturinformasjonssentre, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen foreslås økt med 1,6 mill. kroner, mot tilsvarende reduksjon på post 1, jf. omtale under denne posten.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.12.4 Kap. 1429 Riksantikvaren

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Sammendrag

Riksantikvarens KIK-prosjekt (Kulturminner i kommunene) har siden 2011 vært finansiert over 21-posten. Ettersom prosjektet i realiteten er en tilskuddsordning, bør utbetalingene gjøres under en 60-post. Det foreslås derfor å omdisponere 6,6 mill. kroner til kap. 1429 post 60.

Samtidig foreslås det å omdisponere 2,1 mill. kroner fra kap. 1429 post 60 til 21-posten. I 2015 ble tilsvarende beløp overført fra post 21 til post 60 som ledd i en særskilt satsing på kommunal kulturminnekompetanse.

Det vises til omtale av forenklet modell for premiebetaling for statlige virksomheter under kap. 1400 post 1. Basert på oppdaterte anslag foreslås bevilgningen redusert med 0,4 mill. kroner.

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen med 4,9 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 22 Bevaringsoppgaver, kan overføres

Sammendrag

I forbindelse med et privat byggeprosjekt i Trondheim ble det høsten 2016 funnet rester etter det som er tolket som Klemenskirken. I denne kirken skal kisten til Olav den hellige ha blitt plassert. Det foreslås å øke bevilgningen med 10 mill. kroner til omprosjektering av næringsbygget, samt til demontering, konservering og tilbakeføring av kirkeruinen. Det skal utarbeides et formidlingsopplegg i tilknytning til det nye visningsrommet i det planlagte næringsbygget. Hensikten er å formidle historien om Olav den Hellige, Trondheim som middelalderby og pilegrimsmål og norsk rikshistorie.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 60 Kulturminnearbeid i kommunene

Sammendrag

Det foreslås å øke posten med 4,5 mill. kroner, jf. omtale under kap. 1429 post 21.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å øke bevilgningen til Gjenreisningsbyen, Steinkjer, med 0,5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1429		Riksantikvaren	
	60	Kulturminnearbeid i kommunene, økes med	5 000 000
		fra kr 4 116 000 til kr 9 116 000»	

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti slutter seg til regjeringens forslag.

Post 70 Tilskudd til automatisk fredete og andre arkeologiske kulturminner, kan overføres

Sammendrag

I forbindelse med et privat byggeprosjekt i Trondheim ble det høsten 2016 funnet rester etter det som er tolket som Klemenskirken. I denne kirken skal kisten til Olav den hellige ha blitt plassert. Klemenskirken er omtalt i Snorre, men hvor kirken var lokalisert har til nå vært ukjent. I kirken har man funnet fundamentet hvor kisten stod. Funnet av Klemenskirken er av meget stor betydning, og har vakt stor nasjonal og internasjonal oppmerksomhet.

Det foreslås å øke bevilgningen med 21 mill. kroner til utgraving av Klemenskirken i Trondheim.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 73 Tilskudd til bygninger og anlegg fra middelalderen og brannsikring, kan overføres

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å øke bevilgningen til Elverum Folkehøyskoles historiske bygg

med 2 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 2 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1429		Riksantikvaren	
	73	Tilskudd til bygninger og anlegg fra middelalderen og brannsikring, *kan overføres*, økes med	2 000 000
		fra kr 45 952 000 til kr 47 952 000»	

3.3.12.5 Kap. 1471 Norsk Polarinstitutt

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Det foreslås at det omdisponeres 6,4 mill. kroner til kap. 1474 post 70 for å dekke fellesløsninger i Framsenteret.

Det vises til omtale av forenklet modell for premiebetaling for statlige virksomheter under kap. 1400 post 1. Basert på oppdaterte anslag foreslås bevilgningen redusert med 1,3 mill. kroner.

Samlet foreslås bevilgningen redusert med 7,7 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Sammendrag

Det vises til omtale av forenklet modell for premiebetaling for statlige virksomheter under kap. 1400 post 1. Basert på oppdaterte anslag foreslås bevilgningen under kap. 1471 post 21 redusert med 0,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.12.6 Kap. 1473 Kings Bay AS

Post 70 Tilskudd

Sammendrag

Administrasjonsbygget i Ny-Ålesund er i ferd med å skli fra hverandre på grunn av rask opptining av permafrosten. To uavhengige rapporter anbefaler at man iverksetter tiltak og stabiliserer bygget raskt, for å unngå at bygget blir en sikkerhetsrisiko og ikke lenger kan brukes. Det foreslås derfor en bevilgning på 12 mill. kroner slik at dette arbeidet kan gjennomføres raskt.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.12.7 Kap. 1474 Fram– Nordområdesenter for klima- og miljøforskning

Post 70 Tilskudd til private mottakere, kan overføres, kan nyttes under post 50

Sammendrag

Det foreslås at det omdisponeres 6,4 mill. kroner fra kap. 1471 post 1 for å dekke fellesløsninger i Framsenteret, jf. omtale under denne posten.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.12.8 Kap. 1481 Klimakvoter

Post 22 Kvotekjøp, generell ordning, kan overføres

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å redusere bevilgningen til klimakvoter med 20 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 20 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1481		Klimakvoter	
	22	Kvotekjøp, generell ordning, *kan overføres*, reduseres med	20 000 000
		fra kr 195 300 000 til kr 175 300 000»	

3.3.12.9 Kap. 1482 Internasjonale klima- og utviklingstiltak

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Det vises til omtale av forenklet modell for premiebetaling for statlige virksomheter under kap. 1400 post 1. Basert på oppdaterte anslag foreslås bevilgningen redusert med 0,1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.12.10 Kap. 4400 Klima- og miljødepartementet

Post 50 Tilbakeføring av tapsfondsmidler fra Statens miljøfond

Sammendrag

I 1998 ble det bevilget 50 mill. kroner til grunnkapital i Statens miljøfond på kap. 2422 Statens miljøfond post 50 Statens miljøfond, grunnkapital. I 2003 ble det bevilget ytterligere 35 mill. kroner.

Det foreslås at gjenværende utestående lån innlemmes i porteføljen for Landsdekkende innovasjonslån under Innovasjon Norge. Per utgangen av 2016 utgjorde gjenstående tapsfond 38,9 mill. kroner. Innlemming gjøres ved at Innovasjon Norge overfører i underkant av 1,3 mill. kroner av gjenstående tapsfond til tapsavsetningen for Landsdekkende innovasjonslån for å kunne dekke eventuelle tap på de gjenværende lånene, mens resterende del av tapsfondet, 37,6 mill. kroner, tilbakeføres til statskassen.

På dette grunnlag foreslås en inntektsbevilgning på kap. 4400 post 50 på 37,6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.12.11 Kap. 4420 Miljødirektoratet

Post 7 Gebyrer, kvotesystemet

Sammendrag

Færre tildelte kvoter i 2017 medfører lavere inntekter fra øregebyret per tildelte vederlagsfrie kvote. Bevilgningen foreslås derfor redusert med 3,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.12.12 Andre saker

Innføring av nye vrakpantordninger

Sammendrag

I saldert budsjett 2017 er det bevilget 300 mill. kroner til økt vrakpant.

Det ble lagt til grunn at det skal innføres en ordning for økt innlevering av fritidsbåter. Det skal gis et tilskudd på gjennomsnittlig 15 000 kroner per båt levert til godkjent retursted.

Vrakpanten for kjøretøy opp til 3 500 kg skal utvides til å omfatte lette og tunge motorsykler, mopeder, campingvogner, lastebiler og bobiler som i dag er utenfor vrakpantsystemet.

Det ble også besluttet at det skal gis et tilskudd på 13 000 kroner i tillegg til den ordinære vrakpanten ved vraking av en fossil varebil, under forutsetning av at den erstattes med en ny nullutslippsvarebil. Et økt tilskudd skal stimulere til en raskere utskifting av fossile biler med mer miljøvennlige biler.

Den nye vrakpantordningen er tenkt delt i tre ordninger:

1. Fritidsbåter

Miljødirektoratet bistår Klima- og miljødepartementet i arbeidet med å vurdere innretning av en ordning for økt innlevering og vraking av fritidsbåter.

Det tas sikte på at en ordning er på plass innen utløpet av årets båtsesong.

2. Kjøretøy opp til 3 500 kg samt lette og tunge motorsykler, mopeder, campingvogner, lastebiler og bobiler som i dag er utenfor vrakpantsystemet

Miljødirektoratet har utarbeidet et forslag til hvordan ordningen kan innrettes, som nå er til vurdering. Det arbeides for å få på plass en ordning så raskt som mulig.

3. Nullutslippsvarebiler

Miljødirektoratet har utarbeidet forslag til hvordan ordningen kan innrettes, som nå er til vurdering. Det arbeides for å få på plass en ordning så raskt som mulig.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Oppbevaring av innsamlet laksefiskmateriale fra Hardanger

Sammendrag

Det ble i 2015 og 2016 samlet inn materiale fra laksefiskbestander i Hardanger med henblikk på oppbevaring i en fremtidig ny genbank. Det meste av materialet har blitt oppbevart midlertidig ved Statkrafts fiskeanlegg i Eidfjord. Høsten 2016 besluttet regjeringen at den planlagte genbanken likevel ikke skal bygges. Det er i saldert budsjett 2017 bevilget 9 mill. kroner på kap. 1420 post 22 Statlige vannmiljøtiltak til å avvikle driften ved det midlertidige oppbevaringsanlegget.

Regjeringen foreslår nå at materialet tas vare på inntil videre. Det er imidlertid nødvendig å flytte materialet fra Eidfjord i 2017. Den eneste aktuelle løsningen er å flytte materialet til eksisterende anlegg ved NINAs forskningsstasjon på Ims i Rogaland.

Utgiftene til flytting og oppbevaring av materialet er anslått til om lag 12 mill. kroner. Dette vil bli dekket av de ovenfor nevnte 9 mill. kroner samt om-

disponeringer innenfor bevilgningen til kap. 1420 post 22.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til egne merknader i det innledende kapittelet i denne innstillingen.

Salg av R/V Lance i 2017

Sammendrag

Klima- og miljødepartementet har gitt Norsk Polarinstitutt fullmakt til å selge det isgående fartøyet Lance. Lance skal erstattes med det nye isgående forskningsfartøyet Kronprins Haakon som blir levert ved årsskiftet 2017/2018. Klima- og miljødepartementet ber om fullmakt til å få dekket utgiftene til salgsprosessen ved avhendingen av Lance med inntektene fra salget, jf. forslag til romertallsvedtak. Overskytende salgsinntekter inntektsføres på kap. 5309 post 29.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering, og slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til vedtak XXXX under kapittel 6 Komiteens tilråding.

Endring i fullmakt for klima- og skogsatsingen

Sammendrag

I 2014 ble det inngått en felleserklæring for klima og skog mellom Peru, Norge og Tyskland. I 2015 signerte Colombia, Norge, Storbritannia og Tyskland en felleserklæring om klima og skog under klimatoppmøtet i Paris. Det norske bidraget er på inntil 1,8 mrd. kroner frem til 2020 for både Colombia og Peru. For Colombia-samarbeidet vil 1,4 mrd. kroner av klima- og skogmidlene kanaliseres gjennom post-konfliktfondet «Colombia Sostenible» som administreres av den Interamerikanske Utviklingsbanken (IDB). For Peru-samarbeidet vil omtrent 100 mill. kroner forvaltes av IDB.

Deler av midlene utbetales med grunnlag i oppnådde utslippsreduksjoner i form av tonn CO_2. Videre utbetales det midler etter oppnådde politiske milepæler og reformer. For den delen av tilskuddet som er betaling for tonn, vil de norske bidragene utbetales etterskuddsvis for leverte resultater. For de deler av tilskuddet som utbetales etter behov, er det ønskelig å kunne foreta årlige utbetalinger, og ikke halvårlige, som er hovedregelen i økonomiregelverket.

Halvårlige utbetalinger vil ikke være i overenstemmelse med IDBs retningslinjer og fondets oppsett. IDBs retningslinjer innebærer at banken ikke har mulighet til å inngå kontrakter utover midler som er blitt overført til banken. For å legge til rette for en effektiv investering av fondsmidlene, er det ønskelig for fondene å inngå kontrakter med årlige budsjetter med sine avtalepartnere. Dersom de norske utbetalingene foretas halvårlig, vil det innebære at banken også må inngå halvårlige kontrakter med søkerne til fondet.

KLD foreslår på bakgrunn av dette å gi IDB unntak fra forutsetningene i Stortingets vedtak av 8. november 1984, gjennom at de kan motta tilskudd én gang i året, jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering, og slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag, til vedtak XXXIX under kapittel 6 Komiteens tilråding.

3.3.13 Finansdepartementet

3.3.13.1 Kap. 21 Statsrådet

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Ved Stortingets behandling av Prop. 34 S (2016–2017) Ny saldering av statsbudsjettet 2016 ble Statsministerens kontor gitt fullmakt til å bestille et nytt, sikkert kjøretøy til bruk for regjeringens medlemmer for inntil 6 mill. kroner. Kjøretøyet er nå bestilt og bevilgningen på posten foreslås derfor økt med 6 mill. kroner.

I statsråd 20. desember 2016 ble det gjort endringer blant regjeringens medlemmer og øvrig politisk ledelse. Endringene medfører engangsutgifter på 1,7 mill. kroner knyttet til fratredelsesytelser og montering/demontering av sikkerhetsutstyr.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på kap. 21 post 1 med 7,7 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet ønsker å avskaffe ordningen med egen EU-minister og foreslår bevilgninger i tråd med dette.

Dette medlem foreslår å redusere bevilgningen med 5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
21		Statsrådet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 169 500 000 til kr 172 200 000»	2 700 000

3.3.13.2 Kap. 41 Stortinget

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at det har vært stor vekst i byråkratiet de siste årene. Kontroll med utgiftene i det offentlige er maktpåliggende for å sikre at skattebetalernes penger kommer folk flest til gode. Dette medlem mener det er en viktig politisk oppgave å flytte ressurser fra byråkratiet til tjenester nær folk.

Dette medlem foreslår å redusere bevilgningen med 5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
41		Stortinget	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 924 500 000 til kr 919 500 000»	5 000 000

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å redusere bevilgningen til driftsutgifter, Stortinget med 5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
41		Stortinget	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med fra kr 15 000 000 til kr 10 000 000»	5 000 000

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å redusere bevilgningen til Stortinget, større utstyrsanskaffelser og vedlikehold med 5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 5 mill. kroner i forhold til regjeringens budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
41		Stortinget	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*, reduseres med fra kr 514 000 000 til kr 509 000 000»	5 000 000

3.3.13.3 Kap. 51 Riksrevisjonen

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at det har vært stor vekst i byråkratiet de siste årene. Kontroll med utgiftene i det offentlige er maktpåliggende for å sikre at skattebetalernes penger kommer folk flest til gode. Dette medlem mener det er en viktig politisk oppgave å flytte ressurser fra byråkratiet til tjenester nær folk.

Dette medlem foreslår å redusere bevilgningen med 4 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 4 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
51		Riksrevisjonen	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	4 000 000»

3.3.13.4 Kap. 1600 Finansdepartementet

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at det har vært stor vekst i byråkratiet under sittende regjering. Kontroll med utgiftene i statsforvaltningen er maktpåliggende for å sikre at skattebetalernes penger kommer folk flest til gode. Dette

medlem mener det er en viktig politisk oppgave å flytte ressurser fra sentralbyråkratiet til tjenester nær folk.

Dette medlem foreslår å redusere bevilgningen med 3 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 3 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1600		Finansdepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	3 000 000
		fra kr 367 203 000 til kr 364 203 000»	

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Sammendrag

På grunn av lavere utgifter til utredninger enn tidligere anslått foreslås bevilgningen på kap. 1600 post 21 redusert med 11,5 mill. kroner. Bevilgningsreduksjonen utgjør inndekning for økte utgifter på kap. 1610 post 1 og kap. 1608 post 21, jf. omtale nedenfor.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.13.5 Kap. 1605 Direktoratet for økonomistyring

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Direktoratet for økonomistyring (DFØ) overtok 1. juli 2016 ansvaret for lønns- og regnskapstjenester til departementene fra Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon (DSS). De bevilgningsmessige konsekvensene av endringen ble avklart i desember 2016. Overtakelsen av ansvaret fra DSS gir i 2017 økte utgifter på 49,6 mill. kroner. De økte utgiftene motsvares av en tilsvarende reduksjon på kap. 510 Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon post 1 Driftsutgifter.

De resterende 23,1 mill. kroner er knyttet til en tilsvarende inntektsøkning, jf. omtale under kap. 4605 post 1, nedenfor.

Samlet foreslås bevilgningen på kap. 1605 post 1 økt med 72,7 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.13.6 Kap. 4605 Direktoratet for økonomistyring

Post 1 Økonomitjenester

Sammendrag

Det meste av inntektene på kap. 4605 post 1 gjelder DFØs viderefakturering av utgifter i forbindelse med elektronisk fakturabehandling, programvarevedlikehold og teknisk drift av lønnssystemer.

I 2017 vil DFØ ha ekstraordinære inntekter og utgifter som følge av opptak av nye kunder, fusjoner mellom virksomheter og endringer i tjenesteavtaler.

Det foreslås derfor at bevilgningen på kap. 4605 post 1 økes med 23,4 mill. kroner. Inntektsøkningen medfører også økte utgifter på kap. 1605 post 1, jf. omtalen ovenfor.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.13.7 Kap. 1608 Tiltak for å styrke statlig økonomi- og prosjektstyring

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Sammendrag

Concept-programmet er et forskningsprogram som blant annet driver følgeforskning knyttet til ordningen for ekstern kvalitetssikring av store statlige prosjekter. Programmet skal bidra til faglig utvikling av arbeidet med prosjektstyring, tidligfaseutredninger av store prosjekter samt formidling og læring gjennom evaluering av prosjektene. Det foreslås å øke utgiftene til programmet, for å legge til rette for fortsatt gjennomføring av forskning, utredninger og evalueringer av god kvalitet.

Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 1608 post 21 med 2 mill. kroner, mot tilsvarende reduksjon av bevilgningen på kap. 1600 post 21.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.13.8 Kap. 1610 Tolletaten

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Tolletaten skal gjennomføre en teknologisk mulighetsstudie hvor målet er å gi etaten et godt grunnlag for å vurdere hvordan kunstig intelligens og tilgrensende teknologier kan brukes i etatens oppgaveløsning. Nye teknologiske løsninger vil kunne styrke grunnlaget for målrettet objektutvelgelse og kontroll. Dette gjelder blant annet innenfor bildeanalyse på skannede objekter der kunstig intelligens kan brukes til å tolke bilder fra kamera og røntgen. En kombinasjon av sensorteknologi, robotisering og/el-

ler kunstig intelligens vil gi muligheter for å digitalisere og automatisere Tolletatens manuelle prosesser på flere områder. Studien vil kunne gi innspill til automatiserings- og effektiviseringstiltak i Tolletaten. Bevilgningen foreslås økt med 9,5 mill. kroner, mot tilsvarende reduksjon av bevilgningen på kap. 1600 post 21.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.13.9 Kap. 4610 Tolletaten

Post 85 Overtredelsesgebyr

Sammendrag

Fra 1. januar 2017 kan tollmyndighetene ilegge overtredelsesgebyr for brudd på nærmere angitte bestemmelser i tolloven kapittel 3 og 4, jf. Prop. 1 LS (2016–2017). Gebyret posteres på samme post som overtredelsesgebyr ved ulovlig ut- og innførsel av valuta, og navnet på posten bør således endres til Overtredelsesgebyr. Posten hadde tidligere betegnelsen Overtredelsesgebyr – valutadeklarering. Grunnet de nye overtredelsesgebyrene foreslås bevilgningen økt med 10 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.13.10 Kap. 1618 Skatteetaten

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen på posten foreslås økt med netto 2,9 mill. kroner. Økningen gjelder flere tiltak.

Nye stillinger ved skattekontoret i Kristiansund

Ved skattekontoret i Kristiansund skal det etableres om lag 20 nye stillinger. Kontoret har i dag 20 ansatte. Antatt fremdrift i tilsettingsprosessen tilsier at gjennomsnittlig tiltredelsesdato vil være 1. september 2017. Driftsutgiftene ved kontoret vil øke med 6,2 mill. kroner i 2017. Utover lønnskostnader tilkommer husleie, nødvendig inventar, IT-utstyr, rekrutteringskostnader, kompetansetiltak og andre driftskostnader. Varige kostnader vil være 15 mill. kroner årlig fra 2018, herav lønnskostnader på 13,3 mill. kroner. På denne bakgrunn foreslås det å øke bevilgningen på posten med 6,2 mill. kroner i 2017.

Omdisponering – betaling av pensjonspremier

Fra og med 1. januar 2017 ble det innført en forenklet modell for premiebetaling for statlige virksomheter med en fast premiesats på 14 pst. (12 pst. arbeidsgiverandel og 2 pst. medlemsandel av lønnsgrunnlaget). Tiltaket gjaldt de fleste statlige virksomheter som tidligere ikke betalte pensjonspremie til Statens pensjonskasse (SPK). Virksomhetene ble kompensert for økte anslåtte utgifter til pensjonspremie, jf. Prop. 1 S (2016–2017) for Arbeids- og sosialdepartementet og Gul bok for 2017. Samlet kompensasjon utgjorde i overkant av 7,4 mrd. kroner. Kompensasjonen baserte seg på lønnsgrunnlaget fra april 2016, justert for kjente relevante forhold, herunder omorganiseringer. Basert på oppdaterte anslag for lønnsgrunnlaget per januar 2017 fra SPK foreslår regjeringen enkelte justeringer av kompensasjonen.

Bevilgningen for å dekke pensjonskostnadene er gitt på post 1, men noe bør overføres til postene 22 og 23 hvor det også er lønnsutgifter. Bevilgningen på posten foreslås redusert med 8,2 mill. kroner, mot tilsvarende økning på post 22 (5 mill. kroner) og post 23 (3,2 mill. kroner). Som følge av det oppdaterte lønnsgrunnlaget i kompensasjonsopplegget for pensjonspremier foreslås det at bevilgningen på kap. 1618 post 1 reduseres med 5 mill. kroner.

Lønnsoppgjør 2016 for Etatenes fellesforvaltning (EFF)

Kompensasjonen i budsjettet for 2017 for lønnsoppgjøret i 2016 ble bevilget på post 1. Av dette knytter 0,1 mill. kroner seg til post 23 (Etatenes fellesforvaltning). Bevilgningen på posten foreslås redusert med 0,1 mill. kroner, mot tilsvarende økning på post 23.

Digital samhandling med finansnæringen

Et samarbeid mellom det offentlige og finansnæringen om digital samhandling har vokst frem gradvis siden 2013, og ble formalisert i 2016. Som ledd i Skatteetatens kontrollaktivitet innhentes bankkontoopplysninger. Skatteetaten har tidligere fått i oppdrag å utrede og utvikle en løsning der henvendelser fra Skatteetaten til bankene er på et forhåndsbestemt strukturert format, og der banker omfattet av løsningen sender kontrollinformasjonen til Skatteetaten digitalt. Tiltaket omfatter en minimumsløsning for overføring og mottak av opplysningene fra bankene. Fremover vil det arbeides for å koble på andre forvaltningsorganer når løsningen er etablert, eksempelvis Nav og Politiet. Effektiv utnyttelse av kontrollopplysninger fra bankene vil være et viktig bidrag i bekjempelse av svart økonomi. Bedre utnyttelse av disse opplysningene i Skatteetaten (til blant annet kontrollformål) og i andre offentlige etater, forutsetter videre utvikling. En bevilgning til utviklingen av minimumsløsningen vil kunne forsere dette arbeidet, og gevinster for Skatteetaten og andre offentlige etater kan dermed realiseres tidligere. Skatteetaten kan samtidig komme raskere i gang med utvikling av løsninger for distribusjon av informasjon som vil være

bedre og mer skalerbar, herunder blant annet automatisert avtalehåndtering med bankene. Bevilgningen på posten foreslås økt med 10 mill. kroner til tiltaket.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet mener det bør opprettes en enkel innbetalingsordning for merverdiavgift og toll for privatimport fra utlandet og foreslår å bevilge 10 mill. kroner til dette formålet. For å sikre effektiv ekspedering og minst mulig heft for forbrukerne, foreslår dette medlem samtidig å øke Skatteetatens bevilgning (kap. 1618 post 1) med 10 mill. kroner som øremerkes utvikling av et brukervennlig og kostnadseffektivt elektronisk system for innbetaling av avgift ved innførsel.

Dette medlem ønsker ikke å legge ned lokale skattekontor, noe som anslås å gi en innsparing på 1 mill. kroner i 2017.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 9 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 11,9 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1618		Skatteetaten	
	1	Driftsutgifter, økes med	11 900 000
		fra kr 5 662 708 000 til kr 5 674 608 000»	

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen på posten gjelder i hovedsak sakskostnader fra skatteregnskapet, utgifter i rettssaker vedrørende merverdiavgift og petroleumsskatt samt tilsagnsordningen for oppfølging av konkursbo. Disponibel bevilgning på posten i 2017 er 198,5 mill. kroner, inkludert overføringer fra 2016 på 8,2 mill. kroner. Utgiftene i årene 2014–2016 har vært hhv. 176,3 mill. kroner, 159,8 mill. kroner og 152,8 mill. kroner. Flere av utgiftene på posten er vanskelige å anslå. På grunnlag av regnskapsførte utgifter de senere år foreslås bevilgningen på posten redusert med 25 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet mener at kampen for trygge og gode arbeidsforhold for norske arbeidsfolk ikke prioriteres høyt nok av regjeringen. Senterpartiet foreslår en tiltakspakke mot arbeidslivskriminalitet i sitt alternative RNB. Som del av denne pakken foreslås en bevilgning på 10 mill. kroner til Skatteetaten.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 10 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 15 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1618		Skatteetaten	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med	15 000 000
		fra kr 190 300 000 til kr 175 300 000»	

Post 22 Større IT-prosjekter, kan overføres

Bevilgningen på posten foreslås redusert med til sammen 115,2 mill. kroner. Reduksjonen gjelder flere prosjekter.

Modernisering av Folkeregisteret

Prosjektet ble igangsatt i 2016 med en kostnadsramme på 548,3 mill. kroner og en bevilgning i saldert budsjett 2017 på 138,8 mill. kroner. Grunnet endret periodisering av kostnadene foreslås bevilgningen redusert med 35,5 mill. kroner i 2017. De samlede utgiftene til prosjektet endres ikke som følge av dette.

SAFIR-prosjektet

Prosjektets gjennomføringsperiode er forlenget, og dette medfører at bevilgningsbehovet til prosjektet i inneværende år er lavere enn lagt til grunn i saldert budsjett. Bevilgningen foreslås derfor redusert med 75,9 mill. kroner. De samlede utgiftene til prosjektet endres ikke som følge av dette.

SOFUS-prosjektet

I 2016 ble det gjennomført en usikkerhetsanalyse av prosjektet. Denne analysen, i tillegg til endret periodisering av kostnadene, tilsier at bevilgningsbeho-

vet til prosjektet i 2017 blir 8,8 mill. kroner lavere enn lagt til grunn i saldert budsjett. Usikkerhetsanalysen viste også at kostnadsrammen for prosjektet som helhet kan reduseres med 13,7 mill. kroner fra 257,1 mill. kroner til 243,3 mill. kroner.

Omdisponering – betaling av pensjonspremier

Det vises til omtale under kap. 1618 post 1. Bevilgningen foreslås økt med 5 mill. kroner knyttet til økte utgifter til betaling av pensjonspremie for personell som arbeider med SAFIR, SOFUS og Modernisert folkeregister.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad og fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1618		Skatteetaten	
	22	Større IT-prosjekter, *kan overføres*, reduseres med fra kr 358 700 000 til kr 253 500 000»	105 200 000

Post 23 Spesielle driftsutgifter, a-ordningen

Sammendrag

Bevilgningen på posten foreslås økt med 3,3 mill. kroner knyttet til lønnsjustering for EFF og omfordeling av pensjonskostnader, jf. omtalen under kap. 1618 post 1 ovenfor.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.13.11 Kap. 4618 Skatteetaten

Post 87 Trafikantsanksjoner

Sammendrag

Etter flere år med reduserte inntekter fra trafikantsanksjoner var det i 2016 en vekst hvor inntektene var på 78,1 mill. kroner. Den videre utviklingen er vanskelig å forutse. Basert på nye anslag foreslås bevilgningen på posten økt med 5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 88 Forsinkelsesgebyr, Regnskapsregisteret

Sammendrag

Regnskapet på posten for 2016 viste inntekter på 350,6 mill. kroner, hvilket var høyere enn antatt. Denne økningen forventes å vedvare i 2017. Bevilgningen på posten foreslås derfor økt med 52 mill. kroner. Økning i rettsgebyrsatser som forsinkelsesgebyrene beregnes ut ifra vil også påvirke inntektene fremover. Som følge av at nye regler er bedre innarbeidet i næringslivet forventes det en nedgang i inntektene på sikt.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 89 Overtredelsesgebyr

Sammendrag

Skatteetatens personallistekontroller har over tid hatt forebyggende effekt, og dette er trolig årsak til en viss inntektsnedgang i 2016. Det antas et lavere nivå også i 2017 og fremover. Bevilgningen på posten foreslås derfor redusert med 3 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.13.12 Kap. 1620 Statistisk sentralbyrå

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen på posten foreslås økt med til sammen 16,9 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon av bevilgningen på kap. 1620 post 21, jf. omtale nedenfor. Utgiftsøkningen gjelder følgende formål:

Moderniseringsprogrammet

Statistisk sentralbyrås (SSBs) moderniseringsprogram har en tid vært under planlegging, og det er ønskelig at flere planlagte aktiviteter kan settes i gang allerede i 2017. Programmet vil gå over noen år, og skal gi grunnlag for kvalitative forbedringer, herunder kortere produksjonstid og videre reduksjon av oppgavebyrden for næringslivet, i tillegg til klart lavere driftsutgifter over tid. Til programmet foreslås det bevilget 30,9 mill. kroner, fordelt med 10,9 mill. kroner på post 1 Driftsutgifter og 20 mill. kroner på post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold. Utgiftsøkningen dekkes inn gjennom en reduksjon av kap. 1620 post 21.

Forbruksundersøkelsen

SSB vil utrede mulighetene for å utnytte transaksjonsdata på en bedre måte til gjennomføringen av Forbruksundersøkelsen. Forbruksundersøkelsen er en sentral statistikk som blant annet benyttes til ulike utgiftstyper i konsumprisindeksen og til fordelingsanalyser. På post 1 Driftsutgifter foreslås det bevilget 6 mill. kroner til utredning og forbedring av grunnlaget for Forbruksundersøkelsen. Utgiftsøkningen dekkes inn gjennom en reduksjon av kap. 1620 post 21.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Sammendrag

Utgiftene til SSBs brukerfinansierte oppdrag budsjetteres på kap. 1620 post 21. Inntektene budsjetteres på kap. 4620 post 2. Disse postene budsjetteres med samme beløp, justert for anslått belastning av kap. 1633 Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift.

I samsvar med gitt merinntektsfullmakt vil en mindreutgift på kap. 1620 post 21, og/eller en merinntekt på kap. 4620 post 2, bidra til en økning av overført beløp på kap. 1620 post 21. En økning kan skyldes at noen oppdrag gjennomføres med lavere kostnader enn avtalt pris eller at oppdrag feilprises og at felleskostnader ved oppdrag i for stor grad belastes post 1. Etter 2013 har størrelsen på overførte beløp vært unormalt stort. En gjennomgang har vist at det i årene 2014–2016 var feil praksis for fordeling av utgifter mellom post 1 Driftsutgifter og post 21 Spesielle driftsutgifter. Disse tre årene ble til sammen 36,9 mill. kroner som skulle ha vært belastet post 21, i stedet ført på post 1. Dette bidro til en mer anstrengt budsjettsituasjon for virksomheten, slik at tiltak som det var ønskelig å gjennomføre med finansiering over post 1, måtte utsettes eller ble vurdert som ikke gjennomførbare. For å forebygge fremtidige feil- eller underbelastninger er SSBs interne regelverk for og oppfølgingen av posteringspraksis nå forbedret.

Utgiftsbevilgningen tilsvarende de ubenyttede inntektene foreslås disponert til prioriterte og delvis utsatte tiltak og aktiviteter i SSB. I tråd med dette foreslås det at bevilgningen på posten reduseres med 36,9 mill. kroner. Reduksjonen tilsvares av økte utgifter på post 1 (16,9 mill. kroner) og post 45 (20 mill. kroner), jf. omtale under disse postene.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Sammendrag

Det foreslås at bevilgningen på kap. 1620 post 45 økes med 20 mill. kroner til Moderniseringsprogrammet, jf. omtale under post 1 ovenfor.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.13.13 Kap. 1632 Kompensasjon for merverdiavgift

Post 61 Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner, overslagsbevilgning

Sammendrag

Regnskapet for 2016 viser at utbetalingene til kompensasjon for merverdiavgift til kommuner og til private og ideelle organisasjoner ble høyere enn lagt til grunn i budsjettforslaget for 2017. Frem til februar 2017 har veksten fortsatt vært høy både for kommuner og private.

Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 1632 post 61 med 1 000 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 72 Tilskudd til private og ideelle virksomheter, overslagsbevilgning

Sammendrag

Utbetaling til kompensasjon for merverdiavgift har vært høyere enn anslått, jf. omtale ovenfor. Det foreslås å øke bevilgningen til private og ideelle organisasjoner med 90 mill. kroner sammenlignet med saldert budsjett 2017. I økningen er det medregnet at ordningen foreslås utvidet for friskoler med voksne uten rett til videregående opplæring, jf. Prop. 130 LS (2016–2017) Endringar i skatte-, avgifts- og tollovgivinga.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.13.14 Kap. 1633 Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift

Post 1 Driftsutgifter, overslagsbevilgning

Sammendrag

Med virkning fra 1. januar 2015 ble det innført en ordning med nettoføring av merverdiavgift i ordinære statlige forvaltningsorgan. Nettoføringsordningen innebærer at forvaltningsorganene som er inkludert i ordningen, ikke belastes merverdiavgift for utgifter

på postene 1–49 i sine budsjetter og regnskaper, men kan føre utgiftene til merverdiavgift på et sentralt kapittel for merverdiavgift under Finansdepartementet (kap. 1633 post 1). Det er usikkerhet knyttet til bevilgningsbehovet på posten. På bakgrunn av regnskapstall og forventet utvikling foreslås bevilgningen på posten økt med 400 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.13.15 Kap. 1651 Statsgjeld, avdrag og innløsning

Post 98 Avdrag på innenlandsk statsgjeld, overslagsbevilgning

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 12 248 mill. kroner. Reduksjonen skyldes at deler av lån med forfall i 2017 ble innfridd for sent i 2016 til å bli tatt hensyn til i budsjettforslaget for 2017.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.13.16 Kap. 1670 Avsetninger til Den nordiske investeringsbank

Post 90 Innbetalt grunnkapital

Sammendrag

Det er i saldert budsjett 2017 bevilget 119,8 mill. kroner til innbetaling av grunnkapital for Den nordiske investeringsbanken. I februar 2017 ble det betalt inn et beløp til grunnkapital på 114,6 mill. kroner, som er 5,2 mill. kroner lavere enn bevilgningen. Forskjellen skyldes en lavere eurokurs enn ventet.

Det foreslås at bevilgningen på posten reduseres med 5,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.13.17 Kap. 2309 Tilfeldige utgifter

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen på kap. 2309 post 1 er motpost til tilleggsbevilgninger til blant annet forhandlinger hvor staten er part, herunder til lønnsoppgjøret for statsansatte og takstforhandlinger for privatpraktiserende leger, fysioterapeuter og psykologer, og til uforutsette utgifter.

Bevilgningsbehovet til inntektsoppgjør mv. er usikkert og avhenger av utfallet av lønnsforhandlingene. I lys av at lønnsvekstanslaget for 2017 nå er lavere enn lagt til grunn i saldert budsjett 2017, foreslås bevilgningen på kap. 2309 post 1 redusert med 240 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at det har vært stor vekst i byråkratiet under sittende regjering, tross klare løfter om det motsatte. Disse medlemmer viser for øvrig til egen hovedmerknad og til Arbeiderpartiets alternative perspektivmelding og fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2309		Tilfeldige utgifter	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	390 000 000
		fra kr 4 181 873 000 til kr 3 791 873 000»	

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at det har vært stor vekst i byråkratiet under sittende regjering. Kontroll med utgiftene i statsforvaltningen er maktpåliggende for å sikre at skattebetalernes penger kommer folk flest til gode. Dette medlem mener det er en viktig politisk oppgave å flytte ressurser fra byråkratiet til tjenester nær folk og foreslår å redusere konsulentbruken i staten med ca. 3 pst. for andre halvår 2017.

Dette medlem mener det er oppsiktsvekkende at Riksrevisjonen i Dokument 3:6 (2016–2017) finner at statens bruk av konsulenter beløp seg til hele 12 mrd. kroner i 2015, og mener det bør være et selvstendig mål å redusere konsulentbruken.

Dette medlem foreslår å redusere bevilgningen med 198,1 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 438,1 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2309		Tilfeldige utgifter	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	438 092 000
		fra kr 4 181 873 000 til kr 3 743 781 000»	

3.3.13.18 Kap. 4602 Finanstilsynet

Post 3 Saksbehandlingsgebyr

Sammendrag

Med endring av Finanstilsynets regler for utlikning fra 1. januar 2016 åpnes det i forskriftene for å kreve gebyr for behandling av konsesjoner for å drive virksomhet som betalingsforetak. Det ble i 2016 betalt inn totalt 0,5 mill. kroner for 17 saker. Inntektene ble i 2016 ført under kap. 5580 Sektoravgifter under Finansdepartementet post 70 Finanstilsynet, bidrag fra tilsynsenhetene. Det foreslås at gebyrer for behandling av konsesjoner samles med prospektkontrollgebyrer på kap. 4602 post 3, og at posten gis ny betegnelse.

Det foreslås at bevilgningen på kap. 4602 post 3 økes med 0,5 mill. kroner. Posten hadde tidligere betegnelsen Prospektkontrollgebyrer.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.13.19 Kap. 5309 Tilfeldige inntekter

Post 29 Ymse

Sammendrag

På dette kapitlet inntektsføres uforutsette inntekter det ikke er naturlig å føre under andre kapitler. I saldert budsjett 2017 er det på kap. 5309 post 29 bevilget 150 mill. kroner. Blant annet i lys av regnskapsførte inntekter i første kvartal 2017 foreslås bevilgningen økt med 200 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.13.20 Kap. 5351 Overføring fra Norges Bank

Post 85 Overføring

Sammendrag

Det er i saldert budsjett 2017 anslått 17 700 mill. kroner i overføring fra Norges Bank. Norges Banks representantskap fastsatte i årsregnskapet at overført beløp til kap. 5351 post 85 vil være 17 726 mill. kroner. Bevilgningen foreslås derfor økt med 26 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.13.21 Kap. 5491 Avskrivning på statens kapital i statens forretningsdrift

Post 30 Avskrivninger

Sammendrag

På denne posten inntektsføres summen av avskrivninger på statens kapital som bevilges på underpost 3 i statens forretningsdrift (kap. 2445–2490). På bakgrunn av endringer på disse underpostene foreslås bevilgningen på kap. 5491 post 30 økt med 83,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.13.22 Kap. 5501 Skatter på formue og inntekt

Post 70 Trinnskatt, formuesskatt mv.

Sammendrag

Det vises til forslag om å innføre en ny ordning for skattefavorisert individuell sparing til pensjon. Se omtale i Prop. 130 LS (2016–2017) Endringar i skatte-, avgifts- og tollovgivinga punkt 3.1.

Det vises også til forslag om å heve maksimalt fradrag for skattefavorisert pensjonssparing for selvstendig næringsdrivende. Se omtale i Prop. 130 LS (2016–2017) Endringar i skatte-, avgifts- og tollovgivinga punkt 3.2.

Bevilgningen foreslås på denne bakgrunn redusert med 21 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 72 Fellesskatt

Sammendrag

Det vises til forslag om å innføre en ny ordning for skattefavorisert individuell sparing til pensjon. Se omtale i Prop. 130 LS (2016–2017) Endringar i skatte-, avgifts- og tollovgivinga punkt 3.1.

Det vises også til forslag om å heve maksimalt fradrag for skattefavorisert pensjonssparing for selvstendig næringsdrivende. Se omtale i Prop. 130 LS (2016–2017) Endringar i skatte-, avgifts- og tollovgivinga punkt 3.2.

Det vises videre til forslag om skattelettelser for pensjonister. Se omtale i Prop. 130 LS (2016–2017)

Endringar i skatte-, avgifts- og tollovgivinga kapittel 4.

Bevilgningen foreslås på denne bakgrunn redusert med 112 mill. kroner.

Deler av skattelettelsene berører kommunesektoren. Skatteinntektene til kommunesektoren anslås å bli redusert med 162 mill. kroner som følge av skatteopplegget i revidert nasjonalbudsjett, fordelt med 132 mill. kroner for kommunene og 30 mill. kroner for fylkeskommunene. Kommunesektoren foreslås kompensert med tilsvarende økning i innbyggertilskuddet til kommuner og fylkeskommuner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egen hovedmerknad og fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5501		Skatter på formue og inntekt	
	72	Fellesskatt, reduseres med	136 000 000
		fra kr 184 027 000 000 til kr 183 891 000 000»	

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til merknader i Innst. 400 L (2016–2017), og foreslår å øke bevilgningen med 250 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 138 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5501		Skatter på formue og inntekt	
	72	Fellesskatt, økes med	138 000 000
		fra kr 184 027 000 000 til kr 184 165 000 000»	

3.3.13.23 Kap. 5521 Merverdiavgift

Post 70 Merverdiavgift

Komiteens medlem fra Senterpartiet foreslår for å sikre likeverdige og rettferdige konkurransevilkår for gründere og arbeidstakere innen handelsnæringen og fjerne det særlige fritaket for merverdiavgift som utenlandske bedrifter i dag får på fjernsalg av varer med verdi under 350 kroner. Dette vil skape tusenvis av arbeidsplasser i Norge og innebære økte inntekter for norske bedrifter og arbeidstakere og det norske fellesskapet.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 772 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 772 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5521		Merverdiavgift	
	70	Merverdiavgift, økes med	772 000 000
		fra kr 270 300 000 000 til kr 271 072 000 000»	

Dette medlem fremmer videre følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen om gjennom forskrift å endre tollforskriften § 5-9-1 slik at tollfritaket for varer med verdi under 350 kroner avvikles fullstendig med virkning fra 1. august 2017. Stortinget ber også regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til endring i merverdiavgiftsloven § 7-2 og oppheving av tolloven § 5-9 for å gjenspeile denne endringen.»

3.3.13.24 Kap. 5700 Folketrygdens inntekter

Post 71 Trygdeavgift

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og enighet om at sykepenger for selvstendig næringsdrivende skal ha en kompensasjonsgrad på 75 pst. fra 1. oktober 2017, og foreslår en reduksjon i inntektene på 13 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 13 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5700		Folketrygdens inntekter	
	71	Trygdeavgift, reduseres med »	13 000 000

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og forbedringen i sykepengeordningen for selvstendig næringsdrivende. Som en konsekvens av dette forventes inntektene på denne posten å reduseres med 13 mill. kroner.

Dette medlem foreslår å redusere bevilgningen med 13 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 13 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5700		Folketrygdens inntekter	
	71	Trygdeavgift, reduseres med	13 000 000
		fra kr 139 524 000 000 til kr 139 511 000 000»	

3.3.13.25 KAP. 5543 MILJØAVGIFT PÅ MINERALSKE PRODUKTER MV.

Post 70 CO_2-avgift

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at det haster å omstille Norge og verden til et nullutslippssamfunn. Behovet for rask handling har blitt ytterligere understreket av at USA nylig trakk seg fra Paris-avtalen. Dette medlem peker på at det er viktig med signaler om at karbonprisen vil øke i årene som kommer, og foreslår derfor å øke CO_2-avgiften med 10 pst.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 290 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 290 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5543		Miljøavgift på mineralske produkter mv.	
	70	CO_2-avgift, økes med	290 000 000
		fra kr 6 984 000 000 til kr 7 274 000 000»	

«Stortingets vedtak om CO_2-avgift på mineralske produkter § 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. juli 2017 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales CO_2-avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende mineralske produkter med følgende beløp:

a) mineralolje (generell sats): kr 1,32 per liter.
   mineralolje
   - til innenriks kvotepliktig luftfart: kr 1,21 per liter,
   - til annen innenriks luftfart og ikke-kommersielle privatflyginger: kr 1,21 per liter,
   - til treforedlingsindustrien, sildemel- og fiskemelindustrien: kr 0,35 per liter,
   - til fiske og fangst i nære farvann: kr 0,32 per liter,
   - som ilegges veibruksavgift på drivstoff: kr 1,32 per liter,
b) bensin: kr 1,14 per liter,
c) naturgass: kr 0,99 per Sm^3
d) LPG: kr 1,49 per kg.»

3.3.14 Forsvarsdepartementet

3.3.14.1 KAP. 1700 FORSVARSDEPARTEMENTET

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen foreslås økt med 5,6 mill. kroner knyttet til omdisponering av kompensasjon for pensjonspremie fra Forsvaret til Forsvarsdepartementet, jf. omtale under kap. 1720 post 1.

Program Space skal bidra til at Forsvarets behov for satellittbaserte tjenester dekkes mer effektivt. Videre har programmet til hensikt å etablere klare roller og ansvarsforhold for forsvarssektorens romvirksomhet. Det foreslås å øke bevilgningen med 5,5 mill. kroner knyttet til oppstart av Program Space mot en tilsvarende reduksjon på kap. 1760 post 45.

Videre foreslås bevilgningen økt med 4,0 mill. kroner knyttet til leverte internrevisjonstjenester og forvaltning av varslingskanalen til Forsvarsmateriell. Utgiftene til internrevisjonstjenester og forvaltning var tidligere bevilget på Forsvarsmateriells eget budsjett. Ansvaret for forvaltningsrevisjon og varslingskanalen er nå flyttet til Forsvarsdepartementet. For-

slaget til bevilgningsøkning motsvares av et tilsvarende forslag til bevilgningsreduksjon på kap. 1760 post 1.

Bevilgningen foreslås økt med 3,0 mill. kroner knyttet til overføring av Forsvarets havarikommisjon fra Forsvaret til Forsvarsdepartementet fra 1. juli 2017. Enheten består av fire årsverk og søker å finne bakgrunnen for ulykker i Forsvaret. Enheten ble opprettet i samsvar med lov om undersøkelser av ulykker og hendelser i Forsvaret, lovvedtak 8 (2016–2017), jf. behandlingen av Innst. 56 L (2016–2017) til Prop. 150 L (2015–2016). Økningen motsvares av tilsvarende bevilgningsreduksjon på kap. 1725 post 1.

Bevilgningen foreslås økt med 2,9 mill. kroner til gjennomføring av nye grunnlagsstudier vedrørende objektsikkerhet og sikring av skjermingsverdige objekter i 2017 mot en tilsvarende reduksjon på kap. 1700 post 71.

Bevilgningen foreslås økt med 2,1 mill. kroner til konsulentstøtte i forbindelse med nedsalg av aksjer i statsaksjeselskapet AIM Norway. Økningene motsvares av en tilsvarende bevilgningsreduksjon på kap. 1760 post 1.

Bevilgningen foreslås økt med 1,4 mill. kroner knyttet til økt behov i forbindelse med etablering av Forsvarets materielltilsyn mot en tilsvarende reduksjon på kap. 1725 post 1.

Bevilgningen foreslås økt med 1,3 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon på kap. 1760 post 1. Økningen er knyttet til høyere husleie som følge av at den norske delegasjonen i NATO skal flytte inn i nytt hovedkvarter i Brussel i løpet av 2017.

Bevilgningen foreslås økt med 0,8 mill. kroner knyttet til oppjustering av stillingsnivået i Senter for integritet i forsvarssektoren. En tidligere sekretærstilling er nå omgjort til en saksbehandlersstilling. Økningen motsvares av en tilsvarende bevilgningsreduksjon på kap. 1760 post 1.

Bevilgningen foreslås økt med 0,8 mill. kroner knyttet til at Forsvarsdepartementets internrevisjon har overtatt forvaltningen av Forsvarsbyggs varslingskanal. Økningen motsvares av en tilsvarende reduksjon på kap. 1710 post 1. Bevilgningen foreslås økt med 0,3 mill. kroner knyttet til teknisk drift av BUDMOD B, som er et hovedverktøy for regjeringens utarbeidelse av statsbudsjettet. Budsjettapplikasjonen skal flyttes til Forsvarsdepartementet fra Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon. Bevilgningen på Kommunal- og moderniseringsdepartementets kap. 510 post 1 foreslås redusert med et tilsvarende beløp.

Bevilgningen foreslås redusert med 7,2 mill. kroner knyttet til effektiviseringstiltak, jf. omtale under kap. 1760 post 1. Bevilgningen foreslås videre redusert med 2,0 mill. kroner knyttet til overføring av ett årsverk fra støtteelementet i militærmisjonen i Brussel for opprettelse av et støtteelement ved Supreme Headquarters Allied Powers Europe i Mons i Belgia. Reduksjonen motsvares av en tilsvarende bevilgningsøkning på kap. 1720 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 1,1 mill. kroner knyttet til etablering av en seksjon i HR-avdelingen i forsvarsstaben i forbindelse med utdanningsreformen, jf. omtale under kap. 1725 post 1. Videre foreslås bevilgningen redusert med 0,8 mill. kroner knyttet til ny klareringsmyndighetsstruktur i forsvarssektoren, jf. omtale under kap. 1725 post 1.

Samlet foreslås bevilgningen på posten økt med 16,6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at det har vært stor vekst i byråkratiet under sittende regjering. Kontroll med utgiftene i statsforvaltningen er maktpåliggende for å sikre at skattebetalernes penger kommer folk flest til gode. Dette medlem mener det er en viktig politisk oppgave å flytte ressurser fra sentralbyråkratiet til tjenester nær folk.

Dette medlem foreslår å redusere bevilgningen med 2 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 14,6 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1700		Forsvarsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 772 976 000 til kr 787 583 000»	14 607 000

Post 43 Til disposisjon for Forsvarsdepartementet, kan overføres

Sammendrag

Det foreslås å redusere bevilgningen med 3,1 mill. kroner mot en tilsvarende økning på kap. 1795 post 1 knyttet til gjenåpning og drift av Forsvarets flysamling på Gardermoen.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 71 Overføringer til andre, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 2,9 mill. kroner grunnet færre søknader om støtte enn tidligere antatt. Reduksjonen motsvares av en tilsvarende økning på kap. 1700 post 1 knyttet til avtale om grunnlagsstudier vedrørende objektsikkerhet og sikring av skjermingsverdige objekter.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.14.2 Kap. 1710 Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg

Post 1 Driftsutgifter, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 4,3 mill. kroner mot en tilsvarende økning på kap. 1725 post 1 knyttet til etablering av ny klareringsmyndighetsstruktur i forsvarssektoren. Bevilgningen foreslås videre redusert med 0,8 mill. kroner knyttet til at Forsvarsdepartementets internrevisjon ivaretar forvaltningen av varslingskanalen på vegne av Forsvarsbygg. Reduksjonen motsvares av en tilsvarende økning på kap. 1700 post 1.

Samlet foreslås bevilgningen på posten redusert med 5,1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at det har vært stor vekst i byråkratiet under sittende regjering. Kontroll med utgiftene i statsforvaltningen er maktpåliggende for å sikre at skattebetalernes penger kommer folk flest til gode. Dette medlem mener det er en viktig politisk oppgave å flytte ressurser fra byråkratiet til tjenester nær folk.

Dette medlem foreslår å redusere bevilgningen med 5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 10,1 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1710		Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg	
	1	Driftsutgifter, *kan overføres*, reduseres med fra kr 3 641 748 000 til kr 3 631 624 000»	10 124 000

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, kan nyttes under kap. 1760 post 45

Sammendrag

Fornyelsen av IKT-strukturen på Ørland flystasjon er delt i to prosjekter: ett prosjekt knyttet til eiendom, bygg og anlegg på kap. 1710 post 45, og ett prosjekt knyttet til materiell på kap. 1760 post 45. Det er hensiktsmessig å samle prosjektering og gjennomføring av disse to prosjektene i ett prosjekt for å gi enhetlig styring samt lavere totale prosjekterings- og gjennomføringskostnader. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på kap. 1710 post 45 med 13,0 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon på kap. 1760 post 45.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.14.3 Kap. 4710 Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg

Post 47 Salg av eiendom

Bevilgningen på posten foreslås økt med til sammen 360,6 mill. kroner, hovedsakelig knyttet til forventede salgsinntekter fra kontorkomplekset i Myntgata 2 i Oslo. Det er tidligere lagt til grunn at salget ville bli gjennomført i 2019. På grunn av salgsobjektets beliggenhet har det vært nødvendig å gjennomføre en risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) før avhendingen ble gjennomført. Prosessen med ROS-analysen viste seg å tillate en raskere oppstart av salgsprosessen enn forventet. Inntektsøkningen benyttes til delvis dekning av merutgiftene på kap. 1792 post 1 (100 mill. kroner) og en foreslått økning på kap. 1760 post 45 (260,6 mill. kroner).

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.14.4 Kap. 1720 Felles ledelse og kommandoapparat

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 112,8 mill. kroner grunnet uforutsette behov. Bevilgningsøkningen dekkes inn gjennom bevilgningsreduksjoner på kap. 1725 post 1 (63,2 mill. kroner), kap. 1731 post 1 (28,8 mill. kroner) og kap. 1734 post 1 (20,8 mill. kroner), hvor det er tilsvarende mindrebehov.

Fra og med 1. januar 2017 ble det innført en forenklet modell for pensjonspremiebetaling for statlige virksomheter med en fast premiesats på 14 pst. (12 pst. arbeidsgiverandel og 2 pst. medlemsandel av lønnsgrunnlaget). Tiltaket gjaldt de fleste statlige virksomheter som tidligere ikke betalte pensjonspremie til Statens pensjonskasse (SPK). Virksomhetene ble kompensert for økte anslåtte utgifter til pensjonspremie, jf. Prop. 1 S (2016–2017) for Arbeids- og sosialdepartementet og Gul bok for 2017. Samlet kompensasjon utgjorde i overkant av 7,4 mrd. kroner. Kompensasjonen baserte seg på lønnsgrunnlaget fra april 2016, justert for kjente relevante forhold, herunder omorganiseringer. Basert på oppdaterte anslag for lønnsgrunnlaget per januar 2017 fra SPK, foreslår regjeringen enkelte justeringer av kompensasjonen.

Det foreslås å øke bevilgningen med 99,0 mill. kroner knyttet til høyere utgifter til pensjonspremie enn forutsatt i saldert budsjett. Dette innkluderer også en reduksjon av utgiftene på 15 mill. kroner knyttet til at Forsvarsstaben ble overkompensert ved innføringen av premiebetalingen. Omdisponeringen av pensjonspremie kommer som en følge av organisatoriske endringer sammenlignet med det som tidligere ble lagt til grunn, samt høyere utgifter til pensjonspremie på enkelte kapitler enn forutsatt i saldert budsjett. Samtidig har flere kapitler blitt tilført for lav kompensasjon til pensjon. De foreslåtte justeringene av fordelingen av midler til kompensasjon knyttet til pensjonspremie gjør at alle kapitler og poster i budsjettet er i samsvar med det beregnede behovet.

Flere kapitler og poster berøres av endringene i kompensasjon til pensjonspremie. I tillegg til at kap. 1720 post 1 foreslås økt med 99,0 mill. kroner, foreslås det bevilgningsøkninger på kap. 1700 post 1 (5,6 mill. kroner), kap. 1735 post 1 (12,3 mill. kroner), kap. 1760 post 1 (71,1 mill. kroner) og kap. 1792 post 1 (1,9 mill. kroner). Samtidig foreslås det bevilgningsreduksjoner på kap. 1725 post 1 (72,0 mill. kroner), kap. 1731 post 1 (14,6 mill. kroner), kap. 1732 post 1 (1,4 mill. kroner), kap. 1733 post 1 (11,4 mill. kroner), kap. 1734 post 1 (1,2 mill. kroner), kap. 1740 post 1 (93,0 mill. kroner), kap. 1790 post 1 (8,9 mill. kroner) og kap. 1795 post 1 (2,4 mill. kroner).

Bevilgningen foreslås økt med 56,6 mill. kroner knyttet til overføring av en enhet for støttevirksomhet på Bodø flystasjon til Forsvarets operative hovedkvarter. Denne bevilgningsøkningen er en følge av at Forsvarets operative hovedkvarter overtar en baseskvadron fra Luftforsvaret. Baseskavdronens oppgave er styrkeproduksjon, soldatadministrasjon, vakt og sikring, transport, velferd, idrett og forpleining. Økningen motsvares av en tilsvarende reduksjon på kap. 1733 post 1.

Bevilgningen foreslås videre økt med 40,0 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon på kap. 1732 post 1.

Det foreslås å øke bevilgningen med 21,7 mill. kroner knyttet til omstilling innenfor HR-området. Blant annet er administrativ foresatt avdeling, dvs. avdelingen som ivaretar personell som gjør tjeneste i utenlandsoperasjoner, flyttet fra Hæren til Forsvarets personell- og vernepliktssenter på kap. 1720 post 1. Økningene på kap. 1720 post 1 er knyttet til bevilgningsreduksjon på kap. 1731 post 1 (25,4 mill. kroner), og på kap. 1740 post 1 (3,7 mill. kroner) og kap. 1760 post 1 (2,5 mill. kroner). De to sistnevnte bevilgningsreduksjonene gjelder reduksjon i stillinger gjennom HR-omstillingen. Omstillingen innenfor HR-området har medført en frigjøring av midler knyttet til stillinger. HR-omstillingen medfører flytting av stillinger til andre avdelinger, og det foreslås derfor også bevilgningsøkninger på kap. 1725 post 1 (2,5 mill. kroner), kap. 1733 post 1 (0,7 mill. kroner) og kap. 1734 post 1 (6,7 mill. kroner).

Forsvaret har overtatt ansvaret for renholdstjenesten fra Forsvarsbygg. Dette har medført innsparinger på totalt 17,2 mill. kroner fordelt på flere budsjettposter under Forsvarsdepartementet: kap. 1725 post 1 (1,0 mill. kroner), kap. 1731 post 1 (7,3 mill. kroner), kap. 1732 post 1 (2,5 mill. kroner), kap. 1733 post 1 (3,6 mill. kroner), kap. 1734 post 1 (1,6 mill. kroner), kap. 1740 post 1 (0,5 mill. kroner), kap. 1790 post 1 (0,1 mill. kroner), fra kap. 1791 post 1 (0,1 mill. kroner), og fra kap. 1795 post 1 (0,5 mill. kroner). Bevilgningen på 1720 post 1 foreslås økt med 17,2 mill. kroner.

Bevilgningen foreslås økt med 13,4 mill. kroner knyttet til nødvendig gjenanskaffelse av varer som er benyttet i forbindelse med alliert trening og øving i Norge. Salgsinntektene er omtalt under kap. 4720 post 1.

Videre foreslås bevilgningen økt med 10,3 mill. kroner forbundet med at HMS-seksjonen i Forsvarsstaben er flyttet til Forsvarets personell- og vernepliktssenter. Forslaget til bevilgningsøkning motsvares av et tilsvarende forslag til bevilgningsreduksjon på kap. 1725 post 1.

Utgifter til deltakelse i militær konkurranseidrett på internasjonalt nivå er redusert. Forsvaret har end-

ret sin innretning av militær konkurranseidrett og avslutter satsingen innen orientering, ski og seiling. Dette medfører bevilgningsreduksjoner på til sammen 5,3 mill. kroner på kap. 1731 post 1 (0,6 mill. kroner), kap. 1732 post 1 (0,3 mill. kroner), kap. 1733 post 1 (1,1 mill. kroner) og kap. 1734 post 1 (3,3 mill. kroner). Bevilgningen på kap. 1720 post 1 økes tilsvarende, til høyere prioriterte formål.

Bevilgningen foreslås økt med 4,5 mill. kroner som følge av oppsigelse av befalets låneordning fra 31. desember 2016. Økningene motsvares av en tilsvarende bevilgningsreduksjon på kap. 1720 post 70.

Bevilgningen foreslås økt med 2,3 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon på kap. 1740 post 1.

Bevilgningen foreslås økt med 2,0 mill. kroner knyttet til overføring av ett årsverk fra støtteelementet i Brussel for opprettelse av et støtteelement ved Supreme Headquarters Allied Powers Europe. Økningen motsvares av en tilsvarende reduksjon på kap. 1700 post 1.

Videre foreslås bevilgningen økt med 1,5 mill. kroner knyttet til Forsvarsmateriells andel av utgiftene til basedrift på Kolsås. Økningen motsvares av en tilsvarende reduksjon på kap. 1760 post 1.

Bevilgningen foreslås økt med 1,2 mill. kroner knyttet til sentralisering av drift av alarmsentralen på Haakonsvern. Økningen motsvares av tilsvarende bevilgningsreduksjoner fra brukerne av alarmsentralen på kap. 1725 post 1 (0,1 mill. kroner), kap. 1731 post 1 (0,4 mill. kroner), kap. 1733 post 1 (0,3 mill. kroner), kap. 1734 post 1 (0,1 mill. kroner) og kap. 1740 post 1 (0,3 mill. kroner).

Bevilgningen foreslås økt med 1,1 mill. kroner knyttet til refusjon av utgifter fra forsvarsgrenene for utdanning av sykevoktere og soldatutdanning ved Forsvarets sanitet. Økningen motsvares av en tilsvarende reduksjon på kap. 1731 post 1 (0,7 mill. kroner), kap. 1732 post 1 (0,2 mill. kroner) og kap. 1733 post 1 (0,2 mill. kroner).

Bevilgningen foreslås økt med 1,0 mill. kroner forbundet med et nytt forskningsprosjekt om norske militære styrkebidrag på Balkan. Økningene motsvares av en tilsvarende bevilgningsreduksjon på kap. 1725 post 1.

Det foreslås å redusere bevilgningen med 198,9 mill. kroner som følge av fordeling av midler til gjennomføring av fellesøvelser i 2017. Midlene dekker øvingsutgifter inkludert variable tillegg, drivstoff, vedlikehold, transport, reiser osv. I saldert budsjett er midlene til gjennomføring av fellesøvelser samlet på kap. 1720 post 1. De enkelte forsvarsgreners deltakelse på øvelsene klarlegges gjennom forsvarssjefens øvingsprogram. Forslaget til bevilgningsreduksjon motsvares av et tilsvarende forslag til bevilgningsøkning på kap. 1725 post 1 (0,8 mill. kroner), kap. 1731 post 1 (85,1 mill. kroner), kap. 1732 post 1 (23,2 mill. kroner), kap. 1733 post 1 (34,0 mill. kroner), kap. 1734 post 1 (19,5 mill. kroner), kap. 1735 post 1 (0,8 mill. kroner) og kap. 1740 post 1 (35,5 mill. kroner).

Utgifter til beredskapslagrene for reservedeler og forsyninger bevilges på kap. 1740 post 1, jf. omtale under dette kapittelet. Bevilgningen på kap. 1720 post 1 foreslås derfor redusert med 37,8 mill. kroner knyttet til økt anskaffelse av reservedeler.

Bevilgningen foreslås redusert med 29,5 mill. kroner knyttet til oppbygging av nødvendige beredskapslager til dedikerte NATO Response Force-styrker fra Hæren.

Videre foreslås bevilgningen redusert med 29,0 mill. kroner mot en tilsvarende økning på kap. 1733 post 1.

Bevilgningen foreslås redusert med 19,4 mill. kroner som følge av organisatoriske endringer som berører kap. 1720 post 1 og kap. 1725 post 1, jf. omtale under kap. 1725 post 1.

Bevilgningen foreslås redusert med 17,6 mill. kroner knyttet til Hærens bidrag i Very High Readiness Joint Task Force Land (VJTF) for 2017. Reduksjonen motsvares av en tilsvarende økning på kap. 1731 post 1 og gjelder to prosjekter. Hæren skal i 2017 deployere en mekanisert kompanistridsgruppe til Litauen som del av NATOs forsterkede nærvær i Baltikum og Polen, og dette øker utgiftene med 10,3 mill. kroner. Videre foreslås det å øke utgiftene med 7,3 mill. kroner til forberedelser og planlegging av Hærens bidrag i VJTF i 2019. Bakgrunnen er at forberedelser og planlegging av Hærens styrkebidrag til deltakelse i VJTF for 2019 foregår i 2017.

Bevilgningen foreslås redusert med 16,4 mill. kroner som inndekning for merutgifter til rettighetsreiser, jf. omtale under kap. 1740 post 1.

Videre foreslås bevilgningen redusert med 16,2 mill. kroner forbundet med forsyning og leie av EBA som benyttes til trening og øvelser. Midlene ble i saldert budsjett 2017 bevilget på kap. 1720 post 1. I etterkant er det foretatt en ny gjennomgang av behovene. Forslaget til bevilgningsreduksjon motsvares av tilsvarende forslag om bevilgningsøkninger på flere kapitler og poster: kap. 1731 post 1 (0,9 mill. kroner), kap. 1732 post 1 (0,1 mill. kroner), kap. 1733 post 1 (9,2 mill. kroner), kap. 1734 post 1 (2,8 mill. kroner) og kap. 1740 post 1 (3,2 mill. kroner).

Bevilgningen foreslås redusert med 10,6 mill. kroner knyttet til leveranseavtale, reiser og kompetanseheving innenfor de IKT-systemene som forvaltes av Forsvarsmateriell, jf. omtale under kap. 1760 post 1.

Bevilgningen foreslås redusert med 7,0 mill. kroner knyttet til justering av kapitalelementet, jf. omtale under kap. 1795 post 1.

Bevilgningen foreslås redusert med 4,9 mill. kroner knyttet til økt behov for kurs og utdanning for Alliert kompetansesenter for operasjoner under vinterforhold på kap. 1731 post 1.

Bevilgningen foreslås redusert med 4,2 mill. kroner mot en tilsvarende økning på kap. 1725 post 1 forbundet med et behov for å øke kapasiteten ved Forsvarets sikkerhetsavdeling.

Bevilgningen foreslås redusert med 3,8 mill. kroner knyttet til effektiviseringstiltak, jf. omtale under kap. 1760 post 1.

Bevilgningen foreslås redusert med 3,3 mill. kroner til videreføring av prosjekt ved Forsvarets kompetansesenter for objektsikkerhet, jf. omtale under kap. 1731 post 1.

Bevilgningen foreslås redusert med 1,7 mill. kroner knyttet til PhD-stipendiater ved Krigsskolen og Forsvarets etterretningshøgskole. Reduksjonen motsvares av en tilsvarende økning på kap. 1731 post 1.

Bevilgningen foreslås redusert med 1,2 mill. kroner som følge av at utgiftene til den sentraliserte anskaffelsesfunksjonen blir lavere enn forventet. Forslaget til bevilgningsreduksjon motsvares av et tilsvarende forslag til bevilgningsøkning på kap. 1734 post 1.

Bevilgningen foreslås redusert med 1,1 mill. kroner mot en tilsvarende økning på kap. 1725 post 1 knyttet til sentralisering av utlysning av sivile stillinger, jf. omtale under kap. 1725 post 1.

Bevilgningen foreslås redusert med 0,4 mill. kroner knyttet til effektivisering innenfor området administrative kjøretøy, jf. omtale under kap. 1740 post 1.

Bevilgningen foreslås redusert med 0,3 mill. kroner knyttet til tilleggsutgifter for vedlikehold ved FLOs verksteder, jf. omtale under kap. 1740 post 1.

Bevilgningen foreslås redusert med 0,1 mill. kroner forbundet med renovering av inventar for gjenbruk. Dette motsvares av en tilsvarende økning på kap. 1740 post 1.

Samlet foreslås bevilgningen på posten redusert med 13,6 mill. kroner.

Komiteens merknader

K o m i t e e n slutter seg til regjeringens forslag.

Post 70 Renter låneordning

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 4,5 mill. kroner som følge av at befalets låneordning i sin helhet er avviklet fra 31. desember 2016. Forslaget til bevilgningsreduksjon motsvares av et tilsvarende forslag til bevilgningsøkning på kap. 1720 post 1.

Komiteens merknader

K o m i t e e n slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.14.5 Kap. 4720 Felles ledelse og kommandoapparat

Post 1 Driftsinntekter

Sammendrag

Bevilgningen foreslås økt med 14 mill. kroner i forbindelse med inntekter fra allierte knyttet til alliert trening og øving i Norge. Inntektene fra allierte har en tilsvarende utgift. Bevilgningen foreslås videre økt med 2,5 mill. kroner knyttet til inntekter fra Forsvarets forskningsinstitutt for utlegg for prosjektoffiser i forbindelse med materiellanskaffelser til spesialstyrkene. Bevilgningen foreslås redusert med 3,1 mill. kroner knyttet til forventet lavere inntekt ved Forsvarets etterretningshøgskole enn tidligere forutsatt.

Samlet foreslås bevilgningen på posten økt med 13,4 mill. kroner. Inntektsøkningen utgjør inndekning for en tilsvarende økning av utgiftene jf. omtalen under kap. 1720 post 1.

Komiteens merknader

K o m i t e e n slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.14.6 Kap. 1723 Nasjonal sikkerhetsmyndighet

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 1,5 mill. kroner mot en tilsvarende økning på kap. 1725 post 1 knyttet til etablering av ny og sentralisert klareringsmyndighetsstruktur i forsvarssektoren, jf. omtale under kap. 1725 post 1.

Komiteens merknader

K o m i t e e n slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.14.7 Kap. 1725 Fellesinstitusjoner og -utgifter under Forsvarsstaben

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

I forbindelse med opprettelsen av Forsvarets fellestjenester ble driftsmidlene feilaktig budsjettert på kap. 1720 post 1. For å rette opp dette foreslås bevilgningen på kap. 1725 post 1 økt med 19,4 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon på kap. 1720 post 1.

Bevilgningen foreslås økt med 14,5 mill. kroner som følge av overføring av staben ved Forsvarets avdeling for kultur og tradisjon (FAKT) til staben ved Forsvarets fellestjenester (FFT). I forbindelse med opprettelsen av FFT i 2017 ble utgiftene til staben ved FAKT bevilget på kap. 1795 post 1. Bevilgningen på kap. 1725 post 1 foreslås derfor økt med dette

beløpet mot en tilsvarende reduksjon på kap. 1795 post 1.

Bevilgningen foreslås økt med 6,6 mill. kroner knyttet til ny klareringsmyndighetsstruktur i forsvarssektoren. Klareringsmyndighetsstrukturen i forsvarssektoren er endret og i sin helhet flyttet til Forsvarets sikkerhetsavdeling. Denne enheten foretar sikkerhetsklareringer av personell i forsvarssektoren. Økningen motsvares av bevilgningsreduksjoner på kap. 1700 post 1 (0,8 mill. kroner), kap. 1710 post 1 (4,3 mill. kroner) og kap. 1723 post 1 (1,5 mill. kroner).

Bevilgningen foreslås økt med 4,9 mill. kroner knyttet til sentralisering av utlysning av sivile stillinger. Økningen motsvares av tilsvarende reduksjoner på flere kapitler og poster: kap. 1720 post 1 (1,1 mill. kroner), kap. 1731 post 1 (0,8 mill. kroner), kap. 1732 post 1 (0,3 mill. kroner), kap. 1733 post 1 (0,6 mill. kroner), kap. 1734 post 1 (0,2 mill. kroner), kap. 1740 post 1 (1,8 mill. kroner), kap. 1760 post 1 (0,1 mill. kroner) og kap. 1795 post 1 (0,1 mill. kroner).

Bevilgningen foreslås økt med 4,2 mill. kroner grunnet behov for økt kapasitet til sikkerhetsklarering ved Forsvarets sikkerhetsavdeling. Bevilgningsøkningen motsvares av en tilsvarende reduksjon på kap. 1720 post 1.

Bevilgningen foreslås økt med 3,0 mill. kroner knyttet til etablering av en seksjon i HR-avdelingen i Forsvarsstaben i forbindelse med utdanningsreformen. Utdanningsreformen er en struktur- og kvalitetsreform der hensikten er å skape bedre forutsetninger for kvalitet i utdanningen i Forsvaret og samtidig redusere utgifter. Økningen motsvares av tilsvarende reduksjoner på kap. 1700 post 1 (1,1 mill. kroner) og kap. 1760 post 45 (1,9 mill. kroner).

Videre foreslås bevilgningen økt med 2,5 mill. kroner forbundet med omstilling innenfor HR-området, jf. omtale under kap. 1720 post 1.

Bevilgningen foreslås økt med 0,8 mill. kroner som følge av deltakelse i fellesoperative arenaer (fellesøvelser) i 2017, jf. omtale under kap. 1720 post 1.

Det foreslås å redusere bevilgningen med 72,0 mill. kroner som følge av lavere utgifter til pensjonspremie enn forutsatt i saldert budsjett, jf. omtale under kap. 1720 post 1.

Bevilgningen foreslås redusert med 63,2 mill. kroner til dekning av merbehov på andre kapitler som følge av endret prioritering, jf. omtale under kap. 1720 post 1.

Videre foreslås bevilgningen redusert med 10,3 mill. kroner forbundet med at HMS-seksjonen i Forsvarsstaben på kap. 1725 post 1 er flyttet til Forsvarets personell- og vernepliktsenter. Forslaget til bevilgningsreduksjon motsvares av et tilsvarende forslag til bevilgningsøkning på kap. 1720 post 1.

Videre foreslås bevilgningen redusert med 6,6 mill. kroner som følge av en tilsvarende reduksjon av inntekter som følge av lavere husleieinntekter enn forutsatt i budsjettet, jf. omtale under kap. 4725 post 1.

Bevilgningen foreslås redusert med 5,7 mill. kroner knyttet til justering av kapitalelementet, jf. nærmere omtale under kap. 1795 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 3,0 mill. kroner knyttet til overføring av Forsvarets havarikommisjon fra Forsvaret til Forsvarsdepartementet fra 1. juli 2017. Reduksjonen motsvares av en tilsvarende bevilgningsøkning på kap. 1700 post 1. Videre foreslås bevilgningen redusert med 1,4 mill. kroner knyttet til etablering av Forsvarets materielltilsyn, mot en tilsvarende økning på kap. 1700 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 1,0 mill. kroner som følge av effektivisering av renholdstjenesten, jf. omtale under kap. 1720 post 1. Videre foreslås bevilgningen redusert med 1,0 mill. kroner forbundet med forskningsprosjekt om norske militære styrkebidrag på Balkan mot en tilsvarende økning på kap. 1720 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 0,1 mill. kroner knyttet til effektivisering innenfor området administrative kjøretøy, jf. omtale under kap. 1740 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 0,1 mill. kroner knyttet til drift av alarmsentralen på Haakonsvern, jf. omtale under kap. 1720 post 1.

Samlet foreslås bevilgningen på posten redusert med 108,6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at det har vært stor vekst i byråkratiet under sittende regjering. Kontroll med utgiftene i statsforvaltningen er maktpåliggende for å sikre at skattebetalernes penger kommer folk flest til gode. Dette medlem mener det er en viktig politisk oppgave å flytte ressurser fra byråkratiet til tjenester nær folk.

Dette medlem foreslår å redusere bevilgningen med 6 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 114,6 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1725		Fellesinstitusjoner og -utgifter under Forsvarsstaben	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	114 638 000
		fra kr 825 403 000 til kr 710 765 000»	

3.3.14.8 Kap. 4725 Fellesinstitusjoner og -inntekter under Forsvarsstaben

Post 1 Driftsinntekter

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 6,6 mill. kroner som følge av lavere husleieinntekter enn forutsatt i saldert budsjett. Inntektsøkningen utgjør inndekning for en tilsvarende økning av utgiftene, jf. omtalen under kap. 1725 post 1.

Komiteens merknader

K o m i t e e n slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.14.9 Kap. 1731 Hæren

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen foreslås økt med 85,1 mill. kroner som følge av deltakelse i fellesoperative arenaer (fellesøvelser) i 2017, jf. omtale under kap. 1720 post 1. Bevilgningen foreslås økt med 30,0 mill. kroner knyttet til økte utgifter til drift av Hærens messer og verksteder samt refunderte utgifter fra Forsvarsbygg. Utgiftsøkningen dekkes inn av en tilsvarende inntektsøkning, jf. omtale under kap. 4731 post 1. Videre foreslås bevilgningen økt med 17,6 mill. kroner knyttet til Hærens bidrag i VJTF, jf. omtale under kap. 1720 post 1. Hæren skal i 2017 deployere en mekanisert kompanistridsgruppe til Litauen som del av NATOs forsterkede nærvær i Baltikum og Polen. Deler av utgiftsøkningen går til forberedelser og planlegging av Hærens bidrag i VJTF for 2019.

Bevilgningen foreslås økt med 11,5 mill. kroner til videreføring av prosjekt Forsvarets kompetansesenter for objektsikkerhet. Forsvarets kompetansesenter for objektsikkerhet er etablert for å samordne og utarbeide ensartede systemer for å sikre Forsvarets verdier og objekter. Kompetansesenteret utøver fagansvaret innenfor objektsikkerhet i Forsvaret. Økningen motsvares av tilsvarende reduksjoner på flere kapitler og poster: 1720 post 1 (3,3 mill. kroner), kap. 1732 post 1 (2,0 mill. kroner), kap. 1733 post 1 (4,1 mill. kroner), kap. 1734 post 1 (0,9 mill. kroner) og kap. 1740 post 1 (1,2 mill. kroner).

Det foreslås å øke bevilgningen med 4,9 mill. kroner knyttet til kurs og utdanning i forbindelse med Forsvarets vinterskole (FVS). Merbehovet oppstår som følge av at FVS har gjennomført utdanningskurs for utenlandske enheter som ønsker å trene i Norge. Midlene er forutsatt dekket av Forsvarets operative hovedkvarter og motsvares av en tilsvarende bevilgningsreduksjon på kap. 1720 post 1. Videre foreslås bevilgningen økt med 1,7 mill. kroner knyttet til PhD-stipendiater ved Krigsskolen og Forsvarets etterretningshøgskole. Økningene motsvares av en tilsvarende reduksjon på kap. 1720 post 1. Bevilgningen foreslås økt med 0,9 mill. kroner for utgifter til leie av EBA som kun benyttes til trening og øvelser, jf. omtale under kap. 1720 post 1.

Bevilgningen foreslås redusert med 28,8 mill. kroner som inndekning for andre prioriterte formål, jf. tilsvarende reduksjon på kap. 1720 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 25,4 mill. kroner som følge av innsparinger forbundet med effektivisering og omstilling innenfor HR-området, jf. omtale under kap. 1720 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 14,6 mill. kroner som følge av lavere utgifter til pensjonspremie enn forutsatt i saldert budsjett, jf. omtale under kap. 1720 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 9,4 mill. kroner til deployering av en kompanistridsgruppe til Baltikum og Polen mot en tilsvarende økning på kap. 1792 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 7,3 mill. kroner som følge av effektivisering av renholdstjenesten, jf. omtale under kap. 1720 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 2,8 mill. kroner knyttet til justering av kapitalelementet, jf. omtale under kap. 1795 post 1.

Bevilgningen foreslås redusert med 0,9 mill. kroner knyttet til tilleggsutgifter til vedlikehold ved FLOs verksteder, jf. omtale under kap. 1740 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 0,8 mill. kroner knyttet til sentralisering av utlysning av sivile stillinger, jf. omtale under kap. 1725 post 1. Videre foreslås bevilgningen redusert med 0,8 mill. kroner knyttet til kompetanse og aktivitet innen ytreballistikk ved Forsvarets forskningsinstitutt, jf. omtale under kap. 1760 post 45.

Bevilgningen foreslås redusert med 0,7 mill. kroner knyttet til utdanning av sykevoktere og soldater ved Forsvarets sanitet, jf. omtale under kap. 1720 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 0,6 mill. kroner knyttet til at utgifter til deltakelse i militær konkurranseidrett på internasjonalt nivå er redusert, og midlene fordeles til høyere prioritert virksomhet, jf. omtale under kap. 1720 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 0,4 mill. kroner knyttet til effektivisering innenfor området administrative kjøretøy, jf. omtale under kap. 1740 post 1. I tillegg foreslås bevilgningen redusert med 0,4 mill. kroner knyttet til

drift av alarmsentralen på Haakonsvern, jf. omtale under kap. 1720 post 1.

Samlet foreslås bevilgningen på posten økt med 58,8 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag til romertallsvedtak, jf. forslag til vedtak XXIII under kapittel 6 Komiteens tilråding.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag til bevilgning.

Komiteens medlem fra Senterpartiet mener Forsvaret bør styrkes og bevilgningene økes slik at 2-prosentmålet nås i 2024.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 20 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 78,8 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1731		Hæren	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 5 460 228 000 til kr 5 539 074 000»	78 846 000

3.3.14.10 Kap. 4731 Hæren

Post 1 Driftsinntekter

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen med til sammen 30,0 mill. kroner, hvorav 21,0 mill. kroner er knyttet til inntekter fra Hærens messer, 8,0 mill. kroner til inntekter i forbindelse med oppdragsløsning for Forsvarsbygg og 1,0 mill. kroner er knyttet til Hærens verksteder. Inntektsøkningen utgjør inndekninginndekning for en tilsvarende økning av utgiftene, jf. omtalen under kap. 1731 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.14.11 Kap. 1732 Sjøforsvaret

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen foreslås økt med 23,2 mill. kroner som følge av deltakelse i fellesoperative arenaer (fellesøvelser) i 2017, jf. omtale under kap. 1720 post 1. Bevilgningen foreslås økt med 21,0 mill. kroner som følge av at NATO har økt aktivitetsnivået til flåtestyrken Standing NATO Maritime Group 1 for første halvår 2017. Økningen knyttes til den sikkerhetspolitiske situasjonen, og merbehovet skyldes utvidet seilingsprogram. Forslaget til bevilgningsøkning motsvares av et tilsvarende forslag til bevilgningsreduksjon på kap. 1760 post 45. Videre foreslås bevilgningen økt med 10,9 mill. kroner som følge av overføring av oppgaver og prosesser fra Kystvakten til Sjøforsvaret. Dette omfatter opprettelse og sentralisering av en personell- og kompetanseseksjon i Sjøforsvaret samt sentralisering av sanitetspersonell. Forslaget til økning motsvares av et tilsvarende forslag til bevilgningsreduksjon på kap. 1790 post 1. Bevilgningen foreslås økt med 1,7 mill. kroner knyttet til justering av kapitalelementet, jf. omtale under kap. 1795 post 1.

Bevilgningen foreslås økt med 1,4 mill. kroner knyttet til overtakelse av EBA fra Forsvarets spesialstyrker og FLO mot en tilsvarende bevilgningsreduksjon på kap. 1740 post 1. I tillegg foreslås bevilgningen økt med 0,1 mill. kroner for utgifter til forsyning og leie av EBA som benyttes til trening og øvelser, jf. tilsvarende reduksjon på kap. 1720 post 1.

Bevilgningen foreslås redusert med 25,0 mill. kroner som følge av lavere bevilgningsbehov til vedlikehold av undervannsbåter. I tillegg foreslås bevilgningen redusert med 15,0 mill. kroner knyttet til redusert behov som følge av utsatt overtakelse av KNM Maud. Reduksjonen utgjør inndekning for en bevilgningsøkning på 40 mill. kroner på kap. 1720 post 1.

Bevilgningen foreslås redusert med 10,0 mill. kroner som følge av effektiviseringstiltak, jf. omtale på kap. 1760 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 2,5 mill. kroner som følge av effektivisering av renholdstjenesten, jf. omtale under kap. 1720 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 2,0 mill. kroner knyttet til videreføring av prosjektet Forsvarets kompetansesenter for objektsikkerhet, jf. omtale under kap. 1731 post 1. Videre foreslås bevilgningen redusert med 1,4 mill. kroner som følge av lavere utgifter til pensjonspremie enn forutsatt på budsjetteringstidspunktet, jf. omtale under kap. 1720 post 1.

Bevilgningen foreslås redusert med 0,8 mill. kroner knyttet til kompetanse og aktivitet innen ytreballistikk ved Forsvarets forskningsinstitutt, jf. omtale under kap. 1760 post 45. Bevilgningen foreslås også redusert med 0,3 mill. kroner som følge av at utgifter til deltakelse i militær konkurranseidrett på internasjonalt nivå er redusert, og midlene fordeles til høyere prioritert virksomhet, jf. omtale under kap. 1720 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 0,3 mill. kroner knyttet til sentralisering av utlysning av sivile

stillinger, jf. omtale under kap. 1725 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 0,2 mill. kroner knyttet til utdanning av sykevoktere ved Forsvarets sanitet, jf. omtale under kap. 1720 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 0,1 mill. kroner knyttet til effektivisering innenfor administrative kjøretøy, jf. omtale under kap. 1740 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 0,1 mill. kroner knyttet til tilleggsutgifter for vedlikehold ved FLOs verksteder, jf. omtale under kap. 1740 post 1.

Samlet foreslås bevilgningen på posten økt med 0,6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet mener Forsvaret bør styrkes og bevilgningene økes slik at 2-prosentmålet nås i 2024.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 15 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 15,6 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1732		Sjøforsvaret	
	1	Driftsutgifter, økes med	15 565 000»

3.3.14.12 Kap. 1733 Luftforsvaret

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Luftforsvaret gjennomfører den operative testing og evaluering av kystvakt- og fregatthelikopter NH90. Det foreslås å øke bevilgningen med 96,3 mill. kroner til dette arbeidet. Forsinkelser av leveransene av NH90 til Kystvakten har medført høyere utgifter knyttet til operativ testing og evaluering av NH90 enn det som var forutsatt i saldert budsjett. Økningene motsvares av en tilsvarende bevilgningsreduksjon på kap. 1790 post 1. Bevilgningen foreslås økt med 34,0 mill. kroner knyttet til deltakelse i fellesoperative arenaer (fellesøvelser) i 2017, jf. omtale under kap. 1720 post 1.

Bevilgningen på posten foreslås økt med 29,0 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon på kap. 1720 post 1. Midlene nyttes til økte driftsbehov i Luftforsvaret.

Bevilgningen foreslås økt med 9,2 mill. kroner til forsyning og leie av EBA som benyttes til trening og øvelser, jf. omtale under kap. 1720 post 1. Midlene er i saldert budsjett bevilget på kap. 1720 post 1, da det på budsjetteringstidspunktet var usikkert hvilken avdeling som skulle dekke utgiftene. Videre foreslås bevilgningen økt med 0,7 mill. kroner forbundet med omstilling innenfor HR-området, jf. omtale under kap. 1720 post 1.

Bevilgningen foreslås redusert med 56,6 mill. kroner knyttet til overføring av en enhet for støttevirksomhet ved Bodø flystasjon til Forsvarets operative hovedkvarter, jf. omtale under kap. 1720 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 47,0 mill. kroner mot en tilsvarende økning på kap. 1740 post 1 til økt behov for kjøp av reservedeler og drivstoff. Bevilgningen foreslås redusert med 11,4 mill. kroner som følge av lavere utgifter til pensjonspremie enn forutsatt på budsjetteringstidspunktet, jf. omtale på kap. 1720 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 5,6 mill. kroner i forbindelse med reiser og systemforvaltning som gjennomføres av Forsvarsmateriell. Disse midlene er knyttet til kompetanseheving innen IKT-systemer som Forsvarsmateriell forvalter. Forslaget til bevilgningsreduksjon motsvares av et tilsvarende forslag til bevilgningsøkning på kap. 1760 post 1. Bevilgningen foreslås videre redusert med 4,1 mill. kroner for videreføring av prosjektet Forsvarets kompetansesenter for objektsikkerhet, jf. omtale på kap. 1731 post 1.

Bevilgningen foreslås redusert med 3,6 mill. kroner som følge av effektivisering av renholdstjenesten, jf. omtale under kap. 1720 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 2,1 mill. kroner knyttet til effektivisering innenfor området administrative kjøretøy, jf. omtale under kap. 1740 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 1,4 mill. kroner knyttet til vedlikeholdsutgifter ved Soma leir. Reduksjonen motsvares av en tilsvarende bevilgningsøkning på kap. 1734 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 1,1 mill. kroner knyttet til at utgifter til deltakelse i militær konkurranseidrett på internasjonalt nivå er redusert, og midlene fordeles til høyere prioritert virksomhet, jf. omtale under kap. 1720 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 0,8 mill. kroner knyttet til kompetanse og aktivitet innen ytreballistikk ved Forsvarets forskningsinstitutt, jf. omtale under kap. 1760 post 45. Videre foreslås bevilgningen redusert med 0,6 mill. kroner knyttet til sentralisering av utlysning av sivile stillinger, jf. omtale under kap. 1725 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 0,5 mill. kroner knyttet til justering av kapitalelementet, jf. omtale under kap. 1795 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 0,3 mill. kroner knyttet til drift av alarmsentralen på Haakonsvern, jf. omtale under kap. 1720 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 0,2 mill. kroner knyttet til utdanning av sykevoktere, jf. omtale under kap. 1720 post 1. I tillegg foreslås

bevilgningen redusert med 0,1 mill. kroner knyttet til tilleggsutgifter for vedlikehold ved FLOs verksteder, jf. omtale under kap. 1740 post 1.

Samlet foreslås bevilgningen på posten økt med 34,0 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.14.13 Kap. 1734 Heimevernet

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Det ble i 2016 etablert en prøveordning med en amerikansk rotasjonsstyrke på Værnes. Amerikanske styrker vil reetablere vinterkompetanse og styrke kriseberedskapen knyttet til forhåndslagrene i Norge. Videre ønsker allierte styrker å forsterke det bilaterale samarbeidet med norske styrker basert på gode erfaringer fra tidligere samarbeid. Bevilgningen foreslås derfor økt med 21,5 mill. kroner for å dekke merutgifter knyttet til rotasjonsstyrken. Deler av utgiftsøkningen dekkes inn gjennom en reduksjon på kap. 1760 post 1.

Bevilgningen foreslås økt med 19,5 mill. kroner knyttet til deltakelse i fellesoperative arenaer (fellesøvelser) i 2017, jf. omtale under kap. 1720 post 1. Videre foreslås bevilgningen økt med 6,7 mill. kroner forbundet med omstilling innenfor HR-området, jf. omtale under kap. 1720 post 1. Bevilgningen foreslås økt med 2,8 mill. kroner for utgifter til forsyning og leie av EBA som benyttes til trening og øvelser, jf. omtale under kap. 1720 post 1. Bevilgningen foreslås økt med 1,4 mill. kroner knyttet til vedlikeholdsutgifter ved Soma leir mot en tilsvarende reduksjon på kap. 1733 post 1. Bevilgningen foreslås økt med 1,2 mill. kroner som følge av en korrigering av nedtrekk knyttet til sentralisering av anskaffelser. Økningene motsvares av en tilsvarende bevilgningsreduksjon på kap. 1720 post 1.

Bevilgningen foreslås redusert med 20,8 mill. kroner knyttet til endrede prioriteringer, jf. omtale under kap. 1720 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 3,3 mill. kroner knyttet til at utgifter til deltakelse i militær konkurranseidrett på internasjonalt nivå er redusert, og midlene fordeles til høyere prioritert virksomhet, jf. omtale under kap. 1720 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 2,0 mill. kroner knyttet til justering av kapitalelementet, jf. omtale under kap. 1795 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 1,6 mill. kroner som følge av effektivisering av renholdstjenesten, jf. omtale under kap. 1720 post 1.

Bevilgningen foreslås redusert med 1,2 mill. kroner som følge av lavere utgifter til pensjonspremie enn forutsatt på budsjetteringstidspunktet, jf. omtale på kap. 1720 post 1.Videre foreslås bevilgningen redusert med 0,9 mill. kroner for videreføring av prosjektet Forsvarets kompetansesenter for objektsikkerhet, jf. omtale på kap. 1731 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 0,8 mill. kroner knyttet til tilleggsutgifter for vedlikehold ved FLOs verksteder, jf. omtale under kap. 1740 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 0,2 mill. kroner i forbindelse med sentralisering av utlysning av sivile stillinger, jf. omtale på kap. 1725 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 0,1 mill. kroner knyttet til drift av alarmsentralen på Haakonsvern, jf. omtale under kap. 1720 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 0,1 mill. kroner knyttet til effektivisering innenfor administrative kjøretøy, jf. omtale under kap. 1740 post 1.

Samlet foreslås bevilgningen på posten økt med 22,2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet mener Forsvaret bør styrkes og bevilgningene økes slik at 2-prosentmålet nås i 2024.

Dette medlem viser til at betydningen av nok personell til objektforsvar og områdeforsvar av kritiske funksjoner for Norge som kraftverk, transformatorstasjoner, matvareanlegg, havneanlegg, vannverk, kommunikasjonsobjekter osv. med stor sannsynlighet vil kunne øke i fremtiden. Riksrevisjonen har avdekket alvorlige mangler ved Heimevernet i dag som det trengs økt finansiering for å rette opp.

Dette medlem viser til at Senterpartiet setter av 100 mill. kroner til økt driftsbudsjett i Heimevernet i sitt alternative RNB 2017. Dette medlem viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett for 2017, der Senterpartiet satte av 300 mill. kroner for å fullfinansiere Heimevernet med 45 000 soldater, sikre oppgradering av våpen og utstyr samt finansiere maksimal trening ut ifra hjemlene i HV-loven. Midlene finansierer full stans og reversering av inneværende års nedbyggingsprosess av Heimevernet. Senterpartiet vil på sikt øke Heimevernet til 50 000 soldater.

Dette medlem understreker at regjeringens avvikling av Sjøheimevernet er en alvorlig svekkelse av det norske kystforsvaret. Sjøheimevernet er viktig for beredskapen ved og sikringen av verdifulle og samfunnskritiske objekter langs den norske kysten. Dette medlem viser til at Senterpartiet setter av 41 mill. kroner for å videreføre og dermed stanse avviklingen av Sjøheimevernet i sitt alternative RNB 2017.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 141 mill. kroner i forhold til regjeringens for-

slag, tilsvarende en økning på 163,2 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1734		Heimevernet	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 1 378 353 000 til kr 1 541 523 000»	163 170 000

3.3.14.14 Kap. 1735 Etterretningstjenesten

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen med 12,3 mill. kroner som følge av høyere utgifter til pensjonspremie enn forutsatt på budsjetteringstidspunktet, jf. omtale under kap. 1720 post 1. Bevilgningen foreslås økt med 7,0 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon på kap. 1760 post 45. Videre foreslås bevilgningen økt med 0,8 mill. kroner for deltagelse i fellesoperative arenaer (fellesøvelser) i 2017, jf. omtale under kap. 1720 post 1.

Samlet foreslås bevilgningen på posten økt med 20,1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.14.15 Kap. 1740 Forsvarets logistikkorganisasjon

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen foreslås økt med 50,2 mill. kroner for å dekke merbehov til kjøp av reservedeler og drivstoff. Økningen motsvares av tilsvarende reduksjoner på kap. 1733 post 1 (47,0 mill. kroner), og kap. 1792 post 1 (3,2 mill. kroner).

Bevilgningen foreslås økt med 37,8 mill. kroner knyttet til styrking av FLO for økt anskaffelse av reservedeler. Videre er økningen i bevilgningen knyttet til styrking av FLOs anskaffelsesfunksjon for at den skal kunne omsette økte bevilgninger for anskaffelse av reservedeler som forutsatt i langtidsplanen. Økningen motsvares av en tilsvarende reduksjon på kap. 1720 post 1. Bevilgningen foreslås i tillegg økt med 35,5 mill. kroner som følge av deltakelse i fellesoperative arenaer (fellesøvelser) i 2017, jf. omtale under kap. 1720 post 1.

Bevilgningen foreslås økt med 29,5 mill. kroner knyttet til oppbygging av nødvendige beredskapslagre til dedikerte NATO Response Force-styrker fra Hæren. Merbehovet er knyttet til oppbygging av nødvendige beredskapslagre innenfor teknisk materiell for å kunne stille Telemark bataljon klar til beredskap for NATO Response Force i 2018. Økningen motsvares av en tilsvarende reduksjon på kap. 1720 post 1.

Bevilgningen foreslås økt med 16,4 mill. kroner som følge av høyere utgifter til rettighetsreiser. Forslaget til bevilgningsøkning motsvares av et tilsvarende forslag til bevilgningsreduksjon på kap. 1720 post 1.

Ved avviklingen av ordningen med betaling av et kapitalelement i husleien til Forsvarsbygg, ble bevilgningsforslaget til drift av FLO satt for lavt. For å rette opp dette foreslås det å øke bevilgningen med 11,5 mill. kroner. Økningen motsvares av en tilsvarende reduksjon på kap. 1760 post 1.

Bevilgningen foreslås økt med 8,6 mill. kroner til den amerikanske rotasjonsstyrken på Værnes, jf. omtale under kap. 1760 post 1. Bevilgningen foreslås økt med 5,2 mill. kroner som inndekning for merutgifter knyttet til leie av flystripe på Kjeller som følge av at AIM Norway har sagt opp sitt leieforhold iht. utleieavtalen. Økningen motsvares av en tilsvarende reduksjon på kap. 1760 post 45.

Den forutsatte innsparingen knyttet til effektivisering innenfor området administrative kjøretøyer var i Prop. 1 S (2016–2017) lagt under kap. 1740 post 1. Innsparingene har imidlertid også berørt andre kapitler. Bevilgningen foreslås derfor økt med 3,3 mill. kroner. Økningen motsvares av tilsvarende reduksjoner på flere kapitler og poster: kap. 1720 post 1 (0,4 mill. kroner), kap. 1725 post 1 (0,1 mill. kroner), kap. 1731 post 1 (0,4 mill. kroner), kap. 1732 post 1 (0,2 mill. kroner), kap. 1733 post 1 (2,1 mill. kroner), og kap. 1734 post 1 (0,1 mill. kroner). Videre foreslås bevilgningen økt med 3,2 mill. kroner til forsyning og leie av EBA som benyttes til trening og øvelser, jf. tilsvarende reduksjon på kap. 1720 post 1.

Det foreslås å øke bevilgningen med 2,6 mill. kroner knyttet til tilleggsutgifter for vedlikehold ved FLOs verksteder. Økningen motsvares av tilsvarende reduksjoner på flere kapitler og poster: kap. 1720 post 1 (0,3 mill. kroner), kap. 1731 post 1 (0,9 mill. kroner), kap. 1732 post 1 (0,1 mill. kroner), kap. 1733 post 1 (0,1 mill. kroner), kap. 1734 post 1 (0,8 mill. kroner) og kap. 1792 post 1 (0,4 mill. kroner).

Bevilgningen foreslås økt med 1,3 mill. kroner knyttet til effektiviseringstiltak gjennomført av FLO i forbindelse med endrede vilkår i rammeavtaler for administrative funksjoner. Økningene motsvares av en tilsvarende bevilgningsreduksjon på kap. 1760 post 1. Bevilgningen foreslås økt med 0,8 mill. kro-

ner knyttet til tilleggsutgifter for vedlikehold ved FLOs verksteder mot en tilsvarende bevilgningsreduksjon på kap. 1760 post 45. I tillegg foreslås bevilgningen økt med 0,1 mill. kroner forbundet med renovering av inventar for gjenbruk. Dette motsvares av en tilsvarende reduksjon på kap. 1720 post 1.

Bevilgningen foreslås redusert med 93,0 mill. kroner som følge av lavere utgifter til pensjonspremie enn forutsatt på budsjetteringstidspunktet, jf. omtale under kap. 1720 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 3,7 mill. kroner som følge av innsparinger forbundet med effektivisering og omstilling innenfor HR-området, jf. omtale under kap. 1720 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 2,3 mill. kroner som motsvares av en økning på kap. 1720 post 1, og er omprioritert til annen virksomhet. Bevilgningen foreslås redusert med 1,8 mill. kroner knyttet til sentralisering av utlysning av sivile stillinger, jf. omtale under kap. 1725 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 1,4 mill. kroner knyttet til overtakelse av EBA fra Forsvarets spesialstyrker og FLO mot en tilsvarende økning på kap. 1732 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 1,2 mill. kroner til videreføring av prosjekt ved Forsvarets kompetansesenter for objektsikkerhet, jf. omtale under kap. 1731 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 0,5 mill. kroner som følge av effektivisering av renholdstjenesten, jf. omtale under kap. 1720 post 1. Bevilgningen foreslås i tillegg redusert med 0,3 mill. kroner knyttet til drift av alarmsentralen på Haakonsvern, jf. omtale under kap. 1720 post 1.

Samlet foreslås bevilgningen på posten økt med 101,7 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag til romertallsvedtak, jf. forslag til vedtak XXIII under kapittel 6 Komiteens tilråding.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag til bevilgning.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at det har vært stor vekst i byråkratiet under sittende regjering. Kontroll med utgiftene i statsforvaltningen er maktpåliggende for å sikre at skattebetalernes penger kommer folk flest til gode. Dette medlem mener det er en viktig politisk oppgave å flytte ressurser fra byråkratiet til tjenester nær folk.

Dette medlem foreslår å redusere bevilgningen med 4 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 97,7 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1740		Forsvarets logistikkorganisasjon	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 1 797 022 000 til kr 1 894 674 000»	97 652 000

3.3.14.16 Kap. 1760 Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold

Post 1 Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 1760 post 45

Sammendrag

Bevilgningen foreslås økt med 87,3 mill. kroner knyttet til økte inntekter, i hovedsak refusjoner fra Forsvarsbygg knyttet til at Forsvarsmateriell har kjøpt inn og montert IKT-materiell på vegne av Forsvarsbygg, jf. omtale under kap. 4760 post 1.

Bevilgningen foreslås videre økt med 71,1 mill. kroner som følge av høyere utgifter til pensjonspremie enn forutsatt på budsjetteringstidspunktet, jf. omtale under kap. 1720 post 1. Bevilgningen foreslås økt med 21,0 mill. kroner knyttet til effekten av effektiviseringstiltak. Forsvarsmateriell har gjennomført effektiviseringstiltak for til sammen 21 mill. kroner, og dette gir innsparinger på en rekke andre kapitler. Disse innsparingene benyttes til å dekke inn et merbehov under Forsvarsmateriell. Økningen motsvares av tilsvarende reduksjoner på kap. 1700 post 1 (7,2 mill. kroner), kap. 1720 post 1 (3,8 mill. kroner) og kap. 1732 post 1 (10,0 mill. kroner).

Forsvarsmateriell gjennomfører for tiden omfattende investeringer og anskaffelser, og utgiftene til gjennomføring av investeringer anslås å bli høyere enn lagt til grunn i saldert budsjett. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på posten med 12,1 mill. kroner.

Bevilgningen foreslås økt med 10,6 mill. kroner knyttet til leveranseavtale, reiser og kompetanseheving innenfor de IKT-systemene som forvaltes av Forsvarsmateriell. Utgiftene dekkes av Forsvarsmateriell i henhold til ny avtale med Forsvaret. Bevilgningsøkningen motsvares av en tilsvarende reduksjon på kap. 1720 post 1. Bevilgningen foreslås økt med 8,2 mill. kroner knyttet til gjennomføringskostnader ved kjøp av reservedeler mot en tilsvarende reduksjon på kap. 1761 post 1. Bevilgningen foreslås økt med 5,9 mill. kroner i forbindelse med reiser og systemforvaltning hvor utgiftene dekkes av Forsvarsmateriell i henhold til ny avtale med Forsvaret. Økningen motsvares av tilsvarende reduksjoner på kap.

1733 post 1 (5,6 mill. kroner), og kap. 1791 post 1 (0,2 mill. kroner). Bevilgningen foreslås økt med 3,5 mill. kroner for å dekke økte utgifter til verkstedtjenester innen IKT. Økningen motsvares av en tilsvarende reduksjon på kap. 1760 post 45.

Bevilgningen foreslås redusert med 11,5 mill. kroner knyttet til avviklingen av kapitalelementet, jf. omtale under kap. 1740 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 4,0 mill. kroner knyttet til leverte internrevisjonstjenester og varslingskanalforvaltningen. Reduksjonen motsvares av en tilsvarende bevilgningsøkning på kap. 1700 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 2,5 mill. kroner forbundet med omstilling innenfor HR-området, jf. omtale under kap. 1720 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 2,1 mill. kroner som inndekning for konsulentstøtte i forbindelse med nedsalg av aksjer i AIM Norway, jf. omtale under kap. 1700 post 1. Videre foreslås bevilgningen redusert med 0,8 mill. kroner knyttet til endret personellsammensetning i Senter for integritet i forsvarssektoren. Forslaget til bevilgningsreduksjon motsvares av en tilsvarende bevilgningsøkning på kap. 1700 post 1. Videre foreslås bevilgningen redusert med 1,5 mill. kroner knyttet til Forsvarsmateriells andel av utgiftene til basedrift på Kolsås. Reduksjonen motsvares av en tilsvarende økning på kap. 1720 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 1,5 mill. kroner knyttet til kompetanse og aktivitet innen ytreballistikk ved Forsvarets forskningsinstitutt, jf. omtale under kap. 1760 post 45.

Det foreslås å redusere bevilgningen med 1,3 mill. kroner knyttet til økte driftsutgifter som følge av at den norske delegasjonen i NATO skal flytte inn i nytt hovedkvarter i Brussel i 2017. Reduksjonen motsvares av en tilsvarende bevilgningsøkning på kap. 1700 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 1,3 mill. kroner knyttet til effektiviseringstiltak gjennomført av FLO i forbindelse med forbedrede vilkår i rammeavtaler for administrative funksjoner. Reduksjonen motsvares av en tilsvarende bevilgningsøkning på kap. 1740 post 1. Videre foreslås bevilgningen redusert med 0,1 mill. kroner knyttet til sentralisering av utlysning av sivile stillinger, jf. omtale under kap. 1725 post 1.

Samlet foreslås bevilgningen på posten økt med 193,1 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at det har vært stor vekst i byråkratiet under sittende regjering. Kontroll med utgiftene i statsforvaltningen er maktpåliggende for å sikre at skattebetalernes penger kommer folk flest til gode. Dette medlem mener det er en viktig politisk oppgave å flytte ressurser fra byråkratiet til tjenester nær folk.

Dette medlem foreslår å redusere bevilgningen med 5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 188,1 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1760		Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold	
	1	Driftsutgifter, *kan nyttes under kap. 1760 post 45*, økes med	188 073 000
		fra kr 1 502 392 000 til kr 1 690 465 000»	

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, kan nyttes under kap. 1761 post 45

Sammendrag

Bevilgningen foreslås økt med 329,0 mill. kroner knyttet til gjennomføringen av planlagte materiellinvesteringer og engangsutgifter i 2017 for å gi god utnyttelse av bevilgningen til materiellinvesteringer, reservedelsanskaffelser og større vedlikehold. Behovet for økt bevilgning på posten er basert på erfaringer så langt i gjennomføringsåret med investeringsporteføljens fremdrift, samt å unngå å stanse prosjekter. Bevilgningsøkningen dekkes inn av tilsvarende inntektsøkninger på kap. 4760 post 45 (98,2 mill. kroner) kap. 4710 post 47 (260,6 mill. kroner) samt en reduksjon som følge av mindreinntekter på kap. 4760 post 1 (29,8 mill. kroner).

Bevilgningen foreslås økt med 10,1 mill. kroner. Økningen motsvares av en tilsvarende reduksjon på 1760 post 48. For å bidra til at Forsvarets forskningsinstitutt skal opprettholde kompetansen innenfor fagfeltet ytreballistikk, er bevilgningen på posten foreslått økt med 3,8 mill. kroner. Økningen motsvares av tilsvarende reduksjoner på flere kapitler og poster: kap. 1731 post 1 (0,8 mill. kroner), kap. 1732 post 1 (0,8 mill. kroner), kap. 1733 post 1 (0,8 mill. kroner) og kap. 1760 post 1 (1,5 mill. kroner).

Bevilgningen foreslås redusert med 21,0 mill. kroner som følge av at NATO har økt aktivitetsnivået til Standing NATO Maritime Group 1-styrken første halvår 2017, knyttet til den sikkerhetspolitiske situasjonen, jf. omtale under kap. 1732 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 20,0 mill. kroner som delvis inndekning for utgiftsøkningen knyttet til etable-

ringen av en amerikansk rotasjonsstyrke på Værnes. Reduksjonen motsvares av en tilsvarende bevilgningsøkning på kap. 1734 post 1 (11,5 mill. kroner) og kap. 1740 post 1 (8,6 mill. kroner).

Bevilgningen foreslås redusert med 13,0 mill. kroner til fornyelse av IKT-struktur på Ørland, jf. omtale under kap. 1710 post 45. Bevilgningen foreslås redusert med 7,0 mill. kroner mot en tilsvarende økning på kap. 1735 post 21. Bevilgningen foreslås redusert med 5,5 mill. kroner knyttet til oppstart av «Program Space» mot en tilsvarende økning på kap. 1700 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 5,2 mill. kroner som inndekning av merutgifter knyttet til leie av flystripe på Kjeller som følge av at AIM Norway har sagt opp sitt leieforhold iht. utleieavtalen. Reduksjonen motsvares av en tilsvarende bevilgningsøkning på kap. 1740 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 3,5 mill. kroner for å dekke økte utgifter til verkstedtjenester innen IKT mot en tilsvarende økning på kap. 1760 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 1,9 mill. kroner knyttet til etablering av en seksjon i HR-avdelingen i Forsvarsstaben i forbindelse med utdanningsreformen, jf. omtale under kap. 1725 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 0,8 mill. kroner knyttet til inndekning av utgifter ved FLOs verksteder mot en tilsvarende økning på kap. 1740 post 1.

Samlet foreslås bevilgningen på posten økt med 265,0 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til vedtak I og XXIII under kapittel 6 Komiteens tilråding.

Post 48 Fellesfinansierte investeringer, fellesfinansiert andel, kan overføres

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 10,1 mill. kroner. Bakgrunnen er færre NATO-autoriserte fellesfinansierte prosjekt enn tidligere forutsatt. Autoriseringsprosessen i NATO har tatt lengre tid enn forventet. Forslaget til bevilgningsreduksjon motsvares av et tilsvarende forslag til bevilgningsøkning på kap. 1760 post 45.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.14.17 Kap. 4760 Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold

Post 1 Driftsinntekter

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen med 76,1 mill. kroner knyttet til refusjoner fra Forsvarsbygg fordi Forsvarsmateriell har anskaffet og montert IKT-materiell på vegne av Forsvarsbygg og deretter fakturert Forsvarsbygg for utgiftene. Bevilgningen foreslås økt med 9,0 mill. kroner iht. prognose for avhendingsinntekter i 2017. Bevilgningen foreslås økt med 2,3 mill. kroner knyttet til utleie av kjøretøy til Politiet. Dette motsvares av en økning på 87,3 mill. kroner på kap. 1760 post 1.

Bevilgningen foreslås redusert med 24,0 mill. kroner knyttet til lavere inntekter fra avhending enn tidligere forutsatt. Bevilgningen foreslås redusert med 4,7 mill. kroner knyttet til reduserte leieinntekter for flystripen på Kjeller. Bevilgningen foreslås redusert med 1,1 mill. kroner knyttet til forventet lavere inntekt fra prosjektkontoret for kystvakt- og fregatthelikopter NH90 i Frankrike. Samlet foreslått reduksjon på posten er 29,8 mill. kroner som dekkes av en tilsvarende reduksjon av utgiftene på kap. 1760 post 45.

Samlet foreslås bevilgningen på posten økt med 57,6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 45 (Ny) Store nyanskaffelser

Sammendrag

Det foreslås å bevilge 93,5 mill. kroner knyttet til salg av luftvernmissiler til Litauen på ny post 45 Store nyanskaffelser. Videre foreslås det å bevilge 4,7 mill. kroner knyttet til brukerbetaling for nasjonalt begrenset nett.

Samlet foreslås en bevilgning på posten på 98,2 mill. kroner. Inntektsøkningen utgjør inndekning for en tilsvarende økning av utgiftene, jf. omtalen under kap. 1760 post 45.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.14.18 Kap. 1761 Nye kampfly med baseløsning

Post 1 Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 1761 post 45

Sammendrag

Bevilgningen foreslås redusert med 8,2 mill. kroner mot en tilsvarende økning på kap. 1760 post 1

knyttet til gjennomføringskostnader ved kjøp av reservedeler.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.14.19 Kap. 1790 Kystvakten

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen på posten foreslås redusert med 96,3 mill. kroner som inndekning av økte utgifter til operativ testing og evaluering av kystvakt- og fregatthelikopter NH90, jf. omtale under kap. 1733 post 1. Dette gjelder testing og evaluering av Kystvaktens helikoptre. Bakgrunnen for reduksjonen i Kystvakten er at den operative testingen og utgiftene til dette medfører økte utgifter for Luftforsvaret. Bevilgningen foreslås redusert med 10,9 mill. kroner som følge av overføring av oppgaver og prosesser fra Kystvakten til Sjøforsvaret, jf. omtale under kap. 1732 post 1. Videre foreslås bevilgningen redusert med 8,9 mill. kroner som følge av lavere utgifter til pensjonspremie enn forutsatt på budsjetteringstidspunktet, jf. omtale under kap. 1720 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 2,7 mill. kroner knyttet til justering av kapitalelementet, jf. omtale under kap. 1795 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 0,1 mill. kroner knyttet til effektivisering av renholdstjenesten, jf. omtale under kap. 1720 post 1.

Samlet foreslås bevilgningen på posten redusert med 118,9 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.14.20 Kap. 1791 Redningshelikoptertjenesten

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Bevilgningen foreslås økt med 69,1 mill. kroner grunnet en forventet økning i oppdrag fra Justis- og beredskapsdepartementet, jf. omtale under kap. 4791 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 0,2 mill. kroner knyttet til reiser og systemforvaltning som gjennomføres av Forsvarsmateriell, mot en tilsvarende økning på kap. 1760 post 1. I tillegg foreslås bevilgningen redusert med 0,1 mill. kroner som følge av effektivisering av renholdstjenesten, jf. omtale under kap. 1720 post 1.

Samlet foreslås bevilgningen på posten økt med 68,7 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.14.21 Kap. 4791 Redningshelikoptertjenesten

Post 1 Driftsinntekter

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen med 69,1 mill. kroner grunnet en økning i forventede oppdrag fra Justis- og beredskapsdepartementet. De foreslåtte inntektene motsvares av tilsvarende utgifter på kap. 1791 post 1.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.14.22 Kap. 1792 Norske styrker i utlandet

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Den internasjonale koalisjonen mot ISIL trapper opp innsatsen mot terrororganisasjonen, og regjeringen vil forlenge Norges militære bidrag. Bevilgningen foreslås derfor økt med 193,5 mill. kroner for å dekke merutgifter knyttet til Operation Inherent Resolve i Irak (121,5 mill. kroner) og Jordan (72,0 mill. kroner). Av den samlede utgiftsøkningen til videreføring av disse operasjonene dekkes 100,0 mill. kroner gjennom merinntekten på kap. 4710 post 47.

Videre foreslås det at bevilgningen på posten økes med 12,7 mill. kroner knyttet til forlengelse av Forsvarets bidrag til Frontex-operasjonen Triton i Middelhavet.

Bevilgningen foreslås økt med 9,4 mill. kroner til deployering av en kompanistridsgruppe til Baltikum og Polen mot en tilsvarende reduksjon på kap. 1731 post 1. Bevilgningen foreslås økt med 1,9 mill. kroner som følge av høyere utgifter til pensjonspremie enn forutsatt i budsjettet, jf. omtale under kap. 1720 post 1.

Bevilgningen foreslås redusert med 3,2 mill. kroner til kjøp av reservedeler og drivstoff, jf. omtale under kap. 1740 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 0,4 mill. kroner knyttet til tilleggsutgifter for vedlikehold ved FLOs verksteder, jf. omtale under kap. 1740 post 1.

Samlet foreslås bevilgningen på posten økt med 213,9 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.14.23 Kap. 1795 Kulturelle og allmennyttige formål

Post 1 Driftsutgifter

Sammendrag

Det foreslås å øke bevilgningen med 19,0 mill. kroner knyttet til justering av kapitalelementet, som tidligere var en andel av husleien som ble betalt til Forsvarsbygg. Brukere av Forvarsbyggs eiendom betalte tidligere for kapitalslit på byggene de benyttet, beregnet ut ifra avskrivningene som Forsvarsbygg må gjøre i sine regnskaper. Denne delen av husleien har senere blitt avviklet, og bevilgningene på kapitlene som betaler husleie ble da følgelig nedjustert. Det har nå oppstått et behov for å korrigere noen av de justeringene som ble foretatt i forbindelse med avviklingen. Tilsvarende er det foreslått en bevilgningsøkning på 1,7 mill. kroner på kap. 1732 post 1. Endringene på kap 1795 post 1 og kap. 1732 post 1 er tekniske og følger de organisatoriske endringer som ble gjennomført i løpet av høsten 2016. Det foreslås samtidig at bevilgningene på følgende kapitler og poster reduseres: kap. 1720 post 1 (7,0 mill. kroner), kap. 1725 post 1 (5,7 mill. kroner), kap. 1731 post 1 (2,8 mill. kroner), kap. 1733 post 1 (0,5 mill. kroner), kap. 1734 post 1 (2,0 mill. kroner) og kap. 1790 post 1 (2,7 mill. kroner).

Bevilgningen foreslås økt med 3,1 mill. kroner knyttet til gjenåpning og drift av Forsvarets flysamling på Gardermoen. Økningen motsvares av en tilsvarende bevilgningsreduksjon på kap. 1700 post 43.

Bevilgningen foreslås redusert med 14,5 mill. kroner som følge av overføring av staben ved FAKT til FFT, jf. omtale under kap. 1725 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 2,4 mill. kroner som følge av lavere utgifter til pensjonspremie enn forutsatt i budsjettet, jf. omtale under kap. 1720 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 0,5 mill. kroner som følge av effektivisering av renholdstjenesten, jf. omtale under kap. 1720 post 1. Bevilgningen foreslås redusert med 0,1 mill. kroner knyttet til sentralisering av utlysning av sivile stillinger, jf. omtale under kap. 1725 post 1.

Samlet foreslås bevilgningen på posten økt med 4,6 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.14.24 Andre saker

Kampluftvern

Sammendrag

I Stortingets behandling av Innst. 62 S (2016–2017) til Prop. 151 S (2015–2016), la Utenriks- og forsvarskomiteen til grunn at regjeringen ville komme tilbake i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2017 med en oppdatering knyttet til anskaffelsen av kampluftvern. Komiteen la også til grunn at regjeringen ville komme tilbake til Stortinget om det økonomiske beslutningsgrunnlaget knyttet til deler av langtidsplanproposisjonen, i første rekke samlingen til Evenes og Værnes, dersom det fremkommer vesentlige endringer i beslutningsgrunnlaget.

Prosjektet Kampluftvern ble vedtatt ved Stortingets behandling av Innst. 337 S (2014–2015) til Prop. 113 S (2014–2015). I tråd med Stortingets behandling av Innst. 62 S (2016–2017) til Prop. 151 S (2015–2016) er anskaffelsesprosjektet igangsatt. Prosjektet skal anskaffe et kampluftvernbatteri til Hæren, som vil utruste avdelinger for ildledning, kortholdluftvern, luftvern med middels lang rekkevidde og nødvendige stabsfunksjoner for ledelse og logistikk. Våpensystemet vil blant annet benytte eksisterende og allerede innarbeidede løsninger i Forsvaret. Anskaffelsen gjennomføres som en direkteanskaffelse med en rettet forespørsel til Kongsberg Defence & Aerospace AS. Det tas sikte på å signere kontrakt innen utgangen av 2017. Prosjektets prisjusterte kostnadsramme er 948,0 mill. kroner, og leveransene vil finne sted i perioden 2018–2021. Det vil påløpe utgifter til gjennomføring av prosjektet i 2017, men investeringsutgiftene kommer først i 2018.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Det økonomiske beslutningsgrunnlaget knyttet til deler av langtidsplanproposisjonen

Sammendrag

I Innst. 62 S (2016–2017) til Prop. 151 S (2015–2016) viste utenriks- og forsvarskomiteen til at det er reist spørsmål ved det økonomiske beslutningsgrunnlaget knyttet til deler av proposisjonen, herunder forslaget om å etablere Evenes som base for maritime patruljefly og flyttingen av Luftforsvarets aktivitet fra Kjevik til Værnes. Komiteen la til grunn at regjeringen skulle komme tilbake til Stortinget i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2017, for å oppdatere deler av det økonomiske beslutningsgrunnlaget, hvis det fremkommer vesentlige endringer sammenlignet med grunnlaget for regjeringens langtidsplan.

Som redegjort for i Prop. 151 S (2015–2016) ble det vurdert ulike alternativer for lokalisering av maritime overvåkningsfly. Utgiftene til de ulike alternativene ble beregnet ved å innhente grunnlagsdata fra Forsvaret, Forsvarsbygg og Forsvarets forskningsinstitutt. Det ble også gjennomført en distriktsmessig

konsekvensutredning for å vurdere konsekvensene av de ulike alternativene for lokalsamfunnene.

Det vil i løpet av 2017 på vanlig måte bli gjennomført en konseptvalgutredning (KVU) for Evenes. Utredningen skal ytterligere klarlegge behovene de ulike interessenter har, prioritere behovene og vekte kravene som fremkommer. I tillegg vil det bli utredet ulike alternativer før det utarbeides et helhetlig løsningsforslag. KVU vil være gjenstand for ekstern kvalitetssikring (KS1) iht. Finansdepartementets retningslinjer. Deretter vil det bli iverksatt forprosjekter. Forprosjekt med en kostnadsramme på 750 mill. kroner eller høyere er gjenstand for ekstern kvalitetssikring (KS2). Forprosjekt med en kostnadsramme på 200 mill. kroner eller høyere vil bli fremmet for Stortinget på ordinær måte. For Værnes sitt vedkommende vil det bli gjennomført en mulighetsstudie som skal klarlegge hvordan behovene best dekkes.

Øvrige drifts- og investeringsutgifter relatert til tiltakene vil bli fulgt opp av Forsvarsdepartementet på ordinær måte gjennom styringen av de underliggende etatene, både i det kortsiktige og langsiktige perspektivet. Det har ikke fremkommet vesentlige endringer i det økonomiske beslutningsgrunnlaget knyttet til samlingene på Evenes og Værnes.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

3.3.15 Olje- og energidepartementet

3.3.15.1 Kap. 1800 Olje- og energidepartementet

Post 1 Driftsutgifter

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at det har vært stor vekst i byråkratiet under sittende regjering. Kontroll med utgiftene i statsforvaltningen er maktpåliggende for å sikre at skattebetalernes penger kommer folk flest til gode. Dette medlem mener det er en viktig politisk oppgave å flytte ressurser fra sentralbyråkratiet til tjenester nær folk.

Dette medlem foreslår å redusere bevilgningen med 1 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 1 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1800		Olje- og energidepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	1 000 000
		fra kr 187 754 000 til kr 186 754 000»	

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 72

Sammendrag

Statens eierskap i «Fornybar AS»

Regjeringen har besluttet at Nærings- og fiskeridepartementet overtar ivaretakelsen av statens eierskap i det nye investeringsselskapet med arbeidsnavnet Fornybar AS. Ved en overføring av eieransvaret fra Olje- og energidepartementet til Nærings- og fiskeridepartementet foreslås det at gjenværende bevilgninger til etablering av selskapet også flyttes.

På denne bakgrunn foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 2,5 mill. kroner mot tilsvarende økning på kap. 900 Nærings- og fiskeridepartementet post 21 Spesielle driftsutgifter.

Ansvaret for drivstofforsyningen

Ved kongelig resolusjon av 16. desember 2016 ble det besluttet å overføre det overordnede ansvaret for drivstofforsyningen fra Olje- og energidepartementet til Nærings- og fiskeridepartementet med virkning fra 1. januar 2017. Nærings- og fiskeridepartementet vil ha ansvaret for verdikjeden fra og med raffinerinæringen til og med detaljomsetningen av drivstoff. For å dekke utgifter til én stilling samt deltakelse i IEAs beredskapsarbeid, foreslås det å redusere bevilgningen på posten med 1 mill. kroner mot tilsvarende økning på kap. 900 Nærings- og fiskeridepartementet post 1 Driftsutgifter.

Kulturminnetiltak i regulerte vassdrag

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 3 mill. kroner til gjennomføring av kulturminnetiltak i regulerte vassdrag. Riksantikvaren, som følger opp de arkeologiske undersøkelsene, forventer aktivitet i vassdragene Møsvatn, Skjerka, Osensjøen, Røgden, Selbusjøen og Årdalsvassdraget. Det er vanskelig å anslå fremdriften i arbeidene. Hvor mye som vil bli utbetalt i løpet av året, avhenger blant annet av værforhold.

Samlet foreslås det å redusere posten med 0,5 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 72 Tilskudd til olje- og energiformål, kan overføres, kan nyttes under post 21

Sammendrag

Finnfjord AS og Universitetet i Tromsø samarbeider om et prosjekt som tar sikte på benytte CO_2 fra røykgass til algeproduksjon. Alger kan inngå som råstoff i for eksempel laksefôr. Etter en gjennomført pilotfase er det besluttet å gå videre til en fullskalafase. For å støtte videre prosjekt- og teknologiutvikling foreslås det et tilskudd på 2 mill. kroner. Dette vil kunne legge til rette for fullskala utnyttelse av CO_2 i industriell skala.

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 2 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.15.2 Kap. 1810 Oljedirektoratet

Post 23 Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet, kan overføres

Sammendrag

I forbindelse med bistandsprosjekter i utviklingsland har Oljedirektoratet benyttet eksterne tjenesteleverandører. Merverdiavgiften på disse tjenestene har blitt viderefakturert NORAD og de norske ambassadene for refusjon over bistandsbudsjettet. Skattedirektoratet har avklart at slik merverdiavgift skal omfattes av nettoordningen for statlig betalt merverdiavgift. Oljedirektoratet skal derfor belaste slike utgifter på kap. 1633 Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift.

På denne bakgrunn foreslås bevilgningen på posten redusert med 8 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.15.3 Kap. 4810 Oljedirektoratet

Post 2 Oppdrags- og samarbeidsinntekter

Sammendrag

Bevilgningen på posten foreslås redusert med 8 mill. kroner, jf. omtale under kap. 1810 post 23.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.15.4 Kap. 1815 Petoro AS

Post 70 Administrasjon

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at det har vært stor vekst i byråkratiet under sittende regjering. Kontroll med utgiftene i statstilknyttede virksomheter er maktpåliggende for å sikre at skattebetalernes penger kommer folk flest til gode. Dette medlem mener det er en viktig politisk oppgave å flytte ressurser fra byråkratiet til tjenester nær folk.

Dette medlem foreslår å redusere bevilgningen med 5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1815		Petoro AS	
	70	Administrasjon, reduseres med	5 000 000
		fra kr 342 685 000 til kr 337 685 000»	

Post 72 Petoro Iceland AS

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å redusere bevilgningen til Petoro Iceland (reduserte utgifter) med 1 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 0,5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1815		Petoro AS	
	72	Administrasjon, Petoro Iceland AS, reduseres med	500 000
		fra kr 1 500 000 til kr 1 000 000»	

Post 73 Statlig deltakelse i petroleumsvirksomhet på islands kontinentalsokkel, kan overføres

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og

foreslår å redusere bevilgningen til Petoro Iceland (reduserte utgifter) med 1 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 0,5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1815		Petoro AS	
	73	Statlig deltakelse i petroleumsvirksomhet på islandsk kontinentalsokkel, *kan overføres*, reduseres med	500 000
		fra kr 7 100 000 til kr 6 600 000»	

3.3.15.5 Kap. 1820 Norges vassdrags- og energidirektorat

Post 22 Flom- og skredforebygging, kan overføres, kan nyttes under postene 45, 60 og 72

Sammendrag

I lys av flere alvorlige snøskred på Svalbard de siste par årene foreslår regjeringen å fremskynde arbeidet med skredsikringstiltak i Longyearbyen. I første omgang prioriteres området ved «spisshusene» som ble rammet av snøskredet i 2015. Aktuelle tiltak kan gjennomføres uavhengig av hvilke løsninger som velges for øvrig bebyggelse. Tiltaket består av snøskjermer og støtteforbygninger med anslåtte utgifter på om lag 17 mill. kroner. For å sørge for rask fremdrift og gjennomføring, er det i tillegg behov for fagressurser tilsvarende ett årsverk og midler til detaljprosjektering.

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 20 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Post 60 Tilskudd til flom- og skredforebygging, kan overføres, kan nyttes under postene 22 og 72

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å øke bevilgningen til kartlegging av flom og skred, NVE, med 5 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat	
	60	Tilskudd til flom- og skredforebygging, *kan overføres*, *kan nyttes under postene 22 og 72*, økes med	5 000 000
		fra kr 70 000 000 til kr 75 000 000»	

3.3.15.6 Kap. 1825 Energiomlegging, energi- og klimateknologi

Post 50 Overføring til Energifondet

Sammendrag

I saldert budsjett 2017 er det bevilget 20 mill. kroner til biogasstiltak på Klima- og miljødepartementets budsjett. Ordningen er finansiert av avkastningen fra Fond for klima, fornybar energi og energiomlegging. Det anslås at 15 mill. kroner av bevilgningen til biogassformål ikke vil bli benyttet i 2017. Det foreslås at disse midlene overføres til Energifondet, som disponeres av Enova.

Det foreslås at bevilgningen på posten økes med 15 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon på kap. 1400 Klima- og miljødepartementet post 76 Støtte til internasjonale miljøtiltak.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket og går på denne bakgrunn imot regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti slutter seg til regjeringens forslag.

Post 95 Kapitalinnskudd og post 96 Aksjer

Sammendrag

Det er besluttet at Nærings- og fiskeridepartementet overtar ivaretakelsen av statens eierskap i det nye investeringsselskapet «Fornybar AS», jf. omtale under kap. 1800 post 21.

Det foreslås å redusere bevilgningene på postene 95 og 96 med hhv. 15 mill. kroner og 10 mill. kroner mot tilsvarende økninger på kap. 950 Forvaltning av statlig eierskap postene 95 Kapitalinnskudd og 96 Aksjer.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.15.7 Kap. 1830 Forskning og næringsutvikling

Post 70 Internasjonale samarbeids- og utviklingstiltak, kan overføres

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, viser til forliket om revidert nasjonalbudsjett 2017 og foreslår å redusere bevilgningen til EU-program med 14 mill. kroner i forhold til regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 14 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1830		Forskning og næringsutvikling	
	70	Internasjonale samarbeids- og utviklingstiltak, *kan overføres*, reduseres med	14 000 000
		fra kr 31 300 000 til kr 17 300 000»	

3.3.15.8 Kap. 1840 CO_2-håndtering

Post 96 Aksjer

Sammendrag

Samarbeidet om etableringen av Teknologisenteret for CO_2-fangst på Mongstad ble fremmet i St.prp. nr. 38 (2008–2009) Investering i teknologisenter for CO_2-håndtering på Mongstad. Stortinget sluttet seg til at staten deltok med inntil 80 pst. av investeringen og driften gjennom et selskap med delt ansvar som stod for utbygging og drift av anlegget, jf. Innst. S. nr. 206 (2008–2009). I henhold til gjeldende avtale skulle samarbeidet vare i minimum fem år etter ferdigstillelsen. Videre sluttet Stortinget seg til at staten, eller den staten utpeker, kan invitere andre selskaper som medeiere i selskapet.

Staten, Statoil og Shell er enige om å videreføre driften ved Teknologisenter for CO_2-fangst på Mongstad (TCM) etter at gjeldende avtale utløper i august 2017, jf. Prop. 1 S (2016–2017) for Olje- og energidepartementet og Innst. 9 S (2016–2017). Partene er enige om nytt avtaleverk for de neste tre årene i tråd med rammene som det ble redegjort for i Prop. 1 S (2016–2017) for Olje- og energidepartementet.

Anleggene og dagens testsenter deles i to selskaper, et driftsselskap og et eierselskap.

Staten vil eie anleggene ved TCM gjennom Gassnova SF. Gassnova vil opprette et heleid aksjeselskap for dette formål. Eierselskapet overtar testanleggene fra dagens TCM DA vederlagsfritt, mot å overta tilhørende rettigheter og forpliktelser. Eierselskapet vil etter overtagelse av testanleggene være ansvarlig for å betale den kommunale eiendomsskatten. Det eksisterende TCM DA vil etter overdragelsen av testanleggene bli avviklet.

Driften av testanleggene vil fra og med 18. august 2017 skje gjennom et nyetablert driftsselskap. Dette vil være et ansvarlig selskap med delt ansvar (DA) etter dagens modell. Det nye TCM DA vil bli etablert av staten, Statoil og Shell. Dette selskapet vil drive testaktiviteten basert på en leieavtale med eierselskapet. Staten vil eie 80 pst. av driftsselskapet, mens Statoil og Shell vil eie 10 pst. hver. Det arbeides med å rekruttere flere eiere til driftsselskapet. Staten, Statoil og Shell har signert en Memorandum of Understanding (MoU) med Total om deltakelse i det nye TCM DA fra 18. august 2017. Intensjonen er at Total overtar 2,5 pst. av hver av partnernes eierandel, slik at staten etter transaksjonen vil eie 77,5 pst. av det nye TCM DA, mens Statoil, Shell og Total vil eie 7,5 pst. hver. Ved eventuelle nye eiere vil eierandelene til dagens eiere reduseres etter en avtalt modell, men slik at hver enkelt industrielle eier som et minimum skal eie minst 6 pst. hver i driftsselskapet. Det vil inngås en avtale som regulerer deltakernes samarbeid om driften av testanleggene gjennom driftsselskapet. Gassnova SF vil fortsatt forvalte statens eierandel i selskapet med delt ansvar slik som i dag. Staten vil også fortsatt gi tilskudd til Gassnova SF for ivaretakelse av statens eierandel i teknologisenteret slik som i dag.

Finansieringen av driften vil, som i dag, skje gjennom en forskningskjøpsavtale hvor eierne betaler for tilgang til de resultater og erfaringer som fremkommer fra de forskjellige testprogrammene som gjennomføres ved TCM. Utgifter til drift, modifikasjoner og utvikling fordeles forholdsmessig etter eierandel i driftsselskapet. Eierselskapet vil ha eierskapet til nye installasjoner.

Statens andel av driftsutgiftene er anslått til inntil 200 mill. kroner årlig inkl. merverdiavgift. Dette inkluderer utgiftene til både eierselskapet og driftsselskapet. Statens andel av driftsutgiftene i 2017 dekkes av gjeldende bevilgning på kap. 1840 post 71 Tilskudd til Teknologisenter for CO_2-fangst på Mongstad. Statens andel av investeringsutgiftene er anslått til inntil 25 mill. kroner per år inkludert merverdiavgift. Statens andel av investeringsutgiftene dekkes over Fond for CO_2-håndtering på kap. 1840 post 50

Forskning, utvikling og demonstrasjon av CO_2-håndtering.

Fjerningskostnadene ved et eventuelt opphør av virksomheten vil bli fordelt etter en annen fordelingsnøkkel. Ved eventuell nedleggelse av anlegget er det lagt opp til at utgifter til fjerning av anlegget for kjølt ammoniakk, som i 2015 ble anslått til totalt 50 mill. kroner inkludert merverdiavgift, fordeles etter en nøkkel der staten tar 95 pst. og Statoil og Shell dekker en andel på 2,5 pst. hver. Utgifter til eventuell fjerning av resten av anlegget ble i 2015 anslått til 112,5 mill. kroner inkludert merverdiavgift. Utgiftene fordeles etter en nøkkel der staten dekker 85 pst. og Statoil og Shell dekker 7,5 pst. hver. Staten dekker eventuelle utgifter utover ovennevnte anslag. Statens andel av fjerningskostnadene kan reduseres ved at nye eiere kommer inn.

TCM har i dag to fangstanlegg, to røykgasskilder og infrastruktur til å betjene minst én ytterligere teknologi. Anlegget har en fleksibilitet og utforming som gjør det mulig å teste røykgasser både fra gasskraftverket og fra krakkeren på Mongstad-raffineriet. Raffinerigassen er representativ for røykgass både fra kullkraftverk og enkelte industrielle utslippskilder. Statoil meddelte tidligere i år at man vil stanse kraftvarmeverket på Mongstad fra og med 1. januar 2019. Det betyr at TCM ikke lenger vil motta røykgass fra dette anlegget fra denne datoen. TCM arbeider med en plan for å erstatte røykgassen fra kraftvarmeverket etter dets opphør av ordinær drift 1. januar 2019. Tilgangen til røykgass fra raffineriet og nødvendig damp vil være uforandret etter 2018. Kraftsituasjonen vil også være uforandret.

Statens deltakelse i TCM må være innenfor regelverket for lovlig statsstøtte. Videre drift av TCM etter august 2017 må derfor notifiseres og godkjennes av EFTAs overvåkningsorgan (ESA). Denne prosessen er igangsatt og er planlagt avsluttet innen august i år.

Det foreslås en bevilgning på posten på 2 mill. kroner til aksjekapital i eierselskapet. Videre fremmes det forslag om fullmakter til å delta i eier- og driftsselskap samt til å pådra staten forpliktelser, jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til vedtak I og XXXXI under kapittel 6 Komiteens tilråding.

3.3.15.9 Kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten

Sammendrag

Bevilgningen på kap. 2440 post 30 Investeringer foreslås økt med 1 500 mill. kroner til 27 000 mill. kroner. Økningen skyldes hovedsakelig statlig deltakelse i Dvalin, som er under utbygging. Videre er enkelte andre store utbyggingsprosjekter i avslutningsfasen. Petoro har oppjustert investeringsanslaget på porteføljenivå sammenlignet med det som ble lagt til grunn i saldert budsjett 2017. De største investeringene i SDØE-porteføljen i 2017 gjelder feltene Johan Sverdrup, Troll og Oseberg.

Anslaget på kap. 5440, underpost 24.1 Driftsinntekter er økt med 11 700 mill. kroner til 139 800 mill. kroner. Økningen skyldes forutsetninger om høyere olje- og gasspris samt økte anslag for forventet olje- og gassproduksjon. Anslagene baserer seg på en oljepris for 2017 på 444 kroner per fat sammenlignet med 425 kroner per fat i saldert budsjett 2017.

Anslaget på kap. 5440, underpost 24.2 Driftsutgifter er redusert med 4 100 mill. kroner til 26 800 mill. kroner. Reduksjonen skyldes lavere kostnader til kjøp av gass for videresalg, lavere tariffutgifter og lavere kostnader ved drift av anlegg.

Anslaget på kap. 5440, underpost 24.3 Lete- og feltutviklingskostnader er redusert med 200 mill. kroner, til 1 500 mill. kroner.

Anslaget på kap. 5440, underpost 24.4 Avskrivninger er redusert med 1 900 mill. kroner, til 23 500 mill. kroner. Reduksjonen skyldes en justering som følge av endringer i anslag for investeringer, reserver og produksjon.

Ovennevnte endringer i underposter medfører at SDØEs anslåtte driftsresultat er økt med 17 900 mill. kroner, fra 66 400 mill. kroner til 84 300 mill. kroner.

Netto kontantstrøm fra SDØE er økt fra 70 000 mill. kroner til 84 500 mill. kroner, en økning på 14 500 mill. kroner fra saldert budsjett 2017.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.15.10 Kap. 5680 Statnett SF

Post 85 Utbytte

Sammendrag

Konsernets overskudd etter skatt for 2016, justert for endring i saldo for mer-/mindreinntekt etter skatt, utgjør 1 398 mill. kroner. For regnskapsåret 2016 er utbyttet fastsatt til 25 pst. av konsernets årsresultat etter skatt, justert for endring i saldo for mer-/mindreinntekt etter skatt.

Det foreslås på denne bakgrunn å redusere bevilgningen med 16 mill. kroner til 350 mill. kroner.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

3.3.15.11 Andre saker

Avvikling av Norsea Gas AS

Sammendrag

I forbindelse med Olje- og energidepartementets godkjenning av fire separate overdragelser i Gassled i perioden 2011–2015, ble det stilt vilkår om at nye aksjeeiere i Norsea Gas AS både skal arbeide for og ikke motsette seg en overføring av deltakerandelene i Gassled fra Norsea Gas AS til eierne av Norsea Gas AS. Alle aksjeeierne i Norsea Gas AS har også en direkte deltakerandel i Gassled. Begrunnelsen for en restrukturering var et ønske om å forenkle eierstrukturen i Gassled. Staten ved Petoro eier 40,006 pst. av aksjene i Norsea Gas AS og må også forholde seg til vilkåret. Eierne av Norsea Gas AS er i ferd med å finne frem til en modell som sørger for en skattemessig nøytral restrukturering av eierskapet i Gassled for de øvrige eierne. Staten, som aksjeeier i Norsea Gas AS, må ha fullmakt fra Stortinget for å delta i restruktureringen, herunder avvikling av selskapet Norsea Gas AS.

Norsea Gas AS' aktiva utgjør deltakerandeler i infrastruktur for transport og prosessering av naturgass og består av en 2,261 pst. deltakerandel i Gassled, 1,10794 pst. deltakerandel i Zeepipe Terminal JV og 1,46972 pst. eierandel i Dunkerque Terminal DA. Selskapet har ingen egen administrasjon, men administreres av Solveig Gas Norway AS som er en av eierne i Norsea Gas AS. Norsea Gas AS betaler sin andel av driftskostnader og investeringer og mottar tariffinntekter for transport- og prosesseringstjenester knyttet til de ovennevnte eierandelene.

Selskapet ble etablert i 1972 for å eie gassinfrastruktur. Selskapets gassinfrastruktur ble innlemmet i Gassled ved etableringen i 2002. Samtidig ble Norsea Gas deltaker i Gassled. Det har vært endringer i eierstrukturen i Norsea Gas, og selskapet eies i dag av staten ved Petoro AS (40,006 pst.), Solveig Gas (35,249 pst.), Silex (14,400 pst.) og CapeOmega (10,345 pst.).

Gassled er et interessentskap og den formelle eieren av infrastrukturen forbundet med gasstransporten fra norsk sokkel. Gassled har ingen ansatte og organiseres gjennom ulike komitéer med spesifikke oppgaver.

Tabell 2.7 Deltakere i Gassled

Gassleddeltakere	Deltakerandel (pst.)
Petoro AS1	45,793
Solveig Gas Norway AS	24,756
Njord Gas Infrastructure AS	8,036
Silex Gas Norway AS	6,102
Infragas Norge AS	5,006
Statoil Petroleum AS	5,000
CapeOmega AS	2,965
Norsea Gas AS	2,261
Dea Norge AS	0,081

Etter at aktiva i Norsea Gas AS er overført til aksjeeierne, vil disse eierne få økt sine direkte deltakerandeler i Gassled, Zeepipe Terminal JV og eierandeler i Dunkerque Terminal DA. Norsea Gas AS vil bli avviklet etter at aktiva er overført til eierne. Overføring av aktiva vil for staten innebære at den direkte deltakerandelen i Gassled vil øke fra 45,793 pst. til 46,699 pst. I Zeepipe Terminal JV vil deltakerandelen øke fra 22,43837 pst. til 22,88161 pst. og i Dunkerque Terminal DA vil eierskapet øke fra 29,76519 pst. til 30,35317 pst.

Resultatet av restruktureringen vil være en forenkling av eierstrukturen i Gassled ved at eierskapet gjennom Norsea Gas AS avvikles. For at staten ved Petoro skal kunne delta i restruktureringen, er det nødvending med fullmakt fra Stortinget, jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering og slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til vedtak XXXXII under kapittel 6 Komiteens tilråding.

Utredning om fremtidig energiforsyning for Svalbard

Sammendrag

I Innst. 88 S (2016–2017) ba utenriks- og forsvarskomiteen regjeringen om å komme tilbake til Stortinget i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2017 med forslag til bevilgning for en utredning om en ny miljøvennlig energiløsning for Svalbard.

Energiforsyningen på Svalbard består av ulike og uavhengige lokale energiløsninger for de ulike bosettingene. Det er ikke etablert noe strømnett som knytter bosettingene på Svalbard sammen.

Energiforsyningen til Longyearbyen er en av Longyearbyen lokalstyres viktigste oppgaver. Lokalstyret eier et kullkraftvarmeverk fra 1983, som forsyner hele Longyearbyen med elektrisitet og fjernvarme. Energiverket har om lag 1 600 abonnenter. Det årlige forbruket av kraft og fjernvarme i Longyearby-

en er henholdsvis 40 GWh og 70 GWh. Dette er på nivå med det årlige kraftforbruket i Vadsø eller forbruket i alminnelig forsyning i Hammerfest. I perioden 2012–2015 har de årlige CO_2-utslippene fra kullkraftverket vært i størrelsesorden 50 000–65 000 tonn, noe som tilsvarer om lag 0,1 pst. av fastlandsutslippene i Norge.

I 2013 ble det igangsatt vedlikehold og oppgraderinger av kraftverket i Longyearbyen. Rehabiliteringen er planlagt å være ferdig i 2018 og forventes å forlenge kraftverkets levetid til 2033–2038. Investeringer og ekstraordinære vedlikeholdskostnader forbundet med oppgraderingen er anslått til 98 mill. kroner, hvorav staten skal dekke 58 mill. kroner. I perioden 2012–2014 har staten i tillegg bevilget 114 mill. kroner til et nytt renseanlegg for utslipp av svovel, NOx og støv fra kraftverket. Renseanlegget ble ferdigstilt i 2016.

De andre bosettingene på Svalbard er Barentsburg, Sveagruva, Ny-Ålesund, Hornsund og de to meteorologiske stasjonene på Hopen og Bjørnøya. Barentsburg forsynes av Barentsburg kullkraftverk. De øvrige bosettingene forsynes av dieselaggregater.

Svalbard består i stor grad av spesielt sårbare eller verneverdige naturområder, og det er begrenset fremkommelighet. På denne bakgrunn legger regjeringen til grunn at det heller ikke i fremtiden vil være aktuelt å bygge ut strømnett mellom alle øygruppens bosettinger. Å bygge en undersjøisk strømkabel fra fastlandet til Longyearbyen vil derfor ikke kunne utgjøre en løsning for hele øygruppens energiforsyning.

Avstanden fra Finnmark til Longyearbyen er om lag 930 km. Den lengste undersjøiske strømkabelen i verden i dag er forbindelsen mellom Norge og Nederland, NorNed, som til sammenligning er 580 km lang. Strømkabelen som er under bygging mellom Norge og Storbritannia, North Sea Link (NSL), vil ha en lengde på 720 km og vil bli verdens lengste av sitt slag når den ferdigstilles. Den lange avstanden mellom Svalbard og fastlandet legger begrensninger på den tekniske utformingen av et kabelanlegg, noe som kan redusere antall mulige leverandører og mulighetene til å påvirke valg av løsning.

En strømforsyning til Longyearbyen gjennom en sjøkabel fra fastlandet vil være sårbar for feil. Anleggene må dessuten ved jevne mellomrom kobles ut for å gjennomføre vedlikehold. Lengden på kabelen, og plasseringen på flere hundre meters dyp, innebærer at det kan ta flere uker eller måneder å lokalisere og reparere en eventuell feil. Det arktiske klimaet kan også gjøres reparasjonsarbeidet mer krevende. For å unngå omfattende strømavbrudd må et alternativ med en undersjøisk kabel fra fastlandet kombineres med en reserveløsning for energiforsyningen av Longyearbyen. Reserver kan være enten i form av en reservekabel, eller andre lokale reserveløsninger i form av reservekraftverk, dieselaggregater eller batterier.

Regjeringen er kjent med at ABB har presentert foreløpige kostnadsanslag for å forsyne Svalbard med strøm fra fastlandet. I henhold til ABBs foreløpige anslag vil en forsyning fra fastlandet innebære investeringskostnader i størrelsesorden 3 til 5 mrd. kroner, avhengig av om man installerer uten eller med reservekabel. I tillegg vil det påløpe kostnader til kraftimport og løpende driftskostnader for kabelen. Ved en kabelløsning må også kostnader for å oppgradere nettet på fastlandet inkluderes. Sammenlignet med andre kjente produksjonsteknologier, herunder fornybar energi, tilsier dette at kabelløsningen har en høy kostnad. Mens en lokal energiløsning for Longyearbyen kan gi erfaringer og kunnskap som kan brukes også i de øvrige bosettingene på Svalbard, vil ikke kabelalternativet ha overføringsverdi til de andre bosettingene på Svalbard.

Dersom en strømkabel fra fastlandet skal legges via petroleumsinstallasjoner i Barentshavet, vil kostnadene og kompleksiteten ved en kabelløsning øke vesentlig. Det finnes i dag ingen kommersiell teknologi som kan sikre at forsyningen til Svalbard eller petroleumsinstallasjonene ikke faller vekk dersom det skulle oppstå feil på henholdsvis petroleumsinstallasjonene eller kabelen til Svalbard.

Regjeringen legger til grunn at den fremtidige energiforsyningen må gi en forsvarlig forsyningssikkerhet for bosettingene på Svalbard. Energiløsningen som velges for området bør videre være bærekraftig og kostnadseffektiv.

Utredningen av den fremtidige energiforsyningen på Svalbard bør konsentreres om realistiske og gjennomførbare alternativer, innenfor det tidsperspektiv som dagens energiløsning legger for gjennomføring. Regjeringen mener på denne bakgrunn at en utredning av fremtidig energiforsyning på Svalbard bør undersøke mulighetene for kraft- og energiproduksjon på Svalbard, herunder vurdering av lavutslippsteknologier i kombinasjon med lokale reserveløsninger. Et nytt gass- eller kullkraftverk med fangst og lagring av CO_2 på Svalbard vil også inngå i utredningen.

Olje- og energidepartementet vil igangsette en ekstern utredning av fremtidig energiforsyning for Svalbard. Longyearbyen lokalstyre vil involveres i det videre arbeidet. Utredningen foreslås dekket innenfor gjeldende bevilgning på kap. 1800 Olje- og energidepartementet post 21 Spesielle driftsutgifter.

Komiteens merknader

K o m i t e e n tar omtalen til orientering.

CO_2-håndtering

Sammendrag

Det vises til anmodningsvedtak nr. 108 (2016–2017), pkt. 24, av 5. desember 2016:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake i revidert nasjonalbudsjett 2017 med de nødvendige bevilgninger og fullmakter for å kunne sikre rask videre fremdrift i CCS-prosjektet etter at konseptvalg er tatt høsten 2017.»

Anmodningsvedtaket ble fattet ved behandlingen av Prop. 1 S (2016–2017), jf. Innst. 2 S (2016–2017).

Gassnova har lyst ut midler til konseptstudier med opsjon på forprosjektering for CO_2-fangst og -lagring. Gassnova har tildelt kontrakter for konseptstudier av CO_2-fangst til tre industriaktører. Norcem, Yara og Klemetsrudanlegget skal frem til høsten 2017 gjennomføre konseptstudier. Gassco har tildelt kontrakter for konseptstudier av skipstransport av CO_2 til Larvik Shipping og Brevik Engineering. Disse studiene vil også være ferdigstilt høsten 2017. Dette innebærer at beslutning om konseptvalg for disse delene av kjeden kan fattes ved årsskiftet. Det vil i løpet av våren også bli tildelt kontrakter for konseptstudier av CO_2-lagring. Konseptvalg for lagerdelen av prosjektet er planlagt i 1. kvartal 2018. Grunnlag for investeringsbeslutning for hele CO_2-håndteringskjeden skal være klart høsten 2018. KS2-prosessen gjennomføres delvis parallelt med gjennomføringen av konsept- og forprosjekteringsstudiene. Etter ferdigstilling av grunnlaget må også de enkelte industriaktørene involvert i prosjektet fatte sine investeringsbeslutninger før det endelig kan legges frem for Stortinget. Dette innebærer at Stortinget etter planen kan inviteres til å fatte investeringsbeslutning for prosjektet våren 2019.

Regjeringen vil legge frem forslag til omfang på en eventuell forprosjekteringsfase i forbindelse med statsbudsjettet for 2018. Fangstaktørene vil ha ferdigstilt sine konseptstudier før Stortinget vedtar budsjettet for 2018. En grunnleggende forutsetning i prosjektet er at det skal følge et industrielt prosjektløp. Det foreslås derfor en fullmakt til å overskride bevilgningen i tilfelle det skulle oppstå uventede kostnader ved overgangen til en eventuell forprosjektfase. Da vil man kunne unngå at industriaktørene unødig må demobilisere prosjektorganisasjonen i påvente av statens beslutning, med de konsekvenser det kan ha for prosjektorganisasjonen og for tidsplanen for prosjektet. Dette vil bidra til god fremdrift i prosjektet og en smidig overgang mellom konseptfasen og en eventuell forprosjekteringsfase.

Med bakgrunn i ovennevnte foreslås det en fullmakt til å overskride bevilgningen for 2017 under kap. 1840 CO_2-håndtering post 70 Gassnova SF med inntil 35 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag, jf. forslag til vedtak VI under kapittel 6 Komiteens tilråding.

Utenlandsforbindelser

Sammendrag

Det vises til anmodningsvedtak nr. 23 (2016–2017) av 18. oktober 2016:

«Stortinget ber regjeringen på egnet måte redegjøre for hvordan eventuelle ekstraordinære inntekter fra utenlandsforbindelser eid og drevet av andre aktører enn den systemansvarlige, kan tilfalle fellesskapet.»

Anmodningsvedtaket ble fattet ved behandlingen av Prop. 98 L (2016–2017) Endringer i energiloven (utenlandskonsesjon), jf. Innst. 24 L (2016–2017). I komiteens innstilling hadde komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, følgende merknad som er relevant for vurderingen av anmodningsvedtaket:

«Flertallet mener at nettkostnadene på land kan dekkes gjennom anleggsbidrag, og at kostnadene knyttet til selve utenlandsforbindelsen heller ikke bør belastes nettkundene».

Med bakgrunn i komitéflertallets merknad legges det til grunn at felleskapet skal kunne ta del i inntektene fra utenlandsforbindelser eid av andre aktører enn den systemansvarlige, ved eventuelle ekstraordinære inntekter. Videre legges det til grunn at nettkundene samtidig ikke skal være med på å dekke kostnadene til utenlandsforbindelsen og eventuelle anleggsbidrag.

Inntektene ved ulike utenlandsforbindelser vil være forskjellige, blant annet avhengig av hvilke land og kraftsystemer som knyttes sammen. De vil også ha ulike kostnader og være planlagt på forskjellige tidspunkt. Det vil etter all sannsynlighet være lang tid mellom hver ny utenlandsforbindelse som etableres, og som hovedregel vil de eies av den systemansvarlige. I forbindelse med konsesjonsbehandling av den enkelte forbindelse vil myndighetene sette vilkår og fastsette konkret regulering ut fra allmenne hensyn og karakteren til forbindelsen.

Én måte å utforme en regulering der eventuelle ekstraordinære inntekter fra utenlandsforbindelser kan tilfalle fellesskapet, er å sette en øvre grense for inntektene. Hvis inntekter over grensen tilføres Statnett, vil det bidra til at transmisjonsnettariffen blir lavere for kundene. En inntektsgrense kan baseres på årlige inntekter, inntekter over en flerårsperiode, eller samlede akkumulerte inntekter. Inntektsgrensen kan for eksempel utledes på bakgrunn av investeringskostnadene, slik at det er avkastning over et

visst nivå som omfattes. En regulering bør sikre at eieren av utenlandsforbindelsen har gode investerings- og driftsinsentiver samtidig som eventuell ekstraordinær avkastning tilfaller fellesskapet. Reguleringen bør fastsettes på et faglig grunnlag.

Samtidig inneholder gjeldende EØS-regelverk bestemmelser som er relevante for utbyggere av utenlandsforbindelser. I henhold til gjeldende forordning (EF) nr. 1228/2003 skal inntekter fra tildeling av utvekslingskapasitet brukes til ett eller flere av følgende formål: som garanti for at den tildelte kapasiteten er tilgjengelig, til nettinvesteringer som bevarer eller øker utvekslingskapasiteten, eller som en inntekt som reguleringsmyndighetene skal ta i betraktning når de godkjenner metoder for beregning av nettariffer og/eller vurderer om tariffene bør endres. Forordning 1228/2003 er del av EØS-avtalen. I EU er denne erstattet av forordning 714/2009, som er innlemmet i EØS-avtalen, men foreløpig ikke har trådt i kraft.

Dersom de nevnte inntektene skal benyttes til andre formål enn de som er angitt i forordningen, åpner forordningen for at det kan gis unntak etter nærmere kriterier. Dette gjelder også inntekter som ikke anses som ekstraordinære. Det følger av forordning 1228/2003 at unntak og vilkårene for dette vurderes fra sak til sak. Det kan være aktuelt å begrense varigheten av et unntak til et fast antall år, eller til et visst nivå på inntekter fra forbindelsen. Det vil også måtte vurderes hva som skal skje når et unntak utløper. Det kan for eksempel bli aktuelt med vilkår om at utenlandsforbindelsen overdras til den systemansvarlige.

Olje- og energidepartementet vil måtte innhente opplysninger fra utbygger både for vurderingen av unntak etter forordningen, og for vurderingen av samfunnsøkonomisk lønnsomhet i behandlingen av utenlandskonsesjon. Mye av denne informasjonen vil være overlappende. For å sørge for en effektiv saksbehandling, ønsker departementet at søknad om nødvendige unntak etter forordningen og søknad om utenlandskonsesjon oversendes departementet i samme tidsrom. Det er også klare paralleller mellom vurderingene av et unntak etter forordningen og vurderingene ved en regulering der eventuelle ekstraordinære inntekter skal tilfalle fellesskapet. En helhetlig behandling av sakene tilsier at utbygger samtidig med søknad om unntak og utenlandskonsesjon, oppgir nødvendige opplysninger for regulering av forbindelsen.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at oljenæringen har fremforhandlet standardkontrakter med leverandørindustrien for å sikre standardisering, økt produktivitet og balanserte kontraktsforhold mellom partene. Dette medlem mener det er viktig at Staten gjør det den kan for å bidra til å nå disse målsettingene.

Dette medlem fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen stille krav i alle nye planer for utbygging og drift om at standardkontraktene som er fremforhandlet av leverandørindustrien og Norsk olje og gass, skal benyttes.»

«Stortinget ber regjeringen bruke statens eierskap i Statoil til å sikre at standardkontraktene som er fremforhandlet med leverandørindustrien, benyttes.»

3.4 Andre saker

3.4.1 Store statlige investeringsprosjekter – bedre styring og kostnadskontroll

SAMMENDRAG

I Gul bok for 2017 ble det opplyst at regjeringen hadde satt ned en prosjektgruppe som skulle vurdere og anbefale tiltak som kunne bidra til bedre styring og kostnadskontroll i store statlige investeringer fra tidlig fase via beslutning om konseptvalg (etter KS1) til det foreligger et kvalitetssikret styringsgrunnlag og endelig kostnadsoverslag (KS2). Prosjektet skulle kunne foreslå både tverrgående og sektorspesifikke tiltak.

I forbindelse med dette er det besluttet at ansvarlig fagdepartement skal sørge for at det etableres endringslogger for forprosjektfasen for store statlige investeringsprosjekter. Regjeringen vil fastsette starten på endringsloggen. Endringsloggen skal gi bedre oversikt over prosjektets omfang og kostnader til enhver tid. Oppdragsgivende departement er ansvarlig for å vurdere om eventuelle endringer i prosjektet er av en slik størrelse eller karakter at de bør legges frem for regjeringen.

Startpunktet for endringsloggen skal være et styringsmål for kostnadene i planleggingsfasen, med unntak for statlige byggeprosjekter i sivil sektor. Med styringsmål skal kostnadene så langt som mulig styres mot det fastsatte målet. Det vil imidlertid kunne skje endringer i prosjektkostnadene etter hvert som prosjektet utvikles gjennom planleggingsfasen som ikke vil dekkes gjennom kutt for øvrig i prosjektet. For samferdselsprosjekter vil styringsmålet vanligvis bli satt etter at kommunedelplan foreligger. For nærmere omtale av tiltak for samferdselsprosjekter vises det til Meld. St. 33 (2016–2017) Nasjonal transportplan 2018–2029, kap. 4.

For byggeprosjekter i sivil sektor skal oppdragsdepartementet med bakgrunn i gjennomført kost-

nads- og usikkerhetsanalyse beregne et kostnadsestimat (P50) med angitt usikkerhet som grunnlag for kostnadsstyrt prosjektutvikling. For nærmere regler for bygg vises det til foretatte endringer ved kgl. res. av 13. januar 2017 i instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen tar omtalen til orientering.

3.4.2 Prosesser og regelverksutvikling under EUs energiunion

Det vises til anmodningsvedtak nr. 885 (2015–2016) av 13. juni 2016:

«Stortinget ber regjeringen fremme en sak for Stortinget innen våren 2017, hvor det gis en grundig gjennomgang av pågående prosesser og regelverksutvikling under EUs energiunion, og med orientering om hvilke grep som tas for å sikre norske energiinteresser. Stortinget ber videre regjeringen redegjøre for konsekvensene av energiunionen samlet sett for Norge».

Anmodningsvedtaket ble fattet ved behandlingen av Meld. St. 25 (2015–2016) Kraft til endring – om energipolitikken frem mot 2030, jf. Innst. 401 S (2015–2016).

Energipolitikken og energimarkedene i EU er inne i en periode preget av omstilling og endring. Dette skyldes både markeds- og teknologiutviklingen og EUs energipolitiske mål. Over tid er det utviklet et omfattende og til dels detaljert regelverk for det indre europeiske energimarkedet. Gjennomføringen av 2020- og 2030-målene i klima- og energipolitikken samt utviklingen i teknologi- og energimarkeder påvirker hvordan energiforsyningen i EU er sammensatt.

Gjennom den tredje energimarkedspakken som trådte i kraft i EU i 2011, er det introdusert nye institusjoner, beslutningsprosesser og reguleringer i kraftsektoren og for naturgass. Endringene har konsekvenser for norsk energisektor, selv om rettsaktene i tredje energimarkedspakke foreløpig ikke er innlemmet i EØS-avtalen. Kommisjonen har senere også vedtatt utfyllende regelverk knyttet til markedsdesign, systemdrift og nettilknytning. Disse reglene formaliserer samarbeid mellom nasjonale systemoperatører og reguleringsmyndigheter for å fremme handel og forsyningssikkerhet.

Gjennom lanseringen av EUs energiunion i 2015 har Kommisjonen økt oppmerksomheten om en felles energipolitikk i EU. Kommisjonen trekker frem at energiunionen skal bidra til sikker, rimelig og klimavennlig energi i EU, og samtidig legge til rette for nye jobber og økonomisk vekst. De politiske målsettingene i energiunionen er senere fulgt opp gjennom et stort antall forslag til både nytt og revidert regelverk. Den siste og største pakken med forslag fra Kommisjonen, vinterpakken, ble lagt frem i desember 2016 og består av åtte forslag til rettsakter på energiområdet. Vinterpakken skal legge grunnlaget for oppfyllelsen av EUs 2030-mål og bidra til videreutvikling av energimarkedene. EU-landene vil de nærmeste årene ta stilling til forslagene fra Kommisjonen.

Politikkforslagene under energiunionen er utformet med utgangspunkt i utfordringene i EUs energisektor. De fleste europeiske land er i dag avhengig av betydelig import av energi. Energiprisenes betydning for konkurranseevnen til industri og husholdninger i EU har stor oppmerksomhet. Målet om å sikre pålitelig levering av energi til rimelige priser er derfor av avgjørende betydning for utformingen av energipolitikken i EU.

Energirelaterte klimagassutslipp står i dag for om lag 75 pst. av EUs samlede klimagassutslipp. Reduserte utslipp fra energiproduksjon og -bruk er helt nødvendig for at EU skal nå klimamålene sine. Politikkforslagene under energiunionen preges derfor av EUs behov for å erstatte kull- og kjernekraftproduksjonen med fornybar energi. Samtidig er det EUs mål å utvikle energimarkedene slik at disse på bedre måte legger til rette for effektiv produksjon, overføring og bruk av energi for husholdninger og industri på tvers av EU-land.

Sammenlignet med de aller fleste andre land i Europa er Norge i en særstilling på energiområdet. Vi har store energiressurser og er nettoeksportør av energi. Vårt innenlands kraftsystem med vann- og vindkraft gir ikke klimagassutslipp, og stasjonær energibruk har lave utslipp. I motsetning til mange europeiske land trenger vi ikke skifte ut en utslippsintensiv kraftforsyning. Det ligger allerede godt til rette mer effektiv og klimavennlig bruk av energi.

Norge var også tidlig ute med en markedsorganisering av kraftforsyningen. Vi har i dag et effektivt kraftmarked utformet med utgangspunkt i norske og nordiske forhold. Norske institusjoner på energiområdet er bygd opp med utgangspunkt i en best mulig forvaltning av våre energiressurser.

Det vises for øvrig til nærmere redegjørelse i proposisjonen.

Komiteen tar omtalen til orientering.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at Europakommisjonen mot slutten av 2016 la fram en svært omfattende pakke med lovforslag om energiunionen («vinterpakken»), som kan få stor betydning for Norge.

Dette medlem viser til anmodningsvedtak nr. 885 (2015–2016) i Innst. 401 S (2015–2016):

«Stortinget ber regjeringen fremme en sak for Stortinget innen våren 2017, hvor det gis en grundig gjennomgang av pågående prosesser og regelverksutvikling under EUs energiunion, og med orientering om hvilke grep som tas for å sikre norske energiinteresser. Stortinget ber videre regjeringen redegjøre for konsekvensene av energiunionen samlet sett for Norge.»

Dette medlem er av den oppfatning at Stortinget har bedt om en egen sak om EUs energipolitikk, men at regjeringen kun omtaler EUs vinterpakke i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2017.

Dette medlem viser særlig til at EUs energibyrå Acer griper inn i nasjonal kontroll med energisektoren, og at regjeringen vil at dette også skal gjelde for Norge gjennom EØS-avtalen. Dette medlem understreker at modellen regjeringen legger opp til, ligner den sterkt problematiske modellen som man i 2016 valgte på finanstilsynsområdet. Dette medlem viser til at regjeringen i Prop. 129 S (2016–2017) skriver:

«Kommisjonen oversendte forslaget til EØS-vedtak, inklusive EØS-tilpasninger for den tredje energimarkedspakken, til Rådet for EU i mars 2017. EØS-komiteen fattet i mai beslutning om å innlemme pakken i EØS-avtalen. Beslutningen er gjort med forbehold om Stortingets samtykke, som på vanlig måte kan skje gjennom behandlingen av en samtykkeproposisjon.

I tilpasningene vedrørende ACER tas det utgangspunkt i løsningene for norsk deltakelse i de tre europeiske finanstilsynene. Gjennom tilpasningene sikres reguleringsmyndigheten for energi (NVE) deltakelse i ACER. Dette er viktig for å sikre norsk påvirkningsmulighet i de prosesser som nå pågår i EU for å videreutvikle reglene for det indre energimarkedet.

Etableringen av en rekke ulike EU-byråer er i utgangspunktet lite tilpasset topilarsystemet i EØS-avtalen, og det ble ikke tatt høyde for slike institusjoner da avtalen ble inngått. Det er derfor nødvendig med tilpasninger for EFTA-landenes tilknytning til ACER.»

Dette medlem fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme en egen sak ved starten av stortingssesjonen 2017–2018 der det gis en full gjennomgang av pågående prosesser og regelverksutvikling under EUs energiunion, og med forslag til løsninger som sikrer at norske energiinteresser og hensynet til norsk suverenitet over nasjonal energipolitikk blir ivaretatt. Stortinget realitetsbehandler ikke omtalen av prosesser og regelverksutvikling under EUs energiunion i samband med revidert nasjonalbudsjett for 2017.»

4. Forslag fra mindretall

Forslag fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen intensivere arbeidet med tidlig innsats i skolen og sørge for at alle skoler gir støtte- og intensivundervisning for elever som ikke har god nok faglig utvikling.

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen styrke andelen pedagogikk og praksis i de nye masterutdanningene for lærere.

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen etablere hospiteringsordninger for lærere og skoleledere, slik at de får bedre muligheter til å få oppdatert og relevant erfaring fra andre deler av utdanningssystemet og arbeidslivet.

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen gjøre koding/programmering til en del av innholdet i skolen, og sørge for at alle elever får erfaringer med dette i løpet av grunnskolen.

Forslag 5

Stortinget ber regjeringen foreta en gjennomgang av fylkenes reelle utgifter for å avholde privatisteksamen, og ut fra dette vurdere nivået på dagens avgift med utgangspunkt i at avgiften kun skal gå til dette formålet.

Forslag 6

Stortinget ber regjeringen utarbeide en stortingsmelding om sammenhengen mellom yrkesopplæring og arbeidsliv.

Forslag 7

Stortinget ber regjeringen lage intensjonsavtaler for flere læreplasser mellom fylkeskommune og regionalt arbeidsliv.

Forslag 8

Stortinget ber regjeringen vurdere å endre eksisterende merverdiavgiftsfritak for elektroniske nyhetstjenester (merverdiavgiftsloven § 6-2) i statsbudsjettet for 2018, som vil gjøre at også dybde/nisjejournalistikk og salg av enkeltartikler blir omfattet av fritaket.

Forslag 9

Stortinget ber regjeringen fremme forslag for å styrke vekstbedrifters tilgang på venturekapital

Forslag 10

Stortinget ber regjeringen legge fram en langsiktig, helhetlig plan senest i statsbudsjettet for 2018, for å videreføre arbeidet med opprettelse av en genbank som sikrer en permanent genbank for laksefiskene i dette området.

Forslag fra Arbeiderpartiet:

Forslag 11

I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
21		Statsrådet	
	1	Driftsutgifter, økes med	7 700 000
		fra kr 169 500 000 til kr 177 200 000	
41		Stortinget	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med	5 000 000
		fra kr 15 000 000 til kr 10 000 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres,* reduseres med	5 000 000
		fra kr 514 000 000 til kr 509 000 000	
61		Høyesterett	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	75 000
		fra kr 108 462 000 til kr 108 387 000	
100		Utenriksdepartementet	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres,* reduseres med	2 500 000
		fra kr 47 876 000 til kr 45 376 000	
	71	Diverse tilskudd, økes med	2 500 000
		fra kr 26 755 000 til kr 29 255 000	
115		Næringsfremme-, kultur- og informasjonsformål	
	70	Tilskudd til næringsfremme-, kultur- og informasjonsformål, *kan overføres, kan nyttes under post 1,* reduseres med	7 000 000
		fra kr 49 201 000 til kr 42 201 000	
117		EØS-finansieringsordningene	
	75	EØS-finansieringsordningen 2009–2014, *kan overføres,* økes med	103 000 000
		fra kr 446 000 000 til kr 549 000 000	
	76	Den norske finansieringsordningen 2009–2014, *kan overføres,* økes med	353 000 000
		fra kr 408 000 000 til kr 761 000 000	
	77	EØS-finansieringsordningen 2014–2021, *kan overføres,* økes med	79 000 000
		fra kr 185 000 000 til kr 264 000 000	
	78	Den norske finansieringsordningen 2014–2021, *kan overføres,* økes med	53 000 000
		fra kr 185 000 000 til kr 238 000 000	
118		Nordområdetiltak mv.	
	70	Nordområdetiltak og prosjektsamarbeid med Russland, *kan overføres, kan nyttes under post 1,* reduseres med	8 500 000
		fra kr 307 641 000 til kr 299 141 000	
152		Bistand til Midtøsten og Nord-Afrika	
	78	Regionbevilgning for Midtøsten og Nord-Afrika, *kan overføres,* økes med	10 000 000
		fra kr 556 000 000 til kr 566 000 000	
163		Nødhjelp, humanitær bistand og menneskerettigheter	
	70	Nødhjelp og humanitær bistand, *kan overføres,* økes med	273 847 000
		fra kr 4 436 124 000 til kr 4 709 971 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	72	Menneskerettigheter, *kan overføres,* økes med	14 000 000
		fra kr 298 300 000 til kr 312 300 000	
165		Forskning, kompetanseheving og evaluering	
	70	Forskning, *kan overføres,* økes med	12 000 000
		fra kr 156 000 000 til kr 168 000 000	
167		Flyktningtiltak i Norge, godkjent som utviklingshjelp (ODA)	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med	349 800 000
		fra kr 2 949 375 000 til kr 2 599 575 000	
169		Global helse og utdanning	
	70	Global helse, *kan overføres,* økes med	10 000 000
		fra kr 3 065 000 000 til kr 3 075 000 000	
170		FN-organisasjoner mv.	
	71	FNs befolkningsfond (UNFPA), økes med	22 000 000
		fra kr 401 000 000 til kr 423 000 000	
	76	FN og globale utfordringer, *kan overføres,* økes med	5 000 000
		fra kr 233 300 000 til kr 238 300 000	
172		Gjeldslette og gjeldsrelaterte tiltak	
	70	Gjeldslette, betalingsbalansestøtte og kapasitetsbygging, *kan overføres,* økes med	41 000 000
		fra kr 270 000 000 til kr 311 000 000	
200		Kunnskapsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, økes med	600 000
		fra kr 347 426 000 til kr 348 026 000	
220		Utdanningsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	7 900 000
		fra kr 301 405 000 til kr 293 505 000	
	70	Tilskudd til læremidler mv., *kan overføres, kan nyttes under post 21,* økes med	6 500 000
		fra kr 58 685 000 til kr 65 185 000	
222		Statlige grunn- og videregående skoler og grunnskoleinternat	
	1	Driftsutgifter, økes med	300 000
		fra kr 100 539 000 til kr 100 839 000	
224		Senter for IKT i utdanningen	
	1	Driftsutgifter, økes med	350 000
		fra kr 68 634 000 til kr 68 984 000	
225		Tiltak i grunnopplæringen	
	60	Tilskudd til landslinjer, økes med	600 000
		fra kr 221 444 000 til kr 222 044 000	
	64	Tilskudd til opplæring av barn og unge som søker opphold i Norge, reduseres med	132 119 000
		fra kr 384 162 000 til kr 252 043 000	
	67	Tilskudd til opplæring i finsk, økes med	2 200 000
		fra kr 7 165 000 til kr 9 365 000	
	73	Tilskudd til studieopphold i utlandet, reduseres med	3 600 000
		fra kr 17 749 000 til kr 14 149 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
226		Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres,* reduseres med	25 160 000
		fra kr 935 787 000 til kr 910 627 000	
	23	(NY) Kompetansereform, bevilges med	50 000 000
	70	Tilskudd til NAROM, økes med	6 621 000
		fra kr 8 379 000 til kr 15 000 000	
227		Tilskudd til særskilte skoler	
	70	Tilskudd til Den franske skolen i Oslo, økes med	5 000 000
		fra kr 10 442 000 til kr 15 442 000	
228		Tilskudd til frittstående skoler mv.	
	71	Frittstående videregående skoler, *overslagsbevilgning,* reduseres med	9 000 000
		fra kr 1 602 854 000 til kr 1 593 854 000	
	83	(NY) Tilskudd til friskoler med internat og friskoler som gir undervisning til voksne elever uten rett til videregående opplæring, bevilges med	18 000 000
230		Statlig spesialpedagogisk støttesystem	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	5 000 000
		fra kr 705 085 000 til kr 700 085 000	
231		Barnehager	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres, kan nyttes under post 51,* reduseres med	10 000 000
		fra kr 440 190 000 til kr 430 190 000	
	50	Tilskudd til samiske barnehagetilbud, økes med	5 000 000
		fra kr 16 565 000 til kr 21 565 000	
	60	Tilskudd til flere barnehagelærere, reduseres med	172 200 000
		fra kr 172 200 000 til kr 0	
	70	Tilskudd for svømming i barnehagene, prøveprosjekt frivillige organisasjoner, økes med	5 000 000
		fra kr 35 290 000 til kr 40 290 000	
254		Tilskudd til voksenopplæring	
	70	Tilskudd til studieforbund, økes med	1 000 000
		fra kr 208 374 000 til kr 209 374 000	
255		Tilskudd til freds- og menneskerettssentre	
	73	Nansen Fredssenter, økes med	1 000 000
		fra kr 6 209 000 til kr 7 209 000	
256		Kompetanse Norge	
	1	Driftsutgifter, økes med	900 000
		fra kr 61 480 000 til kr 62 380 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med	300 000
		fra kr 11 510 000 til kr 11 810 000	
257		Kompetansepluss	
	70	Tilskudd, *kan overføres,* økes med	22 000 000
		fra kr 162 237 000 til kr 184 237 000	
260		Universiteter og høyskoler	
	50	Statlige universiteter og høyskoler, økes med	8 878 000
		fra kr 33 072 705 000 til kr 33 081 583 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	70	Private høyskoler, økes med	10 768 000
		fra kr 1 357 637 000 til kr 1 368 405 000	
270		Internasjonal mobilitet og sosiale formål for studenter	
	74	Tilskudd til velferdsarbeid, økes med	6 000 000
		fra kr 84 756 000 til kr 90 756 000	
280		Felles enheter	
	1	Driftsutgifter, økes med	10 750 000
		fra kr 129 558 000 til kr 140 308 000	
	50	Senter for internasjonalisering av utdanning, økes med	10 000 000
		fra kr 83 125 000 til kr 93 125 000	
281		Felles tiltak for universiteter og høyskoler	
	1	Driftsutgifter, *kan nyttes under post 70*, økes med	62 670 000
		fra kr 248 870 000 til kr 311 540 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*, reduseres med	2 000 000
		fra kr 13 421 000 til kr 11 421 000	
	50	Tilskudd til Norges forskningsråd, økes med	36 400 000
		fra kr 191 436 000 til kr 227 836 000	
	70	Andre overføringer, *kan nyttes under post 1*, økes med	2 000 000
		fra kr 58 226 000 til kr 60 226 000	
283		Meteorologiformål	
	72	Internasjonale samarbeidsprosjekter, reduseres med	11 040 000
		fra kr 154 119 000 til kr 143 079 000	
285		Norges forskningsråd	
	53	Strategiske satsinger, reduseres med	35 000 000
		fra kr 1 427 655 000 til kr 1 392 655 000	
288		Internasjonale samarbeidstiltak	
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med	340 000
		fra kr 43 892 000 til kr 44 232 000	
	72	Internasjonale grunnforskningsorganisasjoner, økes med	321 000
		fra kr 321 841 000 til kr 322 162 000	
	73	EUs rammeprogram for forskning, *kan overføres*, reduseres med	338 313 000
		fra kr 2 194 592 000 til kr 1 856 279 000	
	75	UNESCO-kontingent, reduseres med	1 300 000
		fra kr 23 933 000 til kr 22 633 000	
315		Frivillighetsformål	
	82	Merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg, økes med	10 000 000
		fra kr 175 920 000 til kr 185 920 000	
	86	Tilskudd til internasjonale sykkelritt i Norge, økes med	7 500 000
		fra kr 13 590 000 til kr 21 090 000	
	87	Tilskudd til X Games, økes med	18 000 000
		fra kr 10 000 000 til kr 28 000 000	
320		Norsk kulturråd	
	55	Norsk kulturfond, økes med	4 000 000
		fra kr 893 956 000 til kr 897 956 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
321		Kunstnerøkonomi	
	75	Vederlagsordninger, reduseres med	4 000 000
		fra kr 190 347 000 til kr 186 347 000	
322		Bygg og offentlige rom	
	70	Nasjonale kulturbygg, *kan overføres,* økes med	50 000 000
		fra kr 178 500 000 til kr 228 500 000	
323		Musikk og scenekunst	
	1	Driftsutgifter, økes med	3 192 000
		fra kr 89 623 000 til kr 92 815 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres,* reduseres med	2 700 000
		fra kr 60 947 000 til kr 58 247 000	
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner, økes med	1 300 000
		fra kr 756 680 000 til kr 757 980 000	
325		Allmenne kulturformål	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	2 492 000
		fra kr 116 715 000 til kr 114 223 000	
	21	Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter, *kan overføres,* økes med	4 000 000
		fra kr 13 407 000 til kr 17 407 000	
	79	Til disposisjon, *kan nyttes under post 1,* reduseres med	2 000 000
		fra kr 6 900 000 til kr 4 900 000	
328		Museum og visuell kunst	
	70	Det nasjonale museumsnettverket, økes med	5 000 000
		fra kr 1 476 690 000 til kr 1 481 690 000	
	78	Ymse faste tiltak, økes med	5 300 000
		fra kr 79 120 000 til kr 84 420 000	
334		Film- og medieformål	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres,* reduseres med	3 000 000
		fra kr 11 524 000 til kr 8 524 000	
	73	Regional filmsatsing, *kan overføres,* økes med	1 000 000
		fra kr 75 720 000 til kr 76 720 000	
340		Den norske kirke	
	70	Rammetilskudd til Den norske kirke, *kan nyttes under post 1,* økes med	4 800 000
		fra kr 1 969 173 000 til kr 1 973 973 000	
	73	Tilskudd til Den norske kirke – oppgjør av feriepengeforpliktelser m.m., økes med	21 750 000
		fra kr 125 000 000 til kr 146 750 000	
400		Justis- og beredskapsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, økes med	127 000
		fra kr 494 247 000 til kr 494 374 000	
	23	Spesielle driftsutgifter, forskning og kunnskapsutvikling, *kan overføres,* reduseres med	131 000
		fra kr 31 310 000 til kr 31 179 000	
410		Domstolene	
	1	Driftsutgifter, økes med	39 553 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 2 334 225 000 til kr 2 373 778 000	
411		Domstoladministrasjonen	
	1	Driftsutgifter, *kan nyttes under kap. 410 post 1,* reduseres med	219 000
		fra kr 84 425 000 til kr 84 206 000	
430		Kriminalomsorgen	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	2 713 000
		fra kr 4 601 471 000 til kr 4 598 758 000	
	70	Tilskudd, økes med	500 000
		fra kr 22 701 000 til kr 23 201 000	
432		Kriminalomsorgens utdanningssenter (KRUS)	
	1	Driftsutgifter, økes med	19 600 000
		fra kr 189 372 000 til kr 208 972 000	
440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	
	1	Driftsutgifter, økes med	295 534 000
		fra kr 16 710 504 000 til kr 17 006 038 000	
	70	Tilskudd, økes med	3 100 000
		fra kr 82 080 000 til kr 85 180 000	
442		Politihøgskolen	
	1	Driftsutgifter, økes med	39 800 000
		fra kr 585 294 000 til kr 625 094 000	
444		Politiets sikkerhetstjeneste (PST)	
	1	Driftsutgifter, økes med	6 900 000
		fra kr 890 524 000 til kr 897 424 000	
445		Den høyere påtalemyndighet	
	1	Driftsutgifter, økes med	265 000
		fra kr 244 538 000 til kr 244 803 000	
448		Grensekommissæren	
	1	Driftsutgifter, økes med	300 000
		fra kr 5 165 000 til kr 5 465 000	
451		Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap	
	1	Driftsutgifter, økes med	9 200 000
		fra kr 746 332 000 til kr 755 532 000	
	70	Overføringer til private, økes med	2 000 000
		fra kr 6 338 000 til kr 8 338 000	
452		Sentral krisehåndtering	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	950 000
		fra kr 26 651 000 til kr 25 701 000	
454		Redningshelikoptertjenesten	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres,* reduseres med	301 851 000
		fra kr 2 140 161 000 til kr 1 838 310 000	
455		Redningstjenesten	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	1 000 000
		fra kr 104 778 000 til kr 103 778 000	
456		Direktoratet for nødkommunikasjon	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	1	Driftsutgifter, økes med	7 248 000
		fra kr 211 578 000 til kr 218 826 000	
	22	Spesielle driftsutgifter – tjenester og produkter, økes med	10 029 000
		fra kr 63 653 000 til kr 73 682 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*, økes med	159 737 000
		fra kr 359 109 000 til kr 518 846 000	
467		Norsk Lovtidend	
	1	Driftsutgifter, økes med	507 000
		fra kr 4 221 000 til kr 4 728 000	
469		Vergemålsordningen	
	1	Driftsutgifter, økes med	17 732 000
		fra kr 195 963 000 til kr 213 695 000	
472		Voldsoffererstatning og rådgiving for kriminalitetsofre	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	123 000
		fra kr 24 510 000 til kr 24 387 000	
	70	Erstatning til voldsofre, *overslagsbevilgning*, økes med	52 000 000
		fra kr 365 503 000 til kr 417 503 000	
474		Konfliktråd	
	1	Driftsutgifter, økes med	509 000
		fra kr 117 016 000 til kr 117 525 000	
490		Utlendingsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	15 500 000
		fra kr 1 187 762 000 til kr 1 172 262 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, asylmottak, reduseres med	381 585 000
		fra kr 2 200 405 000 til kr 1 818 820 000	
	22	Spesielle driftsutgifter, tolk og oversettelse, reduseres med	41 700 000
		fra kr 62 006 000 til kr 20 306 000	
	60	Tilskudd til vertskommuner for asylmottak, reduseres med	3 122 000
		fra kr 230 469 000 til kr 227 347 000	
	70	Stønader til beboere i asylmottak, økes med	5 060 000
		fra kr 308 350 000 til kr 313 410 000	
	71	Tilskudd til aktivitetstilbud for barn i asylmottak, økes med	1 500 000
		fra kr 31 046 000 til kr 32 546 000	
	75	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, *kan overføres*, reduseres med	109 000
		fra kr 15 623 000 til kr 15 514 000	
491		Utlendingsnemnda	
	1	Driftsutgifter, *kan nyttes under post 21*, reduseres med	352 000
		fra kr 320 187 000 til kr 319 835 000	
495		Integrerings- og mangfoldsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	200 000
		fra kr 262 727 000 til kr 262 527 000	
496		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	21	Spesielle driftsutgifter, kunnskapsutvikling, *kan overføres*, reduseres med	750 000
		fra kr 43 704 000 til kr 42 954 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	60	Integreringstilskudd, *kan overføres*, økes med	56 318 000
		fra kr 12 134 571 000 til kr 12 190 889 000	
	61	Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger, *overslagsbevilgning*, reduseres med	390 099 000
		fra kr 3 768 338 000 til kr 3 378 239 000	
	62	Kommunale innvandrertiltak, økes med	10 000 000
		fra kr 179 906 000 til kr 189 906 000	
	71	Tilskudd til innvandrerorganisasjoner og annen frivillig virksomhet, økes med	6 000 000
		fra kr 85 460 000 til kr 91 460 000	
	73	Tilskudd, reduseres med	7 000 000
		fra kr 15 035 000 til kr 8 035 000	
497		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	
	22	Prøver i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere, økes med	750 000
		fra kr 29 195 000 til kr 29 945 000	
	60	Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere, reduseres med	89 570 000
		fra kr 2 303 003 000 til kr 2 213 433 000	
500		Kommunal- og moderniseringsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	2 200 000
		fra kr 396 327 000 til kr 394 127 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, reduseres med	2 380 000
		fra kr 88 443 000 til kr 86 063 000	
	25	(NY) Forprosjekt nytt regjeringskvartal, *kan overføres*, bevilges med	4 000 000
510		Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	39 820 000
		fra kr 703 333 000 til kr 663 513 000	
	22	Fellesutgifter for departementene og Statsministerens kontor, reduseres med	10 449 000
		fra kr 136 894 000 til kr 126 445 000	
520		Tilskudd til de politiske partier	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	500 000
		fra kr 8 730 000 til kr 8 230 000	
525		Fylkesmannsembetene	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	18 080 000
		fra kr 1 838 069 000 til kr 1 819 989 000	
530		Byggeprosjekter utenfor husleieordningen	
	33	Videreføring av byggeprosjekter, *kan overføres*, reduseres med	300 000 000
		fra kr 2 455 000 000 til kr 2 155 000 000	
	36	Kunstnerisk utsmykking, *kan overføres*, reduseres med	10 000 000
		fra kr 19 000 000 til kr 9 000 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*, økes med	4 000 000
		fra kr 77 000 000 til kr 81 000 000	
540		Direktoratet for forvaltning og IKT	
	1	Driftsutgifter, økes med	1 700 000
		fra kr 266 711 000 til kr 268 411 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, reduseres med	1 000 000
		fra kr 27 310 000 til kr 26 310 000	
	26	(NY) Risikoavlastningsordning for offentlige innkjøp, bevilges med	10 000 000
541		IKT-politikk	
	70	Tilskudd til forvaltningsutvikling og samordning av IKT-politikken, *kan nyttes under kap. 541 post 22*, økes med	180 000
		fra kr 6 328 000 til kr 6 508 000	
542		Internasjonalt IKT-samarbeid og utviklingsprogram	
	70	Tilskudd til internasjonale program, *kan overføres*, reduseres med	2 000 000
		fra kr 31 300 000 til kr 29 300 000	
545		Datatilsynet	
	1	Driftsutgifter, økes med	140 000
		fra kr 50 639 000 til kr 50 779 000	
552		Nasjonalt samarbeid for regional utvikling	
	62	(NY) Nasjonale tiltak for lokal samfunnsutvikling, bevilges med	4 500 000
553		Omstillingsdyktige regioner	
	65	Omstillingsprogrammer ved akutte endringer i arbeidsmarkedet, *kan nyttes under kap. 553 post 60 og 63*, økes med	30 000 000
		fra kr 130 000 000 til kr 160 000 000	
560		Sametinget	
	50	Sametinget, økes med	2 550 000
		fra kr 301 617 000 til kr 304 167 000	
563		Internasjonalt reindriftssenter	
	1	Driftsutgifter, økes med	380 000
		fra kr 5 929 000 til kr 6 309 000	
567		Nasjonale minoriteter	
	25	(NY) Tiltak for romanifolket/taterne, *kan overføres*, bevilges med	2 000 000
	60	Tiltak for rom, *kan overføres*, reduseres med	2 250 000
		fra kr 6 371 000 til kr 4 121 000	
	71	Tilskudd til Romanifolkets/taternes kulturfond, reduseres med	5 374 000
		fra kr 5 374 000 til kr 0	
	74	Kultur- og ressurssenter for norske rom, reduseres med	10 500 000
		fra kr 12 000 000 til kr 1 500 000	
	75	(NY) Midlertidig tilskuddsordning til romanifolket/taterne, *kan overføres*, bevilges med	3 374 000
571		Rammetilskudd til kommuner	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, reduseres med	6 000 000
		fra kr 21 556 000 til kr 15 556 000	
	60	Innbyggertilskudd, økes med	316 264 000
		fra kr 121 544 312 000 til kr 121 860 576 000	
	64	Skjønnstilskudd, *kan nyttes under kap. 572, post 64*, økes med	20 000 000
		fra kr 1 606 000 000 til kr 1 626 000 000	
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner	
	60	Innbyggertilskudd, økes med	184 000 000
		fra kr 32 150 448 000 til kr 32 334 448 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
573		Kommunereform	
	60	Engangskostnader og reformstøtte ved kommunesammenslåing, *overslagsbevilgning,* reduseres med	32 425 000
		fra kr 1 058 325 000 til kr 1 025 900 000	
	61	Engangskostnader ved fylkessammenslåing, *overslagsbevilgning,* reduseres med	210 000 000
		fra kr 240 000 000 til kr 30 000 000	
580		Bostøtte	
	70	Bostøtte, *overslagsbevilgning,* reduseres med	20 800 000
		fra kr 2 875 300 000 til kr 2 854 500 000	
585		Husleietvistutvalget	
	1	Driftsutgifter, økes med	230 000
		fra kr 28 345 000 til kr 28 575 000	
587		Direktoratet for byggkvalitet	
	1	Driftsutgifter, økes med	220 000
		fra kr 99 985 000 til kr 100 205 000	
	22	Kunnskapsutvikling og informasjonsformidling, økes med	3 500 000
		fra kr 44 430 000 til kr 47 930 000	
590		Planlegging og byutvikling	
	72	Tilskudd til bolig-, by- og områdeutvikling, *kan overføres,* økes med	6 000 000
		fra kr 34 171 000 til kr 40 171 000	
595		Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres, kan nyttes under kap. 595, post 1 og 45,* økes med	55 263 000
		fra kr 311 597 000 til kr 366 860 000	
601		Utredningsvirksomhet, forskning m.m.	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med	370 000
		fra kr 57 395 000 til kr 57 025 000	
	70	Tilskudd, reduseres med	4 630 000
		fra kr 36 120 000 til kr 31 490 000	
605		Arbeids- og velferdsetaten	
	1	Driftsutgifter, økes med	142 700 000
		fra kr 11 435 967 000 til kr 11 578 667 000	
	22	Forsknings- og utredningsaktiviteter, reduseres med	2 000 000
		fra kr 48 704 000 til kr 46 704 000	
611		Pensjoner av statskassen	
	1	Driftsutgifter, *overslagsbevilgning,* reduseres med	2 200 000
		fra kr 20 200 000 til kr 18 000 000	
612		Tilskudd til Statens pensjonskasse	
	1	Driftsutgifter, *overslagsbevilgning,* økes med	121 832 000
		fra kr 5 418 168 000 til kr 5 540 000 000	
	22	Sluttoppgjør, *overslagsbevilgning,* reduseres med	33 000 000
		fra kr 6 000 000 til kr -27 000 000	
	70	For andre medlemmer av Statens pensjonskasse, *overslagsbevilgning,* økes med	2 000 000
		fra kr 134 000 000 til kr 136 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
613		Arbeidsgiveravgift til folketrygden	
	1	Driftsutgifter, *overslagsbevilgning*, reduseres med	268 200 000
		fra kr 289 200 000 til kr 21 000 000	
614		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	4 000 000
		fra kr 34 000 000 til kr 30 000 000	
	90	Utlån, *overslagsbevilgning*, reduseres med	1 100 000 000
		fra kr 4 500 000 000 til kr 3 400 000 000	
615		Yrkesskadeforsikring	
	1	Driftsutgifter, *overslagsbevilgning*, reduseres med	11 000 000
		fra kr 96 000 000 til kr 85 000 000	
616		Gruppelivsforsikring	
	1	Driftsutgifter, *overslagsbevilgning*, reduseres med	2 000 000
		fra kr 194 000 000 til kr 192 000 000	
621		Tilskudd til sosiale tjenester og sosial inkludering	
	63	Sosiale tjenester og tiltak for vanskeligstilte, *kan overføres*, økes med	5 000 000
		fra kr 155 760 000 til kr 160 760 000	
634		Arbeidsmarkedstiltak	
	76	Tiltak for arbeidssøkere, *kan overføres*, økes med	2 226 000
		fra kr 7 720 609 000 til kr 7 722 835 000	
	77	Varig tilrettelagt arbeid, *kan overføres*, økes med	21 000 000
		fra kr 1 326 990 000 til kr 1 347 990 000	
635		Ventelønn	
	1	Driftsutgifter, *overslagsbevilgning*, økes med	3 000 000
		fra kr 30 000 000 til kr 33 000 000	
640		Arbeidstilsynet	
	1	Driftsutgifter, økes med	25 000 000
		fra kr 615 260 000 til kr 640 260 000	
642		Petroleumstilsynet	
	1	Driftsutgifter, *kan nyttes under post 21*, økes med	900 000
		fra kr 260 369 000 til kr 261 269 000	
646		Pionerdykkere i Nordsjøen	
	71	(NY) Oppreisning, *kan overføres*, bevilges med	700 000
648		Arbeidsretten, Riksmekleren m.m.	
	70	Tilskudd til faglig utvikling, reduseres med	900 000
		fra kr 4 000 000 til kr 3 100 000	
660		Krigspensjon	
	70	Tilskudd, militære, *overslagsbevilgning*, reduseres med	2 000 000
		fra kr 86 000 000 til kr 84 000 000	
	71	Tilskudd, sivile, *overslagsbevilgning*, reduseres med	5 000 000
		fra kr 215 000 000 til kr 210 000 000	
664		Pensjonstrygden for sjømenn	
	70	Tilskudd, reduseres med	28 000 000
		fra kr 83 000 000 til kr 55 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
666		Avtalefestet pensjon (AFP)	
	70	Tilskudd, *overslagsbevilgning,* reduseres med	20 000 000
		fra kr 1 930 000 000 til kr 1 910 000 000	
667		Supplerende stønad til personer over 67 år	
	70	Tilskudd, *overslagsbevilgning,* økes med	5 000 000
		fra kr 325 000 000 til kr 330 000 000	
701		Direktoratet for e-helse	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres,* reduseres med	17 000 000
		fra kr 354 128 000 til kr 337 128 000	
703		Internasjonalt samarbeid	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres,* økes med	5 000 000
		fra kr 8 043 000 til kr 13 043 000	
710		Folkehelseinstituttet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	30 400 000
		fra kr 784 626 000 til kr 754 226 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres,* reduseres med	10 000 000
		fra kr 790 335 000 til kr 780 335 000	
714		Folkehelse	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres, kan nyttes under postene 70, 74 og 79,* reduseres med	2 080 000
		fra kr 151 003 000 til kr 148 923 000	
	60	Kommunale tiltak, *kan overføres, kan nyttes under post 21,* reduseres med	1 500 000
		fra kr 78 969 000 til kr 77 469 000	
	79	Andre tilskudd, *kan overføres, kan nyttes under post 21,* reduseres med	2 860 000
		fra kr 66 449 000 til kr 63 589 000	
720		Helsedirektoratet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	98 128 000
		fra kr 1 262 841 000 til kr 1 164 713 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres,* reduseres med	15 842 000
		fra kr 32 598 000 til kr 16 756 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres,* reduseres med	4 211 000
		fra kr 4 211 000 til kr 0	
	60	(NY) Gjesteinnbyggeroppgjør for fastleger, bevilges med	80 000 000
721		Statens helsetilsyn	
	1	Driftsutgifter, økes med	7 200 000
		fra kr 129 342 000 til kr 136 542 000	
723		Nasjonalt klageorgan for helsetjenesten	
	1	Driftsutgifter, økes med	3 800 000
		fra kr 124 441 000 til kr 128 241 000	
732		Regionale helseforetak	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres,* reduseres med	3 800 000
		fra kr 19 686 000 til kr 15 886 000	
	70	Særskilte tilskudd, *kan overføres, kan nyttes under postene 72, 73, 74 og 75,* økes med	57 300 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 1 786 241 000 til kr 1 843 541 000	
	72	Basisbevilgning Helse Sør-Øst RHF, *kan overføres,* reduseres med	269 100 000
		fra kr 50 034 672 000 til kr 49 765 572 000	
	73	Basisbevilgning Helse Vest RHF, *kan overføres,* reduseres med	95 000 000
		fra kr 17 659 836 000 til kr 17 564 836 000	
	74	Basisbevilgning Helse Midt-Norge RHF, *kan overføres,* reduseres med	71 700 000
		fra kr 13 328 177 000 til kr 13 256 477 000	
	75	Basisbevilgning Helse Nord RHF, *kan overføres,* reduseres med	64 200 000
		fra kr 11 942 678 000 til kr 11 878 478 000	
	77	Poliklinisk virksomhet mv., *overslagsbevilgning,* økes med	128 000 000
		fra kr 3 251 892 000 til kr 3 379 892 000	
	82	Investeringslån, *kan overføres,* økes med	70 000 000
		fra kr 1 566 883 000 til kr 1 636 883 000	
747		Statens strålevern	
	1	(NY) Driftsutgifter, bevilges med	92 128 000
	21	(NY) Spesielle driftsutgifter, *kan overføres,* bevilges med	17 342 000
	45	(NY) Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres,* bevilges med ...	4 211 000
750		Statens legemiddelverk	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	18 290 000
		fra kr 287 554 000 til kr 269 264 000	
761		Omsorgstjeneste	
	60	Kommunale kompetansetiltak, *kan overføres,* økes med	15 000 000
		fra kr 129 289 000 til kr 144 289 000	
	62	Dagaktivitetstilbud, *kan overføres,* reduseres med	25 000 000
		fra kr 262 652 000 til kr 237 652 000	
	63	Investeringstilskudd, *kan overføres,* økes med	107 600 000
		fra kr 3 298 100 000 til kr 3 405 700 000	
	65	Forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenestene, *overslagsbevilgning,* reduseres med	5 664 000
		fra kr 1 224 906 000 til kr 1 219 242 000	
	67	Utviklingstiltak, økes med	17 000 000
		fra kr 68 908 000 til kr 85 908 000	
	68	Kompetanse og innovasjon, økes med	2 000 000
		fra kr 365 874 000 til kr 367 874 000	
762		Primærhelsetjeneste	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan nyttes under post 70,* reduseres med	100 000
		fra kr 70 290 000 til kr 70 190 000	
	63	Allmennlegetjenester, økes med	5 000 000
		fra kr 89 349 000 til kr 94 349 000	
	73	Seksuell helse, *kan overføres,* reduseres med	2 100 000
		fra kr 55 628 000 til kr 53 528 000	
765		Psykisk helse og rusarbeid	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres, kan nyttes under post 72,* reduseres med	380 000
		fra kr 129 710 000 til kr 129 330 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	72	Frivillig arbeid mv., *kan overføres, kan nyttes under post 21,* økes med	4 000 000
		fra kr 366 925 000 til kr 370 925 000	
	73	Utviklingstiltak mv., reduseres med	9 500 000
		fra kr 142 251 000 til kr 132 751 000	
	75	Vold og traumatisk stress, *kan overføres,* økes med	6 180 000
		fra kr 173 031 000 til kr 179 211 000	
769		Utredningsvirksomhet mv.	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan nyttes under post 70,* økes med	7 000 000
		fra kr 14 548 000 til kr 21 548 000	
770		Tannhelsetjenester	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan nyttes under post 70,* reduseres med	1 300 000
		fra kr 30 251 000 til kr 28 951 000	
780		Forskning	
	50	Norges forskningsråd mv., økes med	16 000 000
		fra kr 332 207 000 til kr 348 207 000	
800		Barne- og likestillingsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, økes med	800 000
		fra kr 152 080 000 til kr 152 880 000	
840		Tiltak mot vold og overgrep	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan nyttes under post 70,* økes med	400 000
		fra kr 19 715 000 til kr 20 115 000	
	70	Tilskudd til voldsforebyggende tiltak mv., *kan nyttes under post 21 og kap. 858 post 1,* økes med	1 000 000
		fra kr 64 348 000 til kr 65 348 000	
844		Kontantstøtte	
	70	Tilskudd, *overslagsbevilgning,* reduseres med	100 000 000
		fra kr 1 709 500 000 til kr 1 609 500 000	
845		Barnetrygd	
	70	Tilskudd, *overslagsbevilgning,* reduseres med	50 000 000
		fra kr 15 180 000 000 til kr 15 130 000 000	
846		Familie- og oppvekstiltak	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan nyttes under post 50 og post 71,* økes med	325 000
		fra kr 13 318 000 til kr 13 643 000	
	60	Barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn, *kan overføres,* økes med	2 000 000
		fra kr 29 789 000 til kr 31 789 000	
	61	Nasjonal tilskuddsordning mot barnefattigdom, *kan nyttes under post 71,* økes med	26 000 000
		fra kr 193 412 000 til kr 219 412 000	
	62	Utvikling i kommunene, økes med	3 000 000
		fra kr 79 647 000 til kr 82 647 000	
	79	Tilskudd til internasjonalt ungdomssamarbeid mv., *kan overføres,* reduseres med	400 000
		fra kr 8 656 000 til kr 8 256 000	
847		EUs ungdomsprogram	
	1	Driftsutgifter, *kan overføres,* økes med	1 245 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 8 188 000 til kr 9 433 000	
848		Barneombudet	
	1	Driftsutgifter, økes med	5 700 000
		fra kr 15 554 000 til kr 21 254 000	
853		Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	2 000 000
		fra kr 216 969 000 til kr 214 969 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*, økes med	3 700 000
		fra kr 7 639 000 til kr 11 339 000	
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan nyttes under post 71*, økes med	1 300 000
		fra kr 68 176 000 til kr 69 476 000	
	65	Refusjon av kommunale utgifter til barneverntiltak knyttet til enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger, *overslagsbevilgning*, økes med	50 000 000
		fra kr 470 000 000 til kr 520 000 000	
	71	Utvikling og opplysningsarbeid mv., *kan nyttes under post 21*, reduseres med	1 700 000
		fra kr 33 155 000 til kr 31 455 000	
856		Barnevernets omsorgssenter for enslige mindreårige asylsøkere	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	359 200 000
		fra kr 843 825 000 til kr 484 625 000	
858		Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med	325 000
		fra kr 14 283 000 til kr 13 958 000	
865		Forbrukerpolitiske tiltak	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, *kan nyttes under post 50*, reduseres med	1 000 000
		fra kr 2 149 000 til kr 1 149 000	
867		Sekretariatet for Markedsrådet og Forbrukertvistutvalget	
	1	Driftsutgifter, økes med	1 000 000
		fra kr 11 466 000 til kr 12 466 000	
871		Likestilling og ikke-diskriminering	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, *kan nyttes under post 70*, økes med	5 310 000
		fra kr 9 601 000 til kr 14 911 000	
900		Nærings- og fiskeridepartementet	
	1	Driftsutgifter, økes med	1 300 000
		fra kr 430 248 000 til kr 431 548 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, økes med	1 440 000
		fra kr 87 601 000 til kr 89 041 000	
	22	(NY) Andøya space centre – investeringer på Ny-Ålesund, bevilges med	30 000 000
	31	(NY) Toppindustrisenter, bevilges med	5 000 000
	71	Miljøtiltak Raufoss, økes med	5 800 000
		fra kr 3 200 000 til kr 9 000 000	
	75	Tilskudd til særskilte prosjekter, *kan overføres*, reduseres med	1 000 000
		fra kr 12 900 000 til kr 11 900 000	
	77	Tilskudd til sjømattiltak, *kan overføres*, økes med	2 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 8 750 000 til kr 10 750 000	
	79	Tilskudd til Mechatronics Innovation Lab, økes med	30 000 000
		fra kr 30 000 000 til kr 60 000 000	
902		Justervesenet	
	1	Driftsutgifter, økes med	1 000 000
		fra kr 122 788 000 til kr 123 788 000	
905		Norges geologiske undersøkelse	
	1	Driftsutgifter, økes med	8 000 000
		fra kr 171 253 000 til kr 179 253 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, økes med	4 500 000
		fra kr 72 387 000 til kr 76 887 000	
909		Tiltak for sysselsetting av sjøfolk	
	73	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, *overslagsbevilgning*, økes med	27 000 000
		fra kr 2 100 000 000 til kr 2 127 000 000	
915		Regelrådet	
	1	Driftsutgifter, økes med	1 060 000
		fra kr 8 569 000 til kr 9 629 000	
917		Fiskeridirektoratet	
	22	Fiskeriforskning og -overvåking, *kan overføres*, reduseres med	5 200 000
		fra kr 67 800 000 til kr 62 600 000	
919		Diverse fiskeriformål	
	76	Tilskudd til fiskeriforskning, *kan overføres*, reduseres med	1 700 000
		fra kr 22 100 000 til kr 20 400 000	
920		Norges forskningsråd	
	50	Tilskudd til forskning, reduseres med	10 000 000
		fra kr 2 311 806 000 til kr 2 301 806 000	
922		Romvirksomhet	
	73	EUs romprogrammer, reduseres med	43 000 000
		fra kr 280 200 000 til kr 237 200 000	
924		Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer	
	70	Tilskudd, reduseres med	20 300 000
		fra kr 48 616 000 til kr 28 316 000	
925		Havforskningsinstituttet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	15 250 000
		fra kr 494 862 000 til kr 479 612 000	
	22	Fiskeriforskning og -overvåking, *kan overføres*, økes med	5 000 000
		fra kr 139 200 000 til kr 144 200 000	
926		Forskningsfartøy	
	1	Driftsutgifter, økes med	15 250 000
		fra kr 160 878 000 til kr 176 128 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*, reduseres med	55 000 000
		fra kr 1 047 100 000 til kr 992 100 000	
927		NIFES	
	22	Fiskeriforskning og -overvåking, *kan overføres*, økes med	6 900 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 6 900 000 til kr 13 800 000	
940		Internasjonaliseringstiltak	
	22	(NY) Norwegian ocean partners, bevilges med	5 000 000
	73	(NY) Støtte ved kapitalvareeksport, bevilges med	111 600 000
950		Forvaltning av statlig eierskap	
	54	Tapsavsetning, investeringskapital Investinor AS, reduseres med	35 000 000
		fra kr 35 000 000 til kr 0	
	95	Egenkapitalinnskudd til Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS, økes med	15 000 000
		fra kr 144 000 000 til kr 159 000 000	
	96	Aksjer, reduseres med	90 000 000
		fra kr 100 000 000 til kr 10 000 000	
1100		Landbruks- og matdepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres,* økes med	15 000 000
		fra kr 1 542 000 til kr 16 542 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold – ordinære forvaltningsorganer, *kan overføres, kan nyttes under post 50,* økes med	637 000
		fra kr 2 693 000 til kr 3 330 000	
1115		Mattilsynet	
	1	Driftsutgifter, økes med	1 000 000
		fra kr 1 347 945 000 til kr 1 348 945 000	
1137		Forskning og innovasjon	
	52	(NY) Forskning og innovasjon skog/jord, bevilges med	5 000 000
1150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.	
	78	Velferdsordninger, *kan overføres,* reduseres med	7 500 000
		fra kr 1 541 954 000 til kr 1 534 454 000	
1300		Samferdselsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, økes med	320 000
		fra kr 187 379 000 til kr 187 699 000	
	21	Spesielle driftsutgifter – utredninger, modernisering av transportsektoren, reduseres med	2 200 000
		fra kr 12 727 000 til kr 10 527 000	
	71	Tilskudd til trafikksikkerhetsformål mv., økes med	1 500 000
		fra kr 60 900 000 til kr 62 400 000	
	74	Tilskudd til Redningsselskapet, økes med	10 000 000
		fra kr 83 500 000 til kr 93 500 000	
1320		Statens vegvesen	
	23	Drift og vedlikehold av riksveger, trafikant- og kjøretøytilsyn m.m., *kan overføres, kan nyttes under post 29, post 30, post 31 og post 72,* reduseres med	10 000 000
		fra kr 11 477 894 000 til kr 11 467 894 000	
	30	Riksveginvesteringer, *kan overføres, kan nyttes under post 23, post 29, post 31 og post 72,* reduseres med	7 400 000
		fra kr 14 321 800 000 til kr 14 314 400 000	
1321		Nye Veier AS	
	71	(NY) Netto utgifter – overføring av eiendeler og forpliktelser fra Statens vegvesen, bevilges med	6 632 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
1352		Jernbanedirektoratet	
	73	Kjøp av infrastrukturtjenester – investeringer, *kan overføres, kan nyttes under post 71, post 72 og post 74,* økes med	10 000 000
		fra kr 2 467 300 000 til kr 2 477 300 000	
1360		Kystverket	
	1	Driftsutgifter, *kan nyttes under post 45,* økes med	10 700 000
		fra kr 1 706 272 000 til kr 1 716 972 000	
	30	Nyanlegg og større vedlikehold, *kan overføres,* økes med	18 000 000
		fra kr 408 800 000 til kr 426 800 000	
1370		Posttjenester	
	70	Kjøp av post- og banktjenester, økes med	1 500 000
		fra kr 272 200 000 til kr 273 700 000	
1380		Nasjonal kommunikasjonsmyndighet	
	70	Tilskudd til telesikkerhet og -beredskap, *kan overføres,* økes med	76 500 000
		fra kr 80 200 000 til kr 156 700 000	
1400		Klima- og miljødepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	475 000
		fra kr 279 621 000 til kr 279 146 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med	12 130 000
		fra kr 49 246 000 til kr 61 376 000	
	76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak, *kan overføres,* reduseres med	18 000 000
		fra kr 61 098 000 til kr 43 098 000	
1410		Miljøforskning og miljøovervåking	
	70	Nasjonale oppgaver ved miljøforskningsinstituttene, økes med	1 000 000
		fra kr 48 141 000 til kr 49 141 000	
1420		Miljødirektoratet	
	1	Driftsutgifter, økes med	3 814 000
		fra kr 667 766 000 til kr 671 580 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med	50 900 000
		fra kr 225 072 000 til kr 275 972 000	
	22	Statlige vannmiljøtiltak, reduseres med	6 000 000
		fra kr 297 552 000 til kr 291 552 000	
	37	Skogplanting, *kan overføres,* reduseres med	14 375 000
		fra kr 14 375 000 til kr 0	
	38	Restaurering av myr, *kan overføres,* reduseres med	9 500 000
		fra kr 23 625 000 til kr 14 125 000	
	61	Tilskudd til klimatiltak og klimatilpassing, *kan overføres,* reduseres med	155 820 000
		fra kr 156 920 000 til kr 1 100 000	
	63	(NY) Returordning for kasserte fritidsbåter, bevilges med	20 000 000
	65	(NY) Tiltak i kommuner med ulverevir i Hedmark, Akershus og Østfold, bevilges med	20 000 000
	69	Oppryddingstiltak, *kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 79,* reduseres med	62 000 000
		fra kr 271 562 000 til kr 209 562 000	
	70	Tilskudd til vannmiljøtiltak, *kan overføres,* økes med	18 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 54 755 000 til kr 72 755 000	
	71	Marin forsøpling, *kan overføres,* økes med	25 000 000
		fra kr 35 290 000 til kr 60 290 000	
	73	Tilskudd til rovvilttiltak, *kan overføres,* reduseres med	10 000 000
		fra kr 70 051 000 til kr 60 051 000	
	75	Utbetaling av pant for bilvrak, *overslagsbevilgning,* reduseres med	50 000 000
		fra kr 731 760 000 til kr 681 760 000	
	76	Refusjonsordninger, *overslagsbevilgning,* økes med	15 637 000
		fra kr 76 042 000 til kr 91 679 000	
	77	Diverse organisasjoner og stiftelser m.m., økes med	1 000 000
		fra kr 14 416 000 til kr 15 416 000	
	78	Friluftsformål, *kan overføres,* økes med	6 000 000
		fra kr 181 821 000 til kr 187 821 000	
	79	Oppryddingstiltak, *kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 69,* økes med	500 000
		fra kr 450 000 til kr 950 000	
	81	Verdensarvområder, kulturlandskap og verdiskaping naturarv, *kan overføres, kan nyttes under post 21,* økes med	7 000 000
		fra kr 48 261 000 til kr 55 261 000	
	82	Tilskudd til truede arter og naturtyper, *kan overføres, kan nyttes under post 21,* reduseres med	51 200 000
		fra kr 74 989 000 til kr 23 789 000	
	85	Naturinformasjonssentre, *kan overføres,* økes med	1 600 000
		fra kr 55 714 000 til kr 57 314 000	
1429		Riksantikvaren	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med	4 935 000
		fra kr 51 243 000 til kr 46 308 000	
	22	Bevaringsoppgaver, *kan overføres,* økes med	10 000 000
		fra kr 24 304 000 til kr 34 304 000	
	60	Kulturminnearbeid i kommunene, økes med	5 000 000
		fra kr 4 116 000 til kr 9 116 000	
	70	Tilskudd til automatisk fredete og andre arkeologiske kulturminner, *kan overføres,* økes med	21 000 000
		fra kr 33 564 000 til kr 54 564 000	
	71	Tilskudd til fredete kulturminner i privat eie, kulturmiljø og kulturlandskap, *kan overføres,* økes med	2 000 000
		fra kr 147 015 000 til kr 149 015 000	
1471		Norsk Polarinstitutt	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	7 681 000
		fra kr 228 070 000 til kr 220 389 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres,* reduseres med	187 000
		fra kr 70 707 000 til kr 70 520 000	
1473		Kings Bay AS	
	70	Tilskudd, økes med	12 000 000
		fra kr 41 573 000 til kr 53 573 000	
1474		Fram – Nordområdesenter for klima- og miljøforskning	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	70	Tilskudd til private mottakere, *kan overføres, kan nyttes under post 50,* økes med	6 380 000
		fra kr 28 000 000 til kr 34 380 000	
1481		Klimakvoter	
	22	Kvotekjøp, generell ordning, *kan overføres,* reduseres med	20 000 000
		fra kr 195 300 000 til kr 175 300 000	
1482		Internasjonale klima- og utviklingstiltak	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	52 000
		fra kr 97 429 000 til kr 97 377 000	
1600		Finansdepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres,* reduseres med	11 500 000
		fra kr 58 618 000 til kr 47 118 000	
1605		Direktoratet for økonomistyring	
	1	Driftsutgifter, økes med	72 659 000
		fra kr 378 130 000 til kr 450 789 000	
1608		Tiltak for å styrke statlig økonomi- og prosjektstyring	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres,* økes med	2 000 000
		fra kr 15 953 000 til kr 17 953 000	
1610		Tolletaten	
	1	Driftsutgifter, økes med	9 500 000
		fra kr 1 476 431 000 til kr 1 485 931 000	
1618		Skatteetaten	
	1	Driftsutgifter, økes med	2 900 000
		fra kr 5 662 708 000 til kr 5 665 608 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med	25 000 000
		fra kr 190 300 000 til kr 165 300 000	
	22	Større IT-prosjekter, *kan overføres,* reduseres med	105 200 000
		fra kr 358 700 000 til kr 253 500 000	
	23	Spesielle driftsutgifter, a-ordningen, økes med	3 300 000
		fra kr 84 751 000 til kr 88 051 000	
1620		Statistisk sentralbyrå	
	1	Driftsutgifter, økes med	16 900 000
		fra kr 562 986 000 til kr 579 886 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres,* reduseres med	36 900 000
		fra kr 242 453 000 til kr 205 553 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres,* økes med	20 000 000
		fra kr 44 300 000 til kr 64 300 000	
1632		Kompensasjon for merverdiavgift	
	61	Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner, *overslagsbevilgning,* økes med	1 000 000 000
		fra kr 21 200 000 000 til kr 22 200 000 000	
	72	Tilskudd til private og ideelle virksomheter, *overslagsbevilgning,* økes med	90 000 000
		fra kr 1 980 000 000 til kr 2 070 000 000	
1633		Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift	
	1	Driftsutgifter, *overslagsbevilgning,* økes med	400 000 000
		fra kr 5 683 531 000 til kr 6 083 531 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
1651		Statsgjeld, avdrag og innløsning	
	98	Avdrag på innenlandsk statsgjeld, *overslagsbevilgning,* reduseres med	12 248 000 000
		fra kr 63 207 000 000 til kr 50 959 000 000	
1670		Avsetninger til Den nordiske investeringsbank	
	90	Innbetalt grunnkapital, reduseres med	5 170 000
		fra kr 119 800 000 til kr 114 630 000	
1700		Forsvarsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, økes med	16 607 000
		fra kr 772 976 000 til kr 789 583 000	
	43	Til disposisjon for Forsvarsdepartementet, *kan overføres,* reduseres med	3 100 000
		fra kr 15 610 000 til kr 12 510 000	
	71	Overføringer til andre, *kan overføres,* reduseres med	2 941 000
		fra kr 60 825 000 til kr 57 884 000	
1710		Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg	
	1	Driftsutgifter, *kan overføres,* reduseres med	5 124 000
		fra kr 3 641 748 000 til kr 3 636 624 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres, kan nyttes under kap. 1760 post 45,* økes med	13 000 000
		fra kr 277 515 000 til kr 290 515 000	
1720		Felles ledelse og kommandoapparat	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	13 561 000
		fra kr 5 306 251 000 til kr 5 292 690 000	
	70	Renter låneordning, reduseres med	4 517 000
		fra kr 4 517 000 til kr 0	
1723		Nasjonal sikkerhetsmyndighet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	1 458 000
		fra kr 258 716 000 til kr 257 258 000	
1725		Fellesinstitusjoner og -utgifter under Forsvarsstaben	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	108 638 000
		fra kr 825 403 000 til kr 716 765 000	
1731		Hæren	
	1	Driftsutgifter, økes med	58 846 000
		fra kr 5 460 228 000 til kr 5 519 074 000	
1732		Sjøforsvaret	
	1	Driftsutgifter, økes med	565 000
		fra kr 4 236 223 000 til kr 4 236 788 000	
1733		Luftforsvaret	
	1	Driftsutgifter, økes med	34 034 000
		fra kr 4 774 506 000 til kr 4 808 540 000	
1734		Heimevernet	
	1	Driftsutgifter, økes med	22 170 000
		fra kr 1 378 353 000 til kr 1 400 523 000	
1735		Etterretningstjenesten	
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med	20 100 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 1 714 268 000 til kr 1 734 368 000	
1740		Forsvarets logistikkorganisasjon	
	1	Driftsutgifter, økes med	101 652 000
		fra kr 1 797 022 000 til kr 1 898 674 000	
1760		Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold	
	1	Driftsutgifter, *kan nyttes under kap. 1760, post 45,* økes med	193 073 000
		fra kr 1 502 392 000 til kr 1 695 465 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres, kan nyttes under kap. 1761, post 45,* økes med	265 009 000
		fra kr 4 907 916 000 til kr 5 172 925 000	
	48	Fellesfinansierte investeringer, fellesfinansiert andel, *kan overføres,* reduseres med	10 136 000
		fra kr 71 500 000 til kr 61 364 000	
1761		Nye kampfly med baseløsning	
	1	Driftsutgifter, *kan nyttes under kap. 1761, post 45,* reduseres med	8 151 000
		fra kr 194 686 000 til kr 186 535 000	
1790		Kystvakten	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	118 901 000
		fra kr 1 094 428 000 til kr 975 527 000	
1791		Redningshelikoptertjenesten	
	1	Driftsutgifter, økes med	68 734 000
		fra kr 925 343 000 til kr 994 077 000	
1792		Norske styrker i utlandet	
	1	Driftsutgifter, økes med	213 899 000
		fra kr 823 497 000 til kr 1 037 396 000	
1795		Kulturelle og allmennyttige formål	
	1	Driftsutgifter, økes med	4 620 000
		fra kr 252 602 000 til kr 257 222 000	
1800		Olje- og energidepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres, kan nyttes under post 72,* reduseres med	500 000
		fra kr 26 927 000 til kr 26 427 000	
	72	Tilskudd til olje- og energiformål, *kan overføres, kan nyttes under post 21,* økes med	2 000 000
		fra kr 5 000 000 til kr 7 000 000	
1810		Oljedirektoratet	
	23	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet, *kan overføres,* reduseres med	8 000 000
		fra kr 125 000 000 til kr 117 000 000	
1815		Petoro AS	
	72	Administrasjon, Petoro Iceland AS, reduseres med	1 000 000
		fra kr 1 500 000 til kr 500 000	
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat	
	22	Flom- og skredforebygging, *kan overføres, kan nyttes under postene 45, 60 og 72,* økes med	20 000 000
		fra kr 272 892 000 til kr 292 892 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	60	Tilskudd til flom- og skredforebygging, *kan overføres, kan nyttes under postene 22 og 72,* økes med	5 000 000
		fra kr 70 000 000 til kr 75 000 000	
1825		Energiomlegging, energi- og klimateknologi	
	95	Kapitalinnskudd, reduseres med	15 000 000
		fra kr 15 000 000 til kr 0	
	96	Aksjer, reduseres med	10 000 000
		fra kr 10 000 000 til kr 0	
1830		Forskning og næringsutvikling	
	70	Internasjonale samarbeids- og utviklingstiltak, *kan overføres,* reduseres med	14 000 000
		fra kr 31 300 000 til kr 17 300 000	
1840		CO2-håndtering	
	96	(NY) Aksjer, bevilges med	2 000 000
2309		Tilfeldige utgifter	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	390 000 000
		fra kr 4 181 873 000 til kr 3 791 873 000	
2410		Statens lånekasse for utdanning	
	1	Driftsutgifter, *kan nyttes under post 45,* økes med	6 410 000
		fra kr 377 168 000 til kr 383 578 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres, kan nyttes under post 1,* reduseres med	5 600 000
		fra kr 5 600 000 til kr 0	
	50	Avsetning til utdanningsstipend, *overslagsbevilgning,* økes med	4 329 000
		fra kr 6 583 093 000 til kr 6 587 422 000	
	70	Utdanningsstipend, *overslagsbevilgning,* økes med	30 531 000
		fra kr 2 725 294 000 til kr 2 755 825 000	
	71	Andre stipend, *overslagsbevilgning,* reduseres med	55 194 000
		fra kr 830 404 000 til kr 775 210 000	
	72	Rentestøtte, *overslagsbevilgning,* økes med	45 240 000
		fra kr 906 162 000 til kr 951 402 000	
	73	Avskrivninger, *overslagsbevilgning,* reduseres med	24 506 000
		fra kr 614 766 000 til kr 590 260 000	
	74	Tap på utlån, økes med	12 450 000
		fra kr 368 100 000 til kr 380 550 000	
	90	Økt lån og rentegjeld, *overslagsbevilgning,* reduseres med	251 359 000
		fra kr 26 072 450 000 til kr 25 821 091 000	
2421		Innovasjon Norge	
	50	Innovasjon – prosjekter, fond, reduseres med	20 000 000
		fra kr 593 500 000 til kr 573 500 000	
	51	Såkornfond IKT-næringer, tapsavsetning, økes med	9 200 000
		fra kr 37 200 000 til kr 46 400 000	
	53	Såkornfond IKT-næringer, risikoavlasting, reduseres med	18 800 000
		fra kr 18 800 000 til kr 0	
	70	Basiskostnader, økes med	2 500 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 166 489 000 til kr 168 989 000	
	76	Miljøteknologi, *kan overføres,* økes med	15 000 000
		fra kr 534 500 000 til kr 549 500 000	
	95	Såkornfond IKT-næringer, egenkapital, økes med	26 000 000
		fra kr 106 300 000 til kr 132 300 000	
2429		Eksportkreditt Norge AS	
	70	Tilskudd, økes med	2 000 000
		fra kr 107 698 000 til kr 109 698 000	
2440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten	
	30	Investeringer, økes med	1 500 000 000
		fra kr 25 500 000 000 til kr 27 000 000 000	
2445		Statsbygg	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter ....-4 731 960 000	
		2 Driftsutgifter 2 063 770 000	
		3 Avskrivninger 1 311 514 000	
		4 Renter av statens kapital 86 000 000	
		5 Til investeringsformål 1 129 976 000	
		Sum	-140 700 000
	30	Prosjektering av bygg, *kan overføres,* økes med	68 000 000
		fra kr 138 001 000 til kr 206 001 000	
	31	Igangsetting av ordinære byggeprosjekter, *kan overføres,* økes med	10 000 000
		fra kr 115 000 000 til kr 125 000 000	
	33	Videreføring av ordinære byggeprosjekter, *kan overføres,* reduseres med	580 000 000
		fra kr 2 256 254 000 til kr 1 676 254 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres,* økes med	100 000 000
		fra kr 183 828 000 til kr 283 828 000	
2460		Garantiinstituttet for eksportkreditt	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter ....-180 000 000	
		2 Driftsutgifter ....180 000 000, *overslagsbevilgning*	
		Sum	0
2470		Statens pensjonskasse	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter .... -649 569 000, *overslagsbevilgning*	
		2 Driftsutgifter ....461 105 000, *overslagsbevilgning*	
		3 Avskrivninger 121 354 000	
		4 Renter av statens kapital 2 884 000	
		5 Til investeringsformål 38 070 000	
		6 Til reguleringsfond 4 020 000	
		Sum	-22 136 000
2530		Foreldrepenger	
	70	Foreldrepenger ved fødsel, *overslagsbevilgning,* reduseres med	160 000 000
		fra kr 19 810 000 000 til kr 19 650 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	71	Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, *overslagsbevilgning*, økes med	18 000 000
		fra kr 612 000 000 til kr 630 000 000	
	72	Feriepenger av foreldrepenger, *overslagsbevilgning*, reduseres med	10 000 000
		fra kr 495 000 000 til kr 485 000 000	
	73	Foreldrepenger ved adopsjon, *overslagsbevilgning*, økes med	3 000 000
		fra kr 54 000 000 til kr 57 000 000	
2541		Dagpenger	
	70	Dagpenger, *overslagsbevilgning*, reduseres med	1 850 000 000
		fra kr 16 300 000 000 til kr 14 450 000 000	
2542		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.	
	70	Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv., *overslagsbevilgning*, reduseres med	160 000 000
		fra kr 975 000 000 til kr 815 000 000	
2620		Stønad til enslig mor eller far	
	70	Overgangsstønad, *overslagsbevilgning*, reduseres med	400 000 000
		fra kr 2 510 000 000 til kr 2 110 000 000	
	72	Stønad til barnetilsyn, *overslagsbevilgning*, reduseres med	60 000 000
		fra kr 295 000 000 til kr 235 000 000	
	73	Utdanningsstønad, reduseres med	17 000 000
		fra kr 42 000 000 til kr 25 000 000	
	75	Tilskudd til flytting for å komme i arbeid, økes med	200 000
		fra kr 200 000 til kr 400 000	
	76	Bidragsforskudd, økes med	35 000 000
		fra kr 715 000 000 til kr 750 000 000	
2650		Sykepenger	
	70	Sykepenger for arbeidstakere mv., *overslagsbevilgning*, reduseres med	660 000 000
		fra kr 36 630 000 000 til kr 35 970 000 000	
	71	Sykepenger for selvstendige, *overslagsbevilgning*, økes med	19 000 000
		fra kr 1 400 000 000 til kr 1 419 000 000	
	72	Pleie-, opplærings- og omsorgspenger mv., *overslagsbevilgning*, reduseres med	30 000 000
		fra kr 750 000 000 til kr 720 000 000	
	75	Feriepenger av sykepenger, *overslagsbevilgning*, reduseres med	30 000 000
		fra kr 2 040 000 000 til kr 2 010 000 000	
2651		Arbeidsavklaringspenger	
	70	Arbeidsavklaringspenger, *overslagsbevilgning*, reduseres med	280 000 000
		fra kr 34 510 000 000 til kr 34 230 000 000	
	71	Tilleggsstønad, *overslagsbevilgning*, reduseres med	10 000 000
		fra kr 295 000 000 til kr 285 000 000	
	72	Legeerklæringer, reduseres med	15 000 000
		fra kr 415 000 000 til kr 400 000 000	
2655		Uførhet	
	70	Uføretrygd, *overslagsbevilgning*, reduseres med	1 212 000 000
		fra kr 83 812 000 000 til kr 82 600 000 000	
	75	Menerstatning ved yrkesskade, *overslagsbevilgning*, reduseres med	25 000 000
		fra kr 100 000 000 til kr 75 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	76	Yrkesskadetrygd gml. lovgivning, *overslagsbevilgning*, økes med	2 000 000
		fra kr 43 000 000 til kr 45 000 000	
2661		Grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler mv.	
	70	Grunnstønad, *overslagsbevilgning*, økes med	3 000 000
		fra kr 1 867 000 000 til kr 1 870 000 000	
	71	Hjelpestønad, *overslagsbevilgning*, reduseres med	2 000 000
		fra kr 1 632 000 000 til kr 1 630 000 000	
	73	Hjelpemidler mv. under arbeid og utdanning, reduseres med	1 000 000
		fra kr 133 000 000 til kr 132 000 000	
	74	Tilskudd til biler, økes med	55 500 000
		fra kr 709 500 000 til kr 765 000 000	
	75	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler, økes med	91 300 000
		fra kr 2 918 700 000 til kr 3 010 000 000	
	76	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler som tjenester, reduseres med	16 200 000
		fra kr 271 200 000 til kr 255 000 000	
	77	Ortopediske hjelpemidler, økes med	105 000 000
		fra kr 1 305 000 000 til kr 1 410 000 000	
	78	Høreapparater, reduseres med	55 000 000
		fra kr 700 000 000 til kr 645 000 000	
2670		Alderdom	
	70	Grunnpensjon, *overslagsbevilgning*, reduseres med	986 000 000
		fra kr 71 690 000 000 til kr 70 704 000 000	
	71	Tilleggspensjon, *overslagsbevilgning*, reduseres med	1 790 000 000
		fra kr 136 720 000 000 til kr 134 930 000 000	
	72	Inntektspensjon, *overslagsbevilgning*, økes med	21 000 000
		fra kr 615 000 000 til kr 636 000 000	
	73	Særtillegg, pensjonstillegg mv., *overslagsbevilgning*, reduseres med	100 000 000
		fra kr 5 940 000 000 til kr 5 840 000 000	
2680		Etterlatte	
	70	Grunnpensjon, *overslagsbevilgning*, reduseres med	10 000 000
		fra kr 1 140 000 000 til kr 1 130 000 000	
	71	Tilleggspensjon, *overslagsbevilgning*, reduseres med	10 000 000
		fra kr 860 000 000 til kr 850 000 000	
	72	Særtillegg, *overslagsbevilgning*, reduseres med	4 000 000
		fra kr 88 000 000 til kr 84 000 000	
	74	Utdanningsstønad, reduseres med	100 000
		fra kr 400 000 til kr 300 000	
	75	Stønad til barnetilsyn, *overslagsbevilgning*, reduseres med	830 000
		fra kr 5 830 000 til kr 5 000 000	
2686		Stønad ved gravferd	
	70	Stønad ved gravferd, *overslagsbevilgning*, økes med	9 600 000
		fra kr 181 400 000 til kr 191 000 000	
2711		Spesialisthelsetjeneste mv.	
	70	Spesialisthjelp, økes med	5 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 1 920 000 000 til kr 1 925 000 000	
	71	Psykologhjelp, økes med	6 000 000
		fra kr 287 000 000 til kr 293 000 000	
	72	Tannbehandling, reduseres med	80 500 000
		fra kr 2 507 000 000 til kr 2 426 500 000	
	76	Private laboratorier og røntgeninstitutt, økes med	38 800 000
		fra kr 891 200 000 til kr 930 000 000	
2751		Legemidler mv.	
	70	Legemidler, økes med	370 100 000
		fra kr 10 139 900 000 til kr 10 510 000 000	
	72	Medisinsk forbruksmateriell, reduseres med	63 500 000
		fra kr 2 003 500 000 til kr 1 940 000 000	
2752		Refusjon av egenbetaling	
	70	Egenandelstak 1, reduseres med	40 000 000
		fra kr 5 000 000 000 til kr 4 960 000 000	
	71	Egenandelstak 2, reduseres med	62 600 000
		fra kr 1 067 600 000 til kr 1 005 000 000	
2755		Helsetjenester i kommunene mv.	
	62	Fastlønnsordning fysioterapeuter, *kan nyttes under post 71*, reduseres med	2 000 000
		fra kr 370 000 000 til kr 368 000 000	
	70	Allmennlegehjelp, reduseres med	40 000 000
		fra kr 4 845 000 000 til kr 4 805 000 000	
	71	Fysioterapi, *kan nyttes under post 62*, økes med	30 000 000
		fra kr 1 195 000 000 til kr 1 225 000 000	
	72	Jordmorhjelp, reduseres med	1 000 000
		fra kr 61 000 000 til kr 60 000 000	
	73	Kiropraktorbehandling, reduseres med	1 000 000
		fra kr 150 000 000 til kr 149 000 000	
	75	Logopedisk og ortoptisk behandling, reduseres med	1 000 000
		fra kr 142 000 000 til kr 141 000 000	
2756		Andre helsetjenester	
	70	Helsetjenester i annet EØS-land, reduseres med	1 000 000
		fra kr 25 000 000 til kr 24 000 000	
	71	Helsetjenester i utlandet mv., økes med	15 000 000
		fra kr 445 000 000 til kr 460 000 000	
	72	Helsetjenester til utenlandsboende mv., reduseres med	17 000 000
		fra kr 210 000 000 til kr 193 000 000	
2790		Andre helsetiltak	
	70	Bidrag, reduseres med	5 000 000
		fra kr 235 000 000 til kr 230 000 000	
3225		Tiltak i grunnopplæringen	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, reduseres med	65 399 000
		fra kr 190 160 000 til kr 124 761 000	
3334		Film- og medieformål	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	2	Inntekter ved oppdrag, reduseres med	3 000 000
		fra kr 11 937 000 til kr 8 937 000	
3440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	
	2	Refusjoner mv., økes med	40 000 000
		fra kr 339 604 000 til kr 379 604 000	
	5	Personalbarnehage, reduseres med	3 147 000
		fra kr 5 447 000 til kr 2 300 000	
	6	Gebyr – utlendingssaker, økes med	5 848 000
		fra kr 200 377 000 til kr 206 225 000	
3456		Direktoratet for nødkommunikasjon	
	2	Refusjoner driftsutgifter, økes med	761 000
		fra kr 40 253 000 til kr 41 014 000	
	3	Refusjoner spesielle driftsutgifter – tjenester og produkter, økes med	9 926 000
		fra kr 63 756 000 til kr 73 682 000	
	4	Refusjoner større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, økes med	82 737 000
		fra kr 445 000 til kr 83 182 000	
3490		Utlendingsdirektoratet	
	3	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, ODA-godkjente utgifter, reduseres med	248 000
		fra kr 17 562 000 til kr 17 314 000	
	4	Asylmottak, ODA-godkjente utgifter, reduseres med	183 661 000
		fra kr 1 374 310 000 til kr 1 190 649 000	
3496		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	1	Integreringstilskudd for overføringsflyktninger, ODA-godkjente utgifter, økes med	18 399 000
		fra kr 251 326 000 til kr 269 725 000	
	2	Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger, ODA-godkjente utgifter, økes med	415 479 000
		fra kr 154 723 000 til kr 570 202 000	
3497		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	
	1	Norskopplæring i mottak, ODA-godkjente utgifter, reduseres med	29 549 000
		fra kr 85 198 000 til kr 55 649 000	
3510		Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon	
	2	Ymse inntekter, reduseres med	273 000
		fra kr 21 501 000 til kr 21 228 000	
3531		Eiendommer til kongelige formål	
	1	Ymse inntekter, reduseres med	40 000
		fra kr 40 000 til kr 0	
3595		Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur	
	3	Samfinansiering, reduseres med	6 000 000
		fra kr 270 952 000 til kr 264 952 000	
3614		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	
	1	Gebyrinntekter, lån, reduseres med	4 000 000
		fra kr 28 000 000 til kr 24 000 000	
	90	Tilbakebetaling av lån, reduseres med	3 300 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 18 400 000 000 til kr 15 100 000 000	
3635		Ventelønn mv.	
	85	Innfordring av feilutbetaling av ventelønn, økes med	200 000
		fra kr 200 000 til kr 400 000	
3642		Petroleumstilsynet	
	3	Gebyr tilsyn, reduseres med	14 000 000
		fra kr 80 980 000 til kr 66 980 000	
3720		Helsedirektoratet	
	2	Diverse inntekter, reduseres med	19 241 000
		fra kr 37 746 000 til kr 18 505 000	
	4	Gebyrinntekter, reduseres med	9 467 000
		fra kr 44 013 000 til kr 34 546 000	
	5	Helsetjenester til utenlandsboende mv., reduseres med	195 000
		fra kr 64 805 000 til kr 64 610 000	
	6	(NY) Gjesteinnbyggeroppgjør for fastleger, bevilges med	80 000 000
3732		Regionale helseforetak	
	86	Driftskreditter, økes med	800 000 000
		fra kr 5 170 000 000 til kr 5 970 000 000	
3747		Statens strålevern	
	2	(NY) Diverse inntekter, bevilges med	19 241 000
	4	(NY) Gebyrinntekter, bevilges med	8 467 000
3750		Statens legemiddelverk	
	4	Registreringsgebyr, reduseres med	9 520 000
		fra kr 121 642 000 til kr 112 122 000	
3847		EUs ungdomsprogram	
	1	Tilskudd fra Europakommisjonen, økes med	1 245 000
		fra kr 2 364 000 til kr 3 609 000	
3856		Barnevernets omsorgssenter for enslige mindreårige asylsøkere	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, reduseres med	504 800 000
		fra kr 723 548 000 til kr 218 748 000	
3871		Likestilling og ikke-diskriminering	
	1	(NY) Diverse inntekter, bevilges med	5 310 000
3900		Nærings- og fiskeridepartementet	
	86	(NY) Tvangsmulkt, bevilges med	10 000
3904		Brønnøysundregistrene	
	1	Gebyrinntekter, økes med	26 500 000
		fra kr 473 512 000 til kr 500 012 000	
3950		Forvaltning av statlig eierskap	
	87	(NY) Innbetaling-garantiordningen, Eksportfinans ASA, bevilges med	30 700 000
4100		Landbruks- og matdepartementet	
	40	(NY) Salg av eiendom, bevilges med	637 000
4400		Klima- og miljødepartementet	
	50	(NY) Tilbakeføring av tapsfondsmidler fra Statens miljøfond, bevilges med	37 600 000
4420		Miljødirektoratet	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	7	Gebyrer, kvotesystemet, reduseres med	3 220 000
		fra kr 11 344 000 til kr 8 124 000	
4602		Finanstilsynet	
	3	Saksbehandlingsgebyr, økes med	500 000
		fra kr 10 370 000 til kr 10 870 000	
4605		Direktoratet for økonomistyring	
	1	Økonomitjenester, økes med	23 400 000
		fra kr 49 600 000 til kr 73 000 000	
4610		Tolletaten	
	85	Overtredelsesgebyr, økes med	10 000 000
		fra kr 7 000 000 til kr 17 000 000	
4618		Skatteetaten	
	87	Trafikantsanksjoner, økes med	5 000 000
		fra kr 70 000 000 til kr 75 000 000	
	88	Forsinkelsesgebyr, Regnskapsregisteret, økes med	52 000 000
		fra kr 248 000 000 til kr 300 000 000	
	89	Overtredelsesgebyr, reduseres med	3 000 000
		fra kr 13 000 000 til kr 10 000 000	
4710		Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg	
	47	Salg av eiendom, økes med	360 600 000
		fra kr 269 425 000 til kr 630 025 000	
4720		Felles ledelse og kommandoapparat	
	1	Driftsinntekter, økes med	13 382 000
		fra kr 107 247 000 til kr 120 629 000	
4725		Fellesinstitusjoner og -inntekter under Forsvarsstaben	
	1	Driftsinntekter, reduseres med	6 605 000
		fra kr 24 622 000 til kr 18 017 000	
4731		Hæren	
	1	Driftsinntekter, økes med	30 000 000
		fra kr 63 993 000 til kr 93 993 000	
4760		Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold	
	1	Driftsinntekter, økes med	57 593 000
		fra kr 29 750 000 til kr 87 343 000	
	45	(NY) Store nyanskaffelser, bevilges med	98 156 000
4791		Redningshelikoptertjenesten	
	1	Driftsinntekter, økes med	69 083 000
		fra kr 838 289 000 til kr 907 372 000	
4810		Oljedirektoratet	
	2	Oppdrags- og samarbeidsinntekter, reduseres med	8 000 000
		fra kr 124 625 000 til kr 116 625 000	
5309		Tilfeldige inntekter	
	29	Ymse, økes med	200 000 000
		fra kr 150 000 000 til kr 350 000 000	
5310		Statens lånekasse for utdanning	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, økes med	2 350 000
		fra kr 22 350 000 til kr 24 700 000	
	29	Termingebyr, reduseres med	5 572 000
		fra kr 23 811 000 til kr 18 239 000	
	89	Purregebyrer, reduseres med	2 292 000
		fra kr 105 417 000 til kr 103 125 000	
	90	Redusert lån og rentegjeld, reduseres med	395 291 000
		fra kr 10 051 888 000 til kr 9 656 597 000	
	93	Omgjøring av utdanningslån til stipend, reduseres med	90 880 000
		fra kr 6 335 577 000 til kr 6 244 697 000	
5325		Innovasjon Norge	
	50	Tilbakeføring fra landsdekkende innovasjonsordning, økes med	26 200 000
		fra kr 32 500 000 til kr 58 700 000	
	51	(NY) Tilbakeføring av tapsfonds- og risikoavlastningsmidler, såkornfond, bevilges med	67 125 000
	91	Tilbakeført kapital, såkornfond, økes med	148 900 000
		fra kr 10 000 000 til kr 158 900 000	
5351		Overføring fra Norges Bank	
	85	Overføring, økes med	26 000 000
		fra kr 17 700 000 000 til kr 17 726 000 000	
5440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter 139 800 000 000	
		2 Driftsutgifter -26 800 000 000	
		3 Lete- og feltutviklingsutgifter -1 500 000 000	
		4 Avskrivninger -23 500 000 000	
		5 Renter av statens kapital -3 700 000 000	
		Sum	84 300 000 000
	30	Avskrivninger, reduseres med	1 900 000 000
		fra kr 25 400 000 000 til kr 23 500 000 000	
5445		Statsbygg	
	39	Avsetning til investeringsformål, økes med	100 000 000
		fra kr 1 029 976 000 til kr 1 129 976 000	
5491		Avskrivning på statens kapital i statens forretningsdrift	
	30	Avskrivninger, økes med	83 480 000
		fra kr 1 353 888 000 til kr 1 437 368 000	
5501		Skatter på formue og inntekt	
	70	Trinnskatt, formuesskatt mv., reduseres med	21 000 000
		fra kr 54 040 000 000 til kr 54 019 000 000	
	72	Fellesskatt, reduseres med	136 000 000
		fra kr 184 027 000 000 til kr 183 891 000 000	
5571		Sektoravgifter under Arbeids- og sosialdepartementet	
	70	Petroleumstilsynet – sektoravgift, økes med	14 000 000
		fra kr 85 040 000 til kr 99 040 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
5572		Sektoravgifter under Helse- og omsorgsdepartementet	
	74	Tilsynsavgift, reduseres med	3 770 000
		fra kr 3 770 000 til kr 0	
5577		Sektoravgifter under Samferdselsdepartementet	
	74	Sektoravgifter Kystverket, reduseres med	6 100 000
		fra kr 789 800 000 til kr 783 700 000	
5607		Renter av boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	
	80	Renter, reduseres med	33 000 000
		fra kr 1 075 000 000 til kr 1 042 000 000	
5617		Renter fra Statens lånekasse for utdanning	
	80	Renter, reduseres med	33 992 000
		fra kr 3 729 047 000 til kr 3 695 055 000	
5618		Aksjer i Posten Norge AS	
	85	Utbytte, reduseres med	120 000 000
		fra kr 120 000 000 til kr 0	
5625		Renter og utbytte fra Innovasjon Norge	
	80	Renter på lån fra statskassen, økes med	50 000 000
		fra kr 90 000 000 til kr 140 000 000	
	81	Rentemargin, innovasjonslåneordningen, reduseres med	4 400 000
		fra kr 30 000 000 til kr 25 600 000	
	85	Utbytte, lavrisikolåneordningen, økes med	52 600 000
		fra kr 105 000 000 til kr 157 600 000	
	86	Utbytte fra investeringsfond for Nordvest-Russland og Øst-Europa, reduseres med	500 000
		fra kr 500 000 til kr 0	
5631		Aksjer i AS Vinmonopolet	
	85	Statens overskuddsandel, økes med	42 800 000
		fra kr 32 000 000 til kr 74 800 000	
5652		Statskog SF – renter og utbytte	
	80	Renter, økes med	740 000
		fra kr 2 060 000 til kr 2 800 000	
	85	Utbytte, økes med	37 400 000
		fra kr 16 000 000 til kr 53 400 000	
5656		Aksjer i selskaper under Nærings- og fiskeridepartementets forvaltning	
	85	Utbytte, økes med	2 288 800 000
		fra kr 13 412 300 000 til kr 15 701 100 000	
5680		Statnett SF	
	85	Utbytte, reduseres med	16 000 000
		fra kr 366 000 000 til kr 350 000 000	
5701		Diverse inntekter	
	71	Refusjon ved yrkesskade, økes med	83 800 000
		fra kr 937 440 000 til kr 1 021 240 000	
	73	Refusjon fra bidragspliktige, reduseres med	25 000 000
		fra kr 250 000 000 til kr 225 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	88	Hjelpemiddelsentraler m.m., reduseres med	2 000 000
		fra kr 65 000 000 til kr 63 000 000	
5704		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs	
	70	Dividende, reduseres med	40 000 000
		fra kr 220 000 000 til kr 180 000 000	
5705		Refusjon av dagpenger	
	70	Refusjon av dagpenger, statsgaranti ved konkurs, reduseres med	3 000 000
		fra kr 30 000 000 til kr 27 000 000	

Forslag 12

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en sak om en styrking av skolefritidsordningen. Saken bør inneholde forslag til en nasjonal standard for skolefritidsordingstilbudet, med fokus på læring gjennom lek, kreativitet og fysisk aktivitet.

Forslag 13

Stortinget ber regjeringen sørge for at kommunene etablerer spesialteam som kan hjelpe skolene i å gi elevene en god lese-, skrive- og regneopplæring så tidlig som mulig.

Forslag 14

Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2018, vurdere om ordningen med opsjoner for ansatte i oppstartsbedrifter i større grad bør harmonisere med lignende ordninger i våre naboland Sverige og Storbritannia.

Forslag 15

Stortinget ber regjeringen gå i dialog med Andøy kommune og Nordland fylkeskommune med sikte på å fullfinansiere omstillingsarbeidet.

Forslag fra Senterpartiet:

Forslag 16

I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
21		Statsrådet	
	1	Driftsutgifter, økes med	2 700 000
		fra kr 169 500 000 til kr 172 200 000	
41		Stortinget	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	5 000 000
		fra kr 924 500 000 til kr 919 500 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med	5 000 000
		fra kr 15 000 000 til kr 10 000 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*, reduseres med	5 000 000
		fra kr 514 000 000 til kr 509 000 000	
51		Riksrevisjonen	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	4 000 000
		fra kr 468 200 000 til kr 464 200 000	
61		Høyesterett	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	75 000
		fra kr 108 462 000 til kr 108 387 000	
100		Utenriksdepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	14 000 000
		fra kr 2 244 698 000 til kr 2 230 698 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*, reduseres med	2 500 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 47 876 000 til kr 45 376 000	
115		Næringsfremme-, kultur- og informasjonsformål	
	70	Tilskudd til næringsfremme-, kultur- og informasjonsformål, *kan overføres, kan nyttes under post 1,* reduseres med	7 000 000
		fra kr 49 201 000 til kr 42 201 000	
118		Nordområdetiltak mv.	
	70	Nordområdetiltak og prosjektsamarbeid med Russland, *kan overføres, kan nyttes under post 1,* reduseres med	8 500 000
		fra kr 307 641 000 til kr 299 141 000	
152		Bistand til Midtøsten og Nord-Afrika	
	78	Regionbevilgning for Midtøsten og Nord-Afrika, *kan overføres,* økes med	10 000 000
		fra kr 556 000 000 til kr 566 000 000	
163		Nødhjelp, humanitær bistand og menneskerettigheter	
	70	Nødhjelp og humanitær bistand, *kan overføres,* økes med	273 847 000
		fra kr 4 436 124 000 til kr 4 709 971 000	
	72	Menneskerettigheter, *kan overføres,* økes med	14 000 000
		fra kr 298 300 000 til kr 312 300 000	
165		Forskning, kompetanseheving og evaluering	
	70	Forskning, *kan overføres,* økes med	12 000 000
		fra kr 156 000 000 til kr 168 000 000	
167		Flyktningtiltak i Norge, godkjent som utviklingshjelp (ODA)	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med	349 800 000
		fra kr 2 949 375 000 til kr 2 599 575 000	
169		Global helse og utdanning	
	70	Global helse, *kan overføres,* økes med	10 000 000
		fra kr 3 065 000 000 til kr 3 075 000 000	
170		FN-organisasjoner mv.	
	71	FNs befolkningsfond (UNFPA), økes med	22 000 000
		fra kr 401 000 000 til kr 423 000 000	
	76	FN og globale utfordringer, *kan overføres,* økes med	5 000 000
		fra kr 233 300 000 til kr 238 300 000	
172		Gjeldslette og gjeldsrelaterte tiltak	
	70	Gjeldslette, betalingsbalansestøtte og kapasitetsbygging, *kan overføres,* økes med	41 000 000
		fra kr 270 000 000 til kr 311 000 000	
200		Kunnskapsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	1 400 000
		fra kr 347 426 000 til kr 346 026 000	
220		Utdanningsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	14 350 000
		fra kr 301 405 000 til kr 287 055 000	
	70	Tilskudd til læremidler mv., *kan overføres, kan nyttes under post 21,* økes med	6 500 000
		fra kr 58 685 000 til kr 65 185 000	
222		Statlige grunn- og videregående skoler og grunnskoleinternat	
	1	Driftsutgifter, økes med	300 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 100 539 000 til kr 100 839 000	
224		Senter for IKT i utdanningen	
	1	Driftsutgifter, økes med	350 000
		fra kr 68 634 000 til kr 68 984 000	
225		Tiltak i grunnopplæringen	
	60	Tilskudd til landslinjer, økes med	600 000
		fra kr 221 444 000 til kr 222 044 000	
	64	Tilskudd til opplæring av barn og unge som søker opphold i Norge, reduseres med	132 119 000
		fra kr 384 162 000 til kr 252 043 000	
	67	Tilskudd til opplæring i finsk, økes med	2 200 000
		fra kr 7 165 000 til kr 9 365 000	
	70	Tilskudd til opplæring av lærlinger, praksisbrevkandidater og lærekandidater med spesielle behov, økes med	8 000 000
		fra kr 59 490 000 til kr 67 490 000	
	73	Tilskudd til studieopphold i utlandet, reduseres med	3 600 000
		fra kr 17 749 000 til kr 14 149 000	
226		Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, reduseres med	2 060 000
		fra kr 935 787 000 til kr 933 727 000	
	61	(NY) Særskilte tiltak yrkesfag, bevilges med	60 000 000
	70	Tilskudd til NAROM, økes med	6 621 000
		fra kr 8 379 000 til kr 15 000 000	
	73	(NY) Tilskudd til produksjonsskoler, bevilges med	20 000 000
228		Tilskudd til frittstående skoler mv.	
	71	Frittstående videregående skoler, *overslagsbevilgning*, reduseres med	9 000 000
		fra kr 1 602 854 000 til kr 1 593 854 000	
	83	(NY) Tilskudd til friskoler med internat og friskoler som gir undervisning til voksne elever uten rett til videregående opplæring, bevilges med	18 000 000
230		Statlig spesialpedagogisk støttesystem	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	5 000 000
		fra kr 705 085 000 til kr 700 085 000	
231		Barnehager	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres, kan nyttes under post 51*, reduseres med	10 000 000
		fra kr 440 190 000 til kr 430 190 000	
	50	Tilskudd til samiske barnehagetilbud, økes med	5 000 000
		fra kr 16 565 000 til kr 21 565 000	
	60	Tilskudd til flere barnehagelærere, reduseres med	172 200 000
		fra kr 172 200 000 til kr 0	
	70	Tilskudd for svømming i barnehagene, prøveprosjekt frivillige organisasjoner, økes med	5 000 000
		fra kr 35 290 000 til kr 40 290 000	
253		Folkehøyskoler	
	70	Tilskudd til folkehøyskoler, økes med	3 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 823 259 000 til kr 826 259 000	
255		Tilskudd til freds- og menneskerettssentre	
	73	Nansen Fredssenter, økes med	1 000 000
		fra kr 6 209 000 til kr 7 209 000	
256		Kompetanse Norge	
	1	Driftsutgifter, økes med	900 000
		fra kr 61 480 000 til kr 62 380 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med	300 000
		fra kr 11 510 000 til kr 11 810 000	
257		Kompetansepluss	
	70	Tilskudd, *kan overføres*, økes med	17 000 000
		fra kr 162 237 000 til kr 179 237 000	
260		Universiteter og høyskoler	
	50	Statlige universiteter og høyskoler, reduseres med	31 472 000
		fra kr 33 072 705 000 til kr 33 041 233 000	
	70	Private høyskoler, økes med	5 968 000
		fra kr 1 357 637 000 til kr 1 363 605 000	
270		Internasjonal mobilitet og sosiale formål for studenter	
	74	Tilskudd til velferdsarbeid, økes med	6 000 000
		fra kr 84 756 000 til kr 90 756 000	
280		Felles enheter	
	1	Driftsutgifter, økes med	750 000
		fra kr 129 558 000 til kr 130 308 000	
	50	Senter for internasjonalisering av utdanning, økes med	10 000 000
		fra kr 83 125 000 til kr 93 125 000	
281		Felles tiltak for universiteter og høyskoler	
	1	Driftsutgifter, *kan nyttes under post 70*, økes med	62 670 000
		fra kr 248 870 000 til kr 311 540 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*, reduseres med	2 000 000
		fra kr 13 421 000 til kr 11 421 000	
	50	Tilskudd til Norges forskningsråd, økes med	36 400 000
		fra kr 191 436 000 til kr 227 836 000	
	70	Andre overføringer, *kan nyttes under post 1*, økes med	2 000 000
		fra kr 58 226 000 til kr 60 226 000	
283		Meteorologiformål	
	72	Internasjonale samarbeidsprosjekter, reduseres med	11 040 000
		fra kr 154 119 000 til kr 143 079 000	
287		Forskningsinstitutter og andre tiltak	
	60	Regionale forskningsfond, tilskudd til forskning, økes med	5 000 000
		fra kr 215 264 000 til kr 220 264 000	
288		Internasjonale samarbeidstiltak	
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med	340 000
		fra kr 43 892 000 til kr 44 232 000	
	72	Internasjonale grunnforskningsorganisasjoner, økes med	321 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 321 841 000 til kr 322 162 000	
	73	EUs rammeprogram for forskning, *kan overføres*, reduseres med	338 313 000
		fra kr 2 194 592 000 til kr 1 856 279 000	
	75	UNESCO-kontingent, reduseres med	1 300 000
		fra kr 23 933 000 til kr 22 633 000	
315		Frivillighetsformål	
	70	Merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner, økes med	75 000 000
		fra kr 1 319 900 000 til kr 1 394 900 000	
	82	Merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg, økes med	23 100 000
		fra kr 175 920 000 til kr 199 020 000	
	86	Tilskudd til internasjonale sykkelritt i Norge, økes med	7 500 000
		fra kr 13 590 000 til kr 21 090 000	
320		Norsk kulturråd	
	55	Norsk kulturfond, reduseres med	11 000 000
		fra kr 893 956 000 til kr 882 956 000	
321		Kunstnerøkonomi	
	75	Vederlagsordninger, reduseres med	4 000 000
		fra kr 190 347 000 til kr 186 347 000	
322		Bygg og offentlige rom	
	50	Kunst i offentlige rom, reduseres med	6 000 000
		fra kr 25 000 000 til kr 19 000 000	
	70	Nasjonale kulturbygg, *kan overføres*, økes med	50 000 000
		fra kr 178 500 000 til kr 228 500 000	
323		Musikk og scenekunst	
	1	Driftsutgifter, økes med	3 192 000
		fra kr 89 623 000 til kr 92 815 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, reduseres med	2 700 000
		fra kr 60 947 000 til kr 58 247 000	
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner, økes med	1 300 000
		fra kr 756 680 000 til kr 757 980 000	
325		Allmenne kulturformål	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	2 492 000
		fra kr 116 715 000 til kr 114 223 000	
	21	Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, økes med	4 000 000
		fra kr 13 407 000 til kr 17 407 000	
	79	Til disposisjon, *kan nyttes under post 1*, reduseres med	2 000 000
		fra kr 6 900 000 til kr 4 900 000	
328		Museum og visuell kunst	
	70	Det nasjonale museumsnettverket, økes med	3 000 000
		fra kr 1 476 690 000 til kr 1 479 690 000	
	78	Ymse faste tiltak, økes med	5 300 000
		fra kr 79 120 000 til kr 84 420 000	
334		Film- og medieformål	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, reduseres med	3 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 11 524 000 til kr 8 524 000	
	73	Regional filmsatsing, *kan overføres,* økes med	1 000 000
		fra kr 75 720 000 til kr 76 720 000	
340		Den norske kirke	
	70	Rammetilskudd til Den norske kirke, *kan nyttes under post 1,* økes med	4 800 000
		fra kr 1 969 173 000 til kr 1 973 973 000	
	73	Tilskudd til Den norske kirke – oppgjør av feriepengeforpliktelser m.m., økes med	21 750 000
		fra kr 125 000 000 til kr 146 750 000	
400		Justis- og beredskapsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	1 873 000
		fra kr 494 247 000 til kr 492 374 000	
	23	Spesielle driftsutgifter, forskning og kunnskapsutvikling, *kan overføres,* reduseres med	131 000
		fra kr 31 310 000 til kr 31 179 000	
410		Domstolene	
	1	Driftsutgifter, økes med	54 053 000
		fra kr 2 334 225 000 til kr 2 388 278 000	
411		Domstoladministrasjonen	
	1	Driftsutgifter, *kan nyttes under kap. 410 post 1,* reduseres med	219 000
		fra kr 84 425 000 til kr 84 206 000	
430		Kriminalomsorgen	
	1	Driftsutgifter, økes med	93 287 000
		fra kr 4 601 471 000 til kr 4 694 758 000	
432		Kriminalomsorgens utdanningssenter (KRUS)	
	1	Driftsutgifter, økes med	19 600 000
		fra kr 189 372 000 til kr 208 972 000	
440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	
	1	Driftsutgifter, økes med	378 534 000
		fra kr 16 710 504 000 til kr 17 089 038 000	
	70	Tilskudd, økes med	1 100 000
		fra kr 82 080 000 til kr 83 180 000	
442		Politihøgskolen	
	1	Driftsutgifter, økes med	39 800 000
		fra kr 585 294 000 til kr 625 094 000	
444		Politiets sikkerhetstjeneste (PST)	
	1	Driftsutgifter, økes med	6 900 000
		fra kr 890 524 000 til kr 897 424 000	
445		Den høyere påtalemyndighet	
	1	Driftsutgifter, økes med	265 000
		fra kr 244 538 000 til kr 244 803 000	
448		Grensekommissæren	
	1	Driftsutgifter, økes med	300 000
		fra kr 5 165 000 til kr 5 465 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
451		Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap	
	1	Driftsutgifter, økes med	14 200 000
		fra kr 746 332 000 til kr 760 532 000	
	70	Overføringer til private, økes med	2 000 000
		fra kr 6 338 000 til kr 8 338 000	
452		Sentral krisehåndtering	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	950 000
		fra kr 26 651 000 til kr 25 701 000	
454		Redningshelikoptertjenesten	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres,* reduseres med	301 851 000
		fra kr 2 140 161 000 til kr 1 838 310 000	
455		Redningstjenesten	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	1 000 000
		fra kr 104 778 000 til kr 103 778 000	
456		Direktoratet for nødkommunikasjon	
	1	Driftsutgifter, økes med	7 248 000
		fra kr 211 578 000 til kr 218 826 000	
	22	Spesielle driftsutgifter – tjenester og produkter, økes med	10 029 000
		fra kr 63 653 000 til kr 73 682 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres,* økes med	159 737 000
		fra kr 359 109 000 til kr 518 846 000	
467		Norsk Lovtidend	
	1	Driftsutgifter, økes med	507 000
		fra kr 4 221 000 til kr 4 728 000	
469		Vergemålsordningen	
	1	Driftsutgifter, økes med	17 732 000
		fra kr 195 963 000 til kr 213 695 000	
472		Voldsoffererstatning og rådgiving for kriminalitetsofre	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	123 000
		fra kr 24 510 000 til kr 24 387 000	
	70	Erstatning til voldsofre, *overslagsbevilgning,* økes med	52 000 000
		fra kr 365 503 000 til kr 417 503 000	
474		Konfliktråd	
	1	Driftsutgifter, økes med	509 000
		fra kr 117 016 000 til kr 117 525 000	
490		Utlendingsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	5 500 000
		fra kr 1 187 762 000 til kr 1 182 262 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, asylmottak, reduseres med	381 585 000
		fra kr 2 200 405 000 til kr 1 818 820 000	
	22	Spesielle driftsutgifter, tolk og oversettelse, reduseres med	41 700 000
		fra kr 62 006 000 til kr 20 306 000	
	60	Tilskudd til vertskommuner for asylmottak, reduseres med	3 122 000
		fra kr 230 469 000 til kr 227 347 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	70	Stønader til beboere i asylmottak, økes med	5 060 000
		fra kr 308 350 000 til kr 313 410 000	
	71	Tilskudd til aktivitetstilbud for barn i asylmottak, økes med	1 500 000
		fra kr 31 046 000 til kr 32 546 000	
	72	Retur av asylsøkere med avslag og tilbakevending for flyktninger, *overslagsbevilgning*, økes med	50 000 000
		fra kr 101 117 000 til kr 151 117 000	
	75	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, *kan overføres*, reduseres med	109 000
		fra kr 15 623 000 til kr 15 514 000	
491		Utlendingsnemnda	
	1	Driftsutgifter, *kan nyttes under post 21*, reduseres med	352 000
		fra kr 320 187 000 til kr 319 835 000	
495		Integrerings- og mangfoldsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	200 000
		fra kr 262 727 000 til kr 262 527 000	
496		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	21	Spesielle driftsutgifter, kunnskapsutvikling, *kan overføres*, reduseres med	750 000
		fra kr 43 704 000 til kr 42 954 000	
	60	Integreringstilskudd, *kan overføres*, økes med	56 318 000
		fra kr 12 134 571 000 til kr 12 190 889 000	
	61	Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger, *overslagsbevilgning*, reduseres med	390 099 000
		fra kr 3 768 338 000 til kr 3 378 239 000	
	62	Kommunale innvandrertiltak, økes med	10 000 000
		fra kr 179 906 000 til kr 189 906 000	
	73	Tilskudd, reduseres med	10 000 000
		fra kr 15 035 000 til kr 5 035 000	
497		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	
	22	Prøver i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere, økes med	750 000
		fra kr 29 195 000 til kr 29 945 000	
	60	Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere, reduseres med	83 770 000
		fra kr 2 303 003 000 til kr 2 219 233 000	
500		Kommunal- og moderniseringsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	2 200 000
		fra kr 396 327 000 til kr 394 127 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, reduseres med	2 380 000
		fra kr 88 443 000 til kr 86 063 000	
	25	(NY) Forprosjekt nytt regjeringskvartal, *kan overføres*, bevilges med	4 000 000
510		Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	39 820 000
		fra kr 703 333 000 til kr 663 513 000	
	22	Fellesutgifter for departementene og Statsministerens kontor, reduseres med	10 449 000
		fra kr 136 894 000 til kr 126 445 000	
520		Tilskudd til de politiske partier	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	1	Driftsutgifter, reduseres med	500 000
		fra kr 8 730 000 til kr 8 230 000	
525		Fylkesmannsembetene	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	59 080 000
		fra kr 1 838 069 000 til kr 1 778 989 000	
530		Byggeprosjekter utenfor husleieordningen	
	33	Videreføring av byggeprosjekter, *kan overføres*, reduseres med	300 000 000
		fra kr 2 455 000 000 til kr 2 155 000 000	
	36	Kunstnerisk utsmykking, *kan overføres*, reduseres med	10 000 000
		fra kr 19 000 000 til kr 9 000 000	
540		Direktoratet for forvaltning og IKT	
	1	Driftsutgifter, økes med	1 700 000
		fra kr 266 711 000 til kr 268 411 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, reduseres med	1 000 000
		fra kr 27 310 000 til kr 26 310 000	
541		IKT-politikk	
	70	Tilskudd til forvaltningsutvikling og samordning av IKT-politikken, *kan nyttes under kap. 541, post 22*, økes med	180 000
		fra kr 6 328 000 til kr 6 508 000	
542		Internasjonalt IKT-samarbeid og utviklingsprogram	
	70	Tilskudd til internasjonale program, *kan overføres*, reduseres med	2 000 000
		fra kr 31 300 000 til kr 29 300 000	
545		Datatilsynet	
	1	Driftsutgifter, økes med	140 000
		fra kr 50 639 000 til kr 50 779 000	
552		Nasjonalt samarbeid for regional utvikling	
	62	(NY) Nasjonale tiltak for lokal samfunnsutvikling, bevilges med	4 500 000
560		Sametinget	
	50	Sametinget, økes med	2 550 000
		fra kr 301 617 000 til kr 304 167 000	
563		Internasjonalt reindriftssenter	
	1	Driftsutgifter, økes med	380 000
		fra kr 5 929 000 til kr 6 309 000	
567		Nasjonale minoriteter	
	25	(NY) Tiltak for romanifolket/taterne, *kan overføres*, bevilges med	2 000 000
	60	Tiltak for rom, *kan overføres*, reduseres med	2 250 000
		fra kr 6 371 000 til kr 4 121 000	
	71	Tilskudd til Romanifolkets/taternes kulturfond, reduseres med	5 374 000
		fra kr 5 374 000 til kr 0	
	74	Kultur- og ressurssenter for norske rom, reduseres med	10 500 000
		fra kr 12 000 000 til kr 1 500 000	
	75	(NY) Midlertidig tilskuddsordning til romanifolket/taterne, *kan overføres*, bevilges med	3 374 000
571		Rammetilskudd til kommuner	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres,* reduseres med	6 000 000
		fra kr 21 556 000 til kr 15 556 000	
	60	Innbyggertilskudd, økes med	309 864 000
		fra kr 121 544 312 000 til kr 121 854 176 000	
	65	Regionsentertilskudd, reduseres med	100 000 000
		fra kr 100 000 000 til kr 0	
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner	
	60	Innbyggertilskudd, økes med	590 500 000
		fra kr 32 150 448 000 til kr 32 740 948 000	
573		Kommunereform	
	60	Engangskostnader og reformstøtte ved kommunesammenslåing, *overslagsbevilgning,* økes med	244 275 000
		fra kr 1 058 325 000 til kr 1 302 600 000	
	61	Engangskostnader ved fylkessammenslåing, *overslagsbevilgning,* reduseres med	75 000 000
		fra kr 240 000 000 til kr 165 000 000	
580		Bostøtte	
	70	Bostøtte, *overslagsbevilgning,* reduseres med	20 800 000
		fra kr 2 875 300 000 til kr 2 854 500 000	
585		Husleietvistutvalget	
	1	Driftsutgifter, økes med	230 000
		fra kr 28 345 000 til kr 28 575 000	
587		Direktoratet for byggkvalitet	
	1	Driftsutgifter, økes med	220 000
		fra kr 99 985 000 til kr 100 205 000	
	22	Kunnskapsutvikling og informasjonsformidling, økes med	3 500 000
		fra kr 44 430 000 til kr 47 930 000	
590		Planlegging og byutvikling	
	72	Tilskudd til bolig-, by- og områdeutvikling, *kan overføres,* økes med	6 000 000
		fra kr 34 171 000 til kr 40 171 000	
595		Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres, kan nyttes under kap. 595 post 1 og 45,* økes med	55 263 000
		fra kr 311 597 000 til kr 366 860 000	
600		Arbeids- og sosialdepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	2 000 000
		fra kr 226 863 000 til kr 224 863 000	
601		Utredningsvirksomhet, forskning m.m.	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med	370 000
		fra kr 57 395 000 til kr 57 025 000	
	70	Tilskudd, reduseres med	4 630 000
		fra kr 36 120 000 til kr 31 490 000	
605		Arbeids- og velferdsetaten	
	1	Driftsutgifter, økes med	137 700 000
		fra kr 11 435 967 000 til kr 11 573 667 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	22	Forsknings- og utredningsaktiviteter, reduseres med	2 000 000
		fra kr 48 704 000 til kr 46 704 000	
611		Pensjoner av statskassen	
	1	Driftsutgifter, *overslagsbevilgning*, reduseres med	2 200 000
		fra kr 20 200 000 til kr 18 000 000	
612		Tilskudd til Statens pensjonskasse	
	1	Driftsutgifter, *overslagsbevilgning*, økes med	120 832 000
		fra kr 5 418 168 000 til kr 5 539 000 000	
	22	Sluttoppgjør, *overslagsbevilgning*, reduseres med	33 000 000
		fra kr 6 000 000 til kr -27 000 000	
	70	For andre medlemmer av Statens pensjonskasse, *overslagsbevilgning*, økes med	2 000 000
		fra kr 134 000 000 til kr 136 000 000	
613		Arbeidsgiveravgift til folketrygden	
	1	Driftsutgifter, *overslagsbevilgning*, reduseres med	268 200 000
		fra kr 289 200 000 til kr 21 000 000	
614		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	4 000 000
		fra kr 34 000 000 til kr 30 000 000	
	90	Utlån, *overslagsbevilgning*, reduseres med	1 100 000 000
		fra kr 4 500 000 000 til kr 3 400 000 000	
615		Yrkesskadeforsikring	
	1	Driftsutgifter, *overslagsbevilgning*, reduseres med	11 000 000
		fra kr 96 000 000 til kr 85 000 000	
616		Gruppelivsforsikring	
	1	Driftsutgifter, *overslagsbevilgning*, reduseres med	2 000 000
		fra kr 194 000 000 til kr 192 000 000	
621		Tilskudd til sosiale tjenester og sosial inkludering	
	63	Sosiale tjenester og tiltak for vanskeligstilte, *kan overføres*, økes med	5 000 000
		fra kr 155 760 000 til kr 160 760 000	
634		Arbeidsmarkedstiltak	
	76	Tiltak for arbeidssøkere, *kan overføres*, reduseres med	68 024 000
		fra kr 7 720 609 000 til kr 7 652 585 000	
635		Ventelønn	
	1	Driftsutgifter, *overslagsbevilgning*, økes med	3 000 000
		fra kr 30 000 000 til kr 33 000 000	
640		Arbeidstilsynet	
	1	Driftsutgifter, økes med	10 000 000
		fra kr 615 260 000 til kr 625 260 000	
642		Petroleumstilsynet	
	1	Driftsutgifter, *kan nyttes under post 21*, økes med	2 900 000
		fra kr 260 369 000 til kr 263 269 000	
646		Pionerdykkere i Nordsjøen	
	71	(NY) Oppreisning, *kan overføres*, bevilges med	700 000
648		Arbeidsretten, Riksmekleren m.m.	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	70	Tilskudd til faglig utvikling, reduseres med	900 000
		fra kr 4 000 000 til kr 3 100 000	
660		Krigspensjon	
	70	Tilskudd, militære, *overslagsbevilgning,* reduseres med	2 000 000
		fra kr 86 000 000 til kr 84 000 000	
	71	Tilskudd, sivile, *overslagsbevilgning,* reduseres med	5 000 000
		fra kr 215 000 000 til kr 210 000 000	
664		Pensjonstrygden for sjømenn	
	70	Tilskudd, reduseres med	28 000 000
		fra kr 83 000 000 til kr 55 000 000	
666		Avtalefestet pensjon (AFP)	
	70	Tilskudd, *overslagsbevilgning,* reduseres med	20 000 000
		fra kr 1 930 000 000 til kr 1 910 000 000	
667		Supplerende stønad til personer over 67 år	
	70	Tilskudd, *overslagsbevilgning,* økes med	5 000 000
		fra kr 325 000 000 til kr 330 000 000	
701		Direktoratet for e-helse	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	4 000 000
		fra kr 209 213 000 til kr 205 213 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres,* reduseres med	17 000 000
		fra kr 354 128 000 til kr 337 128 000	
703		Internasjonalt samarbeid	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres,* økes med	5 000 000
		fra kr 8 043 000 til kr 13 043 000	
710		Folkehelseinstituttet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	30 400 000
		fra kr 784 626 000 til kr 754 226 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres,* reduseres med	10 000 000
		fra kr 790 335 000 til kr 780 335 000	
714		Folkehelse	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres, kan nyttes under postene 70, 74 og 79,* økes med	7 920 000
		fra kr 151 003 000 til kr 158 923 000	
	60	Kommunale tiltak, *kan overføres, kan nyttes under post 21,* reduseres med	1 500 000
		fra kr 78 969 000 til kr 77 469 000	
	79	Andre tilskudd, *kan overføres, kan nyttes under post 21,* reduseres med	2 860 000
		fra kr 66 449 000 til kr 63 589 000	
720		Helsedirektoratet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	128 128 000
		fra kr 1 262 841 000 til kr 1 134 713 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres,* reduseres med	15 842 000
		fra kr 32 598 000 til kr 16 756 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres,* reduseres med	4 211 000
		fra kr 4 211 000 til kr 0	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	60	(NY) Gjesteinnbyggeroppgjør for fastleger, bevilges med	80 000 000
721		Statens helsetilsyn	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 129 342 000 til kr 136 542 000	7 200 000
723		Nasjonalt klageorgan for helsetjenesten	
	1	Driftsutgifter, økes med fra kr 124 441 000 til kr 128 241 000	3 800 000
732		Regionale helseforetak	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres,* reduseres med fra kr 19 686 000 til kr 15 886 000	3 800 000
	70	Særskilte tilskudd, *kan overføres, kan nyttes under postene 72, 73, 74 og 75,* økes med fra kr 1 786 241 000 til kr 1 843 541 000	57 300 000
	72	Basisbevilgning Helse Sør-Øst RHF, *kan overføres,* reduseres med fra kr 50 034 672 000 til kr 49 765 572 000	269 100 000
	73	Basisbevilgning Helse Vest RHF, *kan overføres,* reduseres med fra kr 17 659 836 000 til kr 17 564 836 000	95 000 000
	74	Basisbevilgning Helse Midt-Norge RHF, *kan overføres,* reduseres med fra kr 13 328 177 000 til kr 13 256 477 000	71 700 000
	75	Basisbevilgning Helse Nord RHF, *kan overføres,* reduseres med fra kr 11 942 678 000 til kr 11 878 478 000	64 200 000
	77	Poliklinisk virksomhet mv., *overslagsbevilgning,* økes med fra kr 3 251 892 000 til kr 3 379 892 000	128 000 000
	82	Investeringslån, *kan overføres,* økes med fra kr 1 566 883 000 til kr 1 636 883 000	70 000 000
747		Statens strålevern	
	1	(NY) Driftsutgifter, bevilges med	92 128 000
	21	(NY) Spesielle driftsutgifter, *kan overføres,* bevilges med	17 342 000
	45	(NY) Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres,* bevilges med	4 211 000
750		Statens legemiddelverk	
	1	Driftsutgifter, reduseres med fra kr 287 554 000 til kr 269 264 000	18 290 000
761		Omsorgstjeneste	
	60	Kommunale kompetansetiltak, *kan overføres,* økes med fra kr 129 289 000 til kr 139 289 000	10 000 000
	62	Dagaktivitetstilbud, *kan overføres,* reduseres med fra kr 262 652 000 til kr 237 652 000	25 000 000
	63	Investeringstilskudd, *kan overføres,* økes med fra kr 3 298 100 000 til kr 3 405 700 000	107 600 000
	65	Forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenestene, *overslagsbevilgning,* reduseres med fra kr 1 224 906 000 til kr 1 219 242 000	5 664 000
	67	Utviklingstiltak, økes med fra kr 68 908 000 til kr 85 908 000	17 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	68	Kompetanse og innovasjon, økes med	2 000 000
		fra kr 365 874 000 til kr 367 874 000	
762		Primærhelsetjeneste	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan nyttes under post 70,* reduseres med	100 000
		fra kr 70 290 000 til kr 70 190 000	
	63	Allmennlegetjenester, økes med	5 000 000
		fra kr 89 349 000 til kr 94 349 000	
	73	Seksuell helse, *kan overføres,* reduseres med	2 100 000
		fra kr 55 628 000 til kr 53 528 000	
765		Psykisk helse og rusarbeid	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres, kan nyttes under post 72,* reduseres med	380 000
		fra kr 129 710 000 til kr 129 330 000	
	72	Frivillig arbeid mv., *kan overføres, kan nyttes under post 21,* økes med	4 000 000
		fra kr 366 925 000 til kr 370 925 000	
	73	Utviklingstiltak mv., reduseres med	9 500 000
		fra kr 142 251 000 til kr 132 751 000	
	75	Vold og traumatisk stress, *kan overføres,* økes med	6 180 000
		fra kr 173 031 000 til kr 179 211 000	
769		Utredningsvirksomhet mv.	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan nyttes under post 70,* økes med	7 000 000
		fra kr 14 548 000 til kr 21 548 000	
770		Tannhelsetjenester	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan nyttes under post 70,* reduseres med	1 300 000
		fra kr 30 251 000 til kr 28 951 000	
780		Forskning	
	50	Norges forskningsråd mv., økes med	16 000 000
		fra kr 332 207 000 til kr 348 207 000	
800		Barne- og likestillingsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	2 200 000
		fra kr 152 080 000 til kr 149 880 000	
840		Tiltak mot vold og overgrep	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan nyttes under post 70,* økes med	400 000
		fra kr 19 715 000 til kr 20 115 000	
	70	Tilskudd til voldsforebyggende tiltak mv., *kan nyttes under post 21 og kap. 858 post 1,* økes med	1 000 000
		fra kr 64 348 000 til kr 65 348 000	
844		Kontantstøtte	
	70	Tilskudd, *overslagsbevilgning,* reduseres med	100 000 000
		fra kr 1 709 500 000 til kr 1 609 500 000	
845		Barnetrygd	
	70	Tilskudd, *overslagsbevilgning,* reduseres med	50 000 000
		fra kr 15 180 000 000 til kr 15 130 000 000	
846		Familie- og oppvekstiltak	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan nyttes under post 50 og post 71,* økes med	325 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 13 318 000 til kr 13 643 000	
	60	Barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn, *kan overføres,* økes med	2 000 000
		fra kr 29 789 000 til kr 31 789 000	
	61	Nasjonal tilskuddsordning mot barnefattigdom, *kan nyttes under post 71,* økes med	26 000 000
		fra kr 193 412 000 til kr 219 412 000	
	62	Utvikling i kommunene, økes med	3 000 000
		fra kr 79 647 000 til kr 82 647 000	
	79	Tilskudd til internasjonalt ungdomssamarbeid mv., *kan overføres,* reduseres med	400 000
		fra kr 8 656 000 til kr 8 256 000	
847		EUs ungdomsprogram	
	1	Driftsutgifter, *kan overføres,* økes med	1 245 000
		fra kr 8 188 000 til kr 9 433 000	
848		Barneombudet	
	1	Driftsutgifter, økes med	5 700 000
		fra kr 15 554 000 til kr 21 254 000	
853		Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	2 000 000
		fra kr 216 969 000 til kr 214 969 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres,* økes med	3 700 000
		fra kr 7 639 000 til kr 11 339 000	
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan nyttes under post 71,* økes med	1 300 000
		fra kr 68 176 000 til kr 69 476 000	
	65	Refusjon av kommunale utgifter til barneverntiltak knyttet til enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger, *overslagsbevilgning,* økes med	50 000 000
		fra kr 470 000 000 til kr 520 000 000	
	71	Utvikling og opplysningsarbeid mv., *kan nyttes under post 21,* reduseres med .	1 700 000
		fra kr 33 155 000 til kr 31 455 000	
856		Barnevernets omsorgssenter for enslige mindreårige asylsøkere	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	359 200 000
		fra kr 843 825 000 til kr 484 625 000	
858		Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med	325 000
		fra kr 14 283 000 til kr 13 958 000	
865		Forbrukerpolitiske tiltak	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres, kan nyttes under post 50,* reduseres med	1 000 000
		fra kr 2 149 000 til kr 1 149 000	
867		Sekretariatet for Markedsrådet og Forbrukertvistutvalget	
	1	Driftsutgifter, økes med	1 000 000
		fra kr 11 466 000 til kr 12 466 000	
871		Likestilling og ikke-diskriminering	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres, kan nyttes under post 70,* økes med	5 310 000
		fra kr 9 601 000 til kr 14 911 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
900		Nærings- og fiskeridepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	700 000
		fra kr 430 248 000 til kr 429 548 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, økes med	1 440 000
		fra kr 87 601 000 til kr 89 041 000	
	71	Miljøtiltak Raufoss, økes med	5 800 000
		fra kr 3 200 000 til kr 9 000 000	
	75	Tilskudd til særskilte prosjekter, *kan overføres*, reduseres med	1 000 000
		fra kr 12 900 000 til kr 11 900 000	
	77	Tilskudd til sjømattiltak, *kan overføres*, økes med	2 000 000
		fra kr 8 750 000 til kr 10 750 000	
	79	Tilskudd til Mechatronics Innovation Lab, økes med	30 000 000
		fra kr 30 000 000 til kr 60 000 000	
902		Justervesenet	
	1	Driftsutgifter, økes med	1 000 000
		fra kr 122 788 000 til kr 123 788 000	
905		Norges geologiske undersøkelse	
	1	Driftsutgifter, økes med	13 000 000
		fra kr 171 253 000 til kr 184 253 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, økes med	4 500 000
		fra kr 72 387 000 til kr 76 887 000	
909		Tiltak for sysselsetting av sjøfolk	
	73	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, *overslagsbevilgning*, økes med	27 000 000
		fra kr 2 100 000 000 til kr 2 127 000 000	
915		Regelrådet	
	1	Driftsutgifter, økes med	60 000
		fra kr 8 569 000 til kr 8 629 000	
917		Fiskeridirektoratet	
	22	Fiskeriforskning og -overvåking, *kan overføres*, reduseres med	5 200 000
		fra kr 67 800 000 til kr 62 600 000	
919		Diverse fiskeriformål	
	76	Tilskudd til fiskeriforskning, *kan overføres*, reduseres med	1 700 000
		fra kr 22 100 000 til kr 20 400 000	
922		Romvirksomhet	
	73	EUs romprogrammer, reduseres med	43 000 000
		fra kr 280 200 000 til kr 237 200 000	
	74	Nasjonal infrastruktur og tekniske aktiviteter, *kan overføres*, økes med	10 000 000
		fra kr 40 300 000 til kr 50 300 000	
924		Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer	
	70	Tilskudd, reduseres med	20 300 000
		fra kr 48 616 000 til kr 28 316 000	
925		Havforskningsinstituttet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	15 250 000
		fra kr 494 862 000 til kr 479 612 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
926		Forskningsfartøy	
	1	Driftsutgifter, økes med	15 250 000
		fra kr 160 878 000 til kr 176 128 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres,* reduseres med	55 000 000
		fra kr 1 047 100 000 til kr 992 100 000	
927		NIFES	
	22	Fiskeriforskning og -overvåking, *kan overføres,* økes med	6 900 000
		fra kr 6 900 000 til kr 13 800 000	
940		Internasjonaliseringstiltak	
	73	(NY) Støtte ved kapitalvareeksport, bevilges med	111 600 000
950		Forvaltning av statlig eierskap	
	54	Tapsavsetning, investeringskapital Investinor AS, reduseres med	35 000 000
		fra kr 35 000 000 til kr 0	
	95	Egenkapitalinnskudd til Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS, økes med	15 000 000
		fra kr 144 000 000 til kr 159 000 000	
	96	Aksjer, reduseres med	90 000 000
		fra kr 100 000 000 til kr 10 000 000	
1100		Landbruks- og matdepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres,* økes med	15 000 000
		fra kr 1 542 000 til kr 16 542 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold – ordinære forvaltningsorganer, *kan overføres, kan nyttes under post 50,* økes med	637 000
		fra kr 2 693 000 til kr 3 330 000	
1112		Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet	
	50	Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Veterinærinstituttet, økes med	10 000 000
		fra kr 95 661 000 til kr 105 661 000	
1115		Mattilsynet	
	1	Driftsutgifter, økes med	1 000 000
		fra kr 1 347 945 000 til kr 1 348 945 000	
1136		Kunnskapsutvikling m.m	
	50	Kunnskapsutvikling, formidling og beredskap, Norsk institutt for bioøkonomi, økes med	28 200 000
		fra kr 227 979 000 til kr 256 179 000	
1149		Verdiskapings- og utviklingstiltak i skogbruket	
	72	(NY) Trebasert innovasjonsprogram, bevilges med	25 000 000
1150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.	
	50	Tilskudd til Landbrukets utviklingsfond, økes med	15 000 000
		fra kr 1 148 053 000 til kr 1 163 053 000	
1300		Samferdselsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	1 680 000
		fra kr 187 379 000 til kr 185 699 000	
	21	Spesielle driftsutgifter – utredninger, modernisering av transportsektoren, reduseres med	2 200 000
		fra kr 12 727 000 til kr 10 527 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	71	Tilskudd til trafikksikkerhetsformål mv., økes med	1 500 000
		fra kr 60 900 000 til kr 62 400 000	
	74	Tilskudd til Redningsselskapet, økes med	10 000 000
		fra kr 83 500 000 til kr 93 500 000	
1320		Statens vegvesen	
	30	Riksveginvesteringer, *kan overføres, kan nyttes under post 23, post 29, post 31 og post 72,* økes med	92 600 000
		fra kr 14 321 800 000 til kr 14 414 400 000	
	31	Skredsikring riksveger, *kan overføres, kan nyttes under post 30,* økes med	50 000 000
		fra kr 609 000 000 til kr 659 000 000	
	62	Skredsikring fylkesveger, *kan overføres,* økes med	100 000 000
		fra kr 743 800 000 til kr 843 800 000	
1321		Nye Veier AS	
	71	(NY) Netto utgifter – overføring av eiendeler og forpliktelser fra Statens vegvesen, bevilges med	6 632 000
1352		Jernbanedirektoratet	
	73	Kjøp av infrastrukturtjenester – investeringer, *kan overføres, kan nyttes under post 71, post 72 og post 74,* økes med	40 000 000
		fra kr 2 467 300 000 til kr 2 507 300 000	
1360		Kystverket	
	1	Driftsutgifter, *kan nyttes under post 45,* økes med	10 700 000
		fra kr 1 706 272 000 til kr 1 716 972 000	
	30	Nyanlegg og større vedlikehold, *kan overføres,* økes med	18 000 000
		fra kr 408 800 000 til kr 426 800 000	
1370		Posttjenester	
	70	Kjøp av post- og banktjenester, økes med	1 500 000
		fra kr 272 200 000 til kr 273 700 000	
1380		Nasjonal kommunikasjonsmyndighet	
	70	Tilskudd til telesikkerhet og -beredskap, *kan overføres,* økes med	76 500 000
		fra kr 80 200 000 til kr 156 700 000	
	71	Tilskudd til bredbåndsutbygging, *kan overføres,* økes med	100 000 000
		fra kr 138 700 000 til kr 238 700 000	
1400		Klima- og miljødepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	475 000
		fra kr 279 621 000 til kr 279 146 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med	12 130 000
		fra kr 49 246 000 til kr 61 376 000	
	76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak, *kan overføres,* reduseres med	18 000 000
		fra kr 61 098 000 til kr 43 098 000	
1420		Miljødirektoratet	
	1	Driftsutgifter, økes med	814 000
		fra kr 667 766 000 til kr 668 580 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med	17 700 000
		fra kr 225 072 000 til kr 242 772 000	
	22	Statlige vannmiljøtiltak, reduseres med	5 400 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 297 552 000 til kr 292 152 000	
	37	Skogplanting, *kan overføres,* reduseres med	14 375 000
		fra kr 14 375 000 til kr 0	
	38	Restaurering av myr, *kan overføres,* reduseres med	9 500 000
		fra kr 23 625 000 til kr 14 125 000	
	61	Tilskudd til klimatiltak og klimatilpassing, *kan overføres,* reduseres med	155 820 000
		fra kr 156 920 000 til kr 1 100 000	
	63	(NY) Returordning for kasserte fritidsbåter, bevilges med	20 000 000
	69	Oppryddingstiltak, *kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 79,* reduseres med	62 000 000
		fra kr 271 562 000 til kr 209 562 000	
	70	Tilskudd til vannmiljøtiltak, *kan overføres,* økes med	19 000 000
		fra kr 54 755 000 til kr 73 755 000	
	71	Marin forsøpling, *kan overføres,* økes med	25 000 000
		fra kr 35 290 000 til kr 60 290 000	
	73	Tilskudd til rovvilttiltak, *kan overføres,* økes med	10 000 000
		fra kr 70 051 000 til kr 80 051 000	
	75	Utbetaling av pant for bilvrak, *overslagsbevilgning,* reduseres med	50 000 000
		fra kr 731 760 000 til kr 681 760 000	
	76	Refusjonsordninger, *overslagsbevilgning,* økes med	15 637 000
		fra kr 76 042 000 til kr 91 679 000	
	77	Diverse organisasjoner og stiftelser m.m., økes med	1 000 000
		fra kr 14 416 000 til kr 15 416 000	
	78	Friluftsformål, *kan overføres,* økes med	5 000 000
		fra kr 181 821 000 til kr 186 821 000	
	79	Oppryddingstiltak, *kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 69,* økes med	500 000
		fra kr 450 000 til kr 950 000	
	81	Verdensarvområder, kulturlandskap og verdiskaping naturarv, *kan overføres, kan nyttes under post 21,* økes med	7 000 000
		fra kr 48 261 000 til kr 55 261 000	
	82	Tilskudd til truede arter og naturtyper, *kan overføres, kan nyttes under post 21,* reduseres med	51 200 000
		fra kr 74 989 000 til kr 23 789 000	
	85	Naturinformasjonssentre, *kan overføres,* økes med	1 600 000
		fra kr 55 714 000 til kr 57 314 000	
1429		Riksantikvaren	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med	4 935 000
		fra kr 51 243 000 til kr 46 308 000	
	22	Bevaringsoppgaver, *kan overføres,* økes med	10 000 000
		fra kr 24 304 000 til kr 34 304 000	
	60	Kulturminnearbeid i kommunene, økes med	5 000 000
		fra kr 4 116 000 til kr 9 116 000	
	70	Tilskudd til automatisk fredede og andre arkeologiske kulturminner, *kan overføres,* økes med	21 000 000
		fra kr 33 564 000 til kr 54 564 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	73	Tilskudd til bygninger og anlegg fra middelalderen og brannsikring, *kan overføres,* økes med	2 000 000
		fra kr 45 952 000 til kr 47 952 000	
1471		Norsk Polarinstitutt	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	7 681 000
		fra kr 228 070 000 til kr 220 389 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres,* reduseres med	187 000
		fra kr 70 707 000 til kr 70 520 000	
1473		Kings Bay AS	
	70	Tilskudd, økes med	12 000 000
		fra kr 41 573 000 til kr 53 573 000	
1474		Fram – Nordområdesenter for klima- og miljøforskning	
	70	Tilskudd til private mottakere, *kan overføres, kan nyttes under post 50,* økes med	6 380 000
		fra kr 28 000 000 til kr 34 380 000	
1481		Klimakvoter	
	22	Kvotekjøp, generell ordning, *kan overføres,* reduseres med	20 000 000
		fra kr 195 300 000 til kr 175 300 000	
1482		Internasjonale klima- og utviklingstiltak	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	52 000
		fra kr 97 429 000 til kr 97 377 000	
1600		Finansdepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	3 000 000
		fra kr 367 203 000 til kr 364 203 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres,* reduseres med	11 500 000
		fra kr 58 618 000 til kr 47 118 000	
1605		Direktoratet for økonomistyring	
	1	Driftsutgifter, økes med	72 659 000
		fra kr 378 130 000 til kr 450 789 000	
1608		Tiltak for å styrke statlig økonomi- og prosjektstyring	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres,* økes med	2 000 000
		fra kr 15 953 000 til kr 17 953 000	
1610		Tolletaten	
	1	Driftsutgifter, økes med	9 500 000
		fra kr 1 476 431 000 til kr 1 485 931 000	
1618		Skatteetaten	
	1	Driftsutgifter, økes med	11 900 000
		fra kr 5 662 708 000 til kr 5 674 608 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med	15 000 000
		fra kr 190 300 000 til kr 175 300 000	
	22	Større IT-prosjekter, *kan overføres,* reduseres med	115 200 000
		fra kr 358 700 000 til kr 243 500 000	
	23	Spesielle driftsutgifter, a-ordningen, økes med	3 300 000
		fra kr 84 751 000 til kr 88 051 000	
1620		Statistisk sentralbyrå	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	1	Driftsutgifter, økes med	16 900 000
		fra kr 562 986 000 til kr 579 886 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres,* reduseres med	36 900 000
		fra kr 242 453 000 til kr 205 553 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres,* økes med	20 000 000
		fra kr 44 300 000 til kr 64 300 000	
1632		Kompensasjon for merverdiavgift	
	61	Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner, *overslagsbevilgning,* økes med	1 000 000 000
		fra kr 21 200 000 000 til kr 22 200 000 000	
	72	Tilskudd til private og ideelle virksomheter, *overslagsbevilgning,* økes med	90 000 000
		fra kr 1 980 000 000 til kr 2 070 000 000	
1633		Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift	
	1	Driftsutgifter, *overslagsbevilgning,* økes med	400 000 000
		fra kr 5 683 531 000 til kr 6 083 531 000	
1651		Statsgjeld, avdrag og innløsning	
	98	Avdrag på innenlandsk statsgjeld, *overslagsbevilgning,* reduseres med	12 248 000 000
		fra kr 63 207 000 000 til kr 50 959 000 000	
1670		Avsetninger til Den nordiske investeringsbank	
	90	Innbetalt grunnkapital, reduseres med	5 170 000
		fra kr 119 800 000 til kr 114 630 000	
1700		Forsvarsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, økes med	14 607 000
		fra kr 772 976 000 til kr 787 583 000	
	43	Til disposisjon for Forsvarsdepartementet, *kan overføres,* reduseres med	3 100 000
		fra kr 15 610 000 til kr 12 510 000	
	71	Overføringer til andre, *kan overføres,* reduseres med	2 941 000
		fra kr 60 825 000 til kr 57 884 000	
1710		Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg	
	1	Driftsutgifter, *kan overføres,* reduseres med	10 124 000
		fra kr 3 641 748 000 til kr 3 631 624 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres, kan nyttes under kap. 1760 post 45,* økes med	13 000 000
		fra kr 277 515 000 til kr 290 515 000	
1720		Felles ledelse og kommandoapparat	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	13 561 000
		fra kr 5 306 251 000 til kr 5 292 690 000	
	70	Renter låneordning, reduseres med	4 517 000
		fra kr 4 517 000 til kr 0	
1723		Nasjonal sikkerhetsmyndighet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	1 458 000
		fra kr 258 716 000 til kr 257 258 000	
1725		Fellesinstitusjoner og -utgifter under Forsvarsstaben	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	114 638 000
		fra kr 825 403 000 til kr 710 765 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
1731		Hæren	
	1	Driftsutgifter, økes med	78 846 000
		fra kr 5 460 228 000 til kr 5 539 074 000	
1732		Sjøforsvaret	
	1	Driftsutgifter, økes med	15 565 000
		fra kr 4 236 223 000 til kr 4 251 788 000	
1733		Luftforsvaret	
	1	Driftsutgifter, økes med	34 034 000
		fra kr 4 774 506 000 til kr 4 808 540 000	
1734		Heimevernet	
	1	Driftsutgifter, økes med	163 170 000
		fra kr 1 378 353 000 til kr 1 541 523 000	
1735		Etterretningstjenesten	
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med	20 100 000
		fra kr 1 714 268 000 til kr 1 734 368 000	
1740		Forsvarets logistikkorganisasjon	
	1	Driftsutgifter, økes med	97 652 000
		fra kr 1 797 022 000 til kr 1 894 674 000	
1760		Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold	
	1	Driftsutgifter, *kan nyttes under kap. 1760, post 45,* økes med	188 073 000
		fra kr 1 502 392 000 til kr 1 690 465 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres, kan nyttes under kap. 1761 post 45,* økes med	265 009 000
		fra kr 4 907 916 000 til kr 5 172 925 000	
	48	Fellesfinansierte investeringer, fellesfinansiert andel, *kan overføres,* reduseres med	10 136 000
		fra kr 71 500 000 til kr 61 364 000	
1761		Nye kampfly med baseløsning	
	1	Driftsutgifter, *kan nyttes under kap. 1761 post 45,* reduseres med	8 151 000
		fra kr 194 686 000 til kr 186 535 000	
1790		Kystvakten	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	118 901 000
		fra kr 1 094 428 000 til kr 975 527 000	
1791		Redningshelikoptertjenesten	
	1	Driftsutgifter, økes med	68 734 000
		fra kr 925 343 000 til kr 994 077 000	
1792		Norske styrker i utlandet	
	1	Driftsutgifter, økes med	213 899 000
		fra kr 823 497 000 til kr 1 037 396 000	
1795		Kulturelle og allmennyttige formål	
	1	Driftsutgifter, økes med	4 620 000
		fra kr 252 602 000 til kr 257 222 000	
1800		Olje- og energidepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	1 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 187 754 000 til kr 186 754 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres, kan nyttes under post 72,* reduseres med	500 000
		fra kr 26 927 000 til kr 26 427 000	
	72	Tilskudd til olje- og energiformål, *kan overføres, kan nyttes under post 21,* økes med	2 000 000
		fra kr 5 000 000 til kr 7 000 000	
1810		Oljedirektoratet	
	23	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet, *kan overføres,* reduseres med	8 000 000
		fra kr 125 000 000 til kr 117 000 000	
1815		Petoro AS	
	70	Administrasjon, reduseres med	5 000 000
		fra kr 342 685 000 til kr 337 685 000	
	72	Administrasjon, Petoro Iceland AS, reduseres med	500 000
		fra kr 1 500 000 til kr 1 000 000	
	73	Statlig deltakelse i petroleumsvirksomhet på islandsk kontinentalsokkel, *kan overføres,* reduseres med	500 000
		fra kr 7 100 000 til kr 6 600 000	
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat	
	22	Flom- og skredforebygging, *kan overføres, kan nyttes under postene 45, 60 og 72,* økes med	20 000 000
		fra kr 272 892 000 til kr 292 892 000	
	60	Tilskudd til flom- og skredforebygging, *kan overføres, kan nyttes under postene 22 og 72,* økes med	5 000 000
		fra kr 70 000 000 til kr 75 000 000	
1825		Energiomlegging, energi- og klimateknologi	
	95	Kapitalinnskudd, reduseres med	15 000 000
		fra kr 15 000 000 til kr 0	
	96	Aksjer, reduseres med	10 000 000
		fra kr 10 000 000 til kr 0	
1830		Forskning og næringsutvikling	
	70	Internasjonale samarbeids- og utviklingstiltak, *kan overføres,* reduseres med	14 000 000
		fra kr 31 300 000 til kr 17 300 000	
1840		CO2-håndtering	
	96	(NY) Aksjer, bevilges med	2 000 000
2309		Tilfeldige utgifter	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	438 092 000
		fra kr 4 181 873 000 til kr 3 743 781 000	
2410		Statens lånekasse for utdanning	
	1	Driftsutgifter, *kan nyttes under post 45,* økes med	6 410 000
		fra kr 377 168 000 til kr 383 578 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres, kan nyttes under post 1,* reduseres med	5 600 000
		fra kr 5 600 000 til kr 0	
	50	Avsetning til utdanningsstipend, *overslagsbevilgning,* reduseres med	893 000
		fra kr 6 583 093 000 til kr 6 582 200 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	70	Utdanningsstipend, *overslagsbevilgning,* økes med	92 731 000
		fra kr 2 725 294 000 til kr 2 818 025 000	
	71	Andre stipend, *overslagsbevilgning,* reduseres med	55 194 000
		fra kr 830 404 000 til kr 775 210 000	
	72	Rentestøtte, *overslagsbevilgning,* økes med	45 376 000
		fra kr 906 162 000 til kr 951 538 000	
	73	Avskrivninger, *overslagsbevilgning,* reduseres med	24 506 000
		fra kr 614 766 000 til kr 590 260 000	
	74	Tap på utlån, økes med	12 450 000
		fra kr 368 100 000 til kr 380 550 000	
	90	Økt lån og rentegjeld, *overslagsbevilgning,* reduseres med	227 459 000
		fra kr 26 072 450 000 til kr 25 844 991 000	
2421		Innovasjon Norge	
	51	Såkornfond IKT-næringer, tapsavsetning, økes med	9 200 000
		fra kr 37 200 000 til kr 46 400 000	
	53	Såkornfond IKT-næringer, risikoavlasting, reduseres med	18 800 000
		fra kr 18 800 000 til kr 0	
	70	Basiskostnader, økes med	2 500 000
		fra kr 166 489 000 til kr 168 989 000	
	95	Såkornfond IKT-næringer, egenkapital, økes med	26 000 000
		fra kr 106 300 000 til kr 132 300 000	
2429		Eksportkreditt Norge AS	
	70	Tilskudd, økes med	2 000 000
		fra kr 107 698 000 til kr 109 698 000	
2440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten	
	30	Investeringer, økes med	1 500 000 000
		fra kr 25 500 000 000 til kr 27 000 000 000	
2445		Statsbygg	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter -4 726 960 000	
		2 Driftsutgifter 2 058 770 000	
		3 Avskrivninger 1 311 514 000	
		4 Renter av statens kapital 86 000 000	
		5 Til investeringsformål 1 129 976 000	
		Sum	-140 700 000
	30	Prosjektering av bygg, *kan overføres,* økes med	68 000 000
		fra kr 138 001 000 til kr 206 001 000	
	31	Igangsetting av ordinære byggeprosjekter, *kan overføres,* økes med	10 000 000
		fra kr 115 000 000 til kr 125 000 000	
	33	Videreføring av ordinære byggeprosjekter, *kan overføres,* reduseres med	580 000 000
		fra kr 2 256 254 000 til kr 1 676 254 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres,* økes med	100 000 000
		fra kr 183 828 000 til kr 283 828 000	
2460		Garantiinstituttet for eksportkreditt	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter .....-180 000 000	
		2 Driftsutgifter .....180 000 000, *overslagsbevilgning*	
		Sum	0
2470		Statens pensjonskasse	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter ..... -649 569 000, *overslagsbevilgning*	
		2 Driftsutgifter .....461 105 000, *overslagsbevilgning*	
		3 Avskrivninger 121 354 000	
		4 Renter av statens kapital 2 884 000	
		5 Til investeringsformål 38 070 000	
		6 Til reguleringsfond 4 020 000	
		Sum	-22 136 000
2530		Foreldrepenger	
	70	Foreldrepenger ved fødsel, *overslagsbevilgning,* reduseres med	160 000 000
		fra kr 19 810 000 000 til kr 19 650 000 000	
	71	Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, *overslagsbevilgning,* økes med	18 000 000
		fra kr 612 000 000 til kr 630 000 000	
	72	Feriepenger av foreldrepenger, *overslagsbevilgning,* reduseres med	10 000 000
		fra kr 495 000 000 til kr 485 000 000	
	73	Foreldrepenger ved adopsjon, *overslagsbevilgning,* økes med	3 000 000
		fra kr 54 000 000 til kr 57 000 000	
2541		Dagpenger	
	70	Dagpenger, *overslagsbevilgning,* reduseres med	1 850 000 000
		fra kr 16 300 000 000 til kr 14 450 000 000	
2542		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.	
	70	Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv., *overslagsbevilgning,* reduseres med	160 000 000
		fra kr 975 000 000 til kr 815 000 000	
2620		Stønad til enslig mor eller far	
	70	Overgangsstønad, *overslagsbevilgning,* reduseres med	400 000 000
		fra kr 2 510 000 000 til kr 2 110 000 000	
	72	Stønad til barnetilsyn, *overslagsbevilgning,* reduseres med	60 000 000
		fra kr 295 000 000 til kr 235 000 000	
	73	Utdanningsstønad, reduseres med	17 000 000
		fra kr 42 000 000 til kr 25 000 000	
	75	Tilskudd til flytting for å komme i arbeid, økes med	200 000
		fra kr 200 000 til kr 400 000	
	76	Bidragsforskudd, økes med	35 000 000
		fra kr 715 000 000 til kr 750 000 000	
2650		Sykepenger	
	70	Sykepenger for arbeidstakere mv., *overslagsbevilgning,* reduseres med	660 000 000
		fra kr 36 630 000 000 til kr 35 970 000 000	
	71	Sykepenger for selvstendige, *overslagsbevilgning,* økes med	6 000 000
		fra kr 1 400 000 000 til kr 1 406 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	72	Pleie-, opplærings- og omsorgspenger mv., *overslagsbevilgning,* reduseres med fra kr 750 000 000 til kr 720 000 000	30 000 000
	75	Feriepenger av sykepenger, *overslagsbevilgning,* reduseres med fra kr 2 040 000 000 til kr 2 010 000 000	30 000 000
2651		Arbeidsavklaringspenger	
	70	Arbeidsavklaringspenger, *overslagsbevilgning,* reduseres med fra kr 34 510 000 000 til kr 34 290 000 000	220 000 000
	71	Tilleggsstønad, *overslagsbevilgning,* reduseres med fra kr 295 000 000 til kr 285 000 000	10 000 000
	72	Legeerklæringer, reduseres med fra kr 415 000 000 til kr 400 000 000	15 000 000
2655		Uførhet	
	70	Uføretrygd, *overslagsbevilgning,* reduseres med fra kr 83 812 000 000 til kr 82 600 000 000	1 212 000 000
	75	Menerstatning ved yrkesskade, *overslagsbevilgning,* reduseres med fra kr 100 000 000 til kr 75 000 000	25 000 000
	76	Yrkesskadetrygd gml. lovgivning, *overslagsbevilgning,* økes med fra kr 43 000 000 til kr 45 000 000	2 000 000
2661		Grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler mv.	
	70	Grunnstønad, *overslagsbevilgning,* økes med fra kr 1 867 000 000 til kr 1 870 000 000	3 000 000
	71	Hjelpestønad, *overslagsbevilgning,* reduseres med fra kr 1 632 000 000 til kr 1 630 000 000	2 000 000
	73	Hjelpemidler mv. under arbeid og utdanning, reduseres med fra kr 133 000 000 til kr 132 000 000	1 000 000
	74	Tilskudd til biler, økes med fra kr 709 500 000 til kr 765 000 000	55 500 000
	75	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler, økes med fra kr 2 918 700 000 til kr 3 010 000 000	91 300 000
	76	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler som tjenester, reduseres med fra kr 271 200 000 til kr 255 000 000	16 200 000
	77	Ortopediske hjelpemidler, økes med fra kr 1 305 000 000 til kr 1 410 000 000	105 000 000
	78	Høreapparater, reduseres med fra kr 700 000 000 til kr 645 000 000	55 000 000
2670		Alderdom	
	70	Grunnpensjon, *overslagsbevilgning,* reduseres med fra kr 71 690 000 000 til kr 70 680 000 000	1 010 000 000
	71	Tilleggspensjon, *overslagsbevilgning,* reduseres med fra kr 136 720 000 000 til kr 134 930 000 000	1 790 000 000
	72	Inntektspensjon, *overslagsbevilgning,* økes med fra kr 615 000 000 til kr 636 000 000	21 000 000
	73	Særtillegg, pensjonstillegg mv., *overslagsbevilgning,* reduseres med fra kr 5 940 000 000 til kr 5 865 000 000	75 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
2680		Etterlatte	
	70	Grunnpensjon, *overslagsbevilgning*, reduseres med	10 000 000
		fra kr 1 140 000 000 til kr 1 130 000 000	
	71	Tilleggspensjon, *overslagsbevilgning*, reduseres med	10 000 000
		fra kr 860 000 000 til kr 850 000 000	
	72	Særtillegg, *overslagsbevilgning*, reduseres med	4 000 000
		fra kr 88 000 000 til kr 84 000 000	
	74	Utdanningsstønad, reduseres med	100 000
		fra kr 400 000 til kr 300 000	
	75	Stønad til barnetilsyn, *overslagsbevilgning*, reduseres med	830 000
		fra kr 5 830 000 til kr 5 000 000	
2686		Stønad ved gravferd	
	70	Stønad ved gravferd, *overslagsbevilgning*, økes med	9 600 000
		fra kr 181 400 000 til kr 191 000 000	
2711		Spesialisthelsetjeneste mv.	
	70	Spesialisthjelp, økes med	5 000 000
		fra kr 1 920 000 000 til kr 1 925 000 000	
	71	Psykologhjelp, økes med	6 000 000
		fra kr 287 000 000 til kr 293 000 000	
	72	Tannbehandling, reduseres med	80 500 000
		fra kr 2 507 000 000 til kr 2 426 500 000	
	76	Private laboratorier og røntgeninstitutt, økes med	38 800 000
		fra kr 891 200 000 til kr 930 000 000	
2751		Legemidler mv.	
	70	Legemidler, økes med	370 100 000
		fra kr 10 139 900 000 til kr 10 510 000 000	
	72	Medisinsk forbruksmateriell, reduseres med	63 500 000
		fra kr 2 003 500 000 til kr 1 940 000 000	
2752		Refusjon av egenbetaling	
	70	Egenandelstak 1, reduseres med	40 000 000
		fra kr 5 000 000 000 til kr 4 960 000 000	
	71	Egenandelstak 2, reduseres med	62 600 000
		fra kr 1 067 600 000 til kr 1 005 000 000	
2755		Helsetjenester i kommunene mv.	
	62	Fastlønnsordning fysioterapeuter, *kan nyttes under post 71*, reduseres med	2 000 000
		fra kr 370 000 000 til kr 368 000 000	
	70	Allmennlegehjelp, reduseres med	40 000 000
		fra kr 4 845 000 000 til kr 4 805 000 000	
	71	Fysioterapi, *kan nyttes under post 62*, økes med	30 000 000
		fra kr 1 195 000 000 til kr 1 225 000 000	
	72	Jordmorhjelp, reduseres med	1 000 000
		fra kr 61 000 000 til kr 60 000 000	
	73	Kiropraktorbehandling, reduseres med	1 000 000
		fra kr 150 000 000 til kr 149 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	75	Logopedisk og ortoptisk behandling, reduseres med	1 000 000
		fra kr 142 000 000 til kr 141 000 000	
2756		Andre helsetjenester	
	70	Helsetjenester i annet EØS-land, reduseres med	1 000 000
		fra kr 25 000 000 til kr 24 000 000	
	71	Helsetjenester i utlandet mv., økes med	15 000 000
		fra kr 445 000 000 til kr 460 000 000	
	72	Helsetjenester til utenlandsboende mv., reduseres med	17 000 000
		fra kr 210 000 000 til kr 193 000 000	
2790		Andre helsetiltak	
	70	Bidrag, reduseres med	5 000 000
		fra kr 235 000 000 til kr 230 000 000	
3225		Tiltak i grunnopplæringen	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, reduseres med	65 399 000
		fra kr 190 160 000 til kr 124 761 000	
3334		Film- og medieformål	
	2	Inntekter ved oppdrag, reduseres med	3 000 000
		fra kr 11 937 000 til kr 8 937 000	
3440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	
	2	Refusjoner mv., økes med	40 000 000
		fra kr 339 604 000 til kr 379 604 000	
	5	Personalbarnehage, reduseres med	3 147 000
		fra kr 5 447 000 til kr 2 300 000	
	6	Gebyr – utlendingssaker, økes med	5 848 000
		fra kr 200 377 000 til kr 206 225 000	
3456		Direktoratet for nødkommunikasjon	
	2	Refusjoner driftsutgifter, økes med	761 000
		fra kr 40 253 000 til kr 41 014 000	
	3	Refusjoner spesielle driftsutgifter – tjenester og produkter, økes med	9 926 000
		fra kr 63 756 000 til kr 73 682 000	
	4	Refusjoner større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, økes med	82 737 000
		fra kr 445 000 til kr 83 182 000	
3490		Utlendingsdirektoratet	
	3	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, ODA-godkjente utgifter, reduseres med	248 000
		fra kr 17 562 000 til kr 17 314 000	
	4	Asylmottak, ODA-godkjente utgifter, reduseres med	183 661 000
		fra kr 1 374 310 000 til kr 1 190 649 000	
3496		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	1	Integreringstilskudd for overføringsflyktninger, ODA-godkjente utgifter, økes med	18 399 000
		fra kr 251 326 000 til kr 269 725 000	
	2	Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger, ODA-godkjente utgifter, økes med	415 479 000
		fra kr 154 723 000 til kr 570 202 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
3497		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	
	1	Norskopplæring i mottak, ODA-godkjente utgifter, reduseres med	29 549 000
		fra kr 85 198 000 til kr 55 649 000	
3510		Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon	
	2	Ymse inntekter, reduseres med	273 000
		fra kr 21 501 000 til kr 21 228 000	
3531		Eiendommer til kongelige formål	
	1	Ymse inntekter, reduseres med	40 000
		fra kr 40 000 til kr 0	
3595		Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur	
	3	Samfinansiering, reduseres med	6 000 000
		fra kr 270 952 000 til kr 264 952 000	
3614		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	
	1	Gebyrinntekter, lån, reduseres med	4 000 000
		fra kr 28 000 000 til kr 24 000 000	
	90	Tilbakebetaling av lån, reduseres med	3 300 000 000
		fra kr 18 400 000 000 til kr 15 100 000 000	
3635		Ventelønn mv.	
	85	Innfordring av feilutbetaling av ventelønn, økes med	200 000
		fra kr 200 000 til kr 400 000	
3642		Petroleumstilsynet	
	3	Gebyr tilsyn, reduseres med	14 000 000
		fra kr 80 980 000 til kr 66 980 000	
3720		Helsedirektoratet	
	2	Diverse inntekter, reduseres med	19 241 000
		fra kr 37 746 000 til kr 18 505 000	
	4	Gebyrinntekter, reduseres med	9 467 000
		fra kr 44 013 000 til kr 34 546 000	
	5	Helsetjenester til utenlandsboende mv., reduseres med	195 000
		fra kr 64 805 000 til kr 64 610 000	
	6	(NY) Gjesteinnbyggeroppgjør for fastleger, bevilges med	80 000 000
3732		Regionale helseforetak	
	86	Driftskreditter, økes med	800 000 000
		fra kr 5 170 000 000 til kr 5 970 000 000	
3747		Statens strålevern	
	2	(NY) Diverse inntekter, bevilges med	19 241 000
	4	(NY) Gebyrinntekter, bevilges med	8 467 000
3750		Statens legemiddelverk	
	4	Registreringsgebyr, reduseres med	9 520 000
		fra kr 121 642 000 til kr 112 122 000	
3847		EUs ungdomsprogram	
	1	Tilskudd fra Europakommisjonen, økes med	1 245 000
		fra kr 2 364 000 til kr 3 609 000	
3856		Barnevernets omsorgssenter for enslige mindreårige asylsøkere	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, reduseres med	504 800 000
		fra kr 723 548 000 til kr 218 748 000	
3871		Likestilling og ikke-diskriminering	
	1	(NY) Diverse inntekter, bevilges med	5 310 000
3900		Nærings- og fiskeridepartementet	
	86	(NY) Tvangsmulkt, bevilges med	10 000
3904		Brønnøysundregistrene	
	1	Gebyrinntekter, økes med	26 500 000
		fra kr 473 512 000 til kr 500 012 000	
3950		Forvaltning av statlig eierskap	
	87	(NY) Innbetaling-garantiordningen, Eksportfinans ASA, bevilges med	30 700 000
4100		Landbruks- og matdepartementet	
	40	(NY) Salg av eiendom, bevilges med	637 000
4400		Klima- og miljødepartementet	
	50	(NY) Tilbakeføring av tapsfondsmidler fra Statens miljøfond, bevilges med	37 600 000
4420		Miljødirektoratet	
	7	Gebyrer, kvotesystemet, reduseres med	3 220 000
		fra kr 11 344 000 til kr 8 124 000	
4602		Finanstilsynet	
	3	Saksbehandlingsgebyr, økes med	500 000
		fra kr 10 370 000 til kr 10 870 000	
4605		Direktoratet for økonomistyring	
	1	Økonomitjenester, økes med	23 400 000
		fra kr 49 600 000 til kr 73 000 000	
4610		Tolletaten	
	85	Overtredelsesgebyr, økes med	10 000 000
		fra kr 7 000 000 til kr 17 000 000	
4618		Skatteetaten	
	87	Trafikantsanksjoner, økes med	5 000 000
		fra kr 70 000 000 til kr 75 000 000	
	88	Forsinkelsesgebyr, Regnskapsregisteret, økes med	52 000 000
		fra kr 248 000 000 til kr 300 000 000	
	89	Overtredelsesgebyr, reduseres med	3 000 000
		fra kr 13 000 000 til kr 10 000 000	
4710		Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg	
	47	Salg av eiendom, økes med	360 600 000
		fra kr 269 425 000 til kr 630 025 000	
4720		Felles ledelse og kommandoapparat	
	1	Driftsinntekter, økes med	13 382 000
		fra kr 107 247 000 til kr 120 629 000	
4725		Fellesinstitusjoner og -inntekter under Forsvarsstaben	
	1	Driftsinntekter, reduseres med	6 605 000
		fra kr 24 622 000 til kr 18 017 000	
4731		Hæren	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	1	Driftsinntekter, økes med	30 000 000
		fra kr 63 993 000 til kr 93 993 000	
4760		Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold	
	1	Driftsinntekter, økes med	57 593 000
		fra kr 29 750 000 til kr 87 343 000	
	45	(NY) Store nyanskaffelser, bevilges med	98 156 000
4791		Redningshelikoptertjenesten	
	1	Driftsinntekter, økes med	69 083 000
		fra kr 838 289 000 til kr 907 372 000	
4810		Oljedirektoratet	
	2	Oppdrags- og samarbeidsinntekter, reduseres med	8 000 000
		fra kr 124 625 000 til kr 116 625 000	
5309		Tilfeldige inntekter	
	29	Ymse, økes med	200 000 000
		fra kr 150 000 000 til kr 350 000 000	
5310		Statens lånekasse for utdanning	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, økes med	2 350 000
		fra kr 22 350 000 til kr 24 700 000	
	29	Termingebyr, reduseres med	5 572 000
		fra kr 23 811 000 til kr 18 239 000	
	89	Purregebyrer, reduseres med	2 292 000
		fra kr 105 417 000 til kr 103 125 000	
	90	Redusert lån og rentegjeld, reduseres med	395 291 000
		fra kr 10 051 888 000 til kr 9 656 597 000	
	93	Omgjøring av utdanningslån til stipend, reduseres med	90 880 000
		fra kr 6 335 577 000 til kr 6 244 697 000	
5325		Innovasjon Norge	
	50	Tilbakeføring fra landsdekkende innovasjonsordning, økes med	26 200 000
		fra kr 32 500 000 til kr 58 700 000	
	51	(NY) Tilbakeføring av tapsfonds- og risikoavlastningsmidler, såkornfond, bevilges med	67 125 000
	91	Tilbakeført kapital, såkornfond, økes med	148 900 000
		fra kr 10 000 000 til kr 158 900 000	
5351		Overføring fra Norges Bank	
	85	Overføring, økes med	26 000 000
		fra kr 17 700 000 000 til kr 17 726 000 000	
5440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter 139 800 000 000	
		2 Driftsutgifter -26 800 000 000	
		3 Lete- og feltutviklingsutgifter -1 500 000 000	
		4 Avskrivninger -23 500 000 000	
		5 Renter av statens kapital -3 700 000 000	
		Sum	84 300 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	30	Avskrivninger, reduseres med	1 900 000 000
		fra kr 25 400 000 000 til kr 23 500 000 000	
5445		Statsbygg	
	39	Avsetning til investeringsformål, økes med	100 000 000
		fra kr 1 029 976 000 til kr 1 129 976 000	
5491		Avskrivning på statens kapital i statens forretningsdrift	
	30	Avskrivninger, økes med	83 480 000
		fra kr 1 353 888 000 til kr 1 437 368 000	
5501		Skatter på formue og inntekt	
	70	Trinnskatt, formuesskatt mv., reduseres med	21 000 000
		fra kr 54 040 000 000 til kr 54 019 000 000	
	72	Fellesskatt, reduseres med	112 000 000
		fra kr 184 027 000 000 til kr 183 915 000 000	
5521		Merverdiavgift	
	70	Merverdiavgift, økes med	772 000 000
		fra kr 270 300 000 000 til kr 271 072 000 000	
5571		Sektoravgifter under Arbeids- og sosialdepartementet	
	70	Petroleumstilsynet – sektoravgift, økes med	14 000 000
		fra kr 85 040 000 til kr 99 040 000	
5572		Sektoravgifter under Helse- og omsorgsdepartementet	
	74	Tilsynsavgift, reduseres med	3 770 000
		fra kr 3 770 000 til kr 0	
5577		Sektoravgifter under Samferdselsdepartementet	
	74	Sektoravgifter Kystverket, reduseres med	6 100 000
		fra kr 789 800 000 til kr 783 700 000	
5607		Renter av boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	
	80	Renter, reduseres med	33 000 000
		fra kr 1 075 000 000 til kr 1 042 000 000	
5617		Renter fra Statens lånekasse for utdanning	
	80	Renter, reduseres med	33 856 000
		fra kr 3 729 047 000 til kr 3 695 191 000	
5618		Aksjer i Posten Norge AS	
	85	Utbytte, reduseres med	120 000 000
		fra kr 120 000 000 til kr 0	
5625		Renter og utbytte fra Innovasjon Norge	
	80	Renter på lån fra statskassen, økes med	50 000 000
		fra kr 90 000 000 til kr 140 000 000	
	81	Rentemargin, innovasjonslåneordningen, reduseres med	4 400 000
		fra kr 30 000 000 til kr 25 600 000	
	85	Utbytte, lavrisikolåneordningen, økes med	52 600 000
		fra kr 105 000 000 til kr 157 600 000	
	86	Utbytte fra investeringsfond for Nordvest-Russland og Øst-Europa, reduseres med	500 000
		fra kr 500 000 til kr 0	

Kap.	Post	Formål	Kroner
5631		Aksjer i AS Vinmonopolet	
	85	Statens overskuddsandel, økes med	42 800 000
		fra kr 32 000 000 til kr 74 800 000	
5652		Statskog SF – renter og utbytte	
	80	Renter, økes med	740 000
		fra kr 2 060 000 til kr 2 800 000	
	85	Utbytte, økes med	37 400 000
		fra kr 16 000 000 til kr 53 400 000	
5656		Aksjer i selskaper under Nærings- og fiskeridepartementets forvaltning	
	85	Utbytte, økes med	2 288 800 000
		fra kr 13 412 300 000 til kr 15 701 100 000	
5680		Statnett SF	
	85	Utbytte, reduseres med	16 000 000
		fra kr 366 000 000 til kr 350 000 000	
5700		Folketrygdens inntekter	
	71	Trygdeavgift, reduseres med	13 000 000
		fra kr 139 524 000 000 til kr 139 511 000 000	
5701		Diverse inntekter	
	71	Refusjon ved yrkesskade, økes med	83 800 000
		fra kr 937 440 000 til kr 1 021 240 000	
	73	Refusjon fra bidragspliktige, reduseres med	25 000 000
		fra kr 250 000 000 til kr 225 000 000	
	88	Hjelpemiddelsentraler m.m., reduseres med	2 000 000
		fra kr 65 000 000 til kr 63 000 000	
5704		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs	
	70	Dividende, reduseres med	40 000 000
		fra kr 220 000 000 til kr 180 000 000	
5705		Refusjon av dagpenger	
	70	Refusjon av dagpenger, statsgaranti ved konkurs, reduseres med	3 000 000
		fra kr 30 000 000 til kr 27 000 000	

Forslag 17

Stortinget ber regjeringen utarbeide og sette i kraft en forskriftsendring om at arbeidsmiljøloven fullt ut skal gjelde for petroleumsrelaterte aktiviteter (herunder blant annet konstruksjon, rørlegging, vedlikehold og fjerning) som skjer fra fartøyer på norsk sokkel.

Forslag 18

Stortinget ber regjeringen endre kabotasjeregelverket slik at en transportør bare kan utføre opp til 2 kabotasjeturer mot 3 i dag.

Forslag 19

Stortinget ber regjeringen sikre at obligatoriske autopassbrikker på motorvogner over 7 500 kg knyttes til bankkonto/bankgaranti slik at norske bompengeselskaper sikres betaling for alle slike bompengepasseringer i Norge.

Forslag 20

Stortinget ber regjeringen sikre at når politiet utskriver bøter og forelegg til vogntog, skal dette innkreves på stedet slik Vegvesenet gjør når de utsteder gebyr for overlast mv.

Forslag 21

Stortinget ber regjeringen gi klare føringer om at valg av kriterier skal skje på en slik måte at norsk næringsliv er konkurransedyktig i anbudsprosesser.

Forslag 22

Stortinget ber regjeringen i de videre forhandlingene med næringsorganisasjonene om CO_2-fond vurdere om fondet kan være et privat fond etter mønster av NO_x-fondet. Forhandlingsutgangspunktet bør være at fondet tilføres midler gjennom avgiftsfritak og korresponderende medlemsavgift. Det skal videre være et mål for forhandlingene at CO_2-fondet skal favne størst mulig andel av næringslivets transporter på land, sjø og i luft.

Forslag 23

Stortinget ber regjeringen i statsbudsjettet for 2018 foreslå avgiftsendringer som kan bidra til å gjøre biogass mer konkurransedyktig. I den forbindelse ber Stortinget regjeringen om en tiltakspakke som forsterker virkemidlene som bidrar til at biogassproduksjonen og -omsetningen øker betydelig.

Forslag 24

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget seinest i forbindelse med statsbudsjettet for 2018 med en ny modell for beregning av kapitaliseringsrenten for vannkraftverk.

Forslag 25

Stortinget ber regjeringen seinest med virkning fra 2018 sette kapitaliseringsrenten til tre prosent inntil et nytt system for beregning av kapitaliseringsrenten er på plass

Forslag 26

Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2018 fremme en konkret modell for materialavgift eller et annet virkemiddel som vil bidra til å redusere andelen fossilt råstoff i drikkevareemballasje. Innretningen på avgiften skal i første rekke stimulere til bruk av resirkulert råstoff, men fornybart råstoff inkluderes når EUs plaststrategi er ferdigstilt. Avgiften skal innrettes slik at de drikkevarer som i dag er unntatt fra grunnavgift, oppnår en minst like god relativ konkurransesituasjon som i dag.

Forslag 27

Stortinget ber regjeringen sørge for at alle elever på yrkesfaglige utdanningsprogram får tilbud om fleksible opplæringsløp med veksling mellom opplæring i bedrift og skole gjennom hele opplæringsløpet fram til fagbrev.

Forslag 28

Stortinget ber regjeringen utrede forslag til modeller for hvordan skoler med yrkesfaglige utdanningsprogram får et tydeligere og mer direkte ansvar for oppfølging av lærlinger fram til avlagt fagbrev.

Forslag 29

Stortinget ber regjeringen sørge for at alle skoler med ungdomstrinn tilbyr arbeidslivsfag som et alternativ til 2. fremmedspråk og fordypning i engelsk, norsk, tegnspråk eller samisk.

Forslag 30

Stortinget ber regjeringen iverksette tiltak som sikrer at ingen studieplasser i lærerutdanningene står tomme ved studiestart på grunn av endrede karakterkrav for opptak.

Forslag 31

Stortinget ber regjeringen om å fremlegge sak for Stortinget om å fremme en avtakerordning for rentekompensasjonsordningen for rehabilitering og investering i skoler og svømmeanlegg

Forslag 32

Stortinget ber regjeringen vurdere oppretting av en fast støtteordning for privatarkiv over Kulturdepartementets budsjett. Det skal vurderes om ordningen skal administreres av Riksarkivaren og om alle institusjoner som oppbevarer arkiv, også museer, skal gis adgang til å søke midler gjennom ordningen.

Forslag 33

Stortinget ber regjeringen legge til grunn at bevilgninger som følge av kommunereformen fortsatt skal bevilges over egen post, og at ordningene som videreføres, er engangsstøtte, reformstøtte og inndelingstilskudd når sammenslått kommune etableres.

Forslag 34

Stortinget ber regjeringen endre regelverket for ferjeavløsningsmidler slik at disse også kan benyttes til å dekke kapitalkostnader.

Forslag 35

Stortinget ber regjeringen om gjennom forskrift å endre tollforskriften § 5-9-1 slik at tollfritaket for varer med verdi under 350 kroner avvikles fullstendig med virkning fra 1. august 2017. Stortinget ber også regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til endring i merverdiavgiftsloven § 7-2 og opphéving av tolloven § 5-9 for å gjenspeile denne endringen.

Forslag 36

Stortinget ber regjeringen fremme en egen sak ved starten av stortingssesjonen 2017–2018 der det gis en full gjennomgang av pågående prosesser og re-

gelverksutvikling under EUs energiunion, og med forslag til løsninger som sikrer at norske energiinteresser og hensynet til norsk suverenitet over nasjonal energipolitikk blir ivaretatt. Stortinget realitetsbehandler ikke omtalen av prosesser og regelverksutvikling under EUs energiunion i samband med revidert nasjonalbudsjett for 2017.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 37

I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
21		Statsrådet	
	1	Driftsutgifter, økes med	7 700 000
		fra kr 169 500 000 til kr 177 200 000	
61		Høyesterett	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	75 000
		fra kr 108 462 000 til kr 108 387 000	
117		EØS-finansieringsordningene	
	75	EØS-finansieringsordningen 2009–2014, *kan overføres*, økes med	103 000 000
		fra kr 446 000 000 til kr 549 000 000	
	76	Den norske finansieringsordningen 2009–2014, *kan overføres*, økes med	353 000 000
		fra kr 408 000 000 til kr 761 000 000	
	77	EØS-finansieringsordningen 2014–2021, *kan overføres*, økes med	79 000 000
		fra kr 185 000 000 til kr 264 000 000	
	78	Den norske finansieringsordningen 2014–2021, *kan overføres*, økes med	53 000 000
		fra kr 185 000 000 til kr 238 000 000	
118		Nordområdetiltak mv.	
	70	Nordområdetiltak og prosjektsamarbeid med Russland, *kan overføres*, *kan nyttes under post 1*, økes med	5 000 000
		fra kr 307 641 000 til kr 312 641 000	
152		Bistand til Midtøsten og Nord-Afrika	
	78	Regionbevilgning for Midtøsten og Nord-Afrika, *kan overføres*, økes med	10 000 000
		fra kr 556 000 000 til kr 566 000 000	
163		Nødhjelp, humanitær bistand og menneskerettigheter	
	70	Nødhjelp og humanitær bistand, *kan overføres*, økes med	273 847 000
		fra kr 4 436 124 000 til kr 4 709 971 000	
	72	Menneskerettigheter, *kan overføres*, økes med	10 000 000
		fra kr 298 300 000 til kr 308 300 000	
165		Forskning, kompetanseheving og evaluering	
	70	Forskning, *kan overføres*, økes med	12 000 000
		fra kr 156 000 000 til kr 168 000 000	
167		Flyktningtiltak i Norge, godkjent som utviklingshjelp (ODA)	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med	257 450 000
		fra kr 2 949 375 000 til kr 2 691 925 000	
169		Global helse og utdanning	
	70	Global helse, *kan overføres*, økes med	10 000 000
		fra kr 3 065 000 000 til kr 3 075 000 000	
170		FN-organisasjoner mv.	
	71	FNs befolkningsfond (UNFPA), økes med	22 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 401 000 000 til kr 423 000 000	
	76	FN og globale utfordringer, *kan overføres*, økes med	5 000 000
		fra kr 233 300 000 til kr 238 300 000	
172		Gjeldslette og gjeldsrelaterte tiltak	
	70	Gjeldslette, betalingsbalansestøtte og kapasitetsbygging, *kan overføres*, økes med	41 000 000
		fra kr 270 000 000 til kr 311 000 000	
200		Kunnskapsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, økes med	600 000
		fra kr 347 426 000 til kr 348 026 000	
220		Utdanningsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	350 000
		fra kr 301 405 000 til kr 301 055 000	
	70	Tilskudd til læremidler mv., *kan overføres*, *kan nyttes under post 21*, økes med	6 500 000
		fra kr 58 685 000 til kr 65 185 000	
222		Statlige grunn- og videregående skoler og grunnskoleinternat	
	1	Driftsutgifter, økes med	300 000
		fra kr 100 539 000 til kr 100 839 000	
224		Senter for IKT i utdanningen	
	1	Driftsutgifter, økes med	350 000
		fra kr 68 634 000 til kr 68 984 000	
225		Tiltak i grunnopplæringen	
	64	Tilskudd til opplæring av barn og unge som søker opphold i Norge, reduseres med	132 119 000
		fra kr 384 162 000 til kr 252 043 000	
	67	Tilskudd til opplæring i finsk, økes med	2 200 000
		fra kr 7 165 000 til kr 9 365 000	
	73	Tilskudd til studieopphold i utlandet, reduseres med	3 600 000
		fra kr 17 749 000 til kr 14 149 000	
226		Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, reduseres med	12 860 000
		fra kr 935 787 000 til kr 922 927 000	
	70	Tilskudd til NAROM, økes med	6 621 000
		fra kr 8 379 000 til kr 15 000 000	
227		Tilskudd til særskilte skoler	
	70	Tilskudd til Den franske skolen i Oslo, økes med	5 000 000
		fra kr 10 442 000 til kr 15 442 000	
228		Tilskudd til frittstående skoler mv.	
	71	Frittstående videregående skoler, *overslagsbevilgning*, reduseres med	9 000 000
		fra kr 1 602 854 000 til kr 1 593 854 000	
	83	(NY) Tilskudd til friskoler med internat og friskoler som gir undervisning til voksne elever uten rett til videregående opplæring, bevilges med	18 000 000
230		Statlig spesialpedagogisk støttesystem	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	5 000 000
		fra kr 705 085 000 til kr 700 085 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
231		Barnehager	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, *kan nyttes under post 51*, reduseres med	10 000 000
		fra kr 440 190 000 til kr 430 190 000	
	50	Tilskudd til samiske barnehagetilbud, økes med	5 000 000
		fra kr 16 565 000 til kr 21 565 000	
	60	Tilskudd til flere barnehagelærere, reduseres med	172 200 000
		fra kr 172 200 000 til kr 0	
	70	Tilskudd for svømming i barnehagene, prøveprosjekt frivillige organisasjoner, økes med	5 000 000
		fra kr 35 290 000 til kr 40 290 000	
255		Tilskudd til freds- og menneskerettssentre	
	73	Nansen Fredssenter, økes med	1 000 000
		fra kr 6 209 000 til kr 7 209 000	
256		Kompetanse Norge	
	1	Driftsutgifter, økes med	900 000
		fra kr 61 480 000 til kr 62 380 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med	300 000
		fra kr 11 510 000 til kr 11 810 000	
257		Kompetansepluss	
	70	Tilskudd, *kan overføres*, økes med	17 000 000
		fra kr 162 237 000 til kr 179 237 000	
260		Universiteter og høyskoler	
	50	Statlige universiteter og høyskoler, reduseres med	67 622 000
		fra kr 33 072 705 000 til kr 33 005 083 000	
	70	Private høyskoler, økes med	5 968 000
		fra kr 1 357 637 000 til kr 1 363 605 000	
270		Internasjonal mobilitet og sosiale formål for studenter	
	74	Tilskudd til velferdsarbeid, økes med	6 000 000
		fra kr 84 756 000 til kr 90 756 000	
280		Felles enheter	
	1	Driftsutgifter, økes med	750 000
		fra kr 129 558 000 til kr 130 308 000	
	50	Senter for internasjonalisering av utdanning, økes med	10 000 000
		fra kr 83 125 000 til kr 93 125 000	
281		Felles tiltak for universiteter og høyskoler	
	1	Driftsutgifter, *kan nyttes under post 70*, økes med	62 670 000
		fra kr 248 870 000 til kr 311 540 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*, reduseres med	2 000 000
		fra kr 13 421 000 til kr 11 421 000	
	50	Tilskudd til Norges forskningsråd, økes med	36 400 000
		fra kr 191 436 000 til kr 227 836 000	
	70	Andre overføringer, *kan nyttes under post 1*, økes med	2 000 000
		fra kr 58 226 000 til kr 60 226 000	
283		Meteorologiformål	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	72	Internasjonale samarbeidsprosjekter, reduseres med	11 040 000
		fra kr 154 119 000 til kr 143 079 000	
288		Internasjonale samarbeidstiltak	
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med	340 000
		fra kr 43 892 000 til kr 44 232 000	
	72	Internasjonale grunnforskningsorganisasjoner, økes med	321 000
		fra kr 321 841 000 til kr 322 162 000	
	73	EUs rammeprogram for forskning, *kan overføres*, reduseres med	338 313 000
		fra kr 2 194 592 000 til kr 1 856 279 000	
	75	UNESCO-kontingent, reduseres med	1 300 000
		fra kr 23 933 000 til kr 22 633 000	
315		Frivillighetsformål	
	82	Merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg, økes med	10 000 000
		fra kr 175 920 000 til kr 185 920 000	
	86	Tilskudd til internasjonale sykkelritt i Norge, økes med	7 500 000
		fra kr 13 590 000 til kr 21 090 000	
320		Norsk kulturråd	
	55	Norsk kulturfond, økes med	4 000 000
		fra kr 893 956 000 til kr 897 956 000	
321		Kunstnerøkonomi	
	75	Vederlagsordninger, reduseres med	4 000 000
		fra kr 190 347 000 til kr 186 347 000	
322		Bygg og offentlige rom	
	70	Nasjonale kulturbygg, *kan overføres*, økes med	50 000 000
		fra kr 178 500 000 til kr 228 500 000	
323		Musikk og scenekunst	
	1	Driftsutgifter, økes med	3 192 000
		fra kr 89 623 000 til kr 92 815 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, reduseres med	2 700 000
		fra kr 60 947 000 til kr 58 247 000	
325		Allmenne kulturformål	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	2 492 000
		fra kr 116 715 000 til kr 114 223 000	
	21	Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, økes med	4 000 000
		fra kr 13 407 000 til kr 17 407 000	
	79	Til disposisjon, *kan nyttes under post 1*, reduseres med	2 000 000
		fra kr 6 900 000 til kr 4 900 000	
328		Museum og visuell kunst	
	70	Det nasjonale museumsnettverket, økes med	2 000 000
		fra kr 1 476 690 000 til kr 1 478 690 000	
	78	Ymse faste tiltak, økes med	3 000 000
		fra kr 79 120 000 til kr 82 120 000	
334		Film- og medieformål	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, reduseres med	3 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 11 524 000 til kr 8 524 000	
340		Den norske kirke	
	73	Tilskudd til Den norske kirke – oppgjør av feriepengeforpliktelser m.m., økes med	21 750 000
		fra kr 125 000 000 til kr 146 750 000	
400		Justis- og beredskapsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, økes med	127 000
		fra kr 494 247 000 til kr 494 374 000	
	23	Spesielle driftsutgifter, forskning og kunnskapsutvikling, *kan overføres*, reduseres med	131 000
		fra kr 31 310 000 til kr 31 179 000	
410		Domstolene	
	1	Driftsutgifter, økes med	23 053 000
		fra kr 2 334 225 000 til kr 2 357 278 000	
411		Domstoladministrasjonen	
	1	Driftsutgifter, *kan nyttes under kap. 410 post 1*, reduseres med	219 000
		fra kr 84 425 000 til kr 84 206 000	
430		Kriminalomsorgen	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	2 713 000
		fra kr 4 601 471 000 til kr 4 598 758 000	
432		Kriminalomsorgens utdanningssenter (KRUS)	
	1	Driftsutgifter, økes med	19 600 000
		fra kr 189 372 000 til kr 208 972 000	
440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	
	1	Driftsutgifter, økes med	355 584 000
		fra kr 16 710 504 000 til kr 17 066 088 000	
442		Politihøgskolen	
	1	Driftsutgifter, økes med	39 800 000
		fra kr 585 294 000 til kr 625 094 000	
444		Politiets sikkerhetstjeneste (PST)	
	1	Driftsutgifter, økes med	21 000 000
		fra kr 890 524 000 til kr 911 524 000	
445		Den høyere påtalemyndighet	
	1	Driftsutgifter, økes med	265 000
		fra kr 244 538 000 til kr 244 803 000	
448		Grensekommissæren	
	1	Driftsutgifter, økes med	300 000
		fra kr 5 165 000 til kr 5 465 000	
451		Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap	
	1	Driftsutgifter, økes med	4 200 000
		fra kr 746 332 000 til kr 750 532 000	
452		Sentral krisehåndtering	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	950 000
		fra kr 26 651 000 til kr 25 701 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
454		Redningshelikoptertjenesten	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*, reduseres med	301 851 000
		fra kr 2 140 161 000 til kr 1 838 310 000	
455		Redningstjenesten	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	1 000 000
		fra kr 104 778 000 til kr 103 778 000	
456		Direktoratet for nødkommunikasjon	
	1	Driftsutgifter, økes med	7 248 000
		fra kr 211 578 000 til kr 218 826 000	
	22	Spesielle driftsutgifter – tjenester og produkter, økes med	10 029 000
		fra kr 63 653 000 til kr 73 682 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*, økes med	159 737 000
		fra kr 359 109 000 til kr 518 846 000	
467		Norsk Lovtidend	
	1	Driftsutgifter, økes med	507 000
		fra kr 4 221 000 til kr 4 728 000	
469		Vergemålsordningen	
	1	Driftsutgifter, økes med	17 732 000
		fra kr 195 963 000 til kr 213 695 000	
472		Voldsoffererstatning og rådgiving for kriminalitetsofre	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	123 000
		fra kr 24 510 000 til kr 24 387 000	
	70	Erstatning til voldsofre, *overslagsbevilgning*, økes med	52 000 000
		fra kr 365 503 000 til kr 417 503 000	
474		Konfliktråd	
	1	Driftsutgifter, økes med	509 000
		fra kr 117 016 000 til kr 117 525 000	
490		Utlendingsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, økes med	13 450 000
		fra kr 1 187 762 000 til kr 1 201 212 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, asylmottak, reduseres med	335 385 000
		fra kr 2 200 405 000 til kr 1 865 020 000	
	22	Spesielle driftsutgifter, tolk og oversettelse, reduseres med	38 200 000
		fra kr 62 006 000 til kr 23 806 000	
	60	Tilskudd til vertskommuner for asylmottak, økes med	1 778 000
		fra kr 230 469 000 til kr 232 247 000	
	70	Stønader til beboere i asylmottak, økes med	17 210 000
		fra kr 308 350 000 til kr 325 560 000	
	71	Tilskudd til aktivitetstilbud for barn i asylmottak, økes med	2 000 000
		fra kr 31 046 000 til kr 33 046 000	
	72	Retur av asylsøkere med avslag og tilbakevending for flyktninger, *overslagsbevilgning*, økes med	10 000 000
		fra kr 101 117 000 til kr 111 117 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	73	Beskyttelse til flyktninger utenfor Norge mv., støttetiltak, *kan nyttes under kap. 496 post 60*, økes med	9 900 000
		fra kr 20 997 000 til kr 30 897 000	
	75	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, *kan overføres*, økes med	2 591 000
		fra kr 15 623 000 til kr 18 214 000	
491		Utlendingsnemnda	
	1	Driftsutgifter, *kan nyttes under post 21*, reduseres med	352 000
		fra kr 320 187 000 til kr 319 835 000	
495		Integrerings- og mangfoldsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, økes med	13 900 000
		fra kr 262 727 000 til kr 276 627 000	
496		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	21	Spesielle driftsutgifter, kunnskapsutvikling, *kan overføres*, reduseres med	750 000
		fra kr 43 704 000 til kr 42 954 000	
	60	Integreringstilskudd, *kan overføres*, økes med	112 618 000
		fra kr 12 134 571 000 til kr 12 247 189 000	
	61	Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger, *overslagsbevilgning*, reduseres med	390 099 000
		fra kr 3 768 338 000 til kr 3 378 239 000	
	62	Kommunale innvandrertiltak, økes med	10 000 000
		fra kr 179 906 000 til kr 189 906 000	
	73	Tilskudd, reduseres med	10 000 000
		fra kr 15 035 000 til kr 5 035 000	
497		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	
	22	Prøver i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere, økes med	750 000
		fra kr 29 195 000 til kr 29 945 000	
	60	Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere, reduseres med	77 770 000
		fra kr 2 303 003 000 til kr 2 225 233 000	
500		Kommunal- og moderniseringsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	2 200 000
		fra kr 396 327 000 til kr 394 127 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, reduseres med	2 380 000
		fra kr 88 443 000 til kr 86 063 000	
	25	(NY) Forprosjekt nytt regjeringskvartal, *kan overføres*, bevilges med	4 000 000
510		Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	39 820 000
		fra kr 703 333 000 til kr 663 513 000	
	22	Fellesutgifter for departementene og Statsministerens kontor, reduseres med	10 449 000
		fra kr 136 894 000 til kr 126 445 000	
520		Tilskudd til de politiske partier	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	500 000
		fra kr 8 730 000 til kr 8 230 000	
525		Fylkesmannsembetene	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	18 080 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 1 838 069 000 til kr 1 819 989 000	
530		Byggeprosjekter utenfor husleieordningen	
	33	Videreføring av byggeprosjekter, *kan overføres*, reduseres med	300 000 000
		fra kr 2 455 000 000 til kr 2 155 000 000	
	36	Kunstnerisk utsmykking, *kan overføres*, reduseres med	10 000 000
		fra kr 19 000 000 til kr 9 000 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*, økes med	4 000 000
		fra kr 77 000 000 til kr 81 000 000	
540		Direktoratet for forvaltning og IKT	
	1	Driftsutgifter, økes med	1 700 000
		fra kr 266 711 000 til kr 268 411 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, reduseres med	1 000 000
		fra kr 27 310 000 til kr 26 310 000	
541		IKT-politikk	
	70	Tilskudd til forvaltningsutvikling og samordning av IKT-politikken, *kan nyttes under kap. 541 post 22*, økes med	180 000
		fra kr 6 328 000 til kr 6 508 000	
545		Datatilsynet	
	1	Driftsutgifter, økes med	140 000
		fra kr 50 639 000 til kr 50 779 000	
552		Nasjonalt samarbeid for regional utvikling	
	62	(NY) Nasjonale tiltak for lokal samfunnsutvikling, bevilges med	4 500 000
553		Omstillingsdyktige regioner	
	65	Omstillingsprogrammer ved akutte endringer i arbeidsmarkedet, *kan nyttes under kap. 553 post 60 og 63*, økes med	15 000 000
		fra kr 130 000 000 til kr 145 000 000	
560		Sametinget	
	50	Sametinget, økes med	2 550 000
		fra kr 301 617 000 til kr 304 167 000	
563		Internasjonalt reindriftssenter	
	1	Driftsutgifter, økes med	380 000
		fra kr 5 929 000 til kr 6 309 000	
567		Nasjonale minoriteter	
	25	(NY) Tiltak for romanifolket/taterne, *kan overføres*, bevilges med	2 000 000
	60	Tiltak for rom, *kan overføres*, reduseres med	2 250 000
		fra kr 6 371 000 til kr 4 121 000	
	71	Tilskudd til Romanifolkets/taternes kulturfond, reduseres med	5 374 000
		fra kr 5 374 000 til kr 0	
	74	Kultur- og ressurssenter for norske rom, reduseres med	10 500 000
		fra kr 12 000 000 til kr 1 500 000	
	75	(NY) Midlertidig tilskuddsordning til romanifolket/taterne, *kan overføres*, bevilges med	3 374 000
571		Rammetilskudd til kommuner	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, reduseres med	6 000 000
		fra kr 21 556 000 til kr 15 556 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	60	Innbyggertilskudd, økes med	549 864 000
		fra kr 121 544 312 000 til kr 122 094 176 000	
	64	Skjønnstilskudd, *kan nyttes under kap. 572 post 64*, økes med	50 000 000
		fra kr 1 606 000 000 til kr 1 656 000 000	
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner	
	60	Innbyggertilskudd, økes med	55 000 000
		fra kr 32 150 448 000 til kr 32 205 448 000	
573		Kommunereform	
	60	Engangskostnader og reformstøtte ved kommunesammenslåing, *overslagsbevilgning*, reduseres med	119 625 000
		fra kr 1 058 325 000 til kr 938 700 000	
	61	Engangskostnader ved fylkessammenslåing, *overslagsbevilgning*, reduseres med	210 000 000
		fra kr 240 000 000 til kr 30 000 000	
580		Bostøtte	
	70	Bostøtte, *overslagsbevilgning*, reduseres med	20 800 000
		fra kr 2 875 300 000 til kr 2 854 500 000	
585		Husleietvistutvalget	
	1	Driftsutgifter, økes med	230 000
		fra kr 28 345 000 til kr 28 575 000	
587		Direktoratet for byggkvalitet	
	1	Driftsutgifter, økes med	220 000
		fra kr 99 985 000 til kr 100 205 000	
	22	Kunnskapsutvikling og informasjonsformidling, økes med	3 500 000
		fra kr 44 430 000 til kr 47 930 000	
590		Planlegging og byutvikling	
	72	Tilskudd til bolig-, by- og områdeutvikling, *kan overføres*, økes med	6 000 000
		fra kr 34 171 000 til kr 40 171 000	
595		Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, *kan nyttes under kap. 595 post 1 og 45*, økes med	55 263 000
		fra kr 311 597 000 til kr 366 860 000	
601		Utredningsvirksomhet, forskning m.m.	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med	370 000
		fra kr 57 395 000 til kr 57 025 000	
	70	Tilskudd, økes med	370 000
		fra kr 36 120 000 til kr 36 490 000	
605		Arbeids- og velferdsetaten	
	1	Driftsutgifter, økes med	117 700 000
		fra kr 11 435 967 000 til kr 11 553 667 000	
	22	Forsknings- og utredningsaktiviteter, reduseres med	2 000 000
		fra kr 48 704 000 til kr 46 704 000	
611		Pensjoner av statskassen	
	1	Driftsutgifter, *overslagsbevilgning*, reduseres med	2 200 000
		fra kr 20 200 000 til kr 18 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
612		Tilskudd til Statens pensjonskasse	
	1	Driftsutgifter, *overslagsbevilgning*, økes med	115 832 000
		fra kr 5 418 168 000 til kr 5 534 000 000	
	22	Sluttoppgjør, *overslagsbevilgning*, reduseres med	33 000 000
		fra kr 6 000 000 til kr -27 000 000	
	70	For andre medlemmer av Statens pensjonskasse, *overslagsbevilgning*, økes med	2 000 000
		fra kr 134 000 000 til kr 136 000 000	
613		Arbeidsgiveravgift til folketrygden	
	1	Driftsutgifter, *overslagsbevilgning*, reduseres med	268 200 000
		fra kr 289 200 000 til kr 21 000 000	
614		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	4 000 000
		fra kr 34 000 000 til kr 30 000 000	
	90	Utlån, *overslagsbevilgning*, reduseres med	1 100 000 000
		fra kr 4 500 000 000 til kr 3 400 000 000	
615		Yrkesskadeforsikring	
	1	Driftsutgifter, *overslagsbevilgning*, reduseres med	11 000 000
		fra kr 96 000 000 til kr 85 000 000	
616		Gruppelivsforsikring	
	1	Driftsutgifter, *overslagsbevilgning*, reduseres med	2 000 000
		fra kr 194 000 000 til kr 192 000 000	
634		Arbeidsmarkedstiltak	
	76	Tiltak for arbeidssøkere, *kan overføres*, reduseres med	141 024 000
		fra kr 7 720 609 000 til kr 7 579 585 000	
635		Ventelønn	
	1	Driftsutgifter, *overslagsbevilgning*, økes med	3 000 000
		fra kr 30 000 000 til kr 33 000 000	
642		Petroleumstilsynet	
	1	Driftsutgifter, *kan nyttes under post 21*, økes med	900 000
		fra kr 260 369 000 til kr 261 269 000	
646		Pionerdykkere i Nordsjøen	
	71	(NY) Oppreisning, *kan overføres*, bevilges med	700 000
648		Arbeidsretten, Riksmekleren m.m.	
	70	Tilskudd til faglig utvikling, reduseres med	900 000
		fra kr 4 000 000 til kr 3 100 000	
660		Krigspensjon	
	70	Tilskudd, militære, *overslagsbevilgning*, reduseres med	2 000 000
		fra kr 86 000 000 til kr 84 000 000	
	71	Tilskudd, sivile, *overslagsbevilgning*, reduseres med	5 000 000
		fra kr 215 000 000 til kr 210 000 000	
664		Pensjonstrygden for sjømenn	
	70	Tilskudd, reduseres med	28 000 000
		fra kr 83 000 000 til kr 55 000 000	
666		Avtalefestet pensjon (AFP)	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	70	Tilskudd, *overslagsbevilgning*, reduseres med	20 000 000
		fra kr 1 930 000 000 til kr 1 910 000 000	
667		Supplerende stønad til personer over 67 år	
	70	Tilskudd, *overslagsbevilgning*, økes med	6 800 000
		fra kr 325 000 000 til kr 331 800 000	
701		Direktoratet for e-helse	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, reduseres med	17 000 000
		fra kr 354 128 000 til kr 337 128 000	
710		Folkehelseinstituttet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	30 400 000
		fra kr 784 626 000 til kr 754 226 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, reduseres med	10 000 000
		fra kr 790 335 000 til kr 780 335 000	
714		Folkehelse	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, *kan nyttes under postene 70, 74 og 79*, reduseres med	2 080 000
		fra kr 151 003 000 til kr 148 923 000	
	60	Kommunale tiltak, *kan overføres*, *kan nyttes under post 21*, reduseres med	1 500 000
		fra kr 78 969 000 til kr 77 469 000	
	79	Andre tilskudd, *kan overføres*, *kan nyttes under post 21*, reduseres med	6 360 000
		fra kr 66 449 000 til kr 60 089 000	
720		Helsedirektoratet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	98 128 000
		fra kr 1 262 841 000 til kr 1 164 713 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, reduseres med	15 842 000
		fra kr 32 598 000 til kr 16 756 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*, reduseres med	4 211 000
		fra kr 4 211 000 til kr 0	
	60	(NY) Gjesteinnbyggeroppgjør for fastleger, bevilges med	80 000 000
721		Statens helsetilsyn	
	1	Driftsutgifter, økes med	7 200 000
		fra kr 129 342 000 til kr 136 542 000	
723		Nasjonalt klageorgan for helsetjenesten	
	1	Driftsutgifter, økes med	3 800 000
		fra kr 124 441 000 til kr 128 241 000	
732		Regionale helseforetak	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, reduseres med	3 800 000
		fra kr 19 686 000 til kr 15 886 000	
	70	Særskilte tilskudd, *kan overføres*, *kan nyttes under postene 72, 73, 74 og 75*, økes med	57 300 000
		fra kr 1 786 241 000 til kr 1 843 541 000	
	72	Basisbevilgning Helse Sør-Øst RHF, *kan overføres*, reduseres med	269 100 000
		fra kr 50 034 672 000 til kr 49 765 572 000	
	73	Basisbevilgning Helse Vest RHF, *kan overføres*, reduseres med	95 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 17 659 836 000 til kr 17 564 836 000	
	74	Basisbevilgning Helse Midt-Norge RHF, *kan overføres*, reduseres med	71 700 000
		fra kr 13 328 177 000 til kr 13 256 477 000	
	75	Basisbevilgning Helse Nord RHF, *kan overføres*, reduseres med	64 200 000
		fra kr 11 942 678 000 til kr 11 878 478 000	
	77	Poliklinisk virksomhet mv., *overslagsbevilgning*, økes med	128 000 000
		fra kr 3 251 892 000 til kr 3 379 892 000	
	82	Investeringslån, *kan overføres*, økes med	70 000 000
		fra kr 1 566 883 000 til kr 1 636 883 000	
747		Statens strålevern	
	1	(NY) Driftsutgifter, bevilges med	92 128 000
	21	(NY) Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, bevilges med	17 342 000
	45	(NY) Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*, bevilges med ...	4 211 000
750		Statens legemiddelverk	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	18 290 000
		fra kr 287 554 000 til kr 269 264 000	
761		Omsorgstjeneste	
	62	Dagaktivitetstilbud, *kan overføres*, reduseres med	25 000 000
		fra kr 262 652 000 til kr 237 652 000	
	63	Investeringstilskudd, *kan overføres*, økes med	107 600 000
		fra kr 3 298 100 000 til kr 3 405 700 000	
	65	Forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenestene, *overslagsbevilgning*, reduseres med	5 664 000
		fra kr 1 224 906 000 til kr 1 219 242 000	
	67	Utviklingstiltak, økes med	17 000 000
		fra kr 68 908 000 til kr 85 908 000	
762		Primærhelsetjeneste	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan nyttes under post 70*, reduseres med	100 000
		fra kr 70 290 000 til kr 70 190 000	
	73	Seksuell helse, *kan overføres*, reduseres med	2 100 000
		fra kr 55 628 000 til kr 53 528 000	
765		Psykisk helse og rusarbeid	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, *kan nyttes under post 72*, reduseres med	380 000
		fra kr 129 710 000 til kr 129 330 000	
	73	Utviklingstiltak mv., reduseres med	9 500 000
		fra kr 142 251 000 til kr 132 751 000	
	75	Vold og traumatisk stress, *kan overføres*, økes med	6 180 000
		fra kr 173 031 000 til kr 179 211 000	
769		Utredningsvirksomhet mv.	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan nyttes under post 70*, økes med	7 000 000
		fra kr 14 548 000 til kr 21 548 000	
770		Tannhelsetjenester	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan nyttes under post 70*, reduseres med	1 300 000
		fra kr 30 251 000 til kr 28 951 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
780		Forskning	
	50	Norges forskningsråd mv., økes med	16 000 000
		fra kr 332 207 000 til kr 348 207 000	
800		Barne- og likestillingsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, økes med	800 000
		fra kr 152 080 000 til kr 152 880 000	
840		Tiltak mot vold og overgrep	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan nyttes under post 70*, økes med	400 000
		fra kr 19 715 000 til kr 20 115 000	
844		Kontantstøtte	
	70	Tilskudd, *overslagsbevilgning*, reduseres med	100 000 000
		fra kr 1 709 500 000 til kr 1 609 500 000	
845		Barnetrygd	
	70	Tilskudd, *overslagsbevilgning*, reduseres med	50 000 000
		fra kr 15 180 000 000 til kr 15 130 000 000	
846		Familie- og oppvekstiltak	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan nyttes under post 50 og post 71*, økes med	325 000
		fra kr 13 318 000 til kr 13 643 000	
	79	Tilskudd til internasjonalt ungdomssamarbeid mv., *kan overføres*, reduseres med	400 000
		fra kr 8 656 000 til kr 8 256 000	
847		EUs ungdomsprogram	
	1	Driftsutgifter, *kan overføres*, økes med	1 245 000
		fra kr 8 188 000 til kr 9 433 000	
848		Barneombudet	
	1	Driftsutgifter, økes med	5 700 000
		fra kr 15 554 000 til kr 21 254 000	
853		Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	2 000 000
		fra kr 216 969 000 til kr 214 969 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*, økes med	3 700 000
		fra kr 7 639 000 til kr 11 339 000	
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan nyttes under post 71*, økes med	1 300 000
		fra kr 68 176 000 til kr 69 476 000	
	65	Refusjon av kommunale utgifter til barneverntiltak knyttet til enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger, *overslagsbevilgning*, økes med	50 000 000
		fra kr 470 000 000 til kr 520 000 000	
	71	Utvikling og opplysningsarbeid mv., *kan nyttes under post 21*, reduseres med ..	1 700 000
		fra kr 33 155 000 til kr 31 455 000	
856		Barnevernets omsorgssenter for enslige mindreårige asylsøkere	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	346 700 000
		fra kr 843 825 000 til kr 497 125 000	
858		Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med	325 000
		fra kr 14 283 000 til kr 13 958 000	
865		Forbrukerpolitiske tiltak	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, *kan nyttes under post 50*, reduseres med	1 000 000
		fra kr 2 149 000 til kr 1 149 000	
867		Sekretariatet for Markedsrådet og Forbrukertvistutvalget	
	1	Driftsutgifter, økes med	1 000 000
		fra kr 11 466 000 til kr 12 466 000	
871		Likestilling og ikke-diskriminering	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, *kan nyttes under post 70*, økes med	5 310 000
		fra kr 9 601 000 til kr 14 911 000	
900		Nærings- og fiskeridepartementet	
	1	Driftsutgifter, økes med	1 300 000
		fra kr 430 248 000 til kr 431 548 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, økes med	1 440 000
		fra kr 87 601 000 til kr 89 041 000	
	71	Miljøtiltak Raufoss, økes med	5 800 000
		fra kr 3 200 000 til kr 9 000 000	
	75	Tilskudd til særskilte prosjekter, *kan overføres*, reduseres med	1 000 000
		fra kr 12 900 000 til kr 11 900 000	
	77	Tilskudd til sjømattiltak, *kan overføres*, økes med	2 000 000
		fra kr 8 750 000 til kr 10 750 000	
	79	Tilskudd til Mechatronics Innovation Lab, økes med	30 000 000
		fra kr 30 000 000 til kr 60 000 000	
902		Justervesenet	
	1	Driftsutgifter, økes med	1 000 000
		fra kr 122 788 000 til kr 123 788 000	
905		Norges geologiske undersøkelse	
	1	Driftsutgifter, økes med	8 000 000
		fra kr 171 253 000 til kr 179 253 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, økes med	4 500 000
		fra kr 72 387 000 til kr 76 887 000	
909		Tiltak for sysselsetting av sjøfolk	
	73	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, *overslagsbevilgning*, økes med	27 000 000
		fra kr 2 100 000 000 til kr 2 127 000 000	
915		Regelrådet	
	1	Driftsutgifter, økes med	1 060 000
		fra kr 8 569 000 til kr 9 629 000	
917		Fiskeridirektoratet	
	22	Fiskeriforskning og -overvåking, *kan overføres*, reduseres med	5 200 000
		fra kr 67 800 000 til kr 62 600 000	
919		Diverse fiskeriformål	
	76	Tilskudd til fiskeriforskning, *kan overføres*, reduseres med	1 700 000
		fra kr 22 100 000 til kr 20 400 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
922		Romvirksomhet	
	73	EUs romprogrammer, reduseres med	43 000 000
		fra kr 280 200 000 til kr 237 200 000	
924		Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer	
	70	Tilskudd, reduseres med	20 300 000
		fra kr 48 616 000 til kr 28 316 000	
925		Havforskningsinstituttet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	15 250 000
		fra kr 494 862 000 til kr 479 612 000	
926		Forskningsfartøy	
	1	Driftsutgifter, økes med	15 250 000
		fra kr 160 878 000 til kr 176 128 000	
927		NIFES	
	22	Fiskeriforskning og -overvåking, *kan overføres*, økes med	6 900 000
		fra kr 6 900 000 til kr 13 800 000	
940		Internasjonaliseringstiltak	
	73	(NY) Støtte ved kapitalvareeksport, bevilges med	111 600 000
950		Forvaltning av statlig eierskap	
	54	Tapsavsetning, investeringskapital Investinor AS, reduseres med	35 000 000
		fra kr 35 000 000 til kr 0	
	95	Egenkapitalinnskudd til Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS, økes med .	15 000 000
		fra kr 144 000 000 til kr 159 000 000	
	96	Aksjer, reduseres med	90 000 000
		fra kr 100 000 000 til kr 10 000 000	
1100		Landbruks- og matdepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, økes med	15 000 000
		fra kr 1 542 000 til kr 16 542 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold – ordinære forvaltningsorganer, *kan overføres*, *kan nyttes under post 50*, økes med	637 000
		fra kr 2 693 000 til kr 3 330 000	
1115		Mattilsynet	
	1	Driftsutgifter, økes med	1 000 000
		fra kr 1 347 945 000 til kr 1 348 945 000	
1300		Samferdselsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, økes med	320 000
		fra kr 187 379 000 til kr 187 699 000	
	21	Spesielle driftsutgifter – utredninger, modernisering av transportsektoren, reduseres med	2 200 000
		fra kr 12 727 000 til kr 10 527 000	
	74	Tilskudd til Redningsselskapet, økes med	10 000 000
		fra kr 83 500 000 til kr 93 500 000	
1320		Statens vegvesen	
	23	Drift og vedlikehold av riksveger, trafikant- og kjøretøytilsyn m.m., *kan overføres*, *kan nyttes under post 29, post 30, post 31 og post 72*, reduseres med	10 000 000
		fra kr 11 477 894 000 til kr 11 467 894 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	30	Riksveginvesteringer, *kan overføres*, *kan nyttes under post 23, post 29, post 31 og post 72*, økes med	15 000 000
		fra kr 14 321 800 000 til kr 14 336 800 000	
1321		Nye Veier AS	
	71	(NY) Netto utgifter – overføring av eiendeler og forpliktelser fra Statens vegvesen, bevilges med	6 632 000
1360		Kystverket	
	1	Driftsutgifter, *kan nyttes under post 45*, økes med	10 700 000
		fra kr 1 706 272 000 til kr 1 716 972 000	
	30	Nyanlegg og større vedlikehold, *kan overføres*, økes med	17 000 000
		fra kr 408 800 000 til kr 425 800 000	
1370		Posttjenester	
	70	Kjøp av post- og banktjenester, økes med	1 500 000
		fra kr 272 200 000 til kr 273 700 000	
1380		Nasjonal kommunikasjonsmyndighet	
	70	Tilskudd til telesikkerhet og -beredskap, *kan overføres*, økes med	76 500 000
		fra kr 80 200 000 til kr 156 700 000	
1400		Klima- og miljødepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	475 000
		fra kr 279 621 000 til kr 279 146 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med	11 630 000
		fra kr 49 246 000 til kr 60 876 000	
	76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak, *kan overføres*, reduseres med	18 000 000
		fra kr 61 098 000 til kr 43 098 000	
1420		Miljødirektoratet	
	1	Driftsutgifter, økes med	2 214 000
		fra kr 667 766 000 til kr 669 980 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med	50 900 000
		fra kr 225 072 000 til kr 275 972 000	
	22	Statlige vannmiljøtiltak, reduseres med	10 000 000
		fra kr 297 552 000 til kr 287 552 000	
	35	Statlige erverv, skogvern, *kan overføres*, økes med	190 000 000
		fra kr 442 112 000 til kr 632 112 000	
	37	Skogplanting, *kan overføres*, reduseres med	14 375 000
		fra kr 14 375 000 til kr 0	
	38	Restaurering av myr, *kan overføres*, reduseres med	9 500 000
		fra kr 23 625 000 til kr 14 125 000	
	61	Tilskudd til klimatiltak og klimatilpassing, *kan overføres*, reduseres med	155 820 000
		fra kr 156 920 000 til kr 1 100 000	
	63	(NY) Returordning for kasserte fritidsbåter, bevilges med	20 000 000
	65	(NY) Tiltak i kommuner med ulverevir i Hedmark, Akershus og Østfold, bevilges med	20 000 000
	69	Oppryddingstiltak, *kan overføres*, *kan nyttes under postene 39 og 79*, reduseres med	62 000 000
		fra kr 271 562 000 til kr 209 562 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	70	Tilskudd til vannmiljøtiltak, *kan overføres*, økes med	10 000 000
		fra kr 54 755 000 til kr 64 755 000	
	71	Marin forsøpling, *kan overføres*, økes med	5 000 000
		fra kr 35 290 000 til kr 40 290 000	
	73	Tilskudd til rovvilttiltak, *kan overføres*, reduseres med	10 000 000
		fra kr 70 051 000 til kr 60 051 000	
	75	Utbetaling av pant for bilvrak, *overslagsbevilgning*, reduseres med	20 000 000
		fra kr 731 760 000 til kr 711 760 000	
	76	Refusjonsordninger, *overslagsbevilgning*, økes med	15 637 000
		fra kr 76 042 000 til kr 91 679 000	
	77	Diverse organisasjoner og stiftelser m.m., økes med	1 000 000
		fra kr 14 416 000 til kr 15 416 000	
	81	Verdensarvområder, kulturlandskap og verdiskaping naturarv, *kan overføres*, *kan nyttes under post 21*, økes med	5 000 000
		fra kr 48 261 000 til kr 53 261 000	
	82	Tilskudd til truede arter og naturtyper, *kan overføres*, *kan nyttes under post 21*, reduseres med	28 600 000
		fra kr 74 989 000 til kr 46 389 000	
	85	Naturinformasjonssentre, *kan overføres*, økes med	1 600 000
		fra kr 55 714 000 til kr 57 314 000	
1429		Riksantikvaren	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med	4 935 000
		fra kr 51 243 000 til kr 46 308 000	
	22	Bevaringsoppgaver, *kan overføres*, økes med	10 000 000
		fra kr 24 304 000 til kr 34 304 000	
	60	Kulturminnearbeid i kommunene, økes med	4 500 000
		fra kr 4 116 000 til kr 8 616 000	
	70	Tilskudd til automatisk fredede og andre arkeologiske kulturminner, *kan overføres*, økes med	21 000 000
		fra kr 33 564 000 til kr 54 564 000	
1471		Norsk Polarinstitutt	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	7 681 000
		fra kr 228 070 000 til kr 220 389 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, reduseres med	187 000
		fra kr 70 707 000 til kr 70 520 000	
1473		Kings Bay AS	
	70	Tilskudd, økes med	12 000 000
		fra kr 41 573 000 til kr 53 573 000	
1474		Fram – Nordområdesenter for klima- og miljøforskning	
	70	Tilskudd til private mottakere, *kan overføres*, *kan nyttes under post 50*, økes med	6 380 000
		fra kr 28 000 000 til kr 34 380 000	
1482		Internasjonale klima- og utviklingstiltak	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	52 000
		fra kr 97 429 000 til kr 97 377 000	
1600		Finansdepartementet	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, reduseres med	11 500 000
		fra kr 58 618 000 til kr 47 118 000	
1605		Direktoratet for økonomistyring	
	1	Driftsutgifter, økes med	72 659 000
		fra kr 378 130 000 til kr 450 789 000	
1608		Tiltak for å styrke statlig økonomi- og prosjektstyring	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, økes med	2 000 000
		fra kr 15 953 000 til kr 17 953 000	
1610		Tolletaten	
	1	Driftsutgifter, økes med	9 500 000
		fra kr 1 476 431 000 til kr 1 485 931 000	
1618		Skatteetaten	
	1	Driftsutgifter, økes med	2 900 000
		fra kr 5 662 708 000 til kr 5 665 608 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med	25 000 000
		fra kr 190 300 000 til kr 165 300 000	
	22	Større IT-prosjekter, *kan overføres*, reduseres med	115 200 000
		fra kr 358 700 000 til kr 243 500 000	
	23	Spesielle driftsutgifter, a-ordningen, økes med	3 300 000
		fra kr 84 751 000 til kr 88 051 000	
1620		Statistisk sentralbyrå	
	1	Driftsutgifter, økes med	16 900 000
		fra kr 562 986 000 til kr 579 886 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, reduseres med	36 900 000
		fra kr 242 453 000 til kr 205 553 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*, økes med	20 000 000
		fra kr 44 300 000 til kr 64 300 000	
1632		Kompensasjon for merverdiavgift	
	61	Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner, *overslagsbevilgning*, økes med	1 000 000 000
		fra kr 21 200 000 000 til kr 22 200 000 000	
	72	Tilskudd til private og ideelle virksomheter, *overslagsbevilgning*, økes med	90 000 000
		fra kr 1 980 000 000 til kr 2 070 000 000	
1633		Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift	
	1	Driftsutgifter, *overslagsbevilgning*, økes med	400 000 000
		fra kr 5 683 531 000 til kr 6 083 531 000	
1651		Statsgjeld, avdrag og innløsning	
	98	Avdrag på innenlandsk statsgjeld, *overslagsbevilgning*, reduseres med	12 248 000 000
		fra kr 63 207 000 000 til kr 50 959 000 000	
1670		Avsetninger til Den nordiske investeringsbank	
	90	Innbetalt grunnkapital, reduseres med	5 170 000
		fra kr 119 800 000 til kr 114 630 000	
1700		Forsvarsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, økes med	16 607 000
		fra kr 772 976 000 til kr 789 583 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	43	Til disposisjon for Forsvarsdepartementet, *kan overføres*, reduseres med	3 100 000
		fra kr 15 610 000 til kr 12 510 000	
	71	Overføringer til andre, *kan overføres*, reduseres med	2 941 000
		fra kr 60 825 000 til kr 57 884 000	
1710		Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg	
	1	Driftsutgifter, *kan overføres*, reduseres med	5 124 000
		fra kr 3 641 748 000 til kr 3 636 624 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*, *kan nyttes under kap. 1760 post 45*, økes med	13 000 000
		fra kr 277 515 000 til kr 290 515 000	
1720		Felles ledelse og kommandoapparat	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	13 561 000
		fra kr 5 306 251 000 til kr 5 292 690 000	
	70	Renter låneordning, reduseres med	4 517 000
		fra kr 4 517 000 til kr 0	
1723		Nasjonal sikkerhetsmyndighet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	1 458 000
		fra kr 258 716 000 til kr 257 258 000	
1725		Fellesinstitusjoner og -utgifter under Forsvarsstaben	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	108 638 000
		fra kr 825 403 000 til kr 716 765 000	
1731		Hæren	
	1	Driftsutgifter, økes med	58 846 000
		fra kr 5 460 228 000 til kr 5 519 074 000	
1732		Sjøforsvaret	
	1	Driftsutgifter, økes med	565 000
		fra kr 4 236 223 000 til kr 4 236 788 000	
1733		Luftforsvaret	
	1	Driftsutgifter, økes med	34 034 000
		fra kr 4 774 506 000 til kr 4 808 540 000	
1734		Heimevernet	
	1	Driftsutgifter, økes med	22 170 000
		fra kr 1 378 353 000 til kr 1 400 523 000	
1735		Etterretningstjenesten	
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med	20 100 000
		fra kr 1 714 268 000 til kr 1 734 368 000	
1740		Forsvarets logistikkorganisasjon	
	1	Driftsutgifter, økes med	101 652 000
		fra kr 1 797 022 000 til kr 1 898 674 000	
1760		Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold	
	1	Driftsutgifter, *kan nyttes under kap. 1760 post 45*, økes med	193 073 000
		fra kr 1 502 392 000 til kr 1 695 465 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*, *kan nyttes under kap. 1761 post 45*, økes med	265 009 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 4 907 916 000 til kr 5 172 925 000	
	48	Fellesfinansierte investeringer, fellesfinansiert andel, *kan overføres*, reduseres med	10 136 000
		fra kr 71 500 000 til kr 61 364 000	
1761		Nye kampfly med baseløsning	
	1	Driftsutgifter, *kan nyttes under kap. 1761 post 45*, reduseres med	8 151 000
		fra kr 194 686 000 til kr 186 535 000	
1790		Kystvakten	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	118 901 000
		fra kr 1 094 428 000 til kr 975 527 000	
1791		Redningshelikoptertjenesten	
	1	Driftsutgifter, økes med	68 734 000
		fra kr 925 343 000 til kr 994 077 000	
1792		Norske styrker i utlandet	
	1	Driftsutgifter, økes med	213 899 000
		fra kr 823 497 000 til kr 1 037 396 000	
1795		Kulturelle og allmennyttige formål	
	1	Driftsutgifter, økes med	4 620 000
		fra kr 252 602 000 til kr 257 222 000	
1800		Olje- og energidepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, *kan nyttes under post 72*, reduseres med	500 000
		fra kr 26 927 000 til kr 26 427 000	
	72	Tilskudd til olje- og energiformål, *kan overføres*, *kan nyttes under post 21*, økes med	2 000 000
		fra kr 5 000 000 til kr 7 000 000	
1810		Oljedirektoratet	
	23	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet, *kan overføres*, reduseres med	8 000 000
		fra kr 125 000 000 til kr 117 000 000	
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat	
	22	Flom- og skredforebygging, *kan overføres*, *kan nyttes under postene 45, 60 og 72*, økes med	20 000 000
		fra kr 272 892 000 til kr 292 892 000	
1825		Energiomlegging, energi- og klimateknologi	
	50	Overføring til Energifondet, økes med	15 000 000
		fra kr 2 586 000 000 til kr 2 601 000 000	
	95	Kapitalinnskudd, reduseres med	15 000 000
		fra kr 15 000 000 til kr 0	
	96	Aksjer, reduseres med	10 000 000
		fra kr 10 000 000 til kr 0	
1840		CO_2-håndtering	
	96	(NY) Aksjer, bevilges med	2 000 000
2309		Tilfeldige utgifter	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	240 000 000
		fra kr 4 181 873 000 til kr 3 941 873 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
2410		Statens lånekasse for utdanning	
	1	Driftsutgifter, *kan nyttes under post 45*, økes med	6 410 000
		fra kr 377 168 000 til kr 383 578 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*, *kan nyttes under post 1*, reduseres med	5 600 000
		fra kr 5 600 000 til kr 0	
	50	Avsetning til utdanningsstipend, *overslagsbevilgning*, reduseres med	8 671 000
		fra kr 6 583 093 000 til kr 6 574 422 000	
	70	Utdanningsstipend, *overslagsbevilgning*, økes med	23 031 000
		fra kr 2 725 294 000 til kr 2 748 325 000	
	71	Andre stipend, *overslagsbevilgning*, reduseres med	55 194 000
		fra kr 830 404 000 til kr 775 210 000	
	72	Rentestøtte, *overslagsbevilgning*, økes med	45 240 000
		fra kr 906 162 000 til kr 951 402 000	
	73	Avskrivninger, *overslagsbevilgning*, reduseres med	24 506 000
		fra kr 614 766 000 til kr 590 260 000	
	74	Tap på utlån, økes med	12 450 000
		fra kr 368 100 000 til kr 380 550 000	
	90	Økt lån og rentegjeld, *overslagsbevilgning*, reduseres med	251 359 000
		fra kr 26 072 450 000 til kr 25 821 091 000	
2421		Innovasjon Norge	
	51	Såkornfond IKT-næringer, tapsavsetning, økes med	46 400 000
		fra kr 37 200 000 til kr 83 600 000	
	70	Basiskostnader, økes med	2 500 000
		fra kr 166 489 000 til kr 168 989 000	
	95	Såkornfond IKT-næringer, egenkapital, økes med	132 300 000
		fra kr 106 300 000 til kr 238 600 000	
2429		Eksportkreditt Norge AS	
	70	Tilskudd, økes med	2 000 000
		fra kr 107 698 000 til kr 109 698 000	
2440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten	
	30	Investeringer, økes med	1 500 000 000
		fra kr 25 500 000 000 til kr 27 000 000 000	
2445		Statsbygg	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter -4 726 960 000	
		2 Driftsutgifter 2 063 770 000	
		3 Avskrivninger 1 311 514 000	
		4 Renter av statens kapital 86 000 000	
		5 Til investeringsformål 1 129 976 000	
		Sum	-135 700 000
	30	Prosjektering av bygg, *kan overføres*, økes med	68 000 000
		fra kr 138 001 000 til kr 206 001 000	
	31	Igangsetting av ordinære byggeprosjekter, *kan overføres*, økes med	10 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 115 000 000 til kr 125 000 000	
	33	Videreføring av ordinære byggeprosjekter, *kan overføres*, reduseres med	550 000 000
		fra kr 2 256 254 000 til kr 1 706 254 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*, økes med	100 000 000
		fra kr 183 828 000 til kr 283 828 000	
2460		Garantiinstituttet for eksportkreditt	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter .....-180 000 000	
		2 Driftsutgifter .....180 000 000, *overslagsbevilgning*	
		Sum	0
2470		Statens pensjonskasse	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter ..... -649 569 000, *overslagsbevilgning*	
		2 Driftsutgifter .....461 105 000, *overslagsbevilgning*	
		3 Avskrivninger 121 354 000	
		4 Renter av statens kapital 2 884 000	
		5 Til investeringsformål 38 070 000	
		6 Til reguleringsfond 4 020 000	
		Sum	-22 136 000
2530		Foreldrepenger	
	70	Foreldrepenger ved fødsel, *overslagsbevilgning*, reduseres med	160 000 000
		fra kr 19 810 000 000 til kr 19 650 000 000	
	71	Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, *overslagsbevilgning*, økes med	18 000 000
		fra kr 612 000 000 til kr 630 000 000	
	72	Feriepenger av foreldrepenger, *overslagsbevilgning*, reduseres med	10 000 000
		fra kr 495 000 000 til kr 485 000 000	
	73	Foreldrepenger ved adopsjon, *overslagsbevilgning*, økes med	3 000 000
		fra kr 54 000 000 til kr 57 000 000	
2541		Dagpenger	
	70	Dagpenger, *overslagsbevilgning*, reduseres med	1 850 000 000
		fra kr 16 300 000 000 til kr 14 450 000 000	
2542		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.	
	70	Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv., *overslagsbevilgning*, reduseres med	160 000 000
		fra kr 975 000 000 til kr 815 000 000	
2620		Stønad til enslig mor eller far	
	70	Overgangsstønad, *overslagsbevilgning*, reduseres med	400 000 000
		fra kr 2 510 000 000 til kr 2 110 000 000	
	72	Stønad til barnetilsyn, *overslagsbevilgning*, reduseres med	60 000 000
		fra kr 295 000 000 til kr 235 000 000	
	73	Utdanningsstønad, reduseres med	17 000 000
		fra kr 42 000 000 til kr 25 000 000	
	75	Tilskudd til flytting for å komme i arbeid, økes med	200 000
		fra kr 200 000 til kr 400 000	
	76	Bidragsforskudd, økes med	35 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 715 000 000 til kr 750 000 000	
2650		Sykepenger	
	70	Sykepenger for arbeidstakere mv., *overslagsbevilgning*, reduseres med	660 000 000
		fra kr 36 630 000 000 til kr 35 970 000 000	
	71	Sykepenger for selvstendige, *overslagsbevilgning*, reduseres med	10 000 000
		fra kr 1 400 000 000 til kr 1 390 000 000	
	72	Pleie-, opplærings- og omsorgspenger mv., *overslagsbevilgning*, reduseres med	30 000 000
		fra kr 750 000 000 til kr 720 000 000	
	75	Feriepenger av sykepenger, *overslagsbevilgning*, reduseres med	30 000 000
		fra kr 2 040 000 000 til kr 2 010 000 000	
2651		Arbeidsavklaringspenger	
	70	Arbeidsavklaringspenger, *overslagsbevilgning*, reduseres med	220 000 000
		fra kr 34 510 000 000 til kr 34 290 000 000	
	71	Tilleggsstønad, *overslagsbevilgning*, reduseres med	10 000 000
		fra kr 295 000 000 til kr 285 000 000	
	72	Legeerklæringer, reduseres med	15 000 000
		fra kr 415 000 000 til kr 400 000 000	
2655		Uførhet	
	70	Uføretrygd, *overslagsbevilgning*, reduseres med	1 159 500 000
		fra kr 83 812 000 000 til kr 82 652 500 000	
	75	Menerstatning ved yrkesskade, *overslagsbevilgning*, reduseres med	25 000 000
		fra kr 100 000 000 til kr 75 000 000	
	76	Yrkesskadetrygd gml. lovgivning, *overslagsbevilgning*, økes med	2 000 000
		fra kr 43 000 000 til kr 45 000 000	
2661		Grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler mv.	
	70	Grunnstønad, *overslagsbevilgning*, økes med	3 000 000
		fra kr 1 867 000 000 til kr 1 870 000 000	
	71	Hjelpestønad, *overslagsbevilgning*, reduseres med	2 000 000
		fra kr 1 632 000 000 til kr 1 630 000 000	
	73	Hjelpemidler mv. under arbeid og utdanning, reduseres med	1 000 000
		fra kr 133 000 000 til kr 132 000 000	
	74	Tilskudd til biler, økes med	55 500 000
		fra kr 709 500 000 til kr 765 000 000	
	75	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler, økes med	91 300 000
		fra kr 2 918 700 000 til kr 3 010 000 000	
	76	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler som tjenester, reduseres med	16 200 000
		fra kr 271 200 000 til kr 255 000 000	
	77	Ortopediske hjelpemidler, økes med	105 000 000
		fra kr 1 305 000 000 til kr 1 410 000 000	
	78	Høreapparater, reduseres med	55 000 000
		fra kr 700 000 000 til kr 645 000 000	
2670		Alderdom	
	70	Grunnpensjon, *overslagsbevilgning*, reduseres med	890 000 000
		fra kr 71 690 000 000 til kr 70 800 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	71	Tilleggspensjon, *overslagsbevilgning*, reduseres med	1 790 000 000
		fra kr 136 720 000 000 til kr 134 930 000 000	
	72	Inntektspensjon, *overslagsbevilgning*, økes med	21 000 000
		fra kr 615 000 000 til kr 636 000 000	
	73	Særtillegg, pensjonstillegg mv., *overslagsbevilgning*, reduseres med	100 000 000
		fra kr 5 940 000 000 til kr 5 840 000 000	
2680		Etterlatte	
	70	Grunnpensjon, *overslagsbevilgning*, reduseres med	2 050 000
		fra kr 1 140 000 000 til kr 1 137 950 000	
	71	Tilleggspensjon, *overslagsbevilgning*, reduseres med	10 000 000
		fra kr 860 000 000 til kr 850 000 000	
	72	Særtillegg, *overslagsbevilgning*, reduseres med	4 000 000
		fra kr 88 000 000 til kr 84 000 000	
	74	Utdanningsstønad, reduseres med	100 000
		fra kr 400 000 til kr 300 000	
	75	Stønad til barnetilsyn, *overslagsbevilgning*, reduseres med	830 000
		fra kr 5 830 000 til kr 5 000 000	
2686		Stønad ved gravferd	
	70	Stønad ved gravferd, *overslagsbevilgning*, økes med	9 600 000
		fra kr 181 400 000 til kr 191 000 000	
2711		Spesialisthelsetjeneste mv.	
	70	Spesialisthjelp, økes med	5 000 000
		fra kr 1 920 000 000 til kr 1 925 000 000	
	71	Psykologhjelp, økes med	6 000 000
		fra kr 287 000 000 til kr 293 000 000	
	72	Tannbehandling, reduseres med	80 500 000
		fra kr 2 507 000 000 til kr 2 426 500 000	
	76	Private laboratorier og røntgeninstitutt, økes med	38 800 000
		fra kr 891 200 000 til kr 930 000 000	
2751		Legemidler mv.	
	70	Legemidler, økes med	370 100 000
		fra kr 10 139 900 000 til kr 10 510 000 000	
	72	Medisinsk forbruksmateriell, reduseres med	63 500 000
		fra kr 2 003 500 000 til kr 1 940 000 000	
2752		Refusjon av egenbetaling	
	70	Egenandelstak 1, reduseres med	40 000 000
		fra kr 5 000 000 000 til kr 4 960 000 000	
	71	Egenandelstak 2, reduseres med	62 600 000
		fra kr 1 067 600 000 til kr 1 005 000 000	
2755		Helsetjenester i kommunene mv.	
	62	Fastlønnsordning fysioterapeuter, *kan nyttes under post 71*, reduseres med	2 000 000
		fra kr 370 000 000 til kr 368 000 000	
	70	Allmennlegehjelp, reduseres med	40 000 000
		fra kr 4 845 000 000 til kr 4 805 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	71	Fysioterapi, *kan nyttes under post 62*, økes med	30 000 000
		fra kr 1 195 000 000 til kr 1 225 000 000	
	72	Jordmorhjelp, reduseres med	1 000 000
		fra kr 61 000 000 til kr 60 000 000	
	73	Kiropraktorbehandling, reduseres med	1 000 000
		fra kr 150 000 000 til kr 149 000 000	
	75	Logopedisk og ortoptisk behandling, reduseres med	1 000 000
		fra kr 142 000 000 til kr 141 000 000	
2756		Andre helsetjenester	
	70	Helsetjenester i annet EØS-land, reduseres med	1 000 000
		fra kr 25 000 000 til kr 24 000 000	
	71	Helsetjenester i utlandet mv., økes med	15 000 000
		fra kr 445 000 000 til kr 460 000 000	
	72	Helsetjenester til utenlandsboende mv., reduseres med	17 000 000
		fra kr 210 000 000 til kr 193 000 000	
2790		Andre helsetiltak	
	70	Bidrag, reduseres med	5 000 000
		fra kr 235 000 000 til kr 230 000 000	
3225		Tiltak i grunnopplæringen	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, reduseres med	65 399 000
		fra kr 190 160 000 til kr 124 761 000	
3334		Film- og medieformål	
	2	Inntekter ved oppdrag, reduseres med	3 000 000
		fra kr 11 937 000 til kr 8 937 000	
3440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	
	2	Refusjoner mv., økes med	40 000 000
		fra kr 339 604 000 til kr 379 604 000	
	5	Personalbarnehage, reduseres med	3 147 000
		fra kr 5 447 000 til kr 2 300 000	
	6	Gebyr – utlendingssaker, økes med	5 848 000
		fra kr 200 377 000 til kr 206 225 000	
3456		Direktoratet for nødkommunikasjon	
	2	Refusjoner driftsutgifter, økes med	761 000
		fra kr 40 253 000 til kr 41 014 000	
	3	Refusjoner spesielle driftsutgifter – tjenester og produkter, økes med	9 926 000
		fra kr 63 756 000 til kr 73 682 000	
	4	Refusjoner større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, økes med	82 737 000
		fra kr 445 000 til kr 83 182 000	
3490		Utlendingsdirektoratet	
	3	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, ODA-godkjente utgifter, økes med	2 602 000
		fra kr 17 562 000 til kr 20 164 000	
	4	Asylmottak, ODA-godkjente utgifter, reduseres med	152 261 000
		fra kr 1 374 310 000 til kr 1 222 049 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	6	Beskyttelse til flyktninger utenfor Norge mv., ODA-godkjente utgifter, økes med	9 900 000
		fra kr 20 997 000 til kr 30 897 000	
3496		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	1	Integreringstilskudd for overføringsflyktninger, ODA-godkjente utgifter, økes med	60 399 000
		fra kr 251 326 000 til kr 311 725 000	
	2	Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger, ODA-godkjente utgifter, økes med	415 479 000
		fra kr 154 723 000 til kr 570 202 000	
3497		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	
	1	Norskopplæring i mottak, ODA-godkjente utgifter, reduseres med	23 349 000
		fra kr 85 198 000 til kr 61 849 000	
3510		Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon	
	2	Ymse inntekter, reduseres med	273 000
		fra kr 21 501 000 til kr 21 228 000	
3531		Eiendommer til kongelige formål	
	1	Ymse inntekter, reduseres med	40 000
		fra kr 40 000 til kr 0	
3595		Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur	
	3	Samfinansiering, reduseres med	6 000 000
		fra kr 270 952 000 til kr 264 952 000	
3614		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	
	1	Gebyrinntekter, lån, reduseres med	4 000 000
		fra kr 28 000 000 til kr 24 000 000	
	90	Tilbakebetaling av lån, reduseres med	3 300 000 000
		fra kr 18 400 000 000 til kr 15 100 000 000	
3635		Ventelønn mv.	
	85	Innfordring av feilutbetaling av ventelønn, økes med	200 000
		fra kr 200 000 til kr 400 000	
3642		Petroleumstilsynet	
	3	Gebyr tilsyn, reduseres med	14 000 000
		fra kr 80 980 000 til kr 66 980 000	
3720		Helsedirektoratet	
	2	Diverse inntekter, reduseres med	19 241 000
		fra kr 37 746 000 til kr 18 505 000	
	4	Gebyrinntekter, reduseres med	9 467 000
		fra kr 44 013 000 til kr 34 546 000	
	5	Helsetjenester til utenlandsboende mv., reduseres med	195 000
		fra kr 64 805 000 til kr 64 610 000	
	6	(NY) Gjesteinnbyggeroppgjør for fastleger, bevilges med	80 000 000
3732		Regionale helseforetak	
	86	Driftskreditter, økes med	800 000 000
		fra kr 5 170 000 000 til kr 5 970 000 000	
3747		Statens strålevern	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	2	(NY) Diverse inntekter, bevilges med	19 241 000
	4	(NY) Gebyrinntekter, bevilges med	8 467 000
3750		Statens legemiddelverk	
	4	Registreringsgebyr, reduseres med	9 520 000
		fra kr 121 642 000 til kr 112 122 000	
3847		EUs ungdomsprogram	
	1	Tilskudd fra Europakommisjonen, økes med	1 245 000
		fra kr 2 364 000 til kr 3 609 000	
3856		Barnevernets omsorgssenter for enslige mindreårige asylsøkere	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, reduseres med	504 800 000
		fra kr 723 548 000 til kr 218 748 000	
3871		Likestilling og ikke-diskriminering	
	1	(NY) Diverse inntekter, bevilges med	5 310 000
3900		Nærings- og fiskeridepartementet	
	86	(NY) Tvangsmulkt, bevilges med	10 000
3904		Brønnøysundregistrene	
	1	Gebyrinntekter, økes med	26 500 000
		fra kr 473 512 000 til kr 500 012 000	
3950		Forvaltning av statlig eierskap	
	87	(NY) Innbetaling-garantiordningen, Eksportfinans ASA, bevilges med	30 700 000
4100		Landbruks- og matdepartementet	
	40	(NY) Salg av eiendom, bevilges med	637 000
4400		Klima- og miljødepartementet	
	50	(NY) Tilbakeføring av tapsfondsmidler fra Statens miljøfond, bevilges med	37 600 000
4420		Miljødirektoratet	
	7	Gebyrer, kvotesystemet, reduseres med	3 220 000
		fra kr 11 344 000 til kr 8 124 000	
4602		Finanstilsynet	
	3	Saksbehandlingsgebyr, økes med	500 000
		fra kr 10 370 000 til kr 10 870 000	
4605		Direktoratet for økonomistyring	
	1	Økonomitjenester, økes med	23 400 000
		fra kr 49 600 000 til kr 73 000 000	
4610		Tolletaten	
	85	Overtredelsesgebyr, økes med	10 000 000
		fra kr 7 000 000 til kr 17 000 000	
4618		Skatteetaten	
	87	Trafikantsanksjoner, økes med	5 000 000
		fra kr 70 000 000 til kr 75 000 000	
	88	Forsinkelsesgebyr, Regnskapsregisteret, økes med	52 000 000
		fra kr 248 000 000 til kr 300 000 000	
	89	Overtredelsesgebyr, reduseres med	3 000 000
		fra kr 13 000 000 til kr 10 000 000	
4710		Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	47	Salg av eiendom, økes med	360 600 000
		fra kr 269 425 000 til kr 630 025 000	
4720		Felles ledelse og kommandoapparat	
	1	Driftsinntekter, økes med	13 382 000
		fra kr 107 247 000 til kr 120 629 000	
4725		Fellesinstitusjoner og -inntekter under Forsvarsstaben	
	1	Driftsinntekter, reduseres med	6 605 000
		fra kr 24 622 000 til kr 18 017 000	
4731		Hæren	
	1	Driftsinntekter, økes med	30 000 000
		fra kr 63 993 000 til kr 93 993 000	
4760		Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold	
	1	Driftsinntekter, økes med	57 593 000
		fra kr 29 750 000 til kr 87 343 000	
	45	(NY) Store nyanskaffelser, bevilges med	98 156 000
4791		Redningshelikoptertjenesten	
	1	Driftsinntekter, økes med	69 083 000
		fra kr 838 289 000 til kr 907 372 000	
4810		Oljedirektoratet	
	2	Oppdrags- og samarbeidsinntekter, reduseres med	8 000 000
		fra kr 124 625 000 til kr 116 625 000	
5309		Tilfeldige inntekter	
	29	Ymse, økes med	200 000 000
		fra kr 150 000 000 til kr 350 000 000	
5310		Statens lånekasse for utdanning	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, økes med	2 350 000
		fra kr 22 350 000 til kr 24 700 000	
	29	Termingebyr, reduseres med	5 572 000
		fra kr 23 811 000 til kr 18 239 000	
	89	Purregebyrer, reduseres med	2 292 000
		fra kr 105 417 000 til kr 103 125 000	
	90	Redusert lån og rentegjeld, reduseres med	395 291 000
		fra kr 10 051 888 000 til kr 9 656 597 000	
	93	Omgjøring av utdanningslån til stipend, reduseres med	90 880 000
		fra kr 6 335 577 000 til kr 6 244 697 000	
5325		Innovasjon Norge	
	50	Tilbakeføring fra landsdekkende innovasjonsordning, økes med	26 200 000
		fra kr 32 500 000 til kr 58 700 000	
	51	(NY) Tilbakeføring av tapsfonds- og risikoavlastningsmidler, såkornfond, bevilges med	67 125 000
	91	Tilbakeført kapital, såkornfond, økes med	148 900 000
		fra kr 10 000 000 til kr 158 900 000	
5351		Overføring fra Norges Bank	
	85	Overføring, økes med	26 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 17 700 000 000 til kr 17 726 000 000	
5440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter 139 800 000 000	
		2 Driftsutgifter ..... -26 800 000 000	
		3 Lete- og feltutviklingsutgifter ..... -1 500 000 000	
		4 Avskrivninger ..... -23 500 000 000	
		5 Renter av statens kapital ..... -3 700 000 000	
		Sum	84 300 000 000
	30	Avskrivninger, reduseres med	1 900 000 000
		fra kr 25 400 000 000 til kr 23 500 000 000	
5445		Statsbygg	
	39	Avsetning til investeringsformål, økes med	100 000 000
		fra kr 1 029 976 000 til kr 1 129 976 000	
5491		Avskrivning på statens kapital i statens forretningsdrift	
	30	Avskrivninger, økes med	83 480 000
		fra kr 1 353 888 000 til kr 1 437 368 000	
5501		Skatter på formue og inntekt	
	70	Trinnskatt, formuesskatt mv., reduseres med	21 000 000
		fra kr 54 040 000 000 til kr 54 019 000 000	
	72	Fellesskatt, økes med	138 000 000
		fra kr 184 027 000 000 til kr 184 165 000 000	
5543		Miljøavgift på mineralske produkter mv.	
	70	CO_2-avgift, økes med	290 000 000
		fra kr 6 984 000 000 til kr 7 274 000 000	
5571		Sektoravgifter under Arbeids- og sosialdepartementet	
	70	Petroleumstilsynet – sektoravgift, økes med	14 000 000
		fra kr 85 040 000 til kr 99 040 000	
5572		Sektoravgifter under Helse- og omsorgsdepartementet	
	74	Tilsynsavgift, reduseres med	3 770 000
		fra kr 3 770 000 til kr 0	
5577		Sektoravgifter under Samferdselsdepartementet	
	74	Sektoravgifter Kystverket, reduseres med	6 100 000
		fra kr 789 800 000 til kr 783 700 000	
5607		Renter av boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	
	80	Renter, reduseres med	33 000 000
		fra kr 1 075 000 000 til kr 1 042 000 000	
5617		Renter fra Statens lånekasse for utdanning	
	80	Renter, reduseres med	33 992 000
		fra kr 3 729 047 000 til kr 3 695 055 000	
5618		Aksjer i Posten Norge AS	
	85	Utbytte, reduseres med	120 000 000
		fra kr 120 000 000 til kr 0	
5625		Renter og utbytte fra Innovasjon Norge	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	80	Renter på lån fra statskassen, økes med	50 000 000
		fra kr 90 000 000 til kr 140 000 000	
	81	Rentemargin, innovasjonslåneordningen, reduseres med	4 400 000
		fra kr 30 000 000 til kr 25 600 000	
	85	Utbytte, lavrisikolåneordningen, økes med	52 600 000
		fra kr 105 000 000 til kr 157 600 000	
	86	Utbytte fra investeringsfond for Nordvest-Russland og Øst-Europa, reduseres med	500 000
		fra kr 500 000 til kr 0	
5631		Aksjer i AS Vinmonopolet	
	85	Statens overskuddsandel, økes med	42 800 000
		fra kr 32 000 000 til kr 74 800 000	
5652		Statskog SF – renter og utbytte	
	80	Renter, økes med	740 000
		fra kr 2 060 000 til kr 2 800 000	
	85	Utbytte, økes med	37 400 000
		fra kr 16 000 000 til kr 53 400 000	
5656		Aksjer i selskaper under Nærings- og fiskeridepartementets forvaltning	
	85	Utbytte, økes med	2 288 800 000
		fra kr 13 412 300 000 til kr 15 701 100 000	
5680		Statnett SF	
	85	Utbytte, reduseres med	16 000 000
		fra kr 366 000 000 til kr 350 000 000	
5701		Diverse inntekter	
	71	Refusjon ved yrkesskade, økes med	83 800 000
		fra kr 937 440 000 til kr 1 021 240 000	
	73	Refusjon fra bidragspliktige, reduseres med	25 000 000
		fra kr 250 000 000 til kr 225 000 000	
	88	Hjelpemiddelsentraler m.m., reduseres med	2 000 000
		fra kr 65 000 000 til kr 63 000 000	
5704		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs	
	70	Dividende, reduseres med	40 000 000
		fra kr 220 000 000 til kr 180 000 000	
5705		Refusjon av dagpenger	
	70	Refusjon av dagpenger, statsgaranti ved konkurs, reduseres med	3 000 000
		fra kr 30 000 000 til kr 27 000 000»	

Forslag 38

Stortinget ber regjeringen, i statsbudsjettet for 2018, legge frem en plan for å trappe opp barnetrygden slik at den når tilbake til nivået fra 1996, og i tillegg sikre ekstra barnetrygd til familier med en enslig forsørger eller der det er mange barn.

Forslag 39

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å fjerne kuttene i barnetillegget for uføre.

Forslag 40

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å videreføre skjermingsordningen for uføre med stor gjeld.

Forslag 41

Stortinget ber regjeringen snarest innføre en ekte ungdomsgaranti som sikrer utdanning, aktiviteter eller tiltak som hjelper unge under 25 år i arbeid, innen 90 dager.

Forslag 42

Stortinget ber regjeringen legge frem forslag om et skikkelig gjeldsregister i offentlig regi, om å innføre rentetak og om sterkere tiltak mot aggressiv gjeldsmarkedsføring.

Forslag 43

Stortinget ber regjeringen styrke bostøtten sånn at uføre og andre som urettmessig har mistet den, igjen får hjelp.

Forslag 44

Stortinget ber regjeringen gjennomføre en levekårskartlegging for å skaffe en oversikt over livssituasjonen til de tusenvis av mennesker som de siste årene har mistet bostøtten.

Forslag 45

Stortinget ber regjeringen legge frem forslag til et skattesystem som sikrer klare skattelettelser til dem som har minst, samtidig som de som har mest, må betale vesentlig mer.

Forslag 46

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å innføre en sterkt omfordelende arveavgift, med høyt bunnfradrag, for å sikre at de aller rikeste også må betale en rettferdig skatt.

Forslag 47

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å vri skattesystemet fra å subsidiere investering i eiendom til å investere i maskiner og teknologi som øker produktiviteten og skaper flere arbeidsplasser.

Forslag 48

Stortinget ber regjeringen, i forbindelse med statsbudsjettet for 2018, legge frem en kraftig tiltakspakke for bekjempelse av skattekriminalitet.

Forslag 49

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å innføre en nasjonal boligplan, som kan sikre helhetlig planlegging av den boligbyggingen vi trenger.

Forslag 50

Stortinget ber regjeringen opprette et offentlig utbyggingsselskap, samt legge frem forslag som kan stimulere kommunene til å opprette kommunale utbyggingsselskap.

Forslag 51

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å åpne for delt eierskap, slik at flere får eie.

Forslag 52

Stortinget ber regjeringen legge frem en plan for å gi Husbanken styrke til å finansiere byggingen av flere utleieboliger.

Forslag 53

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å innføre sterkere rett til fast jobb gjennom å reversere svekkelsene av arbeidsmiljøloven som øker muligheten for midlertidige ansettelser.

Forslag 54

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å lovfeste retten til hel stilling gjennom å slå fast i loven at hel stilling skal være hovedregelen.

Forslag 55

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om strengere straffer for brudd på arbeidsmiljøloven og allmenngjøringsloven.

Forslag 56

Stortinget ber regjeringen fremme nødvendige lovforslag for å sikre at bedrifter som begår alvorlige lovbrudd, kan tvangsoppløses.

Forslag 57

Stortinget ber regjeringen utrede sterkere muligheter for næringsforbud for aktører som gjentatte ganger alvorlig bryter allmenngjøringsloven.

Forslag 58

Stortinget ber regjeringen innlede arbeidet med å erstatte EØS-avtalen med en normal handelsavtale.

Forslag 59

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om hvordan staten kan bidra til teknologioverføringsprogrammer, slik at vi passer på å få brukt kompetansen fossilindustrien har bygget, også i fremtiden.

Forslag 60

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om et investeringsprogram for klimatilpasning i kommunene.

Forslag 61

Stortinget ber regjeringen gjeninnføre bedre og mer omfattende norskopplæring i asylmottak for å sikre bedre og raskere integrering i samfunnet og arbeidslivet for dem som skal bli i Norge.

Forslag 62

Stortinget ber regjeringen styrke integreringstilskuddet for å sørge for at de som skal bli i landet, raskere får tilhørighet, tilgang til arbeid og muligheter til å lykkes i Norge.

Forslag 63

Stortinget ber regjeringen foreslår å øke satsingen i Groruddalen og andre viktige områder som trenger gode områdeprogrammer.

Forslag 64

Stortinget ber regjeringen legge frem en helhetlig plan for hvilke områder som trenger programmer som ligner på Groruddalssatsingen.

Forslag 65

Stortinget ber regjeringen i dialog med Oslo kommune videreføre og forsterke områdesatsingen i Søndre Nordstrand bydel fra 2018.

Forslag 66

Stortinget ber regjeringen iverksette tiltak som sørger for at utdanning fra utlandet kan godkjennes raskere, slik at flere som innvandrer, får bedre muligheter i arbeidslivet.

Forslag 67

Stortinget ber regjeringen legge frem forslag om å styrke kvinnebevegelsen slik at flere kan jobbe for økonomisk frihet og likestilling for minoritetskvinner.

Forslag 68

Stortinget ber regjeringen legge frem en plan for å fjerne kontantstøtten og erstatte den med en ventestøtte for foreldre som venter på barnehageplass.

Forslag 69

Stortinget ber regjeringen sikre at grunnbeløpet i folketrygden minst reguleres i takt med prisveksten.

Forslag 70

Stortinget ber regjeringen starte arbeidet med å innføre forhandlingsrett ved trygdeoppgjørene.

Forslag 71

Stortinget ber regjeringen gjeninnføre diagnoselisten som sikrer fritak for betaling av fysioterapi for mange med alvorlige sykdommer og tilstander.

Forslag 72

Stortinget ber regjeringen i statsbudsjettet for 2018 fremme forslag om å fjerne skatt på sluttvederlag for eldre arbeidstakere som mister jobben.

Forslag 73

Stortinget ber regjeringen i statsbudsjettet for 2018 gjeninnføre feriepenger for arbeidsløse.

Forslag 74

Stortinget ber regjeringen iverksette en undersøkelse om funksjonshemmedes levekår, inntektsutvikling og utgiftsnivå de siste årene.

Forslag 75

Stortinget ber regjeringen sikre etablering av et CO_2-fond for næringslivet etter modell av organiseringen og finansieringen av NO_X-fondet med etablering av fondet senest 1. januar 2019.

Forslag 76

Stortinget ber regjeringen i forslag til statsbudsjett 2018 uformet grunnavgiften på emballasje som en avgift basert på fossilt innhold og ikke skattlegge for resirkulert og biologisk innhold.

Forslag 77

Stortinget ber regjeringen komme tilbake med en langsiktig løsning for å ta vare på Hardanger-laksens genmateriale.

Forslag 78

Stortinget ber regjeringen sikre at den nasjonalt bindende regelen om at nullutslippsbiler aldri skal betale mer enn 50 pst. av full takst for parkering, bompenge- og fergetakster, innføres umiddelbart og senest fra 1. juli 2017.

Forslag 79

Stortinget ber regjeringen stille krav til kommuner og næringsaktører om å sortere ut matavfall og plast og sikre at dette går til biogass eller gjødsel og materialgjenvinning i tråd med forslaget fra Miljødirektoratet. Dette skal gjelde private husholdninger og næringer som genererer husholdningslignende avfall.

Forslag 80

Stortinget ber regjeringen stille krav om at alt avfall som eksporteres, skal være sortert.

Forslag 81

Stortinget ber regjeringen stille krav om at alt kloakkslam skal behandles fortrinnsvis gjennom produksjon av biogass og biogjødsel eller kompost. For større anlegg skal hovedregelen være at biogassen oppgraderes til biometan og selges som drivstoff. Et slikt krav skal fremmes innen utgangen av 2018.

Forslag 82

Stortinget ber regjeringen innføre en produktansvarsordning for innsamling av spraybokser som spesialavfall, slik at alle utsalgssteder må legge til rette for å ta imot retur av spraybokser.

Forslag 83

Stortinget ber regjeringen fremme lovforslag om hvordan avfallsinfrastruktur kan reguleres i plan- og bygningsloven, slik at krav til infrastruktur for avfall sidestilles med krav til infrastruktur for veg, vann og kloakk før byggestart.

Forslag 84

Stortinget ber regjeringen fremme forslag til endring i forurensingsloven for å sikre at kommuner kan pålegge næringsaktører å tilknytte seg og benytte avfallssug på lik linje med fjernvarme.

Forslag 85

Stortinget ber regjeringen stille krav til bedrifter om et minimumsinnslag av resirkulerte råvarer i produksjon ved offentlige innkjøp.

Forslag 86

Stortinget ber regjeringen sikre at det stilles like krav til private og offentlig avfallsaktører om dokumentasjon på miljømessig optimal sluttbehandling av innsamlet avfall.

Forslag 87

Stortinget ber regjeringen fremme forslag til en nasjonal plan for avfallsbehandling og -anlegg.

Forslag 88

Stortinget ber regjeringen sikre at bevilgningene fra Norges klima- og skogsatsing er i tråd med målsettingene om å bidra til å redusere klimagassutslippene og å bevare naturskogens evne til å binde karbon. Det skal ikke brukes midler til å finansiere tiltak som vil øke klimagassutslippene og forringe naturskog, herunder tilrettelegge for og støtte industriell tømmerhogst i regnskog.

Forslag 89

Stortinget ber regjeringen inngå avtale med Oslo og Akershus om minst 50 pst. statlig medfinansiering av kostnadene ved oppgradering av signalanlegget for T-banen i Oslo.

Forslag 90

Stortinget ber regjeringen snarest komme tilbake til Stortinget med forslag om å innføre differensiert avgiftsfordel for ladbare hybrider, slik at det gis større fordel til ladbare hybrider med lang elektrisk rekkevidde enn med kort elektrisk rekkevidde.

Forslag 91

Stortinget ber regjeringen gjeldende for salg fra 1. juli 2017 ta i bruk ny syklus (WLTP) ved fastsettelse av engangsavgiften, og gi et påslag på 40 pst. på CO_2- og NO_x-komponentene i engangsavgiften for de biler som benytter gammel syklus.

Forslag 92

Stortinget ber regjeringen i statsbudsjettet for 2018 fremme forslag om at Grenland friteater gis støtte over statsbudsjettet også i 2018.

Forslag 93

Stortinget ber regjeringen komme tilbake med forslag som sikrer at kommunene ikke kan avkorte sosialstønad for tilsvarende sum familiene får i barnetrygd.

Forslag 94

Stortinget ber regjeringen oppjustere bostøtten slik at underreguleringen tas igjen.

Forslag 95

Stortinget ber regjeringen endre regelverket i bostøtten slik at uføretrygdede får bostøtte på linje med det de ville fått før omleggingen etter uførereformen.

Forslag 96

Stortinget ber regjeringen umiddelbart gjennomføre vedtak 656 (2016–2017) om å innføre en overgangsordning for fosterforeldre på trygdeytelser, slik at de familiene dette gjelder ikke blir skadelidende enda lenger.

Forslag 97

Stortinget ber regjeringen fremme forslag for Stortinget til ny ordning i GIEK som dekker både politisk og kommersiell risiko knyttet til fornybarinvesteringer i utviklingsland, slik at det kan behandles i forbindelse med statsbudsjettet for 2018.

Forslag 98

Stortinget ber regjeringen legge fram en tidsplan for statlig medvirkning til bredbåndsdekning i de

delene av landet hvor markedet ikke vil sikre dekning.

Forslag 99

Stortingets vedtak om CO_2-avgift på mineralske produkter § 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. juli 2017 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales CO_2-avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende mineralske produkter med følgende beløp:

a) mineralolje (generell sats): kr 1,32 per liter.
Mineralolje

– til innenriks kvotepliktig luftfart: kr 1,21 per liter,
– til annen innenriks luftfart og ikke-kommersielle privatflyginger: kr 1,21 per liter,
– til treforedlingsindustrien, sildemel- og fiskemelindustrien: kr 0,35 per liter,
– til fiske og fangst i nære farvann: kr 0,32 per liter,
– som ilegges veibruksavgift på drivstoff: kr 1,32 per liter,

b) bensin: kr 1,14 per liter,
c) naturgass: kr 0,99 per Sm^3
d) LPG: kr 1,49 per kg.

Forslag 100

Stortinget ber regjeringen stille krav i alle nye planer for utbygging og drift om at standardkontraktene som er fremforhandlet av leverandørindustrien og Norsk olje og gass, skal benyttes.

Forslag 101

Stortinget ber regjeringen bruke statens eierskap i Statoil til å sikre at standardkontraktene som er fremforhandlet med leverandørindustrien, benyttes.

5. Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes som følger:

A. I: Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre.

A. II–XXXXIII: Enstemmig komité.

B. a.–d.: Enstemmig komité.

C. I: Enstemmig komité.

C. II–XII: Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre.

C. XIII–XIV og XVI–XVII: Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre.

C. XV: Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre.

C. XVIII: Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Venstre og Sosialistisk Venstreparti.

K o m i t e e n har ellers ingen merknader og råder Stortinget til å gjøre følgende

v e d t a k :

A.

Forslag til bevilgningsvedtak

I

I statsbudsjettet for 2017 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
21		Statsrådet	
	1	Driftsutgifter, ø k e s med	7 700 000
		fra kr 169 500 000 til kr 177 200 000	
41		Stortinget	
	21	Spesielle driftsutgifter, r e d u s e r e s med	5 000 000
		fra kr 15 000 000 til kr 10 000 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres,* r e d u s e r e s med	5 000 000
		fra kr 514 000 000 til kr 509 000 000	
61		Høyesterett	
	1	Driftsutgifter, r e d u s e r e s med	75 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 108 462 000 til kr 108 387 000	
100		Utenriksdepartementet	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres,* reduseres med	2 500 000
		fra kr 47 876 000 til kr 45 376 000	
	71	Diverse tilskudd, økes med	2 500 000
		fra kr 26 755 000 til kr 29 255 000	
115		Næringsfremme-, kultur- og informasjonsformål	
	70	Tilskudd til næringsfremme-, kultur- og informasjonsformål, *kan overføres, kan nyttes under post 1,* reduseres med	7 000 000
		fra kr 49 201 000 til kr 42 201 000	
117		EØS-finansieringsordningene	
	75	EØS-finansieringsordningen 2009–2014, *kan overføres,* økes med	103 000 000
		fra kr 446 000 000 til kr 549 000 000	
	76	Den norske finansieringsordningen 2009–2014, *kan overføres,* økes med	353 000 000
		fra kr 408 000 000 til kr 761 000 000	
	77	EØS-finansieringsordningen 2014–2021, *kan overføres,* økes med	79 000 000
		fra kr 185 000 000 til kr 264 000 000	
	78	Den norske finansieringsordningen 2014–2021, *kan overføres,* økes med	53 000 000
		fra kr 185 000 000 til kr 238 000 000	
118		Nordområdetiltak mv.	
	70	Nordområdetiltak og prosjektsamarbeid med Russland, *kan overføres, kan nyttes under post 1,* reduseres med	8 500 000
		fra kr 307 641 000 til kr 299 141 000	
152		Bistand til Midtøsten og Nord-Afrika	
	78	Regionbevilgning for Midtøsten og Nord-Afrika, *kan overføres,* økes med	10 000 000
		fra kr 556 000 000 til kr 566 000 000	
163		Nødhjelp, humanitær bistand og menneskerettigheter	
	70	Nødhjelp og humanitær bistand, *kan overføres,* økes med	273 847 000
		fra kr 4 436 124 000 til kr 4 709 971 000	
	72	Menneskerettigheter, *kan overføres,* økes med	14 000 000
		fra kr 298 300 000 til kr 312 300 000	
165		Forskning, kompetanseheving og evaluering	
	70	Forskning, *kan overføres,* økes med	12 000 000
		fra kr 156 000 000 til kr 168 000 000	
167		Flyktningtiltak i Norge, godkjent som utviklingshjelp (ODA)	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med	349 800 000
		fra kr 2 949 375 000 til kr 2 599 575 000	
169		Global helse og utdanning	
	70	Global helse, *kan overføres,* økes med	10 000 000
		fra kr 3 065 000 000 til kr 3 075 000 000	
170		FN-organisasjoner mv.	
	71	FNs befolkningsfond (UNFPA), økes med	22 000 000
		fra kr 401 000 000 til kr 423 000 000	
	76	FN og globale utfordringer, *kan overføres,* økes med	5 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 233 300 000 til kr 238 300 000	
172		Gjeldslette og gjeldsrelaterte tiltak	
	70	Gjeldslette, betalingsbalansestøtte og kapasitetsbygging, *kan overføres*, økes med	41 000 000
		fra kr 270 000 000 til kr 311 000 000	
200		Kunnskapsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, økes med	600 000
		fra kr 347 426 000 til kr 348 026 000	
220		Utdanningsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	350 000
		fra kr 301 405 000 til kr 301 055 000	
	70	Tilskudd til læremidler mv., *kan overføres, kan nyttes under post 21*, økes med	6 500 000
		fra kr 58 685 000 til kr 65 185 000	
222		Statlige grunn- og videregående skoler og grunnskoleinternat	
	1	Driftsutgifter, økes med	300 000
		fra kr 100 539 000 til kr 100 839 000	
224		Senter for IKT i utdanningen	
	1	Driftsutgifter, økes med	350 000
		fra kr 68 634 000 til kr 68 984 000	
225		Tiltak i grunnopplæringen	
	60	Tilskudd til landslinjer, økes med	600 000
		fra kr 221 444 000 til kr 222 044 000	
	64	Tilskudd til opplæring av barn og unge som søker opphold i Norge, reduseres med	132 119 000
		fra kr 384 162 000 til kr 252 043 000	
	67	Tilskudd til opplæring i finsk, økes med	2 200 000
		fra kr 7 165 000 til kr 9 365 000	
	73	Tilskudd til studieopphold i utlandet, reduseres med	3 600 000
		fra kr 17 749 000 til kr 14 149 000	
226		Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, reduseres med	2 060 000
		fra kr 935 787 000 til kr 933 727 000	
	70	Tilskudd til NAROM, økes med	6 621 000
		fra kr 8 379 000 til kr 15 000 000	
227		Tilskudd til særskilte skoler	
	70	Tilskudd til Den franske skolen i Oslo, økes med	5 000 000
		fra kr 10 442 000 til kr 15 442 000	
228		Tilskudd til frittstående skoler mv.	
	71	Frittstående videregående skoler, *overslagsbevilgning*, reduseres med	9 000 000
		fra kr 1 602 854 000 til kr 1 593 854 000	
	83	(Ny) Tilskudd til friskoler med internat og friskoler som gir undervisning til voksne elever uten rett til videregående opplæring, bevilges med	18 000 000
230		Statlig spesialpedagogisk støttesystem	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	5 000 000
		fra kr 705 085 000 til kr 700 085 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
231		Barnehager	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres, kan nyttes under post 51,* reduseres med	10 000 000
		fra kr 440 190 000 til kr 430 190 000	
	50	Tilskudd til samiske barnehagetilbud, økes med	5 000 000
		fra kr 16 565 000 til kr 21 565 000	
	60	Tilskudd til flere barnehagelærere, reduseres med	172 200 000
		fra kr 172 200 000 til kr 0	
	70	Tilskudd for svømming i barnehagene, prøveprosjekt frivillige organisasjoner, økes med	5 000 000
		fra kr 35 290 000 til kr 40 290 000	
255		Tilskudd til freds- og menneskerettssentre	
	73	Nansen Fredssenter, økes med	1 000 000
		fra kr 6 209 000 til kr 7 209 000	
256		Kompetanse Norge	
	1	Driftsutgifter, økes med	900 000
		fra kr 61 480 000 til kr 62 380 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med	300 000
		fra kr 11 510 000 til kr 11 810 000	
257		Kompetansepluss	
	70	Tilskudd, *kan overføres,* økes med	17 000 000
		fra kr 162 237 000 til kr 179 237 000	
260		Universiteter og høyskoler	
	50	Statlige universiteter og høyskoler, reduseres med	30 302 000
		fra kr 33 072 705 000 til kr 33 042 403 000	
	70	Private høyskoler, økes med	5 968 000
		fra kr 1 357 637 000 til kr 1 363 605 000	
270		Internasjonal mobilitet og sosiale formål for studenter	
	74	Tilskudd til velferdsarbeid, økes med	6 000 000
		fra kr 84 756 000 til kr 90 756 000	
280		Felles enheter	
	1	Driftsutgifter, økes med	10 750 000
		fra kr 129 558 000 til kr 140 308 000	
	50	Senter for internasjonalisering av utdanning, økes med	10 000 000
		fra kr 83 125 000 til kr 93 125 000	
281		Felles tiltak for universiteter og høyskoler	
	1	Driftsutgifter, *kan nyttes under post 70,* økes med	62 670 000
		fra kr 248 870 000 til kr 311 540 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres,* reduseres med	2 000 000
		fra kr 13 421 000 til kr 11 421 000	
	50	Tilskudd til Norges forskningsråd, økes med	36 400 000
		fra kr 191 436 000 til kr 227 836 000	
	70	Andre overføringer, *kan nyttes under post 1,* økes med	2 000 000
		fra kr 58 226 000 til kr 60 226 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
283		Meteorologiformål	
	72	Internasjonale samarbeidsprosjekter, reduseres med	11 040 000
		fra kr 154 119 000 til kr 143 079 000	
288		Internasjonale samarbeidstiltak	
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med	340 000
		fra kr 43 892 000 til kr 44 232 000	
	72	Internasjonale grunnforskningsorganisasjoner, økes med	321 000
		fra kr 321 841 000 til kr 322 162 000	
	73	EUs rammeprogram for forskning, *kan overføres*, reduseres med	338 313 000
		fra kr 2 194 592 000 til kr 1 856 279 000	
	75	UNESCO-kontingent, reduseres med	1 300 000
		fra kr 23 933 000 til kr 22 633 000	
315		Frivillighetsformål	
	79	Til disposisjon, økes med	2 000 000
		fra kr 26 860 000 til kr 28 860 000	
	82	Merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg, reduseres med	5 000 000
		fra kr 175 920 000 til kr 170 920 000	
	86	Tilskudd til internasjonale sykkelritt i Norge, økes med	7 500 000
		fra kr 13 590 000 til kr 21 090 000	
	87	Tilskudd til X Games, økes med	18 000 000
		fra kr 10 000 000 til kr 28 000 000	
320		Norsk kulturråd	
	55	Norsk kulturfond, økes med	4 000 000
		fra kr 893 956 000 til kr 897 956 000	
321		Kunstnerøkonomi	
	75	Vederlagsordninger, reduseres med	4 000 000
		fra kr 190 347 000 til kr 186 347 000	
322		Bygg og offentlige rom	
	70	Nasjonale kulturbygg, *kan overføres*, økes med	50 000 000
		fra kr 178 500 000 til kr 228 500 000	
323		Musikk og scenekunst	
	1	Driftsutgifter, økes med	3 192 000
		fra kr 89 623 000 til kr 92 815 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, reduseres med	2 700 000
		fra kr 60 947 000 til kr 58 247 000	
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner, økes med	1 300 000
		fra kr 756 680 000 til kr 757 980 000	
325		Allmenne kulturformål	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	2 492 000
		fra kr 116 715 000 til kr 114 223 000	
	21	Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, økes med	4 000 000
		fra kr 13 407 000 til kr 17 407 000	
	79	Til disposisjon, *kan nyttes under post 1*, reduseres med	2 000 000
		fra kr 6 900 000 til kr 4 900 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
328		Museum og visuell kunst	
	70	Det nasjonale museumsnettverket, økes med	5 000 000
		fra kr 1 476 690 000 til kr 1 481 690 000	
	78	Ymse faste tiltak, økes med	5 300 000
		fra kr 79 120 000 til kr 84 420 000	
334		Film- og medieformål	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, reduseres med	3 000 000
		fra kr 11 524 000 til kr 8 524 000	
	73	Regional filmsatsing, *kan overføres*, økes med	1 000 000
		fra kr 75 720 000 til kr 76 720 000	
340		Den norske kirke	
	70	Rammetilskudd til Den norske kirke, *kan nyttes under post 1*, økes med	4 800 000
		fra kr 1 969 173 000 til kr 1 973 973 000	
	73	Tilskudd til Den norske kirke – oppgjør av feriepengeforpliktelser m.m., økes med	21 750 000
		fra kr 125 000 000 til kr 146 750 000	
400		Justis- og beredskapsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, økes med	127 000
		fra kr 494 247 000 til kr 494 374 000	
	23	Spesielle driftsutgifter, forskning og kunnskapsutvikling, *kan overføres*, reduseres med	131 000
		fra kr 31 310 000 til kr 31 179 000	
410		Domstolene	
	1	Driftsutgifter, økes med	28 053 000
		fra kr 2 334 225 000 til kr 2 362 278 000	
411		Domstoladministrasjonen	
	1	Driftsutgifter, *kan nyttes under kap. 410 post 1*, reduseres med	219 000
		fra kr 84 425 000 til kr 84 206 000	
430		Kriminalomsorgen	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	2 713 000
		fra kr 4 601 471 000 til kr 4 598 758 000	
	70	Tilskudd, økes med	500 000
		fra kr 22 701 000 til kr 23 201 000	
432		Kriminalomsorgens utdanningssenter (KRUS)	
	1	Driftsutgifter, økes med	19 600 000
		fra kr 189 372 000 til kr 208 972 000	
440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	
	1	Driftsutgifter, økes med	273 534 000
		fra kr 16 710 504 000 til kr 16 984 038 000	
	70	Tilskudd, økes med	3 100 000
		fra kr 82 080 000 til kr 85 180 000	
442		Politihøgskolen	
	1	Driftsutgifter, økes med	39 800 000
		fra kr 585 294 000 til kr 625 094 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
444		Politiets sikkerhetstjeneste (PST)	
	1	Driftsutgifter, økes med	6 900 000
		fra kr 890 524 000 til kr 897 424 000	
445		Den høyere påtalemyndighet	
	1	Driftsutgifter, økes med	265 000
		fra kr 244 538 000 til kr 244 803 000	
448		Grensekommissæren	
	1	Driftsutgifter, økes med	300 000
		fra kr 5 165 000 til kr 5 465 000	
451		Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap	
	1	Driftsutgifter, økes med	9 200 000
		fra kr 746 332 000 til kr 755 532 000	
	70	Overføringer til private, økes med	2 000 000
		fra kr 6 338 000 til kr 8 338 000	
452		Sentral krisehåndtering	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	950 000
		fra kr 26 651 000 til kr 25 701 000	
454		Redningshelikoptertjenesten	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*, reduseres med	301 851 000
		fra kr 2 140 161 000 til kr 1 838 310 000	
455		Redningstjenesten	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	1 000 000
		fra kr 104 778 000 til kr 103 778 000	
456		Direktoratet for nødkommunikasjon	
	1	Driftsutgifter, økes med	7 248 000
		fra kr 211 578 000 til kr 218 826 000	
	22	Spesielle driftsutgifter – tjenester og produkter, økes med	10 029 000
		fra kr 63 653 000 til kr 73 682 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*, økes med	159 737 000
		fra kr 359 109 000 til kr 518 846 000	
467		Norsk Lovtidend	
	1	Driftsutgifter, økes med	507 000
		fra kr 4 221 000 til kr 4 728 000	
469		Vergemålsordningen	
	1	Driftsutgifter, økes med	17 732 000
		fra kr 195 963 000 til kr 213 695 000	
472		Voldsoffererstatning og rådgiving for kriminalitetsofre	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	123 000
		fra kr 24 510 000 til kr 24 387 000	
	70	Erstatning til voldsofre, *overslagsbevilgning*, økes med	52 000 000
		fra kr 365 503 000 til kr 417 503 000	
474		Konfliktråd	
	1	Driftsutgifter, økes med	509 000
		fra kr 117 016 000 til kr 117 525 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
490		Utlendingsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	15 500 000
		fra kr 1 187 762 000 til kr 1 172 262 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, asylmottak, reduseres med	381 585 000
		fra kr 2 200 405 000 til kr 1 818 820 000	
	22	Spesielle driftsutgifter, tolk og oversettelse, reduseres med	41 700 000
		fra kr 62 006 000 til kr 20 306 000	
	60	Tilskudd til vertskommuner for asylmottak, reduseres med	3 122 000
		fra kr 230 469 000 til kr 227 347 000	
	70	Stønader til beboere i asylmottak, økes med	5 060 000
		fra kr 308 350 000 til kr 313 410 000	
	71	Tilskudd til aktivitetstilbud for barn i asylmottak, økes med	1 500 000
		fra kr 31 046 000 til kr 32 546 000	
	75	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, *kan overføres*, reduseres med	109 000
		fra kr 15 623 000 til kr 15 514 000	
491		Utlendingsnemnda	
	1	Driftsutgifter, *kan nyttes under post 21*, reduseres med	352 000
		fra kr 320 187 000 til kr 319 835 000	
495		Integrerings- og mangfoldsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	200 000
		fra kr 262 727 000 til kr 262 527 000	
496		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	21	Spesielle driftsutgifter, kunnskapsutvikling, *kan overføres*, reduseres med	750 000
		fra kr 43 704 000 til kr 42 954 000	
	60	Integreringstilskudd, *kan overføres*, økes med	56 318 000
		fra kr 12 134 571 000 til kr 12 190 889 000	
	61	Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger, *overslagsbevilgning*, reduseres med	390 099 000
		fra kr 3 768 338 000 til kr 3 378 239 000	
	62	Kommunale innvandrertiltak, økes med	10 000 000
		fra kr 179 906 000 til kr 189 906 000	
	71	Tilskudd til innvandrerorganisasjoner og annen frivillig virksomhet, økes med	6 000 000
		fra kr 85 460 000 til kr 91 460 000	
	73	Tilskudd, reduseres med	7 000 000
		fra kr 15 035 000 til kr 8 035 000	
497		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	
	22	Prøver i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere, økes med	750 000
		fra kr 29 195 000 til kr 29 945 000	
	60	Tilskudd til opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere, reduseres med	89 570 000
		fra kr 2 303 003 000 til kr 2 213 433 000	
500		Kommunal- og moderniseringsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	2 200 000
		fra kr 396 327 000 til kr 394 127 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, reduseres med	2 380 000
		fra kr 88 443 000 til kr 86 063 000	
	25	(Ny) Forprosjekt nytt regjeringskvartal, *kan overføres*, bevilges med	4 000 000
510		Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	39 820 000
		fra kr 703 333 000 til kr 663 513 000	
	22	Fellesutgifter for departementene og Statsministerens kontor, reduseres med	10 449 000
		fra kr 136 894 000 til kr 126 445 000	
520		Tilskudd til de politiske partier	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	500 000
		fra kr 8 730 000 til kr 8 230 000	
525		Fylkesmannsembetene	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	18 080 000
		fra kr 1 838 069 000 til kr 1 819 989 000	
530		Byggeprosjekter utenfor husleieordningen	
	33	Videreføring av byggeprosjekter, *kan overføres*, reduseres med	300 000 000
		fra kr 2 455 000 000 til kr 2 155 000 000	
	36	Kunstnerisk utsmykking, *kan overføres*, reduseres med	10 000 000
		fra kr 19 000 000 til kr 9 000 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*, økes med	4 000 000
		fra kr 77 000 000 til kr 81 000 000	
540		Direktoratet for forvaltning og IKT	
	1	Driftsutgifter, økes med	1 700 000
		fra kr 266 711 000 til kr 268 411 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, reduseres med	1 000 000
		fra kr 27 310 000 til kr 26 310 000	
541		IKT-politikk	
	70	Tilskudd til forvaltningsutvikling og samordning av IKT-politikken, *kan nyttes under kap. 541, post 22*, økes med	180 000
		fra kr 6 328 000 til kr 6 508 000	
542		Internasjonalt IKT-samarbeid og utviklingsprogram	
	70	Tilskudd til internasjonale program, *kan overføres*, reduseres med	2 000 000
		fra kr 31 300 000 til kr 29 300 000	
545		Datatilsynet	
	1	Driftsutgifter, økes med	140 000
		fra kr 50 639 000 til kr 50 779 000	
552		Nasjonalt samarbeid for regional utvikling	
	62	(Ny) Nasjonale tiltak for lokal samfunnsutvikling, bevilges med	4 500 000
553		Omstillingsdyktige regioner	
	65	Omstillingsprogrammer ved akutte endringer i arbeidsmarkedet, *kan nyttes under kap. 553, post 60 og 63*, økes med	30 000 000
		fra kr 130 000 000 til kr 160 000 000	
560		Sametinget	
	50	Sametinget, økes med	2 550 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 301 617 000 til kr 304 167 000	
563		Internasjonalt reindriftssenter	
	1	Driftsutgifter, økes med	380 000
		fra kr 5 929 000 til kr 6 309 000	
567		Nasjonale minoriteter	
	25	(Ny) Tiltak for romanifolket/taterne, *kan overføres*, bevilges med	2 000 000
	60	Tiltak for rom, *kan overføres*, reduseres med	2 250 000
		fra kr 6 371 000 til kr 4 121 000	
	71	Tilskudd til Romanifolkets/taternes kulturfond, reduseres med	5 374 000
		fra kr 5 374 000 til kr 0	
	74	Kultur- og ressurssenter for norske rom, reduseres med	10 500 000
		fra kr 12 000 000 til kr 1 500 000	
	75	(Ny) Midlertidig tilskuddsordning til romanifolket/taterne, *kan overføres*, bevilges med	3 374 000
571		Rammetilskudd til kommuner	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, reduseres med	6 000 000
		fra kr 21 556 000 til kr 15 556 000	
	60	Innbyggertilskudd, økes med	316 264 000
		fra kr 121 544 312 000 til kr 121 860 576 000	
	64	Skjønnstilskudd, *kan nyttes under kap. 572, post 64*, økes med	20 000 000
		fra kr 1 606 000 000 til kr 1 626 000 000	
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner	
	60	Innbyggertilskudd, økes med	40 000 000
		fra kr 32 150 448 000 til kr 32 190 448 000	
573		Kommunereform	
	60	Engangskostnader og reformstøtte ved kommunesammenslåing, *overslagsbevilgning*, økes med	244 275 000
		fra kr 1 058 325 000 til kr 1 302 600 000	
	61	Engangskostnader ved fylkessammenslåing, *overslagsbevilgning*, reduseres med	75 000 000
		fra kr 240 000 000 til kr 165 000 000	
580		Bostøtte	
	70	Bostøtte, *overslagsbevilgning*, reduseres med	20 800 000
		fra kr 2 875 300 000 til kr 2 854 500 000	
585		Husleietvistutvalget	
	1	Driftsutgifter, økes med	230 000
		fra kr 28 345 000 til kr 28 575 000	
587		Direktoratet for byggkvalitet	
	1	Driftsutgifter, økes med	220 000
		fra kr 99 985 000 til kr 100 205 000	
	22	Kunnskapsutvikling og informasjonsformidling, økes med	3 500 000
		fra kr 44 430 000 til kr 47 930 000	
590		Planlegging og byutvikling	
	72	Tilskudd til bolig-, by- og områdeutvikling, *kan overføres*, økes med	6 000 000
		fra kr 34 171 000 til kr 40 171 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
595		Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres, kan nyttes under kap. 595, post 1 og 45,* økes med	55 263 000
		fra kr 311 597 000 til kr 366 860 000	
601		Utredningsvirksomhet, forskning m.m.	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med	370 000
		fra kr 57 395 000 til kr 57 025 000	
	70	Tilskudd, reduseres med	4 630 000
		fra kr 36 120 000 til kr 31 490 000	
605		Arbeids- og velferdsetaten	
	1	Driftsutgifter, økes med	107 700 000
		fra kr 11 435 967 000 til kr 11 543 667 000	
	22	Forsknings- og utredningsaktiviteter, reduseres med	2 000 000
		fra kr 48 704 000 til kr 46 704 000	
611		Pensjoner av statskassen	
	1	Driftsutgifter, *overslagsbevilgning*, reduseres med	2 200 000
		fra kr 20 200 000 til kr 18 000 000	
612		Tilskudd til Statens pensjonskasse	
	1	Driftsutgifter, *overslagsbevilgning*, økes med	120 832 000
		fra kr 5 418 168 000 til kr 5 539 000 000	
	22	Sluttoppgjør, *overslagsbevilgning*, reduseres med	33 000 000
		fra kr 6 000 000 til kr -27 000 000	
	70	For andre medlemmer av Statens pensjonskasse, *overslagsbevilgning*, økes med	2 000 000
		fra kr 134 000 000 til kr 136 000 000	
613		Arbeidsgiveravgift til folketrygden	
	1	Driftsutgifter, *overslagsbevilgning*, reduseres med	268 200 000
		fra kr 289 200 000 til kr 21 000 000	
614		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	4 000 000
		fra kr 34 000 000 til kr 30 000 000	
	90	Utlån, *overslagsbevilgning*, reduseres med	1 100 000 000
		fra kr 4 500 000 000 til kr 3 400 000 000	
615		Yrkesskadeforsikring	
	1	Driftsutgifter, *overslagsbevilgning*, reduseres med	11 000 000
		fra kr 96 000 000 til kr 85 000 000	
616		Gruppelivsforsikring	
	1	Driftsutgifter, *overslagsbevilgning*, reduseres med	2 000 000
		fra kr 194 000 000 til kr 192 000 000	
621		Tilskudd til sosiale tjenester og sosial inkludering	
	63	Sosiale tjenester og tiltak for vanskeligstilte, *kan overføres*, økes med	5 000 000
		fra kr 155 760 000 til kr 160 760 000	
634		Arbeidsmarkedstiltak	
	76	Tiltak for arbeidssøkere, *kan overføres*, reduseres med	141 024 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 7 720 609 000 til kr 7 579 585 000	
635		Ventelønn	
	1	Driftsutgifter, *overslagsbevilgning*, økes med	3 000 000
		fra kr 30 000 000 til kr 33 000 000	
642		Petroleumstilsynet	
	1	Driftsutgifter, *kan nyttes under post 21*, økes med	900 000
		fra kr 260 369 000 til kr 261 269 000	
646		Pionerdykkere i Nordsjøen	
	71	(Ny) Oppreisning, *kan overføres*, bevilges med	700 000
648		Arbeidsretten, Riksmekleren m.m.	
	70	Tilskudd til faglig utvikling, reduseres med	900 000
		fra kr 4 000 000 til kr 3 100 000	
660		Krigspensjon	
	70	Tilskudd, militære, *overslagsbevilgning*, reduseres med	2 000 000
		fra kr 86 000 000 til kr 84 000 000	
	71	Tilskudd, sivile, *overslagsbevilgning*, reduseres med	5 000 000
		fra kr 215 000 000 til kr 210 000 000	
664		Pensjonstrygden for sjømenn	
	70	Tilskudd, reduseres med	28 000 000
		fra kr 83 000 000 til kr 55 000 000	
666		Avtalefestet pensjon (AFP)	
	70	Tilskudd, *overslagsbevilgning*, reduseres med	20 000 000
		fra kr 1 930 000 000 til kr 1 910 000 000	
667		Supplerende stønad til personer over 67 år	
	70	Tilskudd, *overslagsbevilgning*, økes med	5 000 000
		fra kr 325 000 000 til kr 330 000 000	
701		Direktoratet for e-helse	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, reduseres med	17 000 000
		fra kr 354 128 000 til kr 337 128 000	
703		Internasjonalt samarbeid	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, økes med	5 000 000
		fra kr 8 043 000 til kr 13 043 000	
710		Folkehelseinstituttet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	30 400 000
		fra kr 784 626 000 til kr 754 226 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, reduseres med	10 000 000
		fra kr 790 335 000 til kr 780 335 000	
714		Folkehelse	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres, kan nyttes under postene 70, 74 og 79*, reduseres med	2 080 000
		fra kr 151 003 000 til kr 148 923 000	
	60	Kommunale tiltak, *kan overføres, kan nyttes under post 21*, reduseres med	1 500 000
		fra kr 78 969 000 til kr 77 469 000	
	79	Andre tilskudd, *kan overføres, kan nyttes under post 21*, reduseres med	2 860 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 66 449 000 til kr 63 589 000	
720		Helsedirektoratet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	98 128 000
		fra kr 1 262 841 000 til kr 1 164 713 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, reduseres med	15 842 000
		fra kr 32 598 000 til kr 16 756 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*, reduseres med	4 211 000
		fra kr 4 211 000 til kr 0	
	60	(Ny) Gjesteinnbyggeroppgjør for fastleger, bevilges med	80 000 000
721		Statens helsetilsyn	
	1	Driftsutgifter, økes med	7 200 000
		fra kr 129 342 000 til kr 136 542 000	
723		Nasjonalt klageorgan for helsetjenesten	
	1	Driftsutgifter, økes med	3 800 000
		fra kr 124 441 000 til kr 128 241 000	
732		Regionale helseforetak	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, reduseres med	3 800 000
		fra kr 19 686 000 til kr 15 886 000	
	70	Særskilte tilskudd, *kan overføres, kan nyttes under postene 72, 73, 74 og 75*, økes med	57 300 000
		fra kr 1 786 241 000 til kr 1 843 541 000	
	72	Basisbevilgning Helse Sør-Øst RHF, *kan overføres*, reduseres med	269 100 000
		fra kr 50 034 672 000 til kr 49 765 572 000	
	73	Basisbevilgning Helse Vest RHF, *kan overføres*, reduseres med	95 000 000
		fra kr 17 659 836 000 til kr 17 564 836 000	
	74	Basisbevilgning Helse Midt-Norge RHF, *kan overføres*, reduseres med	71 700 000
		fra kr 13 328 177 000 til kr 13 256 477 000	
	75	Basisbevilgning Helse Nord RHF, *kan overføres*, reduseres med	64 200 000
		fra kr 11 942 678 000 til kr 11 878 478 000	
	77	Poliklinisk virksomhet mv., *overslagsbevilgning*, økes med	128 000 000
		fra kr 3 251 892 000 til kr 3 379 892 000	
	82	Investeringslån, *kan overføres*, økes med	70 000 000
		fra kr 1 566 883 000 til kr 1 636 883 000	
747		Statens strålevern	
	1	(Ny) Driftsutgifter, bevilges med	92 128 000
	21	(Ny) Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, bevilges med	17 342 000
	45	(Ny) Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*, bevilges med	4 211 000
750		Statens legemiddelverk	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	18 290 000
		fra kr 287 554 000 til kr 269 264 000	
761		Omsorgstjeneste	
	60	Kommunale kompetansetiltak, *kan overføres*, økes med	15 000 000
		fra kr 129 289 000 til kr 144 289 000	
	62	Dagaktivitetstilbud, *kan overføres*, reduseres med	25 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 262 652 000 til kr 237 652 000	
	63	Investeringstilskudd, *kan overføres*, økes med	107 600 000
		fra kr 3 298 100 000 til kr 3 405 700 000	
	65	Forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenestene, *overslagsbevilgning*, reduseres med	5 664 000
		fra kr 1 224 906 000 til kr 1 219 242 000	
	67	Utviklingstiltak, økes med	17 000 000
		fra kr 68 908 000 til kr 85 908 000	
	68	Kompetanse og innovasjon, økes med	2 000 000
		fra kr 365 874 000 til kr 367 874 000	
762		Primærhelsetjeneste	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan nyttes under post 70*, reduseres med	100 000
		fra kr 70 290 000 til kr 70 190 000	
	63	Allmennlegetjenester, økes med	5 000 000
		fra kr 89 349 000 til kr 94 349 000	
	73	Seksuell helse, *kan overføres*, reduseres med	2 100 000
		fra kr 55 628 000 til kr 53 528 000	
765		Psykisk helse og rusarbeid	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres, kan nyttes under post 72*, reduseres med	380 000
		fra kr 129 710 000 til kr 129 330 000	
	72	Frivillig arbeid mv., *kan overføres, kan nyttes under post 21*, økes med	4 000 000
		fra kr 366 925 000 til kr 370 925 000	
	73	Utviklingstiltak mv., reduseres med	9 500 000
		fra kr 142 251 000 til kr 132 751 000	
	75	Vold og traumatisk stress, *kan overføres*, økes med	6 180 000
		fra kr 173 031 000 til kr 179 211 000	
769		Utredningsvirksomhet mv.	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan nyttes under post 70*, økes med	7 000 000
		fra kr 14 548 000 til kr 21 548 000	
770		Tannhelsetjenester	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan nyttes under post 70*, reduseres med	1 300 000
		fra kr 30 251 000 til kr 28 951 000	
780		Forskning	
	50	Norges forskningsråd mv., økes med	16 000 000
		fra kr 332 207 000 til kr 348 207 000	
800		Barne- og likestillingsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, økes med	800 000
		fra kr 152 080 000 til kr 152 880 000	
840		Tiltak mot vold og overgrep	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan nyttes under post 70*, økes med	400 000
		fra kr 19 715 000 til kr 20 115 000	
	70	Tilskudd til voldsforebyggende tiltak mv., *kan nyttes under post 21 og kap. 858 post 1*, økes med	1 000 000
		fra kr 64 348 000 til kr 65 348 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
844		Kontantstøtte	
	70	Tilskudd, *overslagsbevilgning*, reduseres med	100 000 000
		fra kr 1 709 500 000 til kr 1 609 500 000	
845		Barnetrygd	
	70	Tilskudd, *overslagsbevilgning*, reduseres med	50 000 000
		fra kr 15 180 000 000 til kr 15 130 000 000	
846		Familie- og oppvekstiltak	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan nyttes under post 50 og post 71*, økes med	325 000
		fra kr 13 318 000 til kr 13 643 000	
	60	Barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn, *kan overføres*, økes med	2 000 000
		fra kr 29 789 000 til kr 31 789 000	
	61	Nasjonal tilskuddsordning mot barnefattigdom, *kan nyttes under post 71*, økes med	26 000 000
		fra kr 193 412 000 til kr 219 412 000	
	62	Utvikling i kommunene, økes med	3 000 000
		fra kr 79 647 000 til kr 82 647 000	
	79	Tilskudd til internasjonalt ungdomssamarbeid mv., *kan overføres*, reduseres med	400 000
		fra kr 8 656 000 til kr 8 256 000	
847		EUs ungdomsprogram	
	1	Driftsutgifter, *kan overføres*, økes med	1 245 000
		fra kr 8 188 000 til kr 9 433 000	
848		Barneombudet	
	1	Driftsutgifter, økes med	5 700 000
		fra kr 15 554 000 til kr 21 254 000	
853		Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	2 000 000
		fra kr 216 969 000 til kr 214 969 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*, økes med	3 700 000
		fra kr 7 639 000 til kr 11 339 000	
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan nyttes under post 71*, økes med	1 300 000
		fra kr 68 176 000 til kr 69 476 000	
	65	Refusjon av kommunale utgifter til barnevernstiltak knyttet til enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger, *overslagsbevilgning*, økes med	50 000 000
		fra kr 470 000 000 til kr 520 000 000	
	71	Utvikling og opplysningsarbeid mv., *kan nyttes under post 21*, reduseres med	1 700 000
		fra kr 33 155 000 til kr 31 455 000	
856		Barnevernets omsorgssenter for enslige mindreårige asylsøkere	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	359 200 000
		fra kr 843 825 000 til kr 484 625 000	
858		Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med	325 000
		fra kr 14 283 000 til kr 13 958 000	
865		Forbrukerpolitiske tiltak	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres, kan nyttes under post 50,* reduseres med	1 000 000
		fra kr 2 149 000 til kr 1 149 000	
867		Sekretariatet for Markedsrådet og Forbrukertvistutvalget	
	1	Driftsutgifter, økes med	1 000 000
		fra kr 11 466 000 til kr 12 466 000	
871		Likestilling og ikke-diskriminering	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres, kan nyttes under post 70,* økes med	5 310 000
		fra kr 9 601 000 til kr 14 911 000	
900		Nærings- og fiskeridepartementet	
	1	Driftsutgifter, økes med	1 300 000
		fra kr 430 248 000 til kr 431 548 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres,* økes med	1 440 000
		fra kr 87 601 000 til kr 89 041 000	
	71	Miljøtiltak Raufoss, økes med	5 800 000
		fra kr 3 200 000 til kr 9 000 000	
	75	Tilskudd til særskilte prosjekter, *kan overføres,* reduseres med	1 000 000
		fra kr 12 900 000 til kr 11 900 000	
	77	Tilskudd til sjømattiltak, *kan overføres,* økes med	2 000 000
		fra kr 8 750 000 til kr 10 750 000	
	79	Tilskudd til Mechatronics Innovation Lab, økes med	30 000 000
		fra kr 30 000 000 til kr 60 000 000	
902		Justervesenet	
	1	Driftsutgifter, økes med	1 000 000
		fra kr 122 788 000 til kr 123 788 000	
905		Norges geologiske undersøkelse	
	1	Driftsutgifter, økes med	8 000 000
		fra kr 171 253 000 til kr 179 253 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres,* økes med	4 500 000
		fra kr 72 387 000 til kr 76 887 000	
909		Tiltak for sysselsetting av sjøfolk	
	73	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, *overslagsbevilgning,* økes med	27 000 000
		fra kr 2 100 000 000 til kr 2 127 000 000	
915		Regelrådet	
	1	Driftsutgifter, økes med	1 060 000
		fra kr 8 569 000 til kr 9 629 000	
917		Fiskeridirektoratet	
	22	Fiskeriforskning og -overvåking, *kan overføres,* reduseres med	5 200 000
		fra kr 67 800 000 til kr 62 600 000	
919		Diverse fiskeriformål	
	76	Tilskudd til fiskeriforskning, *kan overføres,* reduseres med	1 700 000
		fra kr 22 100 000 til kr 20 400 000	
922		Romvirksomhet	
	73	EUs romprogrammer, reduseres med	43 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 280 200 000 til kr 237 200 000	
924		Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer	
	70	Tilskudd, reduseres med	20 300 000
		fra kr 48 616 000 til kr 28 316 000	
925		Havforskningsinstituttet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	15 250 000
		fra kr 494 862 000 til kr 479 612 000	
926		Forskningsfartøy	
	1	Driftsutgifter, økes med	15 250 000
		fra kr 160 878 000 til kr 176 128 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*, reduseres med	55 000 000
		fra kr 1 047 100 000 til kr 992 100 000	
927		NIFES	
	22	Fiskeriforskning og -overvåking, *kan overføres*, økes med	6 900 000
		fra kr 6 900 000 til kr 13 800 000	
940		Internasjonaliseringstiltak	
	73	(Ny) Støtte ved kapitalvareeksport, bevilges med	111 600 000
950		Forvaltning av statlig eierskap	
	54	Tapsavsetning, investeringskapital Investinor AS, reduseres med	35 000 000
		fra kr 35 000 000 til kr 0	
	95	Egenkapitalinnskudd til Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS, økes med	15 000 000
		fra kr 144 000 000 til kr 159 000 000	
	96	Aksjer, reduseres med	90 000 000
		fra kr 100 000 000 til kr 10 000 000	
1100		Landbruks- og matdepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, økes med	15 000 000
		fra kr 1 542 000 til kr 16 542 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold – ordinære forvaltningsorganer, *kan overføres, kan nyttes under post 50*, økes med	637 000
		fra kr 2 693 000 til kr 3 330 000	
1115		Mattilsynet	
	1	Driftsutgifter, økes med	1 000 000
		fra kr 1 347 945 000 til kr 1 348 945 000	
1300		Samferdselsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, økes med	320 000
		fra kr 187 379 000 til kr 187 699 000	
	21	Spesielle driftsutgifter – utredninger, modernisering av transportsektoren, reduseres med	2 200 000
		fra kr 12 727 000 til kr 10 527 000	
	71	Tilskudd til trafikksikkerhetsformål mv., økes med	1 500 000
		fra kr 60 900 000 til kr 62 400 000	
	74	Tilskudd til Redningsselskapet, økes med	10 000 000
		fra kr 83 500 000 til kr 93 500 000	
1320		Statens vegvesen	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	23	Drift og vedlikehold av riksveger, trafikant- og kjøretøytilsyn m.m., *kan overføres, kan nyttes under post 29, post 30, post 31 og post 72,* reduseres med	10 000 000
		fra kr 11 477 894 000 til kr 11 467 894 000	
	30	Riksveginvesteringer, *kan overføres, kan nyttes under post 23, post 29, post 31 og post 72,* reduseres med	7 400 000
		fra kr 14 321 800 000 til kr 14 314 400 000	
	36	E16 over Filefjell, *kan overføres,* reduseres med	50 000 000
		fra kr 478 100 000 til kr 428 100 000	
1321		Nye Veier AS	
	71	(Ny) Netto utgifter – overføring av eiendeler og forpliktelser fra Statens vegvesen, bevilges med	6 632 000
1352		Jernbanedirektoratet	
	73	Kjøp av infrastrukturtjenester – investeringer, *kan overføres, kan nyttes under post 71, post 72 og post 74,* økes med	10 000 000
		fra kr 2 467 300 000 til kr 2 477 300 000	
1360		Kystverket	
	1	Driftsutgifter, *kan nyttes under post 45,* økes med	10 700 000
		fra kr 1 706 272 000 til kr 1 716 972 000	
	30	Nyanlegg og større vedlikehold, *kan overføres,* økes med	18 000 000
		fra kr 408 800 000 til kr 426 800 000	
1370		Posttjenester	
	70	Kjøp av post- og banktjenester, økes med	1 500 000
		fra kr 272 200 000 til kr 273 700 000	
1380		Nasjonal kommunikasjonsmyndighet	
	70	Tilskudd til telesikkerhet og -beredskap, *kan overføres,* økes med	76 500 000
		fra kr 80 200 000 til kr 156 700 000	
1400		Klima- og miljødepartementet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	475 000
		fra kr 279 621 000 til kr 279 146 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med	12 130 000
		fra kr 49 246 000 til kr 61 376 000	
	76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak, *kan overføres,* reduseres med	18 000 000
		fra kr 61 098 000 til kr 43 098 000	
1410		Miljøforskning og miljøovervåking	
	70	Nasjonale oppgaver ved miljøforskningsinstituttene, økes med	1 000 000
		fra kr 48 141 000 til kr 49 141 000	
1420		Miljødirektoratet	
	1	Driftsutgifter, økes med	2 214 000
		fra kr 667 766 000 til kr 669 980 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med	50 900 000
		fra kr 225 072 000 til kr 275 972 000	
	22	Statlige vannmiljøtiltak, reduseres med	6 000 000
		fra kr 297 552 000 til kr 291 552 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	37	Skogplanting, *kan overføres,* reduseres med	14 375 000
		fra kr 14 375 000 til kr 0	
	38	Restaurering av myr, *kan overføres,* reduseres med	9 500 000
		fra kr 23 625 000 til kr 14 125 000	
	61	Tilskudd til klimatiltak og klimatilpassing, *kan overføres,* reduseres med	155 820 000
		fra kr 156 920 000 til kr 1 100 000	
	63	(Ny) Returordning for kasserte fritidsbåter, bevilges med	20 000 000
	65	(Ny) Tiltak i kommuner med ulverevir i Hedmark, Akershus og Østfold, bevilges med	20 000 000
	69	Oppryddingstiltak, *kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 79,* reduseres med	62 000 000
		fra kr 271 562 000 til kr 209 562 000	
	70	Tilskudd til vannmiljøtiltak, *kan overføres,* økes med	19 000 000
		fra kr 54 755 000 til kr 73 755 000	
	71	Marin forsøpling, *kan overføres,* økes med	25 000 000
		fra kr 35 290 000 til kr 60 290 000	
	73	Tilskudd til rovvilttiltak, *kan overføres,* reduseres med	10 000 000
		fra kr 70 051 000 til kr 60 051 000	
	75	Utbetaling av pant for bilvrak, *overslagsbevilgning,* reduseres med	50 000 000
		fra kr 731 760 000 til kr 681 760 000	
	76	Refusjonsordninger, *overslagsbevilgning,* økes med	15 637 000
		fra kr 76 042 000 til kr 91 679 000	
	77	Diverse organisasjoner og stiftelser m.m., økes med	1 000 000
		fra kr 14 416 000 til kr 15 416 000	
	78	Friluftsformål, *kan overføres,* økes med	5 000 000
		fra kr 181 821 000 til kr 186 821 000	
	79	Oppryddingstiltak, *kan overføres, kan nyttes under postene 39 og 69,* økes med	500 000
		fra kr 450 000 til kr 950 000	
	81	Verdensarvområder, kulturlandskap og verdiskaping naturarv, *kan overføres, kan nyttes under post 21,* økes med	7 000 000
		fra kr 48 261 000 til kr 55 261 000	
	82	Tilskudd til truede arter og naturtyper, *kan overføres, kan nyttes under post 21,* reduseres med	51 200 000
		fra kr 74 989 000 til kr 23 789 000	
	85	Naturinformasjonssentre, *kan overføres,* økes med	1 600 000
		fra kr 55 714 000 til kr 57 314 000	
1429		Riksantikvaren	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med	4 935 000
		fra kr 51 243 000 til kr 46 308 000	
	22	Bevaringsoppgaver, *kan overføres,* økes med	10 000 000
		fra kr 24 304 000 til kr 34 304 000	
	60	Kulturminnearbeid i kommunene, økes med	5 000 000
		fra kr 4 116 000 til kr 9 116 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	70	Tilskudd til automatisk fredete og andre arkeologiske kulturminner, *kan overføres*, økes med	21 000 000
		fra kr 33 564 000 til kr 54 564 000	
	73	Tilskudd til bygninger og anlegg fra middelalderen og brannsikring, *kan overføres*, økes med	2 000 000
		fra kr 45 952 000 til kr 47 952 000	
1471		Norsk Polarinstitutt	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	7 681 000
		fra kr 228 070 000 til kr 220 389 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, reduseres med	187 000
		fra kr 70 707 000 til kr 70 520 000	
1473		Kings Bay AS	
	70	Tilskudd, økes med	12 000 000
		fra kr 41 573 000 til kr 53 573 000	
1474		Fram – Nordområdesenter for klima- og miljøforskning	
	70	Tilskudd til private mottakere, *kan overføres, kan nyttes under post 50*, økes med	6 380 000
		fra kr 28 000 000 til kr 34 380 000	
1481		Klimakvoter	
	22	Kvotekjøp, generell ordning, *kan overføres*, reduseres med	20 000 000
		fra kr 195 300 000 til kr 175 300 000	
1482		Internasjonale klima- og utviklingstiltak	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	52 000
		fra kr 97 429 000 til kr 97 377 000	
1600		Finansdepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, reduseres med	11 500 000
		fra kr 58 618 000 til kr 47 118 000	
1605		Direktoratet for økonomistyring	
	1	Driftsutgifter, økes med	72 659 000
		fra kr 378 130 000 til kr 450 789 000	
1608		Tiltak for å styrke statlig økonomi- og prosjektstyring	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, økes med	2 000 000
		fra kr 15 953 000 til kr 17 953 000	
1610		Tolletaten	
	1	Driftsutgifter, økes med	9 500 000
		fra kr 1 476 431 000 til kr 1 485 931 000	
1618		Skatteetaten	
	1	Driftsutgifter, økes med	2 900 000
		fra kr 5 662 708 000 til kr 5 665 608 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, reduseres med	25 000 000
		fra kr 190 300 000 til kr 165 300 000	
	22	Større IT-prosjekter, *kan overføres*, reduseres med	115 200 000
		fra kr 358 700 000 til kr 243 500 000	
	23	Spesielle driftsutgifter, a-ordningen, økes med	3 300 000
		fra kr 84 751 000 til kr 88 051 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
1620		Statistisk sentralbyrå	
	1	Driftsutgifter, økes med	16 900 000
		fra kr 562 986 000 til kr 579 886 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres*, reduseres med	36 900 000
		fra kr 242 453 000 til kr 205 553 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*, økes med	20 000 000
		fra kr 44 300 000 til kr 64 300 000	
1632		Kompensasjon for merverdiavgift	
	61	Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner, *overslagsbevilgning*, økes med	1 000 000 000
		fra kr 21 200 000 000 til kr 22 200 000 000	
	72	Tilskudd til private og ideelle virksomheter, *overslagsbevilgning*, økes med	90 000 000
		fra kr 1 980 000 000 til kr 2 070 000 000	
1633		Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift	
	1	Driftsutgifter, *overslagsbevilgning*, økes med	400 000 000
		fra kr 5 683 531 000 til kr 6 083 531 000	
1651		Statsgjeld, avdrag og innløsning	
	98	Avdrag på innenlandsk statsgjeld, *overslagsbevilgning*, reduseres med	12 248 000 000
		fra kr 63 207 000 000 til kr 50 959 000 000	
1670		Avsetninger til Den nordiske investeringsbank	
	90	Innbetalt grunnkapital, reduseres med	5 170 000
		fra kr 119 800 000 til kr 114 630 000	
1700		Forsvarsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, økes med	16 607 000
		fra kr 772 986 000 til kr 789 593 000	
	43	Til disposisjon for Forsvarsdepartementet, *kan overføres*, reduseres med	3 100 000
		fra kr 15 610 000 til kr 12 510 000	
	71	Overføringer til andre, *kan overføres*, reduseres med	2 941 000
		fra kr 60 825 000 til kr 57 884 000	
1710		Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg	
	1	Driftsutgifter, *kan overføres*, reduseres med	5 124 000
		fra kr 3 641 748 000 til kr 3 636 624 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres, kan nyttes under kap. 1760, post 45*, økes med	13 000 000
		fra kr 277 515 000 til kr 290 515 000	
1720		Felles ledelse og kommandoapparat	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	13 561 000
		fra kr 5 306 746 000 til kr 5 293 185 000	
	70	Renter låneordning, reduseres med	4 517 000
		fra kr 4 517 000 til kr 0	
1723		Nasjonal sikkerhetsmyndighet	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	1 458 000
		fra kr 258 716 000 til kr 257 258 000	
1725		Fellesinstitusjoner og -utgifter under Forsvarsstaben	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	108 638 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 825 675 000 til kr 717 037 000	
1731		Hæren	
	1	Driftsutgifter, økes med	58 846 000
		fra kr 5 464 204 000 til kr 5 523 050 000	
1732		Sjøforsvaret	
	1	Driftsutgifter, økes med	565 000
		fra kr 4 237 525 000 til kr 4 238 090 000	
1733		Luftforsvaret	
	1	Driftsutgifter, økes med	34 034 000
		fra kr 4 775 459 000 til kr 4 809 493 000	
1734		Heimevernet	
	1	Driftsutgifter, økes med	22 170 000
		fra kr 1 379 052 000 til kr 1 401 222 000	
1735		Etterretningstjenesten	
	21	Spesielle driftsutgifter, økes med	20 100 000
		fra kr 1 714 268 000 til kr 1 734 368 000	
1740		Forsvarets logistikkorganisasjon	
	1	Driftsutgifter, økes med	101 652 000
		fra kr 1 797 061 000 til kr 1 898 713 000	
1760		Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold	
	1	Driftsutgifter, *kan nyttes under kap. 1760, post 45,* økes med	193 073 000
		fra kr 1 502 393 000 til kr 1 695 466 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres, kan nyttes under kap. 1761, post 45,* økes med	265 009 000
		fra kr 4 907 916 000 til kr 5 172 925 000	
	48	Fellesfinansierte investeringer, fellesfinansiert andel, *kan overføres,* reduseres med	10 136 000
		fra kr 71 500 000 til kr 61 364 000	
1761		Nye kampfly med baseløsning	
	1	Driftsutgifter, *kan nyttes under kap. 1761, post 45,* reduseres med	8 151 000
		fra kr 194 686 000 til kr 186 535 000	
1790		Kystvakten	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	118 901 000
		fra kr 1 094 686 000 til kr 975 785 000	
1791		Redningshelikoptertjenesten	
	1	Driftsutgifter, økes med	68 734 000
		fra kr 925 343 000 til kr 994 077 000	
1792		Norske styrker i utlandet	
	1	Driftsutgifter, økes med	213 899 000
		fra kr 823 497 000 til kr 1 037 396 000	
1795		Kulturelle og allmennyttige formål	
	1	Driftsutgifter, økes med	4 620 000
		fra kr 252 606 000 til kr 257 226 000	
1800		Olje- og energidepartementet	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	21	Spesielle driftsutgifter, *kan overføres, kan nyttes under post 72*, reduseres med	500 000
		fra kr 26 927 000 til kr 26 427 000	
	72	Tilskudd til olje- og energiformål, *kan overføres, kan nyttes under post 21,* økes med	2 000 000
		fra kr 5 000 000 til kr 7 000 000	
1810		Oljedirektoratet	
	23	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet, *kan overføres,* reduseres med	8 000 000
		fra kr 125 000 000 til kr 117 000 000	
1815		Petoro AS	
	72	Administrasjon, Petoro Iceland AS, reduseres med	500 000
		fra kr 1 500 000 til kr 1 000 000	
	73	Statlig deltakelse i petroleumsvirksomhet på islandsk kontinentalsokkel, *kan overføres,* reduseres med	500 000
		fra kr 7 100 000 til kr 6 600 000	
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat	
	22	Flom- og skredforebygging, *kan overføres, kan nyttes under postene 45, 60 og 72,* økes med	20 000 000
		fra kr 272 892 000 til kr 292 892 000	
	60	Tilskudd til flom- og skredforebygging, *kan overføres, kan nyttes under postene 22 og 72,* økes med	5 000 000
		fra kr 70 000 000 til kr 75 000 000	
1825		Energiomlegging, energi- og klimateknologi	
	95	Kapitalinnskudd, reduseres med	15 000 000
		fra kr 15 000 000 til kr 0	
	96	Aksjer, reduseres med	10 000 000
		fra kr 10 000 000 til kr 0	
1830		Forskning og næringsutvikling	
	70	Internasjonale samarbeids- og utviklingstiltak, *kan overføres,* reduseres med	14 000 000
		fra kr 31 300 000 til kr 17 300 000	
1840		CO_2-håndtering	
	96	(Ny) Aksjer, bevilges med	2 000 000
2309		Tilfeldige utgifter	
	1	Driftsutgifter, reduseres med	240 000 000
		fra kr 4 181 873 000 til kr 3 941 873 000	
2410		Statens lånekasse for utdanning	
	1	Driftsutgifter, *kan nyttes under post 45,* økes med	6 410 000
		fra kr 377 168 000 til kr 383 578 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres, kan nyttes under post 1,* reduseres med	5 600 000
		fra kr 5 600 000 til kr 0	
	50	Avsetning til utdanningsstipend, *overslagsbevilgning,* reduseres med	4 315 000
		fra kr 6 583 093 000 til kr 6 578 778 000	
	70	Utdanningsstipend, *overslagsbevilgning,* økes med	23 031 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 2 725 294 000 til kr 2 748 325 000	
	71	Andre stipend, *overslagsbevilgning*, reduseres med	55 194 000
		fra kr 830 404 000 til kr 775 210 000	
	72	Rentestøtte, *overslagsbevilgning*, økes med	45 316 000
		fra kr 906 162 000 til kr 951 478 000	
	73	Avskrivninger, *overslagsbevilgning*, reduseres med	24 506 000
		fra kr 614 766 000 til kr 590 260 000	
	74	Tap på utlån, økes med	12 450 000
		fra kr 368 100 000 til kr 380 550 000	
	90	Økt lån og rentegjeld, *overslagsbevilgning*, reduseres med	238 003 000
		fra kr 26 072 450 000 til kr 25 834 447 000	
2421		Innovasjon Norge	
	50	Innovasjon – prosjekter, fond, reduseres med	20 000 000
		fra kr 593 500 000 til kr 573 500 000	
	51	Såkornfond IKT-næringer, tapsavsetning, økes med	9 200 000
		fra kr 37 200 000 til kr 46 400 000	
	53	Såkornfond IKT-næringer, risikoavlasting, reduseres med	18 800 000
		fra kr 18 800 000 til kr 0	
	70	Basiskostnader, økes med	2 500 000
		fra kr 166 489 000 til kr 168 989 000	
	95	Såkornfond IKT-næringer, egenkapital, økes med	26 000 000
		fra kr 106 300 000 til kr 132 300 000	
2429		Eksportkreditt Norge AS	
	70	Tilskudd, økes med	2 000 000
		fra kr 107 698 000 til kr 109 698 000	
2440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten	
	30	Investeringer, økes med	1 500 000 000
		fra kr 25 500 000 000 til kr 27 000 000 000	
2445		Statsbygg	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter -4 726 960 000	
		2 Driftsutgifter 2 058 770 000	
		3 Avskrivninger 1 311 514 000	
		4 Renter av statens kapital 86 000 000	
		5 Til investeringsformål 1 129 976 000	
		Sum	-140 700 000
	30	Prosjektering av bygg, *kan overføres*, økes med	68 000 000
		fra kr 138 001 000 til kr 206 001 000	
	31	Igangsetting av ordinære byggeprosjekter, *kan overføres*, økes med	10 000 000
		fra kr 115 000 000 til kr 125 000 000	
	33	Videreføring av ordinære byggeprosjekter, *kan overføres*, reduseres med	580 000 000
		fra kr 2 256 254 000 til kr 1 676 254 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*, økes med	100 000 000
		fra kr 183 828 000 til kr 283 828 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
2460		Garantiinstituttet for eksportkreditt	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter .....-180 000 000	
		2 Driftsutgifter .....180 000 000, *overslagsbevilgning*	
		Sum.....	0
2470		Statens pensjonskasse	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter ..... -649 569 000, *overslagsbevilgning*	
		2 Driftsutgifter .....461 105 000, *overslagsbevilgning*	
		3 Avskrivninger 121 354 000	
		4 Renter av statens kapital 2 884 000	
		5 Til investeringsformål 38 070 000	
		6 Til reguleringsfond 4 020 000	
		Sum.....	-22 136 000
2530		Foreldrepenger	
	70	Foreldrepenger ved fødsel, *overslagsbevilgning*, reduseres med	160 000 000
		fra kr 19 810 000 000 til kr 19 650 000 000	
	71	Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, *overslagsbevilgning*, økes med	18 000 000
		fra kr 612 000 000 til kr 630 000 000	
	72	Feriepenger av foreldrepenger, *overslagsbevilgning*, reduseres med	10 000 000
		fra kr 495 000 000 til kr 485 000 000	
	73	Foreldrepenger ved adopsjon, *overslagsbevilgning*, økes med	3 000 000
		fra kr 54 000 000 til kr 57 000 000	
2541		Dagpenger	
	70	Dagpenger, *overslagsbevilgning*, reduseres med	1 850 000 000
		fra kr 16 300 000 000 til kr 14 450 000 000	
2542		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.	
	70	Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv., *overslagsbevilgning*, reduseres med	160 000 000
		fra kr 975 000 000 til kr 815 000 000	
2620		Stønad til enslig mor eller far	
	70	Overgangsstønad, *overslagsbevilgning*, reduseres med	400 000 000
		fra kr 2 510 000 000 til kr 2 110 000 000	
	72	Stønad til barnetilsyn, *overslagsbevilgning*, reduseres med	60 000 000
		fra kr 295 000 000 til kr 235 000 000	
	73	Utdanningsstønad, reduseres med	17 000 000
		fra kr 42 000 000 til kr 25 000 000	
	75	Tilskudd til flytting for å komme i arbeid, økes med	200 000
		fra kr 200 000 til kr 400 000	
	76	Bidragsforskott, økes med	35 000 000
		fra kr 715 000 000 til kr 750 000 000	
2650		Sykepenger	
	70	Sykepenger for arbeidstakere mv., *overslagsbevilgning*, reduseres med	660 000 000
		fra kr 36 630 000 000 til kr 35 970 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	71	Sykepenger for selvstendige, *overslagsbevilgning*, økes med	6 000 000
		fra kr 1 400 000 000 til kr 1 406 000 000	
	72	Pleie-, opplærings- og omsorgspenger mv., *overslagsbevilgning*, reduseres med	30 000 000
		fra kr 750 000 000 til kr 720 000 000	
	75	Feriepenger av sykepenger, *overslagsbevilgning*, reduseres med	30 000 000
		fra kr 2 040 000 000 til kr 2 010 000 000	
2651		Arbeidsavklaringspenger	
	70	Arbeidsavklaringspenger, *overslagsbevilgning*, reduseres med	220 000 000
		fra kr 34 510 000 000 til kr 34 290 000 000	
	71	Tilleggsstønad, *overslagsbevilgning*, reduseres med	10 000 000
		fra kr 295 000 000 til kr 285 000 000	
	72	Legeerklæringer, reduseres med	15 000 000
		fra kr 415 000 000 til kr 400 000 000	
2655		Uførhet	
	70	Uføretrygd, *overslagsbevilgning*, reduseres med	1 212 000 000
		fra kr 83 812 000 000 til kr 82 600 000 000	
	75	Menerstatning ved yrkesskade, *overslagsbevilgning*, reduseres med	25 000 000
		fra kr 100 000 000 til kr 75 000 000	
	76	Yrkesskadetrygd gml. lovgivning, *overslagsbevilgning*, økes med	2 000 000
		fra kr 43 000 000 til kr 45 000 000	
2661		Grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler mv.	
	70	Grunnstønad, *overslagsbevilgning*, økes med	3 000 000
		fra kr 1 867 000 000 til kr 1 870 000 000	
	71	Hjelpestønad, *overslagsbevilgning*, reduseres med	2 000 000
		fra kr 1 632 000 000 til kr 1 630 000 000	
	73	Hjelpemidler mv. under arbeid og utdanning, reduseres med	1 000 000
		fra kr 133 000 000 til kr 132 000 000	
	74	Tilskudd til biler, økes med	55 500 000
		fra kr 709 500 000 til kr 765 000 000	
	75	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler, økes med	91 300 000
		fra kr 2 918 700 000 til kr 3 010 000 000	
	76	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler som tjenester, reduseres med	16 200 000
		fra kr 271 200 000 til kr 255 000 000	
	77	Ortopediske hjelpemidler, økes med	105 000 000
		fra kr 1 305 000 000 til kr 1 410 000 000	
	78	Høreapparater, reduseres med	55 000 000
		fra kr 700 000 000 til kr 645 000 000	
2670		Alderdom	
	70	Grunnpensjon, *overslagsbevilgning*, reduseres med	1 010 000 000
		fra kr 71 690 000 000 til kr 70 680 000 000	
	71	Tilleggspensjon, *overslagsbevilgning*, reduseres med	1 790 000 000
		fra kr 136 720 000 000 til kr 134 930 000 000	
	72	Inntektspensjon, *overslagsbevilgning*, økes med	21 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 615 000 000 til kr 636 000 000	
	73	Særtillegg, pensjonstillegg mv., *overslagsbevilgning*, reduseres med	75 000 000
		fra kr 5 940 000 000 til kr 5 865 000 000	
2680		Etterlatte	
	70	Grunnpensjon, *overslagsbevilgning*, reduseres med	10 000 000
		fra kr 1 140 000 000 til kr 1 130 000 000	
	71	Tilleggspensjon, *overslagsbevilgning*, reduseres med	10 000 000
		fra kr 860 000 000 til kr 850 000 000	
	72	Særtillegg, *overslagsbevilgning*, reduseres med	4 000 000
		fra kr 88 000 000 til kr 84 000 000	
	74	Utdanningsstønad, reduseres med	100 000
		fra kr 400 000 til kr 300 000	
	75	Stønad til barnetilsyn, *overslagsbevilgning*, reduseres med	830 000
		fra kr 5 830 000 til kr 5 000 000	
2686		Stønad ved gravferd	
	70	Stønad ved gravferd, *overslagsbevilgning*, økes med	9 600 000
		fra kr 181 400 000 til kr 191 000 000	
2711		Spesialisthelsetjeneste mv.	
	70	Spesialisthjelp, økes med	5 000 000
		fra kr 1 920 000 000 til kr 1 925 000 000	
	71	Psykologhjelp, økes med	6 000 000
		fra kr 287 000 000 til kr 293 000 000	
	72	Tannbehandling, reduseres med	80 500 000
		fra kr 2 507 000 000 til kr 2 426 500 000	
	76	Private laboratorier og røntgeninstitutt, økes med	38 800 000
		fra kr 891 200 000 til kr 930 000 000	
2751		Legemidler mv.	
	70	Legemidler, økes med	370 100 000
		fra kr 10 139 900 000 til kr 10 510 000 000	
	72	Medisinsk forbruksmateriell, reduseres med	63 500 000
		fra kr 2 003 500 000 til kr 1 940 000 000	
2752		Refusjon av egenbetaling	
	70	Egenandelstak 1, reduseres med	40 000 000
		fra kr 5 000 000 000 til kr 4 960 000 000	
	71	Egenandelstak 2, reduseres med	62 600 000
		fra kr 1 067 600 000 til kr 1 005 000 000	
2755		Helsetjenester i kommunene mv.	
	62	Fastlønnsordning fysioterapeuter, *kan nyttes under post 71*, reduseres med	2 000 000
		fra kr 370 000 000 til kr 368 000 000	
	70	Allmennlegehjelp, reduseres med	40 000 000
		fra kr 4 845 000 000 til kr 4 805 000 000	
	71	Fysioterapi, *kan nyttes under post 62*, økes med	30 000 000
		fra kr 1 195 000 000 til kr 1 225 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	72	Jordmorhjelp, reduseres med	1 000 000
		fra kr 61 000 000 til kr 60 000 000	
	73	Kiropraktorbehandling, reduseres med	1 000 000
		fra kr 150 000 000 til kr 149 000 000	
	75	Logopedisk og ortoptisk behandling, reduseres med	1 000 000
		fra kr 142 000 000 til kr 141 000 000	
2756		Andre helsetjenester	
	70	Helsetjenester i annet EØS-land, reduseres med	1 000 000
		fra kr 25 000 000 til kr 24 000 000	
	71	Helsetjenester i utlandet mv., økes med	15 000 000
		fra kr 445 000 000 til kr 460 000 000	
	72	Helsetjenester til utenlandsboende mv., reduseres med	17 000 000
		fra kr 210 000 000 til kr 193 000 000	
2790		Andre helsetiltak	
	70	Bidrag, reduseres med	5 000 000
		fra kr 235 000 000 til kr 230 000 000	
3225		Tiltak i grunnopplæringen	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, reduseres med	65 399 000
		fra kr 190 160 000 til kr 124 761 000	
3334		Film- og medieformål	
	2	Inntekter ved oppdrag, reduseres med	3 000 000
		fra kr 11 937 000 til kr 8 937 000	
3440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	
	2	Refusjoner mv., økes med	40 000 000
		fra kr 339 604 000 til kr 379 604 000	
	5	Personalbarnehage, reduseres med	3 147 000
		fra kr 5 447 000 til kr 2 300 000	
	6	Gebyr – utlendingssaker, økes med	5 848 000
		fra kr 200 377 000 til kr 206 225 000	
3456		Direktoratet for nødkommunikasjon	
	2	Refusjoner driftsutgifter, økes med	761 000
		fra kr 40 253 000 til kr 41 014 000	
	3	Refusjoner spesielle driftsutgifter – tjenester og produkter, økes med	9 926 000
		fra kr 63 756 000 til kr 73 682 000	
	4	Refusjoner større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, økes med	82 737 000
		fra kr 445 000 til kr 83 182 000	
3490		Utlendingsdirektoratet	
	3	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, ODA-godkjente utgifter, reduseres med	248 000
		fra kr 17 562 000 til kr 17 314 000	
	4	Asylmottak, ODA-godkjente utgifter reduseres med	183 661 000
		fra kr 1 374 310 000 til kr 1 190 649 000	
3496		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	1	Integreringstilskudd for overføringsflyktninger, ODA-godkjente utgifter, økes med	18 399 000
		fra kr 251 326 000 til kr 269 725 000	
	2	Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger, ODA-godkjente utgifter, økes med	415 479 000
		fra kr 154 723 000 til kr 570 202 000	
3497		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	
	1	Norskopplæring i mottak, ODA-godkjente utgifter, reduseres med	29 549 000
		fra kr 85 198 000 til kr 55 649 000	
3510		Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon	
	2	Ymse inntekter, reduseres med	273 000
		fra kr 21 501 000 til kr 21 228 000	
3531		Eiendommer til kongelige formål	
	1	Ymse inntekter, reduseres med	40 000
		fra kr 40 000 til kr 0	
3595		Statens kartverk, arbeid med tinglysing og nasjonal geografisk infrastruktur	
	3	Samfinansiering, reduseres med	6 000 000
		fra kr 270 952 000 til kr 264 952 000	
3614		Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	
	1	Gebyrinntekter, lån, reduseres med	4 000 000
		fra kr 28 000 000 til kr 24 000 000	
	90	Tilbakebetaling av lån, reduseres med	3 300 000 000
		fra kr 18 400 000 000 til kr 15 100 000 000	
3635		Ventelønn mv.	
	85	Innfordring av feilutbetaling av ventelønn, økes med	200 000
		fra kr 200 000 til kr 400 000	
3642		Petroleumstilsynet	
	3	Gebyr tilsyn, reduseres med	14 000 000
		fra kr 80 980 000 til kr 66 980 000	
3720		Helsedirektoratet	
	2	Diverse inntekter, reduseres med	19 241 000
		fra kr 37 746 000 til kr 18 505 000	
	4	Gebyrinntekter, reduseres med	9 467 000
		fra kr 44 013 000 til kr 34 546 000	
	5	Helsetjenester til utenlandsboende mv., reduseres med	195 000
		fra kr 64 805 000 til kr 64 610 000	
	6	(Ny) Gjesteinnbyggeroppgjør for fastleger, bevilges med	80 000 000
3732		Regionale helseforetak	
	86	Driftskreditter, økes med	800 000 000
		fra kr 5 170 000 000 til kr 5 970 000 000	
3747		Statens strålevern	
	2	(Ny) Diverse inntekter, bevilges med	19 241 000
	4	(Ny) Gebyrinntekter, bevilges med	8 467 000
3750		Statens legemiddelverk	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	4	Registreringsgebyr, reduseres med	9 520 000
		fra kr 121 642 000 til kr 112 122 000	
3847		EUs ungdomsprogram	
	1	Tilskudd fra Europakommisjonen, økes med	1 245 000
		fra kr 2 364 000 til kr 3 609 000	
3856		Barnevernets omsorgssenter for enslige mindreårige asylsøkere	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, reduseres med	504 800 000
		fra kr 723 548 000 til kr 218 748 000	
3871		Likestilling og ikke-diskriminering	
	1	(Ny) Diverse inntekter, bevilges med	5 310 000
3900		Nærings- og fiskeridepartementet	
	86	(Ny) Tvangsmulkt, bevilges med	10 000
3904		Brønnøysundregistrene	
	1	Gebyrinntekter, økes med	26 500 000
		fra kr 473 512 000 til kr 500 012 000	
3950		Forvaltning av statlig eierskap	
	87	(Ny) Innbetaling - garantiordningen, Eksportfinans ASA, bevilges med	30 700 000
4100		Landbruks- og matdepartementet	
	40	(Ny) Salg av eiendom, bevilges med	637 000
4400		Klima- og miljødepartementet	
	50	(Ny) Tilbakeføring av tapsfondsmidler fra Statens miljøfond, bevilges med	37 600 000
4420		Miljødirektoratet	
	7	Gebyrer, kvotesystemet, reduseres med	3 220 000
		fra kr 11 344 000 til kr 8 124 000	
4602		Finanstilsynet	
	3	Saksbehandlingsgebyr, økes med	500 000
		fra kr 10 370 000 til kr 10 870 000	
4605		Direktoratet for økonomistyring	
	1	Økonomitjenester, økes med	23 400 000
		fra kr 49 600 000 til kr 73 000 000	
4610		Tolletaten	
	85	Overtredelsesgebyr, økes med	10 000 000
		fra kr 7 000 000 til kr 17 000 000	
4618		Skatteetaten	
	87	Trafikantsanksjoner, økes med	5 000 000
		fra kr 70 000 000 til kr 75 000 000	
	88	Forsinkelsesgebyr, Regnskapsregisteret, økes med	52 000 000
		fra kr 248 000 000 til kr 300 000 000	
	89	Overtredelsesgebyr, reduseres med	3 000 000
		fra kr 13 000 000 til kr 10 000 000	
4710		Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg	
	47	Salg av eiendom, økes med	360 600 000
		fra kr 269 425 000 til kr 630 025 000	
4720		Felles ledelse og kommandoapparat	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	1	Driftsinntekter, økes med	13 382 000
		fra kr 107 247 000 til kr 120 629 000	
4725		Fellesinstitusjoner og -inntekter under Forsvarsstaben	
	1	Driftsinntekter, reduseres med	6 605 000
		fra kr 24 622 000 til kr 18 017 000	
4731		Hæren	
	1	Driftsinntekter, økes med	30 000 000
		fra kr 63 993 000 til kr 93 993 000	
4760		Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold	
	1	Driftsinntekter, økes med	57 593 000
		fra kr 29 750 000 til kr 87 343 000	
	45	(Ny) Store nyanskaffelser, bevilges med	98 156 000
4791		Redningshelikoptertjenesten	
	1	Driftsinntekter, økes med	69 083 000
		fra kr 838 289 000 til kr 907 372 000	
4810		Oljedirektoratet	
	2	Oppdrags- og samarbeidsinntekter, reduseres med	8 000 000
		fra kr 124 625 000 til kr 116 625 000	
5309		Tilfeldige inntekter	
	29	Ymse, økes med	200 000 000
		fra kr 150 000 000 til kr 350 000 000	
5310		Statens lånekasse for utdanning	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, økes med	2 350 000
		fra kr 22 350 000 til kr 24 700 000	
	29	Termingebyr, reduseres med	5 572 000
		fra kr 23 811 000 til kr 18 239 000	
	89	Purregebyrer, reduseres med	2 292 000
		fra kr 105 417 000 til kr 103 125 000	
	90	Redusert lån og rentegjeld, reduseres med	395 291 000
		fra kr 10 051 888 000 til kr 9 656 597 000	
	93	Omgjøring av utdanningslån til stipend, reduseres med	90 880 000
		fra kr 6 335 577 000 til kr 6 244 697 000	
5325		Innovasjon Norge	
	50	Tilbakeføring fra landsdekkende innovasjonsordning, økes med	26 200 000
		fra kr 32 500 000 til kr 58 700 000	
	51	(Ny) Tilbakeføring av tapsfonds- og risikoavlastningsmidler, såkornfond, bevilges med	67 125 000
	91	Tilbakeført kapital, såkornfond, økes med	148 900 000
		fra kr 10 000 000 til kr 158 900 000	
5351		Overføring fra Norges Bank	
	85	Overføring, økes med	26 000 000
		fra kr 17 700 000 000 til kr 17 726 000 000	
5440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten	
	24	Driftsresultat:	

Kap.	Post	Formål		Kroner
		1 Driftsinntekter	139 800 000 000	
		2 Driftsutgifter	-26 800 000 000	
		3 Lete- og feltutviklingsutgifter	-1 500 000 000	
		4 Avskrivninger	-23 500 000 000	
		5 Renter av statens kapital	-3 700 000 000	
		Sum		84 300 000 000
	30	Avskrivninger, reduseres med		1 900 000 000
		fra kr 25 400 000 000 til kr 23 500 000 000		
5445		Statsbygg		
	39	Avsetning til investeringsformål, økes med		100 000 000
		fra kr 1 029 976 000 til kr 1 129 976 000		
5491		Avskrivning på statens kapital i statens forretningsdrift		
	30	Avskrivninger, økes med		83 480 000
		fra kr 1 353 888 000 til kr 1 437 368 000		
5501		Skatter på formue og inntekt		
	70	Trinnskatt, formuesskatt mv., reduseres med		21 000 000
		fra kr 54 040 000 000 til kr 54 019 000 000		
	72	Fellesskatt, reduseres med		112 000 000
		fra kr 184 027 000 000 til kr 183 915 000 000		
5571		Sektoravgifter under Arbeids- og sosialdepartementet		
	70	Petroleumstilsynet – sektoravgift, økes med		14 000 000
		fra kr 85 040 000 til kr 99 040 000		
5572		Sektoravgifter under Helse- og omsorgsdepartementet		
	74	Tilsynsavgift, reduseres med		3 770 000
		fra kr 3 770 000 til kr 0		
5577		Sektoravgifter under Samferdselsdepartementet		
	74	Sektoravgifter Kystverket, reduseres med		6 100 000
		fra kr 789 800 000 til kr 783 700 000		
5607		Renter av boliglånsordningen i Statens pensjonskasse		
	80	Renter, reduseres med		33 000 000
		fra kr 1 075 000 000 til kr 1 042 000 000		
5617		Renter fra Statens lånekasse for utdanning		
	80	Renter, reduseres med		33 916 000
		fra kr 3 729 047 000 til kr 3 695 131 000		
5618		Aksjer i Posten Norge AS		
	85	Utbytte, reduseres med		120 000 000
		fra kr 120 000 000 til kr 0		
5625		Renter og utbytte fra Innovasjon Norge		
	80	Renter på lån fra statskassen, økes med		50 000 000
		fra kr 90 000 000 til kr 140 000 000		
	81	Rentemargin, innovasjonslåneordningen, reduseres med		4 400 000
		fra kr 30 000 000 til kr 25 600 000		
	85	Utbytte, lavrisikolåneordningen, økes med		52 600 000
		fra kr 105 000 000 til kr 157 600 000		

Kap.	Post	Formål	Kroner
	86	Utbytte fra investeringsfond for Nordvest-Russland og Øst-Europa, reduseres med	500 000
		fra kr 500 000 til kr 0	
5631		Aksjer i AS Vinmonopolet	
	85	Statens overskuddsandel, økes med	42 800 000
		fra kr 32 000 000 til kr 74 800 000	
5652		Statskog SF – renter og utbytte	
	80	Renter, økes med	740 000
		fra kr 2 060 000 til kr 2 800 000	
	85	Utbytte, økes med	37 400 000
		fra kr 16 000 000 til kr 53 400 000	
5656		Aksjer i selskaper under Nærings- og fiskeridepartementets forvaltning	
	85	Utbytte, økes med	2 288 800 000
		fra kr 13 412 300 000 til kr 15 701 100 000	
5680		Statnett SF	
	85	Utbytte, reduseres med	16 000 000
		fra kr 366 000 000 til kr 350 000 000	
5700		Folketrygdens inntekter	
	71	Trygdeavgift, reduseres med	13 000 000
		fra kr 139 524 000 000 til kr 139 511 000 000	
5701		Diverse inntekter	
	71	Refusjon ved yrkesskade, økes med	83 800 000
		fra kr 937 440 000 til kr 1 021 240 000	
	73	Refusjon fra bidragspliktige, reduseres med	25 000 000
		fra kr 250 000 000 til kr 225 000 000	
	88	Hjelpemiddelsentraler m.m., reduseres med	2 000 000
		fra kr 65 000 000 til kr 63 000 000	
5704		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs	
	70	Dividende, reduseres med	40 000 000
		fra kr 220 000 000 til kr 180 000 000	
5705		Refusjon av dagpenger	
	70	Refusjon av dagpenger, statsgaranti ved konkurs, reduseres med	3 000 000
		fra kr 30 000 000 til kr 27 000 000	

Fullmakter til å overskride gitte bevilgninger

II

Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at Kommunal- og moderniseringsdepartementet i 2017 kan overskride bevilgningen under kap. 540 Direktoratet for forvaltning og IKT, post 27 Opplæringskontoret OK stat mot tilsvarende merinntekter under kap. 3540 post 2.

III

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Helse- og omsorgsdepartementet i 2017 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 720 post 60 kap. 747 postene 1 og 21	kap. 3720 post 6 kap. 3747 postene 2 og 4

IV

Fullmakt til å overskride

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2017 kan overskride bevilgningen under kap. 900 Nærings- og fiskeridepartementet, post 71 Miljøtiltak Raufoss, for miljøtiltak innenfor gitt garantiramme på 130 mill. kroner.

V

Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2017 kan overskride bevilgningen under kap. 904 Brønnøysundregistrene, post 21 Spesielle driftsutgifter, mot tilsvarende merinntekter under kap. 3904 Brønnøysundregistrene, post 2 Refusjoner, oppdragsinntekter og andre inntekter.

VI

Fullmakt til å overskride

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2017 kan overskride bevilgningen under kap. 1840 CO_2-håndtering, post 70 Gassnova SF med inntil 35 mill. kroner dersom det oppstår uventede kostnader forbundet med overgangen til en eventuell forprosjektfase.

Fullmakter til å pådra staten forpliktelser ut over gitte bevilgninger

VII

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Utenriksdepartementet i 2017 kan gi tilsagn om:

1. tilskudd ut over gitt bevilgning til FNs miljøprogram med 90 mill. kroner i 2017 som del av treårig avtale for perioden 2016–2018 på totalt 270 mill. kroner under kap. 166 Klima, miljø og fornybar energi, post 72 Klima og miljø.
2. støtte ut over gitt bevilgning under kap. 166 Klima, miljø og fornybar energi, post 74 Fornybar energi, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overskrider 100 mill. kroner.

VIII

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Kulturdepartementet i 2017 kan gi tilsagn om tilskudd ut over gitt bevilgning under kap. 322 Bygg og offentlige rom, post 70 Nasjonale kulturbygg, til dekning av inntil en tredjedel av kostnadene for nytt scenekunsthus i Sentralbadet i Bergen, men slik at samlet ramme for statlig tilskudd til prosjektet ikke overstiger 230 mill. kroner.

IX

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Kulturdepartementet i 2017 kan gi tilsagn om tilskudd ut over gitt bevilgning under kap. 322 Bygg og offentlige rom, post 70 Nasjonale kulturbygg, til prosjektet om rehabilitering av tak og fasader ved Den Nationale Scene, innenfor en samlet ramme for statlig tilskudd til prosjektet på 101 mill. kroner.

X

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser i investeringsprosjekter

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2017 kan pådra staten forpliktelser ut over budsjettåret for å anskaffe brukerutstyr til nytt fengsel i Agder, innenfor en kostnadsramme på 125 mill. kroner for avdelingen i Froland og 75 mill. kroner for avdelingen i Mandal.

XI

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser for anskaffelse og drift av politihelikoptre

Stortinget samtykker i at Justis- og beredskapsdepartementet i 2017 kan pådra staten forpliktelser ut over budsjettåret på kap. 440 Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten, post 1 Driftsutgifter for anskaffelse og drift av tre nye politihelikoptre, slik at samlet ramme for forpliktelsene i hele avtaleperioden i kontrakten ikke overstiger 450 mill. kroner.

XII

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kommunal- og moderniseringsdepartementet i 2017 kan gi tilsagn om tilskudd ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
540		Direktoratet for forvaltning og IKT	
	25	Medfinansieringsordning for lønnsomme IKT-prosjekter	95,5 mill. kroner
590		Planlegging og byutvikling	
	72	Tilskudd til bolig-, by- og områdeutvikling	11,9 mill. kroner

XIII

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser i investeringsprosjekter

Stortinget samtykker i at Kommunal- og moderniseringsdepartementet i 2017 kan pådra staten forpliktelser ut over budsjettåret for å:

1. gjennomføre sikringstiltak i regjeringsbygg 6. Kostnadsrammen settes til 472 mill. kroner i prisnivå per februar 2017.
2. etablere Norsk helsearkiv på Tynset. Kostnadsrammen settes til 205,7 mill. kroner i prisnivå per februar 2017. Kostnadsrammen er inklusiv tomt og kunstnerisk utsmykking.
3. etablere nytt fengsel i Agder med avdelinger i Froland og Mandal. Kostnadsrammene for prosjektene settes til 1 260 mill. kroner for avdelingen i Froland og 800 mill. kroner for avdelingen i Mandal. Kostnadsrammene er inklusiv tomt og kunstnerisk utsmykking i prisnivå per juli 2017.

XIV

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Arbeids- og sosialdepartementet i 2017 kan gi tilsagn om tilskudd ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
634		Arbeidsmarkedstiltak	
	76	Tiltak for arbeidssøkere	2 927,8 mill. kroner

XV

Bestillingsfullmakt

Stortinget samtykker i at Helse- og omsorgsdepartementet i 2017 kan foreta bestillinger ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
710		Folkehelseinstituttet	
	21	Spesielle driftsutgifter	260 mill. kroner

XVI

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Helse- og omsorgsdepartementet i 2017 kan gi tilsagn om tilskudd ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
761		Omsorgstjeneste	
	63	Investeringstilskudd	10 784,5 mill. kroner

XVII

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2017 kan gi tilsagn om tilskudd ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
2421		Innovasjon Norge	
	72	Forsknings- og utviklingskontrakter	400 mill. kroner
	76	Miljøteknologi	550 mill. kroner

XVIII

Fullmakt til å pådra forpliktelser ut over gitte bevilgninger for drifts- og vedlikeholdsarbeider

Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2017 kan forplikte staten for fremtidige budsjettår ut over gitt bevilgning på kap. 1320 Statens vegvesen, post 23 Drift og vedlikehold av riksveger, trafikant- og kjøretøytilsyn og post 34 Kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift, slik at samlet ramme for gamle og nye forpliktelser ikke overstiger 7 000 mill. kroner, og slik at forpliktelsene som forfaller hvert år, ikke overstiger 2 700 mill. kroner.

XIX

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser ved utmelding fra Statens pensjonskasse for NSB AS og Mantena AS

Stortinget samtykker i at Samferdselsdepartementet i 2017 kan forplikte staten for fremtidige budsjettår ut over gitt bevilgning på:

1. kap. 1353 NSB AS (ny), post 70 Tilskudd til pensjonsforpliktelser (ny) til å gi:
   a. støtte til å innfri reguleringsforpliktelser i NSB AS ved utmelding fra Statens pensjonskasse, avgrenset til det som ikke blir dekket av avsetninger i selskapets regnskap til pensjon og innenfor en ramme på 464 mill. kroner (prisnivå 2017).
   b. støtte til overgangsordning for eldre arbeidstakere ved utmelding av NSB AS fra Statens pensjonskasse, innenfor en ramme på 950 mill. kroner (prisnivå 2017).
2. kap. 1357 Togvedlikehold AS (ny), post 70 Tilskudd til pensjonsforpliktelser (ny) til å gi:
   a. støtte til å innfri reguleringsforpliktelser i Mantena AS ved utmelding fra Statens pensjonskasse, avgrenset til det som ikke blir dekket av avsetninger i selskapets regnskap til pensjon og innenfor en ramme på 202 mill. kroner (prisnivå 2017).
   b. støtte til overgangsordning for eldre arbeidstakere ved utmelding av Mantena AS fra Statens pensjonskasse, innenfor en ramme på 320 mill. kroner (prisnivå 2017).

XX

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2017 kan foreta bestillinger av materiell o.l. ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1420		Miljødirektoratet	
	37	Skogplanting	13,0 mill. kroner
	38	Restaurering av myr	9,5 mill. kroner

XXI

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2017 kan gi tilsagn om tilskudd ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1420		Miljødirektoratet	
	61	Tilskudd til klimatiltak og klimatilpassing	155,8 mill. kroner
	73	Tilskudd til rovvilttiltak	20,0 mill. kroner

XXII

Fullmakt til å inngå forpliktelser i forbindelse med oppryddingstiltak

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2017 kan pådra forpliktelser for fremtidige år til å kjøpe inn materiell og til å gi tilsagn om tilskudd ut over gitte bevilgninger under kap. 1420 Miljødirektoratet, postene 39, 69 og 79 Oppryddingstiltak, men slik at samlet ramme for nye forpliktelser og gammelt ansvar ikke overstiger 59 mill. kroner.

XXIII

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Forsvarsdepartementet i 2017 kan foreta bestillinger ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1731		Hæren	
	1	Driftsutgifter	170 mill. kroner
1740		Forsvarets logistikkorganisasjon	
	1	Driftsutgifter	1 160 mill. kroner
1760		Forsvarsmateriell og større anskaffelser og vedlikehold	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	22 000 mill. kroner

XXIV

Fullmakt til å inngå forpliktelser i forbindelse med TCM

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2017 kan inngå forpliktelser utover gitt bevilgning under kap. 1840 CO_2-håndtering, post 71 Tilskudd til teknologisenter for CO_2-fangst på Mongstad, som påløper som følge av riving av anleggene ved TCM når dette eventuelt iverksettes.

Andre fullmakter

XXV

Deltakelse i kapitaløkninger og økning i garantirammer i internasjonale banker og fond

Stortinget samtykker i at:

1. Norge deltar i den 14. kapitalpåfyllingen i Det afrikanske utviklingsfondet (AfDF-14) med et bidrag på til sammen 1 767 mill. kroner for perioden 2017–2019, innbetalt i tre årlige bidrag. Beløpet innbetales med 539 mill. kroner i 2017, 614 mill. kroner i 2018 og 614 mill. kroner i

2019. Innbetalingene belastes kap. 171 Multilaterale finansinstitusjoner, post 71 Regionale banker og fond.

2. Norge deltar i forbindelse med den 18. kapitalpåfyllingen av Det internasjonale utviklingsfondet (IDA-18) for årene 2017–2019 i Det internasjonale gjeldsletteinitiativet for de fattigste landene (Heavily Indebted Poor Countries initiative, HIPC) med et bidrag på 313,6 mill. kroner innbetalt i tre like årlige bidrag. Innbetalingene belastes kap. 172 Gjeldslette og gjeldsrelaterte tiltak, post 70 Gjeldslette, betalingsbalansestøtte og kapasitetsbygging.
3. Norges andel i den sjette kapitalpåfyllingen i Den afrikanske utviklingsbanken (AfDB) økes med motverdien i norske kroner av UA 30 000 per år i 2017 og 2018 som følge av reallokering av aksjer. Innbetalingen belastes kap. 171 Multilaterale finansinstitusjoner, post 71 Regionale banker og fond. Den norske garantirammen i AfDB økes med UA 1 000 000.

XXVI

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser til fremtidig ettergivelse av lån

Stortinget samtykker i at Kunnskapsdepartementet i 2017 kan gi tilsagn om å ettergi inntil 20 000 kroner årlig frem til 2022 av utdanningslån i Statens lånekasse for utdanning. Dette gjelder personer som oppfyller kompetansekravene for tilsetting av undervisningspersonell i grunnskolen etter opplæringslova § 10-1 og tilhørende forskrift, og som etter 31. juli 2017 er tilsatt i tiltakssonen i ett år, jf. kap. 2410 Statens lånekasse for utdanning, post 73 Avskrivninger.

XXVII

Fullmakt til kapitalinvesteringer

Stortinget samtykker i at Kunnskapsdepartementet kan:

1. gi Universitetet i Bergen fullmakt til å bruke inntil 20 mill. kroner og Universitetet i Agder inntil 10 mill. kroner av bevilgningen under kap. 260 Universiteter og høyskoler, post 50 Statlige universiteter og høyskoler, ved en konsolidering som omfatter hhv. selskapene Uni Research AS og Christian Michelsen Research AS og Agderforskning AS og Teknova AS.
2. gi Universitetet i Agder, Universitetet i Bergen og Universitetet i Stavanger fullmakt til å bruke aksjer de eier i Uni Research AS, Christian Michelsen Research AS, International Research Institute of Stavanger AS, Agderforskning AS og Teknova AS som tingsinnskudd med formål om å fusjonere disse selskapene.

XXVIII

Tilføying av stikkord

Stortinget samtykker i at stikkordet *«kan overføres»* tilføyes kap. 530 Byggeprosjekter utenfor husleieordningen, post 34 Etterbruk og salg av statens eiendom på Adamstuen.

XXIX

Flytting av overført ubrukt bevilgning

Stortinget samtykker i at overført ubrukt bevilgning fra 2016 til 2017 på kap. 567 Nasjonale minoriteter, post 71 Tilskudd til Romanifolkets/taternes kulturfond, på 10,5 mill. kroner flyttes til kap. 567, ny post 75 Midlertidig tilskuddsordning til romanifolket/taterne. Overført beløp kan benyttes i to år ut over 2017.

XXX

Pensjoner fra statskassen

Arbeids- og sosialdepartementet får fullmakt til å regulere pensjoner fra statskassen på samme måte som for statspensjonister.

XXXI

Garantifullmakt og fullmakt til å utgiftsføre uten bevilgning

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2017 kan inngå standardavtaler for leie av grunn til bolig- og næringsformål på Svalbard med garantier overfor långiver som har pant i bygg som står på statens grunn. Garantiansvar kan kun utløses dersom staten sier opp avtalen eller nekter overføring av leierett. Samlet garantiramme for avtalene begrenses oppad til 25 mill. kroner. Det kan utgiftsføres utbetalinger knyttet til garantiene uten bevilgning under kap. 900 Nærings- og fiskeridepartementet, post 80 Lånesikringsordning, bolig- og næringsformål på Svalbard, innenfor en ramme på 10 mill. kroner.

XXXII

Utlånsfullmakt

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2017 kan gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye landsdekkende innovasjonslån innenfor en ramme på 1 200 mill. kroner.

XXXIII

Garantifullmakt

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2017 kan gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier for inntil 80 mill. kro-

ner for lån til realinvesteringer og driftskapital, men slik at total ramme for nytt og gammelt ansvar ikke overstiger 205 mill. kroner.

XXXIV

Opprettelse av holdingselskap

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2017 kan gi Garantiinstituttet for eksportkreditt anledning til å:

1. etablere et holdingselskap for å forvalte eierandeler som følge av misligholds- og gjenvinningssaker under GIEKs Alminnelig garantiordning. Selskapet oppkapitaliseres med midler fra Alminnelig garantiordning. Alminnelig garantiordning kan også gi lån til holdingselskapet eller overføre andre verdier for oppkapitalisering. Holdingselskapet skal være midlertidig.
2. plassere aksjer eller andre verdier tilhørende Alminnelig garantiordning i holdingselskapet.
3. overføre utbytte fra holdingselskapet tilbake til Alminnelig garantiordning.
4. overføre inntekter fra salg av aksjer i holdingselskapet til Alminnelig garantiordning.
5. avvikle holdingselskapet, samt tilbakeføre eventuelle midler til eller dekke eventuelt kapitalbehov fra Alminnelig garantiordning.

XXXV

Aktivering og nedskriving i kapitalregnskapet

Stortinget samtykker i at kapitaltilførsel på 8 mill. kroner på kap. 1100 Landbruks- og matdepartementet, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold – ordinære forvaltningsorganer til Staur Gård AS i 2017 aktiveres og nedskrives i statens kapitalregnskap.

XXXVI

Tilføying av stikkord

Stortinget samtykker i at stikkordet *«kan overføres»* tilføyes kap. 1142 Landbruksdirektoratet, post 75 Tilskudd til klimarådgivning på gårder.

XXXVII

Fullmakt til å aktivere tilskudd til egenkapital

Stortinget samtykker i at tilskudd til egenkapital til Nye Veier AS aktiveres i statens kapitalregnskap.

XXXVIII

Tilføying av stikkord

Stortinget samtykker i at stikkordet *«kan nyttes under post 64»* tilføyes kap. 1330 Særskilte transporttiltak, post 61 Belønningsordningen for bedre kollektivtransport mv. i byområdene.

XXXIX

Utbetaling av tilskudd

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2017 gis unntak fra bestemmelsene i stortingsvedtak av 8. november 1984 om utbetalinger av gitte bevilgninger på følgende måte:

1. Utbetalinger av tilskudd til utviklingsformål kan foretas en gang i året for FNs klima- og skogprogram, Verdensbankens Forest Carbon Partnership Facility, Forest Investment Program, BioCarbon Fund plus, Central African Forest Initiative (CAFI) og Inter-American Development Bank (IDB).
2. Utbetalinger av kjernebidrag til Global Green Growth Institute kan foretas i henhold til organisasjonens regelverk.

XXXX

Nettobudsjetteringsfullmakt

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2017 kan trekke salgsomkostninger ved avhendingen av Lance fra salgsinntekter før det overskytende inntektsføres under kap. 5309 Tilfeldige inntekter, post 29 Ymse.

XXXXI

Fullmakt til å delta i eierselskap mv.

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet kan delta gjennom et eierselskap eid av Gassnova SF og et driftsselskap med delt ansvar (DA) og dekke 100 prosent av eierselskapets og inntil 80 prosent av driftsselskapets årlige utgifter ved Teknologisenter for CO_2-fangst på Mongstad (TCM) i perioden 2017 til 2020. Staten, eller den staten utpeker, kan invitere andre selskaper som medeiere i driftsselskapet, noe som vil redusere statens andel i selskapet.

XXXXII

Fullmakt til å godkjenne nødvendige transaksjoner for restrukturering av statens eierskap i Gassled

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 2017 kan godkjenne at statens deltakerandeler i Gassled, Zeepipe terminal JV og Dunkerque DA, holdt gjennom statens eierskap i Norsea Gas AS, overføres til staten (SDØE) etterfulgt av en avvikling av Norsea Gas AS.

XXXXIII

Meld. St. 2 (2016–2017) – Nasjonalbudsjettet 2017 – vedlegges protokollen.

B.

Forslag til stortingsvedtak

a.

Forslag til vedtak om endring i Stortingets vedtak om skatt av inntekt og formue mv. for inntektsåret 2017 (Stortingets skattevedtak)

I

I Stortingets vedtak 17. desember 2016 nr. 1666 om skatt av inntekt og formue mv. for inntektsåret 2017 gjer ein følgjande endring:

§ 6-1 annet ledd skal lyde:

Minstefradrag i pensjonsinntekt etter skatteloven § 6-32 første ledd bokstav b skal ikke settes lavere enn 4 000 kroner, og ikke høyere enn 81 200 kroner.

II

Endringa tek til å gjelde straks med verknad for inntektsåret 2017.

b.

Forslag til vedtak om endring i Stortingets vedtak om fastsetting av finansskatt på lønn for 2017

I

I Stortingets vedtak 17. desember 2016 nr. 1670 om fastsetting av finansskatt på lønn for 2017 gjer ein følgjande endring:

§ 2 tredje ledd skal lyde:

Arbeidsgivere med finansielle aktiviteter hvor andelen lønn mv. knyttet til merverdiavgiftspliktig, finansiell aktivitet utgjør mer enn 70 pst. av arbeidsgiverens samlede lønn mv. knyttet til finansielle aktiviteter, er unntatt fra skatteplikten etter folketrygdloven § 23-2a. Annet ledd gjelder tilsvarende for beregningen av andelen lønn mv. knyttet til merverdiavgiftspliktig, finansiell aktivitet.

II

Endringa under I tek til å gjelde straks med verknad for inntektsåret 2017.

c.

Forslag til vedtak om endring i Stortingets vedtak om produktavgift til folketrygden for fiskeri-, hval- og selfangstnæringen for 2017

I

Frå 1. juli 2017 gjer ein følgjande endring i Stortingets vedtak 17. desember 2016 nr. 1672 om produktavgift til folketrygda for fiskeri-, kval- og selfangstnæringa for budsjetterminen 2017:

II skal lyde:

Produktavgiften skal være 2,2 pst. fra og med 1. juli 2017.

II

Endringa under I tek til å gjelde frå og med 1. juli 2017.

d.

Forslag til vedtak om endring i Stortingets vedtak om særavgifter til statskassen for budsjettåret 2017 om avgift på motorvogner mv. A. Engangsavgift for budsjetterminen 2017

Frå 1. juli 2017 gjer ein følgjande endring i Stortingets vedtak 17. desember 2016 nr. 1673 om avgift på motorvogner mv. A Engangsavgift for budsjetterminen 2017:

§ 2 fyrste ledd avgiftsgruppe F skal lyde:

Avgiftsgrupper	Egen-vekt (kg)	Motor-effekt (kW)	NO_X-utslipp (mg/km)	CO_2-utslipp (g/km)	Slagvolum (cm^3)	Sats per enhet (kr)	Vrakpant avgift (kr)
Avgiftsgruppe F							0
					0–125	0	
					126–900	33,60	
Motorsykler					over 900	73,68	
Motorsykkel med plikt til å dokumentere drivstofforbruk og CO_2-utslipp, og med							
				0–75		0	
				76–140		630	
				over 140		800	
Motorsykkel uten plikt til å dokumentere drivstofforbruk og CO_2-utslipp						8 254	
		0–11				0	
		over 11				261,38	

C.

Anmodningsvedtak

I

Stortinget ber regjeringen utrede muligheten for å stille krav om norske lønns- og arbeidsvilkår i norske farvann og på norsk sokkel. Utredningen skal blant annet klargjøre kyststatens handlingsrom i norske farvann og på norsk sokkel uten å komme i konflikt med flaggstatsprinsippet.

II

Stortinget ber regjeringen vurdere å legge til rette for forsøksordninger med nye tiltak for å følge opp ungdom som er utenfor opplæring og arbeid, f.eks. etter modell av danske produksjonsskoler.

III

Stortinget ber regjeringen redegjøre for konsekvensene av endringene i kompensasjonsordningen etter bortfall av differensiert arbeidsgiveravgift for næringslivet i distriktene.

IV

Stortinget ber regjeringen utrede muligheten for differensiert avgift på biodrivstoff utenfor omsetningskravet med sikte på å fremme bærekraftig biodrivstoff. EØS-rettslige konsekvenser må vurderes nærmere.

V

Stortinget ber regjeringen utrede hvordan fossilfrie anleggsprosjekter eventuelt kan gjennomføres og hva konsekvensen av dette vil være.

VI

Stortinget ber regjeringen vurdere å utvide den statlige, nasjonale TT-ordningen som skal dekke hele landet på sikt.

VII

Stortinget ber regjeringen gjennomgå forståelsen og praktiseringen av merverdiavgiftskompensasjonsregelverket for rus- og psykiatriboliger for å vurdere om det er grunnlag for å fastsette nye retningslinjer for når slike boliger kan defineres som boliger «med helse- og sosiale formål».

VIII

Stortinget ber regjeringen raskt vurdere overføring av eiendommen som i dag er i bruk av Stiftelsen Nidaros Pilegrimsgård fra Statsbygg til andre aktører.

IX

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2017 kan inngå forpliktelser for inntil 55 mill. kroner ut over gitt bevilgning under kap. 926 Forskningsfartøy, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold.

X

Stortinget ber regjeringen starte forhandlinger med berørte næringsorganisasjoner om etablering av en miljøavtale med tilhørende CO_2-fond for næringstransport, med sikte på oppstart i løpet av 2019. Forhandlingene skal ta utgangspunkt både i de argumenter og løsninger som fremføres i RNB og de forslag næringslivet har spilt inn om en modell basert på NO_x-fondet. Et privat fond skal vurderes, samtidig som det må foretas en grensedragning mellom et CO_2-fond og eksisterende virkemidler, herunder Enova. De administrative kostnadene for næringsvirksomheter, næringsorganisasjoner og myndigheter skal begrenses. Størrelsen på overføringene til fondet skal sees i sammenheng med den andelen av merprovenyet fra eventuelle fremtidige økninger i CO_2-avgiften som kan knyttes til virksomheter som omfattes av CO_2-fondet, enten som en direkte bevilgning over statsbudsjettets utgiftsside eller som en avgiftslettelse for de aktuelle virksomhetene. Næringsaktørene forplikter seg til utslippsreduksjoner ut over det som følger av eksisterende virkemidler i en miljøavtale med staten. Arbeid med utredning og innhenting av felles data og analysegrunnlag starter umiddelbart, og Stortinget ber om en rapportering av dette arbeidet i forbindelse med statsbudsjettet for 2018.

XI

Stortinget ber regjeringen gjennomgå og gå i dialog med Oslo kommune om Oslo Sør-midlene, og komme tilbake til Stortinget i forbindelse med statsbudsjettet for 2018 med et forslag til en eventuell videreføring eller alternativ innretning av ordningen.

XII

Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2018 beskrive og foreslå hvordan en ordning med videreutdanning for lærere kan utvides til reelt å gjelde i flere fag og særskilt i samfunnsfag.

XIII

Stortinget ber regjeringen vurdere å endre tilskuddsordningen for flyktninger med nedsatt funksjonsevne og/eller atferdsvansker fra å ha en varighet på inntil fem år til å bli en ikke tidsbestemt ordning.

XIV

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en vurdering av om grunnlaget for internasjonale skoler i friskoleloven bør utvides.

XV

Stortinget ber regjeringen vurdere oppretting av en fast støtteordning for privatarkiv over tippemidlene. Det skal vurderes om ordningen skal administreres av Riksarkivaren og om alle institusjoner som oppbevarer arkiv, også museer, skal gis adgang til å søke midler gjennom ordningen.

XVI

Stortinget ber regjeringen gjennomgå ordningen med skattefradrag for vitenskapelig forskning og komme tilbake til Stortinget med forslag til eventuelle endringer. Evalueringen skal vurdere en endring av dagens praktisering av regelverket, en fjerning av kravet til statlig styrerepresentant, en ny ordning tilpasset EØS-regelverk eller om kravet til statlig styrerepresentant kan oppfylles enklere.

XVII

Stortinget ber regjeringen i arbeidet med en ordning for kompensasjon av ideelle organisasjoners pensjonsforpliktelser vurdere nærmere målgruppe og virkeperiode.

XVIII

Stortinget ber regjeringen i statsbudsjettet for 2018 utrede en materialavgift til erstatning for grunnavgiften på drikkevareemballasje av plast og metall, gradert etter grad av fossilt innhold.

Oslo, i finanskomiteen, den 14. juni 2017

Hans Olav Syversen

leder og ordfører